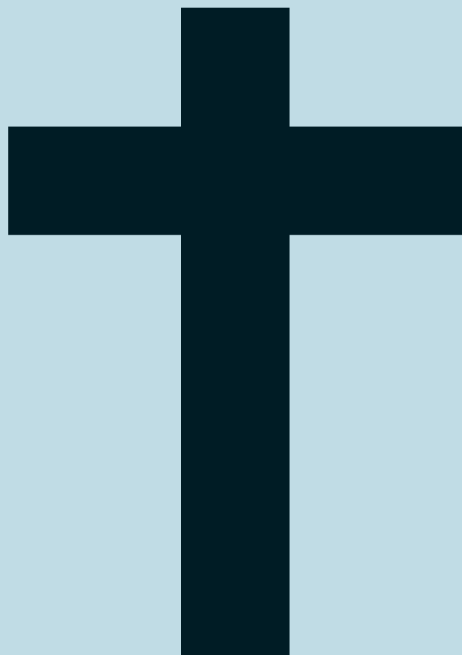

Kille Caaqo

The New Testament in the Oyda language of Ethiopia, Latin
script

Kille Caaqo

The New Testament in the Oyda language of Ethiopia, Latin script

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Oyda)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0. You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 20 May 2025
6edc256e-39e9-59ad-86cf-e1d4328a7cf2

Contents

Maatoosa	1
Marqgoosa	53
Luqasa	87
Wahannisa	139
Hawaarunsi Oocha	178
Roome	226
1 Qoronttoosa	248
2 Qoronttoosa	268
Galaatiya	281
Efesoone	289
Filphisiyusa	296
Qolaasiyasa	302
1 Teselonqe	307
2 Teselonqe	312
1 Ximotiyooosa	315
2 Ximotiyooosa	321
Tito	326
Filmmoonaa	329
Ibraawe	331
Yayqooba	347
1 Phexiroosa	353
2 Phexiroosa	359
1 Wahannisa	363
2 Wahannisa	369
3 Wahannisa	370
Yihuda	372
Wahannisa Qonccitsi	374

Maatoosa Xaafide Yesuus Kiristtoosa Wonggele Gele

Maatoosa Wonggele, yo7odes ga7intti ufayssara naaginttize ashshize Yesuusa maaqqizannon Xoozze gal77a caaqo fa asuntsis inggide ufays qaala folide E baggara maaqqidanno ohize Wonggele. Hyay Wonggelize Yesuusa un gidda yelintti diccide Ayhuduntsis xalaalas maaqqikaayzin kumutsi alame ubbannis.

Maatoosa Wonggele, gaama naaginttera xaafinttide maxaafe. Maatoosa fa maxaafito Yesuusa yelinttippa dentsii, E Xammaqintton E fattaninttidanno ohi maaqqii, Galila E sabbakide bazin, tamarssidannon hyargganchchuntsana fattside baz ohine. Yinnippa kaallii, Yesuusa Galilappa Yerusalaame hyanggidannon E hyanna sa7ite yeze wode wurssutsi saamintte hyanide baz qonccizane. Yinnan E suxintton, E hyayqiton E denddito aykkida.

Hyay Wonggelize, Yesuusa Xoozze higge billodes adetits wolqqa yezayan Xoozze ka7itumo baz tamarssize damma asttamaare mahi shiishane. E timirttitippa gaama bagita dumma dumma wogara giiginttide ichchin bessa shaginttida.

1. Xoozze ka7itumo yeze as hyanotitsi, oocha, adetits wolqqan wurssutsi ixa ohize Derella afa Timirtte (Zofa 5-7).

2. Taphpho lam77i tamarunsi Wonggele sabbakodes qitize wode untis ingginttide woga (Zofa 10).

3. Xoozze ka7itumo baz tamarssodes shiiqide dumma dumma aazizto (Zofa 13).

4. E tamaare maaqqize baz billii ohize timirtte (Zofa 18).

5. Hyatte alamtti wurssutsite Xoozze ka7itumo ye7e baz ohize timirtte (Zofa 24-25).

Aafe Qofunsi

Yesuus Kiristtoosa yelintte xussan E yelintto 1:1—2:23

Xammaqize Wahannisa oochito 3:1-12

Yesuusa xinqqatton fattanintto 3:13—4:11

Yesuusa Galila fa oochito aykkidanno 4:12—18:35

Galilappa Yerusalaame yellodes 19:1—20:34

Wurssutsi saamintta Yerusalaame guta 21:1—27:66

Laatstse hyayqoppa dendditon qonccitsito 28:1-20

Yesuusa yelintte xussii

(Luqa. 3:23-38)

¹ Yinnippa kaallii xaafinttide Dawute na7a Abrahamama na7a maaqqide Yesuus Kiristtoosa yelintto.

² Abrahamama Yisaaqa yelida;

Yisaaqa Yayqooba yelida;

Yayqooba Yihudan E ishuntsana yelida;

³ Yihuda Ti7imarippa Faaresenen Zaaran yelida;

Faaresa Asroome yelida;

Asroome Raame yelida;

⁴ Raame Aminaadabe yelida;

Aminaadabe Na7asoona yelida;

Na7asoona Salmoone yelida;

⁵ Salmoone Re7aabippa Boo7eza yelida;

Boo7eza Uruutippa Iyobeede yelida;

Iyobeede Issey yelida;

⁶ Isseyen kaati Dawute yelida;
Dawute Ooriyo machchitippa Solomone yelida;

⁷ Solomone Robi7aama yelida;
Robi7aama Abiya yelida;
Abiye Asaafa yelida;

⁸ Asaappa Iyosaafixe yelida;
Iyosaafixe Iyoraame yelida;
Iyoraame Ooziyane yelida;

⁹ Ooziyane Iyo7ataama yelida;
Iyo7ataama Akkaza yelida;
Akkaza Hizihiyasa yelida;

¹⁰ Hizihiyasa Minaase yelida;
Minaase Amoona yelida;
Amoona Iyosiyaasa yelida;

¹¹ Isra7eele asuntsi di7intti Baabiloone gaaze sa7a hyanggide wode Iyosiyaasa
Ikoniyaanan E ishuntsana yelida.

¹² Baabiloone sa7a Isra7eele asuntsi di7inttii hyanggideppa maaqqii Ikoniyaana
Salatiyaale yelida.

Salatiyaale Zerubaabela yelida;

¹³ Zerubaabela Abdiyu yelida;
Abdiyu Eliyaaqeme yelida;
Eliyaaqeme Azaara yelida;

¹⁴ Azaara Sadooqe yelida;
Sadooqe Akime yelida;
Akime Eliyuuda yelida;

¹⁵ Eliyuuda Alaazare yelida;
Alaazare Maatane yelida;
Maatane Yayqooba yelida;

¹⁶ Yayqooba Yoosefa yelida;
Yoosefa Kiristtoosa gaaze Yesuusa yelide Mayrami azini.

¹⁷ Yikke, yelintta Abrahameppa Dawute yellodes taphpho oyddii. Dawuteppa
hyanggi Baabiloone di7e yellodes taphpho oyddii. Baabiloone di7eppa hyanggi
Kiristtoosa yellodes taphpho oyddii yelintte maaqqane.

Yesuus Kiristtoosa yelintto (Luqa. 2:1-7)

¹⁸ Yesuus Kiristtoosa yelintta taarike hyannippa kaallizanno. E intta Mayrama
Yoosefas oocintti yezite Yoosefa ekkikaayzin Geeshi Ayyaanappa wodaxida.

¹⁹ Yoosefa xillo as maaqqide gisho izo as gidda kessodes koykaaya. Yinnii gisho
aachchii izo ashshodes qoppida.

²⁰ E yinna qofite yezin Xoozze kiitanchcho abukkora qonccii, «Dawute na7ay,
Yoosefa, ne oocide Mayrama wodaxide Geeshi Ayyaanappa maaqqide gisho izo
ekcodes zhashtippe» yagayda.

²¹ Iza dhiiratsi na7a yeloda, E fa worzhito un nagarttippa ashshize gisho E suntsito
ne Yesuusa ga7i xee goda.

²² Laatstse nabe Isayaasa doona.

²³ «Yikke wudurtta wodaxoda; dhiiratsi na7an yeloda; E suntsita Ammanu7eela
ga7inttoda» ga7inttidanna folinttode fana hyanna ubbanna hyanida. Ammanu7eela
gaazannis bilitsita «Xoozii nuura yene» ga7e.

²⁴ Yoosefa genttoppa barkki Laatstse kiitanchchuntsi kiittidanni fana Mayramo fa kara kanggida.

²⁵ Yezin fa anggis na7aya yelode wontsis izo girmmikaaya;* Yelinttide na7aya Yesuusa ga7i xeevida.

2

Awa kessappa yi7ide asuntsana

¹ Kaat Heroodosa wode Yesuusa Yihuda sa7a Beetaleme katama yelinttidannippa suuba xoolintto bi7i asuntsi awa kessappa Yerusalaame yi7i,

² «Yelinttide Ayhude kaatize aba yene? Nuunii awa kessi zalara kezii E xoolinttiza bi7i eesi goynodes yi7ida» Yaga7i oocida.

³ Kaati Heroodosa yinno si7ide wode tannida. Yerusalaame yeze asuntsi ubbanna tannida.

⁴ Heroodosa kahinunts hyalaquntsanan higge asttamaaruntsana faago xeezii, «Kirsttoosa aba yelinttessa?» yaga7i untana oocida.

⁵ Unttin, Yihuda Beeteleme; nabize,

⁶ «Yihuda yeze Beeteleme,
Yihuda yeze damma Katamuntsappa,
neenii akkon eroos.
Ta worzhito Isra7eele ahoday,
neepa kezoda» ga7i xaafida»

yagayda.

⁷ Yinnippa suuba, Heroodosa awa kessappa yi7ide asuntsana aachchii xeezii, xoolinttiza un bi7ide wode untappa loytsii erida.

⁸ E untana Beeteleme dakkitera, «Hyanggi yelinttide na7aya mintsii koyote; eza yin denggede wode taanin hyanggi eesi goynode gaar maaqqii yi7itera taas ohote» yagayda.

⁹ Unttin Kaat Heroodosa gaydanno si7i hyanggida. Un awa kessi zalara hyanggi xoolinttize untana kaalitsitera na7ay yeze besito yellodes kanggida.

¹⁰ Un ye xoolinttiza bi7ide wode damma ufays ufayttida.

¹¹ Keetsta gelii na7ay fa inttii Mayramira yezaya bi7ida. Eesi bunqqunttii goynida. Fa saaxintto bugii worqqan, ixaanen karbbe eesi shiishida.

¹² Un Heroodosago suub maaqqaame fana Xoozii abukkora unttis ohin, melle ogera fa gade maaqqida.

Gibxxe bete

¹³ Awa kessi zalara yi7ide asuntsi qitidannippa suuba, Laatstse kiitanchchize Yoosefas abukkora qonccii, «Heroodosa na7aya wodhodes koyze gisho denddii; ellisii na7ayan na7ay intton ekkii Gibxxe gade qito. Ne maaqqade wode ta nees ohode wontsis yeyga gam77o» yagayda.

¹⁴ Yinnii gisho, Yoosefa yinna qammite denddii, na7ayan na7a intto ekkii Gibxxe qitida.

¹⁵ Nabe doontte Xoozii, «Taanii, ta na7aya, Gibxxe gadeppa xeevida» ga7inttide qaaltta folinttode gaar Heroodosa hyayqqode wontsis E yeyga yezida.

¹⁶ Yinnippa suuba, awa Kessi zalara yi7ide asuntsi eza cimmidanno eride wode gaama zhidhdhida. E tiino untappa si7idanni fana Beetelemen yinna gutute yeze lam77i bere kumiduntsanan lam77i bereppa yeekkara yeze dhiiratsi na7untsana ubba fa wottaddaruntsana dakkii wodhizida.

¹⁷⁻¹⁸ Nabe Ermmiyasa doontte,

* **1:25 Izo girmmikaaya:** Machchira azinara wolla aqizanni fana aqikaaya ga7e. **2:6** Mik. 5:2 **2:15** Hose. 11:1

«Yeefon yeefo dentse,
Raama katama sinttida.
Raahela fa na7untsis yeekkane;
un hyayqqide gisho
minggodes dandda7ikaaya»
ga7i ohinttidanna folinttida.

Naazirete maaqqe

¹⁹ Heroodosa hyayqqidanippa suuba Gibxxe Laatstse kiitanchcho Yoosefas abukkora qonccii,

²⁰ «Na7aya wodhodes koyze asuntsi hyayqqide gisho denddii na7ayan na7ay intto ekkii Isra7eele gade maaqqo» yagayda.

²¹ Yoosefa denddii na7ayan na7ay intto ekkii Isra7eele gade maaqqida.

²² Yezin Arkkeliyoosa Yihuda fa ade Heroodisa besite ka7itidanno si7ide wode yeyga hyanggodes zhashtida. Xoozii abukkora eesi qonccizin Galila gade qitida.

²³ Nabunts doontte, «Naazirete asi ga7inttoda» yaga7i ohinttidanna folinttode fana Naazirete katama hyanggi yeyga yezida.

3

Xammaqize Wahannisa timirttito

(Mar. 1:1-8; Luqa. 3:1-17; Waha. 1:19-28)

¹⁻² Ye wode Xammaqize Wahannisa, «Xoozze ka7itumo ukkide gisho yin nagarappa maaqqote» yaga7i sabbakitera Yihuda akko baayze ganasa qitida.

³ Nabe Isayaasa Wahannisa baz ohidanni fana,
«Akko baayze ganasa,

fetay fa qaaltto dhoqi yiizi,

«Laatstse ogito giigizote.

E worogito luulizote» gayda»

yaga7inttidanna eesi yagayda.

⁴ Wahannisa gimale isintseppa oochinttide afula ma77ane. Fa qazintten dafe saqqe dancane. E mu7ize katsitan boolen deker shida.

⁵ Asuntsi ye wode Yerusalaame katamappa, Yihuda sa7a ubbappa Yorddaanosa borkka kaleppa eego ye7ine.

⁶ Fa nagartto buuxi Yorddaanosa borkka Wahannisa kushe xammaqinttida.

⁷ Wahannisa, gaama Farisaawuntsin saduqaawuntsi xammaqinttodes faago yi7izuntsana bi7i, unttago, «Hyantsi iita shooshuntso, yo7ode Xoozze kachchappa attode fana yinttana oode zoride?»

⁸ Yikke, Yin, yin nagarttippa maaqqidanno beezze oocha oochchote.

⁹ Yin, yin wozintte, «Abrahama, nu aday yene» yaga7i qoppipete. Loytsii si7ote! Xoozii hyanna shuchchitippa Abrahamas na7a kessodes dandda7ane.

¹⁰ Gandde minxiti xaphite giigii yene; lo77o aafe aafosse minxa ubba gachchii tama olinttoda.

¹¹ «Yin, yin nagarttippa maaqqidanno ersodes ta yinttana hyaatsa xammaqane. Yezin taappa suubara ye7ize yinttana Geeshi ayyaanaran tamara xammaqoda. E taappa gaama wolqqara yene; ta melle atto yezin E caammito tukcodesin beezoos.

¹² Katstsa geeshize fitsita E kushite yene. Katsito loytsii geeshane; zargito fa fachite gussoda, yezin fugito dhaboosse tama michchoda» yagayda.

Yesuusa xammaqintto
(Mar. 1:9-11; Luqa. 3:21-22)

¹³ Ye wode Yesuusa Wahannisa kushe xammaqinttodes Galilappa Yorddaanosa borkka hyanggida.

¹⁴ Yezin Wahannisa eza kayodes koyi «Taanii neera xammaqinttodes beezzin ne taago ye7ine?» yagayda.

¹⁵ Yezin Yesuusa mahi, «Xoozii nuuppa koyze baz ubba nu folodes beezze gisho hyatte taas ero ga7o» yagayda. Wahannisa ees yee7e yagayda.

¹⁶ Yesuusa xammaqinttide fana hyaatsitippa kezida. Iira salo bugunttin Xoozze Ayyaana wolle fana ye7oderan mahi faalla afa wodhdhoda bi7ida.

¹⁷ Ye wode «Hyaychche ta kadhize, E tana ufaysize ta na7ay hyaya» yagaaze qaala saloppa yi7ida.

4

Yesuusa fattanintto
(Mar. 1:12-13; Luqa. 4:1-13)

¹ Yinnippa suuba, Xalahe Yesuusa fattanode gaar Geeshi Ayyaana Yesuusa akko baayze ganasa kanggida.

² Oyttam qamman oyttam awara xoomidannippa suuba naydhidhida.

³ Xalahe Yesuusago yi7i «Ne Xooz na7a maaqqiko, ane hyay shuchchiza soollo maaqqade fana kiitto» yagayda.

⁴ Yesuusa mahi, «*«Asi Xoozze doonappa kezze qaala ubbanne yessadep attin soollo xalaalara yezoos» ga7intti Xoozze qaaltte xaafinttida»*yagayda.

⁵ Mahin, Xalahe Yesuusa geeshi katama kanggi, Xoozze keetsitis ommite kessii,

⁶ «Ne Xooz na7a maaqqiko, ane sulle sa7a gol7o. Akkos gayko,
«*«Ne tohita shuchchalla dhubunttaame fana,
fa kushtira nena dentsode fana,
Xoozii fa kiitanchchuntsana ne gisho kiittoda»*
ga7intti Xoozze qaaltte xaafinttida» yagayda.

⁷ Yesuusa eego, «mah, *«Xoozze qaaltte ne Laatstsa, ne Xoozza fatanippe»* yaga7i xaafinttida» ga7i mahida.

⁸ Wurssutsite Xalahe Yesuusa fettii damma dere omma kessii alame ka7itumo un bonchchtira fettilla beezii,

⁹ «Ne taas gol7i goyniko ta nees hyanno ubba inggoda» yagayda.

¹⁰ Yesuusa mahi, «Hyay Xalahizayo, taappa hyaakko! *«Ne Laatstsa, ne Xoozza goyno, E xalaalas kiitintto»* gayntti Xoozze qaaltte xaafinttida» yagayda.

¹¹ Yinnippa suuba, Xalahe ashshii qitida; kiitanchchuntsi yi7i eza maaddida.

Yesuusa timirttito
(Mar. 1:14-15; Luqa. 4:14-15)

¹² Yesuusa, Wahannisa acinttidanno si7ide wode Galila gade qitida.

¹³ Naazirete katama ashshii Zaabiloonen Niftaaleme guta, abba kale yeze Qifirnahome katama hyanggi yeyga yezida.

¹⁴ Yinna hyanidanna nabe Isayaasa doontte,

¹⁵ «Zaabiloone gaden, Niftaaleme gade,
Yorddaanosa borkkappa seko fintsa abba oge,
Ayhude maaqqoosse worzhuntsis yeze Galila,

¹⁶ dhuma yeze worzha,

damma foo7o bi7ida.
 Hyayqo dasho gade,
 yezuntsis foo7o kezida»
 yaga7i ohinttide qaaltta folinttode fana.

¹⁷ Ye wodeppa dentsii Yesuusa, «Xooz ka7itumo ukkide gisho yin nagarttippa maaqqote» yaga7i qaala sabbakida.

Tiino tamarunsi xeejintte
(Mar. 1:16-20; Luqa. 4:16)

¹⁸ Yesuusa Galila Abba kalera aadhitera lam77i ishuntsana, Phexiroosa ga7inttize Simoonan E isha Inddirase bi7ida. Un molo aykkizuntsana maaqqide gisho fa gitito abballa olida.

¹⁹ Yesuusa untana, «Hyankka yo7ote; tana kaallote! Molo aykkizanno ashshii, ta yinttana as ayfo tamarssoda» yagayda.

²⁰ Un, ellisii fa gitito olii ashshii Yesuusa kaallida.

²¹ Yesuusa yeygappa hyaga gode tiino aadhitera melle lam77i ishuntsana, Zabdiyoosa na7untsana, Yayqooban Wahannisan bi7ida. Fa aday Zabdiyoosara wolla gongge gidida fa gitito loytsizuntsana xeejida.

²² Un, ellisii fa gonggiton fa adayan ashshii Yesuusa kaallida.

Yesuusa hyargginttizuntsana fatstsida
(Luqa. 6:17-19)

²³ Yesuusa Ayhude woosa keetsta tamarssitera, salo ka7itumo Wonggele ohitera dumma dumma hyarggeppa asuntsana fatstsitera Galila sa7a ubbanne wutida.

²⁴ Yinnippa denddii E suntsita Sooriya gade ubba erinttida. Dumma dumma hyarggera aykinttiduntsanan waayinttizuntsana, tuna ayyaanara aykinttiduntsana, biicora yezuntsana, wobbuntsana eego ki7ida; ezin untana fatstsida.

²⁵ Asuntsi Galilappa, taphphi katamuntsappa, Yerusalaameppa, Yihudappan Yorddaanosa borkka seko fintsu yeze gadeppa yi7ide gaama asuntsi eza kaallida.

5

Yesuusa derella afa tamarsside timirtte

¹ Gaama worzha shiiqidanno Yesuusa bi7i derella afa kezii bettida. E tamarunsi eego shiiqin,

² Hyannii gaar yaga7i tamarssida:

Turii ufayssi
(Luqa. 6:2-23)

³ «Fa ayyaantte daha maaqqiduntsi anjjinttiduntsana, salo ka7itumo untis.

⁴ Yeekizuntsi anjjinttiduntsana, un mintsitse denggoda.

⁵ Wozina aaduntsi anjjinttiduntsana, un sa7a laattoda.

⁶ Xillotitsi oochchodes naydhdhizuntsin bardhdhizuntsi anjjinttiduntsana, un mishshada.

⁷ Maarizuntsi anjjinttiduntsana, un maarotitsi denggoda.

⁸ Wozina geeshshuntsi anjjinttiduntsana, un Xoozii be7ada.

⁹ Giigizuntsi anjjinttiduntsana,
un Xooz na7a ga7intti xeeqinttoda.

¹⁰ Xillotitsi oochchize gisho ga7i,
bay7inttizuntsi anjjinttiduntsana,
salo ka7itumo untis.

¹¹ «Asuntsi yinttana ta gisho ga7i cazhize wode bay7ize woden yinttalla afa iita baz ubba worddora ohize wode yin anjjinttiduntsana.

¹² Yin anjjita salo damma maaqqide gisho ufayttote, loytsii ufayttote. Yinttappa tiino yezide nabuntsana yinnii gaar bay7ida.

Soogen foo7o

¹³ «Yin sa7as sooge; sooge fa mal77itumtto ashshiko, wayzi mahi denggode? Bale dhogiko asara yedhinttanep attin akkosin maaddoos.

¹⁴ «Yin sa7as foo7o; derella afa yeze katamita aachinttodes dandda7oos.

¹⁵ Xomppe aysii keetsta yeze asuntsi ubbuntsis foo7ode gaar dhoqqa bessa gaddanep attin gabate gidda gaddize baaya.

¹⁶ Yinnii gaar asuntsi yin lo77o oochito bi7i, salo yeze yin adaya bonchchode gaar yin foo7ita as tiino foo7o.

Muse higge

¹⁷ «Taanii Muse higgiton nabunts qaala shaarodes yi7ida yinttis aazippe. Taanii, un ohidanna turo maaqqidanno qonccissades yi7idap attin shaarodes yi7ikaaya.

¹⁸ Ta yinttis turo ohine; salon sa7a aadhode wontsis higge ubba folinttodep attin higgitifafa fettii qaala woy fidaale aadhoos.

¹⁹ Yinnii gisho, hyanna kiititippa eerize fettii kiitan mentsize ooden mahi melluntsana yinnii gaar oochchode gaar tamarssize ooden salo ka7itumo ubbuntsappa eeratsi maaqqada. Yezin hyanna kiitto folizen melluntsanan folode gaar tamarssize salo ka7itumo damma maaqqada.

²⁰ Ta yinttis ohine; yin xillotitsita Farisaawunts xillotitsappan higge asttamarunts xillotitsappa aadhanxiko, salo ka7itumo geloos.

Wodhe baz

²¹ «Yin mayzuntsis, <Wodhippete; shemppo wodhide ooden firdinttoda> ga7inttidanno si7ida.

²² Yezin ta yinttis ohine; fa ishaya cazhize ooden firdinttoda. Fa ishaya cazhize ooden daynna tiino firddas shiiqoda. Fa ishego, <Eeyay> gaaze ooden mahi gaanname tamite firdinttoda.

²³ «Yinnii gisho, ne ne zharsho zharshize wode ne ishaya qohide baz nees tiirnttiko,

²⁴ Ne zharshito iza besite ashshii ashshii qito; tiino hyanggi ne ishaya giigo; yeyzi maaqqii, ne zharshito Xoozis zharsho.

²⁵ «Nena mootizera firdda keetsta hyanggitara ogella eera giigo. Yinna atto gayko E nena daynna tiino kanggoda. Daynnize nena accizes aatsii inggoda; E nena woyne oloda.

²⁶ Ta turo ohine; neella afa firddinttide acito fettii santtime attikaayzin ciggi hyaasode wontsis achi keetstappa mulon kezaama.

Olale baz

²⁷ «Hyannippa zaga, <Olale hyanttippete> ga7inttidanno si7ida.

²⁸ Yezin ta yinttis ohine, maacho bi7i, amudhhide ubba fa wozintte iira olalida.

²⁹ Ne mizaqi aafize nees nagaras mikinaate maaqqiko, kessii olo. Ne galtta kumutsita gaanname tama wodhdhodannippa ne gallitippa fetay dhabiko nees lo77o.

³⁰ Ne mizaqi kushize nees nagaras mikinaate maaqqiko, eza gachchii olo. Ne galtta kumutsita gaanname tama wodhdhodannippa ne gallitippa fetay dhabiko, nees lo77o.

Machchin azini bilintte baz

(Maato. 19:9; Mar. 10:11-12; Luqa. 16:18)

³¹ «Fa machchito dakkize ooden dafo warqqate inggo» ga7inttida.

³² Yezin ta yinttis ohine; fa machchito olalikaayzin billize ooden iza olalode gaar oochchane. Yinnii gaaran, dakinttide machchito ekkize ubba olalida.

Caaqo baz

³³ «Yin mayzuntsago, <Worddo caaqqippete; yin Xoozze tiino caaqqidanno folote» ga7inttidanno si7ida.

³⁴ Yezin ta yinttis ohine; mulon caaqqippete. Xoozii bettize oyda maaqqide gisho salora caaqqippete.

³⁵ E tohita yedhdhize bessi maaqqide gisho sa7ara caaqqippete. Damma kaat katama maaqqide gisho Yerusaalaameran caaqqippete.

³⁶ Yin ommitippa fetaya bootsi woy kartsi mahodes dandda7oosse gisho yin yin ommite caaqqippete.

³⁷ Yinnii gisho, yin qaalta, <Yee> woy <Ade> maaqqo. Yinnippa bale kezize xalaheppa ye7ine.

Qime ayppades beezoos

³⁸ «<Aafe gisho aafe; achchi gisho achchi> ga7inttidanno si7ida.

³⁹ Yezin ta yinttis ohine; yinttalla afa iita baz oochchize attsa ixippete. Ooden ne mizaqi dhookiza baqqiko ne workkita dhookizan beezo.

⁴⁰ Fettii asi ne shaamiza wolqqara ekkodes nena mootiko, ne kootizan gujjii inggo.

⁴¹ Fettii asi nena wolqqara fa baz toossii fettii saate oge faara hyanggode gaar nena un7itsiko, eera lam77i saate oge hyanggo.

⁴² Woossiz oodesin inggo; neeppa tal77odes koyko oonan kayippe.

Ne morkkuntsana siiqo

(Luqa. 6:27-36)

⁴³ «<Nena kadhiza kadho; nena ixizaya ixxo> ga7inttidanno si7ida.

⁴⁴ Yezin ta yinttis ohine; yin morkkuntsana kadhote; yinttana qohizuntsis woossote.

⁴⁵ Yinnii gaar yin oochchiko, salo yeze yin adays yin na7untsana maaqqada. E iituntsisin lo77untsis awa kassane; xilluntsisin nagaranchchuntsisin fa ira bukkizane.

⁴⁶ Yinttana kadhize asuntsana xalaala yin kadhiko, yinttis akko tirfe yeze? Melle atto yezin, gabe qaraxe gachchizuntsin yinno oochchane.

⁴⁷ Yin, yin ishuntsana xalaala saritsiko, melluntsappa akko aadhizebaz oochchidote? Melle atto yezin, Xooz ammanoose asuntsi yinno oochchane.

⁴⁸ Yikke, salo yeze yin aday folo maaqqidanni fana yinttin folo maaqqote.

6

Ingge baz

¹ «Asi bo7o ga7i yin lo77o oochito as tiino oochaame fana naaginttote. Yinnii gaar yi7anxiko salo yeze yin adayppa anjjo denggaama.

² «Yin dahuntsis inggize wode as tiino bonchchinttodes ga7i cubbuntsi oge gaxan Ayhude woosa keetstsan oochchizanni fana asi bo7o ga7i oochippete. Ta yinttis turo ohine un fa kumutsi anjjito ekkida

³ Yezin yin dahuntsis inggize wode yin mizaqi kushe oochchizanno yin workkita kushe erippe;

⁴ yin imotta geema maaqqe. Geema bessa oochchizanno be7ize yin aday yinttis anjjito qoncce inggoda.

Woosa baz (Luqa. 11:2-4)

⁵ «Woosa woossittera cubbuntsi gaar yiippete. Un, fana asi bo7o ga7i Ayhude woosa keetsta oge doontte eqqii woossizanno kadhane. Ta yinttis turo ohine; un fa kumutsi anjjito ekkida.

⁶ Yezin ne woossiz wode ne qol7a gelo, furtsito gorddii geema yeze ne adaya woosso; geema oochinttidanno be7ize ne aday nees anjjo inggoda.

⁷ Yin woossiz wode ammanoose asunts gaara cer qaala gaantsi woossippete. Un qaalito mahi mahi woossin Xoozii si7ine ga7i qoppane.

⁸ Yinnii gisho, untinni gaar yiippete. Akkos gayko, yin aday yinttis akko koshshizako yin woossodanippa tiino erane.

⁹ «Yikke, yin yaga7i woossote:

«Salo yeze nu adayo,
ne geeshi suntsita anjjinto.

¹⁰ Ne ka7itumtta yo7o,
ne qofta salo hyanidanni fana
sa7an hyano.

¹¹ Hyayno qumtto nuus inggo.

¹² Nu nuna qohiduntsis, atto gaazanni fana,
nuusin nu qohito atto ga7o.

¹³ Nuna iitappa ashshop attin
faatana geltsippe.

[Ka7itumon, wolqqan bonchchon
medhina nees. Amin77e.]

¹⁴ «Yin yinttana qohizuntsana atto gayko, salo yeze yin Aday yin qohito atto gawuda.

¹⁵ Yezin yin melle as nagara atto ga7anxiko yin Aday yin nagartto atto ga7oos.

Xooma baz

¹⁶ «Yin xoomize wode cubbuntsi fana yiippete. Akkos gayko, un xoomizanno asi erode fana fa sintto bootstane. Ta turo ohine; un fa shilimaatto ekkida.

¹⁷ «Yezin ne xoomize wode ne sintto meecco, ne ommito tizho.

¹⁸ Yinnii gaar ne yiiziko ne xoomize xoomtta asappa genggida, yezin geema yeze ne Aday erize xooma maaqqada. Geema oochinttidanno be7ize ne Aday nees shilmaate inggoda.

Salo qolo shiishe

¹⁹ «Bila mu7ize bessa, mego birize sa7a, kayzo bookkii ekkize sa7a, hyanna sa7ite, yinttis qolo shiishippete.

²⁰ Yezin bila mo7oosse bessa, mego biroosse bessa, kayzo bookkii ekkoosse bessa salo yinttis qolo shiishote.

²¹ Ne qoltta yeze besite ne wozintta yessada.

²² «Aafe asatitsis xomppe. Yinnii gisho, ne aafita faxes maaqqiko ne kumutsi asatitsita foo7o maaqqane.

²³ Ne aafita hyargginttiza maaqqiko ne kumutsi asatitsita dhuma maaqqane. Yikke, ne gidda yeze foo7ize dhuma maaqqiko, dhuma akko gaar aadhii dhuma maaqqade!

²⁴ «Fettii asi lam77i Laatstsis aqodes dandda7oos. Fetaya kadhiko hyankkaya ixixane; woy fetaya bonchchiko hyankkaya leqqane. Xoozisin miishesin wolal aqodes dandda7oos.

Un7inttippete

(Luqa. 12:22-31)

²⁵ «Yikke, si7ote! yin de7o yessades, «Akko ma7ade? Akko ushshade? Akko ma77ode?» ga7i un7inttippete; shemppo katstsappa woy galla ma7oppa aadhoso?

²⁶ Afa landduntsana bo7ote; un budoos, maxoos, facha geltsoos, yezin yin salo aday untana muuzane. Yin untappa gaama aadhoso?

²⁷ Yin giddappa gaama un7intti fa laytsitilla afa fettii qamma gujjodes dandda7ize yene?

²⁸ «Mahi yin ma7ize bazis akkos un7intte? Ane fudhuntsana bo7ote, oochchii labboos woy suqgoos.

²⁹ Si7ote! Melle atto yezin, kaat Solomone fa bonchcho ubbanne hyanna fudhitippa fetay gaar ma77ikaaya.

³⁰ Yin, ammano faccezuntso, Xoozii hyayno benttii wontta tama wodhdhodes yeze maata yeyzi ma7isizebaz maaqqiko, yinttana untappa aatsii wayzi ma7isoso?

³¹ Yinnii gisho, «Akko mo7ode? Akko ushshade? Akko ma7ade?» ga7i un7inttippete.

³² Yinno ubbanno Xooz ammanoose asuntsi gaantsi denggodes un7inttane. Yin salo aday yinna ubbanna yinttis koshshizanno erane.

³³ Yezin ubbappa tiino Xoozze ka7itumtton E xillotitsito koyote; yinna ubbanna yinttis gujunttoda.

³⁴ Yinnii gisho, wonttas qoppittera un7inttippete. Wonttana wonttas aqo; fettii fettii gammize faas maaqqade madhara yene.

7

Melluntsalla afa firddippete

(Luqa. 6:37-42)

¹ «Yinttalla afa firddinttaame fana melluntsalla afa firddippete.

² Akkos gayko, melluntsalla afa yin firddizanni fana yinttalla afa firddinttoda; yin melluntsis makkide bazite yinttis mahi makinttoda.

³ Ne aafte yeze tuus fana yezaya bi7ikaayzara ne ishaya aafte yeze buuriza akkos be7e?

⁴ Ne aafte tuusi yessadera ne ishaya aafte yeze buuriza kesso gawudes wayzi dandda7e?

⁵ Naate cubbuzayo, tiinii ne aafte yeze tuusi fana yezaya kesso. Yinnippa suuba, ne ishaya aafte yeze buuriza kessodes ne geeshi be7ada.

⁶ «Suuba maaqqii yinttana dha7aame fana geeshi baz kanuntsis olippete. Fa tohite yedhdhii iissaame fana yin al77o baz gudayluntsi tiino olippete.

Woossote, koyote, qunkkote

(Luqa. 11:9-13)

⁷ «Woossote yinttis ingginttoda, koyote yin denggoda, furtsito qunkkote yinttis buginttoda.

⁸ Woossiz oodesin ingginttoda, koyze oodesin benttoda, furtsito qunkkizesin buginttoda.

⁹ «Yin giddappa na7ay boora woossiko shuchchi inggize oode?

¹⁰ Woy molo woossiko shooshi inggize yene?

¹¹ Yeezin yin iita maaqqitera yin na7untsis lo77o baz ingge eriko, yin salo aday fana woossizuntsis lo77o baz wayzi gaantsi inggaamo?

¹² Melluntsi yinttis oochchode fana yin koyze baz ubba yinttin melluntsis oochchode. Akkos gayko, Muse higgiten nabuntsi tamarssizannan hyanno.

¹³ «Xuuntsi furtsara gelote; akkos gayko, dhabses kanggize ogize damma, furtsitan dalgga. Iira gelize asuntsi gaama.

¹⁴ Yezin de7ogo kanggize ogitan furtsitan xuuntsi; yeyga gelize asuntsin eeratsi.

Minxa fa aafte erinttane (Luqa. 6:43-44)

¹⁵ «Afara duro aazii fa gaatsite suudhume maaqqii yin gidda gelize worddo nabuntsappa naaginttote.

¹⁶ Yin untana, un aafitippa eroda; anggatsappa woyne aafe, kenchikeloppa hyalimo maxinttoos.

¹⁷ Yinnii fana lo77o minxa ubba lo77o aafe aafane; iita minxa iita aafe aafane.

¹⁸ Lo77o minxa iita aafe aafos, mahi iita minxa lo77o aafe aafodes dandda7oos.

¹⁹ Lo77o aafe aafosse minxa ubba gachchintti tama olinttoda.

²⁰ Yinnii gisho, yin untana, un aafte eroda.

²¹ «Salo yeze ta aday qoftto oochchize asi salo ka7itumo geloddepp attin cer tana <Laatstso, Laatstso> gaaze ubba salo ka7itumo geloos.

²² Firda qamma gaamuntsi, <Laatstso, Laatstso, ne suntsite tinbbite ohika? Ne suntsite tuna ayyaana kessika? Ne suntsite kille baz oochchika?> yaga7oda.

²³ Ye wode taanii, <Ta yinttana mulon eroos, yin iita oochchizuntso taappa hyaakkote> gawuda.

²⁴ «Yikke, hyanna ta qaalto si7i oochchize ooden fa keetsito lallalla afa keexxide wozinara yeze asi fana.

²⁵ Ira bukkida, hyaro goggida, baqo baqii ye keetsiza urqqida. Yezin keetsita lallalla keexinttide gisho gol7ikaaya.

²⁶ Hyanna ta qaalto si7i oochchoose ooden fa keetsito shafella afa keexxide booza attsa aazane.

²⁷ Ira bukkida, hyaro goggida, baqo baqii, ye keetsiza urqqin, ye keetsize gol7ida; E gol7itan damma» yagayda.

²⁸⁻²⁹ Yesuusa fa ohito hyaaside wode E timirttita higge asttamaarunts fana maaqqaanxi adetits wolqqar maaqqide gisho asuntsi E timirttite gaama qoppida.

8

Yesuusa qursuma hyargginttiza fatstsida (Mar. 1:40-45; Luqa. 5:12-16)

¹ Yesuusa derizeppa wodhize wode gaama asuntsi eza kaallida.

² Yikke fettii qursuma hyargginttize eego shiiqii, E tiintte bunqqunttii, «Laatstso, ne qofa maaqqiko tana geeshi fatstsodes dandda7ane» yagayda.

³ Yesuusa fa kushito dakkii eza bochchii, «Yee, ta qofa, faxo» yagayda. Atstse iira geezhi attida.

⁴ Yesuusa eego, «Ne faxito oodesin ohippe. Yezin hyanggi ne geezhi faxidanno kahinunts beezo. Ne faxidannis markka maaqqade fana hyanggi Muse kiittide zharshito zharsho» yagayda.

Mato hyalaqize ammano

⁵ Yesuusa Qifirnahome katama yellide wode fettii mato hyalaqize eego shiiqii,

⁶ «Laatstso, ta arize wobpii gaama waayintti, kara woy7i yene» yaga7i woossida.

⁷ Yesuusa mahi, «Taanii hyanggi eza fatstsoda» yagayda.

⁸ Yezin mato hyalaqize mahi, «Laatstso, ne ta kara gelodes ta beezze as baaya, yezin ne hyayga bettii qaala xalaala oho, ta arize faxoda.

⁹ Akkos gayko, taappa kattara ta kiitinttize asuntsi yene, mahi taappa gaatsara taas kiitinttizuntsi yene. Unttappa fetaya, «Qito» gayko qitane; hyankkaya mahi «hyankka yo7o!» gayko ye7ine. Ta ariza, «Hyanno yiizo» gayko yiizane» gayda.

¹⁰ Yesuusa yinno si7ide wode gaama qoppii, fana kaallize asuntsago, «Ta yinttis turo ohine; taanii hyannii gaarize ammano Isra7eele as giddan bi7ikaaya.

¹¹ Ta yinttis ohine; gaamuntsi awa kessappan awa geloppa yi7i, salo ka7itumo Abrahamara, Yisaaqaran Yayqoobara fettilla bettoda.

¹² Yezin salo ka7itumo laattodes beezzin attiduntsana bale dhuma oloda. Ize untis yeefon achchi garccingge maaqqada» yagayda.

¹³ Yesuusa mato hyalaqizego, «Ne kara hyanggo, ne ammanttii fana nees hyano» yagayda. E arize iira faxii attida.

Yesuusa gaama hyargginttizuntsana fatstsida

(Mar. 1:29-34; Luqa. 4:38-41)

¹⁴ Yesuusa Phexiroosa kara gelize wode Phexiroosa machiti intta omma ottsi misha hyarggera hyarggintti woy7i yezanno bi7ida.

¹⁵ Yesuusa I kushito bochchide wode otsitan michita ashshii ashshida. Faxii denddii eza mukkida.

¹⁶ Ye wode uigure tuna ayyaanara aykinttide gaama asuntsana, asuntsi Yesuusago ki7ida. Ezin tuna ayyaanuntsana fa qaaltte kessida, hyargginttizuntsana ubba fatstsida.

¹⁷ Yinnen nabe Isayaasa,
«E nu iita hyarggito faas ekkida,
E nu hyarggito tookkida»
gayde qaaltta folinttida.

Yesuusa kaallizuntsana yellize madha

(Luqa. 9:57-62)

¹⁸ Yesuusa gaama asuntsi E kale eqqidanno bi7i, abbappa seko fintsa fiingode fana fa tamaruntsana kiittida.

¹⁹ Higge asttamaaruntsappa fetay, «Asttamaarazayo, ne hyanggize bessa ubbanne ta kaalloda» yagayda.

²⁰ Yesuusa eego «Workkanuntsis olla yene, salo landduntsis keetstsi yene. Yezin As na7ays fa ommito shemppize bessi baaya» yagayda.

²¹ Yesuusa kaallize asuntsappa fetay, «Laatstso, taanii tiino hyanggi ta adaya moogii yo7oda» yagayda.

²² Yezin Yesuusa, «Hyayqqiduntsi fa hyayquntsana moogo; ne tana kaallo» yagayda.

Yesuusa abba zulits si77i yiizida

(Mar. 4:35-41; Luqa. 8:22-25)

²³ Yesuusa yedhdhades gongge gelide wode E tamaruntsin eera qitodes gelida.

²⁴ Un qoppikaayzara yezin, damma zuluntte hyaatsitilla afa denddin gonggito goodhdhodes yellida. Yezin Yesuusa genttida.

²⁵ E tamarunsi eego shiiqii eza barkkitsii, «Laatstso, nu dhabane nuna ashshoya» yagayda.

²⁶ Yesuusa unttago, «Yin, ammano faccezuntso, akkos zhashitete?» yagayda. Denddii, zuluntton zhuubito si7i yizida. Ellisi ubba baz si7i gayda.

²⁷ E tamarunsi gaama qoppii, «Hyay, melle atto yezin, zuluntten zhuubban kiitintize wayde aso?» yagayda.

Tuna ayyaana aykkide lam77i asuntsana (Mar. 5:1-20; Luqa. 8:26-39)

²⁸ Yesuusa abbappa seko fintsa yeze Gerggesoone gaaze sa7a yellide wode tuna ayyaana aykkide lam77i asuntsi boozappa kezii eera yellinttida. Un gaama iitan zhashize as maaqqide gisho asi yinna bestira aadhodes dandda7oos.

²⁹ Unttin, «Xoozze na7ayo, neera nuna akko yelitsize? Wode yellikaaya yezin nuna firddodes yi7ida?» ga7i uukkida.

³⁰ Unttappa gaama hyakkikaayzar guodayile wude yengginttane.

³¹ Tuna ayyaanunsi Yesuusa, «Ne nuna kessode baz maaqqiko, seko gudaylunsi wude gidda dakkoya» yaga7i woossida.

³² Yesuusa, «Qitote» yagayda. Tuna ayyaana asuntsappa kezii gudayluntsago gelida. Gudaylunsin ubba gaga doonara woxxi hyanggi abba goodhintti hyayqida.

³³ Gudayille wude yenggizunsin woxxi katama hyanggi, hyanide bazin tuna ayyaana aykkide asuntsalla afa oochchidanno ubba ohida.

³⁴ Yeezin, katama yeze asuntsi ubbunsi Yesuusa bo7odes kezida. Un Yesuusa bi7ide wode fa gaditippa kezii qitode fana woossida.

9

Wobbo atstse faxito (Mar. 2:1-12; Luqa. 5:17-26)

¹ Yinnippa suuba, Yesuusa gonggite gelii, abba fiinggi fa katama qitida.

² Ize eerats asuntsi fettii wobbo atstsa alggara tookkii Yesuusago ki7ida. Yesuusa un ammantto bi7i, wobbo atstsa, «Ta na7ayo, zhashtippe! Ne nagartta atto ga7inttida» yagayda.

³ Yinna saate, Ayhude higge asttamaruntsappa fete fete, «Hyanna Xooz cazhe baane» yaga7i fa wozintte qoppida.

⁴ Yesuusa un qoftto erii, «lita baz yin wozintte akkos qoppete?»

⁵ Yezin, «Ne nagartta atto ga7inttida» gaazannippan «Denddii eqqii qito» gaazannippa ayye foolle?

⁶ Yezin sa7alla afa nagara atto gawudes As na7as adetita wolqqa yezanno ta yinttana erisoda» yaga7i, wobbo atstsego, «Denddii, ne alggiza tookkii, kara qito» yagayda.

⁷ Wobbo atstse denddii fa kara qitida.

⁸ Worzhita yinno bi7i gaama qoppida. Yinnii fana adetits wolqqa asis inggide Xoozza galatida.

Maatoosa xeeqintte (Mar. 2:13-17; Luqa. 5:27-32)

⁹ Yesuusa yeygappa denddii hyanggitera Maatoosa gaaze qaraxe gachchize bessa bettii yezin bi7i, «Tana kaallo» yagayda.

Ezin denddii kaallida.

¹⁰ Yesuusa Maatoosa kara leematella bettii yezin, qaraxe gachchize gaama asuntsin nagaranchchuntsi yi7i eeran E tamaruntsara wolla mo7odes bettida.

¹¹ Fettii fettii Farisaawuntsi yinno bi7i, Yesuusa tamaruntsara, «Yin asttamaarize qaraxe gachchizuntsaran nagaranchchuntsara akkos me7e?» yagayda.

¹² Yesuusa yinno si7i, «Gaalla koshshize hyarggintizuntsap fattin faxuntsis baaya.

¹³ Yezin yin hyanggi, «Taanii yin zharshito baayzin yin melluntsana maarode fana koyane» ga7intti xaafinttidanna waagizako erote. Akkos gayko, taanii nagaranchchuntsana xegodes yi7idap attin xilluntsana xegodes yi7ikaaya» yagayda.

Yesuusa xooma baz oocinttida
(Mar. 2:18-22; Luqa. 5:33-39)

¹⁴ Ye wode Wahannisa tamaruntsi Yesuusago shiiqin, «Nuunin Farisaawuntsin xoomane, yezin ne tamaruntsi akkos xoomoso?» yaga7i oocida.

¹⁵ Yesuusa mahi unttago, «Mushura untara yezin xegintti yi7ide asuntsi azzanodes dandda7ane? Mushura un kaleppa ekkinttode wode yo7oda, un ye wode xoomoda.

¹⁶ «Kille ma7oppa feedhii gal77a ma7olla sikkize ooden baaya. Yinnii fana yeyziko killize gal77iza feedhane. Feedhitsitan wozzii dalggane.

¹⁷ Kille woyni gal77a silphe gujjize ooden baaya. Yinnii fana yeyziko kille woynize gal77a silphiza dhuussane woynizen lantane; silphizen lam7intsa maaddoose baz maaqqane. Yezin kille woyni kille silphe gujjodes beezane. Yinnii fana yeyziko lam77untsin iitikaayzara naaginttane» yagayda.

Hyayqqide na7iton Yesuusa ma7ito bochchide maachito
(Mar. 5:21-43; Luqa. 8:40-56)

¹⁸ Yesuusa yinna ohitilla afa yezin, Ayhude hyalaquntsappa fetay eego yi7i, E tiino bunqqunttii, «Ta na7ita hyatte hyayqqida, yezin iza faxode fana ne yi7i ne kushito iilla afa gaddoyo» ga7i woossida.

¹⁹ Yesuusa denddii eera hyanggida; E tamaruntsin kaallida.

²⁰ E hyanggizin taphpho lam77i bere kumutsi suutsi googii waaytsize fettii maachita suubara shiiqii Yesuusa ma7iti macartto bochchida.

²¹ Iza fa wozintte, «Ta E ma7iti macartto xalaala bochchizako faxoda» yaga7i qoppida.

²² Yesuusa suub maaqqii izo bi7i, «Ta na7ite, zhashitippe! Nena ne ammantta fatstsida» yagayda. Astan iira faxii attida.

²³ Yesuusa Ayhude hyalaqize kara yellide wode zaye fuggizuntsanan yeekizuntsana bi7i,

²⁴ «Ane hyal7ote; eerats na7ita genttidap attin hyayqqikaaya» yagayda. Yezin asuntsi eella afa miicida.

²⁵ Asuntsana bale kessidannippa suuba keetsta gelii, na7iti kushito aykkida, na7itan denddii eqqida.

²⁶ Yinna ohita yinna sa7ito ubba yellida.

Yesuusa lam77i qooquntsana fatstsida

²⁷ Yesuusa yeygappa denddii gode tiino hyanggodera lam77i qooquntsi fa qaalto dhoqi yiizii, «Dawute na7ayo, nuna maaroya» yagaytira eza kaallida.

²⁸ Yesuusa keetsta gelize wode qooquntsi eza kaallii yellida. Yesuusa unttago, «Taanii yinno oochchodes dandda7izanno yin ammananete?» yagayda.

Unttin, «Yee, Laatsto» yaga7i mahida.

²⁹ Yinnippa suuba, Yesuusa un aafito bochchii unttago, «Yinttis, yin ammanttii fana hyano» yagayda.

³⁰ Un aafitan bugunttida. Yesuusa unttago, «Hyanno oodesin ohippete» yaga7i mintsii ohida.

³¹ Yezin asuntsi hyanggi Yesuusa baz yinna sa7ite ubba ohida.

³² Un yeygappa kezze wode asuntsi tuna ayyaana aykkii muumuzide fettii asi Yesuusago ki7ida.

³³ Tuna ayyaana kezideppa suuba muume atstse ohinttida. Asuntsin gaama qoppida, «Yinnii fana kille baz Isra7eele sa7a hyanikaaya» yagayda.

³⁴ Yezin Farisaawuntsi, «Tuna ayyaanunts hyalaqara tuna ayyaanuntsana kessane» yagayda.

Yesuusa asuntsis yiqsinttida

³⁵ Yesuusa Ayhude woosa keetsta tamarssitera, salo ka7itumo Wonggele sabbakitera, asuntsana hyargge ubbappa fatstsitera kataman kara gancce ubbanne wutida.

³⁶ Gaama worzhita, yenggize asi baayze duro fana untana be7ize asi dhabin un yezanno bi7i untis yiqsinttida.

³⁷ Fa tamaruntsago, «Shiiqode katsita gaama, yezin katsito shiishize asuntsi eeratsi.

³⁸ Yinnii gisho, Laatsti katsta shiishode oochanchuntsana dakkode fana woossote» yagayda.

10

Yesuusa kiittide taphpho lam77i hawaaruntsana

(Mar. 3:13-19; Luqa. 6:12-16)

¹ Yesuusa taphpho lam77i tamaruntsana faago xegii, tuna ayyaana kessode fanan hyargge ubbappa fatstsode fana untis adetits wolqqa inggida.

² Yesuusa kiittide taphpho lam77i hawaaruntsi suntsita; tiinize Phexiroosa gaaze Simoona E ishe Inddiriyase, Zabdiyoosa na7a Yayqooban E ishe Wahannisan,

³ Filphoosa Bartolomiyoosa, Toomaasa qaraxe gachchize Maatoosa, Ilfiyoosa na7a Yayqooba, Taadiyosa,

⁴ fa gaditis yiqsinttize Simoonan Yesuusa aatsii inggide Yesqorootu Yihuda.

⁵ Yinna taphpho lam77untsi Yesuusa kiittii dakkitera, «Ayhude maaqqoosse worzhago hyanggippete, mahi Samaara asunts kataman gelippete.

⁶ Yezin Isra7eele keetstsappa maaqqide sekka dhabide duruntsago hyanggote.

⁷ Ize hyanggi, «Salo ka7itumo ukkida» ga7i ohote.

⁸ Hyarggintizuntsana fatstsote, hyayqqiduntsana hyayqqoppa dentstsote, qursuma hyarggintizuntsana geeshii fatstsote, tuna ayyaana kessote. Yin hyarii ekkidanno hyarii inggote.

⁹ Yin kiistte worqqa, woy bira santtime aykkippete.

¹⁰ Yin oges karxite, lam77i ma7o, woy caamma woy gufe aykkippete; oochchizuntsis hyayno quma beezane.

¹¹ «Yin fettii katama woy kara gancce gelize wode yinttana moki ekkodes ufayttize asi koyi E kara gelote; yin qitode wontsis ize gam7ote.

¹² Mahi oode karan gelitera saritsote.

¹³ Yinna keetsita yinttana moki yin saritside sartta untana yello, yezin un mokkanxiko yin saritside sartta yinttis suub maaqqo.

¹⁴ Ooden yinttana mokkanxiko yin ohize baz si7anxiko yinna keetsitifa woy yinna katamtippa kezitera yin tohite yeze xurito fixxii kezote.

¹⁵ Ta yinttis turo ohine; Xoozze firdda qamma yinna katamttippa Soodomasin gamoora katamitis firdda eeroda.

¹⁶ «Ta yinttana duro fana suudhumuntsi gidida dakkoda. Yinnii gisho, shooshi fana cincca, wolle fana aada maaqqote.

¹⁷ Asuntsi yinttana firddize daynnuntsis aatsii inggoda, mahi Ayhude woosa keetsta yinttana garaafoda. Yinnii gisho, untappa naaginttote.

¹⁸ Ta gisho ga7i yinttana worzhito ahizunts tiino kaatuntsi tiino kanggoda. Un tiintte Ayhude maaqqoosse worzhunts tiino eqqii yin ta baz markkidhoda.

¹⁹ Yezin yinttana firddas aatsii inggize wode waaga7i mahode ga7i un7inttippete; yinna saate yin gawude baz Xoozii yinttis inggoda.

²⁰ Akkos gayko, yinttana ohize yin Aday Geeshi Ayyaanappa attin yinttana baaya.

²¹ «Ishay fa ishaya, aday fa na7aya, hyayqos aatsii inggoda, na7untsi fana yeliduntsalla afa denddii untana wodhissada.

²² Ta gisho ga7i asi ubbuntsi yinttana ixxoda, yezin wurssutsi yellodes miinggide attoda.

²³ Fettii kara ganceppa yinttana un bay7iko melle katama bettote. Taanii yinttis turo ohine; As Na7ay yo7ode wontsis, yin Isra7eele katama ubba kantsaama.

²⁴ «Tamaaruntsi fa asttamaarzeppa, arizen fa laatstseppa aadhoos.

²⁵ Tamaarize fa asttamaarize, arize fa laatstsize fana yiiko ees maaqqada. Karttii aday Bi7elzebuula gayko E kara asuntsana wayzi wozzii iissii xegoso?

²⁶ «Yikke, asis zhashitippete. Geenggide baz qonccoda, Aachinttide baz geesha kezikaayzara attoos.

²⁷ Taanii yinttis dhuma ohize baz yin foo7o ohote; ta yinttis hyaye kalkashide baz zoozella awaajjote.

²⁸ Ashop attin shemppo wodhodes dandda7osuntsis zhashitippete. Yezin shemppiton ashton gaanname dhabssodes dandda7ize Xoozzes zhashtote.

²⁹ Lam77i buubbe landduntsi fettii santtime bayzinttoossane? Yi7op attin, untappa fetayn yin Xoozze gaykaayzin sa7a wodhdhoos.

³⁰ Melle atto yezin, yin omma isintsitan faydintti yene.

³¹ Yikke, gaama buubbe landduntsappa yin aadhize gisho zhashitippete.

³² «As tiino taas markkidhize ubbuntsis taanin salo yeze ta aday tiino markkidhada.

³³ Yezin as tiino tana kaddizaya taanin salo yeze ta aday tiino kaddoda.

³⁴ «Taanii sa7alla lo77o ko7odes yi7ida yinttis aazippe. Taanii olappa attin sarotits ko7odes yi7ikaaya.

³⁵ Taanii yi7idanna,

«Na7aya adeppa

maachi na7ito inttippa

Na7ay machchito azinze inttippa shaakkodes.

³⁶ Asis morkkuntsi E kara asuntsana maaqqoda.»

³⁷ «Taappa aatsii fa adaya woy fa intto kadhize, ta baz maaqqodes beezoos. Fa dhiiratsi na7aya woy fa maachi na7ito taappa aatsii kadhize, ta baz maaqqodes beezoos.

³⁸ Fa masqala tookkii tana kaalloosse ooden ta baz maaqqodes beezoos.

³⁹ Fa shemppito ashshodes koyze dhabssoda, yezin fa shemppito ta gisho aatsii inggize ashshoda.

⁴⁰ «Yinttana mukkize tana mukkane, tana mukkize mahi tana kiittidaya mukkane.

⁴¹ Nabe nabe suntsite mukkize, nabe fana waaga ekkoda; mahi xilliza xillo suntsite mukkize, xillize fana waaga ekkoda.

⁴² Ta yinttis turo ohine; hyantsi ta tamaruntsappa eerize fetay tana kaallize gisho melle atto yezin eeratsi toya hyaatsi inggiko E waagita dhaboos» yagayda.

11

Xammaqize Wahannisa kiittide asuntsana (Luqa. 7:18-35)

¹ Yesuusa taphpho lam77i tamaruntsana kiittii hyaasidannippa suuba izippa denddii tamarssodesin sabbakodes Galila katama gitida.

² Wahannisa achi keetsta yezara Kiristtoosa oochito si7i, fa tamaruntsappa eego kiittii,

³ «Yo7oda ga7inttide nenane? Woy nu melle kafode?» ga7i oocida.

⁴ Yesuusa unttago mahi, «Hyanggi yin si7ide bazin yin bi7idebaz Wahannisas ohote.

⁵ Qooquntsi be7ine, wobbuntsi yedhdhane, qursuma hyargginttizuntsi geezhane, tulluntsi si7ine, hyayqqiduntsi hyayqoppa denddane; dahuntsis Wonggele sabbakinttane.

⁶ Taara dhubunttoosse anjjinttidaya» yagayda.

⁷ Wahannisa tamaruntsi suub maaqqii hyanggin, Yesuusa worzhuntsis Wahannisa baz ohitera, «Hyanna akko baayze ganasa akko be7ades yi7idate? Baqo en7ize shombboqo be7ades yi7idate?

⁸ Yeezin, akko be7ades yi7idate? Bonchcho ma7o ma77ide asuntsana be7adesine? Bonchcho ma7o ma77iduntsi kaat kara yene.

⁹ Yeezin, akko be7ades kezidote? Nabe be7adesine? Yee, yin nabeppan aadhizaya be7ine.

¹⁰ «Ne ogito ne tiintte giigize
ta kiitanchchiza neepa tiino kiittoda»
ga7intti xaafinttidanna ees.

¹¹ Ta yinttis turo ohine; maachippa yelinttiduntsi giddappa xammaqize Wahannisappa aadhize oonin denddikaaya; yezin salo ka7itumo ubbuntsappa eerize E, eepa aadhoda.

¹² Xammaqize Wahannisa wodeppa dentsii hyayno yellodes salo ka7itumo gaama urqqinttane, miinggi butunttizunts denggoda.

¹³ Nabunts ubbuntsi higger Wahannisa baz tinbbite ohida.

¹⁴ Yikke, yin un kiitto ammanodebaz maaqqiko, yo7oda ga7inttide Eeliyaasa, E Wahannisa.

¹⁵ Yikke, si7ize hyaye yeze si7o.

¹⁶ «Yikke, taanii hyanna wode yeletto akkora aazissade? Gabe gidda bettii wol xeezii,

¹⁷ «
Nu yinttis suulunqe fuggin;
yin yexxikaaya.
Nu nashshii gayrin;
yin yeekkikaaya»

yagaaze na7untsana aazane.

¹⁸ Xammaqize Wahannisa mu7ikaayzaran uzhikaayzara yi7in, «Tuna ayyaana yene» yagayda.

¹⁹ As na7ay mu7iteran uzhitera yi7in, «Zhimbbaran ushi asi, qaraxe gachchizuntsisin nagaranchchunts igina» yagayda. Yikke, cinccatitsin turetitsi E oochite qonccane» yagayda.

Ammananxi ixside katamuntsana
(Luqa. 10:13-15)

²⁰ Yinnippa suuba, Yesuusa gaama kille baz oochchide katamuntsi gidida yeze asuntsi fa nagarttippa maaqqii maarotitsi gelanxi ixside gisho untana,

²¹ «Bade Koraaziine katamite, bade Beetesayida katamite, akkos gayko, yin gidida oochinttide kille baz Xiroosa gididan Sidoona gidida oochinttidebaz maaqqizako, un zaga budo tizhintti, kayo afula ma77i fa nagarttippa maaqqii attod yeshsha.

²² Yezin ta yinttis ohine; firdda qamma yinttappa aatsii Xiroosasin Sidoonasi firddita eeroda.

²³ Mahi, Qifirnahome, neenii ude salo kezodes koyane? Hyanoos! Ne si7oole olinttoda. Akkos gayko, ne gidida oochchinttide kille baz Soodoma oochchinttidebaz maaqqizako, Soodoma hyayno yellodes yessad yeshsha.

²⁴ Yezin ta nees ohine; firdda qamma neeppa aatsii Soodomas firdda eeroda».

Kiristtoosa yeze shemppo
(Luqa. 10:21-22)

²⁵ Ye wode Yesuusa, «Adayo, salo sa7a Laatstso, ne hyanno eruntsappan cincuntsappa aachchii na7untsis qonccizide gisho nena galatane.

²⁶ Yee, ta Adayo, hyanna ne lo77o qoftti fana hyanida.

²⁷ «Ubbanna taas ta Adeppa ingginttida. Adayppa melle na7aya erize baaya, na7ayppan E qonccodes koyezuntsappa melle Adaya erodes dandda7ize baaya.

²⁸ «Yin, labbiduntso, toofo deexide ubbuntsi taago hyanka yo7ote; ta yinttana shemppisada.

²⁹ Taanii ta wozintte dalggan aada maaqqide gisho ta qambbartto tookkote, taappa tamarote; yin, yin shemppitis shemppo denggoda.

³⁰ Ta qambbartta sila, mahi ta toofitan foollo» yagayda.

12

Sambbata bazis shiiqide ooce
(Mar. 2:23-28; Luqa. 6:1-5)

¹ Ye wode, Sambbata qamma, Yesuusa gade giddara aadhida. Yesuusa tamaruntsi naydhddhide gisho tizha bangga shicci dha7ane.

² Yezin Farisaawuntsi yinno bi7i Yesuusago, «Hyaychche, ne tamaruntsi Sambbata qamma oochchodes beezoosse baz oochchane» yagayda.

³ Yesuusa unttago mahi, «Dawute naydhddhide wode eera yezuntsara akko oochchezako nabbabikate?

⁴ Dawute Xoozze keetsta gelii kahinuntsi xalaalap attin eesin eera yezuntsis beezoosse geeshi daabbo mu7ida.

⁵ Woy kahinuntsi Sambbata woga shaarii Xoozze keetsta Sambbata qamma oocho oochchiko untis bala baayzanno Muse higgeppa nabbabikate?

⁶ Yezin ta ohine! Xoozze keetstsappa aadhize hyanne yene.

⁷ «Taanii yin zharshito baayzin yin melluntsana maarode fana koyda» gaaze qaaltta waagizako yin erezako geeshi asuntsalla afa firddaama yeshsha.

⁸ As na7ay Sambbata Laatstsi» yagayda.

⁹ Yesuusa yeygappa kezii Ayhude woosa keetsta gelida.

¹⁰ Ize kushe wobbo fettii asi yene. Yesuusa mootodes mikinaate koyze asuntsi, «Sambbata qamma fatstsodes beezanene beezoso?» yaga7i oocida.

¹¹ E unttago, «Yin giddappa fetays duro Sambbata qamma gaga qitiko, gochchii keesoose oode?»

¹² Yeezin asi duroppa wayzi gaama aadhoso? Yinnii gisho, Sambbata qamma ubba lo77o baz oocha beezane» yagayda.

¹³ Yinnippa suuba, Yesuusa atstsego, «Ne kushito luulizo yaga7in,» atstse luulizida. E kushize faxii hyankay kushe fana yi7ida.

¹⁴ Yezin Farisaawuntsi yeygappa bale kezii, Yesuusa wayzi wodhod yezako zorinttida.

Xoozii dooride ariza

¹⁵ Yesuusa un qoftto erii yinna besito ashshii melle bessa qitida. Gaama asuntsi eza kaallii qitida, hyargganchchuntsana ubba fatstsida.

¹⁶ Yesuusa, «Ta baz melle oodesin ohippete» yaga7i mintsii ohida.

¹⁷ Yinnan nabize Isayaasa,

¹⁸ «Hyaychche ta dooride arize,
ta kadhize, tana ufaysize,
taanii ta ayyaana, eella afa gaddoda;
E, Ayhude maaqqoosse worzhitis firdda awaajjoda.

¹⁹ E lalloos woy uukkoos;
E qaaltton oge cer si7ize baaya.

²⁰ Firdda gamii denddode wontsis,
donccinttide shombboqo mentsoos,
cugize shombboqo fana dhabsoos.

²¹ Worzha ubba eella ufayssi gaddoda»
yaga7i xaafinttidanna folinttode fana.

Yesuusan Bi7elzebuulan (Mar. 3:20-30; Luqa. 11:14-23)

²² Yinnippa suuba, tuna ayyaanara aykinttide qooqen doona muume asi yezaya eego ki7ida. Yesuusa attsa fattsin, atstse be7inen ohinttane.

²³ Asuntsi ubbuntsi gaama qoppii, «Hyay Dawute na7a maaqqada yessane?» yagayda.

²⁴ Yezin Farisaawuntsi yinno si7i, «Hyay atstse tuna ayyaanuntsana kessize tuna ayyaanunts hyalaqa Bi7elzebuula wolqqara» yagayda.

²⁵ Yesuusa un qoftto erii, «Wol gidda shaakkinttize ka7itumo ubba gol7oda; mahi wol gidda shaakkinttize katamita woy keetsita miinggi eqqoos.

²⁶ Xalahe xalahe kessizebaz maaqqiko fa gidda shaakkinttane ga7intte. Yinnii fana hyanizebaz maaqqiko E ka7itumtta wayzi miinggi eqqodes dandda7e?

²⁷ Taanii tuna ayyaana kessize Bi7elzebuula wolqqara maaqqiko yinttana kaallize asuntsi oode wolqqara kessode? Yinnii gisho, yinttana kaallize asuntsi yinttana firddoda.

²⁸ Yezin taanii tuna ayyaana kessize Xooz Ayyaanara maaqqiko, Xoozze ka7itumo yinttago yi7ida.

²⁹ «Woy fettii asi wolqqara yeze atstse kara gelii E qoltto bonqodes koyko tiinii ye attsa accanxiko wayzi bonqodes dandda7ode? Yeyziko E qoltto bonqodes dandda7ane.

³⁰ «Taara maaqqoosse ooden tana ixxane; mahi taara fettilla shiishoosse ubba lalane.

³¹ Yinnii gisho, ohine; asuntsi oochchize akko nagaran cashshi qaala ubba atto ga7inttoda, yezin Geeshi Ayyaana cazhize oodesin E nagartta atto ga7inttaama.

³² Ooden As na7alla afa iita baz ohiko ees atto ga7inttoda, yezin Geeshi ayyaanalla afa iita baz ohize oodesin hyanne sa7ite maaqqikon yo7ode alamite E nagartta atto ga7inttaama.

³³ «Lo77o minxa lo77o aafe aafane; mahi iita minxa iita aafane. Yikke, minxa erinttize fa aafte.

³⁴ Yin, shooshi na7untso, yin iita maaqqitera wayzi lo77o baz oochchodes dadda7e? Asi fa wozina kumidanno doonara ohine.

³⁵ Lo77o asi fa wozinttipa, lo77o baz kessane; iita asi fa wozinappa, iita baz kessane.

³⁶ Yezin si7ote, asuntsi ohinttize cer ohe ubbas firdda qamma mahe inggoda.

³⁷ Akkos gayko, ne ohize ne qaalte xilloda; ne ohize ne qaalte neella afa firddoda» yagayda.

Kille baz be7ades shiiqide ooce (Mar. 8:11-12; Luqa. 11:29-32)

³⁸ Yinnippa suuba, fettii fettii Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi Yesuusago, «Asttamaarzayo, neeppa kille baz be7ades koyane» yagayda.

³⁹ Yezin Yesuusa mahi, «Ammaninttoosen iita yeletuntsi kille baz koyane. Yezin nabe Yoonasa kille bazappa melle kille baz untis ingginttoos.

⁴⁰ Yoonasa molo saza hyaydzdzii awaran hyaydzdzii qamma gam7idanni fana As na7a hyaydzdzii awaran hyaydzdzii qamma sa7a gaatsa gam7oda.

⁴¹ Nenewe asuntsi firdda qamma denddii hyanna yeletuntsara wolla untalla afa firddoda; akkos gayko, un Yoonasa sibkketo si7i fa nagarttipa maaqqida. Yikke, Yoonasappa aadhize hyanne yene.

⁴² Firdda qamma yeekka kaatita denddii hyanna yeletuntsara wolla untalla afa firddoda; akkos gayko, iza Solomone cinccatitsito si7odes sa7a gaxappa yi7ida. Hyaychche, Solomonappa aadhize hyanne yene.

⁴³ «Tuna ayyaana atstseppa kezideppa suuba faas shemppize bessi koyi hyaatsi baayze bessa hyanttane, Yezin fa koyze shemppo denggoos.

⁴⁴ Yezin, «Ta ashshii kezide keetstsita maaqqii hyanggoda» yagaane. E maaqqize wode keetsita kaysi maaqqidannon fixinttii lo77i bettidanno denggane.

⁴⁵ Yikke, maaqqii hyanggi, faappa iita melle laappun iita ayyaanuntsana ekkii ye7ine; untin ize gelii yezane. Ye atstses tiinostippa suubanna gaama iitane. Ye iita yeletuntsalla afa yinnii fana yi7ada» yagayda.

Yesuusa intton E ishuntsana (Mar. 3:31-35; Luqa. 8:19-21)

⁴⁶ Yesuusa worzhitis ohella afa yezin E inttan E ishuntsi eza ohissades koyi bale eqqida.

⁴⁷ Fettii asi eego, «Ne inttan ne ishuntsin nena ohissades koyi bale eqqida» yagayda.

⁴⁸ Yesuusa mahi, «Ta intta oode? Ta ishuntsin oode?» yagayda.

⁴⁹ Fa kushtira tamaruntsana mallitera, «Bo7ote, ta inttan ta ishuntsin hyantsesana.

⁵⁰ Salo yeze ta Aday qoftto oochchize ubbuntsi taas ishe, taas mishon taas inddo» yagayda.

13

Budutsi budize atstse aazize
(Mar. 4:1-9; Luqa. 8:4-8)

- ¹ Ye wode Yesuusa karappa kezii abba gaxa bettida.
- ² Gaama asuntsi E kale shiiqin asuntsana abba gaxa ashshii ashshii gongge gelii bettida asuntsin ubba abba gaxa eqqida.
- ³ Asuntsis gaama baz aazizera yaga7i ohida:
«Fettii budutsi budize budutsi budodes kezida.
- ⁴ E budize wode fettii fettii budutsita oge gaxalla wodhdhida; untana landduntsi yi7i maxii muyda.
- ⁵ Fettii fettii budutsita oomora lalla yeze sa7a wodhdhida. Gaama sa7a baayze gisho ellisii dolida.
- ⁶ Yezin awa kezin shullida; xapho baayze gisho melida.
- ⁷ Fettii fettii budutsita anggats gidda wodhdhida; anggatsita diccii yinna doltto cuullida.
- ⁸ Melluntsi mahi aradda sa7alla wodhdhida; dolii aafe aafida. Fetay xeeti, fetay izipuntam, fetay mahi hyasttam aafida.
- ⁹ Si7ize hyaye yeze si7o» yagayda.
- ¹⁰ Yesuusa tamaruntsi eego shiiqii, «Akkos ne worzhitis aazizera ohe?» yaga7i oocida.
- ¹¹ E mahi, Yinttis salo ka7itumo gaatsi qofa era ingginttida, Yezin untis ingginttikaaya.
- ¹² Yeze ubbuntsis gujunttoda, ees gaammada, yezin baayzeppa melle atto yezin ees yezayin ekkinttoda.
- ¹³ Yinnii gisho, taanii un, bi7itera denggaame fana, si7ittera si7aame fana woy qoppaame fana untis aazizera ohine.
- ¹⁴ Isayaasa fa maxaafite ohidanna untalla afa folinttida. E ohitera,
«Yin sisi si7ine, yezin qoppoos;
yin be7ine, yezin bo7oos.
- ¹⁵ Akkos gayko, hyantsi asunts wozintta muumida;
fa hyayto doozhizida,
fa aafto goozida. Yinnippa denddii
Fa aaftira bo7oos,
fa hyaytiran si7oos,
fa wozintten tiiroos,
taago maaqqades dandda7oos,
taanin untana fatstsoos yagayda.
- ¹⁶ «Yezin yin aafta be7ize gishon yin hyayta si7ize gisho anjjinttiduntsana.
- ¹⁷ Ta yinttis turo ohine; gaama nabuntsin xillo asuntsi yin be7izanno be7ades yin si7izanno si7odes amudhdhida, yezin untis hyanikaaya.
- ¹⁸ «Yikke, hyay budutsito budize atstse aazizto si7ote.
- ¹⁹ Oge gaxa wodhdhide budutsiti aazizta hyanno; salo ka7itumo qaala si7i tiiroosse atstse wozinttipa Xalahe yi7i E wozintte yeze budutsito maxii hyaasane.
- ²⁰ Lalla oomo yeze sa7alla budinttide qaala si7i ellisii ufaytti ekkizuntsana.
- ²¹ Yezin xapho dakkodes dandda7oosse gisho gam7oos. Qaala gisho madha woy baytsi ye7ize wode ellisii dhubinttane.
- ²² Anggats gidda budinttide qaala si7ine, yezin hyanna alame yessi yirgappan durtumo qofappa qaaltto cuullide gisho aafe aafanxii attida.

²³ Yezin aradda sa7a buduninttide budutse qofara qaaltto si7ize asi. E aafe aafane; fetay xeet, fetay izipuntam fetay mahi hyasttam aafane» yagayda.

Zarddo aazize

²⁴ Yesuusa untis melle aazize ohida, «Xoozze ka7itumo fa gadite lo77o budutsi budide attsa aazane.

²⁵ Yezin asi ubba genttin E morkkize yi7i zargiti gidda zarddo budi qitida.

²⁶ Zargita diccii aafodera zarddizen ye wode benttida.

²⁷ «Gaditii aday aruntsii adego hyanggi, «Laatstso, ne gadite ne lo77o budutsi budika? Yeezin, zarddo anappa yi7ido? yagayda.

²⁸ «E unttago, «Yinno morkke oochchida» yagayda.

«Aruntsii laatstsego, «Nu hyanggi zarddito shoddode gaar koyane?» yagayda.

²⁹ «Yezin E, «Atto bochchippe; yin zarddito shoddane gawudera zargita shoddinttoda.

³⁰ Bochchippete; maxize wode yellodes wolla dicco. Ye wode maxizuntsi zarddito tiinii shoddii tamar eetsodes mirqera mirqera gaddote. Yezin zargito shiishii ta fachite geltsote» gawuda» yagayda.

Eeratsi minxiti aazize

(Mar. 4:30-32; Luqa. 13:18-19)

³¹ Mahi melle aazize yaga7i ohida; «Salo ka7itumo fettii asi fa gadite budide eeratsi minxa aafe aazane.

³² Yinna aafita melle minxa aafe ubbappa eeratsi, yezin doltta diccii melle minxa ubbappa aadhii dammane. I zhanggitilla landduntsi keexii bettode wontsis damma minxa maaqqane» yagayda.

Irshsho aazize

(Luqa. 13:20-21)

³³ Mahin, Yesuusa melle aazize ohida; «Salo ka7itumo fettii maachita hyaydzdzii gabate dhiilla ekkii munuqide, munuqita denddode fana ize gujjide irshsho aazane» yagayda.

³⁴ Yesuusa worzhitis yinna aazizto ubba ohida. Aazize baayzin fettii bazin ohikaaya.

³⁵ Nabize fa maxaafite,
«Taanii ta doona, aazizera bugane;
salon sa7an medhinttidannippa,
aachinttidanno ohine»
yaga7i ohidanna hyanne folinttida.

Zarddo aaziziti bilitsito

³⁶ Yesuusa worzhito moyzii keetstsa gelida. E tamaruntsi eego shiiqqii, «Gade yeze zarddo bilitsito nuus oho» yagayda.

³⁷ E mahi, «Lo77o budutsito budide As Na7a.

³⁸ Gadita hyanna alamito. Lo77o budutsita salo ka7itumo na7untsana. Zarddize Xalahe na7untsana.

³⁹ Zarddiza budide morkke Xalahe. Maxize wodita, wode wurssutsite. Maxizuntsi kiitanchchuntsana.

⁴⁰ «Zarddo maxii tama eetsizanni gaar wode wurssutsite yinnii gaar maaqqada.

⁴¹ As Na7ay fa kiitanchchuntsana kiittoda. Un nagaras mikinaate maaqqiduntsana iita oochchize ubba maxii E ka7itumttippa kessoda.

⁴² Yeefon achchi garccingge aadhii eexize tama oloda.

⁴³ Ye wode geeshuntsi fa aday ka7itumtte awa gaar foo7oda. Si7ize hyaye yeze si7o!

⁴⁴ «Salo ka7itumo gade mooginttide miishe fana. Fettii asi yinna miishito denggi mahi moogida. Gaama ufaytti hyanggi faas yeze baz ubba bayzi yinna oocha gadito wonggida.

⁴⁵ «Yinnii gaara, mahi salo ka7itumo inqo gaaze al77o shuchchi koyze zali7ancho aazane.

⁴⁶ Gaama al77o inqiza denggi hyanggi faas yeze baz ubba bayzi eza woonggida.

Molo aykkize gite aazize

⁴⁷ «Mahi Salo ka7itumo abba olinttide dumma dumma molo aykkize gite aazane.

⁴⁸ Molo aykkize asuntsi molo gitite kumin abbappa gaxa kessida. Ize bettii lo77ito qurii qurii daachcho olida, yezin iitto alla olida.

⁴⁹ Wode wurssutsite yinnii fana hyanoda. Kiitanchchuntsi yi7i nagaranchuntsana xilunsappa shaakkii,

⁵⁰ yeefo achchi garccinggen aadhii eexize tama oloda.

⁵¹ «Hyanna ubbanna yinttis gelida?» yaga7i untana oocida.

Un mahi, «Yee» yagayda.

⁵² Yesuusa, «Yikke, salo ka7itumo kaallizen higge tamaare ubba, fa minjjide qoloppa killen gal77a kessize asi aazane» yagayda.

Yesuusa Naazirete ixintida (Mar. 6:1-6; Luqa. 4:16-30)

⁵³ Yesuusa yinna aazizito ohi hyaasidannippa suuba yeygappa denddii qitida.

⁵⁴ Fa yelinttide sa7a hyanggi Ayhude woosa keetsta worzhito tamarssida. Un gaama qoppai, «Hyay atstse hyanna cinccatitsiton wolqqa kumide kille bazito anappa ekkido?

⁵⁵ Hyay anaaxize na7a baane? E inttii suntsita Mayramo baane? E ishuntsi Yayqooba, Yoosefa, Simoonan Yihuda baane?

⁵⁶ E mishuntsi nuura yezuntsana baane? Yeezin, hyay atstse hyanno ubbanno anappa ekkido?» yagayda.

⁵⁷ Yinnii gisho, E gaaze bazito ekkanni ixida.

Yezin Yesuusa, «Nabe fa yelinttide sa7an fa kara asunts kale bonchinttoos» yagayda.

⁵⁸ Un ammananxide gisho gaama kille baz yinna besite oochchikaaya.

14

Xammaqize Wahannisa hyayqito (Mar. 6:14-29; Luqa. 9:7-9)

¹ Ye wode ahize Heroodisa* Yesuusa baz si7ida.

² Fa aruntsago, «Yikke Xammaqize Wahannisa; E hyayqoppa denddida. Yinnii gisho hyanno ubba kille bazito E oochchane» gayda.

³ E yinno gaydanna Heroodisa fa ishe Filphoosa machchiti Heroodiyada mikinaatera Wahannisa achi keetsta geltside gisho.

⁴ Wahannisa Heroodisago, «Ne izo ekkodes beezoos» yagayda.

⁵ Heroodisa Wahannisa wodhodes koyda, yezin worzhita Wahannisa nabe mahi be7ize gisho zhashtida.

⁶ Heroodisa fa yelinttide qammito bonchchize wode Heroodiyada na7ita asunts tiino yexxitera doollii eza ufayssida.

⁷ Yeezin, E, «Iza koyze baz ubba inggoda ga7i» caaqqida.

⁸ Na7ita fa inttii zore si7i Heroodisago, «Xammaqize Wahannisa ommito gabate gaddii taas inggo» yagayda.

13:57 Waha. 4:43 * **14:1 Heroodisa:** Hyayni kaat Heroodisa Anttiphaasa. E Yihudan Peeriyen Kiristtoosa yelinttodannippa tiino 4-39 M. L. yellodes ahida. E kaat Heroodisas na7a. **14:5** Luqa. 3:19-20; Leewe 18:16; 20:21

⁹ Iza yaga7in kaatize qoppii azzanida, yezin fa caaqqiti gishon faara yeze zaqqunts gisho ga7i iza oocidanno folode fana kiittida.

¹⁰ Kaatize as kiittii Wahannisa achi keetsta yezin E afurtto gachchida.

¹¹ Ommito gabate gaddii ki7i na7itis inggida; na7itan ekkii fa inttis kanggida.

¹² Wahannisa tamarunsi yi7i E ahito kanggi moogida. Yinnippa suuba hyanide baz ubba hyanggi Yesuusas ohida.

*Yesuusa ichchin mukul asuntsana muuzida
(Mar. 6:30-44; Luqa. 9:10-17; Waha. 6:1-14)*

¹³ Yesuusa hyanide bazito si7ide wode gongge gelii yinna bestippa fettii geema bessa faas qitida. Asuntsi yinno si7i katamappa denddii tohera eza kaallida.

¹⁴ Yesuusa gonggeppa wodhdhii gaama asuntsana bi7i untis yiqsintida. Un gidda yeze hyargginttizuntsana fatstsida.

¹⁵ Sa7ita ugurodera Yesuusa tamarunsi eego shiiqii, «Hyanna besita akko baayze ganas bessi, sa7itan qammida. Yinnii gisho, kale yeze kara gancce hyanggi faas katsta wonggode fana asuntsana dakko» yagayda.

¹⁶ Yezin Yesuusa unttago, «Asuntsi qitodes beezoos; un mo7odebaz yin inggote» yagayda.

¹⁷ Un mahi, «Nuura hyanne ichchin boorappan lam77i moloppa melle baaya» yagayda.

¹⁸ Ezin, «Ane yezanno hyankka ko7ote» yagayda.

¹⁹ Mahi, worzhito maatalla bettode fana ohida. Ichchin booriton lam77i moltto ekkii, salo bi7i galatii maaqqii, booritippa baxxi fa tamaruntsis inggida; un mahi asuntsis inggida.

²⁰ Ubbuntsi mu7i mizhida. Unttin mu7in attide taphpho lam77i leemate dentsida.

²¹ Katsito muyde asuntsi maachuntsin na7untsin attin ichchin mukul maaqqane.

*Yesuusa hyaatsalla afa yedhdhida
(Mar. 6:45-52; Waha. 6:15-21)*

²² Ellisii Yesuusa tamarunsi gongge gelii faappa tiinii abbappa seko fintsi fiinggode fana kiittii faas asuntsana moyzodes suub attida.

²³ Asuntsana moyzii maaqqii faas woossodes fettii derella afa kezida. Sa7ita qammin E faas yeyga gam7ida.

²⁴ Ye wode gonggize abballa sa7appa eerats kilo mitire hyanggizin tiino zalara gote denddii zuluntta gonggiza un7itsida.

²⁵ Wontimaatsella Yesuusa abballa yedhdhitera fa tamaruntsago yi7ida.

²⁶ E tamarunsi, E abballa yedhdhitera unttago yi7izanno bi7i zhashtida. Unttin, «Hyay meeshe» ga7i zhashtii uukkida.

²⁷ Yezin Yesuusa ellisii, «Akkon baaya! zhashtippete! Tana» yagayda.

²⁸ Phexiroosa eego, «Laatstso, nena maaqqiko, taanii hyaatsitilla afa yedhdhii neego hyanggode fana tana kiitto» yagayda.

²⁹ Yesuusa Phexiroosago, «hyankka yo7o» yagayda.

Phexiroosan gonggizeppa wodhdhii hyaatsitilla afa yedhdhitera Yesuusago hyangge aykkida.

³⁰ Yezin wolqqaama gote bi7i zhashtida. Hyaatsitan qoodhdhe aykkide wode «Laatstso, tana ashshoya» yaga7i uukkida.

³¹ Yesuusa ellisii fa kushito dakkii eza aykkii, «Naate, ammano faccidayo akkos so7e» yagayda.

³² Yesuusaran Phexiroosara gongge gelide wode gotita si7i gayda.

³³ Gonggite yeze E tamarunsi, «Ne turii Xooz Na7a» ga7i goynida.

³⁴ Un abba fiinggi Gensareexe gade yellida.

³⁵ Yinna gadite yeze asuntsi Yesuusa eride wode fa kara gancce yeze gutute ubbanne kiita dakkida. Asuntsi hyarggintizuntsana ubba eego ki7ida.

³⁶ Hyarggintizuntsi E afula gaxito xalaala bochchode fana woossida. Bochchide ubbuntsi faxida.

15

Adunts wogabaz

(Mar. 7:1-13)

¹ Yinnippa suuba, fettii fettii Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi Yerusalaameppa Yesuusago yi7i,

² «Ne tamaaruntsi akkos nu adunts wogito mentse? Un katstsa ma7adeppa tiino fa kushito meecinttoos» yaga7i oocida.

³ Yesuusa mahi, «Yin, yin woga gisho Xoozze kiita folizanno akkos ixxe?

⁴ Akkos gayko, Xoozii, «Ne adayan ne intto bonchcho. E fa adaya woy fa intto caghize hyayqo gayka?» yagayda.

⁵ Yezin yin, fettii asi fa adaya woy fa intto maaddodebaz yezin, «Yin taappa denggize maadito Xoozses zharshida gayko,

⁶ Fa adaya woy intto bonchchodes beezoos» yagaane. Yezin yin, yin woga folodes Xoozze qaala mentsane.

⁷ Yin, cubbuntso, Isayaasa yin baz likke ohida,

⁸ ««Hyantsi asuntsi tana fa doontte bonchchane,

Yezin un wozuntta taappa hyaako yene.

⁹ Asuntsi tana cer goynane;

un asi medhddhide woga

Xoozze higge aazizi tamarssane» gayda» yagayda.

Asi tunize baz

(Mar. 7:14-23)

¹⁰ Yesuusa gaama asuntsana faago xeezii, «Si7ote! Qoppote!

¹¹ Asi tunize baz doonara gelizebaz baayzin doonappa kezze baz» yagayda.

¹² Yinnippa suuba, Yesuusa tamaruntsi eego yi7i, «Farisaawuntsi ne gaydanno si7i dhubunttidanno erane?» yagayda.

¹³ Yezin Yesuusa untis mahi, «Salo yeze ta aday tukkikaayze minxa ubba shodinttoda.

¹⁴ Unbaz ashshii ashshote; un qooqe kaalisize qooquntsana. Qooqe qooqe kaalitsiko, lam77untsin gaga qitane» yagayda.

¹⁵ Phexiroosa mahi, «Yinna aazize bilitsito nuus ohoya» yagayda.

¹⁶ Yesuusa unttago, «Yinttisn hyanno yellodes gelikaane?

¹⁷ Doonara gelidebaz ubba saza gelii bale kezizanno erosite?

¹⁸ Yezin doonara kezze baz wozinappa kezane. Asi tunize baz yentsesana.

¹⁹ Unttin as wozina giddappa kezize iita qofa, wodhe, olale, gome woy7e, kayzo, worddo markkidhe, cashshi.

²⁰ Yentsesana aazize bazita asi tunizanep attin meecinttikaayze kushera muuzanna tunizoos» gayda.

Fettii maachiti ammano

(Mar. 7:24-30)

²¹ Yinnippa suuba, Yesuusa yeygappa kezii Xiroosan Sidoona katama qitida.

²² Fettii Kanaane sa7a maachita Yesuusago yi7i, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Laatstso, Dawute na7ayo, taas yiqsinttoya; ta naato tuna ayyaana aykkii iita waytsane» yagayda.

²³ Yezin Yesuusa fettii qaala mahikaaya si7i gayda. Yesuusa tamarunsi eego yi7i, «Hyanna maachita nu suubito kaallii wuyssane. Yinnii gisho, ne izo moyzoya» yaga7i woossida.

²⁴ Yesuusa mahi, «Taanii wudeppa dhabide duruntsana Isra7eele keetstsappa dhabide asunts xalaalas kiitintida» yagayda.

²⁵ Yezin iza, E tiintte bunqqunttii, «Laatstso, tana maaddoya?» yagayda.

²⁶ E mahi, «Na7unts katstsa ekkii kanuntsis olzanna lo77o baaya» yagayda.

²⁷ Maachitan, «Laatstso, yinna turo, yezin melle atto yezin kanuntsi fa laatstsuntsi muuzin, leematippa wodhdhize gufa muune» yagayda.

²⁸ Yesuusa mahi, «Hyanna maachite, ne ammantta damma; ne koydanni fana nees hyano» yagayda. I naata iira faxii attida.

Yesuusa gaama hyargginttizuntsana fatstsida

²⁹ Yesuusa yinnippa denddii Galila Abba kale hyanggida. Fettii derella afa kezii, ize bettida.

³⁰ Gaama asuntsi, wobbuntsana, qooquntsana, kuunniduntsana, doona muumuntsana, melle gaama hyargganchchuntsana ekkii, eego ki7i E tiintte gaddida. Yesuusa untana fatstsida.

³¹ Yinnii gisho, muumuntsi ohinttizin, guundduntsi luulezin, wobbuntsi yedhdhizin, qooquntsi be7izin asuntsi bi7i gaama qoppida, Isra7eele Xoozza galatida.

Yesuusa oyddii mukul asuntsana muuzida

(Mar. 8:1-10)

³² Yesuusa fa tamaruntsana faago xeezii, «Hyantsi gaama asuntsi taara hyaydzdzii qamma gam7ide gishon untis hyatte muuze baz baayze gisho taanii untis yiqsinttane. Un oge labbii gol7aame fana akko muuzikaayzara untana hyarii dakkodes koyoos» yagayda.

³³ E tamarunsi mahi, «Nuunii hyanna akko baayze sa7a hyannii fana yeze asuntsis maaqqade katstsa anappa denggode?» yagayda.

³⁴ Yesuusa unttago, «Yinttis wantsi boora yeze?» yaga7i oocida.

Un mahi, «laappun booriton yishsha eerats molo yene» yagayda.

³⁵ Yesuusa asuntsana sa7alla bettote fana kiittida.

³⁶ Yinnippa suuba, yinna laappun booriton moluntsana ekkii Xooz galatida. Baxxi fa tamarunsi inggida. E tamarunsi asuntsis gishida.

³⁷ Asuntsin ubba mu7i mizhida. Unttin, mu7in attide gufa laappun leemate kumutsi dentsida.

³⁸ Muyde asuntsi maachan na7an faydinttikaayzin dhiiratsi xalaala oyddii mukul.

³⁹ Yesuusa asuntsana dakkideppa suuba gongge gelii Magedoona sa7a qitida.

16

Malla be7ades oocide oochchi

(Mar. 8:11-13; Luqa. 12:54-56)

¹ Farisaawuntsin Saduqaawuntsi Yesuusago yi7ida. Eza fattanodes koyi, fana saloppa malla beezo ga7i oocida.

² Yezin E unttago, «Sa7a ugurize wode <Salo zoqqide gisho wontta awoda> yagaane.

³ Wonttize wode, <Salo zoqqii dhonidhide gisho ira bukkoda> yagaane. Yeezin yin salo malla bi7i erane, Yezin wode malla erodes dandda7ikaaya.

⁴ Iitan ammaninttoose yeletuntsi malla koyane. Yezin untis Yoonasa mallappa melle malla ingginttoos» yagayda. Yinnippa suuba, untana ize ashshii melle besa qitida.

Farasawuntsin Saduqaawuntsi irshsho

(Mar. 8:14-21)

⁵ Un abbap gode fintsa fiingide wode daabbo ekkii yo7odanno botida.

⁶ Yesuusa unttago, «Farisaawuntsappan Saduqaawuntsi irshshoppa naaginttote» yagayda.

⁷ Unttin fa gidida, «E yinno gaydanna nu daabbo ekkii yi7ikaayze gisho maaqqada» yagayda.

⁸ Yesuusa un goftto erii, «Yin, ammano faccezuntso! Daabbo ekkanni yi7ide gisho wol gidida akkos ohintte? ga7i oocida.

⁹ Hyatten yin tiirostte? Ichchin mukul asuntsi ichchin beshe boora gishidannon un mu7i mizhin yin wantsi leemate kumutsi dentsezako botidate?

¹⁰ Yinnii gaaran, laappun boora oyddii mukul asuntsis gishidanno un mu7i mizhin, yin wantsi leemate kumutsi dentsezako tiirostte?

¹¹ Yikke, taanii Farisaawuntsin Saduqaawuntsi irshshoppa naaginttote ga7i ohizanna daabbo baz maaqqoosanno tiirostte?» yagayda.

¹² Yeezin, E tamaruntsi Yesuusa ohize buka dentsodes olinttize irshshobaz maaqqikaayzin Farisaawuntsin Saduqaawuntsi timirtteppa naaginttode fana maaqqidanno tiirida.

Phexiroosa Yesuusa baz ohida

(Mar. 8:27-30; Luqa. 9:18-21)

¹³ Yesuusa Qisaariya Filphoosa sa7a yellide wode fa tamaruntsago, «Asuntsi, As Na7aya oona ga7e?» yaga7i oocida.

¹⁴ Un, «Fete fete Xammaqize Wahannisa, melluntsi Eeliyaasa mahi hyankkuntsi Ermmiyasa woy nabuntsappa feta gaane» yagayda.

¹⁵ Yesuusa mahi, «Yeezin, yin tana oona ga7ete?» ga7i untana oocida.

¹⁶ Simoon Phexiroosa mahi, «Neenii Kiristtoosa, de7o Xoozze na7a» yagayda.

¹⁷ Yesuusa Phexiroosago, «Yoon na7a Simoon, ne anjjinttidaya! Hyanno nees qonccizide salo yeze ta adayap attin asi baaya.

¹⁸ Ta nees ohine Phexiroosa, ne lalla! Taanii hyay lallizella afa ta woosa keetsti keexxoda. Gaaname wolqqan izo gamoos.

¹⁹ Salo ka7itumo qulfe ta nees inggoda. Sa7a ne accidebaz ubba salo Xoozze kale acinttidebaz maaqqada. Sa7a ne billide baz ubba salo Xoozze kale bilinttidebaz maaqqada» yagayda.

²⁰ Yinnippa suuba, E, Kiristtoosa maaqqidanno oodesin ohaame fana fa tamaruntsis mintsii kiittida.

Yesuusa fana yellode madhito ohida

²¹ Yinna woditippa dentsii Yesuusa fa tamaruntsis, «Taanii Yerusalaame hyanggodes beezane. Yeyga worzha cimuntsi, kahinunts hyalaquntsin higge asttamarunts kushe madha ekkodes beezane. Un tana wodhoda, Yezin taanii hyaydzintsa qamma hyayqoppa denddoda» yaga7i qonccizida.

²² Phexiroosa Yesuusa gaxa kessii, «Laatsto, Yinnii fana yeze baz nena mulon yellippe!» yaga7i kaccida.

²³ Yesuusa Phexiroosago suub maaqqii, «Hyay xalahizayo, taappa hyaako! Neenii as qofa qoppanep attin Xoozze qofa qoppoosse gisho taas dhube maaqqane» yagayda.

²⁴ Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaruntsago, «Ooden tana kaallodes koyze baz maaqqiko fana kaddo, fa masqaltto tookkii tana kaallo.

²⁵ Fa shemppito ashshodes koyze ubbuntsi dhabsoda. Yezin fa shemppito ta gisho ga7i aatsii inggize ashshoda.

²⁶ Asi alame kumutsi fa baz mahi, fa shemppito dhabsiko eza akko maadde? Woy asi fa shemppito wozodes akki inggodes dandda7e?

²⁷ As na7a fa aday bonchchora fa kiitanchchuntsara yo7oda. Ye wode fettii fettii atstses E oochchiti fana inggoda.

²⁸ Ta turo ohine; as Na7a fa ka7itumo bonchchora maaqqii yo7odera be7ade wontsis hyanne eqqide asuntsappa hyayqqaamuntsi yene» yagayda.

17

Yesuusa bishshita laaminttida
(Mar. 9:2-13; Luqa. 9:28-36)

¹ Izippun qammappa suuba Yesuusa, Phexiroosa, Yayqooban E isha Wahannisa faara ekkii untana xalaala derella afa kezida.

² Ize un tiintte Yesuusa bishshita laaminttida; E sinttan awa fana focida. E afulttan loytsii booxxida.

³ Yikke, Musen Eliyaasan eera ohinttizin bi7ida.

⁴ Phexiroosa Yesuusago, «Laatstso Nuunii hyanne dhuga yi7ida. Ne koyko feta nees, feta Muses, feta Eliyaasas hyanne hyaydzdzii gaabba gaabboda» yagayda.

⁵ Phexiroosa yinno hyaga ohizin bootsi focide dhonne untana goozida. Dhonttii giddara, «Tana ufayssize, ta kadhize na7ay hyaya, eza si7ote!» yagaaze qaala yi7ida.

⁶ E tamaruntsi yinno si7ide wode tannii fa sinttira sa7alla gol7ida.

⁷ Yezin Yesuusa unttago shiiqii untana bochchii, «Denddote, zhashtippete!» yagayda.

⁸ Un dhoqi ga7i be7ize wode Yesuusappa melle oonan biikaaya.

⁹ Un derizeppa wodhdhizin Yesuusa unttago, «As Na7a hyayqoppa denddode wontsis hyanno yin bi7idanno oodesin ohippete» ga7i kiittida.

¹⁰ Yesuusa tamaruntsi, «Yeezin, higge astamaruntsi Eeliyaasa Kiristtoosappa tiino yo7oda gaydanna akkoso?» yaga7i oocida.

¹¹ Yesuusa mahi, «Yee! Eeliyaasa tiino yi7i ubba baz giigizoda.

¹² Yezin ta yinttis turo ohine; Eeliyaasa tiino yi7ida. Unttin eella afa koydebaz oochchidap attin eza shaakkii erikaaya. Yinnii gaar As Na7a un kushe madha ekkoda» yagayda.

¹³ Ye wode Yesuusa gaydanna Xammaqize Wahannisa baz maaqqidanno tiirida.

Yesuusa tuna ayyaana aykkide na7aya fatstsida
(Mar. 9:14-29; Luqa. 9:37-43)

¹⁴ Un derizeppa asuntsago maaqqize wode fettii asi Yesuusa tiintte bunqqunttii,

¹⁵ «Laatstso, aade ta na7aya maaroya; eza guuddii olize hyargge gaama wode un7itsi taman hayaatsan olane.

¹⁶ Ne tamaruntsago ki7ida, Yezin un fatstsodes dandda7ikaaya» yagayda.

¹⁷ Yesuusa mahi, «Yin, ammanoose wobbo yeletuntso ayde yellodes ta yinttara yessade? Ayde yellodes ta yinttana dandda7ode? Ane na7aya hyankka ekkii yo7ote» yagayda.

¹⁸ Yesuusa tuna ayyaaniza qoddin, tuna ayyaanize na7ayppa kezida; yinna saate na7ay faxida.

¹⁹ Yinnippa suuba, Yesuusa tamarunsi fa faas eego shiiqii, «Nu tuna ayyaaniza kessodes dandda7ikaayzanna akkoso?» yaga7i oocida.

²⁰ E unttago, «Yinttis ammano eeride gishos. Ta yinttis turo ohine; gaashe aafe fana ammano yinttis yeziko <Hyay deriza hyannippa denddii gode aadho> gayko yinttis kiitintoda. Yinttis dandda7inttoose baaya.

²¹ [Yezin yinnii gaarize woosaran xoomarapp attin hyarii kezoos]» yagayda.*

Yesuusa fa hyayqitibaz mahi ohida
(Mar. 9:30-32; Luqa. 9:43-45)

²² Yesuusa tamarunsi Galila shiiqii yezin Yesuusa unttago hyanna folinttodes beezane, «As Na7ay as kushe aadhii inggintoda.

²³ Un eza wodhoda, Yezin E hyaydzdzintsa qamma hyayqoppa denddoda» yagayda. E tamarunsi gaama azzanida.

Xoozze keetstsi giira

²⁴ Yesuusaran E tamaruntsara Qifirnahome katama yellide wode Xoozze keetstsa giira gachchizunsi Phexiroosago yi7i, «Yin asttamaarize Xoozze keetstsi giira lam77i dinaare giirso?» yaga7i oocida.

²⁵ Phexiroosa mahi, «Giirane» yagayda. Phexiroosa keetstsa gelize wode Yesuusa tiinidhii, «Phexiroosa, nees akko aaze? Hyanna sa7a ka7itumo qaraxen giira oppa ekki? Gade asappa woy as gade asappa?»† yaga7i oocida.

²⁶ Phexiroosa «As gade asappa» ga7i mahida.

Yesuusa mahi, «Yeezako gade asuntsi giira giroos ga7e.

²⁷ Yezin un dhubunttaame fana abba hyanggi molo aykkize manxxako olo. Tiino ne aykkize molize doona bugii giiras maaqqize oyddii dinaare ne gishon ta gisho ekkii kanggi giirso» yagayda.

18

Ubbappa aadhize oode?
(Mar. 9:33-37; Luqa. 9:46-48)

¹ Ye wode Yesuusa tamarunsi yi7i, «Salo ka7itumo ubbappa aadhize oode?» yaga7i oocida.

² Yesuusa fettii eeratsi na7a xegii un gidda essi hyannii fana yagayda.

³ «Taanii yinttis turo ohine; yin laaminttanxiko eerats na7unts fana yi7anxiko salo ka7itumo mulon gelodes dandda7oos.

⁴ Yikke, hyanna eerats na7unts gaar fana kawushize ooden salo ka7itumo ubbappa aadhiza maaqqoda.

⁵ Hyay fana na7a ta suntsite mukkize ooden tana mukkane.

⁶ «Yezin tana ammanze hyanna eeratsuntsappa feta nagara oochchode fana dhube maaqqize ooden damma gaachi woxa fa afurtte accii ciimmo abba olinttizako ees lo77o.

⁷ Alame gidda asi nagara oochchode fana oochchizunsi yeze gisho alamito bade. Yinnii fana yeze baz yi7ikaayzara attoos, yezin dhube E baggar ye7ize attsa bade.

⁸ «Ne kushize woy ne tohize nena balitsiko neepa gachchii olo. Ne lam77i kushera woy lam77i tohera medhina tama olinttodeppa kushe woy tohe duuxa maaqqii de7o yeziko nees lo77o.

* **17:21** Fettii fettii zaga maxaafite faydo 21 baaya. † **17:25** Ye wode ka7itumta fa gade asuntsappa giira ekkosi.
17:25 Keze 30:13 **18:2** Luqa. 22:24 **18:4** Mar. 10:15; Luqa. 18:17

⁹ Mahi ne aafize nena balitsiko woocii kessii alla olo. Ne lam77i aafera gaanname tama olinttodeppa fettii aafera de7o yeziko nees lo77o.

¹⁰ «Ta yinttis ohine; salo yeze untana naagize kiitanchchuntsi ubba wode salo yeze ta Aday tiino yeze gisho yin hyanna eeratsuntsappa fetaya leqqaame fana naaginttote.

¹¹ As Na7a dhabiduntsana ashshodes yi7ida» yagayda.

Dhabide duro aazize (Luqa. 15:3-7)

¹² Mahi Yesuusa, «Yinttis akko aaze? Fettii atstses xeet duro yezuntsappa fetay dhabiko uddufun tam uddufununtsana derella olii ashshii ye dhabidaya koyodes qitosaane?

¹³ Ta turo ohine; E denggide wode uddufun tam uddufununtsappa aatsii dhabii benttide fettii durizera ufayttane.

¹⁴ Yinnii fana, salo yeze yin aday hyanna eeratsuntsappa fetay dhabode fana koyoos.

Qohide asi wayssade?

¹⁵ «Ne ishaya nena qohiko ne xalaala eego hyanggi E baltto ees oho. E nena si7iko ne ishaya nees ishe maho.

¹⁶ Yezin E nena si7anxi ixiko, lam77i woy hyaydzdzii asi markkara ohita latstsinttize gisho fettii woy lam77i asi ekkii eego hyanggo.

¹⁷ E untana si7anxiko, woosa keetsta oho. Woosa keetsti gaazebaz si7anxiko ammanoose asi fana woy qaraxe gachchize asi fana eza faydo.

¹⁸ «Ta yinttis turo ohine; sa7alla yin accidebaz ubba salo accinttidebaz maaqqada. Sa7alla yin billide baz ubba salo bilinttidebaz maaqqada.

¹⁹ «Mahi ta yinttis ohine; sa7alla yinttappa lam77untsi fa woossiz baz fettii wozina maaqqii Xooz woossiz baz maaqqiko salo yeze ta aday yinttis oochchoda.

²⁰ Tana kaallizuntsappa lam77i woy hyaydzdzii maaqqii shiiqize bessa taanii un gidda benttoda» yagayda.

Atto ga7ebaz

²¹ Ye wode Phexiroosa Yesuusago yi7i, «Laatstso, ta ishaya tana qohiko wantsi tohe taanii atto ga7odes beeze? Laappun tohe yellodesine?» ga7i oocida.

²² Yesuusa mahi, «Ade, laappun tam tohe laappunap attin laappun tohe xalaala baaya.

²³ «Yinnii gisho, salo ka7itumo faas oochchizuntsara fa miishita faccezakon gujunttezako be7ades qoppide kaatiza aazane.

²⁴ Ye kaatize miishita faccezakon gujunttezako be7ize wode gaama gale yeze fettii atsta eego ki7ida.

²⁵ Yezin ye arize galtto ciggodes gamin eeran, E machchitira, E na7untsara eesi yeze baz ubba bayzintti galtta ciginttode fana laatstse kiittida.

²⁶ Yeezin arize fa laatstse tohitilla gol7i, «Aade eerats wode gam7o, ta galtto ubba ta ciggoda» yaga7i woossida.

²⁷ E laatstsize ees yiqsintti, dakkii ashshida; E aciton maarida.

²⁸ «Yezin ye arize kezii hyanggi faas lagge mahiduntsappa fetaya faappa eerats miishe tal7idaya, «Neella afa yeze ta miishito taas ciggo» ga7i afurtto aykkida.

²⁹ «E laggize arize E tiintte bunqquntti, «Aade eerats wode gam7o taanii ta acito ubba ciggoda» yaga7i woossida.

³⁰ «Yezin ixxi ekkii kanggi fa laggize acito ciggode wontsis achi keetsta geltsida.

³¹ Yinnii gisho, melle laggizes oochchizuntsi yinno bi7ide wode gaama zhilidhdhida, hyanggi fa laatstsas E oochchide bazito ubba ohida.

³² «Yeezin laatstse ye ariza xeegez, «Hyay iita arzayo, ne tana woosside gisho ta ne acito ubba nees maarida.

³³ Yeezin, ta ne acito maaridanni fana ne ne lagge maaqqide arize acito maarodes nena beezoso?» yagayda.

³⁴ Yinnii gisho, laatstse gaama zhilidhdhi, E fa acito ubba ciggode wontsis un7inttode fana achi keetsta olida.

³⁵ «Yinnii fana, yin fete fete yin isha wozinappa maaranxiko salo yeze ta Aday yinttana yinnii fana oochchoda» yagayda.

19

Ekken gele baz

(Mar. 10:1-12)

¹ Yesuusa yinno ohi hyaasidannippa suuba Galilappa denddii Yorddaanosa borkkappa seko zala yeze yihuda sa7a qitida.

² Gaama asuntsi eza kaallii hyanggin E fatstsida.

³ Farisaawuntsi eza fattanodes koyi eego yi7i, «Fettii asi akko baggaran fa machchito dakkodes beeze?» yaga7i oocida.

⁴ Yesuusa mahi, «Xoozii tiino dhiiratsin maachon mahi medhdhidanno yin nabbabikate?

⁵ «Yinnii gisho, Fettii asi fa adayan fa intto ashshii fa machchitira fetto maaqqane, lam77untsin fettii asho maaqqane.»

⁶ Yinnii gisho, un fettii asho maaqqanep attin lam77i maaqqoos. Yikke, Xoozii accidanno asi shaakkippe» yagayda.

⁷ Farisaawuntsi, «Yeezin, Muse fettii asi dafo warqqate inggi dakkode fana akkos kiittido?» yaga7i oocida.

⁸ Yesuusa Mahi, «Yin, yin machchuntsana dakkode fana Muse yinttis gaydanna, yin wozina mintsiti gishop attin tiinoppa yinnii gaar baaya.

⁹ Ta yinttis ohine; fa machchito gome wayinttikaayzin dakkii melle ekkize ooden olalida» yagayda.

¹⁰ E tamaruntsi eego, «Azinii bazin machchi bazi yinnii gaar maaqqiko ekken gelen attiko lo77o» yagayda.

¹¹ Yesuusa Mahi, «Yinnii gaarize timirtte Xoozii dandda7a inggiduntsis fattin as ubbuntsis baaya.

¹² Yikke, yelinttitera ashttime maaqqii yelinttiduntsi yene, mahi asi qaaratiduntsi yene, mahi salo ka7itumo gisho ga7i fana ashttime mahiduntsi yene. Yinnii gisho, hyanno ekkodes dandda7ize ooden ekko» yagayda.

Yesuusa eerats na7untsana anjjida

(Mar. 10:13-16; Luqa. 18:15-17)

¹³ Yesuusa fa kushito eerats na7untsalla gaddii untis woossode fana fettii fettii asuntsi na7untsana eego ki7ida. Yezin E tamaruntsi asuntsana kaccida.

¹⁴ Yezin Yesuusa, «Salo ka7itumo hyantses fana yezuntsis maaqqide gisho eeratsi na7untsi taago ye7izanno kayppete; yo7o ga7ote» yagayda.

¹⁵ Fa kushito untalla gaddidannippa suuba yinna bestippa ashshii qitida.

Na7atits dure attsa

(Mar. 10:17-31; Luqa. 18:18-30)

¹⁶ Fettii qamma fettii atstse Yesuusago yi7i, «Asttamaarzayo, taanii medhina de7o denggodes akko lo77o baz oochcho?» yagayda.

¹⁷ Yesuusa eego, «Lo77o bazis ne tana akkos ooce? Fettii Xoozzap attin melle lo77o baaya. Yezin ne medhina de7o ekkodes koyiko kiitto naago» yagayda.

¹⁸ Atstse mahi, «Aanno kiitta» yaga7i oocida.

Yesuusa mahi, «Wodhippe, olalippe, kaystippe, worddo markkidhippe,

¹⁹ Ne adayan ne intto bonchcho, asi ubba ne fana kadho» yagayda.

²⁰ Ye shakanize, «Taanii hyanno ubba na7atitsappa dentsi naagida. Yeezin, melle taas faccide baz akko bazo?» yaga7i oocida.

²¹ Yesuusa mahi, «Ne folo maaqqodes koyko hyanggi nees yeze baz bayzi dahuntsis inggo; ne salo duretitsi denggoda. Yeyzi maaqqii yi7i tana kaallo» yagayda.

²² Yezin ye shakanize gaama dure maaqqide gisho yinno si7ide wode azzanitera ashshii qitida.

²³ Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaruntsana, «Ta yinttis turo ohine; dure salo ka7itumo gelodanna gaama madha.

²⁴ Dure asi Xoozze ka7itumo gelodannippa gimale marppe uruntsara aadhizanna laafa» yagayda.

²⁵ Yesuusa tamaruntsi yinno si7i gaama qoppii, «Yeezin, oode attodes dandda7ode?» yaga7i oocida.

²⁶ Yesuusa untana dakkii bi7i, «Hyanna asis dandda7inttoos, yezin Xoozis ubbanna dandda7inttane» yagayda.

²⁷ Phexiroosa mahi, «Nuunii ubba baz ashshii nena kaallida. Yeezin, nu akko denggode?» yagayda.

²⁸ Yesuusa unttago hyannii gaar yagayda: «Taanii yinttis turo ohine; As na7ay yo7ode kille alamite fa bonchcho araataalla bettize wode yin taphpho lam77untsi, tana kaalliduntsi, taphpho lam77i araataalla bettii taphpho lam77i Isra7eele bagguuntsalla afa firddoda.

²⁹ Ta suntsiti gisho keetsito woy ishuntsana woy mishuntsana woy adaya woy intto woy na7untsana woy gadito ashshide ooden xeet kushe ekkoda. Mahi medhina de7o ekkoda.

³⁰ Yezin gaamuntsi hyatte yestte tiino maaqqiduntsi suuba maaqqoda, mahi suuba maaqqiduntsi tiino maaqqoda» yagayda.

20

Woyne gidida oochchize asunts aazize

¹ «Salo ka7itumo fa woyne gidida oocizuntsis kira inggodes wontta gooda kezide karttii adaya aazane.

² E oochchizuntsis hyayno hyayno fettii dinaare* inggodes untara giigii, untana fa woyne gidida dakkida.

³ «Mahi wonttappa hyaydzdzii saate maaqqizin kezii oocha dhabin gabe besa eqqide melle asuntsana denggida.

⁴ E unttago, «Yinttin ta woyne gidida hyanggi oochchote, taanii yinttis tana lo77ide miishe inggoda» yagayda.

⁵ Unttin hyanggida. Mahi E izipun saateran uddufun saatera kezii yinnii fana oochchida.

⁶ Taphpho fettii saate maaqqizin E kezize wode melluntsana yeyga eqqiduntsana denggi, «Yin oocha billii awara feesho hyanne akkos eqqii feezhidote? yagayda.

19:19 Keze 20:13-16; Mahe 5:17-20 **19:20** Keze 20:12; Mahe 5:16; Leewe 19:18 **19:29** Maato. 25:31; Luqa. 22:30 * **20:2 Dinaare:** Fettii asi fettii qamma oochchii feezhii ekkize miishe.

⁷ «Un mahi, «Nuna kira oocize asi dhabide gisho» yagayda.

«Ezin, «Yinttin ta woyné gidda hyanggi oochchote» yagayda.

⁸ «Saata ugurin, woyné aday oochchizunts hyalaqizego, «Oochchizuntsana xeegee lassá ooça geliduntsappa dentsii tiino geliduntsana yellodes un miishito inggo» yagayda.

⁹ Taphpho fettii saater ooça aykkiduntsin yi7i, omma omma fettii fettii dinaare ekkida.

¹⁰ Tiino ooça aykkiduntsi yi7i, faas gaama ingginttoda ga7i qoppida. Yezin untin omma omma fettii fettii dinaare ekkida.

¹¹ Fa miishito ekkii maaqqii karttii adaylla afa zuuzinggida.

¹² «Hyantses suubappa yi7i fettii saate xalaala oochchida. Yezin awara feesho labpii feezhide nuura un wayzi fetto maaqqe» yagayda.

¹³ «Woyné ataakilte aday oochchizuntsappa fetaygo, «Ta ishayo, ta nena qohikaaya; ne taara wulidhdhidanna fettii dinaares baane?»

¹⁴ Ne miishito ekkii ne kara qito. Ta uigure yi7idesin neenii fana inggodes koyane.

¹⁵ Taanii ta miishitira koydebaz oochchodes taas adetits wolqqa baane? Woy ta dalgga maaqqide gisho ne qinaatane?» yagayda.

¹⁶ «Yinnii gaaran hyatte de7ite suub maaqqiduntsi tiinoda, tiiniduntsi mahi suuboda» yagayda.

*Yesuusa fa hyayqiti baz hyaydzdzintsa ohida
(Mar. 10:32-34; Luqa. 18:31-34)*

¹⁷ Yesuusa Yerusalaame hyanggitara, taphpho lam77i tamaruntsana dumma gaxa kessii unttago yagayda:

¹⁸ «Yikke, nuunii hyatte Yerusalaame hyanggella afa yene. Ize as na7a kahinunts hyalaquntsisin higge asttamaruntsis aatsii ingginttoda. Untin eella afa hyayqo firdda firddoda.

¹⁹ Eza Ayhude maaqqoosse worzhas aatsii inggoda. Un eza kawushshoda, garaafoda, yeyzi eza masqlalla afa suxxoda. Yezin E hyaydzintsa qamma hyayqoppa denddoda» yagayda.

*Zabdoosa na7unts intti woosa
(Mar. 10:35-45)*

²⁰ Ye wode zabdoosa machchita fa lam77i dhiiratsi na7untsara Yesuusago yi7i, E tiino bunqunttii fettii baz eza woossida.

²¹ Yesuusa iigo, «Ne akko koye?» yagayda.

Iza mahi, «Ne ka7itumtte hyantsi ta lam77i na7untsi fetaya nees mizaqi zala fetaya nees workkita zala betto ga7oya!» yagayda.

²² Yezin Yesuusa unttago mahi, «Yin akko woossizako eroos; taanii ushshades yeze madha xuu7uto ushshades dandda7ode?» yagayda.

Untin, «Yee dandda7oda» yagayda.

²³ Yesuusa, «Turo taanii ushshades yeze xuu7uto yin ushshada. Yezin ta mizaqiten workkite bettoduntsana doorize tana baaya. Yinna besita ingginttize, ta aday inggodes giigizide asuntsis» yagayda.

²⁴ Attide taphphi E tamaruntsi yinno si7ide wode lam77i ishuntsana kaccida.

²⁵ Yezin Yesuusa untana ubba xeegee hyannii gaar yagayda. «Ayhude maaqqoosse asuntsana ahizuntsii fa asuntsalla laatsidhizannon untana kaalitsizuntsi mahi untana adetitsi wolqqara ahizanno yin erane.

²⁶ Yezin yin gidda yinnii gaar maaqqippe. Yinttappa dhoqqodes koyze ooden yinttis aro maaqqe.

²⁷ Yin gidda ubbappa dhoqqa maaqqodes koyze ooden yinttis aro maaqqodes beezane.

²⁸ Yinnii fanan, As Na7a as maaddodesin gaama asuntsana wozodes fa shemppito inggodes yi7idap attin asara maaddinttodes yi7ikaaya» yagayda.

Yesuusa lam77i qooquntsana fatstsida

(Mar. 10:46-52; Luqa. 18:35-43)

²⁹ Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaruntsara Iyaarkkoppa kezii hyanggizin, gaama asuntsi untana kaallida.

³⁰ Oge gaxa bettide lam77i qooquntusi Yesuusa yeygara aadhizanno si7i, «Laatstso, Dawute na7ayo, nuna maaroya» yaga7i uukkida.

³¹ Gaama asuntsi untana, «Hyayzote» yaga7i kaccida. Yezin un, «Laatstso, Dawute na7ayo, nuna maaroya» ga7i gujjii uukkida.

³² Yesuusa eqqii, untana xegii, «Ta yinttis akki yissade fana koyete?» yaga7i oocida.

³³ Unttin, «Laatstso, nu aafita be7ade gaar koyane» yagayda.

³⁴ Yesuusa unttis yiqsinttii, un aafito bochchida. Ellisii un aafita bi7ida; unttin eza kaallida.

21

Yesuusa damma bonchchora Yerusalaame gelida

(Mar. 11:1-11; Luqa. 19:28-40; Waha. 12:12-19)

¹ Yesuusaran E tamaruntsara Yerusalaame ukkii, Shamahe derizella yeze beetefaage gaaze gutute yellitera, Yesuusa fa tamaruntsappa lam77untsana faappa tiino hyanggote ga7i kiittida:

² «Yinttappa tiino yeze gutute hyanggote. Yeyga fettii hyare achcha yezanno I na7itira yin denggoda. Unttana billii taago ekkii yo7ote.

³ Ooden yinttana oociko, «Laatstsii untana koyane» yaga7ote. E untana elle mahoda» yagayda.

⁴ Yinnan nabize,

⁵ «Xiyooone katamas,

«Yikke, ne kaatize aada maaqqii, hyartillan

hyariti na7itilla bettii, neego ye7ine» ga7ote»

ga7i xaafinttidanna folinttode gaar yinna hyanida.

⁶ E tamaruntsi hyanggi Yesuusa untana kiittidanni fana oochchida.

⁷ Hyarton hyartti na7iton ki7i kattara fa ma7ito un bantte gaddida. Yesuusa ma7itilla afa bettida.

⁸ Gaama asunts fa ma7ito ogite yiixxida. Melluntsi tashe tarshii ogite olida.

⁹ Yesuusappa tiinora hyanggizuntsin eeppa suubara kaallizuntsi gaama asuntsi, «Hosaana!» Dawute na7ay galatintto!

Laatstse suntsite yi7ize anjinttidaya!

Bonchcho Ubbappa Dhoqqa Salo Xoozis maaqqe!»

yaga7i uukkida.

¹⁰ Yesuusa Yerusalaame katama gelide wode yinna katamite yeze asunts ubbuntsi, «Hyay oode?» yaga7i turtuurida.

¹¹ Asuntsi, «Hyay Galila yeze Naazirete katamappa yi7ide nabe Yesuusa» yagayda.

Yesuusa Xoozze keetsta gelida

(Mar. 11:15-19; Luqa. 19:45-48; Waha. 2:13-22)

20:27 Maato. 23:11; Mar. 9:35; Luqa. 22:26 **21:6** Zakka. 9:9 * **21:9 Hosaana:** Ibraysxe doonara hosaana gaazanna «Nuna ashsho» ga7e. Mahi asuntsi Xoozza galatodes maaddinttize qaala. **21:10** Maz. 118:25

¹² Yesuusa Xoozze keetsta gelii, yeyga baayzuntsanan wonggizuntsana ubba bale bay7ida. Miishe laamizuntsana xarpheziton wolfe bayzize oydito shirii olida.

¹³ Ezin unttago, «Xoozze qaaltte, <Ta keetsita Xooz woossiz keetsti ga7inttane> ga7intti xaafinttida. Yezin yin faanno aachinttize wom7o mahidate» yagayda.

¹⁴ Yesuusa Xoozze keetsta yessadera qooquntsin wobbuntsi eego yi7in untana fatstsida.

¹⁵ Yezin kahinunts hyalaquntsin higge asttamaaruntsi Yesuusa oochchide gaama qofize bazito bi7idannen zhooga na7untsi Xoozze keetsta, «Dawute na7ay, galatintto» yaga7i uukkizanno si7i kaccida.

¹⁶ Un Yesuusago, «Hyantses gaazanno ne si7ine?» yagayda.

Yesuusa, «Yee si7ine, Xoozze qaaltte, <Zhooga na7unts doontten dhanggize na7unts doontte galata giigizane> ga7intti xaafinttidanno yin nabbabikate?» yagayda.

¹⁷ Untana yeyga ashshii Bitaaniiya katama hyanggi aqida.

Laatstsii baaddide belese minxito

(Mar. 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Yesuusa wontta gooda katama maaqqii yi7itera naydhhdhida.

¹⁹ Oge gaxa fettii belese minxa bi7i iigo hyanggida. Yezin hyayep attin melle akkon denggikaaya. Yinnii gisho, izo, «Yikkeppa lam7intsa aafe aafippe!» yagayda. Yinna belese minxita ellisii melii attida.

²⁰ E tamaruntsi yinno bi7i, «Hyanna belesita wayzi ellisii melido?» yaga7i gaama qoppida.

²¹ Yesuusa mahi, «Taanii yinttis turo ohine; yinttis ammano yeziko, mahi yin sidhanxiko belesitilla taanii oochchidanni fana xalaala oochchoos, yezin <Hyay deriza shodintti abba wodhdho> yagayko hyanoda. ²² Ammanii yin woossiz baz akkon maaqqiko yin ekkoda» yagayda.

Yesuusa adetits wolqqita oocinttida

(Mar. 11:27-33; Luqa. 20:1-8)

²³ Yesuusa Xoozze keetsta gelii tamarssodera, kahinunts hyalaquntsin Ayhude cimuntsi eego yi7i, «Ne hyanno oochchode fana nees akko adetits wolqqa yeze? Nees hyanno adetits wolqqito inggide oode?» yaga7i oocida.

²⁴ Yesuusa unttago, «Taanii yinttana fettii baz oocane; yin taas yinno mahiko, taanin akko adetits wolqqara oochchizako yinttis ohoda.

²⁵ Wahannisa xinqqate anappa? Xoozappane asappa?» yagayda.

Un fa gidda zorintti, «Nu, <Xoozappa> gayko, E nuna, <Yezin akkos ammananxido?» yaga7oda.

²⁶ Nu, <Asappa> gayko, asi ubbuntsi Wahannisa nabe mahi be7ize gisho nu asuntsana zhashitane» yagayda.

²⁷ Yinnii gisho, «Nu eroos» yaga7i mahida.

Ezin, «Yikke, taanin hyanno akko adetits wolqqara oochchizako yinttis ohoos» yagayda.

Lam77i na7unts aazize

²⁸ «Yesuusa mahi hyannii gaar yagayda: lam77i dhiiratsi na7untsi yeze fettii atstse yene. Ye atstse fettii na7aygo hyanggi, <Ta na7ayo, hyayno woyne gidda hyanggi oochcho> yagayda.

²⁹ Na7ay mahi, <Atto hyanggoos> yagayda. Yezin suubappa fa wozintte qoppii oochchodes hyanggida.

³⁰ Aday fa hyankkay na7aygo hyanggi, fa tiino na7aygo gaydanni fana kiittida. Ezin, <Ye7e, ta adayo> yagayda. Yezin hyanggikaaya.

³¹ Hyantsi lam77i na7untsappa fa adays kiitinttide aayo?» yagayda.

Unttin, «Tiinoya» yagayda.

Yesuusa unttago, «Ta yinttis turo ohine; qaraxe gachchizuntsin olalizuntsi yinttappa tiinii Xoozze ka7itumtto geloda.

³² Xammaqize Wahannisa luule oge tamarssitera yi7in E gaazanno ammanikaaya. Yezin qaraxe gachchizuntsin olalizuntsi ammanida. Yin melle atto yezin, untana bi7i yin nagarttipa maaqqii ammanikaaya» yagayda.

Woyne gidda wootizuntsi aazize

(Mar. 12:1-12; Luqa. 20:9-19)

³³ Mahi Yesuusa hyannii gaar yagayda; «Melle aazize si7ote, woyne tukkide fettii atitse yene. Ye woynize kantto wututsi gasida. Woyne cicize ollan bookkida. Woyniza naagodes shakkon shakkida. Yinnippa suuba, gadito kotitse inggi melle sa7a qitida.

³⁴ Woyne aafito maxize agina yellin fana yellize baggito ekkii ko7ode gaar fa aruntsana unttago dakkida.

³⁵ Kotitse inggide aday E aruntsana aykkii fetaya hyadhdhida, hyankkaya wodhida mahi attiduntsana shuchchara dhogida.

³⁶ Woyne atakiltti aday tiinuntsappa aadhize melle aruntsana kiittida. Kotitse ekkiduntsi untana hyankkuntsalla afa oochchidanni gaar oochchida.

³⁷ Wurssutsite E, «Ta na7aya un bonchchoda!» yaga7i fa na7aya unttago kiittida.

³⁸ «Yezin gaditii aday na7aya bi7i wol gidda «Gadito laattode hyaya, eza wodhii gadito nu ekkoda!» yagayda.

³⁹ Na7aya aykkii woyne giditippa gaxa kessii wodhida.

⁴⁰ «Yikke, woyne atakiltti laattise ye7ize wode ye kotitse ekkide aduntsana wayssade?» yaga7i oocida.

⁴¹ Un mahi, «E yentsi iita asuntsana iita wodhe wodhii, woynize aafize wode eza yellize baggito wodera wodera inggize melle asis kotitse inggoda» yagayda.

⁴² Yesuusa mahi unttago, Xoozze qaaltte,

Keexxizuntsi borii ixside shuchchize,

mayzenes omma maaqqane, ubbappa aadhize shuchchi maaqqane.

Yinno laatstsii oochchidebaz;

nu aafis gaama qofize baz

ga7intti xaafinttidanno nabbabikate?

⁴³ «Yinnii gisho, taanii yinttis ohine; Xoozze ka7itumo yinttappa ekkinttii lo77o aafe aafize asuntsis ingginttoda. [

⁴⁴ Hyay shuchchizella afa gol7ize ubba meqqoda. Mahi hyay shuchchize eella afa wodhdhize attsen gaacinttoda»]† yagayda.

⁴⁵ Kahinunts hyalaquntsin Farisaawuntsi Yesuusa ohide aazizito si7ide wode fana ohidanno erida.

⁴⁶ Un Yesuusa aykkodes koyda, yezin asuntsi Yesuusa nabe mahi be7ize gisho asuntsis zhashtida.

22

Zhagana xeege aazize

(Luqa. 14:15-24)

¹ Yesuusa asuntsis mahi hyannii gaar yaga7i aazize ohida.

² «Xoozze ka7itumo fa na7ays zhagana giigizide kaati aazane.

³ Ye kaatize zhagana yo7ode fana ohi gaddide asuntsana xeeodes fa aruntsana kiittida. Yezin asuntsi yo7odes koykaaya.

⁴ Mahi melle aruntsana xeegee, xeegeinttide asuntsago hyanggi, «Taanii ta sangguntsanan modhdhuntsana shukkida; ubbanna giigida. Ta zhagana diggisago hyankka yo7ote ga7ote» ga7i kiittida.

⁵ Yezin xeegeinttiduntsi xeegito ixii, fa oocha oocha qitida. Fetay fa wootas, hyankkay fa zal77e qitida.

⁶ Mellunts mahi kaat aruntsana aykkii, iissii hyadhdhii wodhida.

⁷ «Kaatize gaama zhilidhdhii, fa wottaddaruntsana dakkii shemppo wodhiduntsana wodhizida, un katamito eetsida.

⁸ Yinnippa suuba, fa aruntsago, «Zhagantta giigida, yezin xeegeinttiduntsi zhaganas beezze asi baaya.

⁹ Yinnii gisho, dalgga oge hyanggi, denggade asi ubba zhagana yo7ode fana xeebote» yagayda.

¹⁰ Aruntsin ogella hyanggi faas denggade asi ubba lo77untsanan iituntsana ki7i zhagana daase geltsii kuntsida.

¹¹ «Yezin kaatize kattsa ma7ades bettide asuntsana be7ades gelide wode zhagana afula ma77ikaayze fettii asi denggida.

¹² Eego, «Naate, ne zhagana afula ma77ikaayzara wayzi hyanne gelido?» yagayda. Yezin atstse si7i gayda.

¹³ «Kaatize fa aruntsago, «Hyay atstse kushiton tohito accii, bale dhuma kessii olote. Ize yeefon achchi garccingge maaqqoda» yagayda.

¹⁴ «Yinnii fanan, Xoozze ka7itumos xeegeinttiduntsi gaama yezin doorinttiduntsi eeratsi» yagayda.

Giira baz

(Mar. 12:13-17; Luqa. 20:20-26)

¹⁵ Yinnippa suuba, Farisaawuntsi hyanggi, Yesuusa wayzi ohera aykkod yezako zorinttida.

¹⁶ Fa tamaruntsanan kaat Heroodisa bagguntsappa feta feta kiittida. Unttin, «Astmamaarzayo, ne turo ohizanno nu erane. Ne asappa as shagoos, asi woyganddes ga7i akkon oochchoos, Xoozze ogito turetitsara tamarssane.

¹⁷ Ane nuus oho, nuunii Roome kaatis giira giirodes beezanen beezosa?» yagayda.

¹⁸ Yezin Yesuusa un iita qoftto erii, «Hyantsi cubbuntso, tana akkos fattanete?

¹⁹ Giira giirize miishe tana beezote» yagayda. Unttin ees dinaare ki7ida.

²⁰ E, «Hyays suntsitan bishshita oodeso?» yagayda.

²¹ Unttin, «Roome kaatays» yagayda.

Yeezako Yesuusa unttago, «Yikke, kaatis beezanno kaatis, Xoozis beezanno Xoozis inggote» yagayda.

²² Unttin yinno si7ide wode gaama qoppii E kaleppa ashshii qitida.

Hyayqoppa denddebaz

(Mar. 12:18-27; Luqa. 20:27-40)

²³ Yinna qammite hyayqoppa denddo baaya yagaaze Saduqaawuntsi Yesuusago yi7i, yaga7i eza oocida.

²⁴ «Astmamaarzayo, «Muse, fettii asi na7a yelikaayzara hyayqiko, ye hyayqide ishay E machchito ekkii, fa ishays na7a yelo» yaga7i kiittida.

²⁵ Nu erize laappun ishuntsi yene. Anggissee machcho ekkii na7a yelikaayzara hyayqida. E machchito E geeze mahida.

²⁶ Yinnii fana, ye lam7antsen, hyaydzantsen, hyanggi laappununtsa yellodes.

²⁷ Ubbappa suuba yinna maachita hyayqqida.

²⁸ Yeezin, laappununts ubbuntsi izo mahide gisho hyayqoppa denddize qamma, yinna maachita laappununtsappa aaye machcho maaqqade?» yagayda.

²⁹ Yesuusa mahi, «Yin Xoozze qalan E wolqqito eroosse gisho balinttane.

³⁰ Asuntsi hyayqoppa denddize wode salo yeze kiitanchchuntsi fana maaqqanep attin ekkosin geloos.

³¹ Mahi hyayqqide asuntsi hyayqoppa denddode baz Xoozii yinttis ohidanno nabbabikate?

³² Xoozii, «Taanii Abrahamaa Xooz, Yisaaqa Xooz, Yayqooba Xooz» yagayda. Yinnii gisho, Xoozii faxes yezunts Xoozap attin hyayqqiduntsi Xooz baaya»* yagayda.

³³ Gaama asunts yinno si7i, E timirttite gaama qoppida.

Ubbappa tiinidhize kiita

(Mar. 12:28-34; Luqa. 10:25-28)

³⁴ Yesuusa Saduqaawuntsis gawude baz dhabsidanno Farasawuntsi si7ide wode fettilla shiiqida.

³⁵ Un giddappa fettii higge asttamaarize Yesuusa faatana ooce oocida.

³⁶ «Asttamaarzayo, higge ubbappa aadhize aayya?» yaga7i oocida.

³⁷ Yesuusa mahi, Ne Laatstsa, ne Xoozza, ne kumutsi wozinappa, ne kumutsi shemppoppa, ne kumutsi qofappa kadho.

³⁸ Ubbappa aadhizen tiino kiita hyanno.

³⁹ Lam7intsa ubbappa aadhize kiita, as ubba ne ommito ne kadhizanni fana kadho yagaazanno.

⁴⁰ Muse higgen nabunts timirtte ubba hyanna kiittilla afa katane yagayda.

Kiristtoosa fa baz oocide ooce

(Mar. 12:35-37; Luqa. 20:41-44)

⁴¹ Farisaawuntsi fettilla shiiqii yezin, Yesuusa untana,

⁴² «Kiristtoosa baz yin waaga7ete? E oode na7a?» yaga7i oocida.

Un, «E Dawute na7a» yaga7i mahida.

⁴³ Yesuusa unttago, «Yeezin, Dawute Geeshi Ayyaanara maaqqii wayzi Kiristtoosa, «Laatstso» ga7i xeege? Dawute ga7itera,

⁴⁴ «Laatstsii Xoozii, ta Laatstsego,†

ne morkkuntsana ne tohita yedhdhize bessi mahode wontsis,

hyanne taappa mizaqi zalar betto»‡yagayda.

⁴⁵ Yikke, Dawute Kiristtoosa Laatstso ga7i xeeigiko, wayzi Kiristtoosa Dawute na7a maaqqe? yagayda.

⁴⁶ Yesuusas fettii qaala mahodes dandda7ide asi ooden baaya. Mahi yinna gammitippa dentsii melle ooce oocodes ooden dandda7ikaaya.

23

Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi iitatitsito

(Mar. 12:38-39; Luqa. 11:43-46; 20:45-46)

¹ Yinnippa suuba, Yesuusa shiiqide asuntsisin fa tamaruntsis hyannii gaar yagayda.

² «Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi Muse higge tamarssodes adetits wolqqara yene.

* **22:32** Yesuusa yinna besite ohide Xoozze hyantsi hyayqqide hyaydzdzuntsis Xooz maaqqiko un de7o yene gaazanno. **22:33** Keze 3:6 **22:38** Mahe 6:5 **22:40** Luqa. 10:25-28 † **22:44 Ta Laatstsego:** Yinna besite Dawute ta Laatstso ga7i xeeigide Kiristtoosa. **22:44** Maz. 110:1 ‡ **22:44 Mizaqi zalar:** Adetits wolqqan bonchcho bessi. **22:45** Maz. 110:1

³ Yinnii gisho, un yinttana kiittide ubba oochito naagote. Yezin un oochchizanni fana oochchippete. Akkos gayko, un ohizanni fana oochchoos.

⁴ Un tookkodes dandda7inttoose toofo accii as toossane. Yezin faas melle atto yezin, ye toofiza asuntsi tookkize wode gil7a bertstsara bochchodes koyoos.

⁵ «Yezin un fa oochito ubba asi be7ade fana oochchane. Fa sintten kushite accize maxaafe xiqise yeze kiitaafe dalggizane, fa afultii macartton pharggizane.*

⁶ Mokinttize bessa bonchcho bessin Ayhude woosa keetsta gaama lo77o oyda kadhane.

⁷ Asuntsi gabe untana bonchchora saritsizannon «Asttamaarzayo» ga7i xeegezanno koyane.

⁸ «Yezin yin asttamaarize fetto xalaala maaqqide gishon yin ubba ishuntsana maaqqide gisho «Asttamaare» ga7intti xeegeinttippete.

⁹ Yinttis salo fettii aday xalaala yeze gisho hyanne sa7alla ooden «Adayo» ga7i xeegeinttippete.

¹⁰ Yinttis fettii Laatstsii Kiristtoosa xalaala yeze gisho «Laatsto» ga7intti xeegeinttippete.

¹¹ Yin gidda anggistize yinttis aro maaqqe.

¹² Fana dhoqi yiize ooden toochoda; fana toochize ooden dhoqi gawuda.

Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi borinttida
(Mar. 12:40; Luqa. 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntso Farsaawuntso, asunts tiino salo ka7itumo gorddizuntso yinttana bade. Yin, yin ommite geloos mahi melluntsanan geltsoos.

¹⁴ [«Yin cubbuntso, higge asttamaaruntson, Farisaawuntso budanuntsi keetsito yin bonqite, asi bo7o ga7i woosa pharggizane. Yinnii gisho yinttana bade. Ubbappa aadhize firdda yinttana naagane.】†

¹⁵ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntso Farsaawuntso, yin fettii asi ammansodes abbaran sa7aran wutane. Yezin yin eza ammanside wode ye atsta yinttappa aatsii Gaannames giigize gisho yinttana bade.

¹⁶ «Ooden Xoozze keetstsara caaqqiko akkon baaya. Yezin Xoozze keetsta yeze worqqara caaqqiko, yinna caaqita eza gomoda gaaze qooquntso, yinttis qooqii melluntsana kaalitsizuntso, yinttana bade.

¹⁷ Yin, eeyuntso, qooquntso, worqqa aadhanene? Worqqiza geeshize Xoozze keetsita aadhe?

¹⁸ Mahi «Ooden zharsho zharshize besite caaqqiko, akkon baaya. Yezin ooden E kattara yeze zharshite caaqqiko, yinna caaqita eza gomoda» yaga7i tamarssane.

¹⁹ Yin, qooquntso, zharshita aadhanene? Zharshito geeshize besita aadhe?

²⁰ Yinnii gisho, zharsho besite caaqqize atstse, yinna zharsho besiten eella afa yeze ubbanne caaqqane.

²¹ Xoozze keetsta caaqqize atstse, yinna Xoozze keetsiten ize yeze Xoozzella caaqqane.

²² Salo caaqqize atstse Xoozze araaiten ye araaitizella bettide Xoozzella caaqqane.

²³ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntson Farsaawuntso, yinttana bade. Yin kartsi gaallappa, nattirappan xalootappa asraata kessane. Yezin higgite yeze aadhii koshshizuntsana ashshida. Yinnan luule firdda, maarotitsin ubba baza ammanintte. Melluntsanan ashshikaayzara hyantsesana yin oochchodes beezane.

²⁴ Yinttis qooqii melle asi kaalitsizuntso, yin ushitippa wununo kessii gimale goodhdhane.

* 23:5 Yinno un oochchize Xoozis ta ingginttida gaazanno fana beessades (Mahe 15:37-41). 23:6 Maato. 6:1; Mahe 6:8; Faydo 15:38 23:12 Luqa. 14:11; 18:14 † 23:14 Fettii fettii zaga maxaafuntsi faydo 14 gujjane. 23:23 Isa. 66:1; Maato. 5:34 23:24 Leewe 27:30

²⁵ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntso Farsaawuntso, yinttana bade. Yin burccuqosin saanes katta zaltto geeshane. Yezin un ganccite bonqan qiiratisi kumida.

²⁶ Naate qooqe Farisaawuzayo, burccuqosin saanes ganccito tiinii geesho. Yinnippa suuba, katta zalttan geeshi maaqqada.

²⁷ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntson Farisaawuntso, yinttana bade. Bale zalara bootsi qalame tizhintti lo77i, ganccite meqatsin wooqidebaz kumide booza yin aazane.

²⁸ Yinnii fana, katta zalara asis lo77o aazane. Yezin yin ganccite cubbon iitatitsi kumida.

²⁹ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntson Farisaawuntso, yinttana bade. Yin nabuntsis booza keexxane, mahi xilluntsi boozan loytsane.

³⁰ Mahi yin, «Nuunii zaga nu adunts wode yeze baz maaqqizako, untara wolla nabunts suutsito gussaama yeshsha» yagaane.

³¹ Yinnii gisho, yin nabuntsana wodhide as na7untsana maaqqidanno yin yin ommite markkidhane.

³² Yikke, yin aduntsi aykkidanno yin folote.

³³ «Hyantsi shooshuntso, goppi na7untso, yin Gaanname firddappa wayzi attode?

³⁴ Yinnii gisho, ta ohizanno si7ote; taanii nabuntsana, cincca asuntsanan asttamaaruntsana yinttago kiittoda. Untappa feta feta yin wodhodan masqalalla afa suxxoda. Bagguntsana Ayhude woosa keetsta alanggara garafodan katamappa katama bay7oda.

³⁵ Yinnii gisho, xillo Aabeela suutsappa dentsii, Xoozze keetstsappan zharsho bessappa gidite yin wodhide Barakiya na7a Zakkariyaasa wode yellodes hyayqqide xillo as ubba gisho yinttana yelloda.

³⁶ Taanii yinttis turo ohine; yinttin yin aduntsi oochchide balttis hyanna firddita ubba hyantsi yeletuntsalla yelloda.

Yesuusa Yerusalaames yeekkida

(Luqa. 13:34-35)

³⁷ «Yerusalaame, Yerusalaame, nabuntsana wodhizanne! Xoozii neego kiittiduntsana shuchchara dhogizanne! Lukule fa na7untsalla afa qefera hyaphphizanni fana taanii ne asuntsana ta shuphite shiishodes wantsi tohe koydo! Yezin tana ne ixida.

³⁸ Yikke, yin Xoozze keetsita kaysi maaqqada.

³⁹ Taanii yinttis ohine; «Laatstse suntsite ye7ize anjjinttidaya» yin ga7ode wontsis lam7intsa tana bo7oos» yagayda.

24

Yesuusa Xoozze keetsita Wul7inttodanno tiino ohida

(Mar. 13:1-2; Luqa. 21:5-6)

¹ Yesuusa Xoozze keetstsappa kezii qitizin, E tamaaruntsi eego yi7i, Xoozze keetsi gimbito beezida.

² Yesuusa unttago mahi, «Yee! Hyanno ubbanno be7inete? Taanii yinttis turo ohine; shuchchi shuchchalla afa keellinttide fana fettin wul7inttikaayzara attoos» yagayda.

Tiinoppa hyanodebaz

(Mar. 13:3-13; Luqa. 21:7-19)

³ Yesuusa Shamahe Derella afa bettezin, E tamarunsi fa xalaala eego yi7i, «Yinna ayde hyanod yezako nuus oho. Mahi ne ye7itisin wode wurssutsitis malla akko? yaga7i oocida.

⁴ «Yesuusa mahi, Yinttana ooden balitsaame fana naaginttote!

⁵ Akkos gayko, gaama asuntsi ta suntsite, «Taanii Kiristtoosa, Xoozii as ashshodes kiittidaya» yagaytira yi7i gaama asi balitsoda.

⁶ Yin olan ola wore si7odes yene. Yinnii gaarize baz hyanodes beezize gisho yirgippete. Yezin wurssutsita hyaga.

⁷ Worzha worzhara, fettii ka7itumo melle ka7itumora olinttoda. Nayen sa7a en7e duma duma bessa maaqqada.

⁸ Yinna ubbanna yelo dha7es zooqe fana.

⁹ «Ye wode asuntsi yinttana waayes aatsii inggoda, accodan wodhoda. Ta suntsiti gisho asi ubba yinttana ixoda.

¹⁰ Ye wode gaamuntsi ammano ashshoda. Fa gidda fete fetaya aatsii inggoda, fete fetaya ixoda.

¹¹ Mahi gaama worddo nabuntsi denddii gaamuntsana balitsoda.

¹² Iitatitsi gaanggize gisho gaama asuntsi siiqita toyoda.

¹³ Yezin wurssutsi yellodes gencide atstse attoda.

¹⁴ As ubbas markka maaqqade fana Xoozze ka7itumo Wonggele Sa7a ubba ohinttoda. Yinnippa suuba, wurssutsita yo7oda.

Dhabsse tuna

(Mar. 13:14-23; Luqa. 21:20-24)

¹⁵ «Yinnii gisho, nabize Daanela ohide dhabsse tunatitsi geeshi bessa eqqidaya yin bo7oda. Qoppize Yinna waagizako nabbabize qoppo!

¹⁶ Yinnii wode Yihuda sa7a yezuntsi derego woxxo.

¹⁷ Fooqella afa yeze atstse fa keetstsite yeze baz ekkodes keetsta gelanxi woxxo.

¹⁸ Gade yeze fa ma7o ekkodes suub maaqqippe.

¹⁹ Ye wode wodatsi maachuntsin dhantsize maachuntsis gaama un7intte maaqqada.

²⁰ Barggo woy Sambbata yin woxxi dhabizanna maaqqaame fana Xooz woossote.

²¹ Akkos gayko, sa7a medhinttidannippa hyayno yellodes hyanikaayze baz, mahi tiinosin mulo hyanoose madha hyanoda.

²² Yinna qammiti faydito hyaatitsikaayzako as maaqqide ooden attoos. Yezin E fa dooride asunts gisho yinna qammiti faydito hyaatitsoda.

²³ «Ye wode ooden yinttana, «Yikke, Kiristtoosa hyanne» woy «Sekka yene» yagayko ammanippete.

²⁴ Akkos gayko, worddo Kiristtoosuntsin worddo nabuntsi denddoda. Unttis dandda7inttiko, melle atto yezin Xoozis doorinttiduntsana balitsodes damma mallan gaama qofize baz oochchoda.

²⁵ Qoppote, ta yinttis hyanno tiinii ohine.

²⁶ «Yinnii gisho, asunts yinttago, «Yikke, Kiristtoosa akko baayze ganas sa7a yene» gayko, ize hyanggippete. Woy yinttago, «Yikke, qol7a yene» gayko, unbaz ammanippete.

²⁷ Akkos gayko, zeelintsi salo zeelinggii, awa kessappa gelo yellodes benttizanni gaar, As Na7a ye7ita yinnii gaar maaqqada.

²⁸ «Bawuta yeze bessa ankkuntsii shiiqoda.

²⁹ «Ye wode yinna waaye qammitippa suuba,

«lira awa dhumoda,
 aginan fa foo7ito kayoda.
 Xoolintton saloppa wodhdhoda,
 mahi salo yeze wolqqa buqunttoda.

³⁰ Ye wode As Na7a ye7e malla salolla afa benttoda. Sa7a yeze asi ubba yeekkoda.
 Mahi As Na7ay, wolqqaran damma bonchchora salo dhonne giddara yeezin yin bo7oda.

³¹ E fa kiitanchchuntsana damma fuggize moyzera kiittoda. Un sa7a oyddii zala qitii, hyayga gaxappa seko gaxa yellodes yeze ees doornttiduntsana shiishoda.

Laatstsii yo7ode qamma malla
(Mar. 13:28-31; Luqa. 21:29-33)

³² «Belese minxappa tamarote. Iza aaci hyaye kessize wode torchche ukkidanno yin erane.

³³ Yinnii gaaran, yin hyanno ubba be7ize wode furtsa ukkidanno erote.

³⁴ Taanii yinttis turo ohine; hyanna ubbanna folinttode wontsis, hyanna yeletunts aadhaama.

³⁵ Salon sa7an aadhoda, yezin ta qaaltta aadhoos.

Laatstsii yo7ode qammito ooden eroos
(Mar. 13:32-37; Luqa. 17:26-30, 34-36)

³⁶ «Yinna qammiton yinna saatto salo yeze ta adayp attin melle salo kiitanchchuntsana maaqqin woy Na7aya maaqqin ooden eroos.

³⁷ As Na7a ye7ita, Nohe wode hyanidanni gaar maaqqada.

³⁸ Ye wode dhabse hyaatsi yo7odeppa tiino Nohe markkabe gelide qamma yellodes, asuntsi mu7iten uzHITE, ekkitera gelitera gam77ida.

³⁹ Dhabse hyaatsi yi7i, untana ubba dhabside wontsis qoppikaaya. As Na7a ye7itan yinnii fana yi7ada.

⁴⁰ «Ye wode lam77i asunts gade oochchoda. Unttappa fetay ekkinttoda, hyankkay attoda.

⁴¹ Lam77i maachuntsi wolla gaaccoda. Unttappa feta ekkinttoda hyankkanna attoda.

⁴² «Yikke, yin Laatstse akko qamma yo7od yezako yin eroosse gisho miinggi naagote.

⁴³ Yezin kayzo qammappa akko saate yo7ode yezako karttii aday erizako, fa keetsita bookinttaame fana barkki naagoda yeshsha.

⁴⁴ Yinnii gaaran, As Na7ay yin qoppikaayze saate yo7ode gisho yin giigii yezote.

Iitan lo77o arunts aazize
(Luqa. 12:41-48)

⁴⁵ «Yeezin, fa kara asuntsis katstsa koshshize wode inggode fana E laatstsize dooride ammaninttizen wozinara yeze aro oode?

⁴⁶ E fa laatstse kiittidanno oochchizin E laatstse yi7i denggide arize anjjnttida.

⁴⁷ Taanii yinttis turo ohine; laatstsii ye ariza fa bazitilla ubba shuumoda.

⁴⁸ Yezin ye arize iita maaqqiko, «Ta laatstse gam77i yo7oda» yaga7i fa wozintte qoppi,

⁴⁹ fa lagge oochchizuntsana hyadhdhe aykkiko, matsinttizuntsara muyko uzHiko,

⁵⁰ Ye arize laatstse E qoppikaayze qamman E eroosse saate,

⁵¹ yi7i eza gachchoda. E ixiton cubbuntsara mahoda. Yinna besite ees yeefon achchi garccingge maaqqada.

25

Taphphi wuduruntsi aazize

¹ «Ye wode salo ka7itumo fa kuraazito aykkii, machcho ko7odes qitide dhiiratsaya mokkodes kezide taphphi wuduruntsana aazane.

² Unttappa ichchinuntsi booza, mahi ichchinuntsi cincca.

³ Boozuntsi kuraaze aykkida, yezin melle lambba aykkikaaya.

⁴ Yezin cinccuntsi fa kuraazite melle guja lambba aykkida.

⁵ Machchito ekkize gam77in, yentsi wuduruntsi gentto aykkin genttida.

⁶ «Giddii bilahe maaqqize wode <Yikke, machchito ekkizay yellida, eza mokkodes kezote> yagaaze damma dentsitsize kiita sinttida.

⁷ «Ye wode yentsi wuduruntsi ubbuntsi barkki, fa kuraazito giigizida.

⁸ Boozuntsi cinccuntsago, «Nu xomppita hyayqqodes yiize gisho shagii yin lambbitippa nuus inggoyate» yagayda.

⁹ «Yezin cinccuntsi unttago mahi, «Ade, nuusin yinttis sin maaqqize lambba baaya. Yinnii gisho, yinttis hyanggi wonggi ekkote» yagayda.

¹⁰ Booza wuduruntsi lambba wonggodes qitin, machchito ekkize yi7ida. Giiginttii bettide ichchin wuduruntsi eera wolla zhagana keetsta muusis gelida; furtsiton gorddii ashshida.

¹¹ «Suubappa hyankko wuduruntsi yi7i, «Laatstso, Laatstso, nuus bugoya» yagayda.

¹² «Yezin E unttago mahi, «Taanii yinttis turo ohine; ta yinttana eroos!»

¹³ «Yikke, As Na7a yo7ode qammito woy saatto yin eroosse gisho barkki naagote.

Hyaydzdzii oochchizunts aazize

(Luqa. 19:11-27)

¹⁴ «Salo ka7itumo fa oochchizuntsana xeegee faas yeze baz unttis inggi oge qitodes kezide attsa aazane.

¹⁵ Unttis ommara ommara un wolqqiti gaar fetays ichchin mekiliite,* fetays lam77i mekiliite mahi fetays fettii mekiliite inggi fa oge qitida.

¹⁶ Ichchin mekiliite ekkide arize iira hyanggi zal77i, melle ichchin mekiliite tirfizida.

¹⁷ Yinnii gaar, mahi lam77i mekiliite ekkide arize melle lam77i tirfizida.

¹⁸ Yezin fettii mekiliite ekkiday hyanggi, olla bookkii, fa laatstsize birza moogida.

¹⁹ «Gaama wodeppa suuba yentsi arunts laatstse yi7i, fa miishito unttera bi7ida.

²⁰ Ichchin mekiliite ekkide arize yi7i, melle ichchin mekiliite ki7i, «Ta Laatstso, ne taas ichchin mekiliite inggida. Yezin taanii melle ichchin mekiliite tirfizida» yagayda.

²¹ E laatstse, «Zambbay! Ne lo77on ammantsize aro; ne eerats baza ammaninttida. Taanii nena gaama bazalla afa shuumoda; hyanne gelii ne laatstsera ufaytto» yagayda.

²² «Mahi lam77i mekiliite ekkiday yi7i, «Ta Laatstso, ne taas lam77i mekiliite inggida. Yezin taanii melle lam77i mekiliite tirfizida» yagayda.

²³ E laatstse, «Zambbay! Ne lo77on ammantsize aro; ne eerats baza ammaninttida. Taanii nena gaama bazalla afa shuumoda; hyanne gelii ne laatstsera ufaytto» yagayda.

²⁴ «Mahi fettii mekiliite ekkiday yi7i, «Ta Laatstso, ne budikaayzara maxizan burggikaayzara shiishize iita asi maaqqidanno ta erane.

²⁵ Yinnii gisho, zhashti ne mekiliitiza sa7a moogida. Ne mekiliitize hyaynishe» yagayda.

^{25:2} Luqa. 12:35 * ^{25:15} Mekiliite-fettii mekiliite fettii asi oochchizes E yeze berite kumutsi ingginttize damooze.
^{25:15} Luqa. 19:11-27

²⁶ «E laatstse mahi, <Hyay iita azal7a arzayo, taanii budikaayzara maxizannon burggikaayzara shiishize asi maaqqidanno erida.

²⁷ Yeezin, ne ta mekiliitiza bankke gaddezako, taanii maaqqize wode ta mekiliitiza tirfera ekkodanno kayda.

²⁸ Yinnii gisho, mekiliitiza eeppa ekkii, taphphi mekiliite yezes inggote.

²⁹ Akkos gayko, yeze ubbuntsis gujinttodan gaanggoda. Yezin baayzeppa melle atto yezin, ye ees yezayin ekkinttoda.

³⁰ Hyay maaddoose ariza bale dhuma kessii olote. Ize ees yeefone achchi garccingge maaqqada» yagayda.

Wode wurssutsite hyanode firdda

³¹ «As Na7a, kiitanchcho ubbuntsara, fa bonchchora ye7ize wode E fa bonchcho ka7itumo araatalla bettoda.

³² Sa7a yeze asi ubba E tiino shiiqoda. Wude aday duruntsana deeshuntsappa shaakkizanni fana E ye asuntsana lam77i bessa shagoda.

³³ Mahi duruntsana mizaqi zalara deeshuntsana workkita zalara essoda.

³⁴ «Yinnippa suuba, kaatize mizaqi zalara yezuntsago hyannii fana yagawuda: <Ta aday anjjiduntso, hyankka yi7i sa7a medhinttize wode yinttis giigide ka7itumtto laattote.

³⁵ Akkos gayko, taanii naydhdhin muuzida, baridhdhin ushshida, zaqqo as maaqqii yi7in morkkida,

³⁶ kallidhin ma7isida, hyargginttin oocida, acinttin tana oocida» yagayda.

³⁷ «Yinnippa suuba, xilluntsi mahi, <Laatstso, ne naydhdhin ayde bi7i muuzido? Woy ne baridhdhin ayde bi7i ushshido?

³⁸ Ne zaqqo maaqqii yi7in ayde bi7i morkkido? Woy ne kallidhin ayde mayzido?

³⁹ Ne hyargginttin woy acinttin neego hyanggi nena ayde oocido?» yagawuda.

⁴⁰ Kaatize mahi, <Taanii yinttis turo ohine; yin tana kaallize hyantsi ishuntsappa† eerizes oochchidanna taas oochchida» yagawuda.

⁴¹ «Ye wode workkita zalara yezuntsago, <Hyantsi baaddinttiduntso, ta kaleppa hyaakkote. Xalahesin E kiitanchchuntsis giigide medhina tama qitote.

⁴² Akkos gayko, naydhdhin tana muuzikaaya; baridhdhin ushshikaaya.

⁴³ Taanii zaqqo maaqqii yi7in tana morkkikaaya, kallidhin mayzikaaya, hyarggin acinttin tana oocikaaya yagawuda.

⁴⁴ «Ye wode un, <Laatstso, ne naydhdhin woy baridhdhin woy zaqqo maaqqii hyanggin woy kallidhin woy hyarggin woy acinttin bi7i nena ayde maaddanxi ixxido?» yaga7i mahoda.

⁴⁵ «Ye wode kaatize mahi unttago, <Taanii yinttis turo ohine; yin tana kaallize hyantsi ubbuntsappa eerizaya maaddanxi ixxiko, tana maaddanxi ixxida» gawuda.

⁴⁶ Yinnii gisho, yentsi asuntsi medhina firddas mahi xilluntsi medhina de7oos qitoda» yagayda.

26

Yesuusa wodhodes zorinttida

(Mar. 14:1-2; Luqa. 22:1-2; Waha. 11:45-53)

¹ Yesuusa yinna timirttito ubba hyaaside wode fa tamaruntsago,

² «Lam77i qammappa suuba, Faasika ba7ale bonchchize qamma maaqqizanno yin erane. Yinna qammite As Na7ay masqalalla afa suxunttodes as kushe aadhii inggnttoda» yagayda.

^{25:30} Maato. 8:12; 22:13; Luqa. 13:28 ^{25:32} Maato. 16:27; Maato. 19:28 † ^{25:40} Ishe ga7inttizuntsi eza kaallizuntsana.

³ Ye wode kahinunts hyalaquntsin cimuntsi, Qayyaafa gaaze kahinunts hyalaqize keetsta shiiqii,

⁴ asi erikaayzin Yesuusa aykkii, wodhodes zorinttida.

⁵ Yezin un, «Asuntsi gidda kachchi denddaame fana ga7i, Faasika bonchchize qamma maaqqippe» yagayda.

Fettii maachita Yesuusa shitto tizhida

(Mar. 14:3-9; Waha. 12:1-8)

⁶ Yesuusa Bitaniya katama gursuma hyarggide Simoona kara yene.

⁷ Yesuusa leematella yezin fettii maachita albasxiroose bilqqaaxe kumutsi gaama al77o shitto ekkii yi7i Yesuusa ommite gussida.

⁸ Yezin Yesuusa tamaruntsi yinno bi7i zhilidhdhi, «Hyanna shittita hyarii iitizanna akkoso?

⁹ Hyanna shittita al77o waagas bayzinttii, birtta dahuntsis ingginttodes dandda7inttane» yagayda.

¹⁰ Yesuusa un gaazanno erii, unttago, «Hyanna maachito akkos waytsete? Iza taas lo77o baz oochchida.

¹¹ Dahuntsi ubba wode yinttara yessada. Yezin taanii yinttara ubba wode yezoos.

¹² Iza hyanna shittito taalla afa gussidanna tana moogodes giigisades.

¹³ Taanii yinttis turo ohine; sa7a ubba hyay Wonggelize sabbakinttize bessa aban, asuntsi izo ohode gaar iza oochchidanna ohinttoda» yagayda.

Yihuda Yesuusa aatsii inggodes giiginttida

(Mar. 14:10-11; Luqa. 22:3-6)

¹⁴ Ye wode taphpho lam77i Yesuusa tamaruntsappa fetay, Yesqorootu sa7a Yihuda ga7inttize kahinunts hyalaquntsago,

¹⁵ hyanggi, «Taanii yinttis Yesuusa aatsii inggiko, yin taas akko inggode?» yaga7i untana oocida. Un zorintti hyasttam shuchchi bira santtime*† inggida.

¹⁶ Yinnippa suuba, Yihuda Yesuusa aatsii inggodes wottize wode koyane.

Yesuusa Faasika kawuto fa hawaaruntsara muyda

(Luqa. 22:7-14, 21-23)

¹⁷ Boora ba7ale bonchchize tiino qamma, Yesuusa tamaruntsi eego yi7i, «Faasika bonchchize qamma ne ma7ade katsta nu aba giigisade?» yagayda.

¹⁸ Yesuusa unttago, «katama yeze atstsego hyanggi, «Asttamaarize, taas wode yellide gisho ta tamaruntsara Faasika bonchchize qamma ne kara aatstsoda gayda» yaga7ote» gayda.

¹⁹ E tamaruntsi Yesuusa fana kiittidanni fana oochchii, Faasika ba7ale qamma ma7ade katsta giigizida.

²⁰ Sa7ita ugurize wode Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsara katsta ma7ades bettida.

²¹ Un muuzin, Yesuusa unttago, «Taanii yinttis turo ohine; yinttappa fettii atstse tana aatsii inggoda» yagayda.

²² Un gaama tannii, fete fete, «Laatstso, turo tana yessane?» ga7i eza oocida.

²³ Yesuusa mahi, «Fa kushito taara wolla gabate dakkizay E tana aatsii inggoda.

²⁴ As na7a, Xoozze qaaltte ees xaafinttidanni gaar hyayqqoda. Yezin As na7a aatsii inggize atsta bade; ye atstse yelinttikaayzara attezako ees lo77o yeshsha» yagayda.

²⁵ Eza aatsii inggodes yeze Yihuda mahi, «Asttamaarzayo, ne gaaze tanane?» yagayda.

26:3 Keze 12:1 26:8 Luqa. 7:37 26:12 Mahe 15:11 26:15 Zakka. 11:12 * 26:15 Bira santtime: Akkon laaminttikaayze geeshi bira ga7e. † 26:15 Hyasttam bira santtime: Hyasttam bira santtime Isra7eele sa7a aro wongginttizen bayzinttize waaga. 26:24 Maz. 41:9

Yesuusa mahi, «Ne gayde fana» yagayda.

Laatstse kawo

(Mar. 14:22-26; Luqa. 22:15-20; 1 Qoro. 11:23-25)

²⁶ Un muuzin, Yesuusa daabbo boora ekkii Xooz galatida. Ye booriza baxxi fa tamaruntsis inggi, «Hya7ate, mo7ote, hyanna ta ashito» yagayda.

²⁷ Ushiton ekkii, Xooz galatida. Unttis inggi, «Ubbuntsi hyannippa uzhoote.

²⁸ Hyanna gaama asunts nagartta atto ga7inttode fana lanttize ta suutsito. Hyanna suutsita Xoozii yinttara gelize kille caaqito.

²⁹ Yezin taanii yinttis ohine; taanii ta aday ka7itumo kille woyne ushi yinttara ushshade qamma yellodes mahi hyanno woyne ushito uzhoos» yagayda.

³⁰ Galata mazmure yexxideppa suuba shamahe dere hyanggida.

Yesuusa Phexiroosa kaddodanno tiino ohida

(Mar. 14:27-31; Luqa. 22:31-34; Waha. 13:36-38)

³¹ Ye wode Yesuusa unttago,
«Xoozii yenggizaya guuddoda
durntsin lalinttoda»

ga7intti Xoozze qaaltte xaafinttidanni gaar hyayno qamma yin ubbuntsi tana ashshii lalinttoda.

³² Yezin taanii hyayqqoppa denddidannippa suuba yinttappa tiinii Galila qitoda» yagayda.

³³ Phexiroosa mahi, «Un ubbanna nena ashshii kaddikon, taanii nena kaddoos» yagayda.

³⁴ Yesuusa Phexiroosago, «Taanii nees turo ohine; hyayno qamma lukule oollodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yagayda.

³⁵ Phexiroosa mahi, «Taanii neera wolla hyayqqep attin nena mulon kaddoos» yagayda.

Hyankko E tamaruntsi ubba yinnii fana yagayda.

Yesuusa Geetesemaane woossida

(Mar. 14:32-42; Luqa. 22:39-46)

³⁶ Ye wode, Yesuusa fa tamaruntsara Geetesemaane gaaze besite hyanggi, unttago, «Taanii gode hyanggi Xooz woossoda, yin hyanne bettote» yagayda.

³⁷ Phexiroosan Zabdiyoosa na7untsana lam77untsana faara ekkii hyanggi gaama azzanora un7intte aykkida.

³⁸ Mahi unttago, «Taanii hyayqos yeltsize un7a un7inttida. Hyanne gam7ote taara miinggi naagote» yagayda.

³⁹ Eerats tiino hyanggi sa7a bunqqunttii, «Ta Adayo, dandda7inttize baz maaqqiko hyanna waaye xuu7uto taappa hyaaso. Yezin ne qoftta hyanop attin ta qoftta hyanippe» yaga7i Xooz woossida.

⁴⁰ Yesuusa fa tamaruntsago maaqqii yi7i un genttezin denggida. Phexiroosago, «Yin fettii saate yezakon taara miinggi naagodes dandda7osa?

⁴¹ Faatana yin gelaame gaar barkki naagoten Xooz woossote. Ayyaana giiginttida, yezin asho labbitsi» yagayda.

⁴² Yesuusa mahi lam7intsa hyanggi, «Ta Adayo, taanii hyanna waaye xuu7uzeppa uzhikaayzara aadhodes dandda7inttoosa maaqqiko ne qoftta hyano» yaga7i Xooz woossida.

⁴³ Mahin maaqqii yi7ize wode E tamaruntsi aafto gentto goozin, woy7ezin denggida.

⁴⁴ Mahi untana ashshii hyanggi, tiino qaaltto mahi hyaydzdzintsa woossida.

⁴⁵ Yinnippa suuba, fa tamaruntsago yi7i, «Hyanno yellodes genttii shemppii yene? Yikke, As na7a, nagaranchchunts kushe aadhii ingginttize saate yellida.

⁴⁶ Denddii yedhdhote, tana aatsii inggize hyaynishe yellida» yagayda.

Yesuusa fa morkkuntsara aykinttida

(Mar. 14:43-50; Luqa. 22:47-53; Waha. 18:3-12)

⁴⁷ Yesuusa hyaga ohizin, taphpho lam77i tamaruntsappa fetay, Yihuda yellida. Kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi kiittide gaama asuntsi mashshan gufe aykkii eera wolla yi7ida.

⁴⁸ Yesuusa aatsii inggide Yihuda yentsi gaama asuntsago, «Taanii yeerizay yin koyze eza, eza aykkote» yaga7i malla inggi gaddida.

⁴⁹ Ira Yesuusago shiiqii, «Astamaarayo, saro nees maaqqe» yaga7i eza yeerida.

⁵⁰ Yesuusa eego, «Ta laggizayo, ne hyanne akkos yi7ido?»[‡] yagayda.

Yinnippa suuba, shiiqii, Yesuusa kushera aykkida.

⁵¹ Yesuusara yezuntsappa fetay fa mashito shoddii kahinunts hyalaqize ariza guuddii, E hayto gachchii olida.

⁵² Yezin Yesuusa, «Ne mashito suuba shookite maho. Akkos gayko, mashsha shoddize ubba mashshara hyayqqoda.

⁵³ Ta, ta Adaya woossizako taphpho lam77i mukulappa aadhize kiitanchchuntsana[§] dakkodes dandda7oosa nees aazane?

⁵⁴ Yeezin, Xoozze qaaltte yinnii gaar hyanodes beezane gaynttidanna wayzi folinttode?» yagayda.

⁵⁵ Yinna saate, Yesuusa yentsi shiiqide gaama asuntsago, «Tana faanno mahi aykkodes mashshan gufe aykkii yi7idate? Taanii Xoozze keetsta qamman awara tamaarsitera yinttara yeze wode tana aykkikaaya.

⁵⁶ Yezin hyanna ubba hyanidanna nabuntsi Xoozze qaaltte xaafidanna folinttode fana» yagayda.

Ye wode E tamaruntsi ubba eza ashshii lalinttida.

Yesuusa firdda Shanggo tiino shiiqida

(Mar. 14:53-65; Luqa. 22:54-55; Waha. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Yesuusa aykkiduntsi kahinunts hyalaqa Qayyaafago eza kanggida. Ize higge asttamaruntsin gade cimuntsi shiiqii yene.

⁵⁸ Yezin Phexiroosa kahinunts hyalaqize woofa yellodes hyaakora eza kaallane. E folito be7ade wontsis gidida gelii naagizuntsara bettida.

⁵⁹ Kahinunts hyalaquntsin shiiqide asunts ubba Yesuusa wodhodes eella afa worddo markka koyda.

⁶⁰ Gaamuntsi yi7i eella afa worddo markka markkidhida, yezin akkon denggikaaya. Suubappa lam77i asuntsi yi7i,

⁶¹ «Hyay atstse, <Taanii Xoozze keetsito lalii hyaydzdzii qammara mahi keexxodes ta dandda7ane> gayda» yaga7i un ohida.

⁶² Kahinunts hyalaqize denddii eqqii Yesuusago, «Hyantses nena mootize moottis ne mahizebaz baa?» yagayda.

⁶³ Yezin Yesuusa si77i gayda. Mahi kahinunts hyalaqize, «Taanii nena de7o Xoozze suntsite aykkane; neenii Xoozze na7a Kiristtoosa maaqqiko nuus oho» yagayda.

⁶⁴ Yesuusa Mahi, «Neenii ne ommite gayda. Yezin taanii yinttis ohine; yikkeppa suuba, As na7a wolqqaama Xoozze mizaqi zalar bettezin, mahi salo dhonnera ye7izin yin be7ada» yagayda.

[‡] 26:50 Woy melle bilitisa ta laggizayo, ne hyanne akko oochche? [§] 26:53 Fettii cifras izippun mukul kiitanchcho yezane. 26:56 Luqa. 19:47; 21:37 26:62 Waha. 2:19

⁶⁵ Ye wode kahinunts hyalaqize fa afultto feedhii, «Hyaya bo7ote Xooz cazhida! Nuna melle markka akkos koshshe? E hyatte cazhidanno yin si7ida.

⁶⁶ Yin goftta akko?» yagayda.

Unttin, «Ees hyayqo beezane» yaga7i mahida.

⁶⁷ Yeezin, un E sintte cuttii guuddida. Malluntsi eza baqqii,

⁶⁸ «Kiristtoosa! Nena guuddide oode? Ane nuus tinbbite oho» yagayda.

Phexiroosa Yesuusa kaddida

(Mar. 14:66-72; Luqa. 22:56-62; Waha. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Phexiroosa bale bettezin, fettii arta eego yi7i, «Neenin Galila Yesuusara wolla yezaya» yagayda.

⁷⁰ Yezin E un ubbuntsi tiino yinna artigo, «Ne gaazanna akko yezakon ta eroos» yaga7i kaddida.

⁷¹ Mahi hyanggi gase furtsa yellodera melle arta eza bi7i, ize yeze asuntsago, «Hyay atitse Naazirete Yesuusara yene» yagayda.

⁷² Phexiroosa lam7intsa caaqqii, «Taani ye attsa eroos!» yagayda.

⁷³ Eerats gam7odera, yeyga eqqide asuntsi Phexiroosago yi7i, «Neenii turo unttera wolla yezaya; ne ne ohite erinttane» yagayda.

⁷⁴ Yinnippa suuba, Phexiroosa, «Taani ye attsa eroos!» yaga7i, fana baadden caaqo aykkida.

Ye wode iira lukule oollida.

⁷⁵ Yesuusa eego, «Ne lukule oollodeppa tiino tana haydzdzii tohe kaddoda» ga7idanno Phexiroosa tiirii, bale kezii iita yeefo yeekkida.

27

Yihuda fana suxxida

(Mar. 15:1; Luqa. 23:1-3; Waha. 18:28-32)

¹ Wontta gooda kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi ubbuntsi Yesuusa wodhissades zorinttida.

² Un Yesuusa accii kanggi worzha ahize Philaaxoosas aatsii inggida.

³ Ye wode Yesuusa ayttside Yihuda, Philaaxoosa Yesuusalla afa firddidanno bi7i, azzanii, ye hyasttam biriza kahinunts hyalaquntsisin gade cimuntsis suub mahida.

⁴ «Taani xillo asi hyayqos aatsii inggi nagara oochchida» yagayda.

Yezin un, «Yinna nu madha baaya ne madha» yagayda.

⁵ Yihuda birto Xoozze keetsta olii ashshii un kaleppa hyanggi, suxuntti hyayqqida.

⁶ Kahinunts hyalaquntsi birto ekkii, «Hyanna birta suuts bira maaqqide gisho nu Xoozze Keetsta birara yeltsizanna woga baaya» yagayda.

⁷ Yinnippa suuba, wolla zorintti, bete asi moogodes man gade woonggida.

⁸ Yinnii gisho, yinna gadita hyayno yellodes suutsi gade ga7intti xeeqinttane.

⁹ Nabe Ermmiyasa, «Isra7eele asuntsi ees ciggodes gammatide hyasttam bira ekkida.

¹⁰ Laatitse tana kiittidanni fana man gade wonggodes inggida» gaydanna ye wode folinttida.

Yesuusa Philaaxoosa tiino

(Mar. 15:2-5; Luqa. 23:3-5; Waha. 18:33-38)

¹¹ Yesuusa gade ahize Philaaxoosa tiino shiiqin, Philaaxoosa eego, «Ne Ayhude kaato?» yaga7i oocida.

Yesuusa mahi, «Ne gayda» yagayda.

¹² Kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi eza mootize wode untis akko mahen inggikaaya.

¹³ Ye wode Philaaxoosa Yesuusago, «Hyantses nena mootize mootto ubba si7oso?» yagayda.

¹⁴ Yesuusa melle attoyzin, fettii qaaan mahanxin, gade ahizay gaama qoppida.

Yesuusalla hyayqo firddintida

(Mar. 15:6-15; Luqa. 23:13-25; Waha. 18:39-40; 19:1-16)

¹⁵ Gade ahize berite berite Faasika Ba7ale bonchchize qamma, asuntsi koyze fettii asi achchappa billize woga yene.

¹⁶ Ye wode fettii Barbbaana gaaze iitatitsara gaama erintide achi keetsta yene.

¹⁷ Yinnii gisho, gaama asuntsi shiiqii yezin Philaaxoosa, «Taanii yinttis Barbbaana billonene, woy Yesuusa gaaze Kiristtoosa billone?» yaga7i asuntsana oocida.

¹⁸ E yinno gaydanna un qanaatii Yesuusa aatsii inggidanno erize gishos.

¹⁹ Philaaxoosa firdda keetsta bettezin, E machchita, «Taanii hyayno qamma abukkora E baz gaama waayinttitera aqide gisho ye xillo atstsella akko bazin oochchippe» yaga7i kiittida.

²⁰ Yezin kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi Philaaxoosa Barbbaana billii, Yesuusa wodhode fana, asunts eza woossode fana, asuntsana zorii mahida.

²¹ Philaaxoosa mahi unttago, «Taanii un lam77untsappa yinttis oona billode fana koyete?» yaga7i oocida.

Un, «Barbbaana billode fana koyane» yagayda.

²² Philaaxoosa, «Yeezin, Yesuusa gaaze Kiristtoosa wayssa?» yaga7i untana oocida. Ubbuntsin, «Masqalalla eza suxxo» yagayda.

²³ Philaaxoosa asuntsago, «Akkos? E akko iita baz oochchido?» yaga7i oocida. Yezin asuntsi tiinostippa aatsii, «Masqalalla suxxo» ga7i uukkida.

²⁴ Kachchi dentsitseppa melle akko bazin oochchodes dandda7oosanno Philaaxoosa bi7i, hyaatsi ekkii, «Hyay xillo atstse suutsite ta baaya. Hyanno oochchize yinttana» yaga7i asunts tiino fa kushito mattida.

²⁵ Asunts ubbuntsi mahi, «E suutsiti gomtta nunan nu na7untsana yello» yagayda.

²⁶ Yezin, Philaaxoosa Barbbaana untis billii, Yesuusa alanggara garafii, masqalalla suxunnti hyayqqode fana untis aatsii inggida.

Wottaddaruntsi Yesuusa miicida

(Mar. 15:16-20; Waha. 19:2-3)

²⁷ Yinnippa suuba, Philaaxoosa wottaddaruntsi Yesuusa worzhito ahize kara ekkii kanggin, gaama wottaddaruntsi ubba E kale eqqida.

²⁸ E afultto gaarii ekkii zoqo afula* ma7isida.

²⁹ Mahi anggats barneexa giigizii, E ommite gaddida. E mizaqi kushite shombboqo gufe aytsii, E tiintte bunqqunttii, «Ayhude kaatayo, saro nees maaqqe!» yaga7i, eella afa miicida.

³⁰ Eella afa cuttida. Ye shombboqo gufiza ekkii, E ommite guuddida.

³¹ Un eella afa miicidannippa suuba zoqo afulza eeppa gaarii ekkii, E afultto eza ma7isida. Masqalalla eza suxxodes ekkii kanggida.

Yesuusa suxintto

(Mar. 15:21-32; Luqa. 23:25-43; Waha. 19:17-27)

³² Un bale kezii, fettii Simoona gaaze Qereena gade asi denggi, Yesuusa masqala wolqqara toossida.

³³ Golggotta gaaze bessi yellida. «Golggotta» gaazanna «Omma ota» ga7e.

³⁴ Ize un cizhera worqqinttide woyne ushi uzho ga7i ees inggida. Yezin E yinno qamasi ekkii, uzhanxi ixida.

³⁵ Un masqalalla eza suxxidannippa suuba E afultto shaakkii, ixa olii ekkida.

³⁶ Yinnippa suuba, yeyga bettii eza naagida.

³⁷ Mahi, «Hyay Ayhude kaati Yesuusa» yagaaze mooto xuufe E omma guro gaddida.

³⁸ Yesuusara ye wode lam77i faanuntsana fetaya eeppa mizaqi zalara, hyankkaya eeppa workkita zalara, masqalalla afa suxxida.

³⁹ Ogera aadhize asuntsi Yesuusa fa ommito en7izitera cazhane,

⁴⁰ «Xoozze keetsta lalii hyaydzdzii qamma gidda keexizayo, nena ashsho. Ne Xoozze Na7a maaqqiko, ane masqalappa wodhdho» yagayda.

⁴¹ Yinnii fana, kahinunts hyalaquntsi, higge asttamaaruntsin gade cimuntsi wolla Yesuusalla afa miicida. Hyannii fana yagayda:

⁴² «Melluntsana ashshida, yezin fana ashshodes dandda7ikaaya. E Isra7eele kaati maaqqiko, ane masqalappa hyatte wodhdho, nuunin eza ammanoda.

⁴³ Xoozalla E ammaninttane, Xoozii eza ashshodes koyko ane ashsho. Akkos gayko, E fana, «Taani Xooz Na7a» gaane» yagayda.

⁴⁴ Mahi melle attoyzin, eera masqalalla afa suxunttide faannuntsin yinnii gaar ga7i eella afa miicida.

Yesuusa hyayqito

(Mar. 15:33-41; Luqa. 23:44-49; Waha. 19:28-30)

⁴⁵ Izippun saateppa hyanggi, uddufun saate yellodes sa7ita ubba dhumida.

⁴⁶ Uddufun saate maaqqize wode Yesuusa, «Elohee, Elohee, laama sabaqitani?» ga7i damma ufo uukkida. «Elohee, Elohee, laama sabaqitani?» gaazanni bilitsita «Ta Xoozzayo, ta Xoozzayo, tana akkos ashshido?» ga7e.

⁴⁷ Ize eqqide asuntsappa fete fete yinno si7i, «Hyay atstse Eeliyaasa xeeqane» yagayda.

⁴⁸ Iira untappa fetay woxxi hyanggi, ispponje ekkii, caala woyne ushi kuntsida. Ye shombboqo gufize bertsite gaddii ushshodes E doonttigo shiishida.

⁴⁹ Yezin hyankkuntsi, «Naago, Eeliyaasa eza ashshodes ye7odyezako ane be7ada» yagayda.

⁵⁰ Yesuusa lam7intsa damma ufo uukki, hyayqqida.

⁵¹ Yinna saate Xoozze keetsta suxunttide magaraajjita wookkappa yeekka yellodes lam77i kezii, feedhinttida. Sa7ita en7ida, lallan za77ida.

⁵² Booza bugunttin geeshi asuntsappa gaamuntsi hyayqoppa denddida.

⁵³ Un boozappa kezii, Yesuusa hyayqoppa denddidannippa suuba geeshi katama qitida; ize un gaama asuntsis benttida.

⁵⁴ Mato hyalaqizen eera Yesuusa naagize wottadaruntsi sa7a en7idanno ize hyanidanno bi7ide wode gaama zhashtii «Turo hyay Xoozze Na7a» yagayda.

⁵⁵ Ize gaama maachuntsi, Galilappa dentsii Yesuusa maadditera kaalliduntsi hyaakora eqqii be7ine.

⁵⁶ Un gidda Magdela Mayrama,[†] Yayqooban Yoosefa intta Mayraman Zabdiyoosa na7unts intta yene.

Yesuusa moogintto

(Mar. 15:42-47; Luqa. 23:50-56; Waha. 19:38-42)

⁵⁷ Sa7a ugurize wode Yoosefa gaaze fettii dure atstse, Armmatiyasa katamappa yi7ida. E fa ommite Yesuusa kaallize asi.

27:35 Maz. 69:21 **27:36** Maz. 22:18 **27:40** Maz. 22:7; 109:25 **27:41** Maato. 26:61; Waha. 2:19 **27:44** Maz. 22:8 **27:47** Maz. 22:1 **27:49** Maz. 69:21 **27:52** Keze 26:31 [†] **27:56** *Magdela Mayramo*: Gaazanna Magdela katamappa yi7ide Mayramo ga7inttane. **27:56** Luqa. 8:2-3

⁵⁸ Yoosefa Philaaxoosago hyanggi, Yesuusa ahito ekkodes woossida. Philaaxoosa ahito Yoosefas ingginttode fana kiittida.

⁵⁹ Yesuusa ahito ekkii, kille afulara xaaxida.

⁶⁰ Faas mooginttodes shuchchappa woocide kille booza E ahito moogida. Mahi yinna booziti doontte damma shuchchi shirii gaddii ashshii qitida.

⁶¹ Magdela Mayramiran hyankko Mayramira yinna booziti tiintte bettida.

⁶² Wontta Sambbata qamma, kahinunts hyalaquntsin Farasawuntsi Philaaxoosago yi7i, hyannii gaar yagayda:

⁶³ «Laatstso, hyay worddo ohize faxes yezara, «Taanii hyaydzdzii gammappa suuba hyayqoppa denddoda» yagaydanna nuus tiirinttida.

⁶⁴ Yinnii gisho, E moogunttide boozto hyaydzdzii qamma yellodes, mintsii naagode fana kiitto. Yinna yi7anxiko, E tamaruntsi hyanggi E ahito kaysti dhabsi, «Hyayqoppa denddida» yaga7i asuntsis ohiko lam7intsa worddita tiinostippa ubba hyankka iitoda» yagayda.

⁶⁵ Philaaxoosa unttago, «Yinttis naagizuntsi yene; hyanggi yinttis dandda7inttide fana naagizote» yagayda.

⁶⁶ Yinnii gisho, un hyanggi booztta bochinttaame fana shuchchizella mahitame gaddii wottadaruntsara naagizida.

28

Yesuusa hyayqoppa dendde

(Mar. 16:1-10; Luqa. 24:1-12; Waha. 20:1-10)

¹ Sambbata aadhin wogga wode wontta gooda, Magdela Mayramiran hyankko Mayrama Yesuusa moogunttide boozto be7ades hyanggida.

² Qoppikaayzin wolqqaama sa7a en7e maaqqida. Laatstse kiitanchcho saloppa wodhdhii booza doontte yeze shuchchito gol7izi kattara bettida.

³ E bishshita zeelintsi aazane. E afulttan shachchi fana bootsi.

⁴ Naagizuntsi kiitanchchiza bi7i, zhashtii goqii, hyayqqide asi fana yii7ida.

⁵ Kiitanchchize maachuntsago, «Yin masqalalla afa suxunttide Yesuusa koyzanno taanii erize gisho zhashtippete.

⁶ E kase ohidanni fana hyayqoppa denddida; hyanne baaya. Hyayga yi7i eza moogide besito bo7ote.

⁷ Yin hyatte ellisii hyanggi, E tamaruntsis, «Yesuusa hyayqqoppa denddida. Mahi E yinttappa tiinidhii Galila qitoda; yin eza yeyga be7ada» yaga7i ohote. Taanii yinttis hyanno ohodes yi7ida» yagayda.

⁸ Un zhashtiteran gaama ufayttitera, booziti kaleppa ellisii hyanggi, E tamaruntsis ohodes woxxida.

⁹ Qoppikaayzin Yesuusa untara yellintti unttago, «Saro yinttis maaqqe» yagayda. Un eego shiiqii, E tohito aykkii ees goynida.

¹⁰ Ye wode Yesuusa unttago, «Zhashtippete; hyanggi ta tamaruntsi Galila hyanggode gaar unttis ohote. Un ize tana be7ada» yagayda.

¹¹ Yentsi maachuntsi hyanggodera, boozto naagize wottaddaruntsappa bagguntsi katama hyanggi, hyanide bazito ubba kahinunts hyalaquntsis ohida.

¹² Kahinunts hyalaquntsin cimuntsi shiiqii zorintti, wottaddaruntsis gaama bira inggi,

¹³ ««Nu genttezin E tamaruntsi qamma yi7i, E ahito kaystida» yaga7ote.

¹⁴ Hyanna ohito gade ahizay si7iko, yinna yin bala baayzanno nu ees ohi ammantsoda. Yinttana akkon yirggizippe» yagayda.

¹⁵ Wottaddaruntsi birto ekkii, ohidanni gaar oochchida. Hyanna ohita Ayhudunts kale hyayno yellodes ohinttitera yene.

Damma Wonggele kiita

(Mar. 16:14-18; Luqa. 24:36-49; Waha. 20:19-23; Hawa. 1:6-8; 1 Qoro. 15:3-8)

¹⁶ Taphpho fettii tamarunsi Yesuusa kiittide Galila yeze derego qitida.

¹⁷ Ize un eza bi7ide wode ees goynida, yezin untappa fete fete so7ida.

¹⁸ Yesuusa untago shiiqii, «Salon sa7an adetits wolqqa ubba taas inggintida.

¹⁹ Yikke, yin ubba bessa qitote, Aday, Na7ay, Geeshi ayyaana sunsite as ubba tamarssi, xammaqi ta kiittidanno ubba naagode fana tamarssitera tana kaallizuntsana mahote.

²⁰ Taanii yinttana kiittidebaz ubba un naagode fana untana tamarssote. Taanii wode wurssutsi yellodes ubba wode yinttara yene» yagayda.

Marqqoosa Xaafide Yesuus Kiristtoosa Wonggele Gele

Marqqoosa Wonggele, «Hyay Xoozze na7a Yesuus Kiristtoosa Wonggele dentstse» yaga7i tiinii dentsane. Hyanna Wonggeltte Yesuusa oocha asin adetits wolqqa aden maaqqii shiiqida. E adetits wolqqita E timirttite, tuna ayyaanalla afa yeze wolqqiten asuntsana nagarappa maarizanne benttida. Yesuusa, «Taanii, asuntsana nagara arotitsappa kessodes tanatitsito aatsii inggodes yi7ide As Na7a» yaga7i fa doonara ohida.

Marqqoosa Yesuusa taarikito luule ogeran wolqqa kumide ogera ohida. Marqqoosa Yesuusa qaalton timirttito maaqqikaayzin E oochchide gaama qofize oochito tiinizi ohida. Marqqoosa Xammaqize Wahannisa taarikito, Yesuusa xinqqate E fattaninttidanno hyaatara ohi maaqqii, Yesuusa timirttiton E fatstsizanno dalgizii ohida. Aqii aqii hyammadera Yesuusa tamarunsi Yesuusa loytsii erii erii hyanggida, yezin Yesuusa ixizunsi wozzii ixii ixii hyanggida. Hyal7e zofanunsi Yesuusa yessi hyaase saamintte folinttide oochchiti baz ohine. Yentsesin E suxintton E dendditi baz ohine. Wonggele faaditsite tegera benttide zofanunsi fettii fettii maxaafite xalaala yene.

Aafe Qofunsi

Wonggele dentstse 1:1-13

Yesuusa Galila sa7a fa oocha aykkidanno 1:14—9:50

Yesuusa Yerusalaame oochchide oocha 10:1-52

Wurssutsi saamintta Yerusalaame kara gancce 11:1—15:47

Yesuusa hyayqoppa denddito 16:1-8

Hyayqoppa denddide Laatstse qonccitsin Salo keze 16:9-20

Xammaqize Wahannisa oge giigizane

(Maato. 3:1-12; Luqa. 3:1-18; Waha. 1:19-28)

¹ Hyay Xoozze Na7a Yesuus Kiristtoosa Wonggele dentstse.

² Nabe Isayaasa xaafide maxaafite Xoozii,

«Yikke, taanii ta Kiitanchcho
neeppa tiino dakkoda.

E ne ogito giigisada.

³ Fetay akko baayze ganasa fa qaalto dhoqi yiizii,

«Laatstse ogito giigizote;

E yedhdhade wustto

ees giigizote gayda» »

yagayda.

⁴ Xammaqize Wahannisa asuntsana xammaqittera, «Yin nagarttippa maaqqii xammaqinttote; Xoozii yin nagartto atto ga7oda» yaga7i qaala ohitera akko baayze gasara yi7ida.

⁵ Yihuda sa7a yeze asunsi ubban Yerusalaame katama asunsi ubba Wahannisago ye7ine. Fa nagartto faaxin, Wahannisa untana Yorddanoosa borkka xammaqida.

⁶ Wahannisa gimale isintseppa dadinttide afula ma77ida. Fa qazintte saqqe danccida; mahi boolean deker shida mu7ida.

⁷ Wahannisa qaala ohitera, «Taappa suubara damma miinggize ye7ine. Melle atto yezin, taanii E caamma gaadiza zuggii billodes beezoos.

⁸ Taanii yinttana hyaatsara xammaqane, yezin E yinttana Geeshi Ayyaanara xammaqoda» yagayda.

Yesuusa Xammaqintton fattaninttidanno

(Maato. 3:13-17; 4:1-11; Luqa. 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Yesuusa ye wode Galila awrajja yeze Naazirete katamappa yi7in, Wahannisa Yorddaanosa borkka xammaqida.

¹⁰ Yesuusa hyaatsitippa kezze wode salo bugunttin, Geeshi Ayyaana eella afa wolle gaara wodhdhodera bi7ida.

¹¹ Mahi saloppa, «Taanii kadhize ta na7ay nena; ta neella ufayttane» yagaaze qaala yi7ida.

¹² Iira Geeshi Ayyaana Yesuusa akko baayze ganasa kanggida.

¹³ Yesuusa akko baayze ganasa Xalahera fattaninttitera oyttam qamma gam7ida. Xootsara yezida, yezin kiitanchchuntsi yi7i eza maaddida.

Yesuusa molo aykkize oyddii asuntsana xeeqida

(Maato. 4:12-22; Luqa. 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Wahannisa acinttidannippa suuba Yesuusa Xoozze ka7itumo Wonggele ohitera Galila awrajja qitida.

¹⁵ Ize, «Wode yellida; Xoozze ka7itumo ukkida. Yin nagarttippa maaqqii, Wonggele ammanote» yagayda.

¹⁶ Yesuusa Galila Abba kalera aadhitera, molo aykkize, Simoonaran E ishe Inddirasera, fa gitito* Abba olizuntsana bi7ida.

¹⁷ Unttago, «Tana kaallote; ta yinttana as ayfo tamarssoda» yagayda

¹⁸ Unttii iira fa gitito olii ashshii Yesuusa kaallida.

¹⁹ Yesuusa eeratsi tiino hyanggi, lam77i ishuntsana Zabdoosa na7untsana, Yayqoobaran Wahannisara gongge gidda fa gitito giigizuntsana bi7ida.

²⁰ E untana bi7ide gaar xeeqida. Un fa adaya Zabdoosan, ees oochchizuntsara gongge gidda olii ashshii Yesuusa kaallii qitida.

Tuna ayyaana aykkide atstse faxida

(Luqa. 4:31-37)

²¹ Unttii Qifirnahome katama yellida. Sambbata gelide gaar Yesuusa ellisii Ayhude woosa keetsta gelii tamarssse aykkida.

²² Adetits wolqqara yeze asi fana tamarsssanep attin higge asttamarunts fana tamarsssoosse gisho asuntsi E timirtite gaama qoppida.

²³ Ye wode tuna ayyaana aykkide fettii atstse Ayhude woosa keetsta gelii fa qaalto dhoqi yeyzi,

²⁴ «Naazirete Yesuusa, neenii nuuppa akko koye? Nuna dhabssodes ne yi7ida? Ne oona yezako ta erane; ne Xoozze Geeshi.» Yagayda.

²⁵ Yesuusa ye tuna ayyaanza, «Hyayzo, hyay atstseppa kezo» ga7i seerida.

²⁶ Tuna ayyaana attsa labbizii, wuysizii ezappa kezida.

²⁷ Asuntsi ubba gaama qoppii, «Hyanna akko? Hyay atstse fa adetits wolqqara melle atto yezin tuna ayyaanan kiittane. Unttii ees kiittinttane; hyanna akko kille timirtte?» yaga7i, fa gidda fete feta oocida.

²⁸ Yesuusa markkatitsita ellisii Galila sa7a yeze guta ubba kezida.

Yesuusa gaama hyargginttizuntsana fatstsida

(Maato. 8:14-17; Luqa. 4:38-41)

1:11 Medho 22:2; Maz. 2:7; Isa. 42:1; Maato. 3:17; 12:18; Mar. 9:7; Luqa. 3:22
Molo aykkize afula aazize baz. 1:22 Maato. 7:28

1:15 Maato. 3:2 * 1:16 Gite:

²⁹ Yesuusa Ayhude woosa keetstsappa kezii, Yayqoobaran Wahannisaran Simoona karan Inddirase kara qitida.

³⁰ Simoona machchiti intta damma ottsi michara hyarggintti woy7idanno Yesuusa ize yellin ees ohida.

³¹ E iigo shiiqii, I kushito aykkii, izo dentsii essida. Ottsi michita ashshin iza untana mukkida.

³² Hyargginttide asuntsanan tuna ayyaana aykkide asuntsana ubba uigure awa gelin eego ki7ida.

³³ Katamite yeze asunts ubbuntsi yinna keetsiti bale shiiqida.

³⁴ Yesuusa dumma dumma hyarggera aykinttide gaama asuntsana fattsi, gaama tuna ayyaanuntsana kessida. E oode yezako tuna ayyaanuntsi eride gisho untana ohaame fana kayda.

Yesuusa Galila tamarssida (Luqa. 4:42-44)

³⁵ Yesuusa wontti maatse denddii, asi baayze bessa hyanggi, ize Xooz woossida.

³⁶ Simoonaran eera yezuntsi eza koyitera qitida.

³⁷ Unttii eza denggi, «Asi ubba nena koyane» yagayda.

³⁸ Yesuusa mahi untana, «Yinna gutute yeze seko katamite yedhdhote. Taanii yi7idanna Wonggele ohodes maaqqide gisho ize yeze guta ohodes beezane» yagayda.

³⁹ Ayhude woosa keetsta qaala ohiteran tuna ayyaanuntsana kessitera, Galila sa7a ubba wutida.

Yesuusa qursuma hyargginttiza fattsida (Maato. 8:1-4; Luqa. 5:12-17)

⁴⁰ Qursuma hyargge aykkide fettii atstse Yesuusago yi7i, E tiintte bunqqunttii, «Neenii koyko tana geeshodes dandda7ane» yaga7i woossida.

⁴¹ Yesuusa ees yiqsinttii, fa kushito dakkii eza bochchi, «Taanii kadhane, geezho» yagayda.

⁴² Iira qursumtta attsa dakkin atstse geezhida.

⁴³ Yesuusa attsa mintsii naagintto ga7i kessii dakkida.

⁴⁴ Yesuusa eza, «Nena ero, hyanno oodesin ohippe. Yezin hyanggi ne galtto kahine beezo. Neenii hyatte geeshi maaqqidanno asuntsana ersodes, Muse kiittide zharshito zharsho» yagayda.

⁴⁵ Yezin attsay hyanggi, kara gancce as ubbuntsis ohida. Yinnii gisho, Yesuusa benttii kezii, katama gelodes dandda7ikaaya. Yezin asi baayze bessa gaxa yezida; mahi asuntsi ubba fa yeze bessappa eego ye7ine.

2

Yesuusa wobbo attsa fattsida (Maato. 9:1-8; Luqa. 5:17-26)

¹ Eeratsi qammappa suuba Yesuusa Qifirna hoome maaqqii, keetsta yene gaaze wore sinttida.

² Asuntsana keetstsita ekkaanxxi ixxin, melle atto yezin balttan un7ode wontsis gaama asuntsi shiiqin, Yesuusa qaala tamarssane.

³ Oyddii asunts fettii wobbo attsa tookkii eego ki7ida.

⁴ Asuntsi gaanggide gisho attsa Yesuusago shiishodes untis dandda7inttanxi ixxin, Yesuusa yeze zalara keetsti aafto tookkii attsa E woy7ide alggizera sulle kettsii Yesuusa tiintte gaddida.

⁵ Yesuusa un ammantto bi7i, ye wobbo atstsa, «Ta na7ayo, ne nagartta atto ga7inttida» yagayda.

⁶ Higge asttamaaruntsappa yinna besite bettide fete fete fa wozintte,

⁷ «Naate hyay atstse hyannii gaar iita baz Xoozalla akkos ohe? Xoozza xalaalap attin melle oode nagara atto ga7odes dandda7ize?» ga7i qoppida.

⁸ Unttii fa wozintte yinnii gaara qoppidanno Yesuusa iira fa ayyaantte erii, unttago, «Yinttii yin wozintte akkos hyannigaara qoppete?

⁹ Wobbo atstsa, «Ne nagartta atto ga7inttida» gaazanna ukkeene? Woy, «Denddii eqqii ne alggiza tookkii qito» gaazanna ukke?

¹⁰ Yezin taas, As Na7ays, sa7alla afa nagara atto ga7odes adetits wolqqa yezanno yin erode gaar» ga7i ye wobbo atstsa,

¹¹ «Nena gaane, denddii eqqii ne alggiza tookkii ne kara qito» yagayda.

¹² Atstse ellisii denddii eqqii, fa alggiza tookkii asi ubba be7izin qitida. Asuntsi ubba gaama qoppii, «Nuunii hyannii gaar gaama qofize baz bi7i eroos» yaga7i Xooz galatida.

Yesuusa Leewe xegida

(Maato. 9:9-13; Luqa. 5:27-32)

¹³ Yesuusa mahi Galila Abba gaxa hyanggi, faago yi7ide asuntsana ubba tamarssida.

¹⁴ Iira aadhitera, Ilfiyoosa na7ay Leewe ga7inttize qaraxe gachchize besite bettidaya bi7i, «Tana kaallo» yagayda. Leewize denddii eqqii eza kaallida.

¹⁵ Yesuusa katstsa ma7ades Lewii keetstsa bettida. Eza kaallize asuntsi gaama maaqqide gisho qaraxe gachchize gaama asuntsin nagaranchchuntsi eeran E tamaruntsara wolla bettida.

¹⁶ Higge asttamaare maaqqide fettii fettii Farisaawuntsi Yesuusa nagaranchchuntsaran qaraxe gachchizuntsara katstsa ma7adera bi7i, «E akkos nagaranchchuntsaran qaraxe gachchizuntsara katstsa me7e?» yaga7i, E tamaruntsana oocida.

¹⁷ Yesuusa un gaazanno si7i, «Hyargginttizes fattin faxas akime koshshoos. Taanii nagaranchchuntsana xegodes yiiddap attin xilluntsana xegodes yi7ikaaya» yaga7i untis mahida.

Xooma baz erodes shiiqide ooce

(Maato. 9:14-17; Luqa. 5:33-39)

¹⁸ Xammaqize Wahannisa tamaruntsin Farisaawuntsi xoomane. Fettii fettii asunts Yesuusago yi7i, «Wahannisa tamaruntsin Farisaawunts tamaruntsi xoomane, yezin ne tamaruntsi akkos xoomoso?» yagayda.

¹⁹ Yesuusa unttago, «Sarge yi7ide asunts machcho ekkize untara yezin, xoomodes dandda7ane? Machcho ekkize untara yezin, xoomodes dandda7oos.

²⁰ Yezin machcho ekkize un kaleppa ekinttodes wode ye7oda, un ye wode xoomoda.

²¹ «Gal7a ma7olla kille carqqe gaddii sikkize asi baaya. Gaddii sikkikon, killize gal7a ma7iza feedhane; feedhitsitan kasennippa aadhane.

²² Mahi mal7antto woynize gal7a silphe gujjize asi baaya. Mahi gujjikon, ye woynize silphiza feedhane, faasin lanttane, silphizen iitane. Yezin mal7antto woynize kille silphe gujjinttane» yagayda.

Sambbata baz erodes shiiqide ooce

(Maato. 12:1-8; Luqa. 6:1-5)

²³ Yesuusa fettii Sambbata qamma bangga gade giddara aadhodera, E tamaruntsi eera hyanggitara bangga tizha shiccii dha7ane.

²⁴ Farisaawuntsi Yesuusago, «Yikke, ne tamarunts Sambbata qamma woga baayze baz akkos oochche?» yagayda.

²⁵ Yesuusa unttago, «Dawute naydhidhii, muuze baz koyde wode faara yezuntsara oochchidanno ne nabbabika?»

²⁶ Abiyaatar kahinunts hyalaqa maaqqii yeze wode Dawute Xoozze keetsta gelii, kahinunts xalaala ma7adep attin ooden ma7ades woga baayzanno Laatstse tiino gaddide daabbuto mu7ida, faara yezuntsisin inggida» yagayda.

²⁷ Mahin Yesuusa unttago, «Sambbata as na7a maades ga7i medhinttidap attin asi Sambbatas medhinttikaaya.

²⁸ Yinnii gisho, As Na7ay, melle atto yezin Sambbatasin Laatstsii» yagayda.

3

Yesuusa kushe gundda attsa fatstsida

(Maato. 12:9-14; Luqa. 6:6-11)

¹ Yesuusa Ayhude woosa keetsta maaqqii gelida. Ize kushe gunddide fettii asi yene.

² Fettii fettii asuntsi Yesuusa mootodes kezii, kushe gunddide attsa Sambbata wode E fattsikon ashshiko ga7i be7ades koyi mintsii naagane.

³ Yesuusa kushe gunddide attsa, «Denddii eqqii hyankka gidida yo7o» yagayda.

⁴ Yinnippa suuba, asuntsago, «Sambbata wode lo77o baz oochchizanna wogaane iita baz oochchizanna woga? As shemppo ashshizannone woy wodhizanno?» yaga7i oocida.

Yezin asuntsi si77i gayda.

⁵ Yesuusa antsinttii, untana wututsii dakkii bi7i, un ohin si7oosuntsana maaqqide gisho untalla afa gaama zhilidhdhida. Ye atstego, «Ne kuciza fiddii yiizo» yagayda. Ezii fiddii yiizin E kucizen faxida.

⁶ Ellisii Farisaawuntsi Ayhude woosa keetsappa bale kezii, Yesuusa wayzi wodhod yezako zorinttodes Heroodisa bagguntsara fettii besa shiiqida.

Asuntsi Yesuusago shiiqida

⁷ Yesuusa fa tamaruntsara Galila Abbago hyanggida. Galilappan Yihudappa yi7ide gaama asuntsi eza kaallida.

⁸ Mahin Yerusalaameppa, Edumiyasappa, Yorddaanosa borkka fintsappa, Xiroosa katamappan Sidoona katamappa Yesuusa oochchidanno si7i, gaama asuntsi eego yi7ida.

⁹ Asi gaanggidannippa denddii eza un7itsaame fana E tamaruntsi gongge ees giigisade gaar kiittida.

¹⁰ Gaama asuntsana E fattside gisho hyargginttize asunts ubba eza bochchodes urqqinttane.

¹¹ Tuna ayyaana aykkide asuntsi eza bi7ide wode E tiintte bunqitii, fa qaalto dhoqi yiizii, «Neenii Xoozze Na7a baane?» yagayda.

¹² Yesuusa gaama wode tuna ayyaanuntsi fa oonatitsito qonccizaame fana untana mintsii kiittida.

Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsana doorida

(Maato. 10:1-4; Luqa. 6:12-16)

¹³ Yesuusa derella afa kezii, fa koyze asuntsana faago xegida; untin eego shiiqida.

¹⁴ Un faara yessade gaaran qaala tamarssode gaar taphpho lam77untsana doorii, untana, «Hawaare» * ga7i suntsida.

¹⁵ Tuna ayyaana kessode gaar untis adetisi wolqqa inggida.

¹⁶ E dooride taphpho lam⁷⁷untsi hyantesana: Phexiroosa ga⁷ⁱ suntside Simoona,

¹⁷ Bo⁷anergges (Dada aazize asuntsana) yaga⁷ⁱ suntsiduntsana, Zabdoosa na⁷unts Yayqoobaran Yayqooba ishe Wahannisa,

¹⁸ Inddirase, Filphoosa, Barttolomiyoosa, Maatoosa, Toomaasa, Ilfiyoosa na^{7a} Yayqooba, Taadiyosa, Kananepa yi^{7ide} Simoonara,

¹⁹ Yesuusa aatsii inggide Asqorootu Yihuda.

Yesuusan Bi⁷elzebuulan

(Maato. 12:22-32; Luqa. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Yinnippa suuba, Yesuusa kara hyanggida. Mahi gaama asunts shiiqin, ezin E tamarunts melle atto yezin katsta ma⁷adesin un dandda^{7ika}aya.

²¹ Asunts eza, «Zhaashtane» gaaze gisho E iginuntsi yinno si⁷ⁱ eza ekkodes hyanggida.

²² Higge asttamaruntsappa fete fete Yerusalaameppa yi⁷ⁱ, «Eella afa Bi⁷elzebuula yene», E, «Xalahe wolqqara tuna ayyaana kessane» yaga⁷ⁱ wolla ohinttida.

²³ Yesuusa asuntsana faago xegii aazizer ohida. «Xalahe Xalahe wayzi kessodes dandda^{7e}?

²⁴ Fettii ka^{7it}umo fa gidda shaakkinttiko yinna ka^{7it}umtta eqqodes dandda^{7oos}.

²⁵ Yinnii gaara, fettii keetsta asuntsi fa gidda shaakkinttiko dhabodap attin yessades dandda^{7oos}.

²⁶ Yikke, Xalahe faara kacinttii shaakkinttiko dhabodap attin yessades dandda^{7oos}.

²⁷ «Yinnii gaara tiino wolqqar yeze atsta accikaayzara E keetsta gelii, E qoltto bonqodes dandda^{7ize} asi baaya. Accii maaqqii E keetsito bonqodes dandda^{7ane}.

²⁸ «Taanii yinttis turo ohine; Xoozii as na⁷untsis nagara ubbannon un cazhize cashito ubba atto ga^{7oda}.

²⁹ Yezin Geeshi Ayyaanalla iita baz ohize medhinas nagara gale maaqqadep attin Xoozii mulon eza maaroos» yagayda.

³⁰ Yesuusa yinno ga^{7id}anna, fettii fettii asunts, «Eella afa tuna ayyaana yene» yagayde gisho.

Yesuusa intton E ishuntsanan

(Maato. 12:46-50; Luqa. 8:19-21)

³¹ E inttan E ishuntsin yi⁷ⁱ bale eqqii, eego asi kiittii eza xegida.

³² E kale bettide gaama asuntsi, «Yikke, ne inttan ne ishuntsin bale eqqii nena koyane» yagayda.

³³ Yesuusa mahi, «ta intta oode? Mahi ta ishuntsin aanuntsana?» yagayda.

³⁴ Fa kantte bettide asuntsana wututsii dakkii bi⁷ⁱ, «Yikke, ta inttan ta ishuntsin hyantesana.

³⁵ Xoozze gofa oochchize ubbuntsi taas ishen, taas mishon taas inddo» yagayda.

4

Budutsi budize atstse aazize

(Maato. 13:1-9; Luqa. 8:4-8)

¹ Yesuusa mahi Galila Abba kale tamarssane. Gaama asunts E kantte wutii shiiqin, abballa yeze gonggite gelii bettida, asunts ubba Abba kale yene.

² E untana gaama baz aazizera tamarssida. Tamarssitera hyannigaara yagayda:

³ «Yikke! Fettii atstse buduttsi budodes kezida.

⁴ E budodera, fettii fettii buduttsita oge gaxa wodhdhida; Landda yi⁷ⁱ mu^{7ida}.

⁵ Fettii fettii budutstsita forchcho sa7alla wodhhdhida. Gaama sa7a baayze gisho yinna budutstsita ellisii dolida.

⁶ Yezin awa kezze wode shullida. Loytsii xapho dakkikaayze gisho ellisii melida.

⁷ Fettii fettii budutstsita anggatsi gidda wodhhdhida. Dolidanno anggatsita diccii cuullide gisho aafe aafikaayzara attida.

⁸ Fettii fettii budutstsita aradda sa7a wodhhdhii dolida. Diccii fete hyasttam, fete izippun tam fete xeet aafida» yagayda.

⁹ «Si7ize hyaye yeze ooden si7o» yagayda.

Yesuusa aazizera akko ohezako (Maato. 13:10-17; Luqa. 8:9-10)

¹⁰ Yesuusa ohidanno si7ide fettii fettii asuntsi taphpho lam77i tamaaruntsara yezunts Yesuusa fa xalaala yessadera, eego shiiqii yinna aazizitis bilitsito oocida.

¹¹ Yesuusa unttago hyannii gaar yagayda: «Yinttis Xoozze ka7itumo gaatsi qofa erodes inggintida. Yezin melluntsis ka7itumoppa balera yezuntsis ubba bazi aazizera ohinttane.

¹² Hyanna hyanidanna,
«Unttii be7ine, yezin denggoos.
Si7ine, yezin tiiroos.
Unttii denggizakon tiirzako,
Xoozago maaqqada
ezin untтана maaroda yeshsha»
yagayda.

Buduttsi aazize bilitsito (Maato. 13:18-23; Luqa. 8:11-15)

¹³ Yesuusa unttago, «Hyanna aazizta yinttis geloso? Yeezin, aazize ubba yin wayzi tiirode?

¹⁴ Budizay Xoozze qaala budane.

¹⁵ Qaala budinttize wode oge gaxa wodhhdhidunts qaala si7izuntsana. Yezin Xalahe iira yi7i, un wozintte budinttide qaalto maxii hayaasane.

¹⁶ Yinnii gaara, forchcho sa7a budinttide qaala si7i, ellisii ufaytti ekkizuntsana.

¹⁷ Yezin unttis mintsii xapho baayze gisho hyattes fattin gam7oos. Eerats wodeppa suuba qaala gisho madhan woy baytstsii yellide wode ellisii dhubunttane.

¹⁸ Anggatsi gidda budinttide qaala si7izuntsana.

¹⁹ Yezin hyanna sa7a yessis yirrgan, durtumo kadhen dumma dumma amotitsi un wozintte gelii qaalto cuullize gisho aafe aafikaayzara attida.

²⁰ Yezin aradda sa7a budunttezuntsi qaala si7i ekkizuntsana. Unttii fete hyasttam, fete izippun tam fete xeet aafida» yagayda.

Aachichcha yeze xomppe (Luqa. 8:16-18)

²¹ Yesuusa gujjii, «Xomppe ekkii, gabate gidda woy algga oomo gaddize asi yene? Dhoqqa bessa gaddosaane?

²² Yikke, aachinttide baz ubba qoncce kessada; aachinttide baz ubba erinttikaayzara attaama.

²³ Si7ize hyaye yeze ooden si7o» yagayda.

²⁴ Mahi unttago, «Yin si7ize baz qofar si7ote! Xoozze qaala yin si7izanni fana E yinttis qofa inggoda. Yinttis makkizanne gaantsi inggoda.

²⁵ Yeze atstses gaantsi ingginttoda, baayze atstseppa melle atto yezin, ees yeze yinna eeratsitan ekinttoda» yagayda.

Diccize budutstsiti aazize

²⁶ Yesuusa mahi, «Xoozze ka7itumo fa gadite budutstsi budize atstse fana.

²⁷ Ye atstse gamma genttane wontta denddane. E fa ommite wayzakon erikaayzara yessadera yinna budutsita dolii diccane.

²⁸ Gaditan katstsa fa faas inggane. Tiino dolii diccane, suubite aafodes gambbuxane, wurssutsite kumutsi aafe aafane.

²⁹ Yezin katsita yellide wode atstse maxane» yagayda.

Aafe eeratsi minxa aazize

(Maato. 13:31-34; Luqa. 13:18-19)

³⁰ Yesuusa, «Nuunii Xoozze ka7itumo akko fana ga7ode? Woy akkora aazissade?

³¹ Xoozze ka7itumo aafe eerats minxa aazane. Ye minxa aafize budize wode sa7alla yeze minxa aafe ubbappa laafane.

³² Budin dolii minxa ubbappa dammane; damma daashi daazhane. Landduntsi E tirshitilla afa keexxii bettode wontsis daazhane» yagayda.

³³ Yesuusa hyannii gaar gaama aazizera asunts tiirodes dandda7ode gaar qaala ohida.

³⁴ Asuntsis aazize baytsi ohoos. Yezin Yesuusa fa tamaruntsara xalaala yeze wode untis ubbabazito billii ohida.

Yesuusa abba zulantto si7i yiizida

(Maato. 8:23-27; Luqa. 8:22-25)

³⁵ Ye wode sa7ita ugurin, Yesuusa fa tamaruntsago, «Abbappa seko gaxa fiingoda» gayda.

³⁶ E tamarunts gaama asuntsana olii ashshii ashshii, Yesuusa tiino gelii bettode gonggize gidda gelii Yesuusa faara ekkii qitida. Melle gongguntsin ize yene.

³⁷ Damma gote denddii, zulantto gonggiza guuddin, hyaatsita kumode wontsis gonggize gidda gelida.

³⁸ Ye wode Yesuusa gonggizes suuba zalara borkkotsi gaddii genttida. E tamarunts eza barkkizii, «Astamaazayo, nu dhabize wode nena yiqsosaane?» yagayda.

³⁹ Yezin, E barkki zulantto, «Seerii», abbizan, «Si7i ga7o» yagayda. Zulanttan si77i ga7in ubba bazi woppu gayda.

⁴⁰ Yesuusa fa tamaruntsago, «Akkos hyannigaara zhashitete? Yinttis ammano wayzi dhabido?» yagayda.

⁴¹ Unttii gaama zhashtii fa gidda, «Hyay melle atto yezin, goten abban kiitinttize oode?» yagayda.

5

Tuna ayyaana aykkide atstse faxida

(Maato. 8:28-34; Luqa. 8:26-39)

¹ Yesuusan E tamaruntsi abba fiinggi, Gerggesoone gaaze sa7a yellida.

² Yesuusa gonggizeppa wodhdhize wode tuna ayyaana aykkide fettii atstse boozappa kezii eera yellinttida.

³ Ye atstse booza gidda aqii feezhii yene. Eza ooden gaadera accodes dandda7oos.

⁴ E gaama tohe duullaran santsalaatara acinttii yene. Yezin santsalaaton duutsane, duullizan mentsitsane. Eza mahodes dandda7ize ooden baaya.

⁵ E gamman awara yinna booziten derellan wuyssane, fa galton shuchchara qawuxane.

⁶ Yesuusa hyaakora bi7ide wode woxxi hyanggi E tiintte bunqunttida.

⁷ Ye atstse fa qaaltto dhoqi yiizii, «Ubbappa kattara yeze Xoozze Na7a Yesuusa, neera tana akko yeltsize? Tana dhabssaame gaar taanii nena Xoozze suntsite woossane» yagayda.

⁸ E yinno gaydanna Yesuusa eza, «Naate hyay tuna ayyaanzayo, hyay atstseppa kezo» yagayde gisho.

⁹ Yesuusa eego, «Ne suntsita oode?» yaga7i oocida.

E, «Nuunii gaama maaqqide gisho ta suntsita Leegiyona» yagayda.

¹⁰ Tuna ayyaanuntsi fana yinna gaditippa kessii dakkaame gaar Yesuusa mintsii woossida.

¹¹ Ye derizella gaama gudayille wude yengginttane.

¹² Tuna ayyaanuntsi Yesuusago, «Nuna sekka gudayille wudute dakkoya, un gidida hyanggi geloda» yaga7i woossida.

¹³ Yesuusa unttago, «Qitote» yagayda. Yeezin tuna ayyaanuntsi atstseppa kezii gudayluntsi gidida gelida. Lam77i mukul maaqqade gudayille wude gaga doonara woxxi hyanggi abba gelii qoodhdhinttida.

¹⁴ Gudayille wude yenggizuntsi woxxi hyanggi hyanidanno katamaran gaxarera ohida. Yezin asuntsi hyanidanno be7ades kezida.

¹⁵ Asuntsi Yesuusago ye7ize wode tuna Ayyaanara aykinttide attsa bi7ida. E fa wozintte maaqqii, ma7o ma77i, ize bettidanno be7ize wode ubbuntsi zhashtida.

¹⁶ Yinno bi7ide gaar asuntsi tuna ayyaanuntsi aykkide atstsella afan gudayluntsalla afa hyanidanno ubba asuntsis ohida.

¹⁷ Yinnii gisho, asunts fa sa7itippa Yesuusa kezode gaar woossida.

¹⁸ Yesuusa gonggite gelze wode tiino tuna ayyaana aykkii dakkide atstse, Yesuusara hyanggodes eza woossida.

¹⁹ Yezin Yesuusa ixii eego, «Ne kara maaqqii, Laatstsii nees akko gaar damma baz oochchezakon akko gaar maarezako ne kara asuntsis oho» yagayda.

²⁰ Attsay hyanggi Taphphi Katama ga7inttize sa7a wutii, Yesuusa faas akko gaar damma baz oochchezako ohida. E ohidanno si7ide asunts ubbuntsi gaama qoppida.

*Hyayqide na7iton Yesuusa ma7ito bochchide maachito
(Maato. 9:18-26; Luqa. 8:40-56)*

²¹ Yesuusa maaqqii, gongge gelii, abba fiinggidannippa suuba gaama asuntsi abba gaxa E kale wutii shiiqida.

²² Iyaroosa gaaze Ayhude woosa Keetsta hyalaquntsappa fete, Yesuusa bi7ide wode eego yi7i E tohitilla afa

²³ gol7i, «Ta naata hyargginttii hyayqqodes yi7ine. Iza faxii yessade gaar yi7i ne kushito iilla afa gaddoya» yaga7i Yesuusa mintsii woossida.

²⁴ Yesuusa Iyaroosara qitida. E hyammadera gaama asuntsi Eza kaallii un7itsida.

²⁵ Taphpho lam77i bere I gallitippa suutsi goggize fettii maachita yene.

²⁶ Gaama akimuntsi izo akimida, yezin iza faxes ka7inttida. Iza fa qoltto ubba hyaasinin iisi hyanka iitidap attin akkon maaddikaaya.

²⁷ Yinna maachita Yesuusa baz si7i, asuntsana aadhii Yesuusa suubara yi7i E ma7ito bochchida.

²⁸ Iza, «Taanii melle atto yezin E ma7ito bochchizako faxoda» ga7i qoppida.

²⁹ Ippa goggize suutsita iira eqqii attida. Iza fa waaytippa faxidanno fa gallite erida.

³⁰ Yesuusa iira faappa wolqqa kezidanno fa ommite erii, gaama as gidida suub maaqqii, «Ta ma7ito bochchide oode?» yagayda.

³¹ E tamaruntsi, «Asuntsi nena urqqizanno bi7itera, <Wayzi tana oode bochchide ga7e?» » yagayda.

³² Yesuusa yinno oonii oochchezako be7ades wututsii dakkii bi7ida.

³³ Yezin maachita faas hyanidanno erii, zhashimora goqitera yi7i Yesuusa tiintte gol7ida; mahi hyanidanno ubba turtto ees ohida.

³⁴ Yeyin, Yesuusa iigo, «Na7ite, nena ne ammantta fatstsida, sarora qito, ne waaytippa faxo» yagayda.

³⁵ Yesuusa hyaga yinno ohodera, Ayhude woosa Keetsta hyalaqa karappa kiitinttide asuntsi yi7i, «Ne naata hyayqqida, asttamaariza akkos labbize?» yagayda.

³⁶ Yezin Yesuusa un gaazanno si7i, Ayhude woosa Keetsta hyalaqizego, «Ammano xalaala ammanop attin zhashtippe» yagayda.

³⁷ Yesuusa Phexiroosappa, Yayqoobappan Yayqooba ishe Wahannisappa melle ooden fana kaallaame gaar kayda.

³⁸ Unttii Ayhude woosa Keetsta hyalaqize kara yellide wode Yesuusa asuntsi wozina dhabii yeekkizuntsanan zeeluntsana bi7ida.

³⁹ Gelii asuntsago, «Akkos muuzhii yeekkete? Naata genttidap attin hyayqqikaaya» yagayda.

⁴⁰ Asuntsi eella afa miicida. Yezin asuntsana ubba bale kessii, naatii adayan, intton hyaydzdzii tamaruntsana faara ekkii naata yeze besite gelida.

⁴¹ Yesuusa naatii kushito aykkii, «Xaalita, quumii» (Eeratsi na7ite, nena gaane dendo) yagayda.

⁴² Naata iira denddii eqqii yedhdhida. Iza taphpho lam77i bere na7a. Yinne asuntsi gaama qoppida.

⁴³ Yesuusa yinno un oodesin ohaame gaar untana mintsii kiittida. Unttii iis mu7ize baz immade gaar ohida.

6

Yesuusa Naazirete ixinttida
(Maato. 13:53-58; Luqa. 4:16-30)

¹ Yesuusa izippa kezii, fa tamaruntsana kaalitsi, fa katama Naazirete yi7ida.

² Sambbata wode Ayhude woosa Keetsta tamarssse aykkida. E tamarssizanno si7ide gaama asuntsi gaama qoppii, «Hyay hyanno ubba abappa denggido? Hyanna cinccatitsita ees anapp ingintido? Hyanna E kushite oochinttize kille bazito oochchize wolqqa Ees oonii inggido? ³ Hyay anaaxe na7a baane? Mayrami na7a, Yayqooba, Yoosa, Yihudan Simoona ishe baane? E mishuntsi nuura hyanne yezuntsana baane?» yaga7i, E gaazanno si7anxi ixida.

⁴ Yesuusa yentsi asuntsago, «Nabe fa gade, fa iginuntsi giddan fa kara asunts gidda bonchchinttoos fattin melluntsi kale bonchchintane» yagayda.

⁵ E yinna besite fa kushito eeratsi asuntsalla afa gaddii fatstsiddannip attin melle gaama qofize baz oochchodes dandda7ikaaya.

⁶ Asuntsi ammanikaayze gisho gaama qoppida. Yinnippa suuba Yesuusa yinna gutute yeze asuntsana tamarssane.

Yesuusa taphpho lam77i tamaruntsana kiittida
(Maato. 10:5-15; Luqa. 9:1-6)

⁷ Yesuusa taphpho lam77i tamaruntsana faago xeegii, lam77i lam77i mahi kiittida. Unttis tuna ayyaanalla adetits wolqqa inggida.

⁸ Unttana, «Oges gufep attin katsta, karxite, yin kiiste bira akko bazin aykkippete.

⁹ Yin tohite caamma aatstsote, fattin lam77i afula aykkippete» yagayda.

¹⁰ Mahin, «Yinttana asi mukkize keetsta aba maaqqikon yinna bessitippa kezii qitode wontsis yinna keetstsita gam7ote.

¹¹ Yinttana asi mokkoosse bessa woy yin ohizanno si7oosse bessa aban maaqqiko, yinna sa7ite yeze asuntsis yin markka maaqqade gaar yinna bessitippa kezitera, yin tohite yeze xurito fixxote» yagayda.

¹² Taphpho lam77i tamarunsi hyanggi, asuntsi fa nagarttipa maaqqade gaar qaala ohida.

¹³ Unttii asappa gaama tuna Ayyaana kessida. Gaama hyarggintizuntsana zayte tizhii fatstsida.

Xammaqize Wahannisa hyayqo
(Maato. 14:1-12; Luqa. 9:7-9)

¹⁴ Yesuusa suntsita ubba bessa kezide gisho Kaat Heroodisa E baz si7ida. Fettii fettii asuntsi, «Xammaqize Wahannisa hyayqoppa denddida, yinnii gisho hyanna kille bazito oochchize eza» yagayda.

¹⁵ Baggunsi, «Hyay Eeliyaasa» yagayda.

Mellunsi mahi, «Hyay zaga wode nabuntsappa fetaya» yagayda.

¹⁶ Yezin Heroodisa yinno si7ide wode «Hyay taanii afurtto gachchizide Xammaqize Wahannisa. E hyayqoppa denddida» yagayda.

¹⁷ Heroodisa fa ishe Filphoosa machchito Heroodiyada ekkide gisho I mikinaatis Wahannisa aytstsii accizida.

¹⁸ Wahannisa Heroodisago, «Neenii ne ishe machchito ekkodes beezoos» yagayda.

¹⁹ Heroodiyada Wahannisa fa wozintte ixixii eza wodhissades koyda, yezin dandda7ikaaya.

²⁰ Wahannisa xillon geeshi as maaqqidanno Heroodisa eride gisho ees zhashtii loytsii naagizane. Heroodisa Wahannisa gaaze baz si7ize wode tannane. Yezin ufaytti si7ine.

²¹ Heroodisa fa yelinttide qammito bonchchodes gade ahizuntsana, shaalaquntsisin Galila yeze damma asuntsis diggisa giigizida. Yinna Heroodiyadas wottize wode maaqqida.

²² Heroodiyada na7ita zaqqunsi mokunttize keetsta gelii durii, Heroodisan E zaqquntsana ufayssida. Kaatize naatigo, «Ne koyze akko maaqqikon tana ooco, ta nees inggoda» yagayda.

²³ Mahi iisi caaqqii, «Neenii oocize akko maaqqikon, taanii nees inggoda. Melle atto yezin, ta ka7itumtti baggito maaqqikon ta nees inggoda» yagayda.

²⁴ Naata bale kezii fa inttigo, «Akko inggo gawune?» ga7i oocida.

I intta, «Xammaqize Wahannisa ommito inggo ga7o» yagayda.

²⁵ Naata ellisii kaatizego hyanggi, «Xammaqize Wahannisa ommito saane gidda gaddii hyatte taas immade gaar koyane» yagayda.

²⁶ Yaga7in Kaatize gaama zhilidhdhida, yezin fa zaqqunts gisho iisi caaqqide fa caaqito ashshodes koykaaya.

²⁷ Yinnii gisho, ellisii naagizego Wahannisa ommito ko7ode gaar kiittida. Naagizen achchi keetsta hyanggi Wahannisa afurtto gachchida.

²⁸ Ye gachchinttide ommiza saane gidda gaddii ki7i naatis inggida. Naata mahi fa inttis inggida.

²⁹ Wahannisa tamarunsi yinno si7ide wode hyanggi E ahito ekkii kanggi moogida.

Yesuusa ichchin mukul asuntsana muuzida
(Maato. 14:13-21; Luqa. 9:10-17; Waha. 6:1-14)

³⁰ Taphpho lam77i hawaarunsi maaqqii yi7i un oochchidannon tamarssidanno ubba Yesuusas ohida.

³¹ Unttago yi7ize asuntsin qitize asuntsi gaanggide gisho Yesuusaran E tamaruntsara, melle atto yezin katsta maadesin untana yeltsanxi ixida. Yeyin, Yesuusa unttago, «Ye7ote wolla eeratsi shemppodes asi baayze bessa yedhdhote» yagayda.

³² Yinnii gisho, untii fa faas gongge gelii asi baayze bessa qitida.

³³ Unttii hyammadera gaama asuntsi untana bi7i erida. Yezin, katama ubbappa asuntsi tohera woxxi hyanggi un qitize bessito untappa tiinii yellida.

³⁴ Yesuusa gonggizeppa wodhdhii gaama asuntsana bi7ida. Asuntsi yenggize asi baayze duro fana maaqqidanno bi7i untis yiqsintii untana gaama baz tamarssida.

³⁵ Sa7ita ugurize wode Yesuusa tamaruntsi eego yi7i, «Hyanna bessita asi baayze bessi; hyatte sa7itan qammida.

³⁶ Asuntsi kara gancen katama hyanggi faas muuze baz wonggode gaar asuntsana dakko» yagayda.

³⁷ Yezin Yesuusa mahi unttago, «Asuntsis muuze baz yin inggote» yagayda.

Un, «Nuunii hyanggi lam77i xeet dinaarer* boora wonggi asuntsana muuzode gaar koyane?» yaga7i oocida.

³⁸ Yesuusa unttago, «Yinttis wantsi boora yeze? Ane hyanggi bo7ote» yagayda.

Unttii bi7i, «Ichchin booran lam77i molon» yagayda.

³⁹ Yesuusa fa tamaruntsana asuntsana ubba gachcho gachcho tagii betitsode gaar kiittida.

⁴⁰ Asuntsi baggita xeet, bagita ichintam maaqqii likkera likkera tagintti bettida.

⁴¹ Yesuusa ichchin boortton lam77i moluntsana ekkii, ude salo bi7i Xooz galatida. Boortto baxxi asuntsis yeltsode gaar tamaruntsis inggida. Mahi lam77i moluntsana un ubbuntsis gishida.

⁴² Asunts ubba mu7i mizhida.

⁴³ Attide boora gupan molo gufan, E tamaruntsi taphpho lam77i leemate kumutsi dentstsida.

⁴⁴ Boortto mu7ide dhiiratsi asuntsi xalaala ichchin mukul maaqqada.

Yesuusa abballa afa yedhdhida

(Maato. 14:22-33; Waha. 6:15-21)

⁴⁵ Ellisii Yesuusa fa tamaruntsi gongge gelii, abbappa seko fintsa yeze Beetesayda faappa tiinii qitode gaar kiittida. Yezin faas asuntsana moyzodes suub attida.

⁴⁶ Asuntsana moyzidannippa suuba Xooz woossodes derella afa kezida.

⁴⁷ Sa7ita qammize wode gonggize abba gidida yene, yezin Yesuusa abbappa gaxa faas yene.

⁴⁸ Baqo E tamaruntsago baqize gisho abba fidhizanna waaysizanno Yesuusa bi7ida. Wontti maatse Lukule oollodes yi7ize wode E abballa afa yedhdhitera unttago yi7i, untana olii aadhades koyda.

⁴⁹ Yezin E abballa afa yedhdhadera, un bi7i, untis meeshe aazin uukkida.

⁵⁰ Un ubbuntsi eza bi7i, zhashmora tannida.

Yezin Yesuusa ellisii unttago, «Tana, akkon baaya; zhashtippete» yagayda.

⁵¹ E gongge gelii untara wolla bettin baqita woppu gayda. Unttii gaama qoppida.

⁵² Un wozintta doccide gisho un boorttii baz tiirikaaya.

Yesuusa Gensareexe hyargginttizuntsana fatstsida

(Maato. 14:34-36)

⁵³ Unttii abba fiinggi, Gensareexe sa7a yellii, gonggiza gaxalla shiishii accida.

⁵⁴ Unttii gonggizeppa wodhdhize wode asunts ellisii Yesuusa erida.

6:34 Faydo 27:17; 1 Kat. 22:17; Hiz. 34:5; Maato. 9:36 * **6:37** Dinaare gaaze fettii asis oochchii feezhidannis ingginttize bira

⁵⁵ Unttii kara gancce yeze sa7a ubba woxxi yellii hyargginttizuntsana shanchafara tookkii, «Yesuusa yene» ga7in si7ide besite ki7ida.

⁵⁶ Asuntsi E hyanggide keetsta ubba, gaxare maaqqikon, katama, yeze hyargginttizuntsana asi shiiqize bessa kangane. Hyargganchchuntsii E afula macartto maaqqikon bochchode gaar asuntsi eza woossida. Bochchide ubbuntsi faxida.

7

Zaga adunts woga

(Maato. 15:1-9)

¹ Yerusalaameppa yi7ide fettii fettii Farisaawuntsin higge asttamaaruntsin Yesuusa kale shiiqida.

² Yesuusa tamaaruntsappa fete fete geezhikaayze kushera, yinnan kushe meeccikaayzara katsta muuzuntsana un bi7ida.

³ Farisaawuntsin Ayhude asunts ubba fa adunts wogiti gaar fa kushito meeccikaayzara mo7oos.

⁴ Yinnii gaara, un gabeppa wonggi maaqqii meeccinttikaayzar mo7oos. Mahi un fa aduntsappa ekkide melle gaama woga yene: yinnan sine, xaaro, meqo miishe datsan geeshize woga naagane.

⁵ Farisaawuntsin higge asttamaaruntsin Yesuusa, «Ne tamaaruntsi akkos adunts woga mentsii fa kushito meeccikaayzara katsta me7e?» yaga7i oocida.

⁶ Yesuusa unttago, «Isayaasa yin cubbuntso, «Hyantsi asuntsi tana fa doonara xalaala bonchchanep, attin un wozintta taappa hyaako yene.

⁷ Asi medhhide woga Xoozze higge aazizi tamaarssize gisho un tana hyappo goynane» ga7i xaafide tinbita turo.

⁸ «Yinttii Xoozze kiita ashshii as woga naagane» yagayda.

⁹ Mahin Yesuusa, «Yin yin woga naagii Xoozze kiitto olii ashshodes lo77o oge denggida.

¹⁰ Muse, «Ne adayan ne intton bonchcho», mahi «Fa adayan woy fa intto cazhide hyayqqodes beezane» yagayda.

¹¹ Yezin fettii asi fa adayan woy fa intton maaddodanno ashshii, «Yinna Xoozze zharsho» ga7iko,

¹² E fa adayan woy fa intton maaddaame gaar oochchane.

¹³ Yinnii gaara, yin melluntsana tamaarsside yin wogitira Xoozze qaala leqqida. Yinnii fana melle gaama baz oochchane» yagayda.

As tunize baz

(Maato. 15:10-20)

¹⁴ Yesuusa gaama asuntsana mahi faago xeezii, «Ubbuntsi ta ohizanno si7ote tirote.

¹⁵ As wozinappa kezze baz asi tunizanep attin baleppa as saza gelii asi tunize akkon baaya.

¹⁶ Si7ize hyaye yeze ooden si7o» yagayda.*

¹⁷ Yesuusa gaama asuntsana ashshii ashshii keetsta gelin E tamaaruntsi yinna aaziziti baz eza oocida.

¹⁸ E unttago, «Yinttisina mahi gelikaane? Baleppa as wozina gelize akko bazin asi tunissades dandda7osanna gelosaane?

¹⁹ Akkos gayko, kattsa as saza gidda gelii fa ogitira aadhanep attin as wozina gidda geloos» yagayda. Yinne Yesuusa kattsa ubba geeshi maaqqizanno ersida.

²⁰ Kaallii, Yesuusa, «Asi tunize baz as wozina giddappa kezze baz.

²¹ As wozina giddappa kezze bazi iita qofa, gome woy7e, kayzo, as wodhe,

²² olale, zhinbbartimo, iitatitsi, gene, qayxe, cimo, qana7e, cashshi, uturan boozatitsi.

²³ Hyanna iitabazita ubba as wozina giddappa kezii asi tunizane» yagayda.

Fettii maachiti ammano (Maato. 15:21-28)

²⁴ Yesuusa yinnippa kezii, Xiroosa katama kale yeze sa7a qitida. E fettii keetsta gelii ize yezanno ooden erode gaar koyikaaya. Yinno maaqqikon aachintti gam77odes dandda7ikaaya.

²⁵ Yezin I eeratsi na7ito tuna ayyaana aykkide fettii maachita Yesuusa baz si7i ellisii eego yi7i E tohitilla afa gol7ida.

²⁶ Iza yelinttidanna Sooriya gidda Finqqe gaaze sa7a yelinttide Grike maacho. Iza, fa naatippa tuna ayyaanza kessode gaar Yesuusa woossida.

²⁷ Yezin Yesuusa mahi, «Na7untsi tiinidhii kattsa mu7i mizho; na7unts katsito ekkii kanuntsis olizanna lo77o maaqqoos» yagayda.

²⁸ Maachita mahi, «Ta Laatstsayo yinna turo, yezin leemate kale yeze kanuntsi na7untsappa wodhdhide gufto muune» yagayda.

²⁹ Yesuusa mahi iigo, «Hyanno ne ohide gisho ne kara qito; tuna ayyaanze ne naatippa kezida» yagayda.

³⁰ Maachita fa kara hyanggize wode tuna ayyaanze naatippa kezin yitsta woy7idanno bi7ida.

Yesuusa tullen doona muume attsa fatstsida

³¹ Yesuusa Xiroosa katamappa kezii, Sidoonaran Taphphi Katama gaaze sa7ara aadhii Galila Abbago qitida.

³² Asuntsi tullen doona muume asi Yesuusago ki7i, fa kushito eella gaddode gaar eza woossida.

³³ Yesuusa faas ye attsa gaama asappa gaxa kessii, fa gil7iza E hyayte dakkida. Mahi cuchchi cuttii E il7antsito bochchida.

³⁴ Salo ude bi7i, gaddii shemppii, «Eftah» gayda. Bilitsitan «Bugunto» ga7e.

³⁵ Attse hyayta ellisii buginttida, acinttide il7antsitan bilinttida, attse geeshi ohinttida.

³⁶ Yesuusa asuntsago, «Hyanno oodesin ohippete» yagayda. Yezin E gaama mintsii ohippete ga7in, asuntsi ohito gode gaantsida.

³⁷ Yinno si7ide asuntsi ubba gaama qoppii, «Ubbabazito E loytsii oochchane. Melle atto yezin, tulliza sissane, muumiza ohizane» yagayda.

8

Yesuusa oyddii mukul asuntsana muuzida (Maato. 15:32-39)

¹ Eerats wodeppa suuba, gaama asuntsi Yesuusago shiiqida. Asuntsis mu7izebaz dhabin Yesuusa fa tamaruntsana faago xeezii,

² «Hyantsi asuntsi taara hyaydzdzii qamma yellodes gam7i, akkon muuze baz denggikaayze gisho tana asunts bazita yiqsane.

³ Taanii asuntsana nayera kara dakkiko asunts hyanggitara oge labpii gol7oda, bagge asuntsi hyaako bessappa yi7ida» yagayda.

⁴ Yesuusa tamarunts mahi, «Hyanna akko baayze ganasa hyantsi asuntsana ubba muussades maaqqade kattsa denggodes dandda7ode oode?» yagayda.

⁵ Yesuusa unttago, «Yin kale wantsi boora yeze?» ga7i oocida.

Un mahi, «Laappun boora yene» yagayda.

⁶ Yesuusa asunts sa7alla bettode gaar kiittida. Yeyzi, laappun boortto ekkii Xooz galatii maaqqii boortto baxxi, asuntsana yeltsode gaar fa tamaruntsis inggida. E tamarunts asuntsis gizhida.

⁷ Unttis mahi eeratsin yishsha molunts yene. Yesuusa yentsi molunts gisho Xooz galatii, asuntsis yeltsode gaar fa tamaruntsana kiittida.

⁸ Asunts ubbuntsi mu7i mizhida. E tamaruntsi mu7in attide gufa laappun leemate kumutsi dentsida.

⁹ Katstsa mu7ide asunts faydita oyddii mukul maaqqada. Yinnippa suuba, Yesuusa asuntsana moyzida.

¹⁰ E mahi fa tamaruntsara ellisii gongge gelii Dalmmanuuta gaaze sa7a qitida.

Malla oochinttode gaar oocida

(Maato. 16:1-4)

¹¹ Farisaawuntsi yi7i Yesuusa oocodes koyi, saloppa fana malla beessade gaar Yesuusara lalle aykkida.

¹² Yesuusa gaddii shemppii, «Hyanna wode asuntsi akkos malla koye? Taanii yinttis turo ohine; hyanna wode asuntsis akko mallan ingginttoos» yagayda.

¹³ E untana ize olii ashshii mahi gongge gelii abbappa seko fintsu fiinggida.

Farisaawuntsin Heroodisa irshsho

(Maato. 16:5-12)

¹⁴ E tamaruntsi katstsa aykkodanno botida; unttis gongge gidda fettii boorappa melle baaya.

¹⁵ Yesuusa unttago, «Yinttana erote. Farisaawunts irshitippan Heroodisa irshitippa naaginttote» yaga7i kiittida.

¹⁶ Un wol gidda, «E hyanno gaazanna nuus boora baayze gisho» yagayda.

¹⁷ Yesuusa un gaazanno erii unttago, «Yinttis boora baayze gisho akkos ohintte? Hyatten erosite? Woy tiirosite? Yin wozintta doocida?

¹⁸ Yinttis aafe yezin bo7osite? Hyaye yezin si7osite? Yin tiirane?

¹⁹ Taanii ichchin boora ichchin mukul asuntsis yeltside wode wantsi leemate kumutsi gufa dentsido?» yagayda.

Unttin, «Taphpho lam77i leemate kumutsi» yagayda.

²⁰ «Yinnii gaara, taanii laappun boora oyddii mukul asuntsis yeltside wode wantsi leemate kumutsi gufa dentsido?» yagayda.

Un, «Laappun leemate kumutsi dentsida» yagayda.

²¹ Yeezin, «Hyatten tiirikaane?» yagayda.

Yesuusa Beetesayda fettii qooqe fatstsida

²² Unttii Beetesayda katama qitida. Eerats asuntsi qooqe atstsa Yesuusago ki7i ye atstsa girmode gaar eza woossida.

²³ Yesuusa qooqe atstse kushito aykkii katamappa gaxa kessida. E aafte cuttii fa kushito aafitilla afa gaddii, «Nees akko benttane?» yaga7i oocida.

²⁴ Attsay dhoqi ga7i bi7i, «Taas asunts benttane, yezin asuntsi minxa gaar en7ane» yagayda.

²⁵ Yinnippa suuba, Yesuusa mahi, atstse aafte fa kushito gaddida. Attsayin loytsii bi7ida, faxin ubba baz shaakkii bi7ida.

²⁶ Yesuusa atstsego, «Ne kara qito, yezin katama gelippe» yaga7i kiittida.

Phexiroosa markkatitsito
(Maato. 16:13-20; Luqa. 9:18-21)

²⁷ Yesuusa fa tamaruntsara Qisaariya Filphoosa kale yeze kara gancce qitida. Unttii hyammadera ogella yezin Yesuusa, «Tana asuntsi oona ga7e?» yaga7i fa tamaruntsana oocida.

²⁸ E tamaruntsi, «Fettii fettii asuntsi nena, «Xammaqize Wahannisa» gaane; melluntsi, «Eeliyaasa gaane» mahi melluntsi, «Nabuntsappa feta» gaane» yagayda.

²⁹ Yesuusa unttago, «Yeezin yin tana oona ga7e?» yaga7i oocida.

Phexiroosa, «Neenii Kiristtoosa*» yaga7i mahida.

³⁰ Yesuusa, «Ta baz oodesin ohippete» yaga7i untana kiittida.

Yesuusa fana yellode madhan waaye ohida
(Maato. 16:21-28; Luqa. 9:22-27)

³¹ Yesuusa fa tamaruntsago, «As Na7ay, gaama madha ekkodes beezane; cimuntsi, kahinunts hyalaquntsin higge asttamaruntsi eza ixodes beezane. Unttii eza wodhodesin hyaydzdii qammappa suuba, E hyayqoppa denddodes beezane» yaga7i untana tamarssida.

³² E yinno untis loytsii ohida. Phexiroosa eza fettii zala mahi kaccida.

³³ Yezin Yesuusa suuba maaqqii, fa tamaruntsana bi7i, Phexiroosa kaccii, «Hyay Xalahizay, taappa hyaakko. Neenii asi kadhizebaz qoppa nep attin Xoozii kadhizebaz qoppoos» yagayda.

Yesuusa kaallodes fana zharshe beezane
(Maato. 10:38-39; 16:24-28; Luqa. 9:23-27; 14:26-27)

³⁴ Mahika Yesuusa gaama asin fa tamaruntsana faago xeezii, «Tana kaallodes koyze ooden fana kaaddo; fa masqaltto tookkii tana kaallo.

³⁵ Fa shemppito ashshodes koyze atstse dhabssoda. Yezin ta gishon Wonggele gishon fa shemppito dhabsize atstse ashshoda.

³⁶ Asi sa7alla yeze alamito tifizako, fa shemppito dhabsiko eza akko maaddode?

³⁷ Asi fa shemppito wozodes akko immades dandda7e?

³⁸ Xooz ammanoose hyanna iita yeletuntsappa, fettii asi ta giddan ta qaalten yeellidhiko, As Na7ay, mahi fa Aday bonchchora geeshi kiitanchchuntsara ye7ize wode yeyga yeellidhoda» yagayda.

9

(Maato. 17:1-13; Luqa. 9:28-36)

¹ Yesuusa unttago, «Taanii yinttis turo ohine; Xoozze ka7itumo wolqqara yi7izanno bi7ikaayzara hyayqqaame fettii fettii asuntsi hyanne yene» yagayda.

Yesuusa bishshita laaminttida

² Yesuusa izipun qammappa suuba, faara Phexiroosa, Yayqooban Wahannisa ekkii, untana xalaala damma derella afa kessii un tiino laaminttida.

³ E ma7itan focida; sa7alla ma7o meeccize ooden geeshshodes dandda7oose fana gaama booxida.

⁴ Eliyaasan Musen Yesuusara ohinttoda un bi7ida.

⁵ Phexiroosa Yesuusa, «Asttamarizayo, nuunii hyanne yezanna nuus lo77o; nu hyaydzdii gaabba feta nees, feta Muses, mahi feta Eliyaasas gaabboda» yagayda.

⁶ Hyankkuntsi gaama tannide gisho E akko gaazakon erikaaya.

⁷ Yinnippa suuba, dhonne yi7i untana goozin dhonne garsappa, «Hyayni ta kadhize, ta Na7aya, E gaazanno si7ote» gaaze qaala yi7ida.

⁸ Ellisii untii wututsi dakkii be7ize wode Yesuusa fattin melle ooden fa kale bi7ikaaya.

⁹ Unttii derizeppa wodhdhoder, Yesuusa unttago, «As Na7ay, hyayqoppa denddode wontsis, yin bi7idanno oodesin ohippete» yaga7i kiittida.

¹⁰ E kiittidanno un, «Ye7e» ga7i, «Hyanna hyayqoppa dendde gaazanna akko ga7e» ga7i, wol gidda ohinttida.

¹¹ Un mahi, «Higge asttamaaruntsi, «Eeliyaasa tiinidhii yo7odes beezane» akkos ga7e?» yaga7i oocida.

¹² Yesuusa mahi «Eeliyaasa tiinidhii yi7i, ubbabazito loytsoda; yeezin, akkos Geeshi Maxaafite, «As Na7ay gaama waayinttoda ixinttoda» yagaane ga7i oocida.

¹³ Yezin taanii yinttis ohine; Eeliyaasa yi7ida; mahi E baz Geeshi Maxaafite xaafinttidannigaara, asuntsi eella afa fa koydanno oochchida» yagayda.

*Yesuusa tuna ayyaana aykkide na7a fatstsida
(Maato. 17:14-21; Luqa. 9:37-43)*

¹⁴ Yesuusan, hyaydzdzuntsi tamaaruntsago maaqqii ye7ize wode gaama asuntsi un kale eqqiduntsanan higge asttamaare maaqqide eerats asuntsi untara lallizanno bi7ida.

¹⁵ Yinna gaama asuntsi Yesuusa bi7ide wode gaama qoppii, ellisii eego woxxi yi7i, eza sarotsida.

¹⁶ Yesuusa, Xaafuntsago «Untara akko lalle?» yaga7i oocida.

¹⁷ Yentsi gaama asunts giddappa fettii atstse mahi, «Asttamaarizayo, ta na7aylla afa ohinttodanno kayze tuna ayyaana yeze gisho eza neego ekkii yi7ida.

¹⁸ Hyay tuna ayyaanze eza aykkide wode ubba, eza guuddii olane; E donttira dubba ye7ine; mahi achchi garccizane; gallitan minggane. Eepa hyay tuna ayyaanza kessode gaar, ne tamaaruntsis ohida, yezin kessodes un dandda7ikaaya» yagayda.

¹⁹ Yesuusa mahi unttago, «Ammanoose hyanna wode asuntso! Taanii yinttara ayde yellodes yessade? Mahi yinttana ayde yellodes dandda7ode? Na7aya taas hyanka ekkii yo7ote» yagayda.

²⁰ Unttii na7aya eego ki7ida; ye tuna ayyaanze Yesuusa bi7ide fana na7aya goqizida; na7ay sa7a gol7i, doonara goppuntto cuttitera gol7inttida.

²¹ Yesuusa ye na7ay adaygo, «Hyay ne na7aya aykkidannippa wantsi wode maaqqade?» yaga7i oocida.

Na7ay aday, «E eerats yezin aykkida.

²² Eza wodhodes gaama wode taman hayaatsan olane, yezin nees dandda7inttiko, nuus yiqsinttoya, nuna maaddoya» yagayda.

²³ Yesuusa eego, ««Ne dandda7iko gaane?» Ammanze oodesin ubba bazi dandda7inttane» yagayda.

²⁴ Ellisii na7ay aday fa qaaltto dhoqi yiizii, «Taanii ammanane, yezin gujjii ammanode gaar tana maaddoya» yagayda.

²⁵ Yesuusa asunts gaanggi gaanggi hyanggizanno bi7i, tuna ayyaanza, «Hyay tullen muume ayyaanzayo, hyay na7ayppa kezo ga7i nena ta kiittane; mahi lam7intsa E gidda gelippe» yagayda.

²⁶ Ye tuna ayyaanze uukki, na7aya gaama goqizii, eepa kezida. Na7ay hyayqqide gaara yi7in, gaama asuntsi, «Na7ay hyayqqida» yagayda.

²⁷ Yezin Yesuusa na7ay kushito aykkii dentsin, na7ay denddii eqqida.

²⁸ Yesuusa keetsta gelidannippa suuba E tamaaruntsi, «Nuunii ye tuna ayyaanza kessodes akkos dandda7ikaaya?» yaga7i Yesuusa shaakkii dumma oocida.

²⁹ Yesuusa mahi, «Yinnii gaarize woosaran [xoomaran] fattin melle bazara kessades dandda7oos» yagayda.

Yesuusa fana yellode madhito mahi ohida
(Maato. 17:22-23; Luqa. 9:43-45)

³⁰ Unttii yinna bestippa denddii, Galilara aadhii qitida; Yesuusa fa yeze bestto ooden erode gaar koykaaya.

³¹ E fa tamaruntsago, «As Na7aya, asi asis aatsii inggoda wodhoda; E hyaydzdzii qammappa suuba, hyayqoppa denddoda» yaga7i tamarssitera yene.

³² Yezin unttis E gaazanna gelikaaya; mahi eza oocodesin zhashtida.

Ubbappa aadhize oode?
(Maato. 18:1-5; Luqa. 9:46-48)

³³ Unttii Qifirnahome katama hyanggi keetsta gelidannippa suuba Yesuusa unttago, «Oge akkos lalle?» yaga7i oocida.

³⁴ Yezin un, «Nu gidda ubbappa aadhode oode?» yaga7i lallide gisho si77i gayda.

³⁵ Yesuusa bettii, taphpho lam77i tamaruntsana xeegee, «Ooden tiino aadhodes koyko, ubbappa suuba aadhii, ubbuntsis aro maaqqades beezane» yagayda.

³⁶ Fettii eeratsi na7a ekkii, un gidda essida; ye eerats na7aya iringgi unttago,

³⁷ «Hyantses gaar eerats na7untsappa feta ta suntsite mukkize ooden tana mukkane; mahi tana mukkize ooden tana kiittezayan mukkanep attin tana xalaala mukkoo» yagayda.

Nuna ixxoose atstse nu bagga
(Luqa. 9:49-50)

³⁸ Wahannisa, «Asttamarizayo, fettii asi ne suntsite tuna Ayyaana kessodera nuunii bi7i, nu bagga maaqqoosse gisho eza kayda» yagayda.

³⁹ Yezin Yesuusa, «Ooden ta suntsite Xoozii oochchize gaama qofize baz oochchii, ellisii taalla afa iita baz ohintodes dandda7ize baayze gisho kayppete.

⁴⁰ Nu baz ixxoose atstse nu bagga.

⁴¹ Taanii yinttis turo ohine; yin taasuntsana maaqqide gisho ooden yinttis ta suntsite hyale hyaatsi ushshades inggikon, fa anjjito ekkoda.

Nagarara fattanintte
(Maato. 18:6-9; Luqa. 17:1-2)

⁴² «Tana ammanze hyantsi eeratsuntsappa feta balitstsize ooden, gaacize damma woxa fa afurtte accii, Abba gidda gelizako ees lo77o.

⁴³ Ne kushita nena balitstsize, gachchii olo. Neenii lam77i kushera dhaboosse gaanname tama olinttodannippa, duuxutsi kushera de7o gelzako nees lo77o.

⁴⁴ Gaanname zaqiltta hyayqoosse taman dhaboosse bessi.

⁴⁵ Ne tohita nena balitstsize, gachchii olo. Neenii lam77i tohera gaanname tama olinttodannippa, duuxa maaqqii de7o gelizanna nees lo77o.

⁴⁶ Gaanname zaqiltta hyayqoosse taman dhaboosse bessi.

⁴⁷ Ne aafata nena balitstsize, woocii kessii olo. Neenii lam77i aafata gaanname tama olinttodannippa, fettii aafata Xoozze ka7itumo gelizanna nees lo77o.

⁴⁸ Ize zaqilttan hyayqoos, tamttan dhaboos.

⁴⁹ «Zharsho soogera geezhanni fana asi ubba tamara geeshshada.

⁵⁰ Sooge lo77o, yiikon E mal7anxi ixxiko, mahi wayzi mal7issade? Yin gidda sooge yesse. Yi7i fetay fetayra sarora yezote» yagayda.

10

Machcho dakkodes beezoos (Maato. 19:1-2; Luqa. 16:18)

¹ Yesuusa yinnippa denddii, Yihuda sa7a hyanggi Yorddaanosa borkka fiingida. Gaama asuntsi mahi eego shiiqin, tiinosttifana yentsi asuntsana tamarssida.

² Fettii fettii Farisaawuntsi fattanodes koyi Yesuusa, «Fettii asi fa machchito dakkode gaar Muse higgita kiittane?» yaga7i eza oocida.

³ E mahi, «Muse yinttana waaga7i kiittido?» yagayda.

⁴ Unttii, «Muse, «Fettii asi fa machchitis dafo warqqate inggi dakko» gayda» yagayda.

⁵ Yesuusa mahi, untana «Yin ohin si7oosuntsana maaqqide gisho Muse hyanna kiitto yinttis xaafida.

⁶ Yezin Xoozii tiino medhdhize wode dhiiratsin maachon mahi medhdhida.

⁷ Yinnii gisho, fettii asi fa adayan fa intton ashshii, fa machchitira wolla yezane.

⁸ Un lam77untsi fettii asho maaqqane; yikkeppa, un fettii asho maaqqanep attin lam77i asi maaqqoos.

⁹ Yinnii gisho, Xoozii accidanno asi shagippe» yagayda.

¹⁰ Un kara maaqqide wode E tamaruntsi hyanna ohiti baz Yesuusa lam7intsa oocida.

¹¹ Yesuusa unttago, «Fa machchito dakkii melle ekkize ooden olalane.

¹² Mahi machchitan fa azinzeppa kezii melle azinii geliko olalida» yagayda.

Yesuusa eerats na7untsana anjjida (Maato. 19:13-15; Luqa. 18:15-17)

¹³ Yesuusa eerats na7untsana bochchode fana, fettii fettii asunts na7untsana eego ki7ida, yezin E tamaruntsi yentsi asuntsana kaccida.

¹⁴ Yesuusa yinno bi7i, fa tamaruntsana kaccii; unttago, «Eerats na7untsi taago yi7izanno kayppete; Xoozze ka7itumo yentses gaarzuntsis.

¹⁵ Taanii yinttis turo ohine; Xoozze ka7itumo eerats na7a fana ekkoosse atstse ooden yinna ka7itumtto mulon geloos» yagayda.

¹⁶ Eerats na7untsana iringgi, fa kushito fetella fetella afa gaddii anjjida.

Qolo yiqsimo ki7ize madha (Maato. 19:16-30; Luqa. 18:18-30)

¹⁷ Yesuusa qitodes kezide wode fettii atstse woxxi yi7i, E tiintte bunqqunttii, «Keeha asttamarzayo, medhina de7o laattodes taanii akko oochcho?» yaga7i oocida.

¹⁸ Yesuusa, «Akkos tana keehizayo ga7i xeege? Xoozze xalaalap attin melle keeha ooden baaya.

¹⁹ Xoozze kiitto, wodhippe; olalippe; kaystippe; worddo markkidhippe; il7antsite laammippe; ne adayan ne intto bonchcho yagaazanno erane» yagayda.

²⁰ Atstse, «Asttamarizayo, taanii yinno ubba na7atitsappa aykkii hyayno yellodes naagane» yagayda.

²¹ Yesuusa atstsa dakkii bi7i kadhida; «Nees fettii bazi faccane; hyanggi nees yeze baz mulo bayzi, yinna birtto dahuntsis inggo; neenii salo duridhdhada. Yeyzi maaqqii tana kaallo» yagayda.

²² Yezin atstse yinno si7i, E gaama dure maaqqide gisho fa sintto kartsii, ufayttikaayzara ashshii qitida.

²³ Yesuusa fa tamaruntsana wututsii dakkii bi7i, «Dure asi Xoozze ka7itumo gelodanna wayzi madhodyessa!» yagayda.

²⁴ E tamarunsi E timirtite gaama qoppida. Yezin Yesuusa mahi unttago, «Na7untso, Xoozze ka7itumo gelodanna wayzi madhodyessa!

²⁵ Dure asi Xoozze ka7itumo gelodannippa, gimale marppe uruntsara aadhizanna laafane» yagayda.

²⁶ E tamarunsi gaama qoppii, «Yeezin, oode attode?» yaga7i, fete feta oocida.

²⁷ Yesuusa untana dakki bi7i, «Hyanna Xoozzes dandda7inttanep attin asis dandda7intoos; Xoozzes ubba bazi dandda7inttane» yagayda.

²⁸ Phexiroosa Yesuusago, «Ero; nuunii nu baz ubba ashshii, nena kaallane» yagayda.

²⁹ Yesuusa «Taanii yinttis turo ohine; ta gishon Wonggele gishon keetsito woy ishuntsana woy mishuntsana woy adaya woy intto woy machchito woy na7untsana woy oochchize gadito ashshize ooden,

³⁰ hyatte hyanna wodite xeet kushe keetsito, ishuntsana, mishito, intto, na7untsana, oochchize gadito, baytsarsa wolla ekkoda. Tiinoppa ye7ode woden medhina de7o ekkoda.

³¹ Yezin gaamunsi tiino maaqqidunsi suub maaqqada, mahi gaamunsi hyatte suub maaqqidunsi tiino maaqqada» yagayda.

*Yesuusa fana yellode madhito hyaydzdzintsa ohida
(Maato. 20:17-19; Luqa. 18:31-34)*

³² Yesuusaran E tamarunsi Yerusalaame hyammadera, Yesuusa fa tamarunsi tiintte yedhdhane. Un gaama qoppida. Eza kaallizunsi zhashtida. Lam7intsa, taphpho lam77i tamarunsi gaxa kessii, fana yellode baz shagii unttago hyannigaara yaga7i ohida.

³³ «Hyaychche, nuunii Yerusalaame hyatte kezane. Ize As Na7ay, kahinunsi hyalaqunsi hige asttamarunsi aatsii inggintoda. Unttii eella afa hyayqo firda firdoda; mahi Ayhude maaqqoosse asunsi eza aatsii inggoda.

³⁴ Ye Ayhude maaqqoosse asunsi eza leqqoda, eella afa cuttoda, allanggara garaafoda wodhoda. E hyaydzdzii qammappa suuba, hyayqoppa denddoda» yagayda.

*Yayqooban Wahannisa woossida woosa
(Maato. 20:20-28)*

³⁵ Zabdoosa na7unts Yayqooban Wahannisa Yesuusago yi7i, «Asttamarizayo, nuunii nena woossida fettibaz nuus oochchoya» yagayda.

³⁶ Yesuusa unttago, «Taanii yinttis akko oochcho?» yagayda.

³⁷ Unttii, «Neenii ne bonchcho ka7itumtte bettize wode nuuppa feta mizaqi zalara mahi feta workkita zalara betitsoya» yagayda.

³⁸ Yezin Yesuusa unttago, «Yinttii akko woossizako eroos, ta ushshades yeze xuu7a ushshades dandda7odate? Mahi taanii xammaqinttodes yeze xinqqatto xammaqinttodes dandda7odate?» yagayda.

³⁹ Un mahi, «Ye dandda7oda» yagayda.

Yesuusa mahi, «Turo ta ushshades yeze xuu7a yin ushshada, taanii xammaqinttodes yeze xinqqatto yin xammaqinttoda.

⁴⁰ Yezin taappa mizaqi zalaran workkita zalara bettodunsi doorodes taas adetits wolqqa baaya, yezin yinna bessita Xoozii immades giigizii gaddidunsi» yagayda.

⁴¹ Attidunsi taphphi tamarunsi yinno si7ide wode Yayqooban Wahannisalla shenidhdhida.

⁴² Yesuusa untana ubba faago xeezii, «Ayhude maaqqin Ayhude maaqqoosse asunts hyalaquntsi worzha ahizuntsana ga7intti xeeqinttizuntsanan ahizuntsis worzhuntsalla afa adetits wolqqa yezanno yin erane.

⁴³ Yezin yin gidda yinnii fana maaqqades beezoos; yin gidda damma maaqqades koyze ooden yinttis aro maaqqades beezane.

⁴⁴ Mahi yin gidda ubbappa aatsii maaqqades koyze ooden yin ubbuntsis aro maaqqades beezane.

⁴⁵ Melle atto yezin, As Na7ayin, as maaddodesin gaamuntsana ashshodes fa shemppito aatsii immades yi7idap attin asi ees oochchode gaar yi7ikaaya» yagayda.

Yesuusa qooqe Barxxemoosa aafte fatstsida
(Maato. 20:29-34; Luqa. 18:35-43)

⁴⁶ Unttii Iyaarkko katama hyanggida. Yesuusa fa tamaruntsaran gaama asara Iyaarkkoppa kessadera, Ximoosa na7a, qooqize, Barxximoosa ga7inttize, oge gaxa woossittera bettida.

⁴⁷ Barxximoosa, yeygara aadhize Naazirete Yesuusa maaqqidanno si7ide wode fa qaaltto dhoqi yiizii, «Dawute na7a Yesuusa, tana maaroya!» yaga7e aykkida.

⁴⁸ Gaama asuntsi eza, «si7i ga7o!» ga7i kaccida.

Yezin, E fa qaaltto kasennippa gaama dhoqi yiizii, «Dawute na7ayo, tana maaroya!» yagayda.

⁴⁹ Yesuusa eqqii, «Eza hyankka xeeqote» yagayda.

Unttii qooqizego, «Akko baaya, denddii eqqo, nena xeeqane» yagayda.

⁵⁰ Qooqize fa ma7ito olii ashshii, doollii denddii eqqii, Yesuusago hyanggida.

⁵¹ Yesuusa, «Taanii nees akko oochchode gaar koye?» yagayda.

Qooqize, «Astaatmarizayo, ta be7ades koyane» yagayda.

⁵² Yesuusa eego, «Qito, ne ammantta nena fatstsida» yagayda. Iira E aafte bi7in, Yesuusa kaallida.

11

Yesuusa damma bonchchora Yerusalaame gelida
(Maato. 21:1-11; Luqa. 19:28-40; Waha. 12:12-19)

¹ Un Yerusalaame ukkitera, Shamahe Derize kale yeze Beetefaagen Bitaaniiya katamito yellida. Yesuusa fa tamaruntsappa lam77untsana tiino dakkii,

² «Yinttappa tiino yeze kara gancce qitote; ize gelide gaar ooden toggii bi7ikaayze acinttii yeze hyare na7a yin denggoda, eza billii, hyayga ekkii yo7ote.

³ Ooden yinttana, «Hyanno akkos oochche?» yaga7i oociko, «Laatstsii eza koyane, ellisii eza hyankka dakkoda» ga7ote» yagayda.

⁴ Un hyanggi, hyare na7aya bale oge kale acinttii yezaya denggi billida.

⁵ Yinna besite eqqide fettii fettii asunts unttago, «Hyare na7aya wayssades bille?» yagayda.

⁶ E tamaruntsi Yesuusa fana kiittezanno ohin, asunts ashshii ashshida.

⁷ Unttii hyare na7aya Yesuusago ki7i, fa ma7ito E bantte yiixxin Yesuusa ye hyare na7aya toggida.

⁸ Gaama asuntsi fa ma7ito ogite yiixxida; mahi melluntsi minxa tashe shaqqii, ogite yiixxida.

⁹ Yesuusappa tiino yedhdhize asuntsin eza kaallize asuntsi fa qaaltto dhoqi yiizii, «Hosaana!»

Laatstse suntsite ye7ize anjjinttidaya.

¹⁰ Ye7ize nu aday Dawute ka7itumtta anjjinttidanno.

Hosaana! Salo»
yagayda.

¹¹ Yesuusa Yerusalaame hyanggi, Xoozze Keetsta gelida. Mahi ubbabazito wutii bi7idannippa suuba, sa7ita qammize gisho taphpho lam77i tamaruntsara Bitaniya katama qitida.

Yesuusa baaddide belese minxita
(Maato. 21:18-19)

¹² Wonttisti wode un Bitaniyappa kezii hyammadera, Yesuusa nayzida.

¹³ Hyaakora fettii belese minxitis zhil7o hyaye yezanno bi7i, illa afa aafe benttiko ga7i, be7ades izigo hyanggida, yezin izigo E hyanggize wode hyaye xalaalap attin fettii aafen denggikaaya; akkos gayko, belese aafze wode yellikaayze gisho.

¹⁴ Yesuusa yinna belesito, «Yikke, neepa asi aafe miippe» yagayda. E tamaruntsi E gaazanno si7ida.

Yesuusa Xoozze Keetsta zal7izuntsana kessida
(Maato. 21:12-17; Luqa. 19:45-48; Waha. 2:13-22)

¹⁵ Un Yerusalaame qitida; Yesuusa Xooze Keetsta gelii, ize bayzizuntsanan wonggizuntsana bale bay7e aykkida; mahi bira laammizuntsana xarphezan wolle bayzizuntsana oyda dakkii olii,

¹⁶ asi akko bazin tookkii, Xoozze Keetsta giddara aadhaame fana kayda.

¹⁷ Yesuusa asuntsana hyannigaara yaga7i tamarssida: «Geeshi Maxaafite, <Ta keetsita asi ubba Xooz woossiz keetsti maaqqada> ga7intti xaafinttida. Yezin yinttii izo faanno aachinttize wom7o mahida» yagayda.

¹⁸ Kahinunts hyalaquntsin higge asttamaruntsi yinno si7i, eza wodhodes oge koye aykkida. Yezin gaama asuntsi E timirttite gaama qoppize gisho ees zhashtida.

¹⁹ Sa7ita ugurize wode Yesuusan E tamaruntsin katamappa gaxa kezida.

Belese minxita melida
(Maato. 21:20-22)

²⁰ Un wonttisti wode yinna ogitira aadhitera, yinna belesita xaphora melidaanno bi7ida.

²¹ Phexiroosa tiirii, «Asttamarizayo, yikke, neenii baaddide belesita melida» yagayda.

²² Yesuusa mahi, «Xoozza ammanote.

²³ Taanii yinttis turo ohine; ooden fa wozintte so7ikaayzara gaydebazi hyanodanno ammanii, hyay deriza, <Denddii Abba wodhdho> yagayko ees hyanoda.

²⁴ Yinnii gisho, taanii yinttis ohine; Xoozza yin woossiz bazin oocizebaz akko maaqqikon ekkide gaara ammanote, yin ekkoda.

²⁵ Xooz woossodes yin eqqize wode salo yeze yin Aday yin nagartto atto gawude fana, ooden yinttana naaqqidebaz yeziko, ees atto ga7ote.

²⁶ [Yezin as nagara yin atto ga7anxi ixiko, salo yeze yin Adayn yin nagartto yinttis atto ga7oos» yagayda].

Yesuusa akko adetits wolqqara oochchizako oocinttida
(Maato. 21:23-27; Luqa. 20:1-8)

²⁷ Un mahi Yerusalaame hyanggida. Yesuusa Xoozze Keetsta hyanttodera, kahinunts hyalaquntsi, higge asttamaruntsin cimuntsi eego yi7i,

²⁸ «Neenii hyanno oochchodes nees akko adetits wolqqa yeze? Woy nees hyanna adetits wolqqito inggide oode?» yagayda.

²⁹ Yesuusa mahi unttago, «Ta yinttana fettibaz oocoda, taas ohote. Ta mahi hyanno akko adetits wolqqara oochchizako, yinttis ohoda.

³⁰ Wahannisa xinqqata Xoozappane woy asappa? Taas ohote» yagayda.

³¹ Unttii fa gidida lalle aykkii, «Nuunii, <Xoozappa> gayko, E nuugo, <Yeezin, Wahannisa ohizanno akkos ammananxido?» yagawuda.

³² <Asappa gayko> asi ubba Wahannisa nabe maaqqizanno erane.» Maaqqide gisho asuntsis zhashtida.

³³ Yinnii gisho, unttii Yesuusago, «Nuunii eroos» yaga7i mahida;

Yesuusa, «Taanin hyanno akko adetits wolqqara oochchizako, yinttis ohoos» yagayda.

12

Woyne tukkii oochchizunts aazize

(Maato. 21:33-46; Luqa. 20:9-19)

¹ Yesuusa unttis aazizera yaga7i ohida; «Fettii atstse woyne atakiltte tukkii, gaxito wututsii gase gasida. Mahi ye woyniza cicize ollan bookkida. Eza kafodes pharggo shakko shakkida. Yinnippa suuba, kotstse oochchize asuntsis inggi, melle sa7a qitida.

² Woyne aafta diilii maxize wode yellin, fana yellizanno ekkii ye7ode gaar, fettii fa ariza kotstse aduntsago kiittida. ³ Kotstse ekkide asuntsi E ariza aykkii hyadhdhii, hyarii kushe dakkida.

⁴ Lam7intsa melle aro unttago kiittin, un ye arizes ommito shuchchara qawuxii kawushizii dakkida.

⁵ Woyne taakiltte laatstsay mahin melle aro kiittida. Ye ariza wodhida, mahi melle gaamuntsana yinnii gaara yeyzida, feta feta hyadhdhii, melluntsana wodhida.

⁶ «Woyne atakiltte laatstses kiittodes ubbappa lasite E gaama kadhize fa na7aya dakkodanna xalaala attida. E, <Un ta na7aya bonchchikaayzara ashshaama> ga7i, fa na7aya unttago kiittida.

⁷ «Yezin kotstse aduntsi fa gidida, <Laattoday hyaya; yedhdhote eza wolla wodhoda; E laatita nuus maaqqada!» yagayda.

⁸ Na7aya aykkii wodhii, E ahito woyne atakiltte giddappa gaxa kessii olida.

⁹ «Yikke, woyne atakiltte laatstsay wayssade? Yi7i yentsi kotstse aduntsana wodhii hyaasii, woyne kotstse oochchize melle asis inggoda.

¹⁰⁻¹¹ « <Keexizuntsi leqqii ixside shuchchize

Keetsiti mayzentto xaalize,

ubbappa aadhize mintsi shuchchi maaqqida.

Hyanno Laatstsi oochchidebaz;

mahi nu aaftisin gaama qofize baz

yagaazanno Geeshi Maxaafepa nabbabika?» » yagayda.

¹² Kahinunts hyalaquntsi, higge asttamaaruntsin cimuntsi Yesuusa yinna aazizito untalla afa ohidanno eride gisho eza aykkodes koyda, yezin asuntsis zhashtii, ashshii qitida.

Giira giirize bazis shiiqide ooce

(Maato. 22:15-22; Luqa. 20:20-26)

¹³ Mahi yinna ohitippa bala denggi, eza aykkode gaar, Farisaawuntsappa Heroodisa bagguntsappa eerats asuntsana eego kiittida.

¹⁴ Unttii eego yi7i, «Astattamaarizayo, neenii turibaz ohinttizanno asappa as shaakkoosanno nuunii erane. Neenii as shaakkoos; mahi Xoozze ogito turetitsara tumaarssane. Nuunii Roome gade Kaat Qeesares giira giirizanna likken likke baa? Giira giironene ashshone?» yagayda.

¹⁵ Yezin un cubbotitsito Yesuusa erii, «Tana akkos fattane? Ane fettii santime tana beezote» yagayda.

¹⁶ Unttii ees ki7ida, «Hyanna bishshitan suntsita oodeso?» yaga7i untana oocida.

Unttii, «Qeesares*» yagayda.

¹⁷ Yesuusa mahi, «Yeezako, Qeesarestto Qeesares, Xoozzesito Xoozis inggote» yaga7in un E baz gaama qoppida.

Hyayqoppa denddebaz

(Maato. 22:23-33; Luqa. 20:27-40)

¹⁸ Hyayqqide asi denddoos gaaze Saduqaawuntsappa fettii fettii asuntsi Yesuusago yi7i, hyannigaara yaga7i, eza oocida.

¹⁹ «Astattamaarizayo, Muse nuus higge xaafittera, «Machcho ekkide asi na7a yelikaayzara hyayqqiko, ye hyayqqide ishe E machchito ekkii, fa ishes na7a yelodes beezane» yagaazanno xaafida.

²⁰ Zaga wode laappun ishuntsi yezuntsappa anggissee machcho ekkii, na7a yelikaayzara hyayqqida.

²¹ Lam7antsize izo ekkida, ezin na7a yelikaayzara hyayqqida. Hyaydzantsize yinnii gaar yi7ida.

²² Laappununtsin yinnii gaara izo ekkii, na7a yelikaayzara hyayqqida. Ubbappa suuba, mahi yinna maachita hyayqqida.

²³ Yeezin, laappununtsi mulo izo ekkide gisho hyayqqide asuntsi hyayqoppa denddide wode, iza untappa aayyes machcho maaqqade?» yagayda.

²⁴ Yesuusa mahi, «Yinttii balinttizanna, Geeshi Maxaafito woy Xoozze wolqqa erikaayze gisho!

²⁵ Hyayqqide asuntsi hyayqoppa denddide wode, salo yeze kiitanchcho maaqqanep attin dhiiratsin ekkoos; maachan geloos.

²⁶ Yezin hyayqqiduntsi denddebaz maaqqiko, Muse maxaafite xaafinttide eexize hyaburtutibaz ohize besite, Xoozii Musego, «Taanii, Abrahama Xoozii, Yisaaqa Xoozii, Yayqooba Xoozii» gaydanno nabbabikate?

²⁷ Yinnii gisho, E, shemppora yezunts Xoozap attin hyayqqiduntsi Xoozii baaya. Yin gaama balida» yagayda.

Ubbappa aadhize kiita

(Maato. 22:34-40; Luqa. 10:25-28)

²⁸ Higge asttamaaruntsappa fete un lallizanno shiiqqii si7ida. Mahi Yesuusa untis loytsii mahidanno si7i, «Kiita ubbappa aadhize kiitta aanno?» yaga7i Yesuusa oocida.

²⁹ Yesuusa mahi, eego hyannigaara yagayda: «Kiita ubbappa aadhize kiita si7ote; «Isra7eele asuntso, Laatstse nu Xoozze fettii Laatstsii.

³⁰ Ne Laatstsa ne Xoozza ne kumutsi wozinappa, ne kumutsi shemppoppa, ne kumutsi qofappa, ne kumutsi wolqqappa kadho» yagayda.

³¹ Mahi kiita ubbappa aadhize lam7intsa kiitize; «As ubba ne ommiti gaar kadho» yagaazanno; hyantsesappa aadhize melle kiita baaya» yagayda.

³² Higge asttamaarize Yesuusago, «Astattamaarizayo, turo gayda; neenii «Xoozii fettii Xoozii xalaala. Eepa melle baaya» gaydanna turo.

³³ Xoozza kumutsi wozinappa, kumutsi qofappa kumutsi wolqqappa kadhizannon mahi as ubba fa ommiti gaar kadhizanna, michchize zharshoppa melle zharsho ubbappa aadhane» yagayda.

* 12:16 Qeesare-Roome kaat 12:18 Hawa. 23:8 12:19 Mahe 25:5 12:26 Keze 3:6 12:28 Luqa. 10:25-28
12:29 Mahe 6:4-5 12:31 Leewe 19:18 12:32 Mahe 4:35 12:33 Hose. 6:6

³⁴ Yesuusa higge asttamaarize mahidanna aadhize era as mahe maaqqidanno bi7i, «Neenii Xoozze ka7itumoppa hyaakkikaaya» yagayda; yinnippa suuba, Yesuusa mellebaz oocodes ooden miinggikaaya.

Kiristtoosa oode na7a
(Maato. 22:41-46; Luqa. 20:41-46)

³⁵ Yesuusa Xoozze Keetsta tamarssite, hyannigaara yagayda: «Higge asttamaaruntsi Kiristtoosa <wayzi Dawute na7a ga7e?»

³⁶ Dawute Geeshi Ayyaanara kaallii,
«<Laatstsii, ta Laatstsaya, «Taanii ne morkkuntsana
ne tohita yedhdhize bessi mahode wontsis,
hyanne taappa mizaqi zala betto» gayda» yagayda.

³⁷ Dawute fa ommite Kiristtoosa, <Laatsto» ga7i xeeigiko, yeezin, Kiristtoosa wayzi, Dawute na7a maaqqe» yagayda.

Gaama asuntsi Yesuusa gaazanno ufaytti si7ida.

Yesuusa higge asttamaaruntsanan Farisaawuntsana leqqida
(Maato. 23:1-36; Luqa. 20:45-47)

³⁸ Yesuusa tamarssitera, hyannigaara yagayda: «Higge asttamaaruntsappa naaginttote; un pharggo ma7o ma77i wutizannon gaben asi untana bonchchii sarotsizanno koyane.

³⁹ Unttii Ayhude woosa keetsta gaama lo77o oyda koyane; mahi asi fana morkkize bessa bonchcho bessi koyane.

⁴⁰ Un budan keetsti bonchii, fana beessades pharggizii woossane; un ubbappa aadhize firdda ekkoda» yagayda.

Budantti muxaate
(Luqa. 21:1-4)

⁴¹ Yesuusa Xoozze Keetsta muxaate olize saaxine kale bettii, asuntsi fa birtto yinna saaxintte olizanno bi7ida; gaama dure asuntsi gaama bira yinna saaxintte olane.

⁴² Fettii daha budantta yi7i, lam77i sikkinna yinna saaxintte olida.

⁴³ Yesuusa fa tamaruntsana xeezii, «Taanii yinttis turo ohine; muxaate saaxintte olide asunts ubbappa hyanna daha budantta gaantsi olida.

⁴⁴ Akkos gayko, melluntsi ubba faas kumii attide birappa olane. Yezin iza fa facitippa, faas yeze qoltto ubba inggida» yagayda.

13

Yesuusa Xoozze Keetsita wul7inttodanno tiinii ohida
(Maato. 24:1-2; Luqa. 21:5-6)

¹ Yesuusa Xoozze keetstsappa kessadera, E tamaruntsappa fete, «Asttamaarizayo, hyanna lo77o shuchchiton hyanna lo77o shuchchi keetsito be7ine!» yagayda.

² Yesuusa mahi, «Hyanna damma shuchchi keetsito be7ine? Hyanna keetsita shuchchi shuchchalla afa gimbbinttide fana wul7inttikaayzara attoos; fettii shuchchin attikaayzara ubba wul7inttoda» yagayda.

Laatstsii yo7odannippa tiino yellode bayttsin madha
(Maato. 24:3-14; Luqa. 21:7-19)

³ Yesuusa Xoozze keetstsappa seko zalara Shamahe Derizella afa bettezin, Phexiroosa, Yayqooba, Wahannisan Inddiriyase eego yi7i,

⁴ «Hyanna ayde yi7adyezako, nuus oho; hyanna ubba folinttodes wodito erisize mallita akko?» yaga7i oocida.

⁵ Yesuusa mahi unttago hyannigaara yaga7i ohida: «Yinttana ooden balitsaame fana naaginttote.

⁶ Gaama asuntsi ta suntsite, «Taanii Kiristtoosa» ga7i gaama asuntsana balitsoda.

⁷ Olan ola wore si7ize wode yirggippete. Yinnii gaarize hyanodes beezane, yezin wurssutsita hyaga.

⁸ Fettii gade asuntsi melle gade asuntsara olinttoda; mahi fettii ka7itumo melle ka7itumora olinttoda; sa7a eni7e ubba bessa hyanoda; naye yessada, yezin yinna ubbanna yelo zooqe fana.

⁹ «Yezin yinttii, yin ommite naaginttote. Akkos gayko, asi yinttana aykkii, firdda keetstsis aatsii inggoda; mahi Ayhude woosa Keetstsitin yinttana alanggara garaafoda; gade ahizuntsii tiinon kaatuntsi tiino ta gisho yin markkidhades eqqoda.

¹⁰ Wurssutsita yellodannippa tiino Wonggele asi ubbas ohinttodes beezane.

¹¹ Unttii yinttana firdda keetsta ki7ize woden aatsii inggize wode waagii ohodyezako tiino yirggippete; yinna saate Xoozii yinttis inggide baz ohote. Yin gidda Geeshi Ayyaana ohinep attin yinttana baaya.

¹² «Isha fa isha, aday fa na7aya wodhissada. Na7untsi fana yeliduntsalla denddii, untana wodhoda.

¹³ Asi ubba yinttana ta suntsiti gisho ixxoda, yezin wurssutsi yellodes miingide attoda.

Yerusalaame yellode iita madha (Maato. 24:15-28; Luqa. 21:20-24)

¹⁴ «Yezin dhabsize tunize eqqodes beezoosse bessa eqqezin yin be7ada.» Yinna akko ga7inttizako nabbabize akaako! «Yihuda sa7a ye wode yezuntsi derego woxxii aachintto.

¹⁵ Bale yeze keetsta gelii keetstsappa fettibaz ekkodes gode, fa keetsta gelippe.

¹⁶ Gade yeze fa ma7ito ekkodes suuba maaqqippe.

¹⁷ Ye wode wodatsi maachuntsisin dhantsize maachuntsis gaama madha maaqqada.

¹⁸ Yezin hyanna ubba hyanize wodita seete maaqqaame gaar, Xooz woossote.

¹⁹ Akkos gayko, Xoozii alamito medhdhide woditippa aykkii, hyayno yellodes hyanikaayze madhan tiinosin hyanoosse kille madha asalla afa ye wode hyanoda.

²⁰ Laatstsi yinna qammiti faydito eeritsikaayzako, asi maaqqide ooden attoos. Yezin E fa dooride asunts gisho yinna faydito eeritsane.

²¹ «Ye wode ooden yinttana, «Yikke, Kiristtoosa hyanne yene woy Kiristtoosa sekka yene» yagayko, yinno ammanippete.

²² Worddo Kiristtoosan worddo nabuntsi denddii faas dandda7inttiko, melle atto yezin Xoozii dooriduntsappa balitsode wontsis kille bazin gaama qofize baz beessada.

²³ Yezin yinttii naaginttote, taanii yinttis ubba baz tiinidhii ohida.

Kiristtoosa lam7intsa ye7e (Maato. 24:29-31; Luqa. 21:25-28)

²⁴ «Yezin ye wode yinna madhitippa suuba,
«Awa dhumoda;

agina foo7ito ashshoda;

²⁵ Xoolinttuntsi saloppa gol7oda;
mahisalo yeze wolqqitan en7oda.

²⁶ Ye wode As Na7ay, damma wolqqaran bonchchora dhonne giddara ye7odera un be7ada.

²⁷ Ye wode E kiitanchchuntsana kiittoda. Oyddii zala sa7a gaxappa salo gaxa yellodes, Xoozze dooride asuntsana shiishoda.

Wode yellidanno erisize belese minxito

(Maato. 24:32-35; Luqa. 21:29-33)

²⁸ «Aazitto belese minxappa tirote; belesta aacize wode I hyayta cil7e aykkide wode torchche yellidanno yin erane.

²⁹ Yinnii gaar, yinttii yinna ubba bazita hyanizanno be7ize wode ukkii furtsa yellidanno erote.

³⁰ Taanii yinttis turo ohine; hyanna ubba bazita hyanode wontsis hyanne yeze asuntsi ubba hyayqqoos.

³¹ Salon sa7an aadhoda, yezin ta qaaltta mulon aadhoos.

Laatstsii ye7ode qammiton saatto ooden eroos

(Maato. 24:36-44)

³² «Yezin yinna qammiton yinna saatto Aday xalaalap attin melle atto yezin salo yeze kiitanchchuntsana maaqqikon woy Na7aya maaqqikon ooden erize baaya.

³³ Yinna wodita ayde maaqqizako, yin eroosse gisho naaginttoten minggote.

³⁴ Ta ye7ita fa keetsito ashshii, oge qitide atstse gaara. Attsay fa aruntsis ommar ommar oocha inggi untana oochitis ade mahida; mahi naagizen mintstsii naagode gaar kiittida.

³⁵ «Yinnii gisho, minggote. Akkos gayko, karttii aday ugure maaqqiko woy qamma bilahe maaqqin woy Lukule oollize wode maaqqin woy wontta gooda maaqqin ayde ye7ode yezako, yin eroos.

³⁶ Yin tiirikaayzin E yi7i yinttana gentto yezin denggaame gaar minggote.

³⁷ Taanii yinttis ohizanno asi ubbuntsis ohine; minggote» yagayda.

14

Kiristtoosalla afa maaqqinttida

(Maato. 26:1-5; Luqa. 22:1-2; Waha. 11:45-53)

¹ Faasiga Ba7aale bonchchize qamman boora Ba7ale bonchchize qamma yellodes lam77i qamma attida. Kahinunts hyalaquntsin higge asttamaaruntsi asi erikaayzin Yesuusa genii aykkii wodhodes oge koyane.

² «Asuntsi kachchi kessaame fana Faasiga bonchchize qammite yinno oochchoos» yagayda.

Yesuusa shitto tizhide maachito

(Maato. 26:6-13; Waha. 12:1-8)

³ Yesuusa Bitaniya katamite qursumara hyargginttide Simoona keetsta munttalla afa bettezin, fettii maachita albasxiroose bilqqaaxe kumutsi narddoosa gaaze gaama al77o shitto ekkii yi7ida. Ye bilqqaaxiza mentsii shitto Yesuusa ommite gussida.

⁴ Yinna besite yeze asuntsappa fete fete zhilidhdhii, «Hyay shittiza cer hyarii lalizanna akkoso?

⁵ Hyay shittiza hyaydzdzii xeet dinaares* bayzi, birtto dahuntsis immades dandda7inttane» yaga7i fa gidda ohinttida. Yeyzi, yinna maachito gaama leqqida.

⁶ Yezin Yesuusa «Hyanna maachito akkon ga7ippete; izo akkos waytsete? Iza taas lo77o baz oochchida.

13:26 Dane. 7:13; Qon. 1:7 **13:32** Maato. 24:36 **13:34** Luqa. 12:36 **14:1** Keze 12:1 **14:3** Luqa. 7:37

* **14:5 Dinaar:** Fettii asis fettii qamma oochas ciginttize miishe.

⁷ Dahuntsi ubba wode yinttara yene. Yin koyeze wode ayden yin untana maaddodes dandda7ane, yezin taanii ubba wode yinttara yezoos.

⁸ Iza fa dandda7idanno oochchida; mahi tana mooges giigisades tiinidhdhii shitto tizhida.

⁹ Taanii yinttis turo ohine; sa7a ubbanne Wonggele ohinttize aban, asuntsi izo tiirode fana hyanna iza oochchidanna ohinttoda» yagayda.

Yihuda Yesuusa aatsii immades zorinttida
(Maato. 26:14-16; Luqa. 22:3-6)

¹⁰ Taphpho lam77i tamaruntsappa fete Asqorootu Yihuda ga7inttize Yesuusa kahinunts hyalaquntsis aatsii immades unttago hyanggida.

¹¹ Unttii yinno si7eze wode ufaytti, «Nuunii nees bira inggoda» yagayda; Yihuda Yesuusa aatsii immades wottize wode koyane.

Yesuusa fa tamaruntsara Faasiga mu7ida
(Maato. 26:17-25; Luqa. 22:7-14, 21-23; Waha. 13:21-30)

¹² Boora Ba7aale bonchchinttize tiino qamma, Faasiga kattsa ma7ades mara shukkize wode Yesuusa tamaruntsi eego, «Faasiga bonchchize qamma ne ma7ade kattsa nu aba hyanggi giigisade?» ga7i oocida.

¹³ Yesuusa fa tamaruntsappa lam77untsana hyannii gaara yaga7i kiittida: «Katama qitote; yin hyammadera, xuggara hyaatsi tookkii fettii atitse yinttara yellinttoda; eza kaallote.

¹⁴ E hyanggi gelize karttii adego, «Asttamaarize neego, «Taanii ta tamaruntsara Faasiga ma7ades zaqqo keetstsita aba yene?» gayda» yaga7ote.

¹⁵ Karttii adday yinttana fooqella yeze giigii bettide dalgga kifile beessada; yeyga giigizote» yagayda.

¹⁶ Yentsi tamaruntsi kezii, katama hyanggida; Yesuusa unttago ohidanni gaara denggi, Faasiga kattsa giigizida.

¹⁷ Saata ugurize wode Yesuusa taphpho lam77i tamaruntsara yeyga hyanggida.

¹⁸ Unttii bettii kattsa ma7adera, Yesuusa unttago, «Taanii yinttis turo ohine; yinttappa fete taara mu7ize, tana aatsii inggoda» yagayda.

¹⁹ E tamaruntsi azzanii, fa ommite ommite, «Turo tana yessane?» yaga7i eza oocida.

²⁰ Yesuusa mahi, «Ye atitse yin taphpho lam77untsappa feta; E taara fettilla fa kushito gabate dakkizaya.

²¹ As Na7ay, Geeshi Maxaafite hyayqqoda ga7idanni gaara hyayqqoda, yezin As Na7aya, aatsii inggize attsa bade. Ye atitse yelinttikaayzar attezako ees lo77o yeshsha» yagayda.

Laatstse kawo
(Maato. 26:26-30; Luqa. 22:14-20; 1 Qoro. 11:23-25)

²² Unttii ma7adera, Yesuusa boora ekkii, Xooz galatida; ye booriza baxxi, fa tamaruntsis inggitera, «Hya7ate, hyanna ta ashito» yagayda.

²³ Xuu7a ekkii, Xooz galatii, unttis inggin ubbuntsin ye xuu7izeppa uzshida.

²⁴ Yesuusa, «Hyanna gaama asuntsi gisho goggize caaqo suutsi.

²⁵ Taanii yinttis turo ohine; ta Xoozze ka7itumtte kille woynizeppa uzhoos» yagayda.

²⁶ Mazmure yexxidannippa suuba Shamahe Derizella afa kezida.

Phexiroosa kaddodanno Yesuusa tiinidhii ohida
(Maato. 26:31-35; Luqa. 22:31-34; Waha. 13:36-38)

²⁷ Yesuusa unttago, «Yin ubba tana ashshii ashshii lalinttoda;» Xaafinttidanni fana,

«Xoozze duro yenggizaya wodhoda,
durunsi ubbanna lalinttoda»
yagayda.

²⁸ Yezin taanii hyayqoppa denddidannippa suuba yinttappa tiinidhii Galila aadhoda»
yagayda.

²⁹ Phexiroosa mahi, «Unttii ubbunsi nena ashshii ashshii dhabikon, ta nena
ashshoos» yagayda.

³⁰ Yesuusa Phexiroosago, «Taanii nees turo ohine; hyayno qamma lukule lam77i
tohe oollodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yagayda.

³¹ Yezin Phexiroosa kasennippa mintstsii, «Taanii melle atto yezin, neera wolla
hyayqqizakon, nena kaddoos» yagayda. Mahi mellunsi ubbunsi yinnii fana gayda.

Yesuusa Geetesemaane woossida
(Maato. 26:36-46; Luqa. 22:39-46)

³² Geetesemaane gaaze bessa hyanggida; Yesuusa fa tamaruntsago, «Taanii Xooz
woossii maaqqade wontsis yin hyanne bettote» yagayda.

³³ Yesuusa Phexiroosa, Yayqoobaran Wahannisa faara ekkii qitida; gaama
waayintti un7inttida.

³⁴ Mahi unttago, «Taanii hyayqqode wontsis azzanida, hyanne gam7ote;
genttippete» yagayda.

³⁵ Eeratsi tiino shiiqii, sa7alla bunqunttii, dandda7inttize baz maaqqiko, hyanna
waaye saata faappa aadhode gaar, Xooz woossida.

³⁶ Mahi, «Ababa, ta Adayo, ubba bazita nees dandda7inttane, hyanna waaye
xuu7uto taappa hyaaso. Yezin ne qofta hyanop attin ta qofta hyanippe» yagayda.

³⁷ Yesuusa maaqqii yi7i, un genttezin denggi, Phexiroosago, «Simoona, genttida?
Neenii fettii saaten barkki naagodes dandda7osa?

³⁸ Madha yin gelaame gaar barkki naagii Xooz woossote. Ayyaana giigida, yezin
yin ashita labbitsi» yagayda.

³⁹ Mahika hyanggi tiinosttifana Xooz woossida.

⁴⁰ Fa tamaruntsago suub maaqqii ye7ize wode genttezin denggida. Un aafto
gentto goozii aykkide gisho E akko ohizakon eroos.

⁴¹ Hyaydzintsa unttago yi7i, «Hyanno yellodes genttii shemppolla? Yikke,
maaqqada; saata yellida; bo7ote! As Na7ay, nagaranchcha asuntsis aadhii
ingginttode wodita yellida.

⁴² Denddii yedhdhote; bo7ote, tana aatsii inggoday yellida» yagayda.

Yesuusa fa morkkunts kushite aykinttida
(Maato. 26:47-56; Luqa. 22:47-53; Waha. 18:3-12)

⁴³ Yesuusa yinno hyaga ohodera, taphpho lam77i E tamaruntsappa fete, Yihuda,
ellisii yellii ashshida. Mahi kahinunts hyalaqunsi, higge asttamaruntsin cimunsi
kiittin, mashshan gufen aykkii gaama asunsi eera wolla yi7ida.

⁴⁴ Yesuusa aatsii inggiday yentsi gaama asuntsis, «Taanii yeerizay eza; eza aykkii,
mintstsii naagii, ekkii kanggote» yaga7i malla ohi gaddida.

⁴⁵ Yihuda yellii wodhdhide gaar Yesuusago shiiqii, «Asttamarzayo» yaga7i Yesuusa
yeerii ekkida.

⁴⁶ Yentsi gaama asunsi Yesuusa aykkida.

⁴⁷ Yezin kale eqqiduntsappa fete fa mashshiza shoddii kahinunts hyalaqize ariza
guuddii, E hyayza gachchii olida.

⁴⁸ Yesuusa mahi, yentsi asuntsago, «Tana faanno mahi, faanno aykkzefana
aykkodes mashshan gufen aykkii yi7idate?

⁴⁹ Taanii Xoozze Keetstsa tamaarsitera, ubba wode yinttara yeze wode tana aykkikaayzara, yezin Geeshi Maxaafite ga7idanna folinttodes beezane» yagayda.

⁵⁰ E tamarunsi ubbunsi eza ashshii ashshii lalinttida.

⁵¹ Laxana xalaala ma77ide fettii na7atitsi attsa Yesuusa kaallizaya asunsi aykkida.

⁵² Yezin ye atstse laxinza ashshii ashshii, xira kallo woxxi qitida.

Yesuusa firda Shanggo tiino kanggida

(Maato. 26:57-68; Luqa. 22:54-55, 63-71; Waha. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Asunsi Yesuusa kahinunts hyalaqize keetstsa kanggida. Ize kahinunts hyalaqunsi, cimunsin higge asttamarunsi shiiqii yene.

⁵⁴ Phexiroosa kahinunts hyalaqize woofa yellodes hyaakora eza kaallii hyanggi ize kiitinttizuntsara bettii tama kaazhane.

⁵⁵ Kahinunts hyalaqunsin firda shanggunsi ubba Yesuusa wodhodes eella afa markka koyda, yezin akkon denggikaaya.

⁵⁶ Gaama asunsi eella afa worddo markkidhida, yezin un markkatitsita fetto baaya.

⁵⁷⁻⁵⁸ Fettii fettii asunsi denddii eqqii Yesuusalla, «E, ‹Taanii asi keexide hyanna Xoozze Keetsito lalii, asi kushera keexinttikaayze melle Xoozze Keetstsi hyaydzdzii gamma gidda keexxoda» ga7odera nuunii si7ida» yaga7i worddo markkidhida.

⁵⁹ Maaqqo yezin, un markkatitsita yinnan fetto baaya.

⁶⁰ Kahinunts hyalaqize as ubbunsi tiintte denddii eqqii, «Hyantses nena mootize mootis ne mahizebaz baa?» yaga7i Yesuusa oocida.

⁶¹ Yezin Yesuusa si77i gayda; akkon mahikaaya. Kahinunts hyalaqize, «Anjinttide Xoozze Na7ay, Kiristoosa nenane?» yaga7i mahi oocida.

⁶² Yesuusa mahi, «Yee tana, yin As Na7ay, wolqqaama Xoozzeppa mizaqi zalara bettezin mahi salo dhonnera ye7odera be7ada» yagayda.

⁶³ Kahinunts hyalaqize fa ma7ito feedhii, «Nuus melle markka akko koshshe?»

⁶⁴ Yin E cashito si7ida; yin qoftta akko?» yagayda. Un ubbunsi, «E hyayqqodes beezane» yaga7i eella afa firdida.

⁶⁵ Unttappa fete fete eella afa cutte aykkida. E aafto goozii baqqittera, «Nena qoxxide oode? Ane nuus oho!» yagayda. Naagizunsi eza guudditera kanggida.

Phexiroosa Yesuusa kaddida

(Maato. 26:69-75; Luqa. 22:56-62; Waha. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Phexiroosa kahinunts hyalaqize woofa yeekka zalara yezin, kahinunts hyalaqize maachi aruntsappa fetta ize yi7ida.

⁶⁷ Phexiroosa tama kaazhanno bi7i, dakkii loytsii bi7i, «Neenin Naazirete Yesuusara yene» yagayda.

⁶⁸ Yezin Phexiroosa, «Ne gaazana akko yezakon ta eroosin, taas tiirinttoos» yaga7i kaddida. Yaga7i maaqqii woofa kezida [iira lukule oollida][†].

⁶⁹ Yinna arita Phexiroosa bi7i, E kale eqqide asuntsago, «Hyay attsen untara yene» ga7i mahi ohida.

⁷⁰ Yezin Phexiroosa mahin kaddida. Eeratsi gam7odera, kale eqqide asunsi mahi Phexiroosago, «Neenii Galila sa7a asi maaqqide gisho turo untara yene» yagayda.

⁷¹ Yezin Phexiroosa, «Taanii yin gaaze attsa eroos!» yaga7i fana baadditera caaqo aykkida.

⁷² Iira lukule lam7intsa oollii ashshida. Phexiroosa Yesuusa eego, «Neenii lukule lam77i tohe oollodannippa tiino hyaydzdzii tohe tana kaddoda» eego gaydanno tiirii yeekkida.

^{14:49} Luqa. 19:47; 21:37 ^{14:57-58} Waha. 2:19 ^{14:62} Dane. 7:13 ^{14:64} Leewe 24:15 ^{† 14:68} Fettii fettii maxaafite iira lukule oollida gaazana baaya

15

Yesuusa Philaaxoosago kanggida

(Maato. 27:1-2, 11-14; Luqa. 23:1-5; Waha. 18:28-38)

¹ Wontta gooda ellisii kahinunts hyalaquntsi, cimuntsi, higge asttamaaruntsin firdda shangguntsi ubba shiiqii zorinttida. Unttii Yesuusa accii kanggi Philaaxoosas aatsii inggidda.

² Philaaxoosa eego, «Neenii Ayhudunts kaati?» yaga7i oocida.

Yesuusa mahi, «Ne gayda» yagayda.

³ Kahinunts hyalaquntsi Yesuusa gaama bazara mootida.

⁴ Yezin Philaaxoosa mahi Yesuusago, «Nees mahizebaz baa? Unttii neella akko mooto ke7izako bo7oso?» yagayda.

⁵ Yezin Yesuusa mellebaz mahanxi ixxin, Philaaxoosa gaama qoppida.

Yesuusa hyayqqo ga7i firddida

(Maato. 27:15-26; Luqa. 23:13-25; Waha. 18:39-40; 19:1-16)

⁶ Philaaxoosas Faasiga Ba7aale bonchchize qammite asuntsi koyze fettii asi achchappa billize woga yene.

⁷ Ye wode fettii Barbaana gaaze atstse kachchi dentsii shemppo wodhide asuntsara wolla achi keetsta yene.

⁸ Gaama asuntsi Philaaxoosago yi7i tiinoppa yiizitera gam7ide fana oochchode gaar eza oocida.

⁹ Philaaxoosa asuntsana mahi, «Taanii yinttis Ayhudunts kaatiza billode gaar koyane?» yaga7i oocida.

¹⁰ Yinno E ga7idanna, kahinunts hyalaquntsi Yesuusa qanaatii aatsii inggidanno erize gisho.

¹¹ Yezin kahinunts hyalaquntsi E gisho Barbaana billode gaar, yentsi shiiqide asuntsi Philaaxoosa woossode gaar asuntsana zorida.

¹² Philaaxoosa mahi, «Yeezin, yin Ayhude kaati gaazaya wayssa?» yagayda.

¹³ Asuntsi Philaaxoosalla afa uukki, «Masqalalla afa eza suxxo» yagayda.

¹⁴ Philaaxoosa asuntsago, «Akkoso? E akko iita baz oochchido?» yagayda.

Yezin asuntsi tiinostippa gujjii uukki, «Masqalalla eza suxxo» yagayda.

¹⁵ Philaaxoosa asuntsana ufayssodes koyi, Barbaana asuntsis billida; yeyzi allanggara Yesuusa garafii, masqalalla afa suxxode gaar aatsii inggida.

Wottaddaruntsi Yesuusa leqqida

(Maato. 27:27-31; Waha. 19:2-3)

¹⁶ Yinnippa maaqqii, wottaddaruntsi Yesuusa ekkii Piratoriya gaaze Poolis xaaba kanggi, melle wottaddaruntsana ubba fettilla xegida.

¹⁷ Mahi zoqo afula eza mayzida; anggatsi zawude giigizii, E ommite gaddida.

¹⁸ Yinnippa maaqqii, eego, «Ayhudunts kaatizayo saro» yaga7i, kushe dentsida.

¹⁹ E ommite gufera guuddida; mahi eella cuttida; bunqquntii ees goynida.

²⁰ Eza toochidannippa maaqqii zoqo afula eeppa qaarii ekkii, E afultto eza ma7isii masqalalla afa eza suxxodes ekkii kanggida.

Yesuusa suxxida

(Maato. 27:32-44; Luqa. 23:26-43; Waha. 19:17-27)

²¹ Un hyanggitara, Iskkinddirenen Rufoosa aday, Simoona gaaze Qereena sa7a asi, gaxareppa katama ye7izera yellintti, Yesuusa masqala wolqqara toossida.

²² Yeyzi Golggotta gaaze bessa Yesuusa kanggida. «Golggotta» gaazanna «Omma ota» ga7e.

²³ Hyargaame fana karbbe gaaze gaalla worqqinttide woyne uzho ga7i ees inggida. Yezin E uzhanxi ixida.

²⁴ Unttii masqalalla afa eza suxxida. Oona akko yellodyezakon ga7i E afultto shagii ixa olida.

²⁵ Un masqalalla afa eza suxxize wode wonttappa hyaydzdzii saate.

²⁶ Un, «Ayhudunts kaat» yaga7i eza mootize xuufe xaafii gaddida.

²⁷ Yesuusara lam77i faanuntsana feta eeppa mizaqi zalara hyankkaya eeppa workkita zalara masqalalla afa suxxida.

²⁸ Geeshi Maxaafite, «lita baz oochchide asuntsara E faydinttida» ga7inttidanna folinttida.

²⁹ Ogera aadhize asuntsi Yesuusa leqqii, fa ommito en7izi cazzhida; «Zambbay! Xoozze Keetsito lalii hyaydzdzii qamma gidda keexizayo, ne ommito ashsho;

³⁰ ane masqalizeppa wodhdhii nena ashsho» yagayda.

³¹ Yinnii gaara, kahinunts hyalaquntsi higge tamarssizuntsara fettilla Yesuusa leqqii, «Melluntsana ashshida, yezin fana ashshodes dandda7oos;

³² nuunii bi7i ammanode gaar Kiristtoosa, Isra7eele Kaati, ane masqalappa hyatte wodhdho» yagayda. Mahi melle atto yezin, eera masqalalla afa suxunttiduntsappa eza leqqida.

Yesuusa hyayqqida

(Maato. 27:45-56; Luqa. 23:44-49; Waha. 19:28-30)

³³ Izippun saateppa dentsii, uddufun saate yellodes sa7ita ubba dhumida.

³⁴ Uddufun saate Yesuusa fa qaaltto dhoqi yiizii, «Elohee, Elohee, laama sabaqitani?» yagayda. Yinnii bilitsita, «Ta Xoozayo, ta Xoozayo, tana akkos ashshido?» ga7e.

³⁵ Ize eqqide asappa fete fete yinno si7i, «Yikke, Eeliyaasa xeeqane» yagayda.

³⁶ Yentsi asuntsappa fete woxxii, gurba fuzara caala woyne baazhii; gufe berttsalla gaddii, «Naagote; Eeliyaasa masqalappa eza ketstsodes ye7odyezako ane bo7oda» yaga7i Yesuusa doonago ushshodes shiishida.

³⁷ Yesuusa fa qaaltto dhoqi yiizii uukki, hyayqqida.

³⁸ Xoozze Keetsta suxunttide magaraajita wokkappa sulle gaxa yellodes, lam77i kezii feedhinttii wodhdhida.

³⁹ Masqalzeppa tiino zalara ize eqqide fettii mato hyalaqize, Yesuusa wayzi hyayqgezako bi7ide wode «Hyay atstse turo Xoozze Na7a» yagayda.

⁴⁰ Yinno hyaakora eqqii be7ize eerats maachuntsi yene. Un gidda Magdela Mayrama, geezze Yayqooban Yoosa intta Mayramiran Salooma yene.

⁴¹ Yentsi maachuntsi Yesuusa Galila yeze wode eza kaalliduntsanan eza mokkiduntsana mahi Yesuusara wolla Yerusalaame hyanggide melle gaama maachuntsi ize yene.

Yesuusa mooginttida

(Maato. 27:57-61; Luqa. 23:50-56; Waha. 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sa7ita uguride wode shiiqide asunts gidda bonchchinttide Ayhude shangguntsappa fete, Yoosefa gaaze atstse, Xoozze ka7itumo yo7odanno naagitera yeze, Armmatiyasa katama asi yezay yi7ida. Wonttiste Sambbatas giiginttize qamma maaqqide gisho Yoosefa miinggi Philaaxoosago hyanggi, Yesuusa ahito ekkodes woossida.

⁴⁴ Philaaxoosa Yesuusa hyayqqidanno si7ide wode gaama qoppida; mato hyalaqiza xeeгии, «E hyayqqi gam7ida?» yaga7i oocida.

⁴⁵ Philaaxoosa Yesuusa hyayqqidanno mato hyalaqizeppa si7i E ahito Yoosefas inggida.

⁴⁶ Yoosefa moogo afula wonggi; Yesuusa ahito masqalappa ketstsii, afulara xaaxii, shuchchappa woocintide booza gidda E ahito moogida. Mahi yinna booziti doontte damma shuchchi gol7izi gaddida.

⁴⁷ Magdela Mayramiran Yoosa intta Mayrama Yesuusa ahito un aanne gaddizako be7ine.

16

Yesuusa hyayqoppa denddida

(Maato. 28:1-8; Luqa. 24:1-12; Waha. 20:1-10)

¹ Sambbata aadhidannippa suuba Magdela Mayramo, Yayqooba intta Mayramiran Salooma hyanggi, Yesuusa ahito tishshades shitto wonggida.

² Wogga wode wontta gooda xalqe kessadera, booza hyanggida.

³ Un fa gidda fetay fetayra, «Booziti doonttipa nuus shuchchito oode gol7izi hyaasode?» yaga7i ohinttida.

⁴ Un be7ize wode ye anddir damma shuchchize bunbbulunttii hyal7idanno bi7ida.

⁵ Yesuusa moogintide booziti gidda gelize wode fettii yidhdho dhiiratsay bootsi ma7o ma77i, mizaqi zalara bettiday bi7i tannida.

⁶ Yezin E unttago, «Tannippete; masqalalla afa suxuntide, Naazirete Yesuusa yin koyzanno taanii erane. E hyanne baaya, hyayqoppa denddida. Un eza moogide bessito hyanno bo7ote.

⁷ Hyatte hyanggi Yesuusa tamaruntsisin Phexiroosas, «Yesuusa yinttappa tiinidhii Galila aadhida. E yinttis ohidanni fana yin eza yeyga be7ada» ga7i ohote» yagayda.

⁸ Maachuntsi zhashmora goqii boozitippa kezii aachinttida. Mahi un zhashtize gisho yinno oodesin akkon ohikaaya.*

Yesuusa Magdela Mayramis benttida

(Maato. 28:9-10; Waha. 20:11-18)

⁹ Yesuusa hyayqoppa denddidannippa maaqqii wogga wode wontta, laappun tuna ayyaanuntsana kesside Magdela Mayramis tiinidhii benttida.

¹⁰ Iza hyanggi eera tiino yezuntsis, un azzaniteran yeekkittera yezin ohida.

¹¹ Yezin Yesuusa faxes yezannon iis benttidanno un si7ide wode iza gaazanno ammanikaaya.

Yesuusa lam77i fa tamaruntsis benttida

(Luqa. 24:13-35)

¹² Yinnippa suuba, unttago lam77untsi katamappa kezii hyammadera, ogella afa Yesuusa tiinoppa dumudhii unttis benttida.

¹³ Un suub maaqqii, melluntsis ohidap, attin melluntsin un ohito turo gaykaaya.

Yesuusa taphpho fettii fa tamaruntsis benttida

(Maato. 28:16-20; Luqa. 24:36-49; Waha. 20:19-23; Hawa. 1:6-8)

¹⁴ Suubappa taphpho fettii E tamaruntsi katstsa ma7adera, Yesuusa unttis benttida. Unttis ammano baayze gishon hyayqoppa E denddidanno bi7ide asuntsi ohin un ammananxii ixside gisho E untana borida.

¹⁵ E unttago, «Sa7a ubba qitii as ubbuntsis Wonggele ohote.

16:7 Maato. 26:32; Mar. 14:28 * **16:8** Fettii fettii zaga maxaafuntsi Marqqoosa Wonggele faydo 8 lla afa essane. Mahi fettii fettii maxaafuntsi faydo 9-20 yellodes yeze qoftto gujjoos. Maaqqikon melluntsi, faydo 8 kaallii yezanno gujjane. Yinnan [Maachuntsi hyanggi, kiitanchcho ohidanno ubba Phexiroosan eera yezuntsis hyaataro ohida. Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaruntsana geeshin medhina atotitsi Wonggele kiitto awa kessappa awa gelo yellodes kiittida] **16:15** Hawa. 1:8

¹⁶ Ammanidayin xammaqinttiday attoda, yezin ammanoose firddinttoda.

¹⁷ Ammanzuntsis hyanna mallita ingginttoda. Un ta suntsite tuna ayyaana kessoda, kille doonara ohinttoda.

¹⁸ Un shooshi aykkikon woy wodhizebaz uzhikon untana qohaama. Mahi un fa kushito hyarggintizuntsalla afa gaddii untana fatstsoda» yagayda.

Yesuusa ude Salo kezida
(Luqa. 24:50-53; Hawa. 1:9-11)

¹⁹ Laatstsii Yesuusa tamaruntsara ohinttidannippa suuba ude salo kezida; Xoozzeppa mizaqi zalara bettida.

²⁰ E tamaruntsi qitide besa ubba qaala ohida. Laatstsin untara wolla oochchane. Unttii ohize qaaltta turo maaqqidanno Xoozii untis inggide mallite miintsane.

Luqasa Xaafide Yesuus Kiristtoosa Wonggele Gele

Yesuusa dooride taphpho lam77i hawaarunsi gidda Luqasa baaya. Luqasa Wonggele, Yesuusa tiino nabunts doontte ye7oda ga7intti ohinttidanno, Isra7eelunsi kaseppa kafittera yezide «Kiristtoosa» maaqqidanno as kochchi ubba ashshizaya maaqqidanno qonccizane. Luqasa, fa maxaafte Yesuusa dahuntsis Wonggele sabbakodes fa adeppa kiitinttidaya maaqqidanno hyanna Wonggeltte asuntsis yeze dumma dumma madhappa kessizaya maaqqidanno ohida. Luqasa Wonggele gidda, Yesuusa ye7e baz ohize tiino zofantten Yesuusa ude Salo kezidanno ohize faaditsi zofantte benttii ohinttidanna ufays baz. Yesuusa Salo kezidannippa maaqqii ammano wayzi diccezakon dalggezakon ohize taarikito hyay Wonggele xaafize hawaarunsi oocha maxaafte xaafida.

Kiitanchcho mazmure baz, Yesuusa yelinttide wode wude yenggizunsi hyanggi bi7idanno ohize taarike, Yesuusa na7atitsa Xoozze keetsta hyanggidanno, yiqsinttize Samaara atstse bazin dhabii benttide na7ay baz ohize taarike, Luqasa Wonggele xalaala benttize taarike. Luqasa Wonggeltte gaxappa gaxa yellodes yeze waanna qoftta woosa baz, Geeshi Ayyaanabaz, Yesuusa oocha gidda maachchuntsis yeze bessin Xoozii nagara maarizanno.

Aafe Qofunsi

Gele qofa 1:1-4

Xammaqize Wahannisan Yesuusa yelintton dichiton 1:5—2:52

Xammaqize Wahannisa oocha 3:1-20

Yesuusa xinqqatton fattaninttidanno 3:21—4:13

Yesuusa Galila oochchide oocha 4:14—9:50

Galilappa Yerusalaame yellodes 9:51—19:27

Wurssutsi saamintte Yerusalaame kara gancce 19:28—23:56

Hyayqoppa dendde, asis qonccen salo keze 24:1-53

¹ Bonchcho Tewofiloosa, nu gidda folinttide bazis gaamunsi, faas dandda7inttide gaar xaafida.

² Yinna taarikito un xaafidanna tiinoppa aykkii aafe markkunsi qaala xaafii nuus ohidanno.

³ Taanin ta baggara tiinoppa qoppii bi7idanippa suuba yinna taarikita hyanidanno luulizii nees Tewofiloosas xaafizanna taas lo77o maaqqii benttida.

⁴ Yinnan, ne tamaridanna turo maaqqidanno erisodes.

Xammaqize Wahannisa yelintte

⁵ Yihuda kaat Heroodisa wode Abiya baggappa maaqqide Zakkariyaasa gaaze Ayhude kahine yene. E machchitan Aarona kochchappa. I suntsitan Elssabeexo.

⁶ Lam77untsin Laatstse wogan kiitto ubba naagii bore baayzin Xoozze tiintte xillotitsara yezida.

⁷ Yi7op attin Elssabeexa dhoontsi maaqqide gisho untis na7a baaya. Lam77untsin cinggida.

⁸ Fettii wode Zakkariyaasa fa tarttii ode Xoozze tiino kahinetitsara oochchane.

⁹ Kahinetitsi wogara Xoozze keetsta gelii ixaane cugissades eza ixa yellida.

¹⁰ Ixaane cugize wode asunsi ubba bale woossane.

¹¹ Laatstse kiitanchchize zharsho zharshize bestippa mizaqi zalara eqqii benttida.

¹² Zakkariyaasa eza bi7i tannii gaama zhashtida.

¹³ Yezin kiitanchchize eego, «Zakkariyaasa zhashtippe; ne woosita sinttida. Ne machchita Elssabeexa dhiiratsi na7a yeloda, eza Wahannisa ga7i ne suntsoda.

¹⁴ E nees wallon ufayssi maaqqada; gaamuntsi E yelintte ufayttoda.

¹⁵ Laatstse tiino E damma maaqqada; woyne ushshii maaqqin melle matstsize ushshii uzhaama. Fa inttii sazite yezara Geeshi Ayyaanara kumoda.

¹⁶ Isra7eele asuntsappa gaamuntsana fa Laatstse, Xoozzego mahoda.

¹⁷ Aduntsi wozintto na7untsago mahoda, kiitintoosuntsana xillotitsi cinccatitsago mahode gaar, Laatstsis koshshize worzha giigisades Eeliyaasa ayyaanaran wolqqara Laatstse tiintte hyammada» yagayda.

¹⁸ Zakkariyaasa kiitanchchizego, «Ta yinno akkora erode? Taaran ta machchitira cinggida» gayda.

¹⁹ Kiitanchchize mahi, «Taanii Xoozze tiintte eqqize Gabre7ele. Hyanna misiraachchito nees ohodes Xoozappa kiitinttida.

²⁰ Yikke, wodito naagii folinttode ta qaalto ne ammananxii ixside gisho hyanna folinttode wontsis ne doontta muume maaqqada, ohinttodesin ne dandda7aama» yagayda.

²¹ Ye wode Zakkariyaasa Xoozze keetstsite gelii gam7ide gisho akko yi7ido ga7i asuntsi bale naagitera gam7ida.

²² E bale kezii untana ohissades dandda7ikaaya. Malla kushera beezanip attin ohinttodes dandda7oosanno bi7ide wode qonccitsi bi7idanno erida.

²³ Zakkariyaasa oocha wodito folii fa kara maaqqida.

²⁴ Yinnippa suuba, E machchita Elssabeexa wodaxida. Ichchin agina kumutsi fana geentsi asis benttikaayzara gam7ida.

²⁵ Iza, «Laatstsi fa maarotitsite ta toochito as giddappa hyaasodes bi7i hyanna wodite hyanno taas oochchida» yagayda.

Yesuusa yelinttodanna tiinidhii ohinttida

²⁶ Elssabeexa wodaxidannippa izippuntsa agintte, Xoozii Kiitanchcho Gabre7ele Galila gade yeze Naazirete katama kiittida.

²⁷ Ezin Yoosefa gaaze kaat Dawute kochchappa maaqqide atstses oocinttide wudurttigo kiitinttida. Yinna wudurtta Mayramo ga7inttane.

²⁸ Kiitanchcho iigo hyanggi, «Gaama kadhinttidanne, saro nees maaqqe, Xoozii neera yene» yagayda.

²⁹ Mayrama E ohite gaama tannii, «Hyanna akko saritse» ga7i qoppida.

³⁰ Kiitanchchize mahi, «Mayrame, zhashtippe; ne Xoozze tiintte nashsho denggida.

³¹ Yikke ne wodaxoda dhiiratsi na7a yeloda, E suntsiton Yesuusa ga7i suntsoda.

³² E damma maaqqada, Ubbappa kattara Xoozze na7a ga7intti xeehinttoda. Laatstse Xoozze E aday Dawute araata ees inggoda.

³³ E Yayqooba kochchalla afa medhina ka7itoda; E ka7itumttis hyal7e baaya» yagayda.

³⁴ Mayrama kiitanchchizego, «Yinna wayzi hyanode? Ta dhiiratsara yellinttikaaya» yagayda.

³⁵ Kiitanchchize mahi, «Geeshi Ayyaana neella afa wodhdhoda, Ubbappa kattara Xoozze wolqqita neella afa shemppoda. Yinnii gisho, yelinttide geeshi na7ay Xoozze Na7a ga7inttoda.

³⁶ Yikke, ne igintta Elssabeexa fa cimatitsi laytsite dhiiratsi na7a wodaxida. Iza dhoontsi ga7inttidanno, yezin hyatte izippuntsa agina aykkida.

³⁷ Xoozza gamizebaz baaya»yagayda.

³⁸ Mayrama, «Yeezako, taanii Laatstse arttis, ne qaaltti gaar taas yi7o» yagayda. Yinnippa suuba, kiitanchchize iippa shaakkintida.

³⁹ Mayrama yinna saamintte denddii Yihuda sa7a yeze fettii ale katama qitida.

⁴⁰ Zakkariyaasa kara gelii Elssabeexo sarotsida.

⁴¹ Elssabeexa Mayrama sarotsizanno si7ize wode I saztte yeze na7ay ufayssara dollida. Elssabeexa Geeshi Ayyaanara kumii,

⁴² fa qaaltto dhoqi yiizii, «Neenii maachuntsappa anjjinttidanno, ne wodaxide na7ayin anjjinttidaya.

⁴³ Yi7o yezin, ta Laatstse intte, neenii taago ye7ode gaar ta oode?

⁴⁴ Yikke ne sarotitsito ta si7ize wode ta sazite yeze na7ay ufayssappa dollida.

⁴⁵ Laatstsii foloda ga7i inggide qaaltto ammanidanna, iza anjjinttidanno» yagayda.

Mayrami mazmure

⁴⁶ Mayrama hyannii gaara yagayda:

«Ta shemppita Laatsta bonchchane,

⁴⁷ ta Ayyaanze gaalla Xoozzella ufayttane.

⁴⁸ E fa arttii toochito bi7ida.

Hyaynoppa aykkii yeletitsi ubba tana anjjinttidanno ga7oda.

⁴⁹ Wolqqaama maaqqide E, taas damma baz oochchida.

E suntsita Geeshi.

⁵⁰ Eza bonchchizuntsalla afa,

E maarotitsita medhinappa medhina yellodes.

⁵¹ Fa qesite mintsi baz oochchida,

fa wozintte uturtizuntsanna lalida.

⁵² Damma kaatuntsana araatizeppa wodhizida;

Fa ommito toochizuntsana bonchchida.

⁵³ Naydhhdhiduntsana lo77o bazara mishshida,

yezina duruntsana kallo kushe dakkida.

⁵⁴ Fa maarotitsito qoppi,

Fa ariza Isra7eele maaddida.

⁵⁵ Yinnan nu aduntsis ohide qaala,

Abrahamasin E zarttis ga7idanno medhinas folodes»

yagayda.

⁵⁶ Mayrama Elssabeexi kale hyaydzdzii agina gaar gam77i fa kara maaqqida.

Xammaqize Wahannisa yelintte

⁵⁷ Elssabeexi yelo qamma yellin dhiiratsi na7a yelida.

⁵⁸ I dootsuntsin I iginuntsi Laatstsii damma maarotitsi oochchidanno si7i, iira wolla ufayttida.

⁵⁹ Osfuntso qammite zhooga na7aya garrazodes yi7ida. E aday suntsite Zakkariyaasa ga7i suntsodes koyda.

⁶⁰ Yezin intta, «Ade, Wahannisa ga7inttodes beezane» yagayda.

⁶¹ Unttin, «Ne iginutsappa hyay suntsera xee ginttide ooden baaya» yagayda.

⁶² E aday oode ga7i suntsodyezako erodes koyi eza malla oocida.

⁶³ E xaafizebaz oocii ekkii, «E suntsita Wahannisa» ga7i xaafida. Ubbuntsi E xaafidanno bi7i gaama qoppida.

⁶⁴ Iira Zakkariyaasa il7antsita bilinttida, Xooz galatittera ohintte aykkida.

⁶⁵ Dootsuntsi ubba zhashmora kumida. Hyanna hyanidanna ale Yihuda sa7a ohinttida.

⁶⁶ Yinno si7eze ubbuntsi, «Hyay na7ay akko yi7ad yessa?» ga7i fa gidda ohinttida. Laatstse kushita eera yene.

Zakkariyaasa tinbbite

⁶⁷ Wahannisa aday Zakkariyaasa Geeshi Ayyaanara kumii hyannii gaara yaga7i tinbbite ohida.

⁶⁸ «Isra7eele Laatstse Xoozze galatintto, yi7i fa asuntsana wozida.

⁶⁹ Fa arize Dawute keetstsa atotits wolqqa dentsida.

⁷⁰ Yinnan zaga wode geeshi nabunts doontte ohinttidanni fana,

⁷¹ E ashita nu morkkuntsappan nuura olintize ubbunts kushtippa.

⁷² Yinno E oochchidanna nu aduntsis fa maarotitsito beessadesin, fa geeshi caaqito naagodes.

⁷³ Nu aday Abrahama caaqqide caaqito qoppodesin

⁷⁴ nu morkkuntsi kushtippa kessii zhashimo baytsi ees kiitinttode fana.

⁷⁵ Nu laytsite ubbanne geeshshatitsaran xillotitsara fa tiintte nuna essodes.

⁷⁶ Ta na7ayo, neenii Ubbappa kattara Xoozze nabe ga7inttoda. Laatstse ogito loytsodes ne E tiintte hyanggoda.

⁷⁷ Un nagartta uccinttin, un atotitsi era denggodanno ne Laatstse worzhitis ohoda.

⁷⁸ Nu Xoozze lo77o maarotitsitippa denddii wontta xalqe nuus saloppa kezida.

⁷⁹ Yinnan dhuma giddan, hyayqo dasho oomo yezuntsis foo7issades, nu tohiton saro ogego mahodes»

yagayda.

⁸⁰ Na7ay diccida, Ayyaanara minggida, Isra7eele asuntsis benttode wontsis akko baayze ganasa yezida.

2

Yesuusa yelintte

(Maato. 1:18-25)

¹ Ye wode Roome gade yeze as ubbuntsi faydinttode fanan suntsita xaafinttode fana kaati Awugisxoosa kiittida.

² Yinnan Qerenoosa Sooriya gade ahize wode oochinttide tiino faydo.

³ Yinnii gisho, fettii fettii asi fa suntsito xaafinttodes fa yelinttide gade qitida.

⁴ Yoosefan Dawute keetstsappan kochchappa maaqqide gisho Galila Naazirete katamappa denddii Dawute katama maaqqide Yihuda Beeteleme qitida.

⁵ Hyanggoder, yelodes wode hyal7ide E oocii gaddide, Mayramira wolla xaafinttodes hyanggida.

⁶ Un ize yezin iis yelo wode yellida.

⁷ Fa anggis na7aya yelida. Curqqara xaaxii zaqqo aqize keetsi bessi dhabide gisho gongga gidda woytstsida.

Wude yenggizuntsanan kiitanchhon

⁸ Yinna gadite qamma duro wude yenggite zooze aqize wude yenggizuntsi yene.

⁹ Laatstse kiitanchcho yi7i un kale eqqida. Laatstse bonchcho un kantto wutii foo7ida; untin damma zhashimo zhashtida.

¹⁰ Kiitanchchize untis, «Zhashtippete! Yikke, as ubbannis maaqqide damma ufayssi misiraachcho ekkii yi7ida.

¹¹ Yinnan, Dawute katamite ashshizay yinttis hyayno yelinttida. Ezin Laatstse Kiristtoosa.

¹² Yinnan yinttis malla maaqqe; zhooga na7ay curqqara xaaxintti gongga gidda woy7idaya yin demmada» yagayda.

¹³ Qoppikaayzin gaama Salo kiitanchchuntsi kiitanchchizera fettilla benttii, yaga7i galatida,

¹⁴ «Bonchcho Xoozzes afa salo, sarotitsi sa7alla afa Xoozii kadhize asis maaqqe.» Yagayda.

¹⁵ Kiitanchchuntsi untappa shaakkintti salo kezidannippa suuba wude yenggizuntsi, «Ane Laatstsii nuus qonccizide bazin hyanidanno be7ades Beeteleme yedhdhote» yagayda.

¹⁶ Untin ellisii hyanggida. Mayramo, Yoosefan zhooga na7ay gongga gidda woy7idaya bi7ida.

¹⁷ Bi7i maaqqii na7ibaz untis ohidanno, geeshi yinna besite yeze asuntsis markkidhida.

¹⁸ Yinno si7ide ubba wude yenggizuntsi ohidanno gaama qoppida.

¹⁹ Mayrama hyanide baz ubba fa wozintte qoppittera yene yeshsha.

²⁰ Yenggizuntsi untis ohidanni gaara yi7in bi7ida. Yinnii gisho, fa si7idebazisin bi7idebaz ubbannis Xoozze bonchchiten galatitte maaqqida.

Yesuusa Xoozze keetsta kanggida

²¹ Osfunsa qammite, garraze wode yellin, iis agina attodannippa tiino kiitanchcho gaddide suntsite Yesuusa ga7inttida.

²² Muse higge fana un geezhize wode folinttidanippa suuba Yoosefaran Mayramira zhooga na7a fa Laatstsos immades Yerusalaame qitida.

²³ Yinnan, Laatstse higgera, «Dhiiratsi maaqqide anggis na7a ubbuntsi Laatstsos dummudhidaya maaqqe» ga7intti xaafinttidanno folodes.

²⁴ Mahi Laatstse higge, lam77i koka woy wolle zharshodes kanggida.

²⁵ Ye wode geeshin ammanora mintsii maaqqide Simoona ga7inttize atstse Yerusalaame yene. E Isra7eeluntsana ashshiza naagitera yene. Geeshi Ayyaanan eella afa yene.

²⁶ Mahi Kiristtoosa bi7ikaayzara hyayqqamanno Geeshi Ayyaana ees beezin erii yene.

²⁷ E ye wode Ayyaana kaalitsin Xoozze keetsta qitida. Na7ay inttiran adera woga folodes zhooga na7aya Yesuusa ekkii gelide wode. ²⁸ Simoona moki ekkii na7aya iringgi, yaga7i Xooz galatida.

²⁹ «Laatstso ne taas gelide qaaltti fana, hyatte ne ariza sarora moyzo.

³⁰ Ta aafta asi ubbunts tiino ne giigizide,

³¹ ne atotitsito bi7ida.

³² Yinnan Ayhude maaqqoosse ubbuntsis,

Xoozze ogito geeshize foo7o,

ne asunts Isra7eeluntsis bonchcho» yagayda.

³³ Yoosefaran Mayramira E baz ohinttidanne gaama qoppida.

³⁴ Simoona untana anjjida. Intta Mayramigo, «Yikke hyay na7ay Xoozappa doorinttide gaama Isra7eeluntsis un gol7itisin un dendditis malla maaqqada. Yinnon gaamuntsi ixixane.

³⁵ Ne shemppitan mahi mashshara cadinttoda» yagayda.

³⁶ Mahi Aseere kochchappa maaqqide Faanu7ela na7ita Haanna ga7inttize nabita yene. Iza gaama cinggida; iza azinzera laappun bere yezida.

³⁷ I azinze hyayqqin osfun tam oyddii bere maaqqade wontsis qamman awara face baytsi woosaran xoomara Xoozze Keetsta oochchane.

³⁸ Iza yinna saate hyanggi Xooz galatida; Yerusalaame atotitsi wode naagize ubbuntsis zhooga na7ay baz markkidhida.

³⁹ Yoosefaran Mayramira Laatstse higgite kiitinttide wogito ubbanno folidannippa suuba Galila sa7a yeze fa katama Naazirete maaqqida.

⁴⁰ Na7ay dicciteran minggitara hyanggida. Cincatitsara kumida; Xoozze aadho keehatitsita eella afa yene.

Yesuusa Xoozze keetsta qitida

⁴¹ Yoosefaran Mayramira Faasika Ba7ale bonchchodes ubba bere Yerusalaame qitane.

⁴² Yesuusas taphpho lam77i bere maaqqide wode tiinoppa hyanggizanii fana baalito bonchchodes hyanggida.

⁴³ Ba7ale bonchchidanippa suuba kara maaqqize wode na7ay Yesuusa Yerusalaame attida. Yezin Yoosefaran Mayramira E Yerusalaame attidanno erikaaya.

⁴⁴ E kara maaqqide asara yeze gaara yi7in un fettii qamma oge yedhdhida. E baayzanno eridannippa suuba fa iginuntsi kalen lagguntsi kale koyda.

⁴⁵ E ize dhabin koyitera suuba Yerusalaame yellodes yi7ida.

⁴⁶ Hyaydzdzii qammappa suuba Xoozze Keetsta asttamaarunts gidida bettii unbaz si7itten untana oocitera yezin denggida.

⁴⁷ Eza si7ize ubbuntsi E qofiten mahite gaama qoppida.

⁴⁸ Kara asuntsi eza denggide wode gaama qoppida. E inttan, «Ta na7ayo, akkosi nuna hyannigaara oochchido? Ne aderan taaran nena koyitera waayida» yagayda.

⁴⁹ Yesuusa unttago, «Tana akkos koye? Taanii, ta aday keetsta yessades beezanno eroso?» yagayda.

⁵⁰ Yezin E unttago gaydanno un tiirikaaya.

⁵¹ Yinnippa suuba, unttera wolla Naazirete katama yi7ida. Unttis kiitinttii yezida. E intta yinna ubbabazito wozintte gaddii naagane.

⁵² Yesuusa, cincatitsera, ude dichcharan sabara Xooz tiinon as tiino diccane.

3

Xammaqize Wahannisa sibkkete

(Maato. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Waha. 1:19-28)

¹ Kaati Xibaaryoosa Roome gade ka7itin, taphpho ichchintsa bere, Phenxe Philaaxoosa Yihuda ahize wode Heroodisa Galila ahize wode E ishe Filphoosa Ixuuriyasan Xirakkonddoosa ahize wode Lisaniyoosa Ablaanisa ahize wode

² Haannaran Qayyaafara kahinunts hyalaqa maaqqii yezin, Xoozze qaala Zakkariyaasa na7a Wahannisago akko baayze ganasa yi7ida. ³ Wahannisa, «Yin nagarttippa maaqqii xammaqinttote. Xoozii yin nagartto atto ga7oda» yaga7i tamaarssite Yorddaanosa borkka gaxara yeze sa7a ubba qitida.

⁴ Yinnan nabe Isayaasa fa maxaafite, «Akko baayze ganasa gidida fa qaaltto dhoqi yiizi,

uukkize atstse qaalta,
 «Laatstse ogito giigizote,
 worogiton luulizote.

⁵ Doochii ubba kumoda,
 deren dhogga bessin ziqqi gawuda.
 Wobbo ogita luuloda,
 giigoose horogita giigoda.

⁶ As kochchi ubba,
 Xoozze atotitsito be7ada »
 ga7i xaafidanifanna hyanida.

⁷ Wahannisa, fa kushite xammaqinttodes yi7ide gaama asuntsago, «Hyantsi, shooshi na7untso yo7odes yeze hyanqoppa attode gaar yinttana zoride oode?

⁸ Yikke, yin maarinttes beezze lo77o oocha oochchote, yin wozintte, «Nuus, nu aday Abrahamas yene ga7i ceeqinttippete.» Hyankka si7ote, hyantsi shuchchuntsappa Xoozii Abrahamas na7a kessodes dandda7ane.

⁹ Hyatte, gandde minxa xapho yene. Yikke, lo77o aafe aafosse minxa ubba gachchinttii tama ollinttoda» yagayda.

¹⁰ Asuntsi, «Yeezin nuunii akko oochchode?» yaga7i oocida.

¹¹ Wahannisa mahi, «Lam77i afula yeze asi baayzes shago. Katstsa yeze baayzes shago» yagayda.

¹² Qaraxe gachchizuntsii xammaqinttodes yi7i, «Astamaarizayo, nuunii akko oochchode?» yagayda.

¹³ E mahi, «Yin gachchisades beezanippa aatsii ekkippete» yagayda.

¹⁴ Mahi wottaddaruntsi yi7i, «Nuunii akko oochchode» yaga7i oocida.

Wahannisa, «Obazin wolqqara dafii ekkippete, ooden worddora mootippete, yin damoozita yinttis maaqqada» yagayda.

¹⁵ Asuntsi Kiristtoosa ufayssara naagii yeze gisho Wahannisa, «E Kiristtoosa maaqqane?» yaga7i fa wozintte qoppida.

¹⁶ Wahannisa ubbuntsis mahi, «Taanii yinttana hyaatsara xammaqane, yezin taappa aadhii miinggize ye7oda. Taanii E caamma gadito billodes beezoosse asi. E yinttana Geeshi Ayyaanaran tamara xammaqoda.

¹⁷ Uduma yeze katstsa geeshodes fitstse E kushite yene. Geeshi katstsa fa fachite gussoda; buurtto dhaboosse tamar michchoda» yagayda.

¹⁸ Mahi Wahannisa asuntsana gaama zorii Wonggele* ohida.

¹⁹ Yezin Wahannisa Heroodisa fa ishe machchito, Heroodiyada, ekkide gishon melle iita oochiti gisho kaccide wode

²⁰ Heroodisa kasenilla afa melle iita baz ubba gujjii Wahannisa woyne geltsida.

Yesuusa xammaqintte

(Maato. 1:1-17; 3:13-17; Mar. 1:9-11)

²¹ Wahannisa accinttodoranippa tiino as ubba xammaqii maaqqin, Yesuusan mahi xammaqinttida. E woossodera salo buguntida.

²² Geeshi Ayyaana wolle fana benttitera eella afa bettida. Saloppa «Ta kadhize na7ay nena; ne tana ufayssane yaga7ize» qaala yi7ida.

²³ Yesuusa tamaarse aykkize wode ees hyasttam bere maaqqadara, asuntsi eza Yoosefa na7a ga7i qoppida.

Yoosefa Eele na7a,

3:7 Maato. 12:34; 23:33 **3:8** Waha. 8:33 **3:9** Maato. 7:19 **3:12** Luqa. 7:29 * **3:18 Wonggele:** Girike doonara Wonggele gaaze qaalize gaama ufayssize ohe woy misiraachcho ga7e. Yinna misiraachchitan Kiristtoosa as kochchi ubba medhina firddappa ashshodes kiitinttii yi7ide damma ufayssi (Luqa. 1:19; 2:10) **3:19** Maato. 14:3-4; Mar. 6:17-18 **3:22** Medho 22:2; Maz. 2:7; Isa. 42:1; Maato. 3:17; Mar. 1:11; Luqa. 9:35

²⁴ Eele Maate na7a,
 Maate Leewe na7a, Leewe Malkka na7a,
 Malkka Yoon na7a, Yoon Yoosefa na7a,
²⁵ Yoosefa Mataate na7a, Mataate Amoxe na7a,
 Amoxe Nahoom na7a, Nahoom Asiliime na7a,
 Asiliime Naage na7a,
²⁶ Naage Ma7aate na7a,
 Ma7aate Mataatiye na7a, Mataatiye Samaye na7a,
²⁷ Samaye Yoosefa na7a Yoosefa Yihuda na7a, Yihuda Yoonane na7a, Yoonane Rase
 na7a,
 Rase Zerubaabela na7a, Zerubaabela Salatiyaale na7a,
 Salatiyaale Neere na7a,
²⁸ Neere Miilkkii na7a,
 Miilkkii Haade na7a, Haade Qoosame na7a,
 Qoosame Elmodaane na7a, Elmodaane Eera na7a,
²⁹ Eera Yoose7e na7a, Yoose7e Alaazare na7a,
 Alaazare Yoorame na7a, Yoorame Maate na7a,
 Maate Leewe na7a,
³⁰ Leewe Simoona na7a,
 Simoona Yihuda na7a, Yihuda Yoosefa na7a,
 Yoosefa Yoonane na7a, Yoonane Eliyaaqeme na7a,
³¹ Eliyaaqeme Maliyye na7a, Maliyye Maynaane na7a,
 Maynaane Maate na7a, Maate Naatane na7a,
 Naatane Dawute na7a,
³² Dawute Issey na7a,
 Issey Iyobeede na7a, Iyobeede Boo7eza na7a,
 Boo7eza Salmoona na7a, Salmoona Na7asoon na7a,
³³ Na7asoon Aminaadabe na7a, Aminaadabe Raame na7a, Raame Arnne na7a,
 Arnne Asroome na7a,
³⁴ Asroome Faarese na7a,
 Faarese Yihuda na7a,
 Yihuda Yayqooba na7a,
 Yayqooba Yisaaqa na7a, Yisaaqa Abraham na7a,
 Abraham Taara na7a,
³⁵ Taara Naakkore na7a,
 Naakkore Saruuge na7a, Saruuge Rehu na7a,
 Rehu Faaleqe na7a, Faaleqe Ebeera na7a,
 Ebeera Seela na7a,
³⁶ Seela Qaynaane na7a,
 Qaynaane Arfakisaada na7a, Arfakisaada Seeme na7a,
 Seeme Nohe na7a, Nohe Laamehe na7a,
³⁷ Laamehe Matusaala na7a, Matusaala Heenoke na7a,
 Heenoke Yaarede na7a, Yaarede Malaal77ela na7a,
 Malaal77ela Qaynaane na7a,
³⁸ Qaynaane Heenosa na7a,
 Heenosa Seeta na7a, Seete Addaama na7a,
 Addaama Xooz na7a.

4

Yesuusa fattanintida
(Maato. 4:1-11; Mar. 1:12-13)

¹ Yesuusa Geeshi Ayyaanara kumii Yorddaanosa borkkappa maaqqide fana Ayyaana eza akko baayze ganasa kanggida.

² Ize oyttam awaran qamma xalahera fattaninttida. Ye wodite akkon mu7ikaayzara gam77ide gisho wurssutsite naydhhdhida.

³ Xalahe eego, «Neenii Xoozze na7a maaqqiko ane hyay shuchchiza daabbo maaqqo ga7i kiitto» yagayda.

⁴ Yesuusa mahi, «Asi daabbo xalaalara yezoos ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida» yagayda.

⁵ Yinnippa suuba, Xalahe Yesuusa pharggo derella afa kessii hyanna alamtti ka7itumtto aafe qiphii maaqqades beeziida.

⁶ Xalahe, «Hyanna ubbannis adetits wolqqa bonchchon taas ingginttida. Taanii kadhize oodesin inggize gisho nees inggoda.

⁷ Yinnii gisho, ne taas goynizako ubba nees maaqqada» yagayda.

⁸ Yesuusa mahi, «Ne Laatsta, ne Xoozza, eza xalaala goynon ees oochcho ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida» yagayda.

⁹ Wurssutsite Xalahe Yesuusa Yerusalaame kanggi Xoozze Keetsitis kusttella afa essi, Neenii Xoozze na7a maaqqiko ane sulle sa7a nena olo.

¹⁰ Akkos gayko,

«Nena naagize fa Kiitanchcho
ne gisho kiittoda ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida.

¹¹ Un ne tohita shuchchalla dhubunttaame gaar,
fa kushite dhoqi yiizii nena dentsoda» ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida» yagayda.

¹² Yesuusa mahi, «Ne Laatsta Xoozza fattanippe ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida» yagayda.

¹³ Xalahe Yesuusa fatantto ubba hyaasidanippa suuba melle wottize wode dengode wontsis eeppa shaakkinttida.

Yesuusa Galila oocha aykkida

(Maato. 4:12-17; Mar. 1:14-15)

¹⁴ Yesuusa Geeshi Ayyaana wolqqara kumii Galila maaqqida. E suntsita kale yeze sa7a ubba kezida.

¹⁵ E Ayhude woosa keetsta gelii tamarssida; asuntsi ubbuntsi eza galatida.

¹⁶ Izippa E diccide katama Naazirete yi7ida. Tiinop oochchizanni fana Sambbata wode Ayhude woosa keetsta gelida. Nabbabodesin denddii eqqida.

¹⁷ Nabe Isayaasa maxaafize xaxinttidaya ees inggin, bugii, hyannigaara yaga7i xaafinttidanno denggida:

¹⁸ «Laatstse Ayyaana taalla afa yene,
dahuntsis Wonggele ohode fana

Xoozii tana doorida.

Acinttiduntsis bilintte,

qooqiduntsis be7e

un7inttiduntsana wallo kessodes,

¹⁹ Xoozii ashshodes qoppide bertto ohode fana tana kiittida» yagayda.

²⁰ Yinnippa suuba, maxaafiza xaaxii Ayhude woosa keetsta inggida. Ayhude woosa Keetsta yeze asuntsi ubba dakkii be7ine.

²¹ E, «Hyaychche yin hyaytira yin si7ize hyanna maxaafe qaalta hyayno folinttida» yagayda.

²² Ubbuntsi E baz lo77o baz ohinttane. Mahi E doonttipa kezze aadho keehatitsi kumide qaaltippa denddi gaama qoppii, «Hyay Yoosefa na7a baane?» yagayda.

²³ E, «Akimzayo ane nena ashsho, Qifirnahome gidda ne oochchidanno nu si7idanno mahi hyanne ne katamite oochcho» yaga7ize aazizera yin tana gawudannis so7e baaya» yagayda.

²⁴ Mahi, «Turo ohine; nabe fa yelinttide gadite bonchchinttoos.

²⁵ «Ta yinttis turo ohine; salo hyaydzdzii beren bagge gorddinttin mintsii naye sa7alla ubba yeze Eeliyaasa wode gaama budanuntsi Isra7eele gidda yene yeshsha.

²⁶ Eeliyaasa untappa fettigon kiitinttikaaya. Yezin Sarapta gidda yeze fettii budanttigo kiitinttida.

²⁷ Nabe Elssa7e wode Isra7eele gidda gaama qursumara hyargginttizuntsi yene yeshsha. Yezin Sooriya atstse Ni7imaanep attin ooden faxikaaya» yagayda.

²⁸ Ayhude woosa Keetsta yeze asi ubbuntsi yinno si7eze wode gaama zhilidhdhida.

²⁹ Fa bettide bestippa denddii derella afa keexinttide katamtippa gaxa kessii urqqii dakkodes gaga doona kanggida.

³⁰ Yezin E un giddara kantsii aadhida.

Yesuusa tuna ayyaana kessida

(Mar. 1:21-28)

³¹ Izippa Galila sa7a yeze Qifirnahome katama qitida. Ize Sambbata wode asuntsana tamarssida.

³² E tamarssizanna adetits wolqqara maaqqide gisho ubbuntsi E timirttite gaama qoppida.

³³ Ayhude woosa Keetsta tuna ayyaana aykkide atstse yene.

³⁴ E, «Naazirete Yesuusa nuna akkos waaytse nuuppa hyaakko; ne yi7idanna nuna dhabssodesine? Ne oona yezako ta erane. Neenii Xoozzeppa yi7ide Geeshi» yaga7i uukkida.

³⁵ Yesuusa tuna ayyaanze, «Si7i ga7i hyay atstseppa kezo» yaga7i seerida. Tuna ayyaanze atstsa as ubbunts tiino olii ashshii akkon qohikaayzara dakkii kezida.

³⁶ Asuntsi ubba gaama qoppida. Woligo, «Yeezin, hyanna akko timirtte? Tuna ayyaanuntsana adetits wolqqara kiittane; untin kezane» yagayda.

³⁷ E suntsita kara gancce ubba kezida.

Yesuusa gaama hyargginttizuntsana fatstsida

(Maato. 8:14-17; Mar. 1:29-34)

³⁸ Yinnippa suuba, Yesuusa Ayhude woosa keetstsappa kezii Simoona keetsta gelida. Simoona machchitii intta mintsii omma otstsin micha hyargginttida. Izo fatstode gaar Yesuusa woossida.

³⁹ I yitsitigo shiiqii zuggii I hyarggiza seerida. Michita ashshin ellisii denddii untana mukkida.

⁴⁰ Awa gelodes yi7adera dumma dumma hyarggera aykinttide asuntsana eego ki7ida. E fetella fetella afa fa kushito gaddii fatstsida.

⁴¹ Tuna ayyaanuntsi mahi, «Neenii, Xoozze na7a» ga7i wuysitera gaama asappa kezida. Yezin E untana seerida. E Kiristtoosa maaqqidanno un erize gisho fettii bazin ohaame fana kayda.

Yesuusa Galila tamarssida

⁴² Hyaga wonttize wode Yesuusa fettii asi baayze bessa qitida. Asuntsi koytera E yeze besite yi7ida. Untappa E shaakkintti qitaame gaar kayda.

⁴³ Yezin E, «Taanii melle katama hyanggi Xoozze ka7itumo Wonggele markkidhades beezane. Ta kiitinttidanna yinnisi» yagayda.

⁴⁴ Yihuda sa7a yeze Ayhude woosa Keetsta sabbakida.

5

Yesuusa dooride tiino tamaruntsana
(Maato. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

¹ Fettii wode Yesuusa Gensareexe Abba kale eqqezin gaama asuntsi E kantto wutii eza un7itsi, E tamarssize Xoozze qaaltto si7ine.

² Ize hayaatsi gaxa yeze lam77i gongguntsana bi7ida. Molo aykkize asuntsi gongguntsappa wodhdhii fa molo aykkize gitto meeccane yeshsha.

³ Yentsi gongguntsappa Simoonasse gidida gelii sa7appa eeratsi gidida shiishode fana oocida. Yeyzi, ye gonggizella afa bettii asuntsana tamarssida.

⁴ Fa tamarssizanno hayaasidanippa suuba Simoonago, «Gode geenttigo shiishii molo aykkodes yin gitiza olote» yagayda.

⁵ Simoon mahi, «Astamarizayo, qamma kumutsi labbii aqii akkon aykkikaaya, yezin ne gayko gitiza oloda» yagayda.

⁶ Un gitiza olide wode gitize fedhinttode wontsis gaama molo aykkida.

⁷ Melle gongge yeze fa lagguntsi yi7i, fana maaddode gaar wuttii xegida. Un yi7i lam77i gonggita, hayaatsite qoodhinttode wontsis molora kuntsida.

⁸ Simoon Phexiroosa yinno be7eze wode Yesuusa tiintte bunqqunttii, «Laatsto, taanii nagarar yeze as maaqqide gisho taappa hayaakko» yagayda.

⁹ Yinno E ga7idanna ezin eera yezuntsi aykkide molo gaamatitsite gaama qoppide gisho.

¹⁰ Mahi Simoon zhome maaqqide Zabdoosa na7untsi Yayqoobaran Wahannisanan gaama qoppida. Yesuusa Simoonago, «Zhashtippe! Yikkeppa neenii as aykkize asi maaqqada» yagayda.

¹¹ Un gonggito gaxa shiishidannippa suuba ubbanno ashshii Yesuusa kaallida.

Yesuusa qursuma hyargginttiza fatstsida
(Maato. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

¹² Yesuusa katamuntsappa fete gidida yezin fettii qursuma hyarggera* aykkinttide asi yinna katamite yene. Ye attsay Yesuusa bi7i E tiintte bunqqunttii, «Laatsto, ne qofa maaqqiko tana geeshodes dandda7ane» ga7i woossida.

¹³ Yesuusa fa kushito dakkii bochchii, «Yee, ta qofa; geezho» yagayda. Izira qursuma hyarggize attsa dakkida.

¹⁴ Yesuusa, «Hyanno oodesin ohippe, yezin hyanggi ne galtto kahinze beezo. Ne geezhidannis markka maaqqade fana Muse kiittide zharshito zharsho» ga7i kiittida.

¹⁵ Maaqqo yezin, Yesuusa suntsita kasennippa aadhii dalggitera hyanggida. Gaama asuntsi E ohizanno si7odesin fa hyarggitippa faxodes ye7ine.

¹⁶ Yezin E gaama wode geema bessa qitii woossane.

Yesuusa wobbo fatstsida
(Maato. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

¹⁷ Fettii wode Yesuusa tamarssodera Galilappan Yihuda kara gancce ubbappa mahi Yerusalaameppan ye7eze Farisaawuntsin higge astamaruntsi ize bettida. As fattsize Laatse wolqqitan eera yene.

¹⁸ Ye wode asuntsi fettii wobbo attsa alggara tookkii ki7ida. Keetsta geltsii E tiintte gaddodes qoppida.

5:1 Maato. 13:1-2; Mar. 3:9-10; 4:1 5:5 Waha. 21:3 5:6 Waha. 21:6 * 5:12 **Qursuma hyargge:** Qursuma hyargge as gallalla afa kezize hyargge. Isra7eele sa7a qursumara hyargginttizuntsi melle asappa dummudhii yenep attin asara yellinttoos. 5:14 Leewe 14:1-32

¹⁹ Yezin as gaamappa denddii keetstsa geltsodes gamin keetstsalla afa kezii, keetstsi aafto qawuxii, hyargginttiza alggizera Yesuusa tiino ketstsida.

²⁰ Yesuusa un ammantto bi7i, «Naate atstsayo, ne nagartta uccinttida» yagayda.

²¹ Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi, «Hyay Xoozzella afa yaga7i ohize oode? Fettii Xoozzep attin melle nagara uccodes dandda7ize oode?» yaga7i qoppida.

²² Yesuusa un qoftto eride gisho unttago, «Yin wozintte hyannii gaar akkos qoppete?

²³ «Ne nagartta ucinttida ga7izanippa denddii qito ga7izannippa aaye foolle?»

²⁴ Yezin ta yinno gaydanna As Na7ay sa7alla afa nagara uccodes adetits wolqqa yezanno yin erode gaara.» Yinnippa kaallii, wobbo atstsa, «Denddo; ne alggiza tookkii ne kara qito» yagayda.

²⁵ E iira denddii un tiintte eqqida; E tookkintti yi7ide alggiza tookkii Xooz galatitera fa kara qitida.

²⁶ Ye wode ubbuntsi gaama qoppida. Xooz galatitera, «Hyayno damma kille baz bi7ida» yaga7i zhashtida.

Yesuusa Leewe xeevida

(Maato. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

²⁷ Yinnippa suuba, Yesuusa yeygappa kezii qitida. Leewe ga7inttize fettii qaraxe gachchizay qaraxe gachchize besite bettidaya bi7i, «Tana kaallo» yagayda.

²⁸ E ubba baz ashshii denddii eza kaallida.

²⁹ Ye Leewize fa kara damma diggisa giigizida. Gaama giira gachizuntsin melle asuntsi katstsa ma7ades bettida.

³⁰ Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi, «Giira gachizuntsaran nagaranchchuntsara akkos me7e uzhe?» yaga7i Yesuusa tamaruntsalla afa zuuzinggida.

³¹ Yesuusa unttago, «Hyargginttizuntsis fattin faxas akime koshshoos.

³² Taanii nagaranchchuntsana maarotitsago mahodes fattin geeshshuntsana xeeodes yi7ikaaya» yaga7i mahida.

Xooma bazis shiiqide ooce

³³ Un Yesuusago, «Wahannisa tamaruntsi gaama wode xoomane, woossane; mahi Farisaawuntsi tamaruntsin yinnii gaara yiizane. Yezin neesuntsi ubba wode muune uzthane» yagayda.

³⁴ Yesuusa unttago, «Mushura untara yezin xeeginttide asuntsi xoomode gaar yissades dandda7anete?

³⁵ Yezin mushurze untappa shaakkinttode wode ye7oda, ye wode un xoomoda.»

³⁶ Mahi yaga7i aazize ohida; «Kille ma7oppa feedhii gal77a ma7olla afa sikkize ooden baaya. Yinnii fana yeyziko kille ma7iza feedhane, killize gal77izes giigoos.

³⁷ Mal7antto woyne cima silphe gujjize ooden baaya. Yinno yeyziko, mal77antto woynize cima silphiza dhuussane; woynntan lanttane silphizen maaddoose baz maaqqane.

³⁸ Yinnii gisho, mal7antto woyne kille silphe gujunttodes beezane.

³⁹ Yikke, caalize lo77o gaaze gisho caala woyne uzhi maaqqii caalikaayza mal7antto koyze ooden baaya» yagayda.

6

Yesuusa Sambbata baz oocinttida

(Maato. 12:1-8; Mar. 2:23-28)

¹ Fettii Sambbata wode Yesuusa zarga gade giddara aadhane. Yesuusa tamaruntsi tizha zarga duutsii fa kushite shiccii dha7ane.

² Yezin Farisaawuntsi giddappa fete fete, «Sambbata wode higgese beezoosse baz akkos oochche?» yagayda.

³ Yesuusa unttago mahi, «Dawute naydhidhide wode faara yezuntsara wolla oochchidanno nabbabika?»

⁴ Xoozze keetsta gelii Ayhude kahinuntsi xalaalasin Xoozis beezze daabbuto mu7ida; faara yezuntsisin inggida» yagayda.

⁵ Mahi Yesuusa, «As Na7ay Sambbata Laatsti» yagayda.

⁶ Melle Sambbata qamma Yesuusa Ayhude woosa keetsta gelii tamarssida. Yinna besite mizaqi kushe gunddide fettii asi yene.

⁷ Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsin eza mootodes oge koyi Sambbata wode fatstsiko be7ada ga7i kafane.

⁸ Yezin Yesuusa un qoftto erii kushe gunddide atstsego, «Denddii asunts gidida eqqo» yagayda. Attsayin denddii eqqida.

⁹ Yesuusa, «Ane ta yinttana fettibaz oocane; Sambbata qamma higgite oochchodes beezizanna lo77o bazonne iita bazo? Shemppo ashshene woy dhabse?» yagayda.

¹⁰ Mahi Yesuusa E kale wutii yeze asuntsana ubba wututsi bi7i atstsego, «Ne kushito fiddii yiizo» yagayda. Attsayin E gayidanni gaara yeyzin kushize faxida.

¹¹ Yezin higge asttamaaruntsin Farisaawuntsin gaama zhilidhdhida. Yesuusalla afa akko oochcho ga7i fa gidida zorinttida.

*Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsana doorida
(Maato. 10:1-4; Mar. 3:13-19)*

¹² Ye wode yinna qammitippa fete gidida Yesuusa woossodes derella afa kezida. Qamma kumutsi Xooz woossittera aqida.

¹³ Wonttistto fa tamaruntsana xeezii un giddappa taphpho lam77untsana doorii, untana, «Hawaaruntsana» ga7i suntsida.

¹⁴ Untin, Phexiroosa ga7i suntside Simoona, E ishe Inddirase, Yayqooba, Wahannisa, Filphoosa, Bartolomiyoosa,

¹⁵ Maatoosa, Toomaasa, Ilfiyoosa na7a Yayqooba, fa gaditis qana7ize Simoona,

¹⁶ Yayqooba na7a Yihudan Yesuusa aatsii inggide Asqorootu Yihuda.

Yesuusa tamarssidannon fatstsidanno

¹⁷ Yesuusa Hawaaruntsara wolla derizeppa wodhdhii ganas besa eqqida. E tamaruntsappa gaamuntsi yinna besite yene Yihuda sa7a ubbappa Yerusalameppa, Xiroosappan Sidoona abba gaxappa yi7ide gaama asuntsi yene.

¹⁸ Un yi7idanna E tamarssizebaz si7odesin fa hyarggitippa faxodes. Tuna ayyaanara waayinttize asuntsin faxida.

¹⁹ Wolqqa eppa kezii asuntsana ubba fatstsize gisho asuntsi eza bochchodes koyane.

Ufayssin azzanon

²⁰ Fa tamaruntsago bi7i hyannigaara yagayda:
«Hyantseeso, dahuntso, yin anjjinttiduntsana;

Xoozze ka7itumo yinttis.

²¹ Yin hyatte naydhidhizuntsi anjjinttiduntsana,
yin mishshada.

Yin hyatte yeekkizuntsi anjjinttiduntsana
yin miicoda.

²² Asi yinttana ta gisho
ixxize wode
yinttana shaakkize wode

yinttana un toochize wode,
iita suntsi un yinttis inggize wode
yin anjjinttiduntsana.

²³ «Yikke, yin anjjita salo damma maaqqide gisho ye wode ufayssara dollote. Akkos gayko, zaga un aduntsi nabuntsalla afa yinnii gaar oochchida»

²⁴ «Yezin dure asuntso yinttana bade;
yin hyatte lo77o yestto ekkida.

²⁵ Hyatte mizhiduntso yinttana bade;
yin naydhhdoda.

Hyatte miicizuntso yinttana bade
yin kaydhhdoda yeekkoda.

²⁶ Asi ubbuntsi yin lo77otitsito xalaala ohize wode yinttana bade.
Un aduntsi zaga worddo nabuntsalla afa yinnii gaar oochchida.

Yin morkkuntsana kadhote (Maato. 5:38-48; 7:12)

²⁷ «Yezin tana si7ize yinttis ta ohine; yin morkkuntsana kadhote; yinttana ixizuntsis lo77o baz oochchote.

²⁸ Yinttana baaddizuntsana anjjote, yinttana qohizuntsis woossote.

²⁹ Fettii zala dhookiza baqqiko hyankko zalza beezo. Ne kootiza ekkoda gaazes ne shaamizayan gujjii inggo.

³⁰ Nena woossiz ubbuntsis inggo; neeppa ekkiza ooden maho ga7i oocippe.

³¹ Asuntsi yinttis oochchode gaar yin koyzanni fana yinttin asuntsis oochchote.

³² «Yin yinttana kadhize asuntsana xalaala kadhiko, akko galata yinttis yeze? Melle atto yezin, nagaranchchuntsin fana kadhizuntsana kadhane.

³³ Yinttis lo77o baz oochchizuntsis xalaala lo77o baz oochchiko yinttis akko galata yeze? Nagaranchchuntsin yinnii gaara oochchane.

³⁴ Tal77e mahode asuntsis xalaala yin tal77iko akko dumma galata yeze?
Nagaranchchuntsin suub mahode as bi7i tal7ane.»

³⁵ «Yezin yin morkkuntsana kadhote; untis lo77o baz oochchote. Suuba ekkodes qoppikaayzara tal77ote. Yinne yin ekkode anjjita damma maaqqada. Yin Ubbappa kattara yeze Xoozze na7untsana maaqqada. E fana galatosuntsisin iituntsisin dalgga.

³⁶ Yin salo aday maariza maaqqidanni gaara yinttin maarizuntsana maaqqote.

Melluntsalla afa firddippete

³⁷ «Asalla firddippete; yinttalla afa firddinttoos. Yin borinttaame fana oonan borippete. Atto ga7ote; Xoozii yinttis atto ga7oda.

³⁸ Inggote; yinttis ingginttoda. Yin makkidanne yinttis mahi makkinttoda, lo77o makkize bazite baqqii, kumutsi, lanttode wontsis yinttis makinttii ingginttoda» yagayda.

³⁹ Manin Yesuusa yaga7i untis aazize ohida; «Qooqize qooqe kaalitsodes dandda7ane? Kaalitsiko lam77untsi wol ekkii gaga qitosaane?

⁴⁰ Tamaare asttamaareppa aadhoos. Yiikon loytsii tamaride atstse fa asttamaarize fana yi7ane.

⁴¹ «Ne ishe aafte yeze buuriza akkos be7e? Ne aafte yeze tuusi fana yeza akkos bo7osa?

⁴² Ne aafte yeze tuusi fana yeza bi7ikaayzara ne ishego, <Ta ishaya ne aafte yeze buuriza kesso> ga7odes wayzi dandda7e? Hyay cubbuzayo, tiinidhii ne aafte yeze tuusi fana yeza kesso. Yinnippa suuba, ne ishe aafte yeze buuriza kessodes geeshi be7ada.

Minxan E aafizan

⁴³ «Lo77o minxa iita aafe aafos; yinnii gaara iita minxa lo77o aafe aafos.

⁴⁴ Aafe aafize minxa ubbanna fa aafte erinttane. Anggatsappa belese minxa aafe maxinttoos mahi hyalimoppa woyne aafe maxinttoos.

⁴⁵ Lo77o asi fa wozintte kumide lo77o baztippa lo77o baz kessane. Iita asi fa wozintte kumide iita bazitippa iita baz kessane. Asi fa wozintte kumii tirtfide bazappa fa doonara ohine.

Keetstsi keexize lam77i asuntsana (Maato. 7:24-27)

⁴⁶ «Ta gaazanno yin oochchoos, yezara yeezin akkos tana, «Laatstso, Laatstso, ga7ete?»

⁴⁷ Taago ye7izen ta qaaltto si7i folize ubbuntsi oona aazizako ta yinttana beessada.

⁴⁸ E keetstsi keexxodes ziqqii yiizii, olla bookkide, oomora yeze lallalla afa keetstsi esside cincca attsa aazane. Hyaro goggii ye keetstsa urqqida, yezin mintsii keexide gisho en7isades dandda7ikaaya.

⁴⁹ Yezin ta qaaltto si7i oochchoose fa keetstsito shafella afa baasikaayzara keexxide attsa aazane. Hyaro goggii ye keetstsa urqqide wode ellisii gol7ida. Ye keetstsize damma gol7e gol7ida» yagayda.

7*Fettii Roome Mato hyalaqize ammano (Maato. 8:5-13; Waha. 4:43-54)*

¹ Yesuusa yinno ubba asuntsi tiino tamarssi hyaasidanippa suuba, Qifirnahoom katama qitida.

² Yinna besite fettii Roome mato hyalaqa yene. E gaama kadhize arize hyargginttii hyayqos yellida.

³ E Yesuusa baz si7ide wode fa ariza fatstsode fana eza woosso ga7i fettii fettii Ayhude cimuntsana Yesuusago kiittida.

⁴ Kiitinttiduntsi, Yesuusago hyanggi, «Ne ees hyanno oochchodes beezane.

⁵ Akkos gayko, hyay attsay nu asuntsana kadhane, Ayhude woosa Keetstsin keexxida» yaga7i mintsii woossida

⁶ Yesuusan untara hyanggida.

Mato hyalaqize karago ukkide wode fa lagguntsana eego kiittii, «Laatstso, ta keetstsa ne gelodes beezosse gisho labbippe.

⁷ Taanin tana ne tiintte shiiqodes beezze asi ga7i qoppoos. Yezin ne fettii qaala oho; ta arize faxoda.

⁸ Taas taappa kattara hyalaqa yene, taappa yeekkara ta kiittize wottaddaruntsi yene. Feta, «Qito» gayko qitane, hyankaya, «Yo7o» gayko ye7ine. Ta arizego, «Hyanno yiizo» gayko yiizane» yagayda.

⁹ Yesuusa yinno si7ide wode gaama qoppida. Suub maaqqii fana kaallize asuntsago, «Ta yinttis turo ohine; melle atto yezin Isra7eeluntsappan hyannii gaar damma ammano denggikaaya» yagayda.

¹⁰ Kiitinttiduntsi kara maaqqide wode arize faxin denggida.

Budantti na7a

¹¹ Eeratsi wodeppa suuba Yesuusa Nayne katama qitida. E tamaruntsaran melle gaama asuntsi eera qitida.

¹² E katama gelodes yi7ize wode aha tookkii gaama asi katamappa kezane. Hyayqqide na7ay fa inttis fetto, izan budano maaqqii yene. Katama asuntsappa gaamuntsi iira yene.

¹³ Laatstsii izo bi7i yiqsinttii, «Yeekkippe» yagayda.

¹⁴ Shiiqii shanchafiza bochchin tookkide asuntsi eqqida. Yesuusa, «Naate, na7atitsayo denddo» yagayda.

¹⁵ Hyayqqiday denddii bettii ohe aykkida. Yesuusa na7aya dentsii inttis inggida.

¹⁶ Asuntsi ubbuntsi zhashtii, «Damma nabe nu gidda denddida; Xoozii fa asuntsana bi7ida» yaga7i Xooz galatida.

¹⁷ E suntsita Yihudan yinna kara gancce yeze sa7ite ubbanne sinttida.

Yesuusan Xammaqize Wahannisan

¹⁸ Xammaqize Wahannisa tamaaruntsi yinno ubbanno Wahannisas ohida. E un giddappa lam77untsana xeezii,

¹⁹ «Yo7oda ga7inttide nenane? Woy melle naagode?» yaga7i oocote ga7i Laatstsago kiittida.

²⁰ Asuntsi Yesuusago hyanggi, Xammaqize Wahannisa, «Yo7oda ga7inttide nenane? Woy melle naagode?» ga7ote ga7i nuna neego kiittida yagayda.

²¹ Yinna saate Yesuusa gaama asuntsana hyarggeppa fatstsida. Gaama tuna ayyaanuntsana kessida, qooqide aafen bi7izida.

²² Wahannisa kaleppa kiitinttii ye7ezuntsago, «Hyanggi yin bi7idannon si7idannon Wahannisas ohote. Aafe qooquntsi be7ada, tohe gundduntsi billinttii yedhdhoda, qursumara hyarggnttizuntsi faxoda, tulluntsi si7oda, hyayqqiduntsi hyayqoppa denddoda, dahuntsis Wonggele sabbakinttoda.

²³ Ta gidda dhubunttoosse ooden anjjinttidaya.»

²⁴ Wahannisa kiittiduntsi qitidannippa suuba Yesuusa asuntsis Wahannisa baz yaga7i ohida: «Yin akko be7ades akko baayze ganasa kezido? Baqo en7isize shombboqo be7adesine?

²⁵ Yeezin, akko be7ades kezido? Bonchcho ma7o ma77ide asuntsana be7adesine? Bonchcho ma7o ma77iduntsin sa7a lo77ide asuntsi kaati keetsta yene.

²⁶ Yeezin, akko be7ades kezido? Nabe be7adesine? Yee, ta yagaane: yin be7ades kezidanna nabepa aadhizaya.

²⁷ «*«Ne ogito ne tiintte giigize
ta Kiitanchchiza neepa tiino ta kiittoda»
ga7intti xaafinttidanna yinnisi.*

²⁸ Ta yinttis ohine; maachippa yelinttiduntsi giddappa Wahannisappa aadhize baaya. Xoozze ka7itumtte ubbappa eerizay, E ubbappa damma maaqqada» yagayda.

²⁹ Melle atto yezin, giira gachchizuntsii ubbuntsi Wahannisa kushite xammaqinttiduntsi Yesuusa qaaltto si7i Xoozii xillo maaqqidanno qonccizida.

³⁰ Yezin Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi Wahannisa kushite xammqinttanxxi Xoozze zortto leqqida.

³¹ Yesuusa kaallii hyannigaara yagayda: «Yikke, hyanna wode yeletuntsana akkora aazizo? Unttin oona aazane yessa?

³² Gabe gidda bettii wol xeezii, «Nu yinttis suulunqe fuggin, yin yexxoos. Nu nashshii gayrin, yin yeekkoos» yagaaze na7untsana aazane.

³³ Xammaqize Wahannisa mu7ikaayzaran uzhikaayzara yi7in, «lita ayyaanara yene gayda.»

³⁴ As Na7ay mu7iteran woyn uzhiterra yi7in, hyay atstse «Muus zhimbbaran ushi asi, giira gachchuzuntsisin nagaranchchuntsi zhame» gayda.

³⁵ Yikke, Xoozze cinccatitsi oochara qonccida».

Fettii maachita Yesuusa shitto tizhida

³⁶ Fettii Farisaawize Yesuusa katstsa muussades fa kara xeevida. E Farisaawize kara hyanggi leemate kale bettida.

³⁷ Yinna katamite fettii nagaranchcho maacha yezanna Yesuusa Farisaawize kara muusalla afa yezanno si7ide wode gaama al77o Albasxiroose bilqqaaxe shitto ekkii yi7ida.

³⁸ Yesuusas suuba zalara, iza tohiti kale eqqii yeekkitera iza tohito fa afutsitira laakitsane. Fa ommitira iza tohito ucciteran yeerite shitto tizhida.

³⁹ Mu7ize bazito giigizide Farisaawize yinno be7eze wode fa wozintte, «Hyayni nabe yezako hyanna maachita eza bochchizanna oode yezako mahi iza nagara de7or maaqqidanno E erod yeshsha» yagayda.

⁴⁰ Yesuusa, «Simoono, ta nees ohize baz yene» yagayda.

Ezin, «Astamaarizayo, taas oho» yagayda.

⁴¹ Yesuusa eego, «Lam77i asuntsi fettii atstseppa bira tal77ida. Fete ichchin xeeti bira hyankay mahi ishintam bira tal77ida.

⁴² Lam77untsin tal77ito ciggodes gamin, lam77untsisin tal77ito maarida. Yikke, hyantsi lam77untsappa ye atstsa gaama kadhode nees aaya aaze» yagayda.

⁴³ Simoono, «Gaama gale atto ga7inttide atstse gaama kadhoda aazane» yagayda. Yesuusa, «Ne turo firddida» yagayda.

⁴⁴ Yinnippa suuba, Yesuusa maachitigo maaqqii bi7i, Simoonago, «Hyanno maachito be7ine? Taanii ne kara gelin melle attin ne taas tohe hyaatsi inggikaaya, yezin iza ta tohito fa afutsitira laakitsii fa ommitira uccida.

⁴⁵ Ne tana yeerii biikaaya, yezin iza ta ne kara gelidannippa aykkii ta tohito yeere ashshikaaya.

⁴⁶ Ne ta ommite zayte tizhikaaya, yezin iza ta tohito shitto tizhane.

⁴⁷ Iza tana gaama kadhode gisho I gaama nagartta atto ga7inttida. E eerats nagartta atto ga7inttide eeratsi kadhane.»

⁴⁸ Yesuusa maachitigo, «Ne nagartta atto ga7inttida» yagayda.

⁴⁹ Ezara wolla leemate bettii mu7ize zaqquntsi, «Nagara atto gayde, E hyayni oode?» yaga7i fa wozintte qoppida.

⁵⁰ Yesuusa maachitigo, «Ne ammantta nena ashshida; saro qito» yagayda.

8

Yesuusa makkide maachuntsana

¹ Yinnippa suuba, Yesuusa Xoozze ka7itumo Wonggele sabbakitera katamaran kara ganccera aadhida. Ye wode taphpho lam77untsin eera yene.

² Maaqqii tuna ayyaanappan dumma dumma hyarggeppa faxide fettii fettii maachuntsi eera yene. Unttin, laappun tuna ayyaanuntsi kezide Magdela Mayramo,

³ Heroodisa shuumide Kuuza machchito Yohaanna, Soosinaran mahi melle gaamuntsi untana birara maaddizuntsi yene.

Budutsi aazize

⁴ Gaama asuntsi dumma dumma katamappa eego shiiqin aazizera untis ohida.

⁵ «Fettii wooti aqizay budutsi budodes kezida. E budodera fettii fettii budutsita ogella wodhdhii yedhdhinttida, Landda maxida.

⁶ Melluntsi lalla oomora yeze sa7alla afa wodhdhida. Hyaga dolodera sa7ite laako baayze gisho miccida.

⁷ Melle budutsita mahi anggatsi gidda wodhhdhida. Anggatstira wolla diccide gisho anggatsita cuullii besite ashshida.

⁸ Melluntsi lo77o sa7alla afa wodhhdhida. Dolide wode xeeti kushe aafida.» Yinno ohi hyaasii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Si7ize hyaye yeze ubbuntsi si7o» yagayda.

Budutsi aaziztis bilitsii

⁹ E tamarunsi, «Hyanna aaziztis bilitsita akko?» yaga7i oocida

¹⁰ E, «Xoozze ka7itumo gaatsi qofa erode fana yinttis ingginttida. Yezin melluntsi bi7ite denggaame gaar, si7ite tiiraame gaar aazizera ohine.

Budutsi bilitsito qonccize

¹¹ «Yikke, hyanna aaziztis bilitsita hyanno: budutsi ga7inttide Xoozze qaala.

¹² Ogella wodhhdhide budutsita qaala si7izuntsana. Maaqqo yezin, un ammanii attaame fana Xalahe qaaltto un wozinttipa maxii hyaasane.

¹³ Lalla oomo yeze sa7alla afa wodhhdhide budutsita qaala si7i ufayssara ekkizuntsana. Un hyattes ammananep attin xapho baayze gisho faatana yellide wode ellisii kaaddane.

¹⁴ Anggats gidda budunttezuksi qaala si7izuntsana. Unttin alame qofara, durretisara sa7a yessi giigara cuulunttii koshshize fana aafikaay.

¹⁵ Lo77o sa7alla wodhhdhide budutsita lo77o wozinara qaala si7i naagizuntsanan dadda7ara miinggi aafe aafizuntsana.

Qoncce yeze xomppe

¹⁶ «Xomppe xomppii, kurkuro guppii woy datsappa oomora gaddize baaya. Gelize asi be7ade gaar dhoqqa bessa gaddane.

¹⁷ «Yinnii gisho, aachinttide qoncce kezikaayzara geenggide geesha kezikaayzara attode baz baaya.

¹⁸ «Yikke, yin qaala wayzi si7izako tirote. Yeze ubbuntsis gujintti ingginttoda, baayzes melle atto yezin ees yeze eeratsitan eeppa ekinttoda» yagayda.

Yesuusa inttiran ishuntsara (Maato. 12:46-50; Mar. 3:31-35)

¹⁹ Yesuusa inttiran ishuntsara eego yi7ida. Yezin as gaamatitsappa daddi eza denggodes dadda7ikaaya.

²⁰ Fettii asi Yesuusago, «Ne inttiran ne ishuntsara nena koyi bale kafane» yagayda.

²¹ Yesuusa mahi, «Xoozze qaala si7i oochalla feeshizuntsi ubba taas inddon taas ishen» yagayda.

Yesuusa hyaatsi zuluntto seerida (Maato. 8:23-27; Mar. 4:35-41)

²² Fettii wode Yesuusaran E tamaruntsara wolla gongge gelii, Abba fiinggoda yagayda. Unttin qitodes daddida.

²³ Abballa afa un fiinggodes hyammadera Yesuusa genttida. Tiirikaayzin mintsii baqo abballa daddida. Hyaatsita gonggite gelin gonggize qoodhintte aykkide wode ubbuntsi zhashtida.

²⁴ E tamarunsi eego shiiqii, «Nu Laatstsayo, nu Laatstsayo, nu dhabane yaga7i» Yesuusa dentsida.

Yesuusa daddii baqiton zuluntton kaccida. Ellisii baqitan zulunttan woppu gayda. Sarotitsin maaqqida.

²⁵ Yesuusa fa tamaruntsago, «Yin ammantta ane» yagayda. Unttin, zhashtiteran gaama qopitera fete fetego, «Baqqon hyaatsin kiitintize, E hyay oode» yagayda.

Tuna ayyaanappa dakinttide attsa
(Maato. 8:28-34; Mar. 5:1-20)

²⁶ Abba fiinggi Galila zalara yeze Gerggesoone sa7a yellida.

²⁷ Yesuusa gonggeppa kezii sa7a wodhdhoda tuna ayyaanara aykkinttide atstse katamappa kezii eera yellinttida. Gaama bere afula ma77anxi kallo booza yenep attin kara geloos.

²⁸ Yesuusa be7eze wode E tiintte bunqqunttii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Ubbappa kattara yeze Xoozze na7ayo Yesuusa neera taas akko fettetitsi yeze? Aade tana hyatte un7itsippe» yagayda.

²⁹ Yinno E gaydanna, tuna ayyaanze atstseppa kessade gaar Yesuusa kaccide gisho. Gaama wode tuna ayyaana eza aykkii gam7ide gisho santsalaataran tohe accize meqora acinttii naaginttane. Yezin achito duutsii tuna ayyaanara izhintti akko baayze ganasa gelida.

³⁰ Yesuusa, «Ne suntsita oode» yaga7i oocida.

E, gaama tuna ayyaanuntsi eza aykkide gisho fana, «Leegiyona» gayda.

³¹ Tuna ayyaanuntsi fana Si7oole kiittaame fana woossida.

³² Yinna besite zoozella afa mu7ize gudayille wude hyanntane. Seko gudayluntsi gidida gelone ga7i woossida, ezin «Gelote» gayda.

³³ Tuna ayyaanuntsi atstseppa kezii gudayluntsi gidida gelida. Wudita derttipa sulle gurguxii abba geenna gidida qoodhdhinttida.

³⁴ Yenggizuntsi hyanidanno be7eze wode woxxi hyanggi, katamaran kara gancce ubba ohida.

³⁵ Asuntsi hyanidanno be7ades kezii Yesuusago yi7ida. Tuna ayyaana kezide atstse ma7o ma77i, E wozintta maaqqin, Yesuusa tohe kale bettezin denggi zhashtida.

³⁶ Eza be7eze asuntsi tuna ayyaanara aykkinttide atstse wayzi faxezako ohida.

³⁷ Gerggesoone kantto wutii yeze asuntsi damma zhashimo zhashtii Yesuusa fa kaleppa qitode gaar woossida. E gonggize gidida gelii suub maaqqida.

³⁸ Tuna ayyaana kezide atstse Yesuusara yessades woossida.

³⁹ Yezin Yesuusa eego, «Ne kara maaqqo, Xoozii akko gaar damma baz nees oochchezako oho» yaga7i moyzida. Attsayin Yesuusa akko gaar damma baz ees oochchezako katama ubba markkidhite qitida.

Hyayqqide na7iton Yesuusa ma7o bochchide maachito
(Maato. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

⁴⁰ Asuntsi naagii gam77ide gisho Yesuusa maaqqide wode moki ekkida.

⁴¹ Ayhude woosa Keetsta hyalaqa maaqqide Iyaroosa gaaze atstse fa kara ye7ode fana Yesuusa tohitilla afa wodhdhii woossida.

⁴² Ees taphpho lam77i bere maaqqide fettii maachi na7a yezanna hyarginttii hyayqos yellii yene. Yesuusa hyanggize wode asuntsi eza un7itsida.

⁴³ Taphpho lam77i bere suutsii eqqanxxi goggitera gam7ide maacha yene. Iza faas yeze miishito akimes inggi hyaasida. Yezin Faxodes dandda7ikaaya.

⁴⁴ Iza Yesuusas suub zalara shiiqqi, E afula macartto bochchida, iira goggize suutsita eqqida.

⁴⁵ Yesuusa, «Tana bochchide oode?» yagayda. Ubbuntsi «Nu bochchikaaya» yaga7in, Phexiroosa, «Asttaamarizayo, gaama asuntsi kaallizannon un7itsizanno bi7itera wayzi, [Tana bochcheze oode?] ga7e» yagayda.

⁴⁶ Yezin Yesuusa, «Fettii asi tana bochchida; akkos gayko, wolqqa taappa kezidanna taas erinttida» yagayda.

⁴⁷ Maachita, I baz qonccidanno eride wode goqitera yi7i Yesuusa tohitilla afa gol7ida. Akkos bochchezakon wayzi ellisii faxezako as ubba tiino markkidhida.

⁴⁸ E, «Ta na7ite, ne ammantta nena fatstsida; sarora qito» yagayda.

⁴⁹ Yesuusa hyaga ohi hyaasikaayzin, Ayhude woosa Keetstsa hyalaqa, Iyaroosa karappa fettii asi yi7i, «Iyaroosa, ne na7ita hyayqqida; asttamaariza hyarii labbizippe» yagayda.

⁵⁰ Yezin Yesuusa yinno si7i Iyaroosago, «Zhashtippe! Ammano, ne na7ita faxoda» yagayda.

⁵¹ Yesuusa Iyaroosa kara yellide wode Phexiroosappa, Wahannisappa, Yayqoobappa, naatii adeppan inttippa attin melle gelode gaar koykaaya.

⁵² Yinna besite yeze asunts ubbuntsi naatis yiqsinttii yeekkoder, Yesuusa, «Yeekkipete! Naata genttidap attin hyayqqikaaya» yagayda.

⁵³ Asuntsi naata hyayqqidanno eride gisho E ohito leqqii miicida.

⁵⁴ Yezin Yesuusa naatii kushito aykkii, «Na7ite denddo» yagayda.

⁵⁵ Na7itis shemppita yi7in denddii eqqida. Yesuusa unttago, «Iis muuze baz inggote» yagayda.

⁵⁶ Naatii aderan inttira gaama qoppida. Yezin Yesuusa hyanno, «Oodesin ohippete» yagayda.

9

Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsana kiittida

(Maato. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

¹ Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsana faago xeezii, tuna ayyaana kessode gaaran hyargge ubba fatstsode gaar wolqqan adetits wolqqa inggida.

² Xoozze ka7itumo baz markkidhade fana hyarggintizuntsana fatstsode fana kiittida.

³ E unttago, «Gufe maaqqin silphe maaqqin katstsa maaqqin bira maaqqin lam77i ma7ize afula maaqqin oges ga7i akkon aykkippete.

⁴ Yinna katamtippa yin kessade wontsis zaqqotitsi yin gelide bessa gam7ote.

⁵ Ooden yinttana mokkanxi ixixiko yinna katamtippa kezitera untis ersize markka maaqqade fana yin tohite yeze xurtto fixxii kezote.»

⁶ Unttin kiitintidanni fana kezii Wonggele ohitera dumma dumma kara gancce hyargganchuntsana fatstsitera aadhida.

Heroodisa yirggida

⁷ Galila sa7a ahize Heroodisa Yesuusara oochintidebazito mulo si7eze wode yirggida. Akkos gayko, fettii fettii asuntsi Wahannisa hyayqoppa denddikaayzara attaama yagayda.

⁸ Bagguntsi, «Eeliyaasa benttida» gaane; melluntsi mahi, «Zaga nabuntsappa fete hyayqoppa denddida» yaga7i ohinttane.

⁹ Yezin Heroodisa, «Wahannisa afurtto ta gachchizii wodhida. Yeezin, hyannigaara yaga7intti E baz ohinttize, E oode?» yaga7i Yesuusa fa aafte be7ades koyane.

Yesuusa ichchin mukul asuntsana muuzida

(Maato. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Waha. 6:1-14)

¹⁰ Taphpho lam77i hawaaruntsi suuba maaqqii yi7i, un oochchidanno mulo Yesuusas ohida. E untana ekkii Beetesayda katamappa gaxa kanggida.

¹¹ Yezin gaama asuntsi Yesuusa maaqqizanno erii eza kaallida. E untana mokkii ekkii Xoozze ka7itumo baz tamarssida; Faxodes koyzuntsana fatstsida.

¹² Sa7a uguride wode taphpho lam77i hawaaruntsi eego shiiqii, «Nu yeze akko baayze sa7a maaqqide gisho asuntsi dumma dumma kara ganccen kataman qitii, katstsan aqize bessi koyode fana asuntsana moyzo» yagayda.

¹³ Yezin E, «Unttis muuze baz yin inggote» yagayda.

Un, «Nuus yeze ichchin booran lam77i molon maaqqide gisho hyantsi asuntsis maaqqize katsta nuunii hyanggi wongganxiko maaqqoos» yagayda.

¹⁴ Yinna besite ichchin mukul maaqqade dhiiratsuntsii yene.

Yesuusa fa tamaruntsago, «Ichintam ichintam shaakkii shaakkii asuntsana betitsote» yagayda.

¹⁵ E tamaruntsi, E kiittidanni fana asuntsana betitsida.

¹⁶ E ichchin booriton lam77i moltto ekkii, Salo bi7i, Xooz galatii, baxxi asuntsana mulo yeltsode fana fa tamaruntsis inggida.

¹⁷ Ubbuntsi mu7i mizhida. Unttappa attide taphpho lam77i leemate kumutsi maaqqida.

Phexiroosa, Yesuusa oode yezako markkidhida
(Maato. 16:13-19; Mar. 8:27-29)

¹⁸ Fettii wode Yesuusa fa xalaala woossodera, E tamaruntsi eego yi7ida. E, «Asuntsi tana oona ga7e?» ga7i oocida.

¹⁹ Un mahi «Fete fete, Xammaqize Wahannisa, bagguntsi Eeliyaasa, melluntsi mahi, zaga nabuntsappa fete hyayqoppa denddida» yagaane» yagayda.

²⁰ E mahi, «Yeezin yin tana oona ga7e» yagayda. Phexiroosa, «Neenii Xoozappa doorinttide Kiristtoosa» yaga7i mahida.

²¹ Yesuusa hyanno oodesin ohippete ga7i mintsii ohida.

Yesuusa ixintton eza kaalle waaga ciggizanno

²² Mahin Yesuusa, «As Na7ay gaama madha ekkoda. Gade cimuntsis, kahinunts hyalaquntsisin, higge asttamarunts kale ixinttoda. Un eza wodhoda, yezin E hyaydzintsa qamma hyayqoppa denddoda» yagayda.

²³ Yesuusa asunts ubbuntsago, «Tana kaallodes koyze ooden yeziko fana kaaddo, fa masqaltto ubba qamma tookkii tana kaallo.

²⁴ Fa shemppito ashshodes koyze ubbuntsi izo dhabssane, fa shemppito ta gisho ga7i dhabsize ooden izo ashshane.

²⁵ Asi alame mulobaz denggiza, maaqqikon fa shemppito dhabsize baz woy qohize baz maaqqiko eza akko maadde?

²⁶ Ooden ta giddan ta qaalten yeellidhiko As Na7ay fa bonchchora yinnii gaara aday bonchchoran Geeshi kiitanchchuntsi bonchchora ye7ize wode ize yeellidhoda.

²⁷ Ta yinttis turo ohine; hyanne eqqiduntsi giddappa Xoozze ka7itumo bi7ikaayzara hyayqqoosse asuntsi yene» yagayda.

Yesuusa bishshita laaminttida
(Maato. 17:1-8; Mar. 9:2-8)

²⁸ Yesuusa yinna ohito ohin, osfun qammappa suuba Phexiroosa, Yayqooban Wahannisan faara ekkii woossodes derella afa kezida.

²⁹ E woosalla afa yezin E sintta laaminttida; afulttan awa fana foo7i booxxida.

³⁰ Lam77i asuntsi, untin Museran Eliyaasara bonchchora bentii,

³¹ Yerusalaame folinttodes yeze baz, yinnan, E hyanna alamttippa shaakkinttode baz eera ohinttane.

³² Phexiroosan eera yezuntsi genttii attin, un genttoppa denddize wode E bonchchiton eera eqqide lam77i asuntsana bi7ida.

³³ Asuntsi Yesuusappa shaakkintti qitodes yi7adera, Phexiroosa Yesuusago, «Laatstso, hyanne yezanna nuus akko gaar lo77o! Feta nees, feta Muses, feta Eliyaasas mahi hyaydzdzi gaabba gaabboda» gayda. Yezin E faas akko ga7ezakon eroos.

³⁴ E yaga7i ohinttoder dhone yi7i untana goozida. Tamaarunsi dhonttii gidda gelitera zhashtida.

³⁵ Dhone giddappa, «Ta dooride na7ay hyaya eza si7ote» yagaaze ootsii sinttida.

³⁶ Ye ootsize sinttidannippa suuba Yesuusa faas yezite benttida. Ye wode un bi7idanno oodesin ohikaayzara, fa wozintte aykkii si77i gayda.

Yesuusa tuna ayyaana fettii na7appa kessida
(Maato. 17:14-18; Mar. 9:14-27)

³⁷ Wonttisto un derizeppa wodhdhize wode gaama asuntsi yi7i eera yellinttida.

³⁸ Ye wode asunts giddappa fettii asi, «Asttamaarizayo, ta fettii na7aya yi7i bo7oyo.

³⁹ Tuna ayyaana qoppikaayzin aykkii wuysizane; goppuntto cooshi gudutstsane, ashito qohi un7itsi kessades koyoos.

⁴⁰ Ne tamaarunsi kessode gaar woossida, yezin un dandda7ikaaya» yaga7i woossida.

⁴¹ Yesuusa, «Ammano baayze wobbo yeletuntso, ayde yellodes ta yinttara yessade, yinttana dandda7ode? Ne na7aya hyanggi hyanka ekkii yo7o» yagayda.

⁴² Na7aya ekkii ye7ize wode tuna ayyaanze sa7a olii guuddii goqizida. Yezin Yesuusa tuna ayyaanza kaccii na7ayppa kessin fatstsida. Na7ayan na7ay ades inggida.

Xoozze damma oocha

⁴³ Asuntsi ubbuntsi Xoozze damma wolqqito bi7i gaama qoppida. Un E oochchide bazite gaama qoppodera, Yesuusa fa tamaaruntsago,

⁴⁴ «Hyanno ta yinttis ohizanno loytsii si7ote; As Na7ay Ayhuduntsi kushite aadhii ingginttoda» gayda.

⁴⁵ Yezin E gaydanna untis gelikaayze gisho un tiirikaaya. Yinnii gisho, mahi oocodes zhashtida.

Ubbuntsappa damma maaqqade oode?
(Maato. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

⁴⁶ Yesuusa tamaarunsi, «Nu gidda damma maaqqade oode?» ga7i lalle aykkida.

⁴⁷ Yesuusa un wozina qoftto erii zhooga na7a fa kale essi,

⁴⁸ «Hyay zhooga na7aya ta suntsite ekkize ooden tana ekkane, tana ekkize tana kiittezaya ekkane, yin ubbuntsappa eerizay, E damma maaqqada» yagayda.

Ixxoose yin bagga

⁴⁹ Wahannisa, «Laatstso, fettii asi ne suntsite tuna ayyaana kessodera bi7i E nuura maaqqoosse gisho kayda» yagayda.

⁵⁰ Yesuusa mahi, «Yinttana ixoose, E yin bagga. Yinnii gisho, eza kayppete» yagayda.

Samaara asuntsi Yesuusa ixida

⁵¹ Yesuusa Salo qitize wode ukkide gisho Yerusalaame qitodes qoftto mintsii denddida.

⁵² Samaara sa7a yeze fettii kara gancce hyanggitara, ubba baz ees giigisade fana asi yeyga kiittida.

⁵³ Yezin E hyanggizanna Yerusalaame maaqqidanno un erize gisho un eza mukkii ekkikaaya.

⁵⁴ Yesuusa tamaarunsi Yayqoobaran Wahannisan yinno bi7i, «Laatstso, saloppa tama wodhdhii untana mo7o gawude fana ne koyane?» yagayda.

⁵⁵ Yezin Yesuusa suuba maaqqii untana kaccii, [Yin gidida akko ayyaana yezako yin eroos. As Na7ay asi ashshodes yi7idap attin dhabsodes baaya]* yagayda.

⁵⁶ Yeygappa denddii melle kara gancce qitida.

Yesuusa kaallizanna ciggizze waaga

(Maato. 8:19-22)

⁵⁷ Un ogera hyammadera, fettii asi, «Ne qitize bessa ubba ta kaalloda» yagayda.

⁵⁸ Yesuusa mahi, «Workkanas doochii, Landdas keetstsi yene, yezin As Na7ay fa ommito shemppize bessi baaya» yagayda.

⁵⁹ Hyankkayan, «Ne tana kaallo» yagayda. Yezin atstse, «Laatstso, tiinii ta adaya moogii ye7oda» yagayda.

⁶⁰ Yezin Yesuusa, «Hyayqo yezuntsi hyayqqiduntsana moogode fana untis ashshii ashsho; ne hyanggi Xoozze ka7itumo sabbako» yagayda.

⁶¹ Mahi melle asi, «Laatstso, ta nena kaalloda, yezin tiinii ta kara asuntsana sarotsi ye7oda» yagayda.

⁶² Yesuusa mahi, «Koxe aykkii suub bi7ize ooden Xoozze ka7itumos beezoos» yagayda.

10

Yesuusa laappuntam lam77i tamaruntsana kiittida

¹ Yinnippa suuba, Laatstsi melle laappun tam lam77i* asuntsana doorida. E hyammades qoppide katamiten kara gancce ubba tiinii hyammade gaara lam77i lam77i mahi kiittida.

² Yesuusa unttago, «Yikke shiiqode katstsa gaama yezin oochchizuntsi eeratsi. Maaqqide gisho, katstsa laatstsay oochchizuntsana kiittode fana woossote.

³ Yikke, qitote, duruntsi fana suudhumuntsi gidida yinttana ta dakkoda.

⁴ Yin qitize ogitis, bira maaqqikon karxite caamma aykkippete. Ogella afa ooden sarotsippete.

⁵ Yin gelize keetstsa ubba tiinii, «Saro hyanna keetsitis maaqqe» yaga7ote.

⁶ Saro kadhize asi yinna besite yeziko, yin sartta ize shemppoda; koyoos gayko yin sartta yinttis maaqqada.

⁷ Oochchizes damooze beezze gisho yin gelide keetstsite yinttis shiishidebaz ubba mu7iteran uzhitara ize gam7ote. Fete karappa fete kara wutippete.

⁸ Akko kataman yin gelize wode asuntsi yinttana makkii, yinttis shiishidebaz ubba mo7ote.

⁹ Yinna katamite yeze hyarggintizuntsana fatstsite, «Xoozze ka7itumo yinttago ukkida» yaga7i ohote.

¹⁰ Yezin fettii katama gelize wode asuntsi yinttana mokkanxi ixiko bucalla kezii hyannigaara ga7ote:

¹¹ «Nu tohitilla yeze yin katamiti xurtto fixxane, yezin Xoozze ka7itumo yinttago ukkidanno erote»

¹² Xoozze firdda qamma hyanna katamttippa Soodome katamas firdda eeratsi maaqqadanno ta yinttis ohine» yagayda.

Ammanoose gisho borinttide katamito

(Maato. 11:20-24)

* **9:55** Grike maxaafe gidida baaya **9:61** 1 Kat. 19:20 * **10:1** *Laappun tam lam77i*: Fettii fettii maxaafuntsi laappun tam gaane; mahi faydo 17 bo7o. **10:2** Maato. 9:37-38 **10:3** Maato. 10:16 **10:4** Maato. 10:7-14; Mar. 6:8-11; Luqa. 9:3-5 **10:7** 1 Qoro. 9:14; 1 Ximo. 5:8 **10:10** Hawa. 13:51 **10:11** Maato. 10:7-14; Mar. 6:8-11; Luqa. 9:3-5 **10:12** Medho 19:24-28; Maato. 10:15; 11:24

¹³ Kaallii, Yesuusa, «Bade Koraaziine, bade Beetesayda, bade, yin gidda oochinttide kille bazita Xiroosa giddan Sidoonan oochinttezako ize yeze asuntsi azzano afula ma77i, budolla afa bettii zaga maarotitsi gelii attod yeshsha.

¹⁴ Yinnii gisho, yinttappa aadhii Xiroosasin Sidoonasi Xoozze firddita laafoda.

¹⁵ Bade Qifirnahome, salo yellodes nena dhoqi oochchodes koyane? Ne sulle Si7oole olinttoda» yagayda.

¹⁶ Mahin Yesuusa fa tamaruntsago, «Yinttana si7ize tana si7ine, yinttana ekkoosay tana ekkoos, tana ekkoosay tana kiittezaya ekkoos» yagayda.

Laappuntam lam77untsi maaqqida

¹⁷ Laappuntam lam77i tamaruntsi kiitinttide bestippa gaama ufayttitera maaqqida. Yesuusago shiiqii, «Laatstso, ne suntsite tuna ayyaanuntsin nuus kiitinttida» yagayda.

¹⁸ Yesuusa unttago, «Xalahe saloppa dada fana wodhdhoda ta bi7ida.

¹⁹ Yikke, shooshin masmaso yedhdhode fanan morkke wolqqa teqqode fana wolqqa yinttis inggida. Yinttana qohodebaz akkon baaya. ²⁰ Maaqqikon, yin suntsita salo mazggabe xaafinttide gisho ufayttotep attin tuna ayyaanuntsi kiitinttide gisho ufayttipete» yagayda.

Yesuusa fa ufayssito qonccizida (Maato. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Ye wode Yesuusa Geeshi Ayyaanara ufaytti, «Salo sa7a Laatstso, hyanno cinnuntsappan eruntsappa aachchii tamarikaayzuntsis qonccizide gisho galatintto. Yee ta adayo, yinno ne oochchodes lo77o qofa maaqqida.

²² «Ubba bazita ta adeppa taas ingginttida. Na7ay oode yezako adeppa attin melle woy na7ay qonccissades koyzeppa melle ooden adaya erize baaya» yagayda.

²³ Kaallii, Yesuusa dumma fa tamaruntsago, «Yin be7izanno be7izuntsi anjjinttiduntsana.

²⁴ Turo gaama nabuntsin kaatuntsi yin be7izannon si7izanno be7adesin si7odes amudhdhida, yezin bi7ikaaya, si7ikaaya» yagayda.

Turii siiqo

²⁵ Yikke, fettii wode Muse woga erize fettii atstse denddii Yesuusa yaga7i faatana oochi oocida. «Asttamarizayo, medhina de7o laattodes taanii akko oochcho?» yagayda.

²⁶ Yesuusa, «Muse maxaafite xaafinttidanna waage? Ne wayzi nabbabe?» yagayda.

²⁷ Attsay mahi, «Ne Laatstsa ne Xoozza, ne kumutsi wozinappa, ne kumutsi shemppoppa, ne kumutsi wolqqappan ne kumutsi qofappa kadho. Mahi asi ne dootsiza ne ommiti gaar kadho» yagaane» yagayda.

²⁸ Yesuusa eego, «Ne likke mahida, neenin yinnii gaara oochcho. Ne medhina de7o yessada» yagayda.

²⁹ Yezin atstse fana xillo mahodes koyi, «E ta dootsize oode?» yagayda.

³⁰ E oocidannis Yesuusa yaga7i mahe inggida, «Fettii asi yezay Yerusalaame katamapa sulle Iyaarkko katama wodhdhoda ogella afa faanuntsi kezii guuddida. E ma7ito gaarii ekkii hyayqoppa faxappan gidda ashshii qitida.

³¹ Suubappa, Ayhude kahine fete yinna ogitira fa aadhe ga7i aadhittera attsa bi7i deshshi ga7i aadhida.

³² Mahi fettii Leewe yezay yinna bestto yellittera attsa bi7i melle bessara aadhii qitida.

³³ Yezin, fettii Samaara gade asi yezay yinna ogitira yi7itera attsa bi7i ees yiqsinttii

³⁴ Eego shiiqii, E hyarggize bessitilla zayten woynen gujjii accida. Fa hyarizella bettitsii zaqqo aqize keetsta kanggida. Yinna besite ees koshshize baz mulo oochchida.

³⁵ Wonttistto lam77i dinaare kessii zaqqo mukkize karttii ades inggi, «Woy7a hyay attsa loytsii bo7o. Ta nees inggidannippa kattara ne kesside baz mulo ta nees ciggoda» yagayda.

³⁶ «Yikke, hyantsi hyaydzdzii asuntsappa faanuntsi guuddide atstses dootsidhade nees oona aaze?»

³⁷ Attsay mahi, «Ees yiqsinttidaya» gayda.

Yesuusa, «Neenin hyanggi yinnii gaara oochcho» yagayda.

Yesuusa Marttan Mayrami keetsta

³⁸ Yesuusa fa tamaruntsara oge hyanggitara fettii kara gancce yellida. Yeyga Martta ga7inttize fettii maachita iza fa kara mukkida.

³⁹ Iisin Mayramo gaaze misha yene, Mayrama qaala si7ite Laatstse tohe kale bettida.

⁴⁰ Yezin Martta gaama oochara un77intti Yesuusago shiiqii, «Laatsto, ta mishta oochito ta xalaalas ashshii bettii attin ta labbize wode ne bi7itera si77i gaane? Iza tana maaddode fana ohoso» yagayda.

⁴¹ Yezin Laatstsi hyannigaara ga7i mahida, «Martta, Martta, neenii gaamabazar un77intti madhidhane.

⁴² Maaqqikon, koshshize fettibaz xalaala. Mayrama lo77o baz doorida, yinnan iippa ekinttoos» yagayda.

11

Yesuusa woosa baz tamarssida

(Maato. 6:9-13; 7:7-11)

¹ Fettii wode Yesuusa fettii bessa woossane. Woosa hyaaside wode E tamaruntsappa fete, «Laatsto, Wahannisa fa tamaruntsana woosa tamarsside fana neenin nuna woosa tamarssso» yagayda.

² Yesuusa, «Hyannigaara yaga7i woossote:

« «Salo yeze nu adayo

ne geeshi suntsita anjjintto;

ne ka7itumtta yo7o.

³ Nu hyayno qumtto nuus inggo.

⁴ Nuna qohiduntsis nu atto gaazanni fana,

nu nagartto atto ga7o;

faatana gidda nuna geltsippe» » yagawute yagayda.

⁵ Kaalli, Yesuusa fa tamaruntsago yagayda: «Aazizes yinttappa fetes lagge yene. E giddii bilahe fa dootsize kara hyanggi, «Dootso, hyaydzdzii soollo taas inggoya.

⁶ Taas lagge maaqqide fettii asi ogeppa yi7in, ees aatsodebaz dhabida» yagaazako,

⁷ «E lagge keetsta gidda yezara, «Aade tana waaytsippe, furtsita gorrdinttida. Ta na7untsin taara datsalla afa woy7ida. Yinnii gisho, denddii ne koyizebaz immades dandda7oos» yagaanene?

⁸ Ta yinttis ohine; laggetitsiti gisho denddii immades koyanxi ixikon woosara waytside gisho denddii koshshize baz mulo inggane.

⁹ «Yinnii gisho, taanii yinttis ohine; woossote yinttis ingginttoda; koyote yin demmada; furtstsa yi7i xeebote yinttis bugunttoda.

¹⁰ Akkos gayko woossiz ubbuntsi ekkane; koyze denggane; furtstsa yi7i xeegeziz bugunttane.

¹¹ «Aduntso yin giddappa na7a molo woossin shooshi inggize oode?

¹² Woy phuuphule woossin masmaso inggane?

¹³ Yin iituntsana maaqqii yin na7untsis lo77o baz ingge eriko, salo yeze yin aday woossizuntsis Geeshi Ayyaana wayzi aatsii inggoso?» yagayda.

Yesuusan Bi7elzebuulan

¹⁴ Fettii wode Yesuusa doona muumizide tuna ayyaana fettii atstseppa kessida. Tuna ayyaanize kezide fana doona muume atstse ohinttida. Asuntsin gaama qoppida.

¹⁵ Yezin fete fete, «Tuna ayyaana hyalaqa, Bi7elzebuula wolqqara tuna ayyaanuntsana kessane» yagayda.

¹⁶ Melluntsi mahi fattanodes saloppa malla beezode fana koyda.

¹⁷ Yezin Yesuusa un qoftto erii unttago, «Wol gidda shaakkinttize ka7itumo ubbanna dhabane; wol gidda shaakkinttize keetstsi gol7ane.

¹⁸ Xalahe ka7itumo wol gidda shaakkinttiko wayzi miinggi eqqode? Yin tana, «E tuna ayyaanuntsana Bi7elzebuula wolqqara kessane» yagaane.

¹⁹ Yikke, taanii tuna ayyaana Bi7elzebuula wolqqara kessizebaz maaqqiko kaallizuntsi oode wolqqara kessod yeshsha? Yinnii gisho, un yinttalla afa firddizuntsna maaqqada.

²⁰ Yezin taanii tuna ayyaanuntsana Xoozze gil7ara kessizebaz maaqqiko yikke Xoozze ka7itumtta yinttago ukkidanno erote.

²¹ «Mintsii asi danccinttii fa keetsito naagizebaz maaqqiko, E qoltta bochinttoos.

²² Yiikon, eepa aadhii mintsii maaqqide asi yi7i, eza wolqqidhi gamiko ammaninttii danccide danccito billizii, E qoltto bonqii melle asis shaakkane.

²³ «Taara maaqqikaazay tana ixixane; taara shiishoosay lalane.

Tuna Ayyaana asappa kezii maaqqii gele

²⁴ «Tuna ayyaana asappa kezide wode shemppize bessi koyi hyaatsi baayze bessara wutane. Shemppize bessi dhabide wode «Ta kezide besite maaqqada» yagaane.

²⁵ E maaqqize wode keetsita fixinttii lo77i yezin denggida.

²⁶ Yinnippa suuba, hyanggi eepa aadhii iitide melle laappun tuna ayyaanuntsana ekkii ye7ine. E gidda gelii yessi aykkane. Ye atstses tiinostippa suubanna aadhii iita maaqqane» yagayda.

²⁷ Yesuusa yinna ohitilla afa yessadera fettii maachita as giddappa denddii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Nena tookkide sazitan ne dhanggide dhantsita anjjinttida» yagayda.

²⁸ Yezin E, «Anjjinttiduntsi Xoozze qaaltto si7i kiitinttizuntsana» yagayda.

Yoonasa malla

²⁹ Gaama asuntsi shiiqide wode Yesuusa, «Hyanna yeletuntsi iita; kille malla koyane. Yezin Yoonasa mallitip melle untis ingginttoos.

³⁰ Yoonasa Nenewe asuntsis malla maaqqide fana As Na7ayin hyanna yeletuntsis malla maaqqada.

³¹ Saaba kaatita firdda wode hyantsi yeletuntsara denddii firddoda. Akkos gayko, iza Solomona cinccatitsito si7odes sa7a gaxappa denddii yi7ida. Yikke Solomonappa aadhizay hyanne yene

³² Nenewe asuntsi firdda wode hyantsi yeletuntsara denddii unttalla afa firddoda. Akkos gayko Yoonasa sibkketer maarotitsi gelida. Yikke, Yoonasappa aadhize hyanne yene» yagayda.

Galla foo7o

³³ «Xomppe xomppii aachichcha bessa woy ota gidda gaddize asi baaya. Asi foo7ito be7ade fana dhoqqa bessa gaddane.

³⁴ Ne gallitis foo7o ne aafto. Ne aafata lo77o maaqqiko, ne kumutsi galtta foo7ane. Nena aafe hyarggiko ne galtta ubbanna dhumane.

³⁵ Yinnii gisho, ne gidda yeze foo7ize dhumaame gaar naagintto.

³⁶ Yikke, ne kuntsi galtta foo7o maaqqiko, ne galtten melle dhuma bessi dhabiko, ne gallita kumutsita foo7o fana maaqqane» yagayda.

Izippun baduntsana

(Maato. 23:1-36; Mar. 12:38-40)

³⁷ Yesuusa fa ohito hyaaside fana fettii Farisaawuze faara katsta ma7ade fana xeeqida. E eera fettilla gelii muusalla bettida.

³⁸ Farisaawuze Yesuusa katsta ma7adeppa tiinii kushe meeccosanno bi7i gaama qoppida.

³⁹ Laatstsii eego, «Yin Farisaawuntsi burccuqosin shaatesin katta zaltto meecane. Yezin yin ganccita uuzatitsaran iitabazaran kumida.

⁴⁰ Yin, eeyuntso, katta zaltto medhdhide ganccito medhdhiday eza baane?

⁴¹ Yezin burccuqon shaaten yezanno dahuntsis inggote. Ye wode yinttis ubba bazita geeshi maaqqada.

⁴² «Farisaawuntso yinttana bade, kartsii gaalappa, xalooteppa, yinnii fana yeze bazappa asraata kessane. Yezin xillotitsin Xooz kadhe yin gidda baaya. Melluntsana ashshikaayzara hyantsesana oochchodes beezane, yezin ashshida.

⁴³ «Farisaawuntso yinttana bade, Ayhude woosa Keetstsita bonchcho oyda, gabe gidda bonchcho sarotse kadhane.

⁴⁴ «Bestta dhabin asuntsi erikaayzara kattara yedhdhize booza aazuntso yinttana bade» yagayda.

⁴⁵ Higge asttamaarize mahi, «Asttamaarizayo, ne yinno ga7ite nuna cazhane» yagayda.

⁴⁶ Yesuusa, «Yin, higge asttamaaruntso, yinttana bade, asuntsi tookkodes dandda7oose deexo toofo toossane, yezin yin yin omitis melle atto yezin gil7a berttsaran bochchoos.

⁴⁷ «Yin aduntsi wodhide nabunts boozito yin giigize gisho yinttana bade.

⁴⁸ Yikke, yin aduntsi oochito mintsodes un wodhide nabunts boozito yin loytsize gisho un iita oochchitis yin markka.

⁴⁹ Yinnii gisho, Xoozii fa cinccatitsite, «Nabuntsanan hawaaruntsana ta yinttis kiittoda, yezin yin bagguuntsana wodhoda; melluntsana bay7oda» yagayda.

⁵⁰ Yinnii gisho, hyanna yeletuntsi alame medhinttidannippa hyanno yellodes goggide nabunts ubbunts suutsitis oocinttoda.

⁵¹ Aabeelappa dentsii zharsho besttisn Xoozze Keetstsappa gidda goggide Zakkariyaasa suutsiti gisho hyanna yeletuntsi oocinttoda.

⁵² «Higge asttamaaruntso, yinttana bade, eratitsi qulfe yin kushe aykkida, yezin yinttisn geloos melluntsanan geltsoos» yagayda.

⁵³ Yesuusa yeygappa qitodes kezze wode higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi eera ixixinti oocera waytsane.

⁵⁴ E doonttipa keze gaaltte eza aykkodes koyi yinno oochchida.

12

Ayyaana mintsitsen naaginttize

(Maato. 10:26-27)

¹ Ye wode gaama mukular faydinttize asuntsi wolal afa yedhdhinttode wontsis asi asalla afa shiiqii yessadera, Yesuusa fa tamaruntsago, «Farisaawunts irshitippa naaginttote. Yinnan un cubbotitsito.

² Qonccikaayzar aachintti, erinttoose genggii attizebaz akkon baaya.

³ Yikke, yin dhuma ohidebaz ubba foo7o sinttoda, qol7a gidida kalkashide baz qoncce bessa ohinttoda.

⁴ «Ta baggunto, ta ohizanno si7ote; asho wodthane fattin melle akkon oochchodes dandda7osuntsana zhashtippete.

⁵ Yiikon, yin zhashitodes beeziza ta yinttis qonccissada. Yinnan wodhidannippa suuba Gaaname olodes wolqqa yezes ees zhashtote. Yee, turo gaane; ees zhashtote.

⁶ Ichchin buubbuntsi fettii santimes bayzinttoossane? Yi7op attin untappa feten Xoozze tiintte botinttoos.

⁷ Melle atto yezin, yin omma isintsitan faydinttii yene. Yikke, zhashtippete; gaama buubbuntsappa yin aadhane.

⁸ «Ta ohizanno si7ote; as tiino taas markkidhize ubbuntsis As Na7ay Xoozze kiitanchchuntsi tiintte markkidhoda.

⁹ As tiino tana kaaddizes Xoozze kiitanchchuntsi tiintte ta eza kaaddoda.

¹⁰ As Na7alla afa leqqo qaala ohize ubbuntsi maarotitsi demmada, yezin Geeshi Ayyaanalla afa leqqo qaala ohizes maarinttoos.

¹¹ «Asi yinttana aykkii Ayhude woosa Keetsta, daynnuntsi tiintten kaatuntsi tiintte gochichize wode akko ohodyezakon waagii mahod yezako yirggippete.

¹² Ye wode yin ohodebaz Geeshi Ayyaana yinttana tamarssoda» yagayda.

Dure atstse eeyatitsito

¹³ As giddappa fettii asi Yesuusago yi7i, «Ta ishe taas nu aday laatappa shagode fana ees oho» yagayda.

¹⁴ Yesuusa mahi, «Naate attsayo, yinttalla afa tana daynnan laata shaakkize cima mahide oode?» yagayda.

¹⁵ Mahika Yesuusa, «Asi yessi qolo gaamatitsara maaqqoosse gisho iira ashshii mintsii yinttana naaginttote» yagayda.

¹⁶ Kaallii aazizera, «Gade gaama katsta inggize fettii dure atstse yene.

¹⁷ Ye atstse, «Ta katsito ta shiishodes bessi eeride gisho akko oochcho?» yaga7i fa wozintte qoppida.

¹⁸ Yikkeppa yeyssada; tiino yeze fachito lalii melle dalggi facha keexxoda. Katsiton taas yeze baz mulo ize shiishoda.

¹⁹ Fa shemppitigo, «Ta shemppite, gaama beres nees maaqqade qolo shiishida. Yikke, shemppii mo7o, uzho, ufaytto» yaga7oda.

²⁰ «Yezin Xoozii, «Naate, eeya hyay attsayo, hyayno qamma ne shemppita neeppa ekkinttane. Yikke, ne shiishide bazita oodes maaqqade?» yagayda.

²¹ «Yinnii gisho, faas daretitsi sa7a shiishize asis, Xoozze kale dure maaqqoosse asis folta hyay atstsestii fana» yagayda.

Un7inttippete

(Maato. 6:25-34)

²² Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaruntsago, «Yikke, ta ohizanno si7ote, yin shemppitis akko mo7o yin galttis akko ma77o yaga7i un7inttipete.

²³ Shemppo katstsappa galla afulappa aadhane.

²⁴ Landduntsana bo7ote budoos, maxoos, elen fachen baaya. Yezin Xoozii untana muuzane. Yin landduntsappa gaama aadhane.

²⁵ Yeezin, yinttappa un7intti fa berttilla afa fettii qamma gujjodes dandda7ize oode?

²⁶ Yikke, hyanna eeratsi bazito oochchodes dandda7oose yin mellebazis akkos un7intte?

²⁷ Ane fudhe wayzi diccizako bo7ote. Waayoos suggoos. Melle atto yezin, Solomonan fa yeze bonchchite ubbanne untappa fete gaarzan ma77ikaaya.

²⁸ Yin, ammano faccezuntso, yikke, Xoozii hyayno benttii wontta tama olinttode fudhito hyannigaara ma7isiko, yinttana wayzi aatsii ma7isoso?

²⁹ Yinnii gisho, akko mo7o woy akko uzho ga7i un wozintto izilla afa mahippe.

³⁰ Yinno ubba Xooz ammanoose asuntsi fa wozintto izilla mahane. Yezin yin aday Xoozay yinna ubbanna yinttis koshshizanno erane.

³¹ Ubbannippa aatsii Xoozze ka7itumo koyote yinna ubbanna yinttis gujjii ingginttoda.

³² «Yin, eeratsi worzhuntso, zhashtippete; yin aday Xoozze ka7itumtto yinttis immades ufayttane.

³³ Yinttis yeze baz bayzi dahuntsis inggote. Kayzo ekkosanne, bila mo7osanne, cinggoosse karxite, hyal7oose qoltto salo shiishote.

³⁴ Yin wozintta yin qoltta yeze besite maaqqada.

Barkki naage

³⁵ «Dancinttii giiginttote; yin xomppita foo7izanno maaqqe.

³⁶ Fa laatstse zhaganappa maaqqade wontsis barkki naagizuntsi fana, laatstsii yi7i xeegez wode ellisii bugodes giigide asunts fana yi7ote.

³⁷ Fa laatstse maaqqize wode genttikaayzara naagizuntsi anjjinttiduntsana. Turo gaane; laatstsii dancii leemate kale betitsii mukkane.

³⁸ Laatstsii giddii bilahe maaqqin woy wontti maatse maaqqin yi7i, yinnii fana genttikaayzara naagizin denggede yentsi aruntsi anjjinttiduntsana.

³⁹ Yezin hyanno erote; kayzo ayde ye7odyezako karttii aday erizako keetsita bookkinttize wode si77i ga7i bo7oos.

⁴⁰ Yinttin giigii naagote; As Na7ay yin qoppikaayze wode ye7oda» yagayda.

⁴¹ Phexiroosan, «Laatstso hyanna aazizto nu xalaalas ohinene woy as ubbuntsis?» yagayda.

⁴² Laatstsii mahi, «Yikke, katstsa muussades beezze wodite inggode fana laatstse fa aruntsalla afa shuumide ammantsizayin wozinaama hyalaqize oode?

⁴³ Laatstsii maaqqize wode yinnii fana oochitera benttize arize E anjjinttidaya

⁴⁴ Ta yinttis turo ohine; fa laatstsyes yeze qolo ubbannilla afa E shuuminttoda.

⁴⁵ Yezin ye arize, «Ta laatstsay elle ye7oos» yaga7i fa wozintte qoppii, maachi aruntsanan dhiiratsi aruntsana hyadhdhiko, mahi faas koyde fana mu7iteran uzhitara matstsiko,

⁴⁶ ye arize laatstse E qoppikaayze qamman yirggoosse wode ye7oda. Yi7i eza gachchii, E iddilo ammanoose asuntsara mahoda.

⁴⁷ «Laatstse qofa gaara giigosen E laatstse akko kadhizako eriite oochchoose arize gaama garafinttoda.

⁴⁸ Yezin fa laatstse qoftto eranxii attii garafinttodes beezanno oochcheze eeratsi garafinttoda. Akkos gayko gaama ingginttideppa gaama koynttane, gaama hyadara ekkiduntsappa gaama inggoda ga7i naaginttane.

Sarotitsis maaqqikaayzin shaakkinttes

(Maato. 10:34-36)

⁴⁹ «Taanii yi7idanna sa7alla afa tama aytodes. Hyatte tama aykkizako tana wayzi ufayssod yeshsha!

⁵⁰ Maaqqo yezin, ta hyatte xammaqinttode xinqqate yene. E folinttode wontsis ta shemppita shemppoos.

⁵¹ Sa7alla afa sarotitsi ko7odes yi7ida yinttis aazane? Baaya, ta yi7idanna shagodes.

⁵² Hyatteppa aykkii woli gidda shaakkinttide ichchin keetsi asuntsi fettilla yene. Lam77untsi hyaydzuntsalla afa, hyaydzuntsin lam77untsalla afa, denddii shaakkinttane.

⁵³ Aday na7illa afa, na7in adella afa, intta naatilla afa, naata inttilla afa, azinze intta naaze machchitilla afa, na7ay machchita azinze inttilla afa, denddii shaakkinttoda.»

Wodito ero

(Maato. 16:2-3)

⁵⁴ Manin asuntsago, «Awa gelo zalara salo dhonidhize wode bi7i, ellisii, «Ira ye7oda» yagaane, gayde fana hyanane.

⁵⁵ Yeekka zala baqo baqqize wode «Saata awoda» yagaane, gayde fana hyanane» yagayda.

⁵⁶ Yin, cubbuntso, Salobazin sa7abaz shaakkii erane yezin hyanna wodito shaakkii ere yinttana wayzi gamido?

⁵⁷ «Yeezin, yin omitis akkos turtto erii firddoso?

⁵⁸ Ne morkkizera wolla daynna tiino eqqodes hyanggitera ogella afa giigodes koyo. Ne giiganxi ixxiko goshichchii daynna tiino nena kanggoda. Daynnize nena poolises aatsii inggoda. E nena woynne oloda.

⁵⁹ Si7ote, fettii bakkana ashshikaayzara ciggii hyaasode wontsis ne izippa kezaamanno ero» yagayda.

13

Nagarappa maaqqe

¹ Ye wode Yesuusago asuntsi yi7i Philaaxoosa wodhii un suutsitira un zharshito worqqide Galila asuntsbaz ohide asuntsi yinna besite yene.

² E hyannigaara yaga7i mahida; «Yeezin yentsi Galila asuntsi yinna iita hyayqito hyayqqide gisho Galila yeze asi ubbannippa aadhide nagaranchcho aazane?

³ Baaya! Maaqqo yezin, yinttin maarotitsar maaqqaanxi ixxiko, ubbanna yinnii gaara dhaboda.

⁴ Woy mahi Salihoome gaaze besite gimbbe woddii wodhide taphpho osfun asuntsi Yerusalaame yeze as ubbannippa aadhize nagaranchcho aazane?

⁵ Baaya! Yezin yinttin maarotitsar maaqqaanxi ixxiko ubbanna yinnii gaara dhaboda.»

Aafe aafosse belese minxa aazize

⁶ Mahin Yesuusa hyannigaara ga7i aazize ohida: «Fettii atstses woynne gade tukinttide belese minxa yene. E iippa aafe koyi yi7i akkon denggikaaya.

⁷ Gaditii aday woynne oochchizego, «Aafe denggodes koyi hyaydzdzii bere yi7i bi7in akkon denggikaaya. Yinnii gisho, gachchii hyaaso; akkos sa7ito melize?» yagayda.

⁸ «Yezin oochchizay, «Laatstso, I kantto oochchii ozha olode wontsis hyay berizes ashshoya.

⁹ Wontsi bere aafiko lo77o, ixiko gachchii ashsho» » yaga7i mahida.

Bantte kuunide maachita faxida

¹⁰ Yesuusa Sambbata qamma Ayhude woosa Keetstsa tamarssane.

¹¹ Yinna besite taphpho ofsun bere tuna ayyaana bantto kuunizide fettii maachita yene. Iza kuunnidanippa denddii luule eqqodes dandda7oos.

¹² Yesuusa izo bi7ide wode xegii, «Hyanna maachite, ne hyarggitippa faxida» yagayda.

¹³ Fa kushito iilla afa gaddin, iza iira luule eqqida. Xooz mana galatida.

¹⁴ Yezin Ayhude woosa Keetstsa hyalaqize zhilidhdhii astigo, «Oocha oochchize izippun qammita yene. Yinnii gisho, yinna qammite yi7i faxote fattin Sambbata qamma koshoos» yagayda.

¹⁵ Laatstsi, «Cubbuntso, yin giddappa bora woy hyaarii Sambbata qamma zadaloppa billii hyaatsi ushshodes kanggoosse oode?

¹⁶ Yeezin, hyanna maachita Abrahamama na7a maaqqitera xalahera acinttii taphpho ofsun bere kumutsi yezidannis Sambbata qamma bilinttodes beezosaane?» yaga7i oocida.

¹⁷ E yinno ohide wode ixizuntsi ubba yeellidhida. Yezin asuntsi ubba E oochchide gaama qofize oocha ubbanne ufayttida.

Eeratsi minxa aafen irisho aazize

¹⁸ Yinnippa suuba, Yesuusa hyannigaara yagayda, «Xoozze ka7itumtta akko aaze? Izo akkora aazisade?

¹⁹ Xoozze ka7itumo fettii asi fa gadite tukkide wala aafe fana. E diccii minxa maaqqida. Landda E koshtilla afa shemppida.»

²⁰ Mahi, «Xoozze ka7itumtto akkora aazisade?

²¹ Fettii maachita gaama dhiillara worqqii munuqide eerats irshsho aazane» yagayda.

Xuuntsi furtsi

²² Yinnippa suuba, Yesuusa Yerusalaame qititera E aadhize ogite yeze katamiten kara gancce tamarssite aadhida.

²³ Fettii asi Yesuusago, «Laatstso, attoduntsi eeratsi as xalaalane?» ga7i oocida.

Yesuusa unttago,

²⁴ «Si7ote, xuuntsi furtsara gelodes minggote. Gaamuntsi gelodes koyane yezin untis hyanoos.

²⁵ Kartti aday denddii furtsito gorddidannippa suuba «Nuus bugoya» ga7i bale eqqii xeege aykkoda. Yezin E, «Yin oona yezakon abappa ye7ezakon ta eroos» ga7i mahoda.

²⁶ Ye wode yin, «Neera wolla mu7ida, uzhida, nu bucalla tamarssida» yagawuda.

²⁷ «E mahi, «Yin oona yezakon abappa ye7ezakon eroos. Yin, wobuntso taappa hyaakkote» yagawuda.

²⁸ Abrahamama, Yisaaqa, Yayqooban nabunts ubbunts Xoozze ka7itumtte bo7oda, yezin yin bale wodhdhii attize wode yinttis yeefon achchi garingge maaqqada.

²⁹ Asuntsi awa kessappa, awa geloppa, wookka zalappan yeekka zalappa yi7i Xoozze ka7itumtte muusalla afa bettoda.

³⁰ Yinnii gisho, hyatte yestte suub maaqqiduntsappa tiino maaqqaduntsi, tiino maaqqiduntsappa suub maaqqaduntsi yene» yagayda.

*Yesuusa Yerusalaames yeekkida
(Maato. 23:37-39)*

³¹ Ye wode Farisaawutsappa fete fete yi7i, «Heroodisa nena wodhodes koyze gisho hyanna bestippa denddii qito» gayda.

³² E mahi, «Hyanggi, ye workkanzes yikke, «Hyaynon wontta tuna ayyaanuntsana kessoda, hyargginttizuntsana fatstsoda, hyaydzintsa qamma fololla afa yelloda» yagayda ga7ote.

³³ Yi7op attin, nabe Yerusalaameppa melle bessa hyayqqodes beezoos. Yinnii gisho, hyaynon, wonttan yintton feezhii yinna bestto qitodes denddida.

³⁴ «Yerusalaame, Yerusalaame, nabuntsana wodhizanne, neego kiitinttiduntsana shuchchara wodhizanne, lukule fa na7untsana fa qefiti gancce shiishizanifana ne na7untsana ta kushtippa oomora wantsi tohe shiishodes koydo, yezin yin koyoos gayda.

³⁵ Ta yinttis ohine; yin keetsita kayzoda. Laatstse suntsite ye7ize anjjinttidaya yin gawude wontsis tana denggoos» yagayda.

14

Yesuusa sambbata qamma fettii hyargginttiza fatstsida

¹ Fettii Sambbata qamma Yesuusa fettii Farisaawunts hyalaqize kara katstsa ma7ades gelize wode asuntsi dakkii be7ine.

² Yinna besite shafe wodatsi hyargginttize fettii asi ees tiino zalara woy7ida.

³ Yesuusa Farisaawuntsagon higge asttamaaruntsago «Sambbata qamma hyargginttiza fatstsizanna wogaane woga baa?» yaga7i oocida.

⁴ Un si77i gayda. Yesuusa hyargginttize attsa bochchii fattsi moyzida.

⁵ Mahin yinttappa fetes na7a woy bora Sambbata qamma gaga qitiko ellisii kessoose oode?yaga7i oocida.

⁶ Un fettibazin mahodes dandda7ikaaya.

Dalggatitsin zaqqo mokken

⁷ Yesuusa sarges xeeginttiduntsi bonchcho bessi doorizanno bi7i, hyanna aazizto ohida:

⁸ «Fettii asi nena sarge xeegiko bonchcho bessa bettipe. Neeppa aadhii bonchchinttize asi xeeginttodes dandda7ane.

⁹ Yinttana lam77untsana xeegeide yi7i, «Ne bestto hyay zaqqizes dakko» yagaaze wode ne yeellidhittera ziqqa bessa wodhdhoda.

¹⁰ Yezin, ne xeeginttide wode tiinidhii ziqqa bessa bi7i betto. Xeegeide yi7i, «Ta laggizayo, hyanna bonchcho besite betto» yaga7oda. Ye wode neera fettilla xeeginttide as ubbunts tiintte ne bonchchinttoda.

¹¹ Fana dhoqi dhoqi yiize ubbanna yeellidhada; fana ziqqii ziqqii yiize ubbanna dhoqi dhoqi ga7oda.»

¹² Mahi Yesuusa eza mokiide keetstsiti adego, «Quma woy kawo sarge xeegeide wode neenii kushe mahiza xeegaame fana ne lagguntsana woy ne ishuntsana woy ne iginuntsana woy ne dure dootsuntsana sarge xeegeipe.

¹³ Yezin, ne sarge giigizeze wode dahuntsana, wobbuntsana, gunddiduntsana qooquntsana xeege; ne anjjinttoda.

¹⁴ Hyantses kushe mahodes dandda7oose gisho kushe mahita geeshshuntsi denddize qamma nees maaqqada» yagayda.

Damma diggisa
(Maato. 22:1-10)

¹⁵ Yesuusara wolla diggisalla afa bettizunts giddappa fete yinno si7i, «Xoozze ka7itumtte diggisalla afa bettide anjjinttidaya» yagayda.

¹⁶ Yesuusa, «Fettii asi damma diggisa giigizii gaama asuntsana xeedida.

¹⁷ Diggisa mokunttize saata yellide wode xee ginttinde zaquntsana, «Yikke ubba bazita giigida, hyayga yo7ote» yaga7i xee gode gaar fa ariza kiittida.

¹⁸ «Yezin ubbuntsi faas madha madha medhdhida. Fete, «Hyatte hyaga gade wonggide gisho hyanggi be7ades beezane aade tana ashshoya yaga7o» yagayda.

¹⁹ Hyankkay, «Ichchin waaxa bora wonggida untana waaxi be7ade gisho aade tana lanncipe» yagayda.

²⁰ Mahi hyankkay, «Taanii hyaga medda yeze gisho ye7odes dandda7oos» yagayda.

²¹ «Arize maaqqii yi7i yinna ubbanno fa laatstsas ohida. Ye wode diggisa aday zhilidhdhi arizego, «Ellisii katama yeze dalgga ogen oge gaxa hyanggi, dahuntsana, wobbuntsana, qooquntsanan gundduntsana hyankka ko7o» yagayda.

²² «Arize, «Ta laattsayo, ne kiittide ubbanna folinttida, yezin hyatten bessi yene» yagayda.

²³ «Laatstsii arizego, «Oge woralla afan, katamappa gaxa kessize oge kezo, ta keetsita kumode wonsis denggide ubbuntsi ye7ode fana oochcho.

²⁴ Ta yinttis ohine; xee gintti ixxiduntsappa ooden ta diggistippa mo7osanno erote» yagayda.

Laatstsi kaallizanna zharshizane

²⁵ Gaama asuntsi eera wolla hyammadera Yesuusa unttago suub maaqqii,

²⁶ «Taago yi7ide ubbuntsi fa adayan fa intton, fa machchiton fa na7untsana, fa ishuntsana fa mishuntsana, melle atto yezin fa de7ito ixxoos ta tamaare maaqqades dandda7oos.

²⁷ Fa masqaltto tookkii tana kaalloos ta tamaare maaqqades dandda7oos.

²⁸ «Yintappa fettii asi shuchchi keetstsi keexxodes koyko, keetsito keexii hyaasodes akko gaar miishe koshshizako tiinidhii erodes qoppii bo7oos oode?

²⁹ Yinno maaqqanxiko, ye atstse baasa yiitsi shuchchito yiixxin fole gamiko,

³⁰ be7ize ubbanna, «Hyay atstse keetsi aykkin folodes eza gamida» yaga7i leqqane.

³¹ «Woy fettii kaati melle kaatara olinttodes dandditera lam7itam mukul wottadaruntsana ekkii ye7ize kaatizera taphphi mukul wottadaruntsara olintti dandda7odannon dandda7oosanno bettii zorinttoosse oode?

³² Olinttodes dandda7intoosebazz maaqqiko, ye ye7ize kaatizera hyaakora yezin giigodes tiinidhii cima dakkii oocane.

³³ Yinnii gaara, yinttappa ooden faas yeze baz mulo ashshanxii ixxiko ta tamaare maaqqades dandda7oos.

³⁴ «Sooge lo77o, yezin sooge fa mal77ito ashshiko, wayzi sooge ga7inttodes dandda7e?

³⁵ Gade araddizesin maaddoos baz maaqqize gisho alla olinttane. Yikke, si7ize hyaye yeze asi si7o» yagayda.

15

Dhabide duro aazize
(Maato. 18:12-14)

¹ Fettii wode qaraxe gachchizuntsin nagaranchchuntsi Yesuusa timirttito si7odes E kale shiiqida.

² Yezin Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi, «Hyay atstse nagaranchchuntsana shiishii ekkane, untara fettilla muune» yaga7i zuuzingida.

³ Yesuusa yaga7i hyanna aazizto untis ohida:

⁴ «Yin giddappa fetes xeet duruntsi yeze baz maaqqiko untappa fetay dhabiko uddufun tam uddufununtsana yenggize bessa ashshii dhabidaya demmade wontsis koyoose oode?

⁵ Denggide wode ufaytti fa gannite tookkii,

⁶ fa kara maaqqane. Fa lagguntsanan dootsuntsana fettilla xeegee, «Dhabide ta duriza denggida, taara wolla ufayttote» yagaane.

⁷ Yinnii gaara, maarotitsi koshshoosse uddufun tam uddufun xilluntsappa aatsii maarotitsi gelize fettii nagaranchchize gisho salo damma ufayssi maaqqane.

⁸ «Woy taphphi shuchchi bira yeze fettii maachita taphphitippa fettii shuchchi birize dhabiko denggode wontsis xomppe aytsii keetsti fixxii mintsii koyosanna oode?

⁹ Denggide wode fa lagguntsanan fa dootsuntsana xeegee «Dhabide ta fettii birza denggide gisho taara ufayttote» yagaane.

¹⁰ Si7ote, yinnii fana fettii maarotitsi gelize nagaranchchize gisho Xoozze kiitanchchuntsi tiino ufayssi maaqqane» yagayda.

Dhabi benttide na7a

¹¹ Mahi Yesuusa, «Fettii atstses lam77i na7untsi yene.

¹² Untappa geez na7ay fa adego, «Ta adayo, ne qoltippa ta gishtto taas inggo» yagayda. Aday fa qoltto fa na7untsis gizhida.

¹³ Eerats qammappa suuba geez na7ay fa gishtto mulo accii ekkii hyaako sa7a qitida. Yeyga kaasara qoltto lalii hyaasida.

¹⁴ E faas yezebazito mulo hyaasidannippa suuba yinna sa7ite ubbanne mintsii naye kezin madhidhida.

¹⁵ Yinnii gisho, yinna sa7ite asuntsappa fete kara yessades gelida. Attsay eza gudayille yemmada gaar yenggize bessa dakkida.

¹⁶ Gudayluntsi muuze hyarqqoppa ma7ades amudhdhida, yezin izon ees inggize asi benttikaaya.

¹⁷ Wozina maaqqin, «Wantsi ta aday aruntsis katstsa alla attin ta hyanne nayera hyayqqodes yellido?»

¹⁸ Denddii ta adego hyanggi, «Ta adayo, Xoozin, nenan qohida.

¹⁹ Yikkeppa ne na7a ga7intti xeeginttodes taas beezoosse gisho ne kara yeze aruntsappa fetay fana tana faydo» yaga7oda» yagayda.

²⁰ Yinnii gisho, denddii fa adego qitida.

«Yiikon, E hyaga hyaakora yezin aday yiqsinttii, eego woxxii hyanggi iringgi yeerida.

²¹ Naazen, «Ta adayo Xoozin, nenan ta qohida. Yikkeppa ne na7a ga7intti xeeginttodes beezosi» yagayda.

²² «E aday aruntsana xeegee, «Ellisii ubbuntsappa lo77o maaqqide ma7o ki7i eza mayzote; E gil7ite migiddo, E tohite caamma aatstsote.

²³ Modhdho wofaano ki7i shukkote, ma7ada, ufayttoda.

²⁴ Ta na7ay hyayni hyayqqida, yezin hyatte faxida; dhabida, yezin benttida» yagayda. Yinnippa suuba, ufaytte aykkida.

²⁵ «Ye wode anggis na7ay oocha gade yene. Yeygappa yi7itera kara ukkoderayetstsin doolle ootsi si7ida.

²⁶ E, aruntsappa feta xeegee hyanide bazita akko yezakon erodes oocida.

²⁷ Arizen, «Ne ishe saro yi7ide gisho ne aday modhdho wofaano ees shukkida» yagayda.

²⁸ «Anggis ishe zhilidhdhi keetsta gelodesin koyikaaya. Aday bale kezii keetsta gelode fana eza woossida.

²⁹ Yezin E fa adego, «Yikke, hyannii gaar bere ta nees aridhdhii ne kiittippa fetton faccizikaayzara nees kiitinttin ta ta lagguntsara ufayttode fana melle atto yezin fettii gashe deeshi inggikaaya.

³⁰ Yezin, hyayni ne na7ay ne qoltto olaluntsara lalii yi7in modhdho wofaano shukkida» » yagayda.

³¹ «Aden, «Ta na7ayo, neenii ubba wode taara yene, ta baz ubbanna nees.

³² Hyayni ne ishe hyayqqida, yezin faxida; dhabida, yezin benttida. Yinnii gisho, gaama ufayttodes beezane» ga7oda» yagayda.

16

Ammaninttoose shuuma aazize

¹ Yesuusa fa tamaruntsago, «Fettii dure atstses eepa yeekkara fettii shuuma yene. Ye shuumize fa laatstse qoltto lalane yagaaze wore karttii adaya yellida.

² Karttii aday shuumiza xeegezii, «Ta wagizebaz si7ido? Yikkeppa neenii ta keetstsitis shuuma maaqqii oochchodes dandda7oosse gisho ta qoltto tana yeltso» yagayda.

³ «Ye shuumizen fa wozintte hyannigaara yaga7i qoppida. «Ta laatstsay tana shuumatitsitippa hyaasodes yi7ine, wooti aqodes wolqqa baaya, woossii ma7ades yeellizane; yeezin ta waya?

⁴ Shuumatitsitippa ta wodhdhize wode asuntsi tana morkode fana oochchode baz ta erane» yagayda.

⁵ «Yinnii gisho, E laatstse gale yeze asuntsana feta feta xeezii ki7i tiino atstsego, «Neella afa ta laatstse gale wantsi yeze?» yaga7i oocida.

⁶ «E, «Lam7itam barmeele zayte gale yene» yagayda.

«Shuumize, «Wule warqate hyatte, ellisii, taphphi barmeele zayte gale yene ga7i xaafo» yagayda.

⁷ «Yinnippa kaallii lam7antsizego, «Nees wantsi yeze?» yagayda.

«E, «370 kunttaale zarga gale yene» yagayda.

«Shuumize, «Ne wule warqate hyatte, ellisii, 296 kunttaale yaga7i xaafo» yagayda.

⁸ Karttii aday ammaninttikaayze shuumiza E cinctatsitis nashshida. Hyanna alamtti na7untsi as ayfora foo7o na7untsappa aadhide wozinaama.

⁹ «Yinnii gisho, ta yinttis ohine; hyanna alamtti bira hyal7ize wode medhina keetstsitis morkinttode fana hyanna miishitira yinttis lagge wonggote.

¹⁰ Ubbappa eerats baza ammaninttide gaama baza ammaninttidaya maaqqane. Mahi ubbappa eerats baza ammaninttoose gaama baza ammaninttoos.

¹¹ Yikke, hyanna alamtti birara yin ammaninttanxii ixkiko turii bira yinttis oode hyadara immade?

¹² Yin melle as birtte ammaninttanxiko, yin buzo bira yinttis oode immade?

¹³ «Fettii arize lam77i laatstsuntsis aqodes dandda7oos. Feta ixkiko hyankkaya kadhane woy fetego shiiqiko hyankkaya leqqane. Yinnii gaara, yin Xoozisin birasin aqodes dandda7oos.»

¹⁴ Bira kadhize Farisaawuntsi yinno si7i Yesuusa leqqida.

¹⁵ E, «Yin yinttana as tiino beezane, yezin Xoozii yin wozintto erane. As tiino bonchhinttiday Xoozze tiino borunttidaya.

¹⁶ «Muse higgitan nabunts kiita Wahannisa yellodes yinttis oochitera gam7ida. Yinnippa suuba, Xoozze ka7itumo Wonggelitta sabbakinttite gam7ida. Asi ubba yeyga gelodes dafinttane.

¹⁷ Yezin, higgittippa fettii yishsha fidaale attodannippa salon sa7an aadhizanna laafane.

¹⁸ «Fa machchito dakkii melle ekkize ubba olalane. Fa azinzeppa anjjinttidanno ekkizayin olalane» gayda.

Dure atstsan Alaazaren

¹⁹ «Al7on lo77o bonchcho afula ma7ize, sa7a giigin ubba wode ufayssara yeze fettii dure asi yene.

²⁰ Melle mahi galtta kumutsi hyargitsi maaqqide fettii Alaazare ga7inttize dahize ye dure atstse bale olintti attiday yene.

²¹ Nayeppa denddii dure atstse leematippa wodhdhize gufa ma7ades amudhdhii yene. Melle atto yezin, kanuntsi yi7i E hyarggits besito laa7ane.

²² «Ye dahize hyayqqida; kiitanchchuntsi eza Abrahamama shuphite ekkida. Mahi dure atstsen hyayqqii mooginttida.

²³ Si7oole un7intti yezitera dhoqi ga7i hyaakora Abrahaman E shuphite yeza Alaazare bi7ida.

²⁴ E, «Aabbo Abrahamama, taas yiqsinttoya; hyanna loxize tamtte un7intti yeze gisho Alaazare fa gil7iza hyaatsa dakkii ta il7antsito laakitsode fana aade eza dakkoya» yaga7i uukkida.

²⁵ «Yezin Abrahamama eego, «Ta na7ayo, ne sa7a yeze wode lo77o bazito ekkidanno, mahi Alaazare iita baz ekkidanno qoppo. Yezin hyatte E hyanne ufayttane, mahi ne waayintti yene» yagayda.

²⁶ Hyanna ubbannippa aadhii, «Hyaygappa yinttago, sekkappa hyankka nuugo aadhodes koyzuntsi finggaame fana nuusin yinttis gidda damma gaga yene» yagayda.

²⁷ «Dure atstse, «Ta adayo, yeezako Alaazare ta aday kara kiittode fana ta nena woossane.

²⁸ Taas ichchin ishuntsi yene, untin hyanna madha besite ye7aame fana untis wodhdhii markkidho» yagayda.

²⁹ «Yezin Abrahamama, «Untis Musen nabuntsin yene; un ohizanno si7o» yagayda.

³⁰ «Dure atstse, «Aabbo Abrahamama, yinnii fana baaya; fettii asi hyayqoppa denddii wodhdhiko un maarotitsi geloda» yagayda.

³¹ «Abrahamama, «Musen nabuntsna si7anxiko, melle atto yezin hyayqoppa fettii asi denddii ohikon ammanoos» yagayda.»

17

Kiitinttize adetitsi

¹ Yesuusa fa tamaruntsago, «As dhubutsi nagara geltsizebaz yi7ikaayzara attaama. Maaqqikon, nagara gidda gelode fana oochchize atstsa bade» yagayda.

² Ye atstse eeratsuntsappa feta balitsodannippa woxa fa afurtte accii abba geliko ees lo77o.

³ Yinnii gisho naaginttote.

«Ne ishe nagara oochchiko kacco; azzanii maarotitsar maaqqiko, ees atto yaga7o.

⁴ Fettii qammite laappun tohe qohii, laappun tohe, «Taanii ta isidanno erida tana maaro» yaga7i neego yiiko ees atto ga7o.»

⁵ Hawaaruntsi Laatstsago, «Ammano nuus gujjoja» yagayda.

⁶ Laatstsi, «Gaashe aafe fana ammano yinttis yeziko «Hyay waliza shodintti abba gidda tukintto» yagayko yinttis kiitinttoda» yagayda.

⁷ Gujjii Yesuusa, «Yin giddappa fetes oochchize woy duro yenggize aro yeziko oocha gadeppa woy wudeppa kara yi7ide wode «Elle hyayga yi7i katstsa ma7ades betto» gaaze yene?

⁸ Baaya, «Taas kawo giigizo; ta mu7i, uzhii ashshode wontsis eqqii muuzo. Yinnippa suuba, ne mu7i ushshada» yaga7osaane?

⁹ Yikke, laatstse, arize kiitto folide gisho anjjanene?

¹⁰ Yinnii gisho, yinttin kiitinttidanno mulo folide wode «Nu fatsoosse aruntsana; oochchodes beezze oochito folida» ga7ote» yagayda.

Qursuma hyarggeppa geezhide taphphi asuntsana

¹¹ Yesuusa Yerusalaame hyanggitera Samaarasin Galila sa7asin giddara kantsii aadhida.

¹² Fettii kara gancce gelize wode qursuma hyarggera aykkinttide taphphi asuntsi eza denggida. Unttin hyaakora eqqii,

¹³ «Laatstsi Yesuusa, nuus yiqsinttoya» yaga7i uukkida.

¹⁴ E untana bi7ide wode «Hyanggi yin galtto Ayhude kahinuntsis beezote» yagayda. Un ogella hyanggitera geezhida.

¹⁵ Unttappa fetay fa geezhydanno be7eze wode dhoqi gayde qaalara Xooz bonchchitera Yesuusago maaqqida.

¹⁶ E Samaara sa7a asi, yezin Yesuusa tohitilla afa gol7i eza galatida.

¹⁷ Yesuusa, «Geezhyduntsi taphphi asi maaqqosane? Yeezin, uddufununtsi aba qitido?

¹⁸ Hyay allaga atstseppa* attin melle maaqqii Xooz galatide baaya ga7ene?» yaga7i oocida.

¹⁹ Atstsego, «Ne ammantta nena geeshida; denddii qito» yagayda.

Xoozze ka7itumo ye7ito

(Maato. 24:23-28, 37-41)

²⁰ Farisaawuntsi, «Xoozze ka7itumo ayde ye7ode?» ga7i Yesuusa oocida. E, «Xoozze ka7itumtta benttize mallara ye7oos.

²¹ Mahin izo, «Hyanne woy sekka yaga7odes dandda7oos. Akkos gayko, Xoozze ka7itumtta yin gidda yene» » yaga7i mahida.

²² Yesuusa fa tamaruntsago, «As Na7a qammitippa feta bo7odes yin amudhdhode wode ye7oda, yezin yin be7aama.

²³ Asuntsi, «E yeyga yene» woy, «Hyanne yene» yaga7oda, yezin untana kaallii qitippete.

²⁴ Zeelintsi zeelinggii salo gaxappa gaxa foo7ize fana As Na7a ye7iti qammita yinnii fana yi7ada.

²⁵ Yezin yinna hyanodannippa tiino As Na7ay gaama madhidhadesin hyanna yelette ixinttodes beezane.

²⁶ Nohe wode yi7ide fana As Na7ay woditen yinnii fana yi7ada.

²⁷ Nohe Markkabe gelide qammito yellodes asuntsi mu7iteran uzhitara, ekkiteran gelitera yessadera dhabsse hyaatsita yi7i ubba dhabsida.

²⁸ Looxe beren yinnii fana yi7ida. Asuntsi mu7iteran uzhitara, wonggiteran bayzitera, tukkiteran keexitera, gam7ida.

²⁹ Looxe Soodomeppa kezide qamma diinne ga7inttize michizebaz saloppa bukkii ubbuntsana dhabsida.

³⁰ As Na7ay qonccize woditen yinnii gaara yi7oda.

³¹ «Ye wode ooden bale yeze keetstsa gidda yeze baz ekkodes keetstsa gelippe. Yinnii fana, gade yeze asi akko bazisin kara maaqqippe.

³² Looxe machchito tirote;

17:14 Leewe 14:1-32 * **17:18 Hyay allaga atstseppa:** Qursuma hyarggitippa faxide atstse allaga ga7inttidanna E Ayhude maaqqoosse gishos. **17:26** Medho 6:5-8 **17:27** Medho 7:6-24 **17:28** Medho 18:20—19:25 **17:31** Maato. 24:17-18; Mar. 13:15-16 **17:32** Medho 19:26

³³ fa shemppito ashshodes koyze asi ooden dhabssoda; fa shemppito aatsii inggize ooden E ashshoda.

³⁴ Ta yinttis ohine; ye wode lam77i asuntsi fettii datsalla woy7oda. Fete ekinttoda, hyankkay attoda.

³⁵ Lam77i maachuntsi wolla gaaccodera fetta ekkinttoda, hyankkanna attoda.

³⁶ [Lam77i asuntsi wolla gade oochchizuntsappa fetay ekinttoda, hyankkay attoda»][†] yagayda.

³⁷ Un, «Laatstso aba ekinttode?» yaga7i oocida.

E, «Gawuxa yeze bessa ankko shiiqane» yagayda.

18

Miinggi woossode fana tamarssida

¹ Yesuusa fa tamaruntsana azal7ikaayzar ubba wode woossode fana tamarssodes koyi yaga7i aazize ohida:

² «Fettii katama Xoozis zhashtoose asin yeellidhoosse fettii daynna yene

³ Yinna katamite fettii budantta yene. Izan, <Taasin ta morkkizes gidda yeze mootto firddo> yaga7i ubba wode ye daynnizego mahi mahi yi7ine.

⁴ Daynnize eerats wodes I ohito si7anxi ixixida, yezin suubappa fa wozintte, <Taanii Xoozis zhashtooa, asis yeellidhanxi ixixikon,

⁵ hyanna budantta tana waayetsize gisho iisi firddoda; yeyzanxiko ubba wode yi7i tana labbisada> yaga7i qoppida» yagayda.

⁶ Laatstsin, «lita daynnize ga7idanno si7ida;

⁷ Xoozii qamman awara eego uukkize fa dooriduntsis firddosaane? Unttana maaddodes gam7odaane?

⁸ Ta yinttis ohizanno si7ote, ellisii firddoda. Maaqqikon, As Na7ay ye7ize wode sa7alla afa ammano demmadyessane?» yagayda.

Farisaawuzan qaraxe gachchizan

⁹ Mahi, Yesuusa, fana xillo asi fana mahi ceeqinttizuntsisin melluntsana leqqizuntsis hyannigaara yaga7i aazize ohida:

¹⁰ «Lam77i asuntsi woossodes Xoozze keetstsa hyanggida. Fete Farisaawe hyankkay mahi qaraxe gachchizize asi.

¹¹ Farisaawuze eqqii faas woossitera, <Xoozzayo taanii mellunts fana bonqize asi, iitan olale asi, aadhii mahi hyay qaraxe gachizize atstse fana maaqqikaayze gisho nena galatane.

¹² Saaminttappa lam77i tohe xoomane, ta denggizebaz ubbannippa asiraata kessane> yagayda.

¹³ «Yezin qaraxe gachizize mahi hayaakora eqqii melle atto yezin Salo dhoqi ga7i be7adesin zhashtii fa dadabito qoxxittera <Xoozayo, tana nagaranchchiza maaroya> ga7i woossida.

¹⁴ Ta yinttis ohizanno si7ote; Farisaawizeppa hyayni qaraxe gachizize Xoozze tiintte xillo maaqqii fa kara maaqqida. Akkos gayko, fana dhoqi dhoqi yiize asi toochinttoda, fana toochize asi dhoqi dhoqi ga7oda» yagayda.

Yesuusan zhooga na7untsana

(Maato. 19:13-30; Mar. 10:13-31)

¹⁵ Yesuusa zhooga na7untsalla afa fa kushito gaddii anjjode fana asuntsi eego ke7ine. Yesuusa tamaruntsi yinno bi7i akkos Yesuusago ke7e yaga7i kaccida.

17:33 Maato. 10:39; 16:25; Mar. 8:35; Luqa. 9:24; Waha. 12:25 † 17:36 Fettii fettii maxaafite faydo 36 baaya.

18:13 Maato. 23:12; Luqa. 14:11

¹⁶ Yezin Yesuusa na7untsana faago xeezii, «Na7untsi taago yo7odanno kayppete; yo7o ga7ote. Akkos gayko, Xoozze ka7itumo un fana yi7iduntsis.

¹⁷ Taanii yinttis turo ohine; Xoozze ka7itumo zhooga na7unts fana ekkoosse ooden yeyga geloos» yagayda.

Dure atstse ooce

(Maato. 19:16-30; Mar. 10:17-31)

¹⁸ Ayhude hyalaquntsappa fete, «Keeha asttamaarzayo, medhina de7o denggodes akko oochcho?» yaga7i oocida.

¹⁹ Yesuusa eego, «Akkos tana keehizayo yaga7i xeege? Fettii Xoozzeppa attin melle keeha baaya.

²⁰ Olalippe, wodhippe, kaystippe, worddo markkidhippe, ne adayan ne intton bonchcho yagaaze kiitto erane» yaga7i oocida.

²¹ Attsayin, «Yentsesana ubba taanii na7atitsappa aykkii naagitara gam77ida» yagayda.

²² Yesuusa yinno si7eze wode «Yikke, nees fettibaz faccane; nees yeze baz mulo bayzi dahuntsis inggo; salo nena qoltta naagane. Yeyzi maaqqii tana kaallo» yagayda.

²³ Yezin atstse yinno si7ide wode ees gaama qolo yeze gisho gaama zhilidhdhida.

²⁴ Yesuusa attsa bi7i, «Dure asis Xoozze ka7itumo gelizanna wayzi un7ode!

²⁵ Dure Xoozze ka7itumo gelodannippa gimale marppe uruntsara aadhizanna laafane» yagayda.

²⁶ Yinno si7ide asuntsi, «Yeezako oode attode?» yagayda.

²⁷ Yesuusa, «Asis dandda7inttoose Xoozis dandda7inttane» yagayda.

²⁸ Phexiroosa, «Yikke nuunii nu baz mulo ashshii nena kaallane» yagayda.

²⁹ «Yesuusa turo ta yinttis ohine; Xoozze ka7itumos ga7i fa keetsito woy fa machchito woy fa ishuntsana woy fa adayan fa intton woy fa na7untsana ashshide;

³⁰ hyanna wodite gaama dakko, ye7ode alamite medhina de7o ekkoosse ooden baaya» yagayda.

Yesuusa fa hyayqitibaz mahi ohida

(Maato. 20:17-19; Mar. 10:32-34)

³¹ Yesuusa taphpho lam77untsana faago xeezii, «Ane Yerusalaame yedhdhote, nabuntsi As Na7ay baz xaafidanna ubbanna yeyga folinttoda.

³² E Ayhude maaqqoosse asis aadhii ingginttoda. Un eza leqqoda, cazhoda eella afa cuttoda.

³³ Eza garafidannippa suuba wodhoda, yezin hyaydzintsa qamma E hyayqoppa denddoda» yagayda.

³⁴ Yezin E tamaruntsi yinna ubbannippa fettibazin tiirikaaya. E qoftta untis aachinttide gisho E waaga7ezako erikaaya.

Qooqe atstse bi7ida

(Maato. 20:29-34; Mar. 10:46-52)

³⁵ Yesuusa Iyaarkko ukkize wode fettii qooqe atstse oge gaxa bettii woossane.

³⁶ Qooqe atstse asuntsi yinna besttira aadhodera si7i, «Yinna akko?» ga7i oocida.

³⁷ Un, «Naazirete Yesuusa hyannira aadhane» yagayda.

³⁸ E, «Dawute na7ay, Yesuusa, tana maaroya» yaga7i uukkida.

³⁹ Tiino tiino hyanggize asuntsi, «Si7i ga7o» ga7i kaccida. Yezin E, «Dawute na7ayo, tana maaro» yaga7i gaantsi uukkida.

⁴⁰ Yesuusa eqqii attsa faago ko7ode fana kiittida. Attsayin, eego shiiqin,

⁴¹ «Ta nees akko oochchode fana koye?» yaga7i oocida.

Qooqize, «Laatstso ta bo7odes koyane» yagayda.

⁴² Yesuusa, «bo7o, ne ammantta nena fatstsida» yagayda.

⁴³ Attsay iira bi7i ashshida. Xooz bonchchitera Yesuusa kaallida. Asi ubbuntsi yinno bi7i Xooz galatida.

19

Qaraxe gachizize Zakkiyoosa

¹ Yesuusa Iyaarkko katama gelii aadhane.

² Yeyga Zakkiyoosa ga7inttize qaraxe gachizuntsi hyalaqize yene. E gaama dure.

³ E Yesuusa oode yezako be7ades koyda. E hyaata maaqqide gisho as gaamappa denddii Yesuusa be7ades dandda7ikaaya.

⁴ Yesuusa be7ades koyi E hyanggize ogitis tiino woxxii hyanggi fettii boobba minxalla afa kezida.

⁵ Yesuusa yinna besite yellittera dhoqi ga7i bi7i, «Zakkiyoosa, hyayno ta ne kara feeshades beeze gisho elle wodhdho» yagayda.

⁶ E ellisii wodhdhii ufayssara Yesuusa mukkida.

⁷ Yinna besite yeze asuntsi ubbanna yinno bi7i, «Nagaranchchize keetsta gelii mokinttodes yi7ane» yaga7i zuuzinggida.

⁸ Maaqqo yezin, Zakkiyoosa eqqii Laatstsago, «Laatstso, yikke taas yeze qolo ubbannippa baggito dahuntsis inggoda. Asappa akko bazin worddora balitsii ekkidebaz maaqqiko oyddii kushe mahoda» yagayda.

⁹ Yesuusa mahi, «Hyay atstse Abrahamama kochchi maaqqide gisho hyayno atotitsi hyanna kartte yi7ida.

¹⁰ As Na7ay yi7idanna dhabiduntsana koyodesin ashshodes» yagayda.

Taphphi minaanuntsi aazize

(Maato. 25:14-30)

¹¹ Asuntsi yinno si7ize wode Yesuusa Yerusalaame ukkide gishon Xoozze ka7itumo hyatte ukkera qonccode fana yi7ize gisho unttsi aazize ohida.

¹² Yinnii gisho, Yesuusa, «Fettii erinttide asi yeze faas kaatetitsi ekkii yo7odes melle sa7a qitida.

¹³ Ees oochchize aruntsappa taphphuntsana xeezii fetes fetes fettii minaanee* inggi <Ta maaqqii ye7ode wontsis hyanna miishitira zal7ote> yagayda.

¹⁴ «Yinna sa7ite yeze asuntsi eza ixsize gisho hyay atstse nuulla afa ka7itode fana nu koyoos yaga7i asi E suubara kiittida.

¹⁵ «Maaqqikon, ye atstse kaati maaqqii fa sa7a maaqqida. Yentsi taphphi aruntsii E inggide miishito akko gaar zal7i tirfizezako erodes koyi untana xeegezida.

¹⁶ «Tiinosse yi7i, <Laatstso, ne taas inggide minaanize melle taphpho tirfida> yagayda.

¹⁷ «Eza Laatstse, <Naate ammaninttide arizayo lo77o oochchida. Ne eerats baza ammaninttide gisho nees taphphi katamalla afa adetits wolqqa inggida> yagayda.

¹⁸ «Lam7antsizay yi7i, <Laatstso, ne taas inggide minaanize melle ichchin tirfida> yagayda.

¹⁹ «Laatstsii eego, <Neesin mahi ichchin katamalla afa adetits wolqqa inggida> yagayda.

²⁰ «Yikke hyaydzantsize yi7i, <Laatstso, ta curqqara xaaxii naagide ne miishita hyannashe.

²¹ Akkos gayko, neenii nebaz maaqqoosse baz ekkizannon ne budikaayzebaz maxize iita wozina mintsi asi maaqqide gisho nees zhashtida> yagayda.

19:10 Maato. 18:10 **19:11** Maato. 25:14-30 * **19:13 Minaane:** Minaane Girike doona. Fettii minaanee fettii oochcha asis ingginttize hyaydzdzii agina damooze maaqqane.

²² «Eza laatstse mahi, «Naate iita arizayo ne doonttii gaar ta nena firddoda. Ta gaddikaayzebaz ekkizannon budikaayzebaz maxize asi maaqqizanno ne erizako, ²³ ta yi7i ta minaaniza tirfera ekkode fana zal7ize asis akkos inggika?»

²⁴ «Eza laatstse yinna besite eqqiduntsago, «Era yeze minaaniza ekkii taphpho tirfizidays inggote» yagayda.

²⁵ «Un, «Laatstso, ees tiinon taphphi minaane yene» yagayda.

²⁶ «Laatstsii, ta yinttis ohine; «Yeze ubbuntsis melle gujunttoda, yezin bazeppa melle atto ees yezannan ekkinttoda.

²⁷ Maaqqo yezin, ta untalla afa ka7itaame fana koyduntsi yentsi ta morkkuntsana hyankka ta tiintte ki7i wodhote» yagayda.

Yesuusa damma bonchchora Yerusalaame gelida
(Maato. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Waha. 12:12-19)

²⁸ Yesuusa yinno ohidannippa suuba untappa tiino aadhii yedhdhii Yerusalaame qitida.

²⁹ Shamahe Derizella† afa yeze Beetefaagen Bitaniya ukkide wode fa tamaruntsappa lam77untsana yaga7i kiittida:

³⁰ «Yin tiino yeze kara gancce qitote, yin yeyga yellize wode ooden toggikaayze acinttii yeze hyare na7a demmada. Eza billii hyayga ekkii yo7ote.

³¹ Ooden, «Akkos bille?» ga7i oociko, «Laatstsii eza koyane» yaga7ote» yagayda.

³² Kiitinttiduntsi hyanggi E gaydanni fana yi7in bi7ida.

³³ Un hyare na7aya billodera laatstsuntsi bi7i, «Hyare na7aya akkos bille?» yagayda.

³⁴ Un mahi, «Laatstsii eza koyane» yagayda.

³⁵ Yeygappa hyare na7aya Yesuusago ki7ida. Fa ma7ito hyare na7ay bantte gaddii Yesuusa hyare na7ayilla betitsida.

³⁶ Asuntsin E yedhdhize ogitilla fa ma7ito yiixxida.

³⁷ Shamahe dere sulle wodhdhize ogizego ukkize wode faydora loytsii gaama asuntsana un bi7i kille bazite ufaytti fa qaaltto dhoqi yiizii,

³⁸ «Laatstse suntsite ye7ize kaatize anjjinttidaya

salo gidda saro

Ubbappa dhogga salo bonchcho

Xoozis maaqqe.»

Yaga7i Xooz galatida.

³⁹ Asunts giddappa fettii fettii Farisaawuntsi Yesuusago, «Astamaarizayo, ne tamaruntsana hyayzote ga7i kacco» yagayda.

⁴⁰ E unttago, «Un si77i gayko shuchchuntsi uukkoda» yagayda.

⁴¹ Yesuusa Yerusalaame ukkite katamito bi7i iis yeekkida.

⁴² «Nees saro maaqqadanno hyayno ne erizebaz maaqqizako yezin, hyatte ne aaftippa genggida.

⁴³ Ne morkkuntsi ne kantto gasii dumma dumma ogera nena teqqii un7itsize wode ye7oda.

⁴⁴ Nenan ne gasiti gidda yeze ne na7untsana dhabssoda. Fettii fettii shuchchi dentsii wul7oda, akkos gayko Xoozii nena ashshodes ye7ize wodito erikaaya» yaga7i iisi yeekkida.

Yesuusa Xoozze keetstsa zal7izuntsana kessida

⁴⁵ Yinnippa suuba, Yesuusa Xoozze keetstsa gelii zal77izuntsana yeygappa bay7ida.

⁴⁶ Mahi, ««Ta keetsita Xooz woossiz keetstsi maaqqada» ga7i xaafinttida, yezin yin ta keetsito faanuntsi wom7o mahida» yagayda.

19:26 Maato. 13:12; Mar. 4:25; Luqa. 8:18
dolize dere ga7inttane. 19:38 Maz. 118:26

19:27 Maato. 25:14-30 19:46 Isa. 56:7; Er. 7:11

† 19:29 Shamahe dere: Shamahe gaama

⁴⁷ Awara awara Xoozze Keetstsite tamarssane. Kahinunts hyalaquntsi, higge asttamaaruntsin gade cimuntsi eza wodhodes oge koyane.

⁴⁸ Maaqqo yezin, asuntsi ubbanna E timirtito fa wozintto olii si7ize gisho untis oochchode baz dhabida.

20

Yesuusa adetitsi wolqqita Ayhuduntsis oochi maaqqida
(Maato. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

¹ Fettii gamma Yesuusa Xoozze Keetstsa asuntsana tamarssitteran Wonggele markkidhite, kahinunts hyalaquntsi, higge asttamaaruntsin gade cimuntsi fettilla eego yi7i,

² «Ne hyantsesana akko adetitsi wolqqara oochchizako nuus oho. Hyanna adetitsi wolqqito nees inggide oode?» yaga7i oocida.

³ E unttago, «Taanin yinttana fettibaz oocoda, ane taas mahote.

⁴ Xammaqize Wahannisa xinqqata Xoozappane asappa?» yagayda.

⁵ Un wol gidda yaga7i zorinttida: «Xoozappa gayko yeezin, akkos ammananxido?» yaga7oda.

⁶ «Asappa gayko, asuntsi ubbanna Wahannisa nabe maaqqizanno ammanze gisho nuna shuchchara dhogoda.»

⁷ Yinnii gisho, «Abap yezako nu erosi» yaga7i mahida.

⁸ Yesuusa mahi, «Yikke, taanin akko adetitsi wolqqara hyantsesana oochchizako yinttis ohoos» yagayda.

Woyne oochchizunts aazize
(Maato. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

⁹ Yinnippa suuba, Yesuusa yaga7i hyanna aazizto asuntsis ohida: «Fettii asi woyne tukkida. Oochchizuntsis kotstse inggi gaama wode gam77i yo7odes melle sa7a qitida.

¹⁰ Woyne aafto maxize wode yellin woyne aaftippa ees dakkode fana oochchizuntsago fa ariza kiittida. Yezin oochchizuntsi ye ariza aykkii hyadhdhii hyarii kushe dakkida.

¹¹ Mahin melle ariza kiittida. Mahi oochchizuntsi eza hyadhdhii, kawushshizii hyarii kushe dakkida.

¹² Hyatten mahi hyaydzintsa ariza kiittida. Wootizuntsi ezan hyadhdhii hyarggizii woyne giddappa gaxa kessii olida.

¹³ «Woyne laatstse, <Yeezin ta akko oochcho? Ane mahi ta kadhize ta na7aya dakkoda; oode erode un eza bonchchikaayzara attaama» yagayda.

¹⁴ «Yezin oochchizuntsi atstse na7aya bi7ide wode <Hyayni eza laattodaya, hyayga yo7ote eza wodhoda, yeyziko laatita nuus maaqqada» yaga7i zorinttida.

¹⁵ Woyne giddappa gaxa kessii wodhida.

«Yeezin, woyne laatstse yentsi asuntsana wayssade?

¹⁶ Yi7i yentsi oochchizuntsana dhabssoda, woyne bestto melle asuntsis inggoda. Asuntsi yinno si7eze wode <Shinchchalle yinnii gaarzebaz ki7ippe» » yagayda.

¹⁷ Yesuusa untana dakkii bi7i,

Yeezin «Gimbbe keexxize asuntsi boride shuchchize,

keetstsis mintsin xalatitsi inggize ubbannippa aadhize shuchchi maaqqida» «ga7intti xaafinttidanni bilitsita akko?

¹⁸ Ye shuchchizella afa gol7ize ubbanna meqqoda, shuchchize eella afa wodhdhize ubbanna gaacinttoda» yagayda.

¹⁹ Higge asttamaaruntsin kahinunts hyalaquntsi yinna aazizita ohinttidanna untalla afa maaqqidanno erii ye wode eza aykkodes koyda, yezin asuntsis zhashtida.

Giira baz

(*Maato. 22:15-22; Mar. 12:13-17*)

²⁰ Yinnii gisho, Yesuusa worzhito ahize Roome kaatizes aatsii immades koyi E doonttippa bala qaala naagane. Yinno folisades xillo gaara yi7i cimmize asuntsana eego kiittida.

²¹ Kiitinttii hyanggide asuntsi, «Astattamaarizayo, neenii ohizannan tamaarssizanna likke maaqqizanno, mahi Xoozze ogito turira tamaarssizannon oonan shagoosanno nu erane.

²² Yi7o yezin, Roome kaatis giira giirodes beezanene beezosa?» yaga7i eza oocida.

²³ Yezin E un wozina iitatitsito eride gisho

²⁴ «Ane tana fettii santime beezote, Eella yeze misiltan suntsita oodebazo?» yagayda.

Un mahi, «Roome Kaati» yagayda.

²⁵ E mahi, «Yeezako, Qeesarestto Qeesares, Xoozzesito Xoozis inggote» yagayda.

²⁶ Yinnii gisho, E mahide mahite asuntsi tiintte bala denggodes dandda7ikaaya. E mahite gaama qoppii si77i gayda.

Hyayqoppa denddebaz

(*Maato. 22:23-33; Mar. 12:18-27*)

²⁷ Hyayqoppa denddo baaya yagaaze Saduqaawuntsappa fete fete Yesuusago yi7i,

²⁸ «Astattamaarizayo, fettii asi machcho ekkii na7a yelikaayzara hyayqqiko, E ishe yinna machchito ekkii na7a yelii fa ishes kochchi ashshode fana Muse xaafida.

²⁹ Yikke laappun ishuntsi yene. Anggissee machcho ekkii na7a yelikaayzara hyayqqida.

³⁰ Lam7antsize izo ekkii na7a yelikaayzara hyayqqida.

³¹ Hyaydzantsize yinnii fana yi7ida. Laappununtsi ubbanna yinnii gaara yi7i izo ekkida, yezin na7a yelikaayzara hyayqqida.

³² Ubbappa suuba machchita hyayqqida.

³³ Yikke, laappun dhiiratsi izo ekkide gisho hyayqoppa denddize wode iza oode machcho maaqqade?» yaga7i oocida.

³⁴ Yesuusa mahi, «Asi hyanna wodite ekkane gelane.

³⁵ Yezin hyayqoppa denddii ye7ode alamite yessades beezuntsii ekkosi geloos.

³⁶ Un kiitanchcho fana maaqqize gisho tiinoppa hyayqqoos. Hyayqoppa denddide gisho un Xoozze na7a.

³⁷ Muse Laatstsii, «Abrahama Laatstsii, Yisaaqa Laatstsii, Yayqooba Laatstsii» ga7i cil7o gidida eexize tama taarikito xaafidanne hyayqqide asuntsi denddizanno beezane.

³⁸ Ubbuntsi ees faxa yezuntsana maaqqade gisho E faxa yezunts Laatstsap attin hyayqqiduntsi Laatstsii baaya» yaga7i mahida.

³⁹ Higge asttamaaruntsappa fete fete, «Astattamaarizayo, lo77o baz ohida» yagayda.

⁴⁰ Yinnippa suuba, melle ooce oocodes zhashtida.

Kiristtoosa oode na7a

(*Maato. 22:41-46; Mar. 12:35-37*)

⁴¹ Yinnippa kaallii Yesuusa unttago, «Asuntsi Kiristtoosa wayzi Dawute na7a ga7e?

⁴²⁻⁴³ Akkos gayko, Dawute fa ommite Mazmure maxaafite,
«Xoozii ta Laatstsego «Ta ne morkkuntsana
ne tohita yedhdhize bessi mahode wontsis

taappa mizaqi zalara betto» gayda yagayda.

⁴⁴ «Yikke, Dawute Kiristtoosa, «Laatstso ga7i xeeqittera ees na7a wayzi maaqqe?» » yagayda.

⁴⁵ Asi ubba si7adera fa tamaruntsago,

⁴⁶ «Pharggo ma7o ma77i wuta kadhizuntsappa, gabe bonchcho sarotse, Ayhude woosa Keetstsite bonchcho oyda, mokunttize keetstsan bonchcho bessi koyze higge asttamaruntsappa naaginttote.

⁴⁷ Un budan keetstsi kallo ashshizuntsana, xillo asi gaar yi7i woosa pharggizane. Un iita firdda ekkoda» yagayda.

21

Budantti muxaate (Mar. 12:41-44)

¹ Dure asi Xoozze Keetstsa muxaate saaxintte olodera Yesuusa dhoqi ga7i asuntsana bi7ida.

² Mahi fettii daha budantta lam77i sikkina olodera bi7i,

³ «Ta yinttis turo ohine; hyanna daha budantta ubbannippa aatsii inggida.

⁴ Akkos gayko, hyantsi asuntsi ubbanna faas yeze bazappa inggida, yezin iza fa facitippa, faas yeze yestto mulo inggida» yagayda.

Wurssutsi wode malla (Maato. 24:3-14; Mar. 13:3-23)

⁵ Yesuusa tamaruntsappa fete fete Xoozze Keetsita gaama lo77ize shuchcharan asi Xoozis inggide imora lo77idanno ohinttane.

⁶ Yezin Yesuusa, «Hyanna yin be7ize bazita ubbanna lanttikaayzara, shuchchi shuchchalla afa gimbbinttide fana hyannira attoose wode ye7oda» yagayda.

⁷ Unttin, «Asttamarizayo, hyanna ubbanna hyanodanna ayde? Mahi hyanna hyanodannis mallita akko?» yaga7i oocida.

⁸ Yesuusa yaga7i untis mahe inggida: «Balintaame gaar naaginttote. Gaamuntsi fana, «Ta Kiristtoosa, wodita ukkida» yaga7ite ta suntsite ye7oda, yezin yin untana kaallipete.

⁹ Yin olabazin as iitatitsi si7ize wode tannippete. Yinna tiinidhii yi7odanna attaamebaz maaqqade gisho wode wurssutsita ellisii ye7oos» yagayda.

¹⁰ Kaallin, «Worzha worzhalla afa, ka7itumo ka7itumolla afa denddoda.

¹¹ Damma sa7a eni7e hyanoda, gado hyargge naye bay7en dumma dumma bessa gaammada, zhashize bazin damma malla saloppa benttoda.

¹² Yezin hyanna ubbanna hyanodannippa tiino ta suntsiti gisho ga7i asi yinttana baytsoda aykkoda. Ayhude woosa Keetstsa firddi achchi keetstsa yinttana oloda. Kaat tiinon worzha ahizuntsii tiino yinttana kanggoda.

¹³ Yinnan ta baz yin untis markkidhades lo77o oge maaqqada.

¹⁴ Yinnii gisho, yin oocinttize wode waaga7i mahe immade ga7i yin wozintte un7inttaame fana qoppote.

¹⁵ Akkos gayko, yin morkkuntsi yinttara eqinttodesin lallodes dandda7oosse doonan cinccatitsi ta yinttis inggoda.

¹⁶ Melle atto yezin, yinttana yeliduntsi, yin ishuntsi, yin iginuntsi lagguntsi yinttana aatsii inggoda. Yin giddappa feta feta wodhoda.

¹⁷ Ta suntsiti gisho asi ubba tiintte yin ixinttiduntsana maaqqada.

¹⁸ Yezin melle atto yezin, yin omma isintsitippa feten dhaboos.

¹⁹ Mintsii dandda7ara yin, yin shemppito ashshoda.»

Yerusalaame dhabe baz

²⁰ «Yerusalaame katamita allaga wottaddarera gasintti bettezin yin bi7iko iis dhabe ukkidanno erote.

²¹ Ye wode Yihuda yeze ubbanna derego woxxi dhabo, katamite yezuntsi yeygappa kezo, gaxare yezuntsi katama gelippe.

²² Akkos gayko, hyanna xaafinttidanna folinttode gaar yinna Xoozze kushe mahize wode.

²³ Sa7alla afa damma madha ye7oda, hyannen asalla afa Xoozze baadditsi ye7oda. Yinnii gisho, wodatsi maachuntsisin dhantsizuntsis bade.

²⁴ Un mashshara hyayqqoda, asi ubbanna allaga sa7a yessada. Ayhude maaqqoosse asunts wodita folinttode wontsis Yerusalaame untara yedhinttidanno maaqqada.

As Na7ay mahi yo7oda

²⁵ «Awan, aginan, xoolinttolla afa malla benttoda. Abbappan zuluntte en7e denddidannippa sa7a yeze asi un7inttoda yirggoda.

²⁶ Salo wolqqita buqunttode gisho asi zhashmorana sa7alla afa akko yi7adyessa ga7i naagora tannoda.

²⁷ Ye wode As Na7ay wolqqaran damma bonchchoran dhonnera ye7odera un be7ada.

²⁸ Yinttana ashshize ukkide gisho hyanna hyanizanna folinttodes aykkize wode giiginttii eqqote, yin ommito dhoqi yiizii bo7ote» yagayda.

²⁹ Kaallin, hyannigaara ga7i aazize ohida: «Belese minxan melle minxa ubba bo7ote.

³⁰ Un aacize wode torchche ukkidanno yin erane.

³¹ Yinnii gaara hyanna hyanizanna folinttoderana yin bi7iko Xoozze ka7itumo ukkidanno erote.

³² «Ta yinttis turo ohine; hyanna ubbanna folinttode wontsis hyanna yeletitsita aadhoos.

³³ Salon sa7an aadhoda, yezin ta qaalta aadhoos.

³⁴ «Yikke, bore baayze yessara, ushi gaantsera yesi bazis un7inttera yin wozintta aykkinttaame gaaran yinna qammita tiirikaayzin xike fana yinttana aykaame fana naaginttote.

³⁵ Yinna qammita sa7a kumutsite yeze ubbuntsalla afa yelloda.

³⁶ Yinnii gisho, ye7ize baz ubbappa attodesin As Na7a tiintte eqqodes dandda7inttode fana ubba wode miinggi woossote» yagayda.

³⁷ Awara awara Yesuusa Xoozze Keetstsite tamarssite, qamma qamma Shamahe Derizella afa kezii aqane.

³⁸ Asi ubba eza si7odes wontta gooda eego Xoozze keetsta ye7ine.

22*Yihuda Yesuusa aatsii inggodes zorinttida*

(Maato. 26:1-5; 14; 16; Mar. 14:1-2, 10-11; Waha. 11:45-53)

¹ Ye wode Faasika gaaze boora Ba7ale ukkida.

² Kahinunts hyalaquntsin higge asttamaaruntsi asuntsis zhashtide gisho wayzi Yesuusa fa giddappa dhabssodyezako oge koyane.

³ Xalahe taphpho lam77untsappa feta maaqqide Asqorootu Yihuda ga7inttize gidda gelida.

⁴ Yihuda kahinunts hyalaquntsisin Xoozze Keetsta naagizuntsi hyalaquntsago hyanggi Yesuusa wayzi aatsii immadyezako untara zorinttida.

⁵ Unttin yinne ufaytti bira immades eera zorinttida.

⁶ Ezin zorinttidanne giigida. Aatsii unttis immades asi baayze wottize wode naagitera yene.

Wurssutsi kawo

(Maato. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Waha. 13:21-30)

⁷ Yinnippa suuba, Faasika duro shukinttize boora Ba7ale yellida.

⁸ Yesuusa, «Faasika kawo ma7ade gaar hyanggi nuus giigizote» yaga7i Phexiroosan Wahannisan kiittida.

⁹ Un, «Nu aba giigisade gaar ne koye» yaga7i oocida.

¹⁰ E unttago, «Yikke yin katama gelodera hyaatsi otara tookkide atstse yinttara yelinttoda. E hyanggi gelize keetsite eza kaallii gelote.

¹¹ Kartti adego asttamaarize, «Ta ta tamaruntsara wolla Faasika kawo ma7ades zaqqo keetsita aba yene? yagayda» ga7ote.

¹² E fooqella afa yiixxintti giigii yeze dalgga kifile yinttana beessada, yeyga giigizote» yagayda.

¹³ Un hyanggi Yesuusa ga7idanni gaara hyanin denggida. Faasika ba7ale kawo yeyga giigizida.

¹⁴ Saatan yellide wode Yesuusa hawaaruntsara wolla kawolla bettida.

¹⁵ E unttago, «Ta madha ekkodannippa tiinii hyanna faasika kawuto yinttara ma7ades gaama amudhdhida.

¹⁶ Yikke, si7ote! Xoozze ka7itumtte hyannis bilitsita folinttode wontsis hyanna kawuto mahi mo7oos» yagayda.

¹⁷ Ushito ekkii galatii maaqqii, «Hya7ate hyanno yin gidda gishinttote.

¹⁸ Si7ote! Xoozze ka7itumo ye7ode wontsis hyaynoppa aykkii hyanna woyne ushitippa mahi uzhoos» yagayda.

¹⁹ Booriza ekkii, galatii maaqqii, «Hyanna yinttis ingginttidanna ta ashtto. Hyanno oochitera tana tirote» yaga7i baxxi untis inggida.

²⁰ Yinnii fana, kawutippa suuba ushshito ekkii, «Hyanna ushshita yinttis goggide ta suutsite folinttize kille caaqo.

²¹ Maaqqikon, tana aatsii inggode atstse kushita taara fettilla gabate.

²² As Na7ay ees Xoozii gayde fana hyayqqodes yene, yezin eza aatsii inggize attsa bade» yagayda.

²³ Un fa gidda, «Hyanno oonii oochchode» ga7i wol oocida.

Oode nuuppa damma?

²⁴ Mahi un gidda damma maaqqade oode gaaze lalle medhinttida.

²⁵ Yesuusa unttago, «Alame kaatuntsi fa asuntsana wolqqara ahane; fa derttilla afa laatsidhizuntsanan fana, «Lo77o oochchizuntsana» yaga7i xeeqane.

²⁶ Yezin yin gidda yinnii fana maaqqippe. Yin gidda angisize geeze fana yi7o;kaalitsize kaallizafana yi7o.

²⁷ Yeezin, makkizeppan Mokinttizeppa aaye aadhe? Mokinttiza baane? Yezin taanii yin gidda makkize fana.

²⁸ «Yinttin ta madhite taappa shaakkinttikaayzar taara miinggi eqqiduntsana.

²⁹⁻³⁰ Yin ta leematippa ma7ade fana, ushshade fanan araataalla afa bettii taphpho lam77i Isra7eele sheeshuntsalla afa firddode gaar ta aday tana shuumide fana taanin yinttana ta ka7itumtte shuumoda» yagayda.

³¹ Kaallii Yesuusa, «Simoon, Simoon, Xalahe yinttana zarga fana hyarqqodes woossida.

³² Yezin ta ne ammantta dhabaame fana nees cimidhdhane. Neenin maaqqide wode ne ishuntsana miintso» yagayda.

³³ Simoona, «Laatstso, ta neera acinttodesin hyayqqodes giiginttida» yagayda.

³⁴ Yesuusa Phexiroosago, «Ta nees ohine; hyayno lukule uukkodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yagayda.

³⁵ Kaallii, Yesuusa unttago, «Taanii yinttana korojjo, karxitten caamma baayzin kiitteze wode yinttis faccidebaz yene?» yaga7i oocida.

Un mahi, «Akkon faccikaaya» yagayda.

³⁶ E unttago, «Hyatte korojjon karxite yeze aykko; mashsha baayze fa afultto bayzi mashsha wonggo.

³⁷ Hyanno si7ote! «Genuntsara faydinttida» ga7intti xaafinttidanna ta gidida folinttodes beezane. Yee, ta gisho xaafinttidanna folinttizanna turidhida» yagayda.

³⁸ E tamarunsi, «Laatstso hyanne lam77i mashsha yene» yagayda.

E, «Maaqqada» yagayda.

Yesuusa Shamahe Derizella woossida

(Maato. 26:36-46; Mar. 14:32-42)

³⁹ Yesuusa tiinoppa kezizanni gaara denddii Shamahe Derizella kezida. E tamarunsi eza kaallida.

⁴⁰ Yinna besite yellide wode «Madha gelaame fana woossote» yagayda.

⁴¹ Unttappa shuchchi dhogin yellode bessi gaar hayaakki bunqqunttii woossida.

⁴² «Ta adayo, ne qofa maaqqiko hyanna madha xuu7uto taappa aatstso. Yezin ta qofa maaqqippe ne qofa hyano» yaga7i woossida.

⁴³ Kiitanchcho saloppa benttii mintsitsida.

⁴⁴ Gaama un7intti mintsii woossane. E cawutan suutsi xokkize gaar sa7ite xokkane.

⁴⁵ Yesuusa woosa polii fa tamaruntsago yi7ida. Un, azzanoppa denddii labbii genttezin denggi,

⁴⁶ «Akkos gentte? Faatana gelaame fana denddii woossote» yagayda.

Yesuusa aykkinttida

(Maato. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Waha. 18:3-11)

⁴⁷ E hyaga ohella afa yezin gaama asuntsi yi7ida. Taphpho lam77untsappa fete Yihuda ga7inttize untana kaalitsane. E Yesuusa yeerodes kale shiiqida.

⁴⁸ Yezin Yesuusa, «Yihuda, As Na7aya yeerii aatsii inggoda?» yagayda.

⁴⁹ Yesuusa tamarunsi yinna hyanzanno bi7i, «Laatstso mashshara gachcho?» yagayda.

⁵⁰ Un giddappa fete kahinunts hyalaqiza guuddii mizaqi hyayza gachchii olida.

⁵¹ Yezin Yesuusa, «Ashsho! Kayppete»^{*} yagayda. Atstse hyayza bochchii fatstsida.

⁵² Yinnippa suuba, Yesuusa fana aykkodes yi7ide kahinunts hyalaquntsago, Xoozze Keetsta naagizunts shuumuntsagon cimuntsago, «Faanno aykkize asi fana mashshan gufe aykkii yi7idate?

⁵³ Ubba wode Xoozze Keetstsite ta yinttara yeze wode taalla afa kushe gaddikaaya. Yezin hyanna dhuma ka7itumo ahide woden yin woden» yagayda.

Phexiroosa Yesuusa kaddida

(Maato. 26:57-58, 67-75; Mar. 14:53-54, 66-72; Waha. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Yinnippa suuba, Yesuusa aykkii kahinunts hyalaqize woofa kanggida. Phexiroosa hyaakora Yesuusa kaallane.

^{22:35} Maato. 10:9-10; Mar. 6:8-9; Luqa. 9:3 ^{22:37} Isa. 53:12 * ^{22:51} **Ashsho! Kayppete:** Yesuusa hyanna besite ashsho gaydanna eza ashshodes ga7i asuntsi atstse hyayza gachchidanno ashsho gachchippe ga7idannon, melluntsi eza aykkodes yi7iduntsana kayppete hyanna un wode yagaydanno lam77i qofuntsana wol yeltsi aykkida.
^{22:53} Luqa. 19:47; 21:37

⁵⁵ Asuntsi kahinunts hyalaqize woofa tama eetsii wolla bettezin Phexiroosa untara wolla bettida.

⁵⁶ Fettii arita Phexiroosa tama kale bettidanno dakkii bi7i, «Hyay atstse eera yene» yagayda.

⁵⁷ Yezin Phexiroosa, «Hyanna maachite ta ye attsa erosi» yaga7i kaddida.

⁵⁸ Eerats wodeppa suuba fettii melle asi eza bi7i, «Neenin untappa feta» yagayda.

Yezin Phexiroosa, «Hyay atstsayo tana baaya» yagayda.

⁵⁹ Fettii saate gaar gam77idannippa suuba fettii melle atstse loytsii, «Hyay atstsay Galilappa maaqqade gisho so7e baayzin eera yene» yagayda.

⁶⁰ Yezin Phexiroosa, «Hyay atstsayo, ne gaazaya ta eroos» yagayda. E yinna ohito hyaasikaayizin lukule oollida.

⁶¹ Laatstsii suuba maaqqii Phexiroosa bi7ida. Phexiroosa, «Hyayno lukule oollodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yaga7i, Laatstsii ohide qaaltto tiirida.

⁶² Phexiroosa bale kezii gaama goqii yeekkida.

Yesuusa Philaaxoosa tiinon Heroodisa tiino shiiqida

(Maato. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Waha. 18:19-24)

⁶³ Yesuusa naagize asuntsi eza leqqen hyadhdhe aykkida.

⁶⁴ E aafito goozii «Ane tinbbite oho; nena hyadhdhide oode?» yaga7i oocane.

⁶⁵ Melle gaama leqqii cazhane.

⁶⁶ Sa7a wonttize wode Ayhude sa7a cimuntsi, kahinunts hyalaquntsin higge asttamaaruntsagon shangguntsago shiiqii, Yesuusa fa tiino shiishida.

⁶⁷ Un, «Ne Kiristtoosa? Ane nuus oho?» yaga7i oocida.

Yesuusa, «Ta ohizako ammanoos.

⁶⁸ Ta oocizako mahoos.

⁶⁹ Yezin As Na7ay hyannippa gode bagga wolqqaama Xoozze mizaqi zalar bettoda» yagayda.

⁷⁰ Ye wode ubbanna, «Yeezin, ne Xooz na7a?» yagayda.

E, «Ta Xoozze na7a yin gaydanni fana» yagayda.

⁷¹ Un, «Yikke, melle markka akko koshshe? E fa il7antsite ohodera nu si7ida» yagayda.

23

Yesuusa Philaaxoosa tiino

(Maato. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Waha. 18:28-38)

¹ Yinna besite shiiqide shangguntsi ubbanna denddii Yesuusa Philaaxoosago kanggida.

² «Hyay atstse nu asuntsana balitsodera, Roome kaatis giira giiraame fana kayoderan mahi, «Taanii Kiristtoosa yin kaati» yagaazin denggida» yaga7i mootida.

³ Philaaxoosa Yesuusa, «Neenii Ayhuduntsi kaatine?» yaga7i oocida.

Yesuusa, «Ye, ne ga7idanni gaar» yagayda.

⁴ Philaaxoosa kahinunts hyalaquntsagon asuntsago, «Hyay atstsella afa ta fettii bala baz denggikaaya» yagayda.

⁵ Yezin un, «Hyay atstse Galilappa aykkii hyanno yellodes Yihuda kumutsi iitabazis dentsitsane» yaga7i mintsii ohida.

⁶ Philaaxoosa yinno si7eze wode Yesuusa Galila asi yezako erodes koyi eza oocida.

⁷ Yesuusa Heroodisa sa7appa yi7ide asi maaqqizanno Philaaxoosa eride wode Heroodisa ye wode Yerusalaame yeze gisho eego dakkida.

Yesuusa Heroodisa tiino shiiqida

⁸ Heroodisa Yesuusa be7ades gaama wodeppa koyitera yeze gisho eza be7eze wode gaama ufayttida. Akkos gayko, E baz si7ide gisho gaama qofize baz oochchin be7ades amudhdhiter yene.

⁹ Heroodisa Yesuusa gaama oochi oocida, yezin E akkon mahikaaya.

¹⁰ Kahinuntsi hyalaquntsin higge asttamaaruntsi ize eqqii mintsii eza mootane.

¹¹ Heroodisaran E wottaddaruntsara Yesuusa toochii leqqida. Bonchcho afula ma7isii Philaaxoosago mahi dakkida.

¹² Heroodisaran Philaaxoosara tiino morkke yezar ye wode wolla giigida.

Yesuusa hyayqo firdda firddintida

¹³ Philaaxoosa kahinunts hyalaquntsana, as ahizuntsanan fettilla xeezii,

¹⁴ «Hyay atstse asi wobbo bazis dentsitsane» ga7i taago ki7ida. Taanin yin tiintte qurichin yin shiishide mootis akko bala baz denggikaaya.

¹⁵ Heroodisa, yinnii gaar akko bala baz eella afa denggikaayze gisho nuugo dakkida. Turon hyay atstse hyayqos yeltsize akko bala baz oochchikaaya.

¹⁶ Yinnii gisho, eza garafii billii dakkoda» yagayda.

¹⁷ Yinno E ga7idanna Faasika Ba7ale wode fettii asi untis billodanna ees attaamebaz maaqqide gishos.

¹⁸ Worzhuntsi ubba fettilla, «Hyay atstsa wodho, nuus Barbbaane billo» yaga7i uukkida.

¹⁹ Barbbaane katama gidida asuntsana iitabazis dentsitsii asi wodhii acinttide asi.

²⁰ Philaaxoosa Yesuusa billodes koyi asuntsis mahi ohida.

²¹ Maaqqikon, asuntsi, «Suxxo! Suxxo!» yaga7i uukkida.

²² Philaaxoosa hyaydzintsa, «Hyay atstse qohide baz akko? Wodhes yeltsize bala ta denggikaaya. Yinnii gisho, garafii dakkii ashshoda» yagayda.

²³ Un fa qaaltto dhoqi yiizii, «Suxunttodes beezane» ga7i mintsii uukkida. Un uukki gamida.

²⁴ Un oociti gisho ga7i Philaaxoosa eella firddida.

²⁵ Asi iitabazis dentsitsizayan as wodhii acinttidaya billode fana woossida, ye atstsa untis billida. Yezin Yesuusa un koydebaz oochchode gaar untis aatsii inggida.

Yesuusa suxxida

(Maato. 27:31-44; Mar. 15:21-32; Waha. 19:17-27)

²⁶ Yesuusa aykkii kanggodera Simoona gaaze Qereena sa7a atstse gaxareppa ye7odera, denggi masqala toossii Yesuusa kaallii hyammade fana un7itsida.

²⁷ Gaama asuntsin fa dadabito qoxxitera yeekkize maachuntsi E suubara kaallane.

²⁸ Yezin Yesuusa unttago suuba maaqqii, «Yin, Yerusalaame maachuntso, yin ommitisin yin na7untsis yeekkotep attin taas yeekkipete.

²⁹ «Yikke dhoontsuntsin, yelikaayze sazttan dhantsikaayze ammita anjjinttida» yin yagawude qamma ye7oda.

³⁰ Ye wode dertto, «Nuulla afa gol7o», zooziton, «Nuna aachcho» gawuda.

³¹ Yikke, qaye minxalla hyanni gaar yiiziko mela minxa wayssad yessa?» gayda.

³² Ezara wodhodes melle lam77i iita baz oochchiduntsana kanggida.

³³ Qeeraniyo* ga7inttize besito yeltsi suxxida. Iita baz oochchiduntsappa feta mizaqi zalara hyankkaya workkita zalara suxxida.

³⁴ Yesuusa, «Ta adayo, un akko oochchizako eroosse gisho ne untis atto ga7o» yagayda.

23:30 Hose. 10:8; Qon. 6:16 * **23:33 Qeeraniyo:** Qeeraniyo gaazanna Girike doona. Aramayke doonara «Golgotta» woy «Omma liiphe» ga7e. Qeeraniyo gaaze suntsita ingginttidanna Yesuusa suxunttidanna as omma liiphe aaze bessa maaqqide gishos. Yinna bessita Roome ka7itumo iita baz oochchiduntsana suxxize bessi. (Maato 27:33; Mar. 15:22; Waha. 19:17) **23:34** Maz. 22:18

Un E afulttilla afa ixa olii shaakkintti ekkida.

³⁵ Asuntsi eqqii be7ine, yezin gade ahizuntsii, «Melluntsana ashshida; Xoozii dooride Kiristtoosa E maaqqizako ane fana ashsho» yaga7i leqqida.

³⁶ Wottaddaruntsi E kale shiiqii, caala woyne ushi inggida.

³⁷ Yeyzi, «Neenii Ayhudunts kaati maaqqiko ne ommito ashsho» yaga7i leqqida.

³⁸ Ees omma zalara, «Hyay Ayhudunts kaati» yagaaze xuufe gaddida.

³⁹ Suxunttide iita baz oochchiduntsappa fete cashshi sa7ara gochchitera, «Ane neenii Kiristtoosa maaqqiko, nenan nunan ashsho» yagayda.

⁴⁰ Yezin hyankkay, «Ne hyannii gaar firdda yezite melle atto yezin, Xoozis zhashtoosa?

⁴¹ Nuunii nu balttis beezize firdda ekkane, yezin hyay atstse fettii iitabazin oochchikaaya» yaga7i kaccida.

⁴² Mahin, «Yesuusa, ne ne ka7itumora ye7ize wode tana qoppo» yagayda.

⁴³ Yesuusa, «Ta nees turo ohine; hyayno ne taara gannate maaqqada» yagayda.

⁴⁴⁻⁴⁵ Ye wode izippun saateppa hyanggi uddufun saate yellodes awa foo7ito kayde gisho sa7a ubbanne dhuma maaqqida. Xoozze Keettsa magaraajjita feedhinttii lam77i shaakkinttida.

⁴⁶ Yesuusa, qaaltto dhoqi yiizii, «Ta adayo, ta ta shemppito ne kushite inggane» yaga7i hyayqqida.

⁴⁷ Mato hyalaqize, hyanidanno bi7i, «Hyay atstse turo xillo» yaga7i Xooz galatida.

⁴⁸ Yinna hyanide bazito bo7odes yinna besite shiiqide asi ubbanna hyanidanno be7eze wode fa dadabito qoxxitera fa kara maaqqida.

⁴⁹ Maaqqikon, Yesuusa kalera erize asuntsi ubbanna, yinnii gaara Galilappa kaallii yi7ide maachuntsi yinno bi7ite hyaakora eqqida.

⁵⁰⁻⁵¹ Ayhude shangguntsappa fetay, Yoosefa ga7inttize atstse yene. E Armmatiyasa ga7inttize Yihuda katamappa yi7ida. E lo77on Xillo asi maaqqide gisho Xoozze ka7itumo ye7ito naagane. Shangguntsappa feta maaqqii un zorintten oochite baaya.

⁵² Ye atstse Philaaxoosago hyanggi, Yesuusa ahito moogodes taas inggo ga7i woossida.

⁵³ Yesuusa ahito ketstsii afulara xaaxida. Laallappa woocinttide wom7o melle asi mooginttikaayze boozite gaddida.

⁵⁴ Sambbata gelodes yiize gisho yinna wodita giigintte qamma.

⁵⁵ Galilappa denddii Yesuusa kaallii yi7ide maachuntsi Yoosefara hyanggi E ahito wayzi moogizako booztto akaakii bi7ida.

⁵⁶ Izippa maaqqii shitton qibaate giigizida. Higge kiittizanni gaar Sambbata awarito shemppii peezhida.

24

Yesuusa hyayqoppa denddida

(Maato. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Waha. 20:1-10)

¹ Saaminttappa tiino qamma, wogga wode wontta gooda, maachuntsi fa giigizide shitto ekkii booza hyanggida.

² Un ize yellize wode booza doontte yeze shuchchita gol7i hyal7idanno denggida.

³ Un booza gaatsi gelida, yezin Laatstse Yesuusa ahito denggikaaya.

⁴ Un ize eqqii akko hyanido ga7i qoppodera akaakikaayzin gaama foo7ize afula ma77ide lam77i asuntsi un kale eqqida.

⁵ Maachuntsi zhashti fa ommito sa7a ziqqii yiizii yessadera, asuntsi unttago, «Faxa yezaya hyayquntsi gidda akkos koyete?

6-7 E hyanne baaya; hyayqoppa denddida, «As Na7ay nagaranchchuntsi kushite aadhii inggintoda; untin eza suxxoda. E hyaydzintsa qammite hyayqoppa denddoda» yaga7i, E yinttara Galila yezite yinttis ohide qaalto qoppote» yagayda.

8 Maachuntsi ye wode E qaalto tiirida.

9 Maachuntsi boozappa maaqqii hyanide bazito ubba taphpho fettuntsisin melluntsisin ohida.

10 Yentsi hawaaruntsis ohide Magdela Mayramo, Yohaanna, Yayqooba intta Mayramon untara yeze melle maachuntsana.

11 Yezin untis maachuntsi ohidanna abukko gaara yi7in ammanikaaya.

12 Yezin Phexiroosa denddii woxxi booza qitida. Yinna bestto yellii zuggii gidida be7ize wode moogide afula xalaala bi7ida. Hyanidanne gaama qoppii fa kara maaqqida.

Emmahuuse ogella afa (Mar. 16:12-13)

13 Ye wode kaallize tamaruntsappa lam77untsi Yerusalaameppa taphpho fettii kilo mitire hyaakkize Emmahuse kara gancce hyanggane.

14 Un wolla hyanide bazito ubba ohinttane.

15 Un yinna hyanidanni baz tiiriteran ohinttitera yedhdhize wode Yesuusa fa ommitis shiiqii untara hyanggane.

16 Yezin, un eza eraame fana un aafta aykkintida.

17 E, «Yin wolla ogella yezite ohinttizanna akko?» yagayda.

Un azzanii si77i ga7i eqqida.

18 Untappa fete Qeliyoopha ga7inttize, «Hyanna qammiti gidida Yerusalaame hyanidanno eroosse, ne sa7itis zaqqone?» yagayda.

19 E mahi, «Ize hyanidanna akko?» ga7i oocida.

Un, «Xoozze tiinon asi tiinon oocharan ohera mintsii nabe maaqqide Naazirete Yesuusa baz.

20 Eza kahinunts hyalaquntsin nuna kaalitsizuntsi hyayqo firddas aatsii inggi, suxxida.

21 Nuunii Isra7eele asuntsana ashshoda ga7i ufaytti naagezin hyanna hyanin hyayno hyaydzintsa qamma.

22 Mahi nu giddappa fettii fettii maachuntsi nuna gaama qofizida. Un hyayno wontta gooda booza hyanggida.

23 E ahita dhabide wode maaqqii yi7i, «E faxa yene» yagaaze kiitanchchuntsi qonccin bi7ida yaga7i ohida.

24 Nu giddappan fete fete booza hyanggi maachuntsi ohidanni fana hyanin bi7ida, yezin eza bi7ikaaya» yagayda.

25 E unttago, «Yin, tiiroosse asuntso, yin wozintta nabuntsi ohidanno ubba ammanodes gam7izuntso,

26 Kiristtoosa yinna madhito ekkodesin fa bonchchora gelodes beezosa?» yagayda.

27 Museppan nabunts ubbannippa denddii Geeshi Maxaafite E baz xaafinttidanno ubba untis qonccizida.

28 Un hyanggize kara gancce ukkide wode Yesuusa aadhii hyaako bessa qitize gaara yi7in,

29 Un, «Sa7ita qammide gisho nuura ago» yaga7i mintsii woossida. Yinnii gisho, untara aqodes gelida.

30 Untara wolla leematellabettii, soollo dentsii, feedhii anjjii untis inggida.

³¹ Ye wode un erode gaar un aafta bugunttida. Unttin erida. Yezin E untappa genggida.

³² Un, «Nu ogella afa yezin E nuus Geeshi Maxaafe billiteran nuna ohizitera nu wozintta eexika?» yagayda.

³³ Ye wode denddii suuba Yerusalaame yi7ida. Taphpho fettuntsin melluntsi fettilla shiiqii yessadera denggida.

³⁴ Un, «Laatstsii turo denddida; Simoonas benttida» yagayda.

³⁵ Yentsi lam77i tamarunsi Emmahuuse ogella yezin hyanidannon soollo feedhide wode wayzi eza erezako unttis ohida.

Yesuusa fa tamaruntsis benttida

(Maato. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Waha. 20:19-23; Hawa. 1:6-8)

³⁶ Lam77i tamarunsi yinna ohitilla yezin, Yesuusa un gidida eqqii, «Saro yinttis maaqqe» yagayda.

³⁷ Maaqqikon, un tannii, meeshe bi7ide gaara yi7in zhashtida.

³⁸ E unttago, «Akkos zhashtido? Akkos so7e yin wozintte gelido?

³⁹ Ta kushiton ta tohito bo7ote; ta tana. Mahi aykkii bo7ote; tana yin be7izannigaara, meeshes ashon meqatsii baaya» yagayda.

⁴⁰ Yaga7i, fa tohiron fa kushiron untana beezida.

⁴¹ Un ufayssappa denddidannippa ammananxii gaama qoppii yezin, Yesuusa unttago, «Hyanne yinttis mu7izebaz yene?» yagayda.

⁴² Un fettii michinttide molo ees inggida.

⁴³ E ekkii un tiintte mu7ida.

⁴⁴ E, «Ta yinttara gam7ide wode ubbanne Muse higge maxaafite, nabunsi maxaafiten Mazmure maxaafite, ta gisho xaafinttidanna ubbanna folinttodes beezane yaga7i ta yinttis ohide qaaltta hyanno» yagayda.

⁴⁵ Ye wode Geeshi Maxaafito tiirode gaar wozintto unttis bugida.

⁴⁶ Yinnii fana, «Kirstoosa madha ekkoda, hyaydzdzintsa qammite hyayqoppa denddoda yaga7i xaafinttida.

⁴⁷ Yerusalaameppa denddii asi ubbanna nagarappa maarotitsin atotetsi E suntsite markkidhoda.

⁴⁸ Yin yinnis markka.

⁴⁹ Yikke, taanin ta aday inggide ufayssito yinttis dakkoda. Yin saloppa wolqqa ekkode wontsis Yerusalaame katama gam7ote» yagayda.

Yesuusa salo denddida

(Mar. 16:19-20; Hawa. 1:9-11)

⁵⁰ Yinnippa suuba, Bitaniya katama untana ekkii hyanggida. Fa kushito dentsii anjjida.

⁵¹ Untana anjjite untappa shaakkintti ude Salo ekinttida.

⁵² Un zuggii goynii gaama ufayssara Yerusalaame maaqqida.

⁵³ Xoozza ubba wode galatitera Xoozze Keetsta gam7ida.

Wahannisa Xaafide Yesuus Kiristtoosa Wonggele Gele

Wahannisa Yesuusa, «As maaqqii as gidida benttide Xoozze Qaala» yaga7i qonccizane. Hyay Wonggelize xaafinttidanna, eza nabbabize asuntsi Yesuusa asi ashshizaya maaqqii ye7oda ga7inttide Xoozze Na7a maaqqidanno ammanode gaaran E gidida ammanzutsis medhina de7o yezanno un erode gaar (20:31).

Wonggelizes tiino kiflize medhinabaz maaqqide Xoozze qaalani Yesuusa fetto maaqqidanno ohi maaqqii, Yesuusa ashshizaya maaqqii ye7oda ga7eze Xoozze Na7a maaqqidanno beezze melle melle kille baz beezida. Xaafize, Yesuus Kiristtoosa fa ommite turii Xoozze Na7an Xoozze adera fetto maaqqizanno (1:1) afa beezida. Yesuusa fa ommite ta Abrahameppa tiino yene (8:58) yagayda. Faaditsite Toomaasa, «Ta Laatstsayo, ta Xoozayo» yaga7i xeevida (20:28). Yennippa kaallii mahi hyanna kille bazappa benttide aafe qofa ohize taarikita kaallane. Hyay kiflize fettii fettii asuntsi Yesuusa ammani eza kaallizuntsana maaqqidanno ohine; mahi melluntsi eera wayzi ixinttezakon wayzi ammananxii ixhezako ohine. Zofane 13-17 yellodes Yesuusa aykkinttide ugure ees, E tamaruntsara akko gaar mintsi yellintte yezako, mahi wonttisti wode suxunttodannippa tiino giigintte qaalara mintsitsize qaala untis ohidanno qonccizane. Hyal7e zofanuntsi Yesuusa aykkinttide bazin firddas shiiqidanno, E suxintton E denddito, yinnii gaara denddoppa suuba fa tamaruntsis E qonccide qonccitsiti baz ohine.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-18

Xammaqize Wahannisan Yesuusa tiino tamaruntsana 1:19-51

Yesuusa qoncce oocha aykkidanno 2:1—12:50

Wurssutsi qammito Yerusalaame kale 13:1—19:42

Laatstse dendditon qonccitsiton 20:1-31

Xaatsi qofa: Galila mahi fa tamaruntsis benttidanno 21:1-25

De7o qaala

¹ Qaala tiino yene. Qaalizen Xoozara yene; ye Qaalize Xoozii.

² Ezin tiinoppa Xoozara yene.

³ Xoozze ubbabazito Qaala baggara medhdhida. Medhinttide bazappa fettibazin E baytsi medhinttide bazi baaya.

⁴ E gidida de7o yene; yinna de7itan asis foo7o.

⁵ Foo7ize dhuma gidida foo7ane; dhumita foo7iza gamikaaya.

⁶ Xoozapp kiitinttide, Wahannisa ga7inttize fettii asi yene.

⁷ Asi ubba foo7iza ammanode fana E foo7ize markka maaqqii yi7ida.

⁸ E foo7ize baz markkidhodes yi7idap attin fa ommite foo7o baaya.

⁹ Asi ubbas foo7ize turii foo7o alame ye7ine.

¹⁰ Qaalize alame yene. Xoozze Qaalara alamito medhdhida, yezin alamita eza erikaaya.

¹¹ E fa bagguntsago yi7ida, yezin E bagguntsin eza ekkikaaya.

¹² Yezin E fana ekkiduntsisin E suntsite ammaniduntsis untis Xoozze na7a maaqqade gaar adetits wolqqa inggida.

¹³ Un Xoozappa yelinttidap attin asi yelinttize wogara woy dhiiratsi qofappa woy as qofappa yelinttikaaya. Xoozze E untis ade.

¹⁴ Qaala asho maaqqida; aadho keehatitsaran turetitsara kumii nu gidda aqida. Fettii na7ays E aday kale yeze bonchchiti fana yeze bonchcho nu bi7ida.

¹⁵ Wahannisa E baz markkidhida. Fa qaalto dhoqi yiizii, «Taanii, <Taappa suubara ye7ize taappa tiino yeze gisho taappa aadhane> ga7i markkidhidanna hyanno» yagayda.

¹⁶ Nu ubbuntsi E aadho keehatitsite kumutsitippa anjjolla afa anjjo ekkida.

¹⁷ Xoozze higge Muse baggara inggida, yezin aadho keehatitsin turetitsi Yesuus Kiristoosa baggara yi7ida.

¹⁸ Xoozza bi7ide asi ooden baaya; fa Aday kale yeze fettii Na7ay Xooz maaqqide E qonccizida.

Xammaqize Wahannisa markkatitsi
(Maato. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luqa. 3:1-8)

¹⁹ Yerusalaame yeze hyalaquntsi, kahinuntsin Leewuntsin, «Ne oode?» ga7i, Wahannisa oocode gaar eego kiittin, Wahannisa untis markkidhide markkatitsita hyanno.

²⁰ Wahannisa, «Ta Kiristoosa baaya» yaga7i, loytsii markkidhidap attin kaddikaaya.

²¹ Un, «Yeezin, ne oode? Neenii Eliyaasane?» ga7i oocida.

Wahannisa, «Ade tana baaya» gayda.

Mahi un, «Neenii ye7odes ga7intteze nabene?» ga7i oocida.

Wahannisa, «Ade» yaga7i mahida.

²² Yeezin, «Ne oode? Nu nuna kiittezuntsis ohode fana neenii nena oona ga7e?» yagayda.

²³ Wahannisa mahi, Nabe Isayaasa ga7idanni gaara, «<Laatstse ogito luulizote!> ga7i akko baayze ganasa uukkize atstse qaalize tana» yagayda.

²⁴ Yezin Farisaawuntsi kiittide asuntsi

²⁵ Wahannisago, «Neenii Kiristoosa woy Eeliyaasa woy nabe maaqqaanxi ixiko, yeezin akkos xammaqe?» yaga7i oocida.

²⁶ Wahannisa mahi, «Taanii hayaatsara xammaqane, yezin yin eroosse asi yin gidda eqqida.

²⁷ E taappa suubite ye7ine. Ta melle atto yezin Ees caamma gaadiza billodes beezoos» yagayda.

²⁸ Yinna ubba Yorddaanosa borkkappa seko fintsa, Bitaniya katamite, Wahannisa xammaqize besite hyanida.

Xoozze Duro

²⁹ Wahannisa wonttisti wode Yesuusa faago ye7odera bi7i, «Alame nagara uccize Xoozze Durzay hyaychche!

³⁰ Taanii, <Taappa suubara fettii asi ye7oda. E taappa tiino yeze gisho taappa aadhane> ga7i ohide hyaya.

³¹ E oode yezako ta eroos. Yezin Isra7eele asuntsis eza qonccissades hayaatsara xammaqittera yi7ida» yagayda.

³² Wahannisa hyannigaara ga7i markkidhida: «Geeshi Ayyaana saloppa wolle gaar wodhdhizin bi7ida.

³³ Yinna hyanodannippa tiino taanii eza eroos. Yezin hayaatsara xammaqodes tana kiittide Xoozze, <Geeshi Ayyaana wodhdhii eera yessadera neenii be7ize Geeshi Ayyaanara xammaqoday eza> yaga7i taas ohida.

³⁴ Taanii yinna hyanodera bi7i, E Xoozze Na7a maaqqidanno markkidhane» yagayda.

Yesuusa kaallide tiino tamaruntsana

³⁵ Mahi wonttisti wode Wahannisa fa tamaruntsappa lam77untsara wolla eqqida.

³⁶ Yesuusa aadhodera Wahannisa bi7i, «Xoozze durize hyaynishe!» yagayda.

³⁷ Lam77i Wahannisa tamaruntsi Wahannisa gaazanno si7i Yesuusa kaallida.

³⁸ Yesuusa fana kaallizuntsana suub maaqqii bi7i, «Akko koye?» yaga7i oocida.

Un mahi, «Rebbii, ne aba yene?» yagayda. (Bilitsita Asttamaarizayo ga7e.)

³⁹ Yesuusa unttago, «Hyankka yi7i bo7ote» yagayda. Un hyanggi E yezebezito bi7ida. Ye wode sa7ita taphphi saate gaar maaqqide gisho E kale feezhida.

⁴⁰ Wahannisa gaydanno si7i, Yesuusa kaallide lam77i tamaruntsappa fete, Simoon Phexiroosa ishe Inddiriyase.

⁴¹ Inddiriyase tiino fa ishe Simoonara yellintti, «Nuunii Mesiihi denggida» yagayda. (Bilitsitan Kiristtoosa ga7e.)

⁴² Inddiriyase Simoon Yesuusago ki7ida.

Yesuusa Simoon bi7i, «Ne Yoon na7a Simoon; ne suntsita Keefa* ga7i xeeqinttoda» yagayda.

Yesuusa Filphoosan Natina7eelen xeeqida

⁴³ Wonttisti wode Yesuusa Galila qitodes qofa accida. E Filphoosa denggi, «Tana kaallo!» yagayda.

⁴⁴ Filphoosa, Inddiraseran Phexiroosaran yezide Beetesayda katama asi.

⁴⁵ Filphoosa Natina7eela yellii, «Muse higge maxaafite, mahi nabuntsin E baz xaafide Yoosefa na7a Naazirete Yesuusa nu denggida» yagayda.

⁴⁶ Natina7eela mahi, «Naazirete katamappa lo77o baz kessades dandda7ane?» yagayda.

Filphoosa, «Yi7i bo7o» yagayda.

⁴⁷ Natina7eela faago ye7izaya Yesuusa bi7i, «Gene baayze turii Isra7eele asi hyaynishe!» yagayda.

⁴⁸ Natina7eela Yesuusago, «Ne tana aba ere?» yagayda.

Yesuusa mahi, «Filphoosa nena xeeqodannippa tiino, ne belese minxa oomo yezin ta nena bi7ida» yagayda.

⁴⁹ Natina7eela mahi, «Asttamaarizayo, ne Xoozze Na7a! Ne Isra7eele kaati!» yagayda.

⁵⁰ Yesuusa eego, «Ta nena belese minxa oomo bi7ida gayde gisho ammanane? Ne hyannippa aadhizebaz be7ada!» yagayda.

⁵¹ Mahi Yesuusa, «Taanii yinttis turibaz ohine; salo bugunttin, Xoozze kiitanchchuntsi As Na7alla afa kessaderan keddoderan yin be7ada» yagayda.

2

Yesuusa zhagana bessa

¹ Hyaydzintsa wode Galila Qaana katama zhagana yene. Yesuusa intta yinna zhagantte yeshsha.

² Yesuusan E tamaruntsin wolla yinna zhagantte xeeqinttida.

³ Woyne ushita hyal7in, Yesuusa intta Yesuusago, «Unttis woyne ushita hyal7ida» yagayda.

⁴ Yesuusa mahi, «Immo, ne hyanne gelippe? Ta wodita hyaga yelikaaya» yagayda.

⁵ Yesuusa intta oochchizuntsago, «E yinttis ohizanno ubba oochchote» yagayda.

* **1:42 Keefa:** Gaaze qaalize Aramayke doona maaqqii, Girike doonara bilitsita Phexiroosa woy lalla ga7inttane.
1:51 Medho 28:12

⁶ Ayhudunts fa geeshe wogas maadinttize izippun shuchchi ganuntsi yinna besite yene. Fete fete gaanuntsi lam77i woy hyaydzdzii xugga aykkane.

⁷ Yesuusa kiitinttizuntsago, «Gaante hyaatsi kuntsote» yagayda. Un gaanuntsis doonto yellodes hyaatsi kuntsida.

⁸ Yesuusa unttago, «Hyatte duuqqii zhagantto adidhii folizes inggote» yagayda. Un ees kanggi inggida.

⁹ Zhagantto adidhii folizay woyne ushita laaminttide hyaatsito qamasi bi7i anappa ye7ezakon erikaaya, yezin hyaatsito kuntside kiitinttizuntsi erane. Zhagantto adidhii folizay machcho ekkizaya xeegee,

¹⁰ «Ooden lo77o woyne ushito asi tiinidhii ushshane. Yeyzi asuntsi uzhi mizhidannippa suuba zhagginttida inggane. Yezin neenii lo77o woyne ushito hyanno yellodes gaddii gam7izida» gayda.

¹¹ Yesuusa hyay tiino kille oochchiza Galila Qaana katama oochchida; ize fa bonchchito beezida. E tamaruntsin eza ammanida.

¹² Yinnippa maaqqii, Yesuusa fa inttira, fa ishuntsaran fa tamaruntsara wolla Qifirnahome katama hyanggi eeratsi qamma gam7ida.

*Yesuusa Xoozze Keetstsappa zal7izuntsana kessida
(Maato. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luqa. 19:45-46)*

¹³ Ayhudunts bonchchize Faasiga Ba7ale qammita ukkin Yesuusa Yerusalaame qitida.

¹⁴ Hyanggi Xoozze Keettsa bora, hyaari, duron wollen baayzuntsanan fa oyditilla bettii bira laammizuntsana bi7ida.

¹⁵ E xurqqaafa giigizii asuntsana ubba untana un hyaaruntsara Xoozze keetstsappa bay7i bale kessida. Bira laammizuntsana xarpheziton shirii olii un birto lalida.

¹⁶ Wolle bayzizuntsana, «Hyantsi wolluntsana hyannippa kessote; ta Aday keetsito gabe mahippete» yagayda.

¹⁷ E tamaruntsi Geeshi Maxaafite, «Ta ne keetsitis yiqsinttize yiqsintta tana tama gaara michchane» ga7intti xaafinttidanno tiirida.

¹⁸ Yinnippa suuba, Ayhuduntsi mahi, «Ne hyanno oochchodes nees wolqqa yezannis nuna akko malla oochchii beessade?» yagayda.

¹⁹ Yesuusa, «Hyanna Xoozze keetsito wul7ote ta hyaydzdzii qammara mahi keexxoda» yagayda.

²⁰ Yinnii gisho Ayhuduntsi, «Hyanna Xoozze Keetsito keexxodes oyttam izippun bere ekkida, yezin neenii hyaydzdzii qammara keexxoda?» yagayda.

²¹ Yezin Yesuusa ohize Xoozze Keetsita fa ashtibaz.

²² Yinnii gisho, Yesuusa hyayqoppa denddidannippa suuba eza tamaruntsi E yinno gaydanno tiirida. Mahi un Geeshi maxaafite xaafinttidannon Yesuusa ohidanno ammanida.

²³ Yesuusa Faasiga bonchchize bessa Yerusalaame yessadera, E oochchide kille bazito bi7i gaama asuntsi eza ammanida.

²⁴ Yezin Yesuusa asuntsana ubba erize gisho untana ammanikaaya.

²⁵ As wozintte yeze baz E fa ommite erize gisho asi baz ooden ees ohode gaar koshshikaaya.

3

Yesuusan Niqodimoosan

¹ Farisaawunts baggappa maaqqide, Ayhudunts hyalaqa, Niqodimoosa ga7inttize fettii asi yene.

² Ezin qamma Yesuusago yi7i, «Bonchcho Asttamaarizayo, neenii Xoozii kiittide asttamaare maaqqizanno nuunii erane. Akkos gayko, Xoozii eera yezanxiko hyanno neenii oochchize kille bazito oochchodes dandda7ize asi baaya» yagayda.

³ Yesuusa mahi, «Taanii nees turo turo gaane; ooden lam7intsa yelinttanxiko Xoozze ka7itumo be7ades dandda7oos» yagayda.

⁴ Niqodimoosa, «Cinggii asi wayzi lam7intsa yelinttodes dandda7e? Fa inttii saza maaqqii gelii mahi yelinttodes dandda7e?» yagayda.

⁵ Yesuusa mahi, «Taanii nees turo turo gaane; asi hyaatsappan Geeshi Ayyaanappa yelinttanxiko, Xoozze ka7itumo gelodes dandda7oos.

⁶ Asho na7atitsi adeppan inddippan yelinttane; Xoozze na7atitsi Geeshi Ayyaanappa yelinttane.

⁷ Taanii, «Yin lam7intsa yelinttodes beezane» ga7i yinttis ohide gisho neenii gaama qoipippe.

⁸ Baqo fa koyze zala baqqane. Ne E ootsito si7izanno fattin E abappa ye7izako woy aba qitizako ne eroos. Ayyaanappa yelinttide ubba yinnii fana» yagayda.

⁹ Yeezin Niqodimoosa, «Yinna wayzi hyanodes dandda7e?» yaga7i oocida.

¹⁰ Yesuusa mahi, «Neenii Isra7eeluntsi asttamaare maaqqitera hyanno erosa?

¹¹ Taanii nees turo turo gaane; nu erizebaz ohinen bi7idebaz markkidhane, yezin nu markkatitsito yin ekkoos.

¹² Taanii yinttis sa7abaz ohin yin ammanoosuntsi salobaz ohin wayzi ammanode?

¹³ Saloppa wodhdhide As Na7ayip attin salo kezide ooden baaya; [salo yeze As Na7ay tana]* yagayda.

¹⁴⁻¹⁵ Muse akko baayze ganas sa7a shooshi suxxidannifana tana ammanze ubbuntsi medhina de7o ekkode fanan dhabaame fana As Na7ay suxunttodes beezane.

¹⁶ Eza ammanze ubbuntsi medhina de7o laattodep attin dhabaame gaar Xoozii hyanna alamito loytsii kadhide gisho fa fettii Na7aya inggida.

¹⁷ Xoozii fa Na7aya hyanna alamite kiittidanna alamito firddodes maaqqikaayzin alamito E baggara ashshodes.

¹⁸ Na7aya ammanze ooden firddinttoos, yezin Na7aya ammanoose ooden fettii Xoozze Na7aya ammanikaayze gisho hyatte firddinttida.

¹⁹ Firdditan hyanno: foo7o alame yi7ida, yezin asunts oochita iita maaqqide gisho asuntsi foo7itippa aatsii dhuma kadhane.

²⁰ Iita baz oochchize ooden foo7o ixxane. Akkos gayko, fa oochita qonccaame fana foo7ogo ye7oos.

²¹ Yezin turtto oochchize ooden Xoozze kiittidanni fana E oochchidanno foo7o qonccissade fana foo7ogo ye7ine.

Yesuusan Xammaqize Wahannisan

²² Yinnippa suuba, Yesuusan E tamaruntsin Yihuda sa7a qitida. Yesuusa yeyga xammaqittera untara eerats wode bettida.

²³ Mahi Wahannisa Saleeme kale yeze Henoona gaaze bessa gaama hyaatsi yeze gisho asuntsana yeyga xammaqane. Asuntsin yeyga hyanggi xammaqinttane.

²⁴ Ye wode Wahannisa hyaga acinttikaaya.

²⁵ Yinnippa suuba, Wahannisa tamaruntsin fettii Ayhude attsay† geeshe wogabaz wolla lallida.

* **3:13 Salo yeze As Na7ay tana:** Fettii fettii zaga maxaafuntsi gujjane. **3:14-15** Faydo 21:9 **3:24** Maato. 14:3; Mar. 6:17; Luqa. 3:19-20 † **3:25 Fettii Ayhude Attsay:** Fettii fettii maxaafuntsi «Eerats Ayhude asuntsi» yagaane.

²⁶ Un Wahannisago hyanggi, «Asttaamarizayo, Yorddaanosa borkkappa seko fintsa neera yeze, neenii E baz markkidhida, hyaychche xammaqane. Asunts ubba eego hyanggane» yagayda.

²⁷ Wahannisa mahi, «Xoozii inggikaayze asi akko bazin ekkodes dandda7oos.

²⁸ «Taanii Kiristtoosa baaya, yezin eeppa tiino kiitinttida» gaydannis yin, yin ommite taas markka.

²⁹ Gelodes giiginttdanna ekkodes giigezes. Ekkizes lagguntsi E kale eqqii E gaazanno si7ize wode gaama ufayttane. Yinnii gisho, hyanna ta ufayssita folinttida.

³⁰ E dammodes ta eerodes beezane» yagayda.

³¹ Afappa yi7ize ubbappa dhoqqa. Sa7appa benttide sa7a asi; E sa7abaz ohine. Saloppa yi7ide ubbappa aatsii.

³² E fa bi7idebazin si7idebaz izo markkidhane, yiikon E markkatitsito si7ize baaya.

³³ E markkatitsito ekkize ooden Xoozze turo maaqqidanno tillizane.

³⁴ Xoozii fa Geeshi Ayyaana ees kuntsi inggize gisho Xoozii kiittide Xoozze qaala ohine.

³⁵ Aday fa Na7aya kadhii ubbabazito E kushite gaddida.

³⁶ Na7aya ammanzes medhina de7o yene. Yezin Na7aya ammanoosella Xoozze firda yenep attin E de7o denggoos.

4

Yesuusan Samaara maachiton

¹ Yesuusa Wahannisappa aatsii kaallizuntsana faago shiishii xammaqizanno Farisaawuntsi si7ida.

² Maaqqikon Yesuusa tamaruntsi xammaqidap attin Yesuusa oonan xammaqikaaya.

³ Yesuusa asuntsi E baz gaazanno si7ide wode Yihudappa denddii maaqqii Galila qitida.

⁴ Galila qititera Samaarera aadhodanna ees attaamebaz maaqqida.

⁵ Yinnii gisho, Yayqooba fa na7ay Yoosefas inggide gaditii kale yeze Sikaare gaaze Samaara katama yi7ida.

⁶ Yinna besite Yayqoobas hayaatsi doochii yene. Yesuusa hyanggitara labbii yinna hayaatsi doochiti kale bettida. Ye wode sa7ita awarappa izippun saate gaara.

⁷ Fettii Samaara katama maachita yinna doochitippa hayaatsi kixxodes yi7ida. Yesuusa yinna maachitigo, «Tana hayaatsi ushshoya» yagayda.

⁸ Yinna wodite Yesuusa tamaruntsi kattsa wonggodes katama qitenyeshsha.

⁹ Yinna maachita mahi, «Ne Ayhude asi maaqqitera, Samaara maacho maaqqide tana wayzi hayaatsi ushsho ga7e?» yagayda. Yinno iza gaydanna Ayhudunts Samaaruntsara yellinttoosse gisho.

¹⁰ Yesuusa mahi, «Ne Xoozze imotitsin hayaatsi tana ushsho gaaze oode yezako erizebaz maaqqizako eza ne woossoda; yezin nees de7o inggize hayaatsi inggodyeshsha» yagayda.

¹¹ Maachita mahi, «Laatstsayo, nees duuqqize hyale baaya; doochitan hayaako. Yeezin, de7o inggize hayaatsi ne abappa ekkode?»

¹² Nuus hyanna hayaatsi doochito inggide nu aday Yayqoobappa ne aadhode? Een, E na7untsin E hyaaruntsii hyanna hayaatsi doochitippa uzhida» yagayda.

¹³ Yesuusa, «Hyanna hayaatsitippa uzhize ooden mahi baridhdhada.

¹⁴ Yezin ta inggode hayaatsito uzhize ooden medhinas baridhdhaama. Ta inggode hayaatsita E gidda medhina de7o inggize goggize hayaatsi aafe maaqqada» yagayda.

¹⁵ Maachita mahi, «Laatstso, taanii baridhdhaame gaaran hyaatsi duuqqodes hyanna besite ye7aame fana taas yinna hyaatsito inggo» yagayda.

¹⁶ Yesuusa iigo, «hyanggi ne azinza xeezii yo7o» yagayda.

¹⁷ Maachita mahi, «Taas azini baaya» yagayda.

Yesuusa iigo, «Taas azinii baaya ga7i turo ohida.

¹⁸ Nees tiino ichchin azinutsi yene. Hyatte neera yeze attsay nees azinii baaya. Ne hyatte turo ohida» yagayda.

¹⁹ Maachita mahi, «Laatstso, ne nabe maaqqidanno ta erida.

²⁰ Nu aduntsi hyay derizella Xoozi goynida. Yezin yin Ayhudunts asi Xoozi goynodes beezize besita Yerusalaame yene gaane» yagayda.

²¹ Yesuusa, «Hyanna maachite tana ammano; hyay derizella woy Yerusalaame Adaya yin goynaame wode ye7oda.

²² Yin Samaaruntsi erinttooses goynane. Yezin nuunii ashshize Ayhudeppa ye7ize gisho nu erizaya goynane.

²³ Yezin Adaya turippa goynizuntsi Ayyaanaran turotitsara goynize wodita ukkida; hyatten yellida. Yikke, Aday koyze hyannii gaar ogera goynizuntsana.

²⁴ Xoozze Ayyaana; ees goynizuntsi Ayyaanaran turotitsara goynodes beezane» yagayda.

²⁵ Maachita mahi, «Kiristtoosa gaaze tizhinttide yo7odanno ta erane. E ye7ize wode nuus ubba baz ohoda» yagayda.

²⁶ Yesuusa, «Hyay neera ohinttize taanii eza» yagayda.

²⁷ Un ohinttoder, Yesuusa tamaruntsi hyanggi besitippa maaqqida. Yesuusa maachitira ohinttoder un bi7i gaama qoppida. Yezin maachitigo, «Akko koye?» Woy Yesuusago, «Izira akkos ohintte?» gayde ooden baaya.

²⁸ Yinnippa maaqqii, maachita fa hyaatsi otto ashshii suuba katama hyanggi asuntsago,

²⁹ «Taanii oochchidanno ubba taas ohide attsa bo7odes yedhdhote. E Kiristtoosa maaqqane?» yagayda.

³⁰ Asuntsi katamappa kezii Yesuusago hyanggi.

³¹ Yinna yi7adera, E tamaruntsi Yesuusago, «Mo7oyo» ga7i woossida.

³² Yezin E, «Taas yin eroosse kattsa ta muuze yene» yagayda.

³³ Yinnii gisho, E tamaruntsi fa gidida, «Ees muuze baz asi ki7ikaayzara attaama?» yagayda.

³⁴ Yesuusa unttago, «Ta katsita tana kiitteze qoftto oochchodannon E oochito faaddodanno.

³⁵ Yin, «Oyddii aginappa suuba kattsa maxinttoda» gaane baa? Yezin taanii yinttis ohine; katsita kaxxin shiishes yellidanno loytsii bo7ote.

³⁶ Budizen maxizen wolla ufayttode gaar maxizay damooze ekkane mahi kattsa medhina de7oos aafe shiishane.

³⁷ Yikke, «Fete budane; hyankkay mahi maxane» gaaze ohita turo.

³⁸ Yin labbikaayzanno shiishode gaar ta yinttana kiittida. Melluntsi oochchii labbidanne gelii yin un labbide aafte ekkida» yagayda.

³⁹ Maachita, «E, ta oochchide ubbabazito ohida» ga7i markkidhide gisho yinna katamite yeze Samaara asuntsappa gaamuntsi Yesuusa ammanida.

⁴⁰ Samaara asuntsin Yesuusago yi7i, un kale gam7ode gaar Yesuusa woossin E ize lam77i qamma bettida.

⁴¹ E ohide qaaltti gisho kasennippa gaama asuntsi ammanida.

⁴² Mahi un maachitigo, «Hyatte nu ammanidanna nu ommite E gaazanno si7ide gishop attin ne markkidhide gisho baaya. Mahin E turo hyanna alamito ashshiza maaqqizanno nu erida» yagayda.

Yesuusa shuumize na7aya fatstsida

⁴³ Lam77i qammappa suuba, Yesuusa yinnippa kezii Galila qitida.

⁴⁴ Yesuusa fa ommite, «Nabe fa gadite bonchchinttoos» yaga7i tiinidhii ohida.

⁴⁵ Yesuusa Galila yelide wode Galila asuntsi eza mukkida. Akkos gayko, Faasiga Ba7ale bonchchize wode un Yerusalaame yeze gisho E oochchidanno ubba bi7ida.

⁴⁶ Yesuusa hyaatsito woyne ushi laammide besite, Galila yeze Qaana katama hyanggida. Qifirnahoomme kaati keetstsa oocize shuumizes na7i hyargginttane.

⁴⁷ Yesuusa Yihudappa Galila yiidanno ye shuumize si7i eego yi7ida. Hyayqqodes yellide fa na7aya hyanggi fatstsode gaar Yesuusa woossida.

⁴⁸ Yesuusa Shuumizego, «Xoozii oochchize gaama qofizen kille bazi bi7ikaayzara yin mulon ammanoos» yagayda.

⁴⁹ Shuumizen mahi, «Laatstsayo, ta na7ay hyayqqikaayzin taara yedhdhoya» yagayda.

⁵⁰ Yesuusa, «Ne kara qito; ne na7ay faxoda» yagayda.

Ye shuumize Yesuusa ohide qaaltto ammanii fa kara qitida.

⁵¹ E fa kara hyanggodera eza arunts eego yi7itera ezar oge yellintti, «Ne na7ay faxida» gayda.

⁵² E fa aruntsana fa na7ays akko saate lo77ezako oocida. Un mahi, «Omatse laappun saate michita ashshida» yagayda.

⁵³ Na7ay aday Yesuusa faago, «Ne na7ay faxoda» gaydanna yinna saate maaqqidanno tiirida. Yinnii gisho, ezin E kara asunts ubbuntsara ammanida.

⁵⁴ Yinna Yesuusa Yihudappa Galila yi7i oochchide lam7intsa kille baz.

5*Yesuusa fettii wobbo attsa fatstsida*

¹ Yinnippa maaqqii, Yesuusa Ayhuduntsi bonchchize baales Yerusalaame qitida.

² Yerusalaame Duro furtsi kale Ibraysxe doonara Beetesayda gaaze teqinttide geenna yene. Ye teqintti yeze hyaatsiti kale kanggizen ke7ize ichchin oge yene.

³ [Yinne hyaatsita en7inttizanno naagize] gaama hyargginttizuntsi, qooquntsi, wobbuntsin galla siliduntsi woy7ida.

⁴ [Akkos gayko, fettii fettii tohe Laatstse kiitanchcho geenite wodhdhii hyaatsito en7izane. Hyaatsita en7ize wode tiinii gelide atstse fana aykkide akko hyarggeppa faxane.]*

⁵ Yinna besite hyastam osfun bere hyargginttide fettii asi yene.

⁶ Yesuusa ize woy7ide attsa bi7i, mahi gaama wode hyargginttidanno erii atstsego, «Faxodes koyane?» yagayda.

⁷ Hyargganchchize mahi, «Laatstso, hyaatsita en7inttize wode tana hyaatsite olize asi baaya. Ta gelodes yiyoder melluntsi taappa tiinii gelane» yagayda.

⁸ Yesuusa eego, «Dendii eqqo; ne alggiza tookkii qito» yagayda.

⁹ Atstsay iira faxida; fa alggiza tookkii qitida.

Yinna Sambbata wode hyanida.

¹⁰ Yinnii gisho, Ayhudunts faxide atstsego, «Hyayno sa7ita Sambbata; neenii ne alggiza tookkizanna woga baaya» yagayda.

¹¹ Yezin atstsay, «Tana fatstseze, <ne alggiza tookkii qito> gayda» yaga7i mahida.

¹² Un eego, «Nena, ne alggiza tookkii qito gayde E oode?» yaga7i oocida.

¹³ Yezin Yesuusa yinna besite gaama as giddappa deshshi gayde gisho atstsay fana fatstside oode yezako erikaaya.

4:44 Maato. 13:57; Mar. 6:4; Luqa. 4:24 4:45 Waha. 2:23 4:46 Waha. 2:1-11 * 5:4 Fettii fettii zaga
maxaafuntsi faydo hyaydzdis tiino baggiton faydo oyddii gujjoos. 5:10 Nah. 13:19; Er. 17:21

¹⁴ Yesuusa suubappa ye attsa Xoozze Keetsta denggi, «Hyaychche, ne faxida; hyannippa aadhize iita baz nena yellaame gaar mahi nagara oochchippe» yagayda.

¹⁵ Yinnippa maaqqii, attsay hyanggi fana fattside Yesuusa maaqqizanno Ayhuduntsis ohida.

¹⁶ Yesuusa yinno Sambbata ode oochchide gisho Ayhudunts Yesuusa baytstse aykkida.

¹⁷ Yesuusa mahi, «Ta Aday ubba wode oochchane; taanin oochchodes beezane» yagayda.

¹⁸ Yesuusa Sambbata bonchchikaayze gisho xalaalas maaqqikaayzin Xoozza fa Ade ga7i fana Xoozara wolkkizide gisho Ayhudunts eza wodhodes tiionnippa mintsii koyda.

Xoozze Na7ay adetits wolqqa

¹⁹ Yesuusa mahi, «Ta yinttis turo turo gaane; Na7ay faas akkon oochchodes dandda7oos. E fa Aday oochchodera bi7idanno xalaala oochchane. Aday oochchizanno Na7ayin oochchane.

²⁰ Aday fa Na7aya kadhize gisho oochchize oocha ubba fa Na7aya beezane. Yin gaama qoppode gaar E hyannippa aadhize oocha fa Na7aya beezoda.

²¹ Aday hyayqqiduntsana hyayqoppa dentsii untis de7o inggizannigaara Na7ayin fa koyezuntsis de7o inggane.

²² Aday Na7ays firddode gaar adetits wolqqa inggidap attin E oonan firddoos.

²³ Yinno E oochchidanna Asi ubba Adaya bonchchizanni gaar Na7ayan bonchchode fana. Na7aya bonchchoosse ooden Na7aya kiittide Adayan bonchchoos.

²⁴ «Ta yinttis turo turo gaane; ta qaaltto si7izes tana kiitteza ammanzes medhina de7o yene. E hyayqoppa de7o fiingide gisho firddinttoos.

²⁵ Ta yinttis turo turo gaane; hyayqqide asuntsi Xoozze Na7ay qaaltto si7ize wode ye7oda; yinnan hyatte. E qaaltto si7ize de7o yessada.

²⁶ Aday faas de7o yezanni fana Na7aysin de7o yessade fana inggida.

²⁷ Na7ay As Na7a maaqqide gisho Aday Na7ays firddode gaar adetits wolqqa inggida.

²⁸ «Boozayezuntsi E qaaltto si7i denddize wode ye7ode gisho hyanne gaama qoppipete.

²⁹ Lo77o oochchiduntsi de7o dendddes mahi iita oochchiduntsi firdda ekkodes boozappa denddoda.

Yesuusas markkidhide asuntsana

³⁰ «Taanii ta adetitsi wolqqara akko bazin oochchodes dandda7oos. Xoozze taas ohidanni gaar firddane. Taanii tana kiittide koyze baz oochchanep attin ta koyze baz oochchoose gisho ta firddita turo.

³¹ «Taanii ta baz markkidhiko ta markkatitsita turo maaqqoos.

³² Ta baz markkidhize melle yene; E ta baz markkidhizanna turo maaqqizanno ta erane.

³³ «Yin Wahannisago asi kiittin E turis markkidhida.

³⁴ Ta yinno yinttis ohizanna, yin attode gaar gaydap attin asi markkatitsi taas koshshin baaya.

³⁵ Wahannisa goga gaar eexize foo7o. Yin eerats wode E foo7ite ufayttodes koyda.

³⁶ «Yezin taas Wahannisappa aadhize markka yene. Ta oochchode gaar ta Aday taas inggide oochita ta baz markkidhane; Aday tana kiittezanno beezane.

³⁷ «Mahin tana kiittide Aden fa ommite ta baz markkidhane. Yin E qaaltto mulo si7ikaaya woy E bishshito bi7ikaaya.

- ³⁸ E kiittezanno yin ammanoose gisho E qaalta yin wozintte baaya.
- ³⁹ «Geeshi Maxaafuntsappa medhina de7o denggodebaz yinttis aazin un qurichchane; qaalttan ta baz markkidhane.
- ⁴⁰ Yezin yin de7o denggodes taago yo7odes koyoos.
- ⁴¹ «Asappa taanii bonchcho koyoos.
- ⁴² Yezin taanii yin wozintte Xoozze siiqo baayzanno erane.
- ⁴³ Taanii ta Aday suntsite yi7ida, yezin tana morkkikaaya. Hyankay fa suntsite ye7iza morkkane.
- ⁴⁴ Yin fete feteppa bonchcho koyzuntsi, fettii Xoozzeppa ye7ize bonchcho ekkodes koyoosuntsi, wayzi tana ammanodes dandda7ode?
- ⁴⁵ «Taanii ta Aday tiino yinttana mootizebazi yinttis aazippe. Yinttana mootode yin ufaytti kafize Muse.
- ⁴⁶ Yin Muse ammanezako E ta baz xaafide gisho tanan ammanodyeshsha.
- ⁴⁷ Yezikon yin E xaafidanno ammanaanxxiko ta qaalto wayzi ammanode?» yagayda.

6

Yesuusa ichchin mukul asuntsana muuzida
(Maato. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luqa. 9:10-17)

- ¹ Yinnippa maaqqii, Yesuusa Xibaaryoosa gaaze Galila Abbap seko gaxa fiinggida.
- ² E hyargganchchuntsana fattsi kille baz oochchidanno bi7ide gisho gaama asuntsi eza kaallida.
- ³ Yesuusa derella kezii, yeyga fa tamaaruntsara wolla bettida.
- ⁴ Ayhuduntsi bonchchize Faasiga Ba7ale ukkida.
- ⁵ Yesuusa gaama asunts faago ye7izanno bi7i Filphoosago, «Hyantsi asuntsana ubba muusades maaqqade kattsa abappa wonggode?» yagayda.
- ⁶ E yinno Filphoosa fattanodes gaydap attin E fa ommite akko oochchodyezako erane.
- ⁷ Filphoosa mahi Yesuusago, «Melle atto yezin, omma omma, fettii fettii baaritsi yelitsodes, lam77i xeet dinaarera* boora wonggikon maaqqoos» yagayda.
- ⁸ Mahi Yesuusa tamaaruntsappa fete, Simoon Phexiroosa ishe Inddiriyase,
- ⁹ «Ichchin beshe bangga booran lam77i molo aykkide fettii na7a hyanne yene, yezin hyantsi asunts ubbas yinna akko maaddode?» yagayda.
- ¹⁰ Yesuusa fa tamaaruntsago, «Asuntsana betitsote» yagayda. Yinna besite gaama buca yene; asuntsi ubba bettida. Dhiiratsi asunts faydita ichchin mukul maaqqada.
- ¹¹ Yesuusa booriza ekkii Xooz galatii maaqqii fa tamaaruntsis inggida. Unttin bettide asuntsis yeltsida. Moltton ekkii yinnii fana yiizii inggin, asuntsi fa koydanni gaar muyda.
- ¹² Un ubbuntsi mizhidannippa suuba Yesuusa fa tamaaruntsago, «Fettibazin iitaame gaar attide gufto shiishote» yagayda.
- ¹³ Yinnii gisho, un ubba shiishida. Asuntsi mu7in attide bangga boora gufa shiishin taphpho lam77i leemate maaqqida.
- ¹⁴ Asuntsi Yesuusa oochchide kille baz be7eze wode «Hyay turo hyanna alamtte ye7oda ga7inttide nabiza» yagayda.
- ¹⁵ Yesuusa un eza aykkii wolqqara kaati mahodes hyanzanno erii, faas derella mahi kezida.

* **6:7** *Dinaare gaaze bira:* Fettii dinaare fettii asi fettii wode oochchii feezhii ekkize bira. Lam77i xeet dinaare fettii asi fettii bere bagga oochchii ekkize bira gaara. (Maato 20:2) bo7ote.

Yesuusa abballa yedhdhii hyanggida
(Maato. 14:22-33; Mar. 6:45-52)

¹⁶ Sa7ita ugunin Yesuusa tamarunsi abbago wodhdhida.

¹⁷ Sa7ita qammide gishon Yesuusa hyaga untago yi7ikaayze gisho E tamarunsi gonggite gelii abba fiinggi Qifirnahome qitodes denddida.

¹⁸ Damma baqo baqqide gisho abba hayaatsita en7ida.

¹⁹ Ichchin woy izippun kilo mitire maaqqade gaar un abballa hyanggidannippa suuba Yesuusa abballa yedhdhitera ye7izanno bi7i zhashtida.

²⁰ Yezin E, «Zhashtippete, tana» yagayda.

²¹ Un ufaytti eza gonggite geltsida; iira gonggize un hyanggize abba gaxa yellida.

Yesuusa de7o boora

²² Wonttisti wode abbappa seko gaxa attide gaama asunsi fettii gongge xalaala yezanno bi7ida. Yesuusa fa tamarunsi gonggite gelii, untara hyanggoosannon un fa faas hyanggidanno bi7ida.

²³ Yezin Xibaaradoosappa melle gonggunsi Yesuusa Xooz galatin, asunsi boora muyde bessito yi7ida.

²⁴ Asunsi Yesuusa woy E tamarunsi ize baayzanno bi7i, Yesuusa koyodes gonggite gelii Qifirnahome qitida.

²⁵ Asunsi Yesuusa abbappa seko finta denggide wode «Asttamaarizayo, hyanne ayde ne yiido?» yagayda.

²⁶ Yesuusa mahi, «Taanii yinttis turo turo gaane; yin tana koyzanna boora mu7i mizhide gishop attin kille baz bi7ide gisho baaya.

²⁷ Dhabize katstsas oochippete, yezin medhina de7o yeze katsta inggize As Na7ays oochchote. Ezan Xoozze Aday attamii tillizida.»

²⁸ Yeezin un, «Nuunii Xoozze oocha oochchodes akko oochchode?» yaga7i Yesuusa oocida.

²⁹ Yesuusa mahi, «Yin oochchode gaar Xoozze koyze oochita hyanno: E kiittidaya ammanode fana» yagayda.

³⁰ Un mahi, «Nuunii bi7i, nena ammanode gaar akko kille baz ne beessade? Ne akko oochchode?»

³¹ Geeshi Maxaafite, «Un ma7ade gaar boora saloppa inggida» ga7intti xaafinttidannigaara nu adunsi akko baayze ganasa manna muyda» yagayda.

³² Yesuusa, «Ta yinttis turo ohine; yinttis saloppa turii boora inggide ta Adayp attin Muse baaya.

³³ Yikke, Xoozii inggize boora saloppa wodhdhide alames de7o inggizaya» yagayda.

³⁴ Un mahi, «Laatsto, nuus ye booriza ubba wode inggo» yagayda.

³⁵ Yesuusa, «Taanii de7o boora; taago ye7ize ooden mulo naydhdhoo. Mahi tana ammanze attsen baridhdhoos.

³⁶ Yezin ta yinttis ohida; yin tana bi7ida, yezin ammanikaaya.

³⁷ Ta Aday taas inggide ubbunsi taago yo7oda; mahi taago ye7iza oonan bale dakkoos.

³⁸ Taanii ta koyze baz oochchodes maaqqikaayzin tana kiittide koyze baz oochchodes saloppa yi7ida.

³⁹ Tana kiittide koyzanna hyanno: taanii E taas inggide ubbunsi wurssutsi wode hyayqoppa dentsode gaarap attin feten dhabode gaar koyoos.

⁴⁰ Yikke, ta Aday koyzanna yinno: Na7aya bi7i ammanze ubba medhina de7o ekkoda; taanii yentsana ubba wurssutsi wode medhina de7os hyayqoppa dentsoda» yagayda.

⁴¹ Yesuusa, «Taanii saloppa wodhdhide boora» gayde gisho Ayhuduntsi eella zuuzinggida.

⁴² Un, «Hyayni nu E adayan E intto erize Yoosefa Na7a Yesuusa baane? Yeezin, E wayzi, «Ta saloppa wodhdhida» gawudes dandda7e?» yagayda.

⁴³ Yesuusa mahi, «Fete fetera zuuzinggizanno ashshote.

⁴⁴ Tana kiittide ta Aday taago ki7ize asappa attin taago yo7odes dandda7ize ooden baaya. Ta wurssutsi wode eza medhina de7os hyayqoppa dentsoda.

⁴⁵ Nabuntsi, «Asi ubba Xoozappa taaariduntsana maaqqada» ga7i xaafida. Adaya si7izen eeppa taaaride ooden taago ye7ine.

⁴⁶ Xoozze kaleppa yi7idayip attin Adaya be7eze ooden baaya; E xalaala Adaya bi7ida.

⁴⁷ «Ta yinttis turo turo gaane; tana ammanize medhina de7o yene.

⁴⁸ Taanii de7o boora.

⁴⁹ Yin aduntsi akko baayze ganas sa7a manna mu7ida, yezin hyayqqida.

⁵⁰ Saloppa yi7ide boora hyaya; hyay booriza mu7ide ooden hyayqqoos.

⁵¹ Saloppa yi7ide de7o boorize tana. Ooden hyay booriza mu7iko medhinas yessada. Mahi hyanna alamita de7o yessade gaar taanii yinttis inggode boorize ta ashito» yagayda.

⁵² Ayhuduntsi, «Hyay attsay fa ashito nu ma7ade gaar nuus wayzi inggodes dandda7e?» yaga7i fa gidda wolla lallida.

⁵³ Yinnii gisho, Yesuusa unttago, «Taanii yinttis turo turo gaane; As Na7ay ashito, yin ma7anxko, mahi E suutsito yin uzhanxiko, yinttis de7o baaya.

⁵⁴ Ta ashito mu7izen ta suutsito uzhiize atstses medhina de7o yene. Taanii wurssutsi wode eza hyayqoppa dentsoda.

⁵⁵ Ta ashita turii katstsa; ta suutsitan turii ushi.

⁵⁶ Ta ashito mu7izen ta suutsito uzhiize atstse ta gidda yene; taanin E gidda yene.

⁵⁷ De7o Aday tana kiittin, ta E baggara de7o yezannigaara, tana mu7ize attsen ta baggara de7o yessada.

⁵⁸ Saloppa wodhdhide boorize hyaya: yin aduntsi mu7i hyayqqide manna fana baaya; hyay booriza mu7ize atstse medhina yessada» yagayda.

⁵⁹ Yesuusa Qifirnaahome katama Ayhude woosa Keetstsa hyanno taaarssida.

Medhina de7o qaala

⁶⁰ Yesuusa taaaruntsappa gaama baggita yinno si7eze wode «Hyanna geloose timirtte; oodes gele?» yagayda.

⁶¹ Yesuusa fa taaaruntsi yinnis zuuzinggidanno erii, «Hyanna yinttana balitsane?

⁶² Yeezin, As Na7ay tiino fa yeze bessa ude kessadera yin bi7izako wayade?

⁶³ Geeshi Ayyaana de7o inggane; as wolqqa akkon maaddoos. Ta yinttis ohize qaalta de7o inggize Geeshi Ayyaanappa yi7ida.

⁶⁴ Yezin yin gidda ammanoosunts yene» yagayda. Ammanoosuntsi ood yezako Yesuusa tiinoppan erane. Mahi fana aatsii inggode oona yezako erane.

⁶⁵ Mahin Yesuusa, «Aday yo7o gaykaayze ooden taago yo7odes dandda7oos ga7i ta ohizanna yinnii gisho» yagayda.

⁶⁶ Yinnii baggara, Yesuusa kaallizuntsappa gaamuntsi eza ashshii suub maaqqida; maaqqin eera hyanggikaaya.

⁶⁷ Yesuusa taphpho lam77i fa taaaruntsana, «Yinttin ashshii qitodes koyane?» yaga7i oocida.

⁶⁸ Simoon Phexiroosa mahi, «Laatstso, nuunii oodego qitode? Nees medhina de7o qaala yene.

⁶⁹ Ne Xoozze Geeshi maaqqidanno nuunii ammananen erane» yagayda.

⁷⁰ Yesuusa unttago, «Ta yinttana taphpho lam77untsana doorikaane? Yezin yinttappa fete Xalahe» yagayda.

⁷¹ Yesuusa yinno gaydanna Simoona Na7ay Asqorootu Yihuda gisho. Yihuda Yesuusa aatsii inggodes yeze taphpho lam77i tamaruntsappa feta.

7

Yesuusaran E ishuntsara

¹ Yinnippa maaqqii, Ayhuduntsi Yesuusa wodhodes koyde gisho E Yihuda ashshii Galilara wutida.

² Ayhuduntsi bonchchize daase Ba7ale ukkida.

³ Yinnii gisho, Yesuusa ishuntsi, «Ne tamaruntsi ne oochchize kille bazito be7ade gaar hyannippa denddii Yihuda sa7a qito.

⁴ Faas qonccii erittodes koyze asi ooden fa oochito aachos. Ne hyantsesana oochchii nebaz alames qonccizo» yagayda.

⁵ E ishuntsi yinno gaydanna ammanikaayze gisho.

⁶ Yesuusa unttago, «Taas wode hyaga yellikaaya, yezin yinttis ubba wode wottane.

⁷ Alame yinttana ixodes dandda7oos, yezin taanii alame oochita iita maaqqizanno markkidhize gisho tana ixxane.

⁸ Yin ba7aalito qitote; taas wode yellikaayze gisho taanii ba7alito hyanggoos» yagayda.

⁹ E yinno ga7i Galila attida.

Yesuusa ba7ale bonchchodes qitida

¹⁰ E ishuntsi ba7ale bonchchodes qitidanippa maaqqii Yesuusa ooden erikaayzin benttikaayzara yinna besite hyanggida.

¹¹ Ayhudunts ba7ale bonchchize besite, «E aba yene?» yaga7i eza koyda.

¹² Asuntsi zuuzinggii E baz ohinttane. Bagguntsi, «E lo77o asi» gaaze wode melluntsi mahi, «Ade, E as balitstsane» yagayda.

¹³ Yezin Ayhude hyalaquntsis zhashtide gisho ooden E baz qoncce ohinttoos.

¹⁴ Ba7ale bonchchii gidda yellodera Yesuusa Xoozze keetsta hyanggi tamaarsse aykkida.

¹⁵ Ayhuduntsi, «Hyay atstse timirtte tamarikaayzara maxaafe wayzi erido?» ga7i gaama qoppida.

¹⁶ Yesuusa mahi, «Ta tamarssize timirttita tana kiitteze Xoozze kaleppa ye7ize timirttep attin ta baz baaya.

¹⁷ Xoozze qofa oochchodes koyze ooden hyanna timirttita Xoozze kaleppa ye7izakon woy taanii taappa ohizako erane.

¹⁸ Fa baz ohize ooden fa bonchcho koyane. Yezin fana kiitteze bonchcho koyze ooden E turii asi; E gidda worddo baaya.

¹⁹ Muse yinttis higge inggida, yezin yinttappa ooden higge naagikaaya. Yeezin akkos tana wodhodes koye?» yagayda.

²⁰ Asuntsi mahi, «Neera Xalahe yene; nena wodhodes oode koyze?» yagayda.

²¹ Yesuusa, «Ta fettii kille baz oochchin yin ubbuntsi gaama qoppida.

²² Yin, yin na7untsana garrazode gaar Muses woga inggida. Yezin yin mayzuntsappa aykkii yeze wogap attin Muse baaya. Yinnii gisho, yin Sambbata wode dhiiratsi na7untsana garrazane.

²³ Muse higge sharinttaame fana yin Sambbata wode garrazebaz maaqqiko, ta fettii atstse kumutsi gallito Sambbatar fatstside gisho taara akkos kacintte?

²⁴ Turii firdda firddotep attin as sino bi7i firddippete» yagayda.

Yesuusa, E Kiristtoosa?

²⁵ Yerusalaame asuntsappa fete fete, «Un wodhodes koyze atstse hyaya baane?

²⁶ Yikke, E qoncce ohine; un eza akkon ga7oos. E Kiristtoosa maaqqidanno Ayhude hyalaquntsi turo eresooone?

²⁷ Kiristtoosa ye7ize wode E abappa yezako ooden eroos, yezin hyay atstse anappa ye7ezako nu erane» yagayda.

²⁸ Yesuusa Xoozze Keetstsa tamarssitera fa qaaltto dhoqi yiizii, «Turo yin ta oona yezakon ta abap ye7ezako erane? Taanii ta wolqqara yi7ikaaya, yezin tana kiitteze turii ade; yin eza eroos.

²⁹ Yezin taanii E kiittin E kaleppa yi7ide gisho eza erane» yaga7i uukkida.

³⁰ Yinnii gisho, un eza aykkodes koyda. Yezin Ees wode hyaga yellikaayze gisho ooden eella kushe gaddikaaya.

³¹ Yezin gaama asuntsi Yesuusa ammanii, «Kiristtoosa ye7ize wode hyay atstse oochchize kille bazappa aatsii oochchodaane?» yagayda.

Yesuusa aykkodes wottaddaruntsi kiitintida

³² Farisaawunutsi gaama asuntsi Yesuusa baz kalkashizanno si7ida. Kahinunts hyalaquntsin Farisaawunutsi eza aytsii acissades Xoozze keetstsa naagizuntsana kiittida.

³³ Yesuusa, «Ta yinttara eerats wode gam77oda; yinnippa suuba tana kiittezego qitoda.

³⁴ Yin tana koyoda, yezin denggaama. Ta yeze bestto yin yo7odes dandda7oos» yagayda.

³⁵ Ayhuduntsi fete fetera, «Hyay nu denggaame besa aba qitodes yiye? Girike katama bettii yeze Ayhuduntsana hyanggi tamarssodes qitodaane?

³⁶ «Yin tana koyoda, yezin denggaama» mahi, «Taanii yeze besa yin yo7odes dandda7aama» gaazanna akki ga7intte?» yagayda.

De7o hyaatsi

³⁷ Ba7ale bonchchize hyal7e qammite Yesuusa denddii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Baridhdhide ooden taago yi7i uzho.

³⁸ Tana ammanze ooden Geeshi Maxaafte gaydannigaara de7o inggize hyaatsi aafe E giddappa goggane» yagayda.

³⁹ E yinno gaydanna eza ammanezunts ekkodes yeze Geeshi Ayyaanabaz ohida. Yesuusa hyaga bonchchinttikaayze gisho ye wode Geeshi Ayyaana ingginttikaaya.

Asunts gidida dummatitsi medhintida

⁴⁰ Yentsi asuntsappa gaamuntsi E gaazanno si7i, «Hyay turo yo7oda ga7inttide nabizaya»* yagayda.

⁴¹ Melluntsi mahi, «Hyay Kiristtoosa» yagayda.

Mahin mellunts, «Kiristtoosa Galilappa ye7inene?

⁴² Geeshi Maxaafite, «Kiristtoosa Dawute kochchappa Dawute yezide Beeteleme katamappa ye7oda» gaykaane?» yagayda.

⁴³ Yinnii gisho, Yesuusa baggara asunts wol gidida shaakkintida.

⁴⁴ Yentsi asuntsappa fete fete eza aykkodes koyda, yezin ooden eella kushe gaddikaaya.

Ayhude hyalaquntsi ammanikaaya

7:37 Leewe 23:36 **7:38** Hiz. 47:1; Zakka. 14:8
naagize nabiza qonccizane. (Waha. 1:21 bo7ote)

* **7:40** Nabe: Hyanna besite nabe ga7intteze ye7oda ga7i un
7:42 2 Sam. 7:12; Mik. 5:2

⁴⁵ Xoozze Keetstsi naagizuntsi kahinunts hyalaquntsagon Farisaawunutsago suub maaqqii yi7in un, «Akkos eza ke7anxxido?» yaga7i oocida.

⁴⁶ Xoozze Keetstsi naagizuntsi unttago, «Hyay atstse ohizanni gaara ooden ohoos» ga7i mahida.

⁴⁷ Farisaawununtsi mahi, «E yinttan balitstsida?

⁴⁸ Ayhude hyalaquntsappa woy Farisaawuntsappa eza ammanide asi yene?

⁴⁹ Muse higge eroosse hyantsi asuntsi tuneezuntsana» yagayda.

⁵⁰ Farisaawuntsappa fete qamma Yesuusago hyanggide Niqodimoosa unttago,

⁵¹ «Fettii asi gaazanno si7ikaayzara woy E akko oochchezako erikaayzara tiino eella firddizanna nu higgite yene?» yagayda.

⁵² Un mahi, «Neenin Galila asi? Galila sa7appa nabe kezaamanno Geeshi Maxaafepa qurichchi ero» yagayda.

⁵³ Yinnippa suuba fete fete fa kara qitida.

8

Olale hyanttera aykinttide maachito

¹ Fete fete ashshii fa kara fa kara qitida, yezin Yesuusa Shamahe dere qitida.

² Mahi wonttisti wode gooda Xoozze keetsta yi7ida. Gaama asuntsi eego yi7in bettii untana tamarssida.

³ Higge asttaamaruntsin Farisaawunutsi olalodera aykkide fettii maachito eego ki7ida. Un as ubba tiino izo essi,

⁴ «Asttaamarizayo, hyanna maachita olalodera nu aykkida.

⁵ Muse higge hyannii gaarize maachito shuchchara dhogii wodhode gaar kiittane. Yeezin, ne ibaz waage?» yagayda.

⁶ Un yinno gaydanna Yesuusa fattanii eza mootodebaz denggodes. Yezin Yesuusa zuggii fa gil7izera sa7alla xaafida.

⁷ Un eza mahi mahi oocii ashshanxin, ude dhoqi ga7i, «Yin gidda nagara oochchikaayze asi tiinii izo shuchchara dhogo» yagayda.

⁸ Mahin zuggii sa7alla xaafida.

⁹ Un yinno si7ide wode un qoftta un7in cimuntsappa aykkii fete fete kezitera hyal7ida. Yesuusa xalaala yinna besite eqqide maachitira attida.

¹⁰ E ude dhoqi ga7i maachitippa melle asi bi7ikaayze wode, «Maachite, mootizunts aba qitido? Neella firddizuntsappa ooden baa?» yagayda.

¹¹ Maachita, «Laatstso, ooden baaya» yagayda.

Yesuusa mahi, «Taanin neella firddoos. Qito; mahi nagara oochchippe» yagayda.

Yesuusa alames foo7o

¹² Mahin Yesuusa asuntsago, «Taanii alames foo7o. Tana kaallize ooden de7o inggize foo7o ekkodap attin dhuma hyanttoos» yaga7i ohida.

¹³ Farisaawuntsi, «Ne nebaz markkidhane, yezin ne markkatitsita turo baaya» yagayda.

¹⁴ Yesuusa mahi, «Taanii ta baz markkidhizakon ta markkatitsita turo. Akkos gayko, taanii abappa ye7ezako mahi aba qitizako erane, yezin yin ta abappa ye7izakon mahi aba qitizako eroos.

¹⁵ Yin as qofa gaar firddane; taanii fettii asallan firddoos.

¹⁶ Taanii firddizebaz maaqqikon ta firddita turo. Akkos gayko, tana kiitteze ta Aday taara yenep attin taanii ta xalaala yezoos.

¹⁷ Lam77i asi markkatitsi turo maaqqizanna yin higgite xaafinttida.

¹⁸ Taanii ta baz ta ommite markkidhane; mahi tana kiitteze ta Aden ta baz markkidhane» yagayda.

¹⁹ Un, «Ne aday aba yene?» yagayda.

Yesuusa mahi, «Yin tana woy ta Adaya eroos. Tana erizebaz maaqqizako, yin ta Adayan eroda yeshsha» yagayda.

²⁰ Yesuusa Xoozze Keetsta muxaate bira olize saaxine yeze besite yinno tamaarssida. E qammita hyaga yellikaayze gisho ooden eza aykkikaaya.

²¹ Mahin Yesuusa unttago, «Ta qitoda; yin tana koyoda, yezin yin yin nagarttira hyayqqoda. Ta qitize bestto qitodes yin dandda7oos» yagayda.

²² Ayhude hyalaquntsi, «E, «Ta qitize bestto yin yo7odes dandda7oos» yagayda. E fana faas wodhoda yessane?» yagayda.

²³ Yesuusa mahi, «Yin oomoppa; ta afappa. Yin hyanna alamttippa, ta hyanna alamttippa baaya.

²⁴ Yin yin nagarttira hyayqqoda ga7i ta yinttis ohidanna yinnis. Taanii Tana maaqqizanno yin ammananxiko yin yin nagarttira hyayqqoda» yagayda.

²⁵ Un, «Ne oode?» yaga7i oocida.

Yesuusa mahi, «Taanii, tiinoppa yinttis ohide ezii tana.

²⁶ Taanii yin baz ohi firddize gaama baz yene. Yezin tana kiitteze turo; mahi taanii eeppa si7ezanno xalaala alames ohine» yagayda.

²⁷ Yesuusa fa Adebaz ohizanno un tiirikaaya.

²⁸ Yinnii gisho, Yesuusa unttago, «Yin As Na7aya ude dhoqi yiize wode Taanii Tana Maaqqizanno yin eroda. Mahin taanii ta adetitsi wolqqara akkon oochchosannon ta Aday tana tamaarssidanno ohizanno yin eroda.

²⁹ Tana kiitteze taara yene. Ta ubba wode eza ufayssize baz oochchize gisho E tana ta xalaala ashshikaaya» yagayda.

³⁰ Yesuusa yinno ohodera si7eze gaama asuntsi eza ammanida.

Nagara arotitsappa keze

³¹ Yesuusan fana ammanide Ayhuduntsago, «Yin ta qaaltte yeziko turii ta tamaaruntsana.

³² Yin turo eroda; turitan yinttana arotitsappa kessoda» yagayda.

³³ Un mahi, «Nu Abrahamama kochchi; nu oodesin aridhdhikaaya. Ne wayzi, «Yin arotitsappa kessada» ga7e?» yagayda.

³⁴ Yesuusa mahi, «Ta yinttis turo turo gaane; nagara oochchize ooden nagaras aro.

³⁵ Aro medhinas kara asara yezoos, yezin na7a medhinas kara asara yezane.

³⁶ Na7ay yinttana arotitsappa kessiko yin arotitsappa turo kessada.

³⁷ Yin Abrahamama kochchi maaqqizanno ta erane. Yezin ta qaaltta yin gidida baayze gisho tana wodhodes koyane.

³⁸ Taanii ta Aday tana beezidanno ohine, yezin yinttin yin adeppa be7ezanno oochchane» yagayda.

³⁹ Un mahi, «Nu aday Abrahamama» yagayda.

Yesuusa unttago, «Yin Abrahamama na7untsana maaqqizako E oochchidanno oochchodyeshsha.

⁴⁰ Yezin Xoozappa si7eze turtto ohide tana yin wodhodes koyane. Abrahamama yinnii gaara yiizikaaya.

⁴¹ Yin, yin aday oochchidanno oochchane» yagayda.

Un mahi, «Nuunii olale na7a baaya turii Xoozze na7untsana; nuus fettii Aday Xoozze xalaala yene» yagayda.

⁴² Yesuusa unttago, «Xoozii turii yinttis aday maaqqizako yin tana kadhodyeshsha; akkos gayko, taanii Xoozze kaleppa yi7ida. Tana E kiittanep attin taanii ta adetits wolqqara yi7ikaaya.

⁴³ Ta ohizanno yin si7osanna tiroso? Ta qaalto yin si7anxide gisho.

⁴⁴ Yin, yin aday Xalahe na7a. Mahin yin, yin aday amudhdhizebaz oochchodes koyane. E tiinoppa aykkii shemppo wodhizaya. Turii E gidda baayze gisho E turo ixixane. Worddo ees yeze baz maaqqide gishon E worddos ade maaqqide gisho worddo ohitera faappa ohine.

⁴⁵ Ta turito ohine, yezin yin tana ammanoos.

⁴⁶ Yinttappa, «Ne nagara oochchodera ta bi7ida» gawudes dandda7ize oode? Ta turito ohize baz maaqqiko tana akkos ammanoste?

⁴⁷ Xoozze asi maaqqide Xoozii gaazanno si7ine. Yin Xoozze asi maaqqikaayze gisho Xoozii gaazanno si7oos» yagayda.

Yesuusa Abrahameppa tiino

⁴⁸ Ayhuduntsi mahi, «*«Ne Samaara asi; neella tuna ayyaana yene» ga7itera likke nu baane?»* yagayda.

⁴⁹ Yesuusan unttago «Taalla tuna ayyaana baaya. Taanii ta Adaya bonchchane, yezin yin tana leqqane.

⁵⁰ Taanii ta bonchcho koyoos; ta bonchchinttode gaar koyzen taas firddize yene.

⁵¹ Ta yinttis turo turo gaane; ta qaalto naagize ooden hyayqqoos» yagayda.

⁵² Ayhuduntsi mahi, «Neella tuna ayyaana yezanno nuunii hyatte erida. Abrahama hyayqqida; nabuntsin hyayqqida. Yezin ne, «Ta qaalto naagize ooden hyayqqoos» yagaane.

⁵³ Ne hyayqqide nu aday Abrahameppa aadhane? Nabuntsin hyayqqida. Ne nena oona ga7i qoppe?» yagayda.

⁵⁴ Yesuusa, «Taanii tana bonchchiko ta bonchchita hyarii. Yin, «Nu Xoozza» gaaze ta Aday E tana bonchchane.

⁵⁵ Yin eza eranxikon ta eza erane. Ta eza eroos gayko yin fana taanin worddidhdhane. Yezin ta eza erane; mahi E qaalton naagane.

⁵⁶ Yin aday Abrahama ta ye7ize qammito bi7i ufayttodes amudhdhane; bi7in ufayttida» yagayda.

⁵⁷ Ayhuduntsi mahi, «Melle atto yezin, nees ichintam bere kumikaayze wayzi Abrahama bi7ida ga7e?» yagayda.

⁵⁸ Yesuusan unttago, «Ta yinttis turo turo gaane; Abrahama yelinttodannippa tiino Taanii Tana» yagayda.

⁵⁹ Yinnii gisho, un Yesuusa dhogodes shuchchi ekkida. Yezin Yesuusa unttappa genggii Xoozze keetstsappa kezii qitida.

9

Yesuusa aafe qooqe maaqqii yelinttide attsa fatstsida

¹ Yesuusa hyanggitera yelinttidannippa aafe qooqe maaqqii yeze fettii attsa bi7ida.

² E tamaruntsi, «Astattamarizayo, hyay atstse aafe qooqe maaqqii yelinttode gaar nagara oochchide oode? Ezaane woy eza yeliduntsi oochchido?» ga7i oocida.

³ Yesuusa, «Xoozze oochita eella qonccode gaarap attin ezii woy eza yeliduntsi nagara oochchide gisho baaya.

⁴ Sa7a awara yezin tana kiittide oochito oochchodes beezane. Ooden oochchodes dandda7oosse qamma yo7oda.

⁵ Ta alamite yezitera alamttis foo7o» yagayda.

⁶ Yesuusa yinno ga7i sa7alla cuttida. Fa cuchchitira eerats sa7a laakitsii yinna looqitira aafe qooqe atstse aafto tizhida.

⁷ Yeyzi, «Hyanggi Salihoome (Salihoome ga7inttizanna Kiitinttidaya ga7e) gaaze teginttide hyaatsite ne aafto matto» yagayda. Yinnii gisho, atstse hyanggi fa aafto mattii bi7itera maaqqida.

⁸ Dootsuntsin atstse tiino woossodera bi7ide asuntsi, «Hyay bettii woossizet atstsa baane?» gayda.

⁹ Fettii fettii asuntsi, «Hyay eza» yagayda.

Melluntsi mahi, «Ade, hyayni eza aazanep attin eza baaya» yagayda.

Yezin ezin, «Yee, tana» yagayda.

¹⁰ Un eego, «Yeezin ne aafata wayzi bi7ido?» yaga7i oocida.

¹¹ E mahi, «Yesuusa gaaze atstse looqa laakitsii ta aafata tizhii, «Salihoome hyanggi ne aafata matto» yaga7in, ta hyanggi mattii bi7ida» yagayda.

¹² Un eego, «E aba yene?» yaga7i oocida.

Attsay, «Ta eroos» yagayda.

Farisaawuntsi hyanidanno erodes koyda

¹³ Un aafe qooqe yezara, bi7ide atstsa Farisaawuntsago kanggida.

¹⁴ Yesuusa looqa laakitsii atstse aafata fatstside qammita Sambbata.

¹⁵ Yinnii gisho, atstse wayzi be7ezako Farisaawuntsi eza mahi oocida. Attsay unttago, «E ta aafata looqa tizhida, mattii hyatte be7ine» yagayda.

¹⁶ Farisaawuntsappa fete fete, «Hyanno oochchide atstse Sambbata higge naagoosse gisho Xoozze kaleppa yi7ikaaya» yagayda.

Yezin melluntsi, «Nagaranchcho asi hyannii gaar kille baz wayzi oochchodes dandda7e?» ga7i wol gidida shaakkinttida.

¹⁷ Yinnii gisho, Farisaawuntsi atstsego, «E ne aafata bugide gisho ne ebazito waage?» yagayda.

Attsay, «E nabe» yagayda.

¹⁸ Ayhude hyalaquntsi, E intton adayan xeezii oocode wontsis, atstse tiino aafe qooqe maaqqizannon hyatte E be7izanno ammanikaaya.

¹⁹ Un E inttigon E adego, «Yin «aafe qooqe maaqqii yelinttida» gaaze yin na7ay hyaya? Yeezin, hyatte wayzi bi7ido?» ga7i oocida.

²⁰ Eza yeliduntsi, «Hyay nu na7a maaqqidannon aafe qooqe maaqqii E yelinttidanno nu erane.

²¹ Yezin hyatte E wayzi be7ezako mahi E aafata oode fatstsezako nu eroos. Eza oocote. E fana shaakkide asi maaqqide gisho fa baz ohodes dandda7ane» yagayda.

²² Eza yeliduntsi yinno gaydanna Ayhuduntsis zhashtize gisho. Akkos gayko, Ayhuduntsi, Yesuusa E Kiristtoosa yaga7i markkidhize asi yeziko ye atstsa Ayhude woosa keetstsappa bay7odes tiinii zore accida.

²³ Eza yeliduntsi, «E fana shaakkide asi; eza oocote» yagaydanna yinnisi.

²⁴ Yinnii gisho, qooqe maaqqii yelinttide atstsa un lam7intsa xeezii, «Xoozza bonchcho; hyay attsay nagaranchcho maaqqidanno nu erane» yagayda.

²⁵ Attsay mahi, «E nagaranchcho maaqqizanno ta eroos. Ta qooqe maaqqidannon hyatte bi7idanno yinno fettii baz erane» yagayda.

²⁶ Un mahi, «E nees akko baz oochchido? E ne aafata wayzi fatstside?» yagayda.

²⁷ E unttago, «Ta yinttis tiino ohida, yezin yin si7odes koykaaya. Akkos mahi si7odes koye? Yinttin E tamaare maaqqades koyanene?» yagayda.

²⁸ Un eza cazhiter yagayda, «Ne ye atstse tamaare; nuunii Muse tamaare.

²⁹ Xoozii Musera ohinttidanno nu erane, yezin hyay atstse E anappa ye7ezakon nu eroos» yagayda.

³⁰ Attsay unttago, «E anappa ye7ezako yin erosanna gaama qofize baz, maaqqikon E ta aafto fatstsida.

³¹ Xoozzes zhashtizan E koyze baz oochchize attsa Xoozii si7inep attin nagaranchchuntsana si7oos.

³² Salon sa7a medhinttidannippa aafe qooqe maaqqii yelinttide as aafe fattside ooden baaya.

³³ Hyay atstse Xoozappa maaqqikaayzako fettibazin oochchodes dandda7oos» yagayda.

³⁴ Un mahi, «Ne kumutsi medhintte nagarar yelintti diccize nuna tamarssodes koyane?» yagayda. Eza Ayhude woosa keetstsappa bay7ida.

Wozina qooqe

³⁵ Yesuusa un attsa bale kessidanno si7ide wode eza denggi, «As Na7aya ammanane?» yaga7i oocida.

³⁶ Attsay Yesuusago, «Laatstso, ta eza ammanode gaar E oode? Taas ohoya?» yagayda.

³⁷ Yesuusa atstsego, «Ne eza bi7ida; hyay neera ohinttize eza» yagayda.

³⁸ Attsay mahi, «Laatstso, ta ammanane» yaga7i Yesuusas goynida.

³⁹ Yesuusa, «Qooqunts be7ade gaaran be7izuntsi qooqode gaar taanii firddodes hyanna alamite yi7ida» yagayda.

⁴⁰ Ezara yeze eerats Farisaawuntsi yinno si7i, «Nu qooqene?» yagayda.

⁴¹ Yesuusa, «Yin qooqe maaqqizako yinttis nagara maaqqoos yeshsha. Yezin hyatte yin be7ine gaaze gisho yin, yin nagarite yene» yagayda.

10

Yesuusa lo77o wude ade

¹ Yesuusa, «Ta yinttis turo turo gaane; duro kales furtstsara maaqqikaayzin melle bessara gelize ooden kayzon faannon.

² Yezin furtsara gelize ezii duruntsana yenggizaya.

³ Furtsito naagize ees furtsito bugane; duruntsin E qaaltto si7ine. E fa duruntsana un suntsitira suntsitira xeeqane; untana kaalitsi bale kessane.

⁴ E fa duruntsana ubba bale kessidannippa maaqqii untap tiinor yedhdhane. Un E qaaltto erize gisho eza kaallane.

⁵ Melle qaala un eroosse gisho eeppa hyaakkanep attin eza kaalloos» yagayda.

⁶ Yesuusa untis hyanna aazizito ohida, yezin E akko ga7ezakon un tiirikaaya.

⁷ Mahi Yesuusa unttago, «Ta yinttis turo turo gaane; taanii duruntsis furtsi.

⁸ Taappa tiino ye7eze ubba kayzon faannop, attin duruntsi untana si7ikaaya.

⁹ Furtsite tana; ta baggara gelize ooden attoda. E ta baggara gelodan kessada; lo77o yengginttize bessi demmada.

¹⁰ Kayzo kaystodes, shukkodesin dhabsodes ye7inep attin mellebазis ye7oos. Ta untis de7o yessade gaaran gaangode gaar yi7ida.

¹¹ «Ta lo77o wude ade; lo77o wude adaya fa duruntsi gisho fa shemppito aatsii inggane.

¹² Kira yenggize atstse duruntsis ade maaqqikaayze gisho suudhume ye7ize wode bi7i duruntsana ashshii woxxane. Yinnii gisho, suudhume duruntsana bonqane duruntsin lanttane.

¹³ Kira yenggizay miishes yenggize gishon duruntsbaz ees sinttoosse gisho duruntsana ashshii woxxane.

14-15 «Ta lo77o wude ade. Ta Aday tana erzanni fana taanin ta Adaya erane. Yinnii fana, taanii ta duruntsana erane; ta duruntsin tana erane. Taanii ta duruntsi gisho ta shemppito aatsii inggane.

16 Hyanna kaltte baayze melle duruntsi taas yene. Ta untana ko7odes beezane. Un ta qaaltto si7oda; un fettii wude maaqqada; yenggizayin fetto.

17 «Taanii ta shemppito aatsii inggi mahi ekkize gisho ta Aday tana kadhane.

18 Ta qofar ta shemppito aatsii ingganep attin taappa ooden ekkoos. Ta ta shemppito aatsii inggodesin mahi ekkodes adetits wolqqa taas yene. Ta oochchode gaar ta Aday tana kiittezanna hyanno» yagayda.

19 Yinna E gayde qaaltti gisho Ayhuduntsi gidida mahi dummatitsi medhinttida.

20 Unttappa gaamuntsi, «E gidida tuna ayyaana yene! E zhaashitane! E gaazanno akkos si7e?» yagayda.

21 Melluntsi mahi, «Xalahe aykkide asi ohinttize fana baaya. Xalahe qooqe aafe bugodes dandda7anene?» yagayda.

Yesuusa As Na7a

22 Yerusalaame Xoozze Keetsito geeshide qammito bonchchize ba7ale yellida; sa7ita barggo.

23 Yesuusa Xoozze Keetstsa Solomone furtstsara goden hyankka hyanttane.

24 Ayhuduntsi Yesuusa kale eqqii, «Ne nuna ayde yellodes so7era gam7isade? Ne Kiristtoosa maaqqiko ane nuus geeshi oho» yagayda.

25 Yesuusa mahi unttago, «Ta yinttis ohida; yezin tana ammananxida. Taanii ta Aday suntsite oochchize oochita ta baz markkidhane.

26 Yezin ta yinttis ohidanni gaara yin ta duro maaqqikaayze gisho ammananxida.

27 Ta duruntsi ta qaaltto si7ine. Ta untana erane; untin tana kaallane.

28 Ta unttis medhina de7o inggane; un mulon dhaboos. Ooden ta kushtippa untana bonqoos.

29 Unttana taas inggide ta Aday ubbappa aadhane* Ooden ta Aday kushtippa untana bonqii ekkodes dandda7oos.

30 Taanin ta Adayin fetto» yagayda.

31 Ayhuduntsi Yesuusa dhogodes mahi shuchchi dentsida.

32 Yesuusa unttago, «Taanii oochchode gaar ta Aday taas inggide gaama lo77o oochito yinttana oochchii beezida. Yentsesappa aaye gisho tana shuchchara dhogodes koye?» yagayda.

33 Ayhuduntsi mahi, «Nu nena ne lo77o oochiti gisho shuchchar dhogodes koyoos. Yezin ne Xoozza cazhize gishon as maaqqitera ne nena Xooz mahize gisho» yagayda.

34 Yesuusa mahi, «Yin higgite, <Ta, Yin xoozuntsana gayda> ga7i xaafinttika?

35 Geeshi Maxaafe medhinas laaminttoos. Xoozii fa qaaltto inggide asuntsana, <xoozuntsana> ga7i xeeigiko,

36 Aday doorii anjjii hyanna alamite kiittide tana <Xoozze Na7a> gayde gisho wayzi <Xooz cazhane> yaga7e?

37 Taanii ta Aday oochchizanno oochanxiko tana ammanippete.

38 Yezin taanii oochchiza maaqqiko yin tana ammananxikon, ta Aday ta gidida yezannon taanin ta Aday gidida yezanno yin erode gaar qoppode gaar ta oochito ammanote» yagayda.

39 Yikke mahi un eza aykkodes koyda, yezin E un kushtippa kezida.

40 Wahannisa tiino xammaqize besite, Yorddaanosa borkkappa seko fintsa Yesuusa fiinggi yeyga yezida.

10:14-15 Maato. 11:27; Luqa. 10:22 * 10:29 *Ta Aday ubbappa aadhane*: Fettii fettii zaga maxaafuntsi, «Ta Aday taas inggide un ubbappa aadhane» yagayda. 10:33 Leewe 24:16 10:34 Maz. 82:6 10:40 Waha. 1:28

⁴¹ Gaama asuntsi Yesuusago yi7i, «Wahannisa melle atto yezin fettii kille bazin oochchikaaya, yezin E hyay atstsebaz ohidanna ubba turo» yagayda.

⁴² Ize gaama asuntsi Yesuusa ammanida.

11

Alaazare hyayqo

¹ Bitaaniiya guta Alaazare gaaze fettii asi hyargginttida. Bitaaniiya Mayramiran I mishta Martta yeze sa7a.

² Mayrama Laatstse tohitilla shitto tizhii fa ommitira E tohito uccidanno. Hyargginttize I ishe Alaazare.

³ Yinnii gisho, mishuntsi, «Laatstso, ne kadhize nu ishe hyargginttida» ga7i Yesuusago kiittida.

⁴ Yesuusa yinno si7ide wode «Hyanna hyarggita, Xoozze Na7ay bonchchitode gaaran Xoozze bonchchosp attin hyayqos yeltsize hyargge baaya» yagayda.

⁵ Yesuusa Marttan, I mishito Mayramon Alaazaren kadhane.

⁶ Yezin Alaazare hyargginttidanno Yesuusa si7i fa yeze besite lam77i qamma aqida.

⁷ Yinnippa maaqqii, Yesuusa fa tamaruntsago, «Maaqqii Yihuda sa7a yedhdhote» yagayda.

⁸ E tamaruntsi mahi, «Astamaarizayo, eerats wodeppa tiino Ayhuduntsi nena shuchchar dhogii wodhodes koyda; hyatten ize hyanggodane?» yagayda.

⁹ Yesuusa, «Fettii awa taphpho lam77i saate baane? Awarara yedhdhize asi hyanna alame foo7ito be7ize gisho dhubinttoos.

¹⁰ Yezin qamma yedhdhize ooden foo7o baayze gisho dhubinttane» yagayda.

¹¹ Yesuusa yinno gaydannippa maaqqii unttago, «Nu kadhize Alaazare genttida, yezin eza dentsodes ta hyammada» yagayda.

¹² E tamaruntsi mahi, «Laatstso, E genttezebaz maaqqiko denddoda» yagayda.

¹³ Yesuusa Alaazare hyayqqidanno ohida, yezin unttis cer gentto aazida.

¹⁴ Yinnii gisho, Yesuusa geeshi unttago, «Alaazare hyayqqida.

¹⁵ Yin ammanode fana ta yinna besite baayzanna yin gisho ufayssane. Ane yedhdhote; eego hyammada» yagayda.

¹⁶ Yinnippa maaqqii, Didimoosa* ga7inttize Toomaasa fa lagge tamaruntsago, «Era hyayqqodes nuusin yedhdhote» yagayda.

Yesuusa denddon de7o

¹⁷ Yesuusa yellize wode Alaazare mooginttin oyddii qamma maaqqida.

¹⁸ Bitaney Yerusalaameppa hyaydzdzii kilo mitire gaar hayaakkane.

¹⁹ Gaama Ayhudunts Marttan Mayramon un ishe hyayqqidannis mintsitsodes yi7ida.

²⁰ Martta Yesuusa yi7idanno si7i eza makkodes kezida, yezin Mayrama keettsa attida.

²¹ Martta Yesuusago, «Laatstso, ne hyanne yeze baz maaqqizako ta ishe hyayqaamyeshsha.

²² Yezin hyatte maaqqikon ne woossize baz Xoozii nees inggodanno ta erane» yagayda.

²³ Yesuusa, «Ne ishe hyayqoppa denddoda» yagayda.

²⁴ Martta eego, «Wurssutsi qamma E hyayqoppa denddodanno erane» yagayda.

²⁵ Yesuusa iigo, «Taanii denddon de7on; tana ammanze ooden hyayqikon de7o yessada.

²⁶ Mahi de7o maaqqiden tana ammanze ooden medhinas hyayqqoos. Yinno ne ammanane?» yagayda.

²⁷ Martta mahi, «Laatstso, yee ta ammanane! Ne Xoozze Na7a, alame yo7odes yeze Kiristtoosa maaqqidanno ta ammanane» yagayda.

²⁸ Martta yinno gaydannippa maaqqii, hyanggi fa mishto aachintti xegii, «Astamaarize yi7i nena xeeqane» yagayda.

²⁹ Mayrama yinno si7ide wode ellisii denddii eqqii Yesuusago hyanggida.

³⁰ Ye wode Yesuusa Marttara yellinttide besite yene; hyaga kara gancce yellikaaya.

³¹ Mayramo mintsitsiter iira keetsta yeze Ayhuduntsi, iza denddii eqqii ellisii bale kezidanno bi7i, booza hyanggi yeekkodes yi7iza aazin izo kaallii kezida.

³² Mayrama Yesuusa yeze besito hyanggi eza bi7ide wode E tohitilla gol7i, «Laatstso, ne hyanne yeze baz maaqqezako ta ishe hyayqqaam yeshsha» yagayda.

³³ Yesuusa Mayramiran iira yeze, Ayhuduntsi yeekkizanno bi7i, fa wozintte gaama yiqsinttii,

³⁴ «Aba moogido?» ga7i oocin, «Laatstso, yi7i bo7o» yaga7i mahida.

³⁵ Yesuusa afuxxida.

³⁶ Yinnii gisho, Ayhuduntsi, «E Alaazare akko gaar kadhezako bo7ote» yagayda.

³⁷ Yezin untappa fete fete, «Hyay qooqize aafto bugide hyay atstse hyayqqaame gaar yissades dandda7oso?» yagayda.

Yesuusa Alaazare hyayqoppa dentstsida

³⁸ Mahi Yesuusa yiqsinttii, Alaazare mooginttide boozttigo hyanggida. Boozttan shuchchara keellinttide wom7o.

³⁹ Yesuusa, «Shuchchito dentstsote» yagayda.

Martta, «Laatstso, E hyayqqidannippa hyayno oyddii qamma maaqqide gisho hyatte zeeqqoda» yagayda.

⁴⁰ Yesuusa Marttago, «Ne ammanzebaz maaqqiko Xoozze bonchcho bo7odanno ta nees ohika?» yagayda.

⁴¹ Un boozitilla yeze shuchchito dentsin Yesuusa salo ude bi7i, «Adayo, tana ne si7eze gisho nena galatane.

⁴² Ne ubba wode tana si7izanno ta erane. Yezin hyanne eqqide asuntsi ne tana kiittezanno ammanode gaar ta un gisho hyanno gaane» yagayda.

⁴³ Yesuusa yinno gaydannippa maaqqii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Alaazare, ude kezo!» yagayda.

⁴⁴ Hyayqqide atstse ziidhinttidannira kushitan tohito shalora acinttii yezin E aafta goozinttidannira boozttippa kezida. Yesuusa untana, «Billote! Yedhdho ga7o!» yagayda.

Kiristtoosalla zorinttida

(Maato. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luqa. 22:1-2)

⁴⁵ Yinnii gisho, Mayramigo yi7ide Ayhuduntsappa gaamuntsi Yesuusa oochchidanno bi7i eza ammanida.

⁴⁶ Yezin untappa fete fete Farisaawuntsago hyanggi Yesuusa oochchidanno untis ohida.

⁴⁷ Yinnippa maaqqii, kahinunts hyalaquntsin Farisaawuntsi shanggos shiishii, «Hyay atstse gaama kille baz oochchize gisho nu akko oochcho?

⁴⁸ Nu eza cer ashshiko asi ubba eza ammanoda. Mahi Roome sa7a asuntsi yi7i nu Xoozze Keetsiton nu bagguuntsana dhabsoda» yagayda.

⁴⁹ Untappa fete Qayyaafa gaaze, yinna berite kahinunts hyalaqa maaqqide, «Yin akkon eroos!

⁵⁰ Worzha ubba dhabodannippa fettii asi worzhiti gisho hyayqqodanna lo77o maaqqizanno erosa?» yagayda.

⁵¹ E yinno faappa gaykaaya. Yezin yinna berite kahinunts hyalaqa maaqqide gisho Yesuusa Ayhude asunts gisho hyayqqodes beezanno tinbbite ohida.

⁵² Mahi Yesuusa Ayhude asuntsi xalaalas maaqqikaayzin lalinttii yeze Xoozze as ubba fettilla shiishodesin fettii asi mahodes hyayqqoda.

⁵³ Yinna qammitippa aykkii un eza wodhodes zorinttida.

⁵⁴ Yinnii gisho, Yesuusa Ayhuduntsi gidda qoncce bessa hyanttikaaya. Yezin akko baayze sa7a kale yeze Efreeme guta qitida. Fa tamaruntsara yinna besite gam7ida.

⁵⁵ Ayhuduntsi bonchchize Faasiga qamma ukkida. Mahi gaama asuntsi fana geeshodes Faasiga bonchchize qamma yellodannippa tiino yinna sa7itippa Yerusalaame qitida.

⁵⁶ Un Xoozze Keetsta eqqii Yesuusa ye7ito naagize gisho «Akko qoppe? Yesuusa ba7ale bonchchodes ye7am yessane?» yaga7i fete feta oocida.

⁵⁷ Kahne hyalaquntsin Farisaawuntsi Yesuusa aykkodes, E yeze bestto erize ooden faas mallode fana kiittida.

12

Yesuusa shitto tizhide maachito
(Maato. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

¹ Faasiga bonchchize izipun qammappa tiino, Yesuusa hyayqoppa dentstside Alaazare yeze guta, Bitaniya hyanggida.

² Yinna besite un ees kawo giigizida. Alaazare Yesuusara wolla leematella bettezin Martta untis kiitintane.

³ Mayrama narddoosa gaaze gaama al77o geeshi shitto ki7i Yesuusa tohitilla gussida. Fa ommitira E tohito uccida; keetsite ubba shitto sawora tonkku gayda.

⁴ Yezin Yesuusa tamaruntsappa fete, Yesuusa aatsii inggodes yeze, Asqorootu Yihuda,

⁵ «Hyanna shittita hyaydzdzii xeet dinaares bayzinttii, miishita dahuntsis ingginttosa?» yagayda.

⁶ E kayzo maaqqide gisho yinno gaydap attin dahas yiqsinttii gaykaaya. E bira aykkiza maaqqide gisho ubba wode iippa faas ekkane.

⁷ Yesuusa, «Iza faas yeze baz ta mooginttize qammas minjjide gisho izo ashshii ashshote.

⁸ Dahuntsi ubba wode yinttara yessada, yezin ta ubba wode yinttara yezoos» yagayda.

⁹ Ye wode gaama asuntsi Yesuusa Bitaniya yezanno si7i ize yi7ida. Un Yesuusa xalaala maaqqikaayzin E hyayqoppa dentside Alaazaren be7ades yi7ida.

¹⁰ Yinnii gisho, kahinunts hyalaquntsi Alaazaren gujjii wodhodes zorinttida.

¹¹ Akkos gayko, Alaazare baggara gaama Ayhuduntsi untana ixii Yesuusa ammanze gisho.

Yesuusa bonchchora Yerusalaame gelida
(Maato. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luqa. 19:28-40)

¹² Wonttisti wode Faasiga bonchchize besite ye7ize gaama asuntsi Yesuusa Yerusalaame yi7izanno si7i,

¹³ Qiile hyaye ekkii eza morkodes kezida. Un fa qaaltto dhoqi yiizii, «Hosaana!

Laatstse suntsite ye7ize!

Isra7eele Kaati anjjintto!»

yagayda.

¹⁴⁻¹⁵ Geeshi Maxaafite,

«Xiyoone katamite, zhashtippe!

Yikke, ne Kaatize hyare na7alla bettii yi7ida»
gaynttidanni fana Yesuusa hyare na7a denggi eza toggida.

¹⁶ Yesuusa tamarunsi yinno tiino tiirikaaya. Yezin Yesuusa bonchchinttidannippa suuba un yinno ubba tiirida. Yinna ubba Geeshi Maxaafata gaydannigaara hyanida.

¹⁷ Yesuusa Alaazare boozappa xeegee, hyayqoppa dentside wode eera yeze gaama asunsi Yesuusa baz markkidhida.

¹⁸ Gaama asunsi eza makkodes kezide, E yinna kille bazito oochchezanno si7ide gisho.

¹⁹ Yinnii gisho, Farisaawunsi fete fetego, «Nu akkon oochchodes dandda7oosanno bo7ote; worzhita ubba eza kaallida» yagayda.

²⁰ Faasiga bonchchize wode goynodes Yerusalaame hyanggezunts gidida fettii fettii Girike asunsi yene.

²¹ Unttin Galila sa7a Beetesayda katamappa yi7ide Filphoosago yi7i, «Laatstso, nuunii Yesuusa be7ades koyane» yaga7i woossida.

²² Filphoosa hyanggi Inddiriyases ohin lam77unsi hyanggi, Yesuusas ohida.

²³ Yesuusa unttago, «As Na7ay, bonchchinttize wode yellida.

²⁴ Ta yinttis turo turo gaane; fettii zarga aafe sa7a wodhdhii dolanxiko faas attane. Yezin ye zarga aafize doliko gaama aafe aafane.

²⁵ Fa shemppito kadhize ooden dhabssane; fa shemppito hyanna alamite ixixize ooden medhina de7oos naagane.

²⁶ Ta yeze besite taara yessade gaar taas oochchodes koyeze ooden tana kaallodes beezane. Taas oochchiza oonan ta Aday bonchchoda.

Yesuusa fa hyayqitibaz tiinii ohida

²⁷ «Hyatte ta shemppita gaama un77inttida; yeezin waago? <Ta Adayo, tana hyanna saattippa ashsho> yagawune? Ade, ta yi7idanna hyanna madha saatis.

²⁸ Ta Adayo, ne suntsito bonchcho» yagayda.

Ye wode saloppa, «Taani ta suntsito bonchchida; mahin bonchchoda» yagaaze qaala yi7ida.

²⁹ Yinna besite eqqide gaama asunsi yinna qaaltto si7i, «Yinna dada dhoge» yagayda.

Mellunsi mahi, «Kiitanchcho ees ohida» yagayda.

³⁰ Yesuusa mahi unttago, «Hyay ootsize yin gisho yi7idap attin ta gisho baaya.

³¹ Hyanna alamita firddinttize wodita hyatte; hyanna alamito ahize kaatize hyatte bale olinttoda.

³² Mahi ta sa7appa dhoqi dhoqi gayde wode as ubba taago ko7oda» yagayda.

³³ E yinno gaydanna akko gaar hyayqo hyayqqodyezako unttis qonccissades.

³⁴ Gaama asunsi mahi, «Nu higgita Kiristtoosa medhina yezanno ohine. Yeezin, ne waaga7i, <As Na7ay dhoqi dhoqi gawudes beezane> ga7e? <E, As Na7ay oode?> » yagayda.

³⁵ Yesuusa, «Foo7o yinttara eerats wode gam77oda. Yinttis dhumaame gaar foo7o yezin, foo7ite hyanttote. Dhuma yedhdhize asi ana qitizako eroos.

³⁶ Foo7o na7untsana maaqqade gaar foo7o yezin foo7iza ammanote» yagayda.

Ayhudunsi ammanikaaya

Yesuusa yinno ohidannippa maaqqii hyanggi unttaga genggida.

³⁷ E yinnii fana kille baz un tiino oochchinin ammanikaaya.

³⁸ Nabe Isayaasa,

«Laatstso, nu markkatitsito oonii ammanide?

Laatstse fa wolqqito oos qonccizido?»

Gaydanna turo maaqqade fana un eza ammanikaaya.

³⁹⁻⁴⁰ Mahin Isayaasa,

«un aafta be7aame gaar,

un wozintta tiiraame gaar,

un Xoozago maaqqin, E untana fattsaame gaar,

Xoozii un aafto qooqizida.

Un wozintta minggida»

gayde gisho un ammanodes dandda7ikaaya.

⁴¹ Isayaasa yinno gaydanna, Yesuusa bonchchito bi7ide gishone ebazin ohide gisho.

⁴² Maaqqikon, Ayhude hyalaquntsappa gaamuntsi Yesuusa ammanida. Yezin Farisaawuntsi fana Ayhuduntsi woosa keetstsappa kessoda ga7i zhashtide gisho ammanida ga7i qoncce markkidhikaaya.

⁴³ Yinno un oochchide, Xoozze bonchchoppa aadhii as bonchcho kadhide gisho.

⁴⁴ Yesuusa fa qaalto dhoqi yiizii, «Tana ammanze ooden tana kiittezan ammananep attin tana xalaala ammanoos.

⁴⁵ Tana be7ize ooden tana kiittezan be7ine.

⁴⁶ Tana ammanze ubba dhuma yezaame fana ta foo7o maaqqii alame yi7ida.

⁴⁷ Ta qaalto si7i kiitinttoosa oonan ta firddoos. Akkos gayko, ta alamito ashshodes yi7idap attin firddodes yi7ikaaya.

⁴⁸ Tana ixvizayan ta qaalto ekkoossa oonan firddize yene. Ta ohide qaalta wurssutsi gamma ye attsa firddoda.

⁴⁹ Akkos gayko, ta yinno taappa ohoos, yezin tana kiitteze ta Aday ta gawudannon ohodanno kiittida.

⁵⁰ Mahi E kiittan medhina de7o maaqqidanno ta erane. Yinnii gisho, ta ohizanna ta Aday taas ohidanno» yagayda.

13

Yesuusa fa tamarunts tohito meeccida

¹ Faasiga bonchchize qammita yellodannippa tiino hyanna alamito ashshii Adego qitize wode yellidanno Yesuusa erane. Hyanna alamite yeze fa asuntsana ubba wode kadhane; wurssutsi yellodes untana kadhane.

² Yesuusaran E tamaruntsara wolla kawo muune. Yinnippa tiino Xalahe Simoona na7a Asqorootu Yihuda Yesuusa aatsii inggodegaara E wozintte iita qofa gaddida.

³ Yesuusa Aday ubbabazito E kushite gaddidanno, E Xoozze kaleppa yi7idannon maaqqii eego uddodanno erane.

⁴ Yesuusa kawoppa denddii kattara yeze ma7ito qaarii gaddii, afula lodo ekkii fa qazintte danccida.

⁵ Yinnippa maaqqii, hyaatsi gabate faqii, fa tamaruntsi tohito meeccida; mahi fa qazintte danccide afula lodora uccida.

⁶ Yesuusa Simoon Phexiroosago yellide wode Phexiroosa, «Laatstso, ne ta tohito meeccodaane?» yagayda.

⁷ Yesuusa mahi eego, «Ta oochchizanno ne hyatte eroos, yezin suubappa tiiroda» yagayda.

⁸ Yeezin, Phexiroosa, «Ne ta tohito medhinas meecaama» yagayda.

Yesuusa eego, «Ta ne tohito meeccanxxiko neesin taas fettetitsi baaya» yagayda.

⁹ Phexiroosa Yesuusago, «Laatstso, yeezako, ta tohito xalaala maaqqikaayzin ta kushiton ta ommiton ubba meecco» yagayda.

¹⁰ Yesuusa mahi, «Galla mattinttide ooden toheppa mellebaz mattinttodes beezoos; ees ubba galtta geeshi. Yin geeshi, yezin ubbuntsi geeshi baaya» yagayda.

¹¹ Yesuusa fana aatsii immade atstse oona yezako erize gisho «Yin ubbuntsi geeshi baaya» yagayda.

¹² Un tohito meeccidannippa maaqqii Yesuusa fa ma7ito mahi ma77ida. Maaqqii un gidda bettii unttago, «Taanii yinttis oochchidanno tiirane?

¹³ Yin tana asttamaaren Laatstsin gaane; taanii yin gaazanni fana maaqqide gisho lo77o gayda.

¹⁴ Ta yinttis Laatstsin asttamaare maaqqitera yin tohito meecciko yinttin fete fetes yinnii gaara oochchodes beezane.

¹⁵ Yikke, ta yinttis oochchidanni gaar yinttin oochchode gaar ta yinttis aazize inggida.

¹⁶ Ta yinttis turo turo gaane; aro fa laatstseppa, kiitinttizen kiittideppa aadhoos.

¹⁷ Yin yinno erii oochchiza maaqqiko anjjinttiduntsana.

¹⁸ «Ta yin ubbuntsana ga7oos; ta dooriduntsana ta erane. Yezin Geeshi Maxaafite, <Ta booriza muyde taalla denddida> ga7inttidanna turo maaqqades beezane.

¹⁹ Taanii tana maaqqizanno yin ammanode gaar yinna hyanodannippa tiino yinttis ohine.

²⁰ Ta yinttis turo turo gaane; ta kiittide attsa mukkize tana mukkane. Tana mukkize ooden tana kiitteza mukkane» yagayda.

Yesuusa fana aatsii inggode oona yezako tiinii ohida

(Maato. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luqa. 22:21-23)

²¹ Yesuusa yinno ohidannippa maaqqii fa wozintte gaama un77intti, «Ta yinttis turo turo gaane; tana yinttappa fete aatsii inggoda» ga7i qonccizi ohida.

²² E ohidanna tamaruntsis erinttanxin wol bi7ida.

²³ E tamaruntsappa fete, Yesuusa kadhize, Yesuusa kale bettida.

²⁴ Yinnii gisho, Simoon Phexiroosa eza mallii, «E oona gaazako ane ooco» yagayda.

²⁵ Yinnii gisho, ye tamarize Yesuusago shiiqii, «Laatstso, E oode?» yagayda.

²⁶ Yesuusa mahi, «Ta boora baxxi tushii baarsizaya» yagayda. Mahin boora baxxi ekkii, tushii, Simoona na7ays Asqorootu Yihudas inggida.

²⁷ Yihuda booriza baaridannippa maaqqii Xalahe iira Yihuda gidda gelida. Yesuusa eego, «Ne oochchodes qoppezanno ellisii oochcho» yagayda.

²⁸ Yezin betteezuntsappa ooden Yesuusa yinno akkos eego ga7ezako erikaaya.

²⁹ Yihuda bira aykkize gisho eza tamaruntsappa fete fete Yesuusa eza, «Faasiga bonchchize qammas faas beezize baz wonggo woy dahuntsi muxaate inggo gayda» yaga7i qoppida.

³⁰ Yihuda booriza ekkide fana iira bale kezida. Ye wode sa7ita qamma.

Kille kiita

³¹ Yihuda bale kezidannippa maaqqii, Yesuusa, «Hyatte As Na7ay bonchchinttida; Xoozin E baggara bonchchinttida.

³² Xoozii E baggara bonchchinttin E fa ommite As Na7aya bonchchoda; mahi E yinno ellisii yiissada.

³³ Ta na7untso, ta yinttara gaama wode gam77oos. Yin tana koyoda, yezin ta Ayhuduntsis ohizanni gaar, <Yin taanii qitide bestto yo7odes dandda7oos.>

³⁴ Ta yinttis inggize kille kiitta hyanno; fete feta kadhote. Ta yinttana kadhidannifana yin fete feta kadhodes beezane.

³⁵ Yin fete fetera kadhinttiko yin ta tamaruntsana maaqqizanno asi ubba yinne eroda» yagayda.

Phexiroosa kaddodanno Yesuusa tiinii ohida
(Maato. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luqa. 22:31-34)

³⁶ Simoon Phexiroosa Yesuusago, «Laatstso, ne aba qite?» yagayda.

Yesuusa mahi, «Ta qitize bessa ne hyatte kaallodes dandda7oos, yezin suubappa tana kaalloda» yagayda.

³⁷ Phexiroosa, «Laatstso, ta nena hyatte kaallodes akkos dandda7osa? Ta ne gisho hyayqqodesin giigii bettida» yagayda.

³⁸ Yesuusa mahi, «Ta gisho hyayqqodes turo giigii bettida? Ta nees turo turo gaane; lukule uukkodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yagayda.

14

Yesuusa Adego kuddize oge

¹ Yesuusa fa tamaruntsago, «Yin wozintta yirggippe, Xoozza ammanote, tanan ammanote.

² Ta Aday keetsta gaama bessi yene. Ta yinttis bessi giigissades qitane. Yinna baayzako ta yinttis ohod yeshsha.

³ Ta uddii bessi giigizidannippa suuba ta yeze besite yin yessade gaar lam7intsa yi7i yinttana taago ekkoda.

⁴ Yin ta qitize besiton ogito erane» yagayda.

⁵ Yeezin, Toomaasa, «Laatstso, ne qitize bestto nu eroos; ogito wayzi erodes dandda7ode?» yagayda.

⁶ Yesuusa mahi, «Oge, turon de7on tana. Ta baggara maaqqanxiko ooden ta Adego yo7odes dandda7oos.

⁷ Yin tana erizako, ta Adayan eroda. Yezin yikkeppa aykkii yin eza eranen eza bi7ida» yagayda.

⁸ Filphoosan Yesuusago, «Laatstso, Adaya nuna beezako; nuus maaqqada» yagayda.

⁹ Yesuusan mahi, «Ta hyannii gaarize wode yinttara yezin tana erosite? Tana bi7ide atstse Adayan bi7ida. Yeezin, ne wayzi, «Adaya nuna beezo» ga7e?

¹⁰ Taanii Adera fetto maaqqidannon Aden taara fetto maaqqidanno ne ammanosane? Ta yinttis ohize qaalto ta taappa ohoos, yezin ta gidda yeze Aday E fa oochito oochchane.

¹¹ Taanii Aday gidda yezannon Aden ta gidda yezanno ammanote. Yinno ammananxiko ta oochite tana ammanote.

¹² «Ta yinttis turo turo gaane; tana ammanze atstse ta oochchize oocha E oochchoda. Ta Adego qitize gisho tana ammanze ooden hyannippa aadhize oocha oochchoda.

¹³ Aday Na7ay baggara bonchchinttode fana ta suntsite yin woossiz baz ubba ta yinttis yiissada.

¹⁴ Ta suntsite akko bazin yin oociko ta yinttis oochchoda.

Yesuusa Geeshi Ayyaana inggodes qaala gelida

¹⁵ «Yin tana kadhiko ta kiitto naagote.

¹⁶ Taanii ta Adaya woossoda; yinttara medhina yessade gaar mintsitsiza yinttis inggoda.

¹⁷ Ye Ayyaanize Xoozze turo beezane. Hyanna alamite asuntsi eza bi7ikaayze gishon eroosse gisho eza ekkodes dandda7oos. Yezin E yinttara yeze gishon yin gidda yessade gisho yin eza erane.

¹⁸ «Ta yinttana inddan aden baayze na7a gaar yin xalaala ashshoos; maaqqii yinttago yo7oda.

¹⁹ Eeratsi wodeppa suuba alame tana mahi bo7oos, yezin yin bo7oda. Ta de7o maaqqide gisho yinttin de7o yessada.

²⁰ Ta ta Aday gidda, yin ta gidda, mahi ta yinttara yezanno yin ye wode eroda.

²¹ «Ta kiitto ekkii naagize tana kadhane. Tana kadhizaya ta Aden kadhane; taanin eza kadhane; taanin tanatitsito yinttis qonccisada» yagayda.

²² Asqorootu Yihuda maaqqikaayze Yihuda Yesuusago, «Laatstso, ne wayzi alames maaqqikaayzin nuus nena qonccissade?» yagayda.

²³ Yesuusa mahi, «Tana kadhize ooden ta qaaltto naagoda. Ta Aday eza kadhoda. Eego nu yo7oda. Eera yessada.

²⁴ Tana kadhooosse ooden ta qaaltto naagoos. Yin si7ize qaaltta tana kiittide Ade bazep attin ta baz baaya.

²⁵ «Ta yinttara hyatte yeze gisho yinno yinttis ohida.

²⁶ Yezin Aday ta suntsite kiittize mintsitsize Geeshi Ayyaana, yinttana ubbabazito tamarssoda. Ta yinttis ohidanno ubba E yinttana qofissada.

²⁷ «Saro yinttis ashshoda. Taanii ta sarito yinttis inggoda. Ta inggize sarotitsita alame inggize sarotitsiti fana baaya. Yinnii gisho, yin wozintta yirgippen, zhashtippe.

²⁸ «Ta qitoda, yezin maaqqii yinttago yo7oda» gaydanno yin si7ida. Yin tana turo kadhizebaz maaqqiko ta Aday taappa aadhize gisho ta eego qitizanne yin ufayttoda.

²⁹ Yinna yiize wode yin ammanode gaar yinna hyanikaayzin tiino ta yinttis ohida.

³⁰ «Hyanna alamito ahize ye7ize gisho yikkeppa suuba yinttara gaama ohinttoos. Tana E akkon oochchodes dandda7oos.

³¹ Yezin ta Adaya kadhizanno alame erode gaar ta Aday tana kiittezanno ubba yiissada. Denddote; hyannippa yedhdhote.

15

Woynes turii uzuma Yesuusa

¹ «Ta woynes turii uzuma, wootizen ta Adaya.

² Ta gidda yeze aafe afoosse tashito ubba E gachchii hyaasoda. Aafize tashito kasennippa gaantsi aafode fana yinna tashito E koshii giigissada.

³ Ta yinttis ohide qaaltti gisho yin geeshi.

⁴ Ta gidda yezote; taanin yin gidda yessada. Woynes tashe uzumzella yezanxiko ye tashize fa faas aafe aafodes dandda7oos. Yinnii fana, yinttin ta gidda yezanxiko aafe aafodes dandda7oos.

⁵ «Taanii woynes uzuma; yin tashe. Taalla yezen taanin E gidda yeze, E gaama aafe aafoda. Ta baayzin yin xalaala akkon oochchodes dandda7oos. ⁶ Taalla yezoosse tashe fana alla olintti meloda. Yinnii fana tashuntsan shiishii tama oloda, michchoda.

⁷ Yin taar yeziko, ta qaalttan yinggida yeziko, yin koyze baz akko maaqqikon woossote; yin ekkoda.

⁸ Yin gaama aafe aafize ta tamaruntsana maaqqiko, yinne ta Aday bonchchinttoda.

⁹ Aday tana kadhizanni gaara taanin yinttana kadhane; ta siiqite yezote.

¹⁰ Taanii ta Aday kiitto naagii E siiqite yezidannigaara yinttin ta kiitto naagiko ta siiqite yessada.

¹¹ «Ta ufayssita yinggida folinttode fanan yin ufayssita folo maaqqade fana ta yinttis yinno ohida.

¹² Ta kiitta hyanno; ta yinttana kadhizanni fana yinttin fete feta kadhote.

¹³ Fa shemppito fa lagguntsis inggizannippa aadhize damma siiqo baaya.

¹⁴ Ta yinttana kiittidanno ubba oochchiko yin ta lagguntsana.

¹⁵ «Aro fa laatstsay oochchizebaz eroosse gisho ta yinttana yikkeppa maaqqii aruntsana ga7oos. Yezin ta Adaya si7ize ubba ta yinttis ohide gisho yinttana ta lagguntsana gayda.

¹⁶ Ta yinttana dooridap attin yin tana doorikaaya. Yin hyanggi aafe aafode fanan aafera yin yessade fana shuumida. Yinno maaqqiko ta Aday yin ta suntsitira woossidebaz ubba inggoda.

¹⁷ Ta kiitta hyanno: fete feta kadhote.

Yesuusa alame ixnodanno ohida

¹⁸ «Alame yinttana ixiko tiino tana ixxidanno erote.

¹⁹ Yin alamebaz maaqqizako alame fa baz fana yinttana kadhodyeshsha. Yezin ta yinttana alameppa dooride gishon yin alamebaz maaqqikaayze gisho alame yinttana ixane.

²⁰ «Aro fa laatstseppa aadhoos» ga7i ta yinttis ohidanno qoppote. Un tana bay7izebaz maaqqiko yinttanen bay7oda. Un ta qaaltto naagezebaz maaqqiko yin qaaltton naagoda.

²¹ Yezin un tana kiittezaya eroosse gisho hyanno ubba ta gisho yinttalla oochchoda.

²² Ta yi7i ohikaayzako untis nagara maaqqamyeshsha. Yezin hyatte un oochchide nagarttis miknaate baaya.

²³ Tana ixxize ta Adayan ixane.

²⁴ Ooden oochchikaayze oocha ta un gidda oochchii bi7ikaayze baz maaqqizako untis nagara maaqqamyeshsha. Yezin hyatte un ta oochchide oochchito bi7i tanan ta Adayan ixxida.

²⁵ Yezin un higgite, «Tana hyarii ixxida» ga7intti xaafinttidanna folinttode fana yinna yii7ida.

²⁶ «Adeppa ye7ize turii Ayyaana ta yinttis kiittoda. E yinttana mintsitsoda, ta baz markkidhoda.

²⁷ Yinttin tiinoppa aykkii taara yeze gisho ta baz markkidhoda.

16

¹ «Ta yinno yin ammanttippa dhubinttaame fana yinttis ohida.

² Un yinttana Ayhude woosa Keetsappa kessoda. Yinnippan aadhii, yinttana wodhize ooden Xoozii koyze baz oochchiza aazize wode ye7oda.

³ Un yinno yinttalla oochchize tana woy Adaya erikaayze gisho.

⁴ Yezin un yinno yinttalla oochchize wodita yellide wode ta yinttis ohidanno yin qoppode gaar ta yinttis hyanno ohida.

Geeshi Ayyaana oocha

«Tiino ta hyanno yinttis ohikaayzara gam7idanna ta yinttara yeze gisho.

⁵ Yezin hyatte taanii tana kiittezago qitane; yinttappa ooden, «Aba qite?» ga7i tana oocize baaya.

⁶ Yezin ta yinno ohide gisho yin wozintte gaama kayo qofara kumida.

⁷ Yezin ta yinttis turo ohine; ta qitizako yinttis lo77o. Akkos gayko, ta qitanxiko mintsitsize yinttago ye7aama. Yezin ta qitiko eza yinttago dakkoda.

⁸ Mintsitsize yi7i, nagaras, xillotitsisin firddas hyanna alame asuntsana oocoda.

⁹ Nagaras, asuntsi tana ammanoose gisho.

¹⁰ Xillotitsis, ta Adego qitize gishon yin tana mahi be7aame gisho.

¹¹ Firddas, mahi alamito ahize firddinttide gisho.

¹² «Ta yinttis ohode gaama baz yene, yezin hyatte yinttana deexxoda.

¹³ Turii Ayyaana yi7ide wode yinttana turetits ubbago kaalitsoda. E si7idebaz ohodap attin faappa akko bazin ohoos. Mahi tiinoppa ye7odebaz yinttis E ohoda.

¹⁴ E taas yezannippa ekkii yinttis ohize gisho E tana bonchchoda.

¹⁵ Ades yeze baz ubbanna ta baz; «Mintsitsize taas yezannippa ekkii yinttis ohoda» ta gaydanna yinnisi.

Yin azzantta ufayssa laaminttoda

¹⁶ «Eerats wodeppa suuba tana yin be7aama; mahi eerats wodeppa suuba yin tana bo7oda» yagayda.

¹⁷ E tamaruntsappa fete fete wol gidida, ««Eerats wodeppa suuba yin tana be7aama; mahi eerats wodeppa suuba yin tana bo7oda»; mahin ta Adego qitoda gaazanna akko ga7intte?» ga7i wolla ohinttida.

¹⁸ Yikke «Eerats wodeppa suuba gaazanna akko ga7e? E akko ohizako nuus erinttoos» yagayda.

¹⁹ Un eza oocodes koyzanno Yesuusa erii, «Taanii, «Eerats wodeppa suuba tana be7aama; mahi eerats wodeppa suuba yin tana bo7oda» gaydannis yin fete feta oocane?

²⁰ Taanii yinttis turo turo gaane; yin yeekkodan zeledoda, yezin hyanna alamita ufayttoda. Hyatte yin azzanoda, yezin yin azzantta ufayssa laaminttoda.

²¹ Fettii maachita na7a yelodes yii7ize wode fa yelize wodita yellide gisho yirgane. Yezin na7a yelidannippa suuba na7a hyanna alamite yelinttide ufaysiti gisho fa un7ito botane.

²² Yinnii gaar, yinttin yin wozintte azzanane, yezin taanii yinttana mahi bo7oda. Yin wozintta gaama ufayttoda; yinna ufaysito ooden yinttappa ekkoos.

²³ «Ye wode yin tana akko bazin woossaama. Ta yinttis turo turo gaane; yin ta suntsite woossite baz ubba Aday yinttis inggoda.

²⁴ Hyanno yellodes ta suntsite akko bazin woossikaaya. Yin ufayssita folo maaqqade gaar woossote; yin ekkoda.

²⁵ «Taanii hyanno yellodes yinttis aazizera ohida, yikkeppa taanii aazizera ohoose wode ye7oda. Yezin Adebaz ta yinttis qonccizi ohoda.

²⁶ Ye wode yin ta suntsite Adaya woossoda; yin gisho taanii ta Adaya woossoda ga7e baaya.

²⁷ Akkos gayko, Aday fa ommite yinttana kadhane. Yin tana kadhize gishon ta Aday kaleppa yiidanno ammanze gisho E yinttana kadhane.

²⁸ Ta Aday kaleppa hyanna alamite yiida; mahi alamito ashshii Adego qitoda» yagayda.

²⁹ E tamarunsi mahi, «Yikke, hyatte neenii qonccizi ohinep attin; aazizera akkon ohoos.

³⁰ Ne ubba baz erizanno oonan oocodes koyosanno nu hyatte erane. Yinnii gisho ne Xoozappa kiitinttidanna ammansane» yagayda.

³¹ Yeezin, Yesuusa mahi unttago, «Hyatte yin ammanane?

³² Yikke, yin, yin kara yin kara lalinttii tana ta xalaala ashshii ashshii aachinttode wode ye7oda; hyatten yellida. Yezin Aday taara yeze gisho ta ta xalaala baaya.

³³ Yin taara yezin saro yinttis yessade fana ta yinno ohida. Alame gidida yeziter yin waayinttoda. Yezin minggote; taanii alamito gamida» yagayda.

17

Yesuusa woosa

¹ Yesuusa yinno ohidannippa suuba ude salo bi7i, hyannigaara yagayda: «Ta Adayo, qammita yellida; ne Na7ay nena bonchchode gaar neenii ne Na7aya bonchcho.

² Ne ees inggide ubbuntsis E medhina de7o inggode fana as ubballa ees adetits wolqqa inggida.

³ Medhina de7o, nena, fettii turii Xoozzan ne kiittide Yesuus Kiristtoosa ere.

⁴ Ne ta oochchode fana inggide oochito faaddii nena sa7alla bonchchida.

⁵ Hyatten, Adayo, alame medhinttodannippa tiino ne kale taas yeze bonchchite tana bonchcho.

⁶ «Alame asappa ne taas inggiduntsana nena erisida. Un nebaz; ne untana taas inggida. Un ne qaaltisin kiittintida.

⁷ Ne taas inggide ubba bazita neepa yiidanno un hyatte erane.

⁸ Ne taas inggide qaaltto ta untis inggida; untin yinna qaaltto ekkida. Ta ne kaleppa yi7idanna turo maaqqidanno erii ne tana kiittidanno ammanida.

⁹ «Ta untis woossane. Un nebaz maaqqide gisho ne taas inggide asuntsis woossanep attin alames woossoos.

¹⁰ Taas yezanna ubba nebaz; nees yezanna ubba taas. Ta un baggara bonchchintida.

¹¹ Ta yikkeppa suuba alamite gam7oos; un alamite yene. Ta hyatte neego qitane. Geeshi Adayo, hyantses ne taas inggiduntsi neeran taaran fetto maaqqidanni gaara un fetto maaqqade gaar untana ne taas inggide ne suntsite naago.

¹² Ta untara sa7a yezitera, ne taas inggide ne suntsite untana naagida. Geeshi Maxaafita gaydanna folinttode gaar dhabe beezze atstsep attin untappa melle ooden dhabikaaya.

¹³ «Hyatte ta neego ye7oda. Ta ufayssita un wozintte folo maaqqade gaar hyanno ta alamite yezara ohine.

¹⁴ Ta untis ne qaaltto inggida. Ta alameppa maaqqikaayzanni fana, untin alameppa maaqqikaayze gisho alame untana ixida.

¹⁵ Ne iitappa untana naagode gaarap attin alameppa kessoda gaar woossoos.

¹⁶ Taanii alameppa baayzanni fana untin alameppa baaya.

¹⁷ Neenii ne turite untana geesho; ne qaalttan turo.

¹⁸ Ne tana alame kiittidanni fana taanin untana alame kiittida.

¹⁹ Mahi un turo geeshi maaqqade gaar un gisho ta ta ommito geeshoda.

²⁰ «Taanii un xalaalas maaqqikaayzin un qaalttipa denddii, tana ammanoduntsisin woossane.

²¹ Un ubbuntsi fetto maaqqade gaar ta woossane. Adayo, ne ta gidda yezannigaara, mahi ta ne gidda yezannigaara un ne gidda yessade gaar woossane. Ye wode ne tana kiittezanno alame ammanoda.

²² Neenin taanin fetto maaqqidanni gaara, untin fetto maaqqade gaar, ne tana bonchchidanni gaara, taanin untana bonchchida.

²³ Ta un gidda, neenii ta gidda yezannigaara un folo fetto maaqqade gaar nena woossane. Yinnan, ne tana kiittezanno ne tana kadhida kadhite un kadhidanno alame erode gaar.

²⁴ «Adayo, ne taas inggiduntsi ta yeze besite taara yessade gaar koyane. Alame medhinttodannippa tiino ne tana kadhida gisho taas inggide ta bonchchito un bo7oda.

²⁵ «Geeshi ta Adayo, alame nena eroos, yezin nena ta erane. Mahi ne tana kiittezanno hyantses erane.

²⁶ Ne tana siiqide siiqita un gidda yessade gaar, mahi taanii un gidda yessade gaar, ta ne suntsito untana erisida; tiinosin erisoda» yagayda.

18

Yesuusa aykintte

(Maato. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luqa. 22:47-53)

¹ Yesuusa woosa hyaasidannippa maaqqii fa tamaruntsara Qediroone borkka fiinggi, yinna besite yeze atakiltte gidde gelida.

² Yesuusa ubba wode fa tamaruntsara ize shiiqize gisho Yesuusa aatsii inggide Yihuda yinna bessito erane.

³ Yinnii gisho, Yihuda faanoose, xomppe, ola miishe aykkide gaama wottaddaruntsana, kahinunts hyalaquntsin Farisaawuntsi kiittide Xoozze Keetsito naagize poolisuntsana kaalitsi ekkii, yinna bessito hyanggida.

⁴ Yesuusa fana yellode baz ubba erii, gaxa kezii, «Oona koyete?» yagayda.

⁵ Un mahi, «Naazirete Yesuusa koyane» yagayda.

E mahi, «Taanii Yesuusa» yagayda.

Yesuusa aatsii inggide Yihuda ize untara eqqida.

⁶ E, «Taanii Yesuusa» gayde wode un suub shiiqii, sa7a gol7ida.

⁷ Yesuusa mahi, «Oona koyete?» yaga7i oocida.

Unttin, «Naazirete Yesuusa koyane» yagayda.

⁸ E mahi, «Taanii Yesuusa maaqqizanno yinttis ohida. Yikke, yin tana koyze baz maaqqiko hyantses qito ga7o ashshote» yagayda.

⁹ E yinno gayde, «Adayo, ne taas inggiduntsappa melle atto yezin fetan dhabsikaaya» gayde qaalta folinttode fana.

¹⁰ Simoon Phexiroosas mashsha yene. E ye mashshiza shoddii kahinunts hyalaqa arizes mizaqi hyayza gachchii olida. Ye arize suntsita Malkkoosa.

¹¹ Yesuusa Phexiroosago, «Ne mashshiza shookite geltso. Ta Aday taas inggide xuu7itippa ta uzhamane?» yagayda.

Yesuusa Haanna tiino shiiqida

(Maato. 26:57-58; Mar. 14:53-54; Luqa. 22:54)

¹² Roome wottaddaruntsin un hyalaqize Xoozze Keetsito naagize poolisuntsara wolla Yesuusa aykkii accida.

¹³ Tiino Yesuusa Haannago kanggida. Haanna yinna berite kahinunts hyalaqa maaqqide Qayyaafa bolle.

¹⁴ Qayyaafa, «Worsha gisho fettii asi hyayqqiko lo77o» ga7i tiino Ayhuduntsana zoridaya.

Phexiroosa Yesuusa kaddida

(Maato. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luqa. 22:55-57)

¹⁵ Simoon Phexiroosan melle fettii tamarize Yesuusa kaallii hyanggida. Kahine hyalaqize ye melle tamariza loytsii erane. Yinnii gisho, E Yesuusara kahinunts hyalaqize gibbe gelida.

¹⁶ Yezin Phexiroosa gaseppa balera eqqida. Kahinunts hyalaqize erize melle tamarize bale kezii, furtsito naagize naatis ohi, Phexiroosa geltsida.

¹⁷ Furtsito naagize naata Phexiroosago, «Ne, ye atstse tamaruntsappa feta baane?» yagayda.

Phexiroosa mahi, «Aday, tana baaya» yagayda.

¹⁸ Sa7ita ciishize gisho aruntsin naagizuntsin kenchchelo qaaqa tama eetsii, wutii aadhii eqqii kaazhane. Phexiroosan untara eqqii tama kaazhane.

Kahinunts Hyalaqize Yesuusa oocida

(Maato. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Luqa. 22:66-71)

¹⁹ Ye wode Kahinunts hyalaqize Yesuusa, E tamarunts bazin E timirttitibaz oocida.

²⁰ Yesuusa mahi, «Ta asi ubbas qonccizi ohida. Ta Ayhude ubbuntsis shiiqize Ayhude woosa Keetstsan Xoozze Keetstsa ubba wode tamarssida. Aachchii akkon ohikaaya.

²¹ Yeezin, ne tana akkos ooce? Ta ohodera si7ide asuntsana ooco. Yentsi asuntsi ta ohidanno erane» yagayda.

²² Yesuusa yinno ohize wode yinna besite eqqide zabe naagizuntsappa fete Yesuusa baqqii, «Kahinunts hyalaqago yaga7i mahine?» yagayda.

²³ Yesuusa mahi, «Ta iita baz ohidebaz maaqqiko hyanne yeze as ubba tiino markkidho. Yezin ta turo ohidebaz maaqqiko tana akkos baqqe?» yagayda.

²⁴ Yinnii gisho, Haanna, Yesuusa acinttii yezin kahinunts hyalaqize Qayyaafago dakkida.

Phexiroosa Yesuusa mahi kaddida

(Maato. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luqa. 22:58-62)

²⁵ Phexiroosa ize eqqii, tama kaashadera, hyankkunts eego, «Ne hyay atstse tamaruntsappa feta baane?» yagayda.

Phexiroosa mahi, «Ade, tana baaya» yaga7i kaddida.

²⁶ Kahinunts hyalaqize aruntsappa fete, Phexiroosa hyaye gachchide atstses iginze, Phexiroosago, «Ta nena eera atakilte gidda bi7ika?» yaga7i oocida.

²⁷ Phexiroosa mahin kaddida. Iira lukule uukkida.

Yesuusa Philaaxoosa tiino

(Maato. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Luqa. 23:1-5)

²⁸ Wontta gooda, un Yesuusa Qayyaafa karappa Roome gade ahize oocha keetstsa kanggida. Ayhuduntsi Faasiga Ba7ale katstsa ma7ades fana tunizaame gaar kaatize oocha keetstsa gelikaaya.

²⁹ Yinnii gisho, Philaaxoosa unttago bale kezii, «Hyay atstsa akkos moote?» yagayda.

³⁰ Un, «E iita oochchosako nuunii eza neego ke7aama yeshsha» yagayda.

³¹ Philaaxoosa mahi, «Yin eza ekkii kanggi, yin higgita gaazanni gaara eella firddote» yagayda.

Ayhudunts, «Oodellan hyayqo firdda firddize adetits wolqqa nuus baaya» yagayda;

³² Yinna yi7idanna Yesuusa akko gaar hyayqo hyayqqod yezako erisodes ohidanna folinttodes.

³³ Philaaxoosa fa oocha keetstsa mahi gelii, Yesuusa xegii, «Ne Ayhude kaato?» yaga7i oocida.

³⁴ Yesuusa Philaaxoosago, «Hyanna oocito ne neeppa oocanene woy melle asi nees ta baz ohida?» yagayda.

³⁵ Philaaxoosa mahi, «Ta Ayhude aso? Ne asuntsin kahinunts hyalaquntsi nena taas aatsii inggida. Ne akko oochchido?» yagayda.

³⁶ Yesuusa, «Ta ka7itumtta hyanna alamttippa baaya. Hyannippa maaqqizako ta Ayhudunts hyalaquntsis aadhii ingginttaame fana taas oochchizuntsi olinttodyeshsha. Yezin ta ka7itumtta hyanna alamttippa baaya» yagayda.

³⁷ Yinnii gisho, Philaaxoosa Yesuusago, «Yeezin, ne kaat baa?» yaga7i oocida.

Yesuusa mahi, «Ta kaati maaqqidanno ne gayda. Taanii yelinttidannan hyanna alamite yi7idanna turetitsis markkidhades. Turippa maaqqide ooden ta gaazanno si7ine» yagayda.

³⁸ Philaaxoosa, «Turii akko?» yagayda.

Philaaxoosa yinno gaydannippa maaqqii Ayhuduntsago bale kezii, «Taanii eza mootize bala denggikaaya.

³⁹ Yezin Faasiga Ba7ale ode, fettii asi yinttis achchappa billize woga yene. Ta yinttis Ayhuduntsi kaatiza billode gaar koyane?» yagayda.

⁴⁰ Un mahi, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Barbbaana billop attin eza billippe» yagayda. Yezin Barbbaane faanno.

19

Wottaddaruntsi Yesuusa leqqida

(Maato. 27:27-32; Mar. 15:15-21)

¹ Yinnippa suuba, Philaaxoosa Yesuusa kanggi garafizida.

² Wottaddaruntsi anggats barneexa medhdhii E ommite gaddida. Mahi zoqo ma7o eza ma7isida.

³ Eego yi7itera, «Ayhude kaatizayo, saro nees maaqqe» yaga7i eza baqqida.

⁴ Philaaxoosa mahi bale kezii, Ayhuduntsago, «Yikke, taanii eeppa akko iitabazin denggikaayzanno yin erode gaar eza yinttago bale kessoda» yagayda.

⁵ Yinnippa maaqqii, Yesuusa anggats barneexa fa ommite gaddii, zoqo ma7o ma77i, bale kezida. Philaaxoosa Ayhuduntsago, «Attsa hyaya bo7ote» yagayda.

⁶ Kahinunts hyalaquntsin Xoozze Keetsito naagizuntsi eza bi7ide wode fa qaaltto dhoqi yiizii, «Masqalalla suxxo! Suxxo!» yagayda.

Philaaxoosa unttago, «Yin eza kanggi, masqalalla suxxo. Ta eeppa akko iitabazin denggikaaya» yagayda.

⁷ Ayhuduntsi mahi, «Nuus higge yene. E fana Xoozze na7a mahide gisho nu higgiti gaara E hyayqqodes beezane» yagayda.

⁸ Philaaxoosa yinno si7ide wode tiinnonippa gaama zhashtida.

⁹ Mahin Philaaxoosa fa oocha keetstsite maaqqii gelii Yesuusago, «Ne abappa yi7ido?» yaga7i oocida. Yezin Yesuusa ees akkon mahikaaya.

¹⁰ Yinnii gisho, Philaaxoosa, «Taas ohoso? Nena billodes woy masqalalla suxxodes taas adetits wolqqa yezanno eroso?» yagayda.

¹¹ Yesuusa, «Xoozii nees adetits wolqqa inggikaayzako taalla adetits wolqqa nees yezamayeshsha. Yinnii gisho, tana nees aatsii inggide aadhize nagara oochchida» yagayda.

Yesuusalla hyayqo firddida

(Maato. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luqa. 23:13-25)

¹² Philaaxoosa yinno si7eze wode Yesuusa billodes oge koyda. Yezin Ayhuduntsi fa qaaltto dhoqi yiizii, «Ne eza billizebaz maaqqiko Kaat Qeesare ne bagga baaya. Fana kaati gaaze ooden Qeesare ixizaya» yagayda.

¹³ Philaaxoosa yinno si7i Yesuusa bale kessida. Yeyzi, «Lochche Shuchchi» gaaze bessa firdda oydalla bettida. Ibraysxe qaalara yinna bessita «Gebeta» ga7inttane.

¹⁴ Yinna qammita Faasiga Ba7aale bonchchodes giigize wode. Ye wode sa7itan awarappa izipun saate gaar. Philaaxoosa Ayhuduntsago, «Yin kaat hyaya bo7ote» yagayda.

¹⁵ Ayhuduntsi fa qaaltto dhoqi yiizii, «Hyaaso! Hyaaso! Masqalalla suxxo» yagayda.

Philaaxoosa mahi, «Yin kaatiza ta masqalalla suxxodanno koyane?» yaga7i oocida.

Kahinunts hyalaquntsi, «Qeesareppa melle kaati nuus baaya» yagayda.

¹⁶ Yinnippa maaqqii, un Yesuusa masqalalla suxxode fana Philaaxoosa unttis aatsii inggida.

Yesuusa suxintte

(Maato. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luqa. 23:26-43)

Un Yesuusa aykkii kanggida.

¹⁷ Yesuusa fa masqaliza tookkii, «Yeras qil» gaaze bessa kezida. «Yeras qil» ga7inttizanna Ibraysxe qaalara «Golggotta» ga7inttane.

¹⁸ Un yinna besite masqalalla Yesuusa suxxida. Mahin eera melle lam77i asuntsana, feta seko zalara hyankkaya hyankka zalara masqalalla suxxida.

¹⁹ Philaaxoosa, «Ayhuduntsi Kaati, Naazirete Yesuusa» yagaaze xuufe xaafii masqalalla gaddida.

²⁰ Yesuusa masqalalla suxunttide besita katamas kale yeze gisho gaama Ayhuduntsi yinna xuufito nabbabida. Xuufize xaafinttidanna Ibraysxe doonara, Laatine doonaran Girike doonara.

²¹ Yinnii gisho, kahinunts hyalaquntsi Philaaxoosago, «‹Hyay atstse fana Ayhude kaati gaydanni gaar› ga7i xaafop attin eza E ommite ‹Ayhude kaati› ga7i xaafippe yagayda.»

²² Yeezin, Philaaxoosa, «Taanii xaafidanno xaafida» yaga7i mahida.

²³ Wottaddaruntsi masqalalla eza suxxidannippa suuba E ma7ito ekkii, oyddii bessa shaakkii, fetto fetto ekkida. Dakitsi ma7inttize pharggo ma7o yeshsha.

²⁴ Wottaddaruntsi, «Oona yellodyezako, ixa olidap attin ma7iza fer7oos» yagayda. Yinna hyanidanna Geeshi Maxaafite,

«Ta ma7ito gizhintti ekkida;
ta pharggo ma7izella ixa olida»
gaynttidanna folinttode gaar.Yinnii gisho, wottaddaruntsi yinno yiizida.

²⁵ Yezin Yesuusa masqala kale E inttan, E inttii mishta, Qeliyoopha machchita Mayramiran Magdela Mayrama eqqida.

²⁶ Yesuusa fa intton E kadhize tamarize ize eqqiduntsana bi7i, fa inttigo, «Ta intte, ne na7aya hyaya bo7o» yagayda.

²⁷ Yinnippa suuba, ye tamarizego, «Ne intto hyanno bo7o» yagayda. Ye tamarize izo yinna woditippa aykkii faara yessade gaar kara kanggida.

Yesuusa hyayqo

(Maato. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luqa. 23:44-49)

²⁸ Yinnippa suuba, Yesuusa ubbanna hyatte folinttidanno erii, Geeshi Maxaafite xaafinttidanna folinttode gaar «Tana barida» yagayda.

²⁹ Yinna besite fettii gonbbo kumutsi caala woyne yene. Un fuza yinna woyntte dakkii, hisophe minxa berttsa gaddii, Yesuusa doonago shiishida.

³⁰ Yesuusa woyniza qamasi bi7i, «Folinttida» yagayda.

Yinnippa suuba, fa ommito soxor yiizii fa shemppito inggida.

Yesuusa millite toorara cadde

³¹ Yinna qammita giiginttize qamma maaqqide gishon wonttize qammize bonchcho Sambbata maaqqide gisho asuntsana ahita masqalalla Sambbata wode feezaame gaar un bunqito mentsii, masqalappa ketstsode gaar Ayhuduntsi Philaaxoosa woossida.

³² Yinnii gisho, wottaddaruntsi hyanggi, Yesuusara suxunttide lam77i asuntsis bunqito mentsida.

³³ Yezin Yesuusago yi7ide wode E hyayqqidanno bi7i, E bunqito mentsikaaya.

³⁴ Yezin wottaddaruntsappa fete E millite toorara caddin iira suutsin hyaatsin goggida.

³⁵ Yinno ammanode fana yinno bi7ide markkidhida. E markkatitsitan turo. Mahi E hyanidanna turo maaqqizanno erane.

³⁶ Yinna hyanidanna Geeshi Maxaafite, «E meqatsitippa fettin meqqoos» gaydanna folinttode fana.

³⁷ Mahin Geeshi Maxaafite melle bessa, «Un fa caddidanno bo7oda» yagayda.

Yesuusa moogintte

(*Maato. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luqa. 23:50-56*)

³⁸ Yinnippa suuba, Armmatiyasa katamapa yi7ide Yoosefa Yesuusa ahito ekkodes Philaaxoosa woossida. Yoosefa Ayhuduntsis zhashtide gisho aachintti Yesuusa kaallizaya.

Philaaxoosa, «Ekko» yagayda. Yinnii gisho, Yoosefa hyanggi Yesuusa ahito ekkida.

³⁹ Mahi Niqodimoosa, hyannippa tiino Yesuusago qamma yi7iday, karbberan arkintteran worqqintide hyastam fettii kilo giiraame maaqqade shitto ekkii Yoosefara yi7ida.

⁴⁰ Yentsi lam77i asuntsi Yesuusa ahito ekkii, Ayhuduntsi aha ziidhize wogara, shittora, moogize afulara xaaxida.

⁴¹ Yesuusa masqalalla suxuntide besite gaama atakiltte yene. Yinna atakiltiti gidda shuchchappa woocii giigizide hyaga ooden mooginttikaayze kille booza yene.

⁴² Ye wom7ize kale yeze gishon Ayhuduntsi Sambbatas giiginttize wode maaqqide gisho Yesuusa ahito ize moogida.

20

Yesuusa hyayqoppa dendde

(*Maato. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luqa. 24:1-12*)

¹ Wogga ode wontta hyaga sa7a geezhikaayzin, Magdela Mayrama, Yesuusa mooginttide booza hyanggi shuchchita booza doontippa denddidanno bi7ida.

² Simoon Phexiroosagon Yesuusa kadhize hyankkay tamarizego woxxi hyanggi, «Boozitippa Laatsta ekkida; eza aba gaddezako nu eroos» yagayda.

³ Yinnii gisho, Phexiroosan hyankkay tamarize kezii woxxittera booza hyanggida.

⁴ Lam77untsin fettilla woxxida, yezin hyankkay tamarize Phexiroosappa aadhii tiino boozite yellida.

⁵ Ye tamarize zuggii, eza xaaxide afultto bi7ida, yezin booziti gidda wodhdhikaaya.

⁶ Simoon Phexiroosa eza kaallii yi7i, booziti gidda wodhdhii eza xaaxide afultta ize yezanno bi7ida.

⁷ Mahi Yesuusa ommito xaaxide afula xaaxintti boozite omma guro yezin bi7ida. Ye afulize dumma bessa yenep attin booza afulara wolla baaya.

⁸ Ye wode tiinii booztte yellide hyankkay tamarize gelii bi7i ammanida.

⁹ Yesuusa hyayqoppa denddodes beezanno ohize Geeshi maxaafe yeze qaalto un hyaga tiirikaaya.

¹⁰ Yinnippa suuba, E tamaruntsi fa kara maaqqii qitida.

Yesuusa Magdela Mayramis benttida

(*Maato. 28:9-10; Mar. 16:9-11*)

¹¹ Yezin Mayrama yinna booziti doontte eqqii yeekkitera zuggii boozito bi7ida.

¹² Bootsii ma7o ma77ide lam77i kiitanchchuntsi Yesuusa ahita woy7ide besite fete omma gurora fete tohe guro bettezin bi7ida.

¹³ Un iigo, «Maachite, akkos yeekke?» yaga7i oocida.

Iza, «Un ta Laatsta ekkida; un aba gaddezako ta eroos» yagayda.

¹⁴ Yinno gaydannippa suuba, iza suub maaqqii be7ize wode Yesuusa ize eqqezin bi7ida. Yezin E Yesuusa maaqqidanno erikaaya.

¹⁵ Yesuusa iigo, «Maachite, akkos yeekke? Oona koye?» yaga7i oocida.

Mayrama atakilte oochchize asi aazin, «Laatstso, ne ekkezako, eza aba gaddezako taas ohoya. Ta eza ekkoda» yagayda.

¹⁶ Yesuusa iigo, «Mayrame» yagayda.

Iza eego maaqqin, Ibraysxe doonara «Rebuunii» yagayda. Bilitsitan «Astattamaarizayo» ga7e.

¹⁷ Yesuusa iigo, «Ta hyaga ta Adego kezikaayze gisho tana aykkippe. Yezin ta ishuntsanan hyanggi, «Taanii ta Adegon yin Adego, ta Xoozzegon yin Xoozzego, kessada gayda» ga7i untis oho» yagayda.

¹⁸ Magdela Mayrama Laatsta bi7idannon iis E ohidanno hyanggi E tamaruntsis ohida.

Yesuusa fa tamaruntsis benttida

(Maato. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luqa. 24:36-49)

¹⁹ Wogga ode uigure, E tamaruntsi Ayhuduntsis zhashtii furtsito gorddii shiiqii bettezin, Yesuusa yi7i, un gidda eqqii, «Saro yinttis maaqqe» yagayda.

²⁰ Yinno ga7i maaqqii fa kushiton fa millito untana beezida. E tamaruntsi Laatsta bi7ide wode gaama ufayttida.

²¹ Yesuusa mahi unttago, «Saro yinttis maaqqe; ta Aday tana kiittidannigaara taanin yinttana kiittoda» yagayda.

²² Yinno ga7idannippa suuba, untalla ufi ga7i fuggida. Mahi, «Geeshi Ayyaana ekkote.

²³ Yin atto gayde as nagartta atto ga7inttoda. Yin atto gaykaayze nagartta atto gaynttoos» yagayda.

Yesuusan Toomaasan

²⁴ Yezin taphpho lam77i tamaruntsappa fete, Didimoosa* ga7inttize Toomaasa, Yesuusa ye7ize wode untara baaya.

²⁵ Yinnii gisho, hyankko E tamaruntsi Toomasago, «Nuunii Laatsta bi7ida» yagayda.

Yezin Toomaasa unttago, «Misimarera E cadinttide E kushite yeze beetto bi7ikaayzara yinna beetto ta gil7ara bochchikaayzara, mahi ta kushito E millite dakkii bi7ikaayzara ammanoo» yagayda.

²⁶ Osfun qammappa suuba, Yesuusa tamaruntsi mahi keetsta shiiqii bettida; Toomaasan untara yeshsha. Furtsita gorddinttii yezin Yesuusa yi7i, un gidda eqqii, «Saro yinttis maaqqe» yagayda.

²⁷ Yinnippa suuba, Yesuusa Toomasago, «Ta kushito ne gil7itira bochchii bo7o. Mahi ne kushito ta millite dakkii bo7o; so7ippe, ammano» yagayda.

²⁸ Toomaasa mahi, «Ta Laatstsayo, ta Xoozayo» yagayda.

²⁹ Yeezin Yesuusa, «Ne tana bi7ide gisho ammanida, yezin bi7ikaayzara ammaniduntsii anjjinttiduntsana» yagayda.

Hyay maxaafize qofa

³⁰ Yesuusa maxaafite xaafinttikaayze melle gaama kille baz fa tamarunts tiintte oochchida.

³¹ Yezin Yesuusa E Kiristtoosa, Xoozze Na7a maaqqizanno yin ammanode gaaran ammanii E suntsite de7o denggode gaar hyanna xaafinttida.

21

Yesuusa laappun fa tamaruntsis qonccida

20:23 Maato. 16:19; 18:18 * 20:24 Didimoosa gaazes bilitsita Waha 11:16 bo7ote.

¹ Yinnippa suuba, Yesuusa Xibaaryoosa Abba kale fa tamaruntsis mahi qonccida. E untis hyannippa kaallii yeze hyanotitsar qonccida.

² Simoon Phexiroosa, Didimoos ga7inttize Toomaasa, Qaana Galilappa yi7ide Natina7eela, Zabdoosa na7untsin Yesuusa tamaruntsappa melle lam77unts wolla yene.

³ Simoon Phexiroosa unttago, «Ta molo aykkodes qitane» yagayda.

Un, «Nuunin neera hyammada» yaga7i, gongge gidida gelida. Yezin un yinna qammite akko molon aykkikaaya.

⁴ Wontta gooda xalqe kessadannippa tiino, Yesuusa abba gaxa eqqida, yezin E tamaruntsi Yesuusa maaqqidanno erikaaya.

⁵ Yesuusa unttago, «Na7untso, akko muuze baz yene?» gayda.

Un mahi, «Akkon baaya» yagayda.

⁶ E mahi, «Yin molo aykkize gitto gonggizeppa mizaqi zalara olote; molo yin aykkoda» yagayda. Yinnii gisho, molo aykkize gitto mizaqi zalara olida. Molo gelii kumide gisho gochchii kessodes gamida.

⁷ Yesuusa kadhize tamarize Phexiroosago, «Hyayni Laatstsi!» yagayda. Simoon Phexiroosa E Laatstsi maaqqidanno si7ide wode gaarii gaddide fa ma7ito ma77i abba gidida doollii gelida.

⁸ Yezin gonggite attide hyankko tamaruntsi molo kumide gitto gochchii, abbappa gaxa kezida. Un abbappa lam77i xeet hyadha fana hyaakkida.

⁹ Un abbappa gaxa kezide wode kenchchelo tama qaaqa, molon booran bi7ida.

¹⁰ Yesuusa unttago, «Hyatte yin aykkide moltippa ane taas ko7ote» yagayda.

¹¹ Simoon Phexiroosa gonggite gelii, xeeti ichintam hyaydzdzii damma molo aykkide gitto gochchii abbappa gaxa kessida. Moltta yinnii gaar gaama maaqqikon molo aykkide gitto fer7ikaaya.

¹² Yesuusa unttago, «Hyankka yi7i dayxe mo7ote» yagayda. E Laatstsi maaqqidanno un eride gisho E tamaruntsappa fettin, «Ne oode?» ga7i eza oocodes miinggide baaya.

¹³ Yesuusa yi7i, boora ekkii untis inggida; moloppan yinnii gaara inggida.

¹⁴ Yesuusa hyayqoppa denddii fa tamaruntsis bentide hyannira hyaydzintsa.

Yesuusan Phexiroosan

¹⁵ Un dayxito mu7idannippa suuba, Yesuusa Simoon Phexiroosago, «Yoona* na7a Simoona, tana hyantsesappa aatsii kadhane?» yagayda.

Simoon Phexiroosa, «Yee Laatstso, ta nena kadhizanno ne erane» yagayda.

Yesuusa eego, «Ta dhanggize duro na7untsana yenggo» yagayda.

¹⁶ Yesuusa lam7intsa, «Yoona na7a Simoona, tana kadhane?» yagayda.

Simoon Phexiroosa, «Yee Laatstso, ta nena kadhizanno ne erane» yagayda.

Yesuusa, «Ta duruntsana yeenggo» yagayda.

¹⁷ Yesuusa hyaydzintsa, «Yoona na7a Simoona, tana kadhane?» yagayda.

Yesuusa hyaydzintsa Simoon Phexiroosago, «Tana kadhane?» yaga7i oocide gisho Phexiroosa azzanii, «Laatstso, ne ubbabazito erane; ta nena kadhizanno ne erane» yagayda.

Yesuusa, «Ta duruntsana yeenggo.

¹⁸ Ta nees turo turo gaane; ne na7atitsa yeze wode nenes ma77i, ne koyze besa qitane. Yezin ne cinggide wode ne kushito miccii beessada. Melle asi danccisada; ne kadhoosse besa kangoda» yagayda.

¹⁹ Yesuusa yinno Phexiroosa akko gaar hyayqo hyayqqii, Xoozza bonchchisad yezako beessades gayda. Yinno gaydannippa suuba, Yesuusa Phexiroosago, «Tana kaallo» yagayda.

Yesuusan hyankkay taaarizan

²⁰ Phexiroosa suuba maaqqii, Yesuusa kadhize taaarize faappa suubara ye7izanno bi7ida. Ye taaarize, kawo muuze bessa Yesuusago shiiqii, «Laatstso, nena aatsii immade oode?» gaydaya.

²¹ Phexiroosa ye taaariza bi7i, «Laatstso, hyay atstse wayade?» yaga7i Yesuusa oocida.

²² Yesuusa eego, «Ta ye7ode wontsis E shemppora yessade gaar ta koyko, nena akko madhe? Ne tana kaallo» yagayda.

²³ Yinnii gisho, ye taaarize hyayqqoos gaaze ohe ishuntsana ubba yellida. Yezin Yesuusa, «Ta ye7ode wontsis, E shemppora yessade gaar ta koyko nena akko madhe?» gaydap attin «Hyayqqoos» gaykaaya.

²⁴ Hyanna ohiti baz markkidhidayin hyanno xaafide ye taaarize eza. E markkatitsitan turo maaqqidanno nu erane.

²⁵ Yesuusa oochchide melle gaama baz yene. Ta qoppin, ubba bazi fete fete ommara xaafinttizako, xaafinttize maxaafis alame gaddodes bessi maaqqada aazoos.

Hawaaruntsi Oocha Gele

Hawaaruntsi oocha maxaafize, Luqasa Wonggele kaallii xaafinttide maxaafe. Maxaafizes yeze aafe qoftta tiino Yesuusa kaallide asuntsi Geeshi Ayyaana kaalitsin, E baz ohize Wonggele qaala, Yerusalaame, Yihuda sa7a ubba, Samaara, sa7a gaxappa gaxa yellodes (1:8) wayzi yeltsezako ohodes. Maxaafize, markkatitsi Ayhude asunts gidda aykkii, kumutsi alamite yeze asunts si7ode wontsis wayzi dalggezako ohize taarike aykkidaya. Hyay maxaafize xaafize, ammanze asuntsi Roome ka7itumo gol7isades giddara zorinttize asi maaqqikaayzannon ammano Ayhuduntsi haymaanote folo oochchiza maaqqizanno erisodes gaama labpii oochchida.

Hawaaruntsi oocha maxaafite Yesuusa baz ohize Wonggele yeltsize bessita wodite wodite dalggi dalggi hyammadannon woosa keetsti eqqidanno beeze hyaydzdzii aafe kifile tagodes dandda7inttane:

Ammano Yesuusa Salo kezii maaqqin aykkinttidanno.

Ammano Isra7eele sa7a ubba yellidanno.

Roome gujjii Meditiraane Abba kale wutii yeze sa7a ubba dalggidanno beezane.

Hawaaruntsi oocha maxaafite aadhii benttize Geeshi Ayyaana oocha maaqqadera, Phenxegosxe wode Yerusalaame yeze ammanzuntsalla wolqqara wodhdhidanno ohine. Yinnii gaara, maxaafize gidda oochinttide oochito ubba benttidannigaara Geeshi Ayyaana woosa keetstan woosa keetsta ahizuntsana kaalitsodannon mintsitsodanno gujjii ohine. Hawaaruntsi oocha gidda oochinttide oochito kiittize ammanze asuntsi de7iten woosa keetsta fettetitsa yeze wolqqa akko gaar damma yezako beezane.

Aafe Qofuntsi

Markkatitsis giigintte 1:1-26

Yesuusa wurssutsite inggide kiitan ye7odes yeze Ayyaana inggide ufayssi 1:1-14

Yihuda besite Maatiyasa doore 1:15-26

Markkatitsi Yerusalaame 2:1—8:3

Markkatitsi Yihudan Samaaran 8:4—12:25

Phawuloosa hawaaretitsi oocha 13:1—28:31

Tiino hawaaretitsi qite 13:1—14:28

Yerusalaame shiiqo 15:1-35

Lam7intsa hawaaretitsi qite 15:36—18:22

Hyaydzdzintsa hawaaretitsi qite 18:23—21:16

Phawuloosa Yerusalaame, Qisaariyan Roomen acintte 21:17—28:31

¹⁻² Tewofiloosa, Yesuusa fa oochito aykkide wodeppa salo qitode wode yellodes, oochchidannon tamarssidannon ubba taanii ta tiino maxaafite xaafida. Salo kessadannippa tiino E fa dooride hawaaruntsana Geeshi Ayyaanara kiittida.

³ E fa madhitip suuba hyayqoppa denddidanno de7o maaqqii untis fana beezida. Oyttam gamma untis benttii Xoozze ka7itumo untana tamarssida.

⁴ Fettii ode untara wolla mu7itera untana hyannigaar ga7i kiittida: «Ta yinttis ohide, ta Aday inggoda gayde ufays qaaltto naagotep attin Yerusalaameppa kezippete.

⁵ Akkos gayko, Wahannisa hyaatsara xammaqida, yezin eerats wodeppa suuba Geeshi Ayyaanara yin xammaqinttoda» gayda.

Yesuusa salo qite

⁶ Unttin wolla shiiqide wode, «Laatstso, Isra7eeluntsis ka7itumtto ne mahode wodita hyanno?» yaga7i oocida.

⁷ Yesuusa unttago, «Ta Aday fa adetits wolqqite oochchize woditon beriton yin erodes dandda7oos.

⁸ Yezin Geeshi Ayyaana yinttalla wodhdhide wode yin wolqqa ekkoda. Yeyizi maaqqii, Yerusalaame, Yihuda sa7a ubba, Samaaran sa7a gaxa yellodes yin taas markka maaqqada» gayda.

⁹ Yinno gaydannip maaqqii un be7izin, dhoqi dhoqi ga7i, salo kezin dhonne eza un aafittippa geentsida.

¹⁰ Yesuusa qitodera un salo mahi be7adera, bootsi ma7o ma77ide lam77i asuntsi tiirikaayzin un kale eqqii,

¹¹ «Galila asuntso, salo bi7itera, yin akkos eqqidote? Hyay yin be7izin salo qitide Yesuusa yinnii fana maaqqii ye7oda» gayda.

Yihuda besite Maatiyasa doorinttida (Maato. 27:3-10)

¹² Yinnippa maaqqii, hawaarunsi Shamahe Derizeppa Yerusalaame maaqqida. Shamahe Derize Yerusalaames fettii kilo metire fana yene.

¹³ Un Yerusalaame gelii, fa yeze fooqe keetsitilla kezida. Unttin: Phexiroosa, Wahannisa, Yayqooba, Inddirase, Filphoosa, Toomaasa, Bartolomiyoosa, Maatoosa, Ilfiyoosa na7a Yayqooba, fa sa7itis yiqsinttize Simoonara Yayqooba na7a Yihuda.

¹⁴ Hyantses ubbunsi maachuntsara, Yesuusa intta Mayramiran Yesuusa ishuntsaran ubba fettii wozina maaqqii mintsii woossane.

¹⁵ Ye wode Phexiroosa xeeti lam7itam maaqqade ammanze asuntsi shiiqide besite denddii eqqii, hyannigaar gayda:

¹⁶ «Asuntso, Yesuusa aykkiduntsana kaalitside Yihudabaz Geeshi Ayyaana tiino Dawute doontte ohide Xoozze qaaltta folinttodes beezane.

¹⁷ Yihuda nuura wolla hyanna oochito oochchodes doorinttide asi.»

¹⁸ Yezin Yihuda fa gene oochitira denggide miishera gade wonggida. E tiinor guphunttii gol7in, E sazita feedhinttida; E merqita wul7inttida.

¹⁹ Yihudalla afa hyanidanno Yerusalaame yeze as ubbunsi si7ida. Yinnii gisho, yinna sa7ito fa doonara Akelddaama (Suuts gade) ga7i xeeqida.

²⁰ «Yinnan mazmure maxaafite,
«E keetsita hyarii atto;
ooden ize yezippe.

Mahi «E shuumatitsito melle ekko» ga7intti xaafinttida.

²¹ «Yinnii gisho, Laatstse Yesuusa nu gidda wutii hyanttide wode ubba nuura yezuntsappa,

²² mahi Xammaqize Wahannisa woditippa aykkii Laatstse Yesuusa salo kezide wode yellodes nuura yezuntsappa fettii asi E dendditis nuura markka maaqqades beezane» yagayda.

²³ Yinnii gisho, asuntsi dooritis Yosxoosa gaaze Barssabaasa ga7inttize Yoosofan Maatiyasa lam77untsana shiishida.

²⁴ Yinnippa suuba, Xooz woossittera, «As ubba wozina erize Laatstso, hyantsi lam77untsappa ne oona doorezako nuna beezo.

²⁵ Yihuda fa bessa qitii, ashshide oochchite hawaaretitsi oocha ekkode gaar hyantsesappa nuus shago» gayda.

²⁶ Unttis ixa olida. Ixitan Maatiyasas wodhdhin Maatiyasa taphpho fettii hawaaruntsalla gujinttida.

2

Geeshi Ayyaana wodhdhe

¹ Phenxeqosxe gaaze qamma yellide wode ammanzunts ubba wolla fettii bessa shiiqii yene.

² Qoppikaayzin damma tookkii ekkii qitode fana yeze baqo guumii saloppa yi7i un yeze keetsite kumida.

³ Mahi tama loxe fana aazize lissanuntsi unttis benttida, shaakkintti shaakkintti un ubbuntsalla bettida.

⁴ Un ubbuntsi Geeshi Ayyaanara kumii dumma dumma doonara ohinttode fana Geeshi Ayyaana unttis ohode fana inggidannigaar ohe aykkida.

⁵ Ye wode saloppa oomora yeze sa7a ubbappa yi7ide Xooz zhashtize Ayhuduntsi Yerusalaame yene.

⁶ Yinna ootsito si7ide wode gaama asi shiiqida. Ammanze asuntsi un fa doonara ohinttoderara si7ide gisho

⁷ gawude baz dhabin gaama qoppii, «Hyantsi ohinttize asuntsi ubba Galila as baane?

⁸ Yeezin, nuunii, nu yelinttide gade doonar un ohinttoderara wayzi si7odes dandda7ido?

⁹ Nuunii Phartte, Meedona, Elaamen, Mespheoxomiya, Yihuda gidida, Qaphadooqiya, Phanxoosa, Isiya,

¹⁰ Phirgge, Phinfile, Gibxxe, Qaarena kale yeze Liibiya worada yezuntsana. Nuuppa bagguntsi Roomeppa yi7ide asi.

¹¹ Ayhuduntsin Ayhuduntsi ammano gelide asuntsi, Qarxeesan Arabe asuntsi, Xoozii oochchide damma oochito nu doonar ohinttoderara nu si7ine» yagayda.

¹² Ubbuntsi gaama qoppii, ga7odebaz dhabin woligo, «Yii7i hyanno akko gawude?» gayda.

¹³ Yezin melluntsi, «Hyantses kaxxikaayze woynne uzhii matsinttida» yaga7i leqqida.

Phexiroosa ohe

¹⁴ Yezin Phexiroosa, taphpho fettii hawaaruntsara denddii eqqii, fa qaalto dhoqi yizii, unttago hyannigaara yaga7i ohida: Ayhuduntso, Yerusalaame yeze ubbuntso, ta ohizanno si7ote.

¹⁵ Wonttappa hyaydzdzii saate maaqqide gisho yin qoppizannigaara hyantsi asuntsi matsinttikaaya; yinna yin achcha erinttidebaz maaqqo.

¹⁶ Yezin hyanna hyanidanna nabe Iyu7eella ohidanna folinttode fana.

¹⁷ «Xoozii, wode wurssutsite hyannigaara hyanoda yagaane:

taanii as ubballa ta Ayyaana gussoda.

Yin dhiiratsi na7untsin maachi na7untsi,

tinbbite ohoda.

Yin yidhdhuntsi gonccitsi be7ada;

yin cimuntsi abukko abukkoda.

¹⁸ Yinna wodite tana ammanze dhiiratsi aruntsallan maachi aruntsalla ta ta Ayyaantto gussoda;

un tinbbite ohoda.

¹⁹ Mahi taanii afa salo kille baz,

yeekka sa7a malla beessada.

Suutsi, taman damma cuga qayqayo benttoda.

²⁰ Damman bonchcho maaqqide Laatstse wode,

yellodannippa tiino awa dhumoda;
aginan suutsi fana yi7ada.

²¹ Yinna wodite hyannigaara yi7oda;

Laatstse suntsito xeegez ooden attoda» yagayda.

²² «Isra7eele asuntso, hyanna qaaltto si7ote. Naazirete Yesuusa oona yezako, Xoozii yin gidda oochchide kille bazin mallan yinttis qonccidanno yin, yin ommite erane.

²³ Xoozze tiino qofiten E eritii baggara Yesuusa aadhii ingginttida. Yinttin eza higge baayzuntsi kushe masqalalla suxxii wodhida.

²⁴ Yezin hyayqo eza aykkodes dandda7oosse gisho Xoozii hyayqo wolqqa dhabsi eza dentstsida.

²⁵ Dawute E baz ohitera,

« Taanii tannaame fana,

Laatstsii ta mizaqite yene.

Laatstsa ubba wode ta tiino be7ine.

²⁶ Yinnii gisho, ta wozintta ufayttida;

ta il7antsite ufayssi kumida;

hyayqqize ta ashita ufayssara yessada.

²⁷ Akkos gayko, ta shemppito si7oole gidda ashshoos.

Mahi ne Geesha wooqas ashshoos.

²⁸ Ne tana de7o oge erisida;

Ne taara yezannippa ta ufaysita kumutsi maaqqane» yagayda.

²⁹ «Ishuntso, nu aday Dawutebaz ta yinttis geeshi ohoda. Dawute hyayqqii mooginttida; E boozita hyayno yellodes nu kale yene.

³⁰ Dawute nabe maaqqide gisho Xoozii E na7untsappa feta E ka7itumo araatalla bettitsodes ees caaqqide caaqito erane.

³¹ Yinnii gisho, Kiristtoosa denddito tiino bi7i, «E shemppita si7oole benttaamannon; E ashita wooqaamanno» ohida.

³² «Xoozii, hyaya Yesuusa hyayqoppa dentsidannis nuunii ubbuntsi markka.

³³ Yinnii gisho, Xoozze mizaqi zalara eza dhoqi dhoqi yiizii, ees inggoda ga7inttide Geeshi Ayyaan Adeppa ekkii, hyanno yin hyatte be7izannon si7izanno nuulla afa gussida.

³⁴⁻³⁵ Akkos gayko, Dawute fa ommite salo kezikaaya yezin:

«Laatstsi, ta Laatstsa, «Ta ne morkkuntsana

ne tohita yedhdhize bessi mahode wontsis

hyanne taappa mizaqi zala betto gayda»

yagayda.

³⁶ «Yinnii gisho, hyay yin masqalalla suxxide Yesuusa, Xoozii Laatstsin Kiristtoosa mahidanno Isra7eele as ubbuntsi turip ero» yagayda.

³⁷ Asuntsi Phexiroosa ga7idanno si7eze wode fa wozintte azzanii bochinttii Phexiroosan hyankuntsi hawaaruntsago, «Ishuntso, yeezin nuunii akko oochcho?» yagayda.

³⁸ Phexiroosa unttago, «Yin nagartta atto ga7inttode gaar nagarttippa maaqqii, yin fete fete Yesuus Kiristtoosa suntsite xammaqinttote. Xoozii inggize Geeshi Ayyaana imo ekkoda.

³⁹ Xoozii inggoda gayde ufays qaala yinttis, yin na7untsisin Laatstsii nu Xoozay faago xeegez hyaako yeze ubbuntsis» yagayda.

⁴⁰ Phexiroosa unttis melle qaalan gujjii markkidhii, «Hyantsi wobbo asuntsalla yo7odes yeze firddappa yin ommite ashshote» yaga7i zorida.

⁴¹ Phexiroosa ohidanno ekkiduntsi xammaqinttida. Ye wode hyaydzdzii mukul maaqqade asuntsi ammanii gujunttida.

⁴² Un hawaarunsi timirtera, fettetitsara, wolla katstsa me7eran Xooz woosara miinggi yene.

Ammanze as fettetits de7o

⁴³ Hawaarunsi kushe gaama kille bazin malla oochinttize gisho asunts ubba zhashtida.

⁴⁴ Ammanze ubbuntsi fettilla yene; faas yezebaziton ubba fettilla gishinttane.

⁴⁵ Un faas yezebazito bayzi birtto fetes fetes koshshide fana gishane.

⁴⁶ Ubba wode fettii wozinara maaqqii Xoozze Keetstsa shiiqane. Fa keetstsan fete feta xeezii ufayssaran lo77o wozinara katstsa muune.

⁴⁷ Xoozza galatittera as ubba gidda nashshinttida. Laatsti attize shemppo qammite qammite untalla gujjane.

3

Tohe wobbo atstse faxe

¹ Fettii ode Phexiroosan Wahannisan Xooz woossodes uddufun saate Xoozze keetstsa hyanggida.

² Yelinttidannippa denddii tohe wobbo maaqqide fettii asi Xoozze keetstsa gelize asappa muxaata woossode fana ubba wode lo77o gaaze Xoozze Keetsitis furtsite tookkii ki7i gaddane.

³ Ye atstse Phexiroosan Wahannisan Xoozze keetstsite gelodes ye7odera bi7i untana muxaata woossida.

⁴ Untin eza dakkii bi7i, Phexiroosa «Nuna hyankka bo7o» yagayda.

⁵ Tohe wobbo atstse un akko baz inggoda aazin untana bi7ida.

⁶ Yezin Phexiroosa eego, «Taas biran worqqan baaya, yezin taas yezanno ta nees inggoda. Naazirete Yesuus Kiristtoosa suntsite denddii goden hyankan yedhdho» yagayda.

⁷ Yinnippa maaqqii, E mizaqi kushito aykkii dentstsida. Ellisii E tohitan qilchitan minggida.

⁸ Attsay doollii denddii eqqida. Goden hyankan yedhdhe aykkida. Yinnippa maaqqii, yedhdhitera, doolliteran Xooz galatittera untara wolla Xoozze keetstsa gelida.

⁹ E yedhdhoderan Xooz galatoderan asunts ubba eza bi7ida.

¹⁰ Bi7ide ubba muxaata woossodes lo77o gaaze Xoozze Keetstsa furtsite bettide eza maaqqidanno erida; E hyanidanno bi7i gaama qofara kumida.

Phexiroosa Xoozze Keetstsa ohide ohe

¹¹ Attsay Phexiroosappan Wahannisappan duuxoos ga7i aykkii yezin asuntsi ubba gaama qoppii, Solomona furtsi gaaze bessa wolla unttago yi7ida.

¹² Phexiroosa asuntsana bi7ide wode asuntsago, «Isra7eele asuntso, akkos hyanne gaama qoppete? Woy akkos nuna dakkii be7ete? Nuunii nu wolqqara woy nu Xooz zhashtide gisho hyay atstsa fa toher yedhdhode gaar yiissada yinttis aazane?

¹³ Abraham, Yisaaqa, Yayqooba Xoozze, nu aduntsi Xoozze, fa na7aya Yesuusa bonchchida. Yezin yin hyayqos aatsii inggidaya Philaaxoosa billodes koyin yin E tiino, «Nu eza koyoos» yagayda.

¹⁴ Yin geeshizan xillizan, «Nu eza koyoos» ga7i, shemppo wodhidaya yinttis billode gaar Philaaxoosa woossida.

¹⁵ De7o inggizaya yin wodhida, yezin Xoozii hyayqoppa eza dentstsida. Yinnis nu markka.

¹⁶ Hyay yin be7izen erize atstse faxii miinggidanna Yesuusa suntsite ammanidanne. Hyay yin ubbunts tiintte eza hyannigaar fatstside E Yesuusa ammanide gisho.

¹⁷ «Hyatten ta ishunto, yinttin yinttana kaalitsizunts gaar, erikaayzara oochchidanno ta erane.

¹⁸ Yezin Xoozii zaga nabunts ubbunts doontte, «Kiristtoosa madha ekkodes beezane» yagaydanno yi7i folinttode fana oochchida.

¹⁹ Yikke, Xoozii yin nagartto atto gawude gaar maarotitsi geloten Laatstsago maaqqote.

²⁰ Laatstse kaleppa mintsitsize wode yinttis ye7ode fana Xoozii eza tiinidhdhii dooride Kiristtoos Yesuusa yinttis dakkoda.

²¹ Xoozii fa geeshi nabunts doontte zaga ohidanni gaar ubba bazi killidhdhode wode yellodes Yesuusa salo gam7odes beezane.

²² Muse, «Laatstse Xoozii tana dentsidanni gaar yin gidda fa yinttis nabe dentstsoda. Yin E gaazanno ubba si7ote.

²³ Ye nabize ohizanno si7oosse atstse ooden as giddappa shaakkintti dhaboda» gayda.

²⁴ «Mahi Saamu7eelappa aykkii yeze nabunts ubba yinna qammitibaz ohida.

²⁵ Yin nabunts na7untsana; mahi Xoozii Abrahamaas, «Sa7a yeze as ubba ta ne kochchiti baggar anjjoda» ga7i nu aduntsis gelide caaqo qaala laattode na7untsana.

²⁶ Xoozii yinttana ubba yin iita ogitippa mahi anjjode fana fa na7aya dentsii yinttis tiinii dakkida» yagayda.

4

Phexiroosan Wahannisan Ayhude Shanggo tiino

¹ Phexiroosan Wahannisan asuntsis ohodera kahinunts hyalaquntsi, Xoozze Keetstsito naagizunts hyalaqizen Saduqaawuntsi unttago yi7ida.

² Un Yesuusa hyayqoppa denddidannon E baggara hyayqoppa denddo yezanno asuntsana tamarsside gisho kaccida.

³ Yinnii gisho, untana aykkii sa7ita uguride gisho wonttode wontsis achi keetsta geltsida.

⁴ Yezin qaala si7iduntsappa gaamuntsi ammanida. Ammanide dhiiratsi asunts faydita ichchin mukul yellida.

⁵ Wonttitsiti ode gade ahizunts, cimuntsin, higge asttamaarunts Yerusalaame shiiqida. ⁶ Yentsi asunts gidda kahinunts hyalaqize Haannan, Qayyaafa, Wahannisa, Iskkinddiroyan kahinunts hyalaqa iginuntsi ubba yene.

⁷ Phexiroosan Wahannisan fa tiintte essi, «Akko wolqqara woy oode suntsite hyanno yin oochchido?» yaga7i oocida.

⁸ Ye wode Phexiroosa Geeshi Ayyaanar kumii, «Ahizuntson, cimuntso,

⁹ hyayno hyay tohe wobbo atstses oochinttide lo77o oochchitisin E wayzi faxezako yin nuna qurichchiko,

¹⁰ masqalalla yin suxxin, Xoozii hyayqoppa dentstside Naazirete Yesuus Kiristtoosa suntsite hyay atstse faxii yin tiintte eqqiday yinttisin Isra7eele as ubbuntsis erinttidebaz maaqqe.

¹¹ «Yin «Keexxizuntsi leqqii ixside shuchchize,
keetsi mayzenes omman,
ubbappa aadhize shuchchi maaqqida;
ye shuchchize Yesuusa.»

¹² Yinnii gisho, atotitsi E baggarap attin melle oode baggaran yi7ikaaya. Nu E suntsite attode gaar as ubbas Xoozii saloppa oomora inggide melle suntsi baaya» yagayda.

¹³ Shiigide asuntsi Phexiroosan Wahannisan qonccizi ohidanno bi7ide wode un tamarikaayze cer asi maaqqidanno qoppii gaama nashshida; un Yesuusara yezanno erida.

¹⁴ Mahi faxide atstse Phexiroosaran Wahannisara eqqidanno asuntsi bi7in gawude baz dhabida.

¹⁵ Yezin Phexiroosan Wahannisan bale kessade gaar yiizii fa gidida,

¹⁶ «Hyantsi asuntsalla nu akko oochcho? Un kushite oochinttide damma kille baz Yerusalaame yeze ubbuntsis qonccida. Nu yinno aachchodes dandda7oos.

¹⁷ Yezin hyanna ohita as gidida dalggaame gaar yikkeppa hyantsi asuntsi Yesuusa suntsite mulon ohaame fanan tamarssaame fana kayoda» ga7i zorinttida.

¹⁸ Unttana xeegee, Yesuusa suntsite yikkeppa ohaame gaar woy tamarssaame gaar kiittida.

¹⁹ Yezin Phexiroosan Wahannisan unttago mahi, «Xoozzes kiitinttodanippa yinttis kiitinttodannippa Xoozze tiino aanna lo77o yezako ane yin firddote.

²⁰ Nu bi7idannon si7idannon ohikaayzara si7i gawudes dandda7oos» yagayda.

²¹ Cimuntsin worzha ahizuntsii tiinostippa miintsi kaccii untana dakkii ashshida. Asuntsi hyanidannis Xooz galatii bonchchide gisho untana firddodes dandda7ikaaya.

²² Yinna kille oochite hyarggitippa faxide atstses laytsita oytamappa aadhane.

Ammanze as woosa

²³ Phexiroosan Wahannisa billinttii ammanze bagguuntsago hyanggi, kahinunts hyalaquuntsin cimuntsi faago gaydebaz ubba untis ohida.

²⁴ Un yinno si7ide wode fettii wozina maaqqii Xoozza hyannigaara yaga7i woossida: «Ubba Ahize Laatstsayo, salo, sa7a, abban un gidida yezanno ubba medhdhidayo,

²⁵ Neenii ne arize, nu aday Dawute doontte Geeshi Ayyaanara, «Ayhude maaqqoosuntsi akkos zuuzingido?

Worzhuntsi akkos cer zorinttido?

²⁶ Sa7a kaatuntsin

worzha ahizuntsi wolla Laatstsellan

Tizhinttidellan denddida yagayda.

²⁷ «Turon, Heroodisan Phenxe Philaaxoosa Ayhude maaqqoosse asuntsaran Isra7eele asuntsara ne tizhide ne geeshi Na7ay Yesuusalla denddodes hyanna katamtte shiiqida.

²⁸ Mahi neenii ne wolqqaran ne qofar oochchoda ga7i qoppii bettide baz ubba un folida.

²⁹ Hyatten Laatstso, un manddizanno bo7o; nuunii ne aruntsii ne qaaltto kumutsi wozinar ohode gaar nuus wolqqa inggo.

³⁰ Ne geeshi oochanchchize Yesuusa suntsite hyargginttizuntsana fatstsodes, kille bazin gaama qofize baz oochinttode gaar ne kushito micco» ga7i woossida.

³¹ Un Xooz woossidannippa suuba un shiiqide bessita en7ida. Un ubbuntsi gidida Geeshi Ayyaana kumin Xoozze qaaltto qonccizi ohida.

Tiino ammanze asuntsi fettetitsi

³² Ammanzuntsi ubbunts qofaran wozinaran fetto maaqqida. Un faas yeze baz ubba ta baz ga7i ohoos. Yezin faas yezanno ubba wolla maadinttane.

³³ Hawaaruntsi Laatstse Yesuusa hyayqoppa denddidanno damma wolqqara markkidhane. Xoozii un ubbuntsis damma aadho keehatitsi inggida.

³⁴ Gade maaqqin keetsti yeze ubba bayzi birtto wolalla gaddane. Yinnii gisho ammanzunts gidda madhidhize fettin baaya.

³⁵ Birtto ki7i hawaaruntsis inggane; yinna birtto fetes fetes koshshide fana shaakkii shaakkii inggane.

³⁶ Qoophiroosa gaaze besite yelintide Yoosefa gaaze Leewe kochchappa maaqqide fete yene. E suntsito hawaaruntsi Barnnabaasa (Mintsitsize na7a) gayda.

³⁷ Barnnabaasa faas yeze gadito bayzi birtto ki7i hawaaruntsis inggida.

5

Hananiyan E machchita Saphphiiran

¹ Fettii Hananiya gaaze atstse fa machchita Saphphiirira gade bayzida.

² Yinna bayzide birtippa fa machchita erizin ashshii, attidanno ki7i hawaaruntsis inggida.

³ Yezin Phexiroosa Hananiyago, «Ne Geeshi Ayyaana cimmode gaaran gadito bayzide birtippa shaakkii ashshode gaar Xalahe ne wozintte akkos gelido?»

⁴ Neenii bayzodannippa tiino gadize nebaz baane? Mahi ne bayzi maaqqinin miishita nebaz baane? Yeezin, yinnii gaarize baz oochchodes akkos ne wozintte qoppido? Ne Xooz tiino worddidhdhidap attin as tiino worddidhdhikaaya» yagayda.

⁵ Hananiya yinna qaaltto si7ide gaar gol7i hyayqqida; yinno si7ide ubbuntsi damma zhashtida.

⁶ Na7atitsuntsi denddii E ahito ziidhii xaaxii kanggi moogida.

⁷ Hyaydzdzii saateppa suuba Hananiya machchita yinno erikaayzara Phexiroosa yeze besite gelida.

⁸ Phexiroosa iigo, «Yin gadito yinna birtis gammatii bayzidate? Ane taas oho» yagayda.

Izan, «Yee, yinna birtis gammatii bayzida» yagayda.

⁹ Phexiroosa maachito, «Neeran ne azinzera Laatstse Ayyaana fattanodes akkos zorinttidote? Yikke, ne azinza moogide asuntsi bale yene; nenan un bale kessoda» yagayda.

¹⁰ Maachita iira Phexiroosa tohiti kale gol7i hyayqqida; shakanuntsi gelize wode hyayqqidanno denggi bale kessii, I azinze kale kanggi moogida.

¹¹ Kumutsi woosa keetsitan yinno si7ide melle asunts ubba damma zhashtida.

Kille bazin gaama qofize bazin

¹² Hawaaruntsi gaama qofize bazin kille baz asunts gidda oochchiter yene. Ubbuntsi fettii wozinar Solomone furttsa shiiqane.

¹³ Melle asappa fettii asin untar maadinttodes miinggikaaya, yezin asuntsi untana bonchchida.

¹⁴ Ammanze dhiiratsuntsin maachunts faydita tiinostippa gaanggite qitida.

¹⁵ Yinnii gisho, asuntsi hyargganchchuntsana shanchafaran alggara tookkii Phexiroosa aadhize wode E dashita untappa fetalla fetalla dashode gaar oge doona kessii gaddane.

¹⁶ Mahi gaama asuntsi Yerusalaame kale yeze katamappa hyargginttizuntsana tuna ayyaana waayitsize asuntsana ekkii ye7ine; ubbuntsin faxane.

Hawaaruntsalla baytsi denddida

¹⁷ Kahinunts hyalaqizen eera yeze Saduqaawuntsi ubba ixxera kumii hawaaruntsalla denddida.

¹⁸ Hawaaruntsana aykkii worzha achi keetsta olida.

¹⁹ Yezin Laattsi kiitanchcho qamma achi keetsta furtsito bugii hawaaruntsana bale kessii,

²⁰ «Hyanggi, Xoozze Keetsta eqqii hyanna kille de7o qaaltto asuntsis ubba ohote» yagayda.

²¹ Hawaaruntsi yinno si7ide wode wontta gooda Xoozze keetsta gelii tamaarsse aykkida.

Kahinunts hyalaqizen eera yezuntsi yi7i, Isra7eele cimuntsana ubba xeezii shiishii hawaaruntsana fa tiino ko7ode gaar wottaddaruntsana achi keetsta kiittida.

²² Yezin wottaddaruntsi achi keetstsie hyanggi hawaaruntsana denggikaaya. Suub maaqqii yi7i asuntsago,

²³ «Nu hyanggize wode achi keetsiti furtsita mintstsii gorddinttin, naagizuntsi furtsite eqqiduntsana denggida. Yezin nu furtsito bugize wode gidda melle atto yezin fettii asin baaya» yagayda.

²⁴ Yinnii gisho, Xoozze Keetstsie wottaddaruntsana kiittize kahinunts hyalaquntsi yinno si7eze wode «Hawaaruntsalla akko hyanido?» ga7i tawida.

²⁵ Ye wode fettii asi unttago yi7i, «Yikke, yin accide asuntsi Xoozze Keetstsie eqqii asuntsana tamarssane» yaga7i unttis ohida.

²⁶ Xoozze Keetstsie wottaddaruntsana kiittize fa wottaddaruntsara hyanggi hawaaruntsana ki7ida. Yezin un fana asuntsi shuchchara dhogoda ga7i zhashtide gisho untana aaddashi ki7ida.

²⁷ Un hawaaruntsana ki7i, shiiqide shanggunts tiintte essin kahinunts hyalaqize unttago,

²⁸ «Yintana nuunii ye atstse suntsie tamarssaame gaar mintstsii kiittikaane? Yikke, yin timirttito Yerusalaame katama ubba yeltstsida. Ye atstse shemppitis nuna galisades koyanene?» yaga7i oocida.

²⁹ Phexiroosaran hyankko hawaaruntsara unttis mahite, «Nuunii asis kiitinttodannippa Xoozis kiitinttodes beezane.

³⁰ Masqalalla yin suxxii wodhide Yesuusa nu adunts Xoozze hyayqoppa dentsida.

³¹ Isra7eeluntsi nagarappa maaqqade gaaran un nagartta atto ga7inttode gaar Xoozii Yesuusa ahizayan ashshizaya mahi bonchchora faappa mizaqi zalar bettitsida.

³² Yinnis nu markka; mahi Xoozze fana kiitinttizuntsis inggide Geeshi Ayyaanan markka» yagayda.

³³ Shiiqide asuntsi yinno si7eze wode damma zhilidhdhii, hawaaruntsana wodhodes qoppida.

³⁴ Yezin as ubba gidda damma bonchchinttide, higge asttamaare maaqqide, Gamaaliyale gaaze fettii Farisaawuze denddii eqqii hawaaruntsana eerats gode bale kessode gaar kiittida.

³⁵ Yinnippa suuba, shiiqide asuntsago, «Isra7eele asuntso, hyantsi asuntsalla yin oochchodes qoppide bazitippa naaginttote.

³⁶ Akkos gayko, hyannippa tiino Tewodaasa fana, «Ta damma» ga7i denddin, oyddii xeet maaqqade asuntsi eera wolla maaqqida. Yezin eza wodhin eza kaallize ubbuntsi laanttinn fatstsoosse as maaqqii attida.

³⁷ Yinnippa suuba, asuntsi faydinttide wode Galilappa yeze Yihuda denddii gaama asuntsi fana kaallode gaar yiizida, yezin eza wodhin eza kaallize asuntsi ubba lanttida.

³⁸ Hyatten ta yinttis ohine; hyantsi asuntsappa shaginttote; untana bochchippete. Akkos gayko, hyanna qoftton hyanna oochito asi oochchizebaz maaqqiko dhaboda.

³⁹ Yezin hyanna qofttan hyanna oochita Xoozappa yi7idebaz maaqqiko, yin untana dhabssodes dandda7oos. Turippa yin Xoozara kaccinttitera benttaame fana» yaga7i ohida. Yinnii gisho, shiiqide asuntsi Gamaaliyale zoridanno ekkida.

⁴⁰ Hawaaruntsana hyankka faago xeezii alanggara garafizida. Yinnippa suuba, unttago, «Yesuusa suntsito lam7intsa ohippete» ga7i billii dakkida.

⁴¹ Yesuusa suntsiti gisho un borintte beezzebaz maaqqidanno erize gisho shangguuns tiinoppa ufayttitera kezida.

⁴² Un ubba wode Xoozze keetstan as keetstan Yesuusa E Kiristtoosa maaqqidanno tamarssen sabbaken ashshikaaya.

6

Laappun diyaqonaatuntsi doorinto

¹ Ye wode kaallizunts faydita gaanggi gaanggi hyanggodera, Girike doona ohinttize Ayhuduntsi Yihuda gidda yelintti yeze Ayhuduntsalla zuuzinggida. Akkos gayko, Girike doonara ohinttize Ayhuduntsi, «Awaras ingginttize katsite nu azinii baayze maachuntsi qohinttida» yagayda.

² Taphpho lam77i hawaaruntsi woosa keetsta as ubba xeezii, «Nu Xoozze qaala ohizanno ashshii katsta muuzanna nuus beezoos.

³ Yikke, ishunto, lo77o oochara, Geeshi Ayyaanaran cinccatitsara kumide laappun asuntsana yin giddappa doorote; nuunii untana hyanna oochitis shuumoda.

⁴ Yezin nuunii, ubba wode Xooz woosaran qaala tamarssera minggoda» yagayda.

⁵ Hawaaruntsi ohide ohita asuntsana ubba ufayssida. Yinnii gisho, ammanon Geeshi Ayyaana kumide Isxifaanosa, Filphoosa, Phirokoroosa, Niqaarona, Ximoona, Pharmmeenana Ayhude ammano gelii maaqqide Anxookiya Niqolawoosa doorida.

⁶ Untana hawaaruntsi tiino essin, hawaaruntsi untalla kushe gaddii Xooz woossida.

⁷ Xoozze qaala dalggitter hyanggida. Yerusalaame yeze ammanzunts faydita loysii gaanggitter hyanggida; gaama kahinuntsin ammanida.

Isxifaanosa aykintte

⁸ Isxifaanosa aadho keehatitsaran wolqqara kumii asunts gidda gaama qofize bazin kille baz oochchane.

⁹ Arotitsappa kezide Ayhude woosa Keetsta asuntsi Qereenappan Iskkinddiriyappa Kilqiyappan Iisiyappa yi7ide fettii fettii asuntsi denddii Isxifaanosara lallida.

¹⁰ Yezin Isxifaanosa ohite yeze cinccatitsiton Ayyaanza un ixnodes dandda7ikaaya.

¹¹ Yinna wodite un, «Musen Xoozin E cashshadera si7ida» gaaze worddo asuntsana dentsida.

¹² Yinnii gaar yizii asuntsana, cimuntsanan higge asttamaruntsana eella afa dentsitsida. Isxifaanosa aykkii Shanggo tiino kanggida.

¹³ Eella afa faydide worddo markkuntsi, «Hyay atstse hyanna Geeshi Keetsiton Muse higiton mahi mahi cazhane.

¹⁴ E, «Hyay Naazirete Yesuusa, hyanna Xoozze Keetsito laloda; mahi Muse nuus inggide higgito laammoda» yagaaze worddo markka essida» yagayda.

¹⁵ Shanggo shiiqite bettide asuntsi ubbanna Isxifaanosa loysii be7ize wode E sintta kiitanchcho sino maaqqii benttida.

7

Isxifaanosa ohe

¹ Kahinunts hyalaqize Isxifaanosago, «Hyanna turo?» yaga7i oocida.

² Isxifaanosa, «Ta ishuntson, ta aduntso, si7ote! Nu aday Abrahamama Kaarane yessades hyammadannippa tiino Masephexoomiya yessadera, bonchcho Xoozze ees qonccii,

³ «Ne gaditippan ne iginuntsappa shaakkintti ta nena beezze sa7a qito» yagayda.

⁴ Ye wode Abrahamama Kalddaawyane gadeppa kezii Kaarane sa7a yezida. E aday hyayqqidannippa suuba Xoozii eza hyanna sa7ite hyatte yin yezanne ki7ida.

⁵ E hyanna gaditippa melle atto yezin toher yedhdhize bessin Abrahamas inggikaaya. Yezin na7a eesi baayze wode Xoozii hyanna sa7ite eesin E kochchitis laattode bessi mahi inggodanno qaala gelida.

⁶ Xoozii Abrahamago, «Ne kochchita melle sa7a zaqqotitsa yessada; ize oyddii xeet bere un aro maaqqii aqode fanan un7inttode fana ohida.

⁷ Yezin ta ne kochchito ahize worzhuntsalla firddoda. Yinnippa maaqqii, un yinna gaditippa kezii hyanne taas goynoda» gayda.

⁸ Xoozii Abrahamama kochchita garrazinttode gaar eera caaqin, Yisaaqa yelinttide osfuntsa qammite garrazinttida. Yisaaqa Yayqooba yelida; mahi Yayqooba taphpho lam77i fa na7untsana, zartii ade maaqqiduntsana garrazida.

⁹ «Yayqooba na7untsi Yoosefa ixixii Gibxxe gade arotetsis bayzida, yezin Xoozze eera yene.

¹⁰ Eza, E madhiti ubbappa kessida. Gibxxe kaat Faroona tiino saban cinccatitsin eesi inggida. Gibxxe kaati Yoosefas Gibxxe sa7an fa keetstsito ubba ahode fana adetitsi wolqqa inggida.

¹¹ «Gibxxen Kanaane sa7a ubba naye gelii gaama asi waytsida. Ye wode nu aday Yayqooba na7untsi kattsa denggodes dandda7ikaaya.

¹² Yayqooba Gibxxe sa7a kattsa yezanno si7i nu aduntsana tiino yeyga dakkida.

¹³ Lam7intsa hyanggite Yoosefa fa ishuntsis fana erisida. Gibxxe kaatizen Yoosefa kochchito erida.

¹⁴ Yoosefa fa aday Yayqoobaran fa kara asuntsana, laappun tam ichchin asuntsana faago ye7ode gaar dakkii ki7izida.

¹⁵ Yayqooba Gibxxe sa7a wodhdhida; ezin E na7untsi ize hyayqqida.

¹⁶ Un ahita yinna bessitippa Seekeme tookkintti hyanggi, ize Abrahamama Emoore na7untsappa gaama birara wonggide boozite mooginttida.

¹⁷ «Yezin Xoozii Abrahamas inggoda gaydanno folize wodita yellodes ukkide wode Gibxxe sa7a yeze nu asuntsi gaanggi gaanggi hyanggida.

¹⁸ Yinnippa suuba, Yoosefa eroosse melle kaati Gibxxe sa7a ka7itida.

¹⁹ Ye kaatize nu kochchito genii eerats na7untsi hyayqqode fanan untana bale kessii olode fana nu aduntsana un7itsida.

²⁰ «Yinna wodite Muse yelinttida; E Xoozze tiino gaama lo77o bishshar yeze na7a. Fa aday keettsa hyaydzdzii agina yellodes diccida.

²¹ Muse kanggi hayaatsi gaxa gaddide wode Gibxxe kaat naata denggi ekkii faas na7a mahi eza dichchida.

²² Muse Gibxxuntsi eratitsi ubba tamaarii oheran oocharan mintsii as maaqqida.

²³ «Muses laytsita oyttam kumide wode fa ishuntsana, Isra7eeluntsana be7ades fa wozintte qoppida.

²⁴ Isra7eeluntsappa feta Gibxxe atstse qohodera bi7i ye Isra7eele attsa maaddii, ye qohiza Gibxxe attsa wodhii kushe mahida.

²⁵ Muse fa ishuntsana fa baggara Xoozii ashshodes yiizanno un tiiroda gayda, yezin un tiirikaaya.

²⁶ «Wonttisti wode lam77i Isra7eele asuntsi fete fetera hyadhinttoderi denggi untana giigissades koyi, «Asuntso, yin wolis ishe; akkosi fete feta qohe?» yagayda.

²⁷ «Yezin fa laggiza qohize Musego, «Nena nuulla ahize asin daynna mahide oode?»

²⁸ Ne omatse Gibxxe attsa wodhidannigaara tana wodhodes koyane?» yaga7i Muse urqqii dakkida.

²⁹ Muse yinno si7ide wode Gibxxeppa bettii Miidiyaame sa7a bete asi maaqqii yezitera lam77i dhiiratsi na7untsana yelida.

³⁰ «Laatstse kiitanchcho oyttam bereppa suuba Siina dere kale yeze akko baayze ganasa zhil7o kube gidida eexize tama loxe gidida Muses benttida.

³¹ Muse fa bi7idanne gaama qoppii, loytsii be7ades zhil7o kube kale shiiqii yezin, Laatstse qaala,

³² «Taani ne aduntsi, Abrahama Xooz, Yisaaqa Xooz, Yayqooba Xooz» yaga7itera Musego yi7ida. Muse zhashimora goqii be7ades dandda7ikaaya.

³³ «Laatstsi Musego, «Neenii eqqide sa7ita geeshi maaqqide gisho ne tohite yeze caammito kesso.

³⁴ Taanii Gibxxe yeze ta asunts madharan firddara un7inttizanno bi7ida. Un uuftto si7i untana ashshodes wodhdhida. Hyatte hyayga! Ta nena Gibxxe kiittoda» yagayda.

³⁵ «Isra7eelunsi hyaya Muse, «Nena nuulla hyalaqan daynna mahide oode?» yaga7i ixxidanno hyay attsa zhil7o kube gidida eesi benttide Kiitanchchunsi baggara hyalaqan ashshiza mahi Xoozii kiittida.

³⁶ Hyay atstse Muse Isra7eeluntsana Gibxxeppa kessii gaama qofize bazin kille baz oochchii untana Gibxxe sa7a, Erttera Abban, akko baayze ganasa oyttam bere kaalitsida.

³⁷ «Hyay atstse Isra7eele asuntsago, «Xoozii tana dentsidanni fana yin kochchitii giddappa ta gaar nabe yinttis dentsoda» gayday eza Muse.

³⁸ Akko baayze ganasa shiiqide Isra7eele asuntsara yeziday, nu aduntsara yeziday Siina Derizella ees ohide kiitanchchuntsara yezide Muse eza. Yeyzi, Xoozze de7o qaala nuus inggodes ekkida.

³⁹ «Yezin nu mayzuntsi Muses kiitinttodes kadhikaaya; eza ixzii suub Gibxxe maaqqades amudhdhida.

⁴⁰ Mahi Aaronan, «Nuna kaalitsize eequntsana nuus medhdho. Akkos gayko, hyayni nuna Gibxxeppa ki7ide Muse, wayezako nuunii eroos» yagayda.

⁴¹ Ye wode hyarina aazizi eequntsana medhdhida. Yentsi eequntsis zharsho zharshi fa kushite oochchide oochita un qoftti fana hyanide gisho ufayttida.

⁴² Yezin Xoozii untis bantte mahida. Un salo xoolintto goynode gaar untana olii ashshida. Nabunts maxaafite,

« «Isra7eele asuntso, oyttam bere ubba
akko baayze ganasa sa7a shukkide hyarsin
zharshide zharshito taas shiishidaane?»

⁴³ Yin, yinttis goynodes kesside Molohe dunkkaane
Refaane ga7inttize yin eeqize xoolintto misile tukkida.
Ta yinttana Baabiloonneppa
gode dakkoda» ga7intti xaafinttida.

⁴⁴ «Nu aduntsis akko baayze ganasa markka dunkkaane yene. Ezan Xoozii Muse kiittidannigaaran eza beezidanni gaaran medhdhida.

7:29 Keze 18:3-4 **7:30** Keze 3:1-10 **7:35** Keze 2:14 **7:36** Keze 7:5; 14:21; Faydo 14:33 **7:37** Mahe 18:15, 18

7:38 Keze 19:1—20:17; Mahe 5:1-33 **7:40** Keze 32:1 **7:41** Keze 32:2-6 **7:42** Amo. 5:25-27 **7:44** Keze 25:9,

⁴⁵ Mahi nu aduntsi yinna dunkkaantto fa aduntsappa ekkii Xoozii tiino bay7ide Ayhude maaqqoosse asunts gadito aykkide wode Iyyaasura yeyga ekkii gelida. Ye dunkkaaniza Dawute wode yellodes yinna besite yezida.

⁴⁶ Dawute Xoozappa nashshintida. Mahi Yayqooba Xoozses yessade keetsti keexades Xooz woossida.

⁴⁷ Yezin eesi keetsti keexxide Solomona.

⁴⁸ «Maaqqikon, Ubbappa kattara yeze Xoozze asi keexxide keetsta yezoos. Nabize gaydanni gaar,

⁴⁹ « <Salo taas araata,
sa7an ta tohita yedhdhize bessi.
Yeezin, taas yin akko gaarize keetsti keexxode?
Woy ta shemppize besita aba?

⁵⁰ Hyanno ubba ta kushite medhdhika?> yagayda Laatsti.

⁵¹ «Yin wayde si7oosse aso? Yin wozintta Xoozze qaala ekkodes akkosi ixrido? Yin hyayta akkosi tullido? Yin, yin aduntsi gaar ubba wode Geeshi Ayyaana ixxane.

⁵² Nabunts giddappa yin aduntsi bay7ikaayze oode? Xillizay yo7odanno tiinidhii ohiduntsana wodhida. Hyatte yin eza aatsii inggi wodhida.

⁵³ Yin Kiitanchcho kusheppa Xoozze higgito ekkida, yezin kiitinttikaaya» yagayda.

Isxifaanosa shuchchara dhogintte

⁵⁴ Un yinno si7ide wode fa wozintte Isxifaanosalla gaama zhilidhdhi, fa doontto dha7i manddida.

⁵⁵ Yezin Isxifaanosa Geeshi Ayyaanara kumii, Salo ude bi7i, Xoozze bonchchiton Yesuusa Xoozze mizaqi zalara eqqidanno bi7ida.

⁵⁶ «Yikke, taanii salo bugunttin, As Na7ay, Xoozze mizaqi zalara eqqidaya bi7ida» yagayda.

⁵⁷ Fa qaaltto dhoqi yiizii wuysittera, fa hyayito aykkii fettilla eego woxxida

⁵⁸ Eza katamappa gaxa kessii, shuchchara dhogida. Markkuntsi fa ma7ito fettii Saawula gaaze na7atitsi atstse kale gaddida.

⁵⁹ Isxifaanosa, «Ta Laatstso Yesuusa, ta shemppito ekko» yaga7i xeeqodera un eza shuchchara dhogane.

⁶⁰ Bunqqunttii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Ta Laatstsayo, hyanna nagartto untis atto ga7o» yagayda. Yinno yaga7i maaqqii hyayqqida.

8

Saawula ammanzuntsana bay7ida

¹ Saawula Isxifaanosa wodhe qofite gelida. Ye wode Yerusalaame yeze woosa keetstsite damma bay7e denddida. Hawaaruntsap attin ammanze ubbuntsi Yihuda sa7an Samaara sa7a lalinttida.

² Fettii fettii Xooz asuntsi Isxifaanosa moogida; mahi ees damma yeekkida.

³ Yezin Saawula woosa keetsito lalodes koyane. Ubbunts kara wutii gelii, ammanze dhiiratsuntsanan maachuntsana gochchii kessii achi keetsta geltsane.

Wonggele Samaara sabbakinttida

⁴ Lalinttide ammanzuntsi qitide bessa ubba qaala ohine.

⁵ Filphoosa Samaara katama gelii Kiristtoosa baz asuntsis ohida.

⁶ Gaama asuntsi Filphoosa gaydanno si7ide woden E oochchide kille bazito bi7ide woden eza akaakii si7ida.

⁷ Tuna ayyaana uukki gaama asuntsappa kezida; mahi gaama tohe gundduntsin wobbuntsin bilinttida.

⁸ Yinna katamite yeze asuntsi damma ufayttida.

⁹ Yezin Simoona gaaze fettii atitse yinna katamite yene. E, Taanii damma ga7i Samaara asuntsana maridhdhitera gaama qofizittera gam77ida.

¹⁰ Eeratsappa damma yellodes yeze asuntsana ubba, «Damma Xoozze wolqqita hyanno» ga7i eza si7ine.

¹¹ Gaama wodeppa aykkii maridhiterra Samaara asuntsana gaama qofize gisho asuntsi eza si7ine.

¹² Yezin Filphoosa Xoozze ka7itumon Yesuus Kiristtoosa suntsitibaz dhiiratsuntsisin maachuntsis ohin, un E baz ammanii xammaqinttida.

¹³ Mahi Simoonan fa ommite ammanii xammaqinttida. Filphoosar wolla hyanggide bessa ubba oochinttize damma kille baz bi7i gaama qoppida.

¹⁴ Yerusalaame yeze hawaaruntsi Samaara asuntsi Xoozze qaala ekkidanno si7ide wode Phexiroosan Wahannisan unttago dakkida.

¹⁵ Phexiroosan Wahannisan hyanggi, ammanzuntsi Geeshi Ayyaana ekkode gaar untis Xooz woossida.

¹⁶ Akkos gayko, Samaara asuntsi Laatstse Yesuusa suntsite xalaala xammaqinttidap attin untappa fetellan Geeshi Ayyaana hyaga wodhdhikaaya.

¹⁷ Ye wode Phexiroosan Wahannisan fa kushito untalla gaddin, un Geeshi Ayyaana ekkida.

¹⁸ Hawaaruntsi fa kushito untalla gaddin, untis Geeshi Ayyaana ingginttidanno Simoona bi7ide wode Phexiroosasin Wahannisas miishe ki7i,

¹⁹ «Taanin ta kushito gaddize ubbuntsi Geeshi Ayyaana ekkode fana hyanna adetits wolqqito taasin inggoya» yagayda.

²⁰ Yezin Phexiroosa eego, «Ne Xoozze imotitsi miishera ekkodes qoppide gisho ne miishita neera dhabo.

²¹ Ne wozintta Xoozze tiino likke maaqqikaayze gisho nees hyanne gisho woy ixa baaya.

²² Yikke, hyanna ne wozina iitatitsiti gisho nagarttipa maaqqo. Ne wozintte yeze iita qoftto Xoozii atto gawude gaar Laatsta woosso.

²³ Akkos gayko, neenii iita ixxeran nagara achchara yezanno ta be7ine» gayda.

²⁴ Simoona mahi, «Yin ga7idannippa fettin tana yellaame gaar taas Laatsta woossote» yagayda.

²⁵ Phexiroosan Wahannisan markkidhidannippa Laatstse qaala ohidannippa suuba Yerusalaame maaqqida. Samaara yeze gaama guta Wonggele ohida.

Filphoosa Tophphe moorinna xammaqida

²⁶ Laatstse kiitanchcho Filphoosago, «Denddii Yerusalaameppa Gaaza kanggize akko baayze ganasa ogizera hyanggo. Yinna ogita yeekka zalara yene» gayda. ²⁷ Filphoosa denddii qitida. Hinddeko gaaze Tophphe kaattis I miishito ubba naagize Tophphe asi yene. Ezin goynodes Yerusalaame yi7ida.

²⁸ Fara gaarella bettii, Yerusalaameppa fa sa7a maaqqitera nabe Isayaasa maxaafe nabbabane.

²⁹ Geeshi Ayyaana Filphoosago, «Ye gaarizego hyanggi E kale shiiqo» yagayda.

³⁰ Yeezin Filphoosa woxxi hyanggi yellize wode moorinnize nabe Isayaasa maxaafepa nabbabodera si7i, «Ne nabbabizanna nees gelane?» yagayda.

³¹ Moorinnize «Taas ohi geltsize as baayzin wayzi gelode?» yagayda. Fara gaarzella kezii bettode fana Filphoosa woossida.

³² Moorinnize nabbabize maxaafe kifilize,*

* 8:32 Isa. 53:7-8 8:37 Faydo 37 gidda yeze qoftto zaga Grike maxaafuntsi gujjikaaya.

«E duro fana shukinttodes izhinttida;

Duro na7a fa isintsito meedizunts tiino si77i gaazanni fana,
ezin fa doontto bugikaaya.

³³ E toochinttida; ees xillo firdda dhabida.

E de7ita hyanna sa7itippa hyal7ide gisho

E yeletuntsappa oonii ohode?» gayda.

³⁴ Moorinnize mahi Filphoosago, «Nabize obaz ohe? Fa baz ohinen woy melle asi
baz ohine? Taas ohoya» gayda.

³⁵ Filphoosa mahi, Xoozze qaala yinna besstippa aykkii, Yesuusa baz ohize
Wonggele ees ohida.

³⁶ Un hyanggiter hyaatsi yeze bessa yellida. Moorinnize, «Hyaatsi hyanno bo7o; ta
xammaqinttaame fana akko kayze?» gayda.

³⁷ Filphoosa eego, «Neenii ne kumutsi wozinappa ammaniko dandda7ane» gayda.

E mahi, «Yesuus Kiristtoosa Xoozze Na7a maaqqidanno ta ammanane» gayda.

³⁸ Gaarize eqqode fana moorinnize kiittin, lam77untsi wodhdhii hyaatsta gelida;
Filphoosan eza xammaqida.

³⁹ Un hyaatsitippa gaxa kezide wode Laatstse Ayyaana Filphoosa qoppikaayzin
ekkida. Lam7intsa moorinnize Filphoosa bi7ikaaya, yezin fa ogito ufayttiter qitida.

⁴⁰ Filphoosa Azaaxone benttida. Mahi Qisaariya ye7ode wontsis katamar wutii
Wonggele markkidhida.

9

Saawula Kiristtoosa ammanida (Hawa. 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ye wode Saawula Laatsti tamaruntsana wodhodes manddii kahinunts
hyalaqizego qitida.

² Laatstse ogito kaallize dhiiratsuntsanan maachuntsana denggiko, accitera
Yerusalaame ko7odes, Demasqqo yeze Ayhude woosa Keetstsis dabddaabbe
xaafinttode gaar eza woossida.

³ E hyanggi, Demasqqo katama yellodes ukkoder, qoppikaayzin saloppa damma
foo7o E kantte foo7ida.

⁴ E sa7ite gol7in, «Saawula, Saawula, akkos tana bay7e?» gaaze qaala si7ida.

⁵ Saawula, «Laatstso, ne oode?» yaga7i oocida.

«Taanii, ne bay7ize Yesuusa» yagayda.

⁶ Laatsti eego, «Denddii katama gelo; ne oochchodes koshshize baz ize nees ohoda»
yagayda.

⁷ Saawulara ogito hyanggize asuntsi akkon ohikaayzara eqqii attida. Ootsito si7ine,
yezina oona yezakon bi7ikaaya.

⁸ Saawula gol7ide bessitippa denddii be7ize wode E aafita dengganxida. Yinnii
gisho, un E kushito aykkii kaalitsi Damasqqo geltsida.

⁹ Hyaydzdzii qamma yellodes E be7ades dandda7ikaaya; akkon mu7ikaaya;
uzhikaaya.

¹⁰ Damasqqo gidida fettii Hananiya gaaze Yesuusa tamarize yene. Laatsti
qonccitsara, «Hananiya» yaga7i xegida.

Hananiya mahi, «Ta Laatstso, yoo» yagayda.

¹¹ Laatstsi eego, «Denddii moolo ga7inttize ogito hyanggi, Yihuda keetsta Saawula
gaaze Terseseppa ye7eze atsta koyo; Saawula hyatte woosalla yene.

¹² Mahi Hananiya gaaze atstse gelii, Saawula lam7intsa be7ade gaar fa kushito
eella gaddodera qonccitsara bi7ida» yagayda.

¹³ Hananiya mahi, «Laatstso, Yerusalaame ne geeshi asuntsalla ye atstse akko gaar iita baz oochchezako ta gaama asappa si7ida.

¹⁴ Mahi Damasqqo gidda ne suntsito xeegezuntsana ubba accodes, kahinunts hyalaquntsi ees adetits wolqqa inggidda» yagayda.

¹⁵ Yezin Laatstsi eego, «Saawula Ayhude maaqqoosse asunts tiino, kaatuntsi tiinon Isra7eele asunts tiinon, ta suntsito tookkodesin taas oochchodes doorinttide miishe maaqqide gisho ne eego qito.

¹⁶ Akkos gayko, ta suntsiti gisho E wantsi madha ekkodes koshshizako ta eza beessada» yagayda.

¹⁷ Hananiya hyanggi, keetsta gelii, fa kushito Saawulalla gaddii, «Ta ishe Saawula, ne yi7ize ogite nees benttide E Laatstse Yesuusa, ne be7ade gaaran Geeshi Ayyaanara kumode gaar tana kiittida» gayda.

¹⁸ Ellisii, Saawula aftippa fettii quro fana yeze baz wodhdhin, Saawula lam7intsa bi7ida. Mahi denddii xammaqinttida.

¹⁹ Katstsa mu7i minggida. Damasqqo gidda yeze tamarutsara eeratsi gamma gam77ida.

Saawula Damasqqo tamarssida

²⁰ Ellisii Saawula, «Yesuusa Xoozze Na7a» yaga7i Damasqqo gidda yeze Ayhude woosa keetsta qaala tamarssida.

²¹ Yinno si7ize ubbuntsi qoppii, «Hyay Yerusalaame Yesuusa suntsito xeegezuntsana bay7izaya baane? Mahi hyayga yi7idanna untana accii, kahinunts hyalaquntsi tiino kanggodes baane?» yagayda.

²² Yezin Saawula qaala ohera miinggiter hyanggida. Yesuusa, E Kiristtoosa maaqqidanno qonccizi ohide gisho Damasqqo gidda yeze Ayhuduntsi ees mahodebaz dhabida.

²³ Gaama qammappa maaqqii Ayhuduntsi shiiqii, Saawula wodhodes zorinttida.

²⁴ Yezin Ayhuduntsi fana wodhodes qoppidanno Saawula erida. Un eza wodhodes gamman awaran katama furtsite naagane.

²⁵ Mahi E tamaruntsi eza gamma kanggi, gimbbe gase wulunqqera kessii daachchora kettsida.

Saawula Yerusalaame tamarssida

²⁶ Saawula Yerusalaame yellide wode ammanzuntsara yellinttodes qoppida. Yezin E Kiristtoosa ammanidanna untis turo aazanxi ixxin ees zhashtida.

²⁷ Yezin Barnnabaasa Saawula hawaaruntsago kanggida. Oge Laatstsi wayzi qoncczakon ohizezako, mahi Saawula Damasqqo gidda Yesuusa suntsite zhashtikaayzara wayzi qaala ohezako untis geeshi ohida.

²⁸ Saawula Yerusalaame wutii Laatstse suntsite zhashtikaayzara qaala ohitera, hawaaruntsara wolla yezida.

²⁹ Mahi Saawula Girike doona ohize Ayhuduntsara ohintti lallida. Yezin un eza wodhodes koyda.

³⁰ Ammanze asuntsi yinno si7i, Saawula Qisaariya kanggi Terseese dakkida.

³¹ Yihuda, Galilan Samaaran ubba gidda yeze woosa keetsita sarora yezida. Mahi minggida; Laatstsis zhashtiter Geeshi Ayyaana miintsitsodera gaanggitter hyanggida.

Phexiroosa Liidan Iyoophen tamarssida

³² Phexiroosa sa7a ubba wutii Liida yeze ammanze asuntsago yellida.

³³ Ize osfun bere kumutsi wobpii yiitsa woy7i yeze Eeniya gaaze atstsa denggida.

³⁴ Phexiroosa, «Eeniya, Yesuus Kiristtoosa nena fatstsoda; denddii ne yitsito dentso» yagayda. Ezin ellisii denddii eqqida.

³⁵ Liidan Saaronan yeze asuntsi ubba Eeniya bi7i, Laatstsago maaqqida.

³⁶ Iyoophe katama fettii Xaabito gaaze ammanzanna yene. (Xaabito ga7intizanna gen77e ga7intte) Iza fa yezide wodite ubba lo77o baz oochiteran dahuntsana maaddite yezida.

³⁷ Ye wode iza hyargginttii hyayqqin, asuntsi I ahito meeccii, fooqella kessii woytstsida.

³⁸ Liida Iyoophes kale. Ammanzuntsi Phexiroosa Liida yezanno si7i, «Woy7a nuugo ellisii yo7o» yagaaze kiita lam77i asara eego kiittida.

³⁹ Yinnii gisho, Phexiroosa denddii, untara qitida. Yeyga yellin, fooqella yeze kifilite eza geltsida. Azini baayze maachuntsi Phexiroosa kantte eqqii yeekkitera Dorqqa untara faxa yezitera oochchide qamistton afultto ubba Phexiroosa beezida.

⁴⁰ Phexiroosa untana ubba bale kessii, bunqqunttii Xooz woossida. Mahi ahitigo maaqqii, «Xaabite, denddo» yagayda. Xaabita fa aafito bugii Phexiroosa bi7i, denddii bettida.

⁴¹ Phexiroosa izo fa kushite katizii dentsii essida. Yinnippa maaqqii, ammanzuntsanan azinii baayzuntsana xeegee, un tiino shiishida.

⁴² Hyanna ohita Iyoophe katama ubba yellida. Gaama asuntsi Laatsta ammanida.

⁴³ Phexiroosa Iyoophe Simoona gaaze qole hayaashize kara gaama wode gam77ida.

10

Phexiroosan Qornneliyoosan

¹ Qisaariya, «Xaaliya ola asuntsana» ga7inttize olinttizunts gidida fettii Qornneliyoosa ga7inttize mato hyalaqa yene.

² Qornneliyoosa fa kara asuntsara Xooz goynizen zhashtize asi, dahuntsanan maaddane, mahi ubba wode Xooz woossane.

³ Fettii wode uddufun saate kumizin Xooz kiitanchcho eego yi7i, «Qornneliyoosa» ga7i xeeqodera E qonccitsara geeshi bi7ida.

⁴ Qornneliyoosa zhashtii Kiitanchchiza dakkii loytsii bi7i, «Laatstso, yinna akko?» yagayda.

Kiitanchchize mahi, «Ne woositana dahuntsana ne maaddidanna Xoozze tiino qofinttes yellida.

⁵ Hyatte asuntsana Iyoophe dakkii, Phexiroosa gaaze Simoona ki7izo.

⁶ Phexiroosa abba gaxa qole hayaashize Simoona kara zaqqottetsi bettida» gayda.

⁷ Qornneliyoosa faas ohide kiitanchchize qitin, fa aruntsappa lam77untsana Xooz goynize fa kale wottaddaruntsappa feta xeegee,

⁸ untis ohi Iyoophe kiittida.

⁹ Wonttisti wode un hyanggi, Iyoophe katama ukkoderana izipun saate gaar yezin Xooz woossodes Phexiroosa fooqella kezida.

¹⁰ E naydhdhii katstsa maades koyda, yezin katstsa kaxxoderana E ayyaanara maaqqii qonccitsi bi7ida.

¹¹ Salo bugunttin, damma afula aazize baz oyddii zalara aykkinttii wodhdhoderana E bi7ida.

¹² Iza besite oyddii tohera yeze gurdde xootsi, sazara gochinttize medhetitsin salo landda ubba yene.

¹³ Ye wode «Phexiroosa, denddii eqqii shukkii mo7o» gaaze qaala eego yi7ida.

¹⁴ Yezin Phexiroosa, «Laatstso, ade! Ta tuna baz mulon mu7i eroos» gayda.

¹⁵ Mahi, «Xoozii geeshidanno ne tuna ga7ippe» gaaze qaala lam7intsa eego yi7ida.

¹⁶ Yinnan, hyaydzdzii tohe yi7idannippa maaqqii ye damma afula aazize ellisii ude salo ekinttida.

¹⁷ Phexiroosa fa be7eze qonccitsiti bilitsita, «Akko maaqqad yessa?» ga7i fa wozintte qoppodera, Qornneliyoosa kiitteze asuntsi Simoona kara oocii denggi bale eqqida.

¹⁸ Fa qaaltto un dhoqi yiizii, «Phexiroosa gaaze Simoona zaqqotits yeze hyanne yene?» yaga7i oocida.

¹⁹ Phexiroosa qonccitsara bi7idanno tawodera, Geeshi Ayyaana eego, «Hyaychche, hyaydzdzii asuntsi nena koyane.

²⁰ Denddii wodhdho, ta untana kiitteze gisho so7ikaayzara untara qito» yagayda.

²¹ Phexiroosa asuntsago wodhdhii, «Yin koyze tana; akkos yi7idote?» yagayda.

²² Un mahi, «Nuna mato hyalaqize Qornneliyoosa kiittida. E xillo, Xooz goynize asin Ayhude asunts gidda ubba gaama bonchchinttide asi. Qornneliyoosa, nena fa kara ki7izii qaala neepa si7ode fana geeshi kiitanchcho ees ohida» yagayda.

²³ Phexiroosa asuntsana kara geltsii morkkida.

Wonttisti wode, denddii untara qitida. Yoophe katama yeze ammanzuntsappa fettii fettii asunts eera wolla qitida.

²⁴ Wonttistti wode, Qisaariya yellida. Qornneliyoosa fa iginuntsanan fa kale lagguntsana fettilla xegii shiishii, Phexiroosa naagane.

²⁵ Phexiroosa kara gelodes yi7adera, Qornneliyoosa eera yellintti E tiino gol7i ees goynodes koyda.

²⁶ Yezin Phexiroosa, «Denddo, taanin ta ommite ne gaar asi» yaga7i eza dentstsida.

²⁷ Phexiroosa Qornneliyoosara ohitera kara gelize wode gaama asuntsi shiiqidanno denggida.

²⁸ E asuntsago, «Ayhude asi melle worzhara wolla maaqqades woy yellinttodes woga baayzanno yin erane. Yezin taanii ooden tuna woy geeshi ga7aame gaar Xoozii tana beezida.

²⁹ Yinnii gisho, yin taago kiittin ixrikaayzara yi7ida. Hyatte tana akkos xegizezako taas ohote» yagayda.

³⁰ Qornneliyoosa, «Taanii hyayno oyddii gammappa tiino hyannii wode uddufun saate woosa woossodera, foo7ize ma7o ma77ide asi ta tiino eqqida.

³¹ E taago, «Qornneliyoosa, Xoozii ne woosito si7ida, neenii dahuntsana maaddidanno qoppida.

³² Yikke, asi Yoophe kiittii, Simoon Phexiroosa gaazaya xegizo. E, Simoona gaaze qole hyaashize atstse kara abba gaxa bettida» yagayda.

³³ Yinnii gisho, ta neego ellisii kiittida; ne yi7idanna lo77o. Yikke, Xoozii nena Kiittidebaz ubba si7odes hyatte nu ubbuntsi hyanne Laatstse tiino yene» yagayda.

Phexiroosa ohe

³⁴ Kaallii, Phexiroosa, «Xoozii asis sino bi7i asi asappa shagoos.

³⁵ Yezin asi ubba oona maaqqikon faas zhashtizayan xillo oocha oochchizella Xoozii ufayttizanno ta turo qoppida.

³⁶ Xoozii, ubbuntsi Laatstii maaqqide Yesuus Kiristtoosa baggara sarotitsi ohitera hyanna wonggeltto Isra7eele asuntsis kiittezanno yin erane.

³⁷ Wahannisa xinqqate baz sabbakide wodeppa aykkii Galilan Yihuda sa7a ubba yellodes hyanidanno yin erane.

³⁸ Xoozii Naazirete Yesuusa Geeshi Ayyaanara tizhii wolqqa inggida. Xoozii eera yeze gisho lo77o baz E oochchitera Xalahe kushe aqiduntsana ubba fatstsitera wutida.

³⁹ «Ayhude sa7an Yerusalaame E oochchide ubbabazitis nu markka. Un masqalalla suxxii eza wodhida.

⁴⁰ Yezin Xoozii hyaydzdzintsa wode hyayqoppa eza dentsii asuntsis qonccode gaar yiizida.

⁴¹ Yinna qonccitsita Xoozii tiino dooride markkuntsis fattin as ubbas maaqqoos. E hyayqoppa denddidannippa maaqqii eera mu7i uzhida.

⁴² Nu Wonggele asuntsis ohode gaaran faxa yezuntsallan hyayqqiduntsalla firddodes Xoozii shuumide Yesuusa maaqqizanno markkidhade gaar nuna kiittida.

⁴³ Xoozii eza ammanize ubba nagartta, E suntsite atto ga7inttizanno nabuntsi markkidhane» yagayda.

Ayhude maaqqoosse asuntsi ammanii Geeshi Ayyaana ekkida

⁴⁴ Phexiroosa hyaga yinna ohito hyaasikaayzin qaala si7ize ubbuntsalla Geeshi Ayyaana wodhdhida.

⁴⁵ Phexiroosara Yoopheppa yi7ide ammanize garrazinttide Ayhude ubbuntsallan, Ayhude maaqqoosuntsallan Geeshi Ayyaana wodhdhidanno bi7i gaama qoppida.

⁴⁶ Akkos gayko, un melle melle doonara ohiteran Xoozze dammatitsito sabbodera si7ida.

Ye wode Phexiroosa mahi,

⁴⁷ «Hyantses mahi nu gaar Geeshi Ayyaana ekkiduntsi xammaqinttaame gaar hayaatsi kayode oode?» yagayda.

⁴⁸ Un Yesuus Kiristtoosa suntsite xammaqinttode gaar untana kiittida. Yinnippa maaqqii, un faara eerats wode bettode gaar Phexiroosa woossida.

11

Phexiroosa fa oochchidanno Yerusalaame woosa keetstsis ohida

¹ Hawaaruntsin Yihuda yeze ammanzuntsi, Ayhude maaqqoosuntsin Xoozze qaala ekkidanno si7ida.

² Phexiroosa Yerusalaame qitide wode garrazinttide ammanzuntsi,

³ eego, «Ne garrazinttikaayzuntsago gelii untara kattsa akkos mu7ido?» ga7i lallida.

⁴ Yezin Phexiroosa hyanidanno tiinoppa aykkii tarar tarar ohida:

⁵ «Taanii Yoophe katama Xooz woossittera qonccitsi bi7ida. Damma afula aazize baz oyddii zalara aykkinttii saloppa wodhdhitera taago yi7ida.

⁶ Taanii dakkii loytsii E gidito be7ize wode oyddii tohera yeze gurdde xootsuntsi, sazara gochinttize medhon salo landduntsana bi7ida.

⁷ «Phexiroosa, denddii, shukkii mo7o» gaaze qaala si7ida.

⁸ «Yezin taanii, «Laatstso, ade, tuna baz woy geezhikaayzebaz mulon doonago shiishii eroos» yagayda.

⁹ «Xoozii geeshidanno neenii tuna ga7ippe» yagaaze qaala lam7intsa saloppa yi7ida.

¹⁰ «Yinna hyaydzdzii tohe hyanidannippa suuba, maaqqii ubba bazita salo ude ekinttida.

¹¹ Yinna saate hyaydzdzii asuntsi Qisaariyappa taago kiitinttii ta yeze keetstsite yellida.

¹² So7ikaayzara untara qitode gaar Ayyaana taas ohida. Mahi hyanna izippun ishuntsi Yoopheppa taara Qisaariya hyanggiduntsara Qornneliyoosa kara gelida.

¹³ Kiitanchcho E kara eqqii, «Yoophe kiittii Phexiroosa ga7inttize Simoona xeeqizo.

¹⁴ Nenan ne kara as ubba ashshize qaala E nees ohoda» gaydanno Qornneliyoosa nuus ohida.

¹⁵ «Taanii ohe aykkize wode Geeshi Ayyaana tiino nuulla wodhdhidannigaara untallan wodhdhida.

¹⁶ Ye wode <Wahannisa hyaatsara xammaqida, yezin yin Geeshi Ayyaanara xammaqinttoda> yagayde Laatstse qaaltta taas tiirintida.

¹⁷ Xoozii nuus Laatstse Yesuus Kiristtoosa ammanzuntsis inggide imotitsito mahi izo Ayhude maaqqoosuntsisin inggiko, yeezin Xooz kayodes ta oode?» yagayda.

¹⁸ Un yinno si7ide wode fa lallizanno ashshii, «Yinno maaqqiko, Xoozii Ayhude maaqqoosuntsin nagarappa maaqqii de7o yessade gaar ixa inggida» yaga7i Xooz galatida.

Anxookiya woosa keetsta

¹⁹ Isxifaanosa hyayqos yeltside bay7e gisho lalinttide ammanzuntsi qaala Ayhudunts xalaalas ohitera Siroofinge, Qoophiroosan Anxookiyan yellodes wutida.

²⁰ Yezin Qoophiroosappan Qereenappan yi7ide fettii fettii ammanize asuntsi Anxookiya hyanggi, Laatstsi Yesuusa Wonggele Girike asuntsis ohida.

²¹ Laatstse wolqqa untara yene; mahi gaama asuntsi ammanii Laatstsago maaqqida.

²² Yinna ohito Yerusalaame yeze woosa keetsita si7ide gisho Barnnabaasa Anxookiya kiittida.

²³ Barnnabaasa Anxookiya qitide wode Xoozze aadho keehatitsi oocha bi7i ufayttida. Un ubbuntsi fa kumutsi wozintte Laatstse gidda miinggi yessade gaar untana zorida;

²⁴ yinnii gisho Barnnabaasa Geeshi Ayyaanaran ammanora kumide lo77o asi. Gaama asuntsi Laatstsa ammanida.

²⁵ Yinnippa maaqqii, Barnnabaasa Saawula koyodes Terseese qitida.

²⁶ Ize Saawula denggide wode Anxookiya ekkii yi7ida. Barnnabaasan Saawula woosa keetstsi asuntsara fettii bere mulo bettii gaama asuntsana tamarssida. Tamaaruntsi Anxookiya woosa keetsta «Kiristaane» ga7intti tiinii xeeqintida.

²⁷ Ye wode fettii fettii nabuntsi Yerusalaameppa Anxookiya wodhdhida.

²⁸ Un giddappa Agaboosa ga7inttize denddii sa7a ubba damma naye kessadanno Ayyaana wolqqara tinbbite ohida. Yinna hyanidanna Roome Kaat Qalawudiyoosa wode.

²⁹ Ammanzuntsi fete fete fa wolqqiti gaar miishe kessii Yihuda yeze ammanzutsis maade dakkodes qofa accida.

³⁰ Un hyannigaara yeyzi, miishito Barnnabaasaran Saawularan woosa keetsta cimuntsis dakkida.

12

Woosa keetstsalla damma baytsi yellida

¹ Ye wode Kaat Heroodisa* woosa keetstsi asuntsappa bagguntsana bay7e aykkida.

² Wahannisa ishe Yayqooba mashshara wodhida.

³ Yinna Ayhuduntsana ufayssidanno bi7i, gujjii Phexiroosan aytsida. Yinna hyanidanna boora Ba7ale bonchchize qammite.

⁴ Phexiroosa aykkii accida. Faasiga bonchchize woditippa maaqqii worzhunts tiino aatsodes qoppii, oyddii oyddii wottaddaruntsi eza naagode gaar taphpho izippun wottaddaruntsis aatsii inggida.

⁵ Yinnii gisho, Phexiroosa achi keetsta naaginttane. Yezin woosa keetsta asuntsi ees mintsii Xooz woossane.

Kiitanchcho Phexiroosa achi keetstsappa kessida

11:16 Hawa. 1:5 **11:19** Hawa. 8:1-4 **11:28** Hawa. 21:10 * **12:1 Kaat Heroodisa:** Hyay Kaat Heroodisa, Heroodisa Agirpha gaazes anggissaya. E, 37-44 Maarotitsi Bere yellodes ahida. E kaat Heroodisas naazes na7a. Ezin hawaaruntsi oocha Zofa. 25 yezes ade. **12:4** Keze 12:1-27

⁶ Heroodisa Phexiroosa asunts tiino shiishodannippa tiino qamma Phexiroosa lam77i zalara lam77i wottaddaruntsaran lam77i santsalaatara acinttii un gidda genttida. Naagizuntsi achi keetsta furtsite eqqii naagane.

⁷ Tiirikaayzin Laatse kiitanchcho benttida. Achi keetsta foo7o foo7ida. Kiitanchchize Phexiroosa millito bochchii barkkizii, «Elle denddo» yagayda. Iira santsalaatan E kushtippa wodhdhida.

⁸ Kiitanchchize eego, «Ne ma7ito ma77o, ne caammiton aatso» yagayda. Phexiroosa hyannigaara oochchida; kiitanchchize, «Ne laxinza ma77i tana kaallo» yagayda.

⁹ Phexiroosa achi keetstsappa kezii kiitanchchiza kaallida. Ees qonccitsi be7izegaara yi7idap attin kiitanchchize oochchize bazita turo aazikaaya.

¹⁰ Kiitanchchizen Phexiroosan tiinon lam7intsa naagize zabiza aadhii katama kanggize birit furtsitigo yellida. Furtsita untis fa faas erii bugunttida. Un kezii fettii ogera hyanggodera kiitanchchize tiirikaayzin Phexiroosappa shaakkinttida.

¹¹ Phexiroosas wozintta maaqqin, «Tana Laatsti fa Kiitanchchiza dakkii, Heroodisa kushtippa naagii bettide Ayhude asunts ubbappa ashshidanno hyatte turo erida» yagayda.

¹² E yinno akaakide wode gaama asuntsi wolla shiiqii Xooz woossiz besite, Marqqoosa gaaze Wahannisa intta Mayrami kara qitida.

¹³ Ize bale eqqii xegida. Fettii Rooda ga7inttize arita furtsito bugodes yi7ida.

¹⁴ Rooda Phexiroosa qaala maaqqidanno eride wode ufayssar kumii bale bugikaayzin suub woxxi hyanggi, «Phexiroosa bale eqqida» yaga7i asuntsis ohida.

¹⁵ Asuntsi iigo, «Ne zhaashtane!» yagayda. Rooda Phexiroosa maaqqidanno geeshi ohida. Un, «Ye E kiitanchcho» yagayda.

¹⁶ Yezin Phexiroosa bale eqqii xegii ashshanxin asuntsi furtsito bugii eza bi7i gaama qoppida.

¹⁷ Yezin un si77i gawude gaar Phexiroosa fa kushite mallii Laatsti achi keetstsappa eza wayzi kessezako untis qonccizi ohi, «Hyanno Yayqoobasin ammanze asuntsis ohote» ga7i izip kezii melle bessa qitida.

¹⁸ Sa7a wonttize wode «Phexiroosa aba qitido?» ga7i wottaddaruntsi wol gidda gaama kacinttida.

¹⁹ Heroodisa Phexiroosa koyzin, E dhabide wode naagizuntsana qurii, untana wodhode gaar kiittida. Yinnippa suuba, Heroodisa Yihudappa Qisaariya wodhdhii ize eerats wode bettida.

Heroodisa hyayqo

²⁰ Heroodisa Xiroosa asuntsallan Sidoona asuntsalla gaama kaccida. Un wolla fettilla yi7i kaat moorinna Bilasxoosa maadinttode gaara woossii yee7e ga7izii faas cima mahi giigodes Heroodisago hyanggida. Un gadita katsta kaatize gadeppa dengane yeshsha.

²¹ Heroodisa shuuminttide wode fa ka7itumo afultto ma77i, araatalla bettii asuntsis ohida.

²² Asuntsi, «Yinna Xoozze qaala, as qaala baaya» yaga7i uukkida.

²³ Heroodisa Xooz bonchchikaayze gisho iira Laatse kiitanchcho eza guuddin zaqilara mu7intti hyayqqida.

²⁴ Yezin Xoozze qaala dicciteran dalggitera hyanggida.

²⁵ Barnnabaasan Sawulan fa oochito faaddii Marqqoosa gaaze Wahannisa faara ekkii Yerusalaamep maaqqida.

13

Barnnabaasan Saawulan kiitinttida

¹ Anxookiya yeze woosa keetsta nabuntsin asttamaaruntsin yene. Un Barnnabaasa, Kartsi ga7inttize Simoona, Qereenappa yi7ide Lukiyosa, Kaat Heroodisara diccide Minaahenen Saawulan.

² Un Laatsti goynoderan xoomodera Geeshi Ayyaana, «Taanii xeevide oochitis Barnnabaasan Sawulan taas shaakkote» yagayda.

³ Yinnii gisho, un xoomidaanippa woossidannippa maaqqii fa kushito unttalla gaddii dakkida.

Barnnabaasan Saawulan Qoophiroosa qitida

⁴ Yinnii gisho, Geeshi Ayyaana untana kiittida. Selewuqe hyanggida; iippa markkabe gidda gelii Qoophiroosa hayaarsa teqinttide sa7a qitida.

⁵ Un Silmmaana yellii Ayhude woosa keetsta Xoozze qaala ohida. Wahannisa* maadditera untara yene.

⁶ Un Qoophiroosa hayaarsa teqinttide sa7a aadhii Phaafu yellize wode fettii worddo nabe Bar-Yesuusa gaaze Ayhude maro denggida.

⁷ Ye marize worzha ahize Sarggiyoosa Phawuloosa gaaze qofara yeze atstera yene. Sarggiyoosa Phawuloosa Barnnabaasan Sawulan faago xeezii Xoozze qaala si7odes koyda.

⁸ Yezin Girike doonara marizay suntsitan «Elmmaasa» ga7inttane. E gade ahize ammanaame gaar kayodes koyi Barnnabaasan Phawuloosan ixida.

⁹ Yezin Phawuloosa gaaze Saawula Geeshi Ayyaanara kumii marizaya dakkii bi7i,

¹⁰ «Naate, Xalahe na7ayo, iitatitsi ubba kumidayo, xillotitsi ubbas morkkizayo, luule Laatstse ogito mirqqizanno ashshoso?

¹¹ Yikke, hyatte Laatstse kushe neella yene. Ne qooqe maaqqada; eerats wodes awa foo7o ba7aama» yagayda.

Iira qayqayon dhuman E aafto goozin, fa kushito aykkii kaalitsize as koyitera wutida.

¹² Gade ahize yinno bi7ide wode Laatstse baz tamarssizanne gaama qoppii ammanida.

Barnnabaasan Phawuloosan Phisidiya Anxookiya qitida

¹³ Phawuloosan eera yezuntsi Phaafuppa denddii, Phinfiliya yeze Phergge markkabe qitida. Wahannisa untappa shaakkinti Yerusalaame maaqqida.

¹⁴ Yezin un Pherggeppa aadhii Phisidiya yeze Anxookiya yellida. Sambbata wode Ayhude woosa keetsta gelii bettida.

¹⁵ Muse higgiton nabunts maxaafan nabbabinttidannippa maaqqii Ayhude woosa Keetsti hyalaquntsi, «Nu ishunto, asi mintsitsize qaala yinttis yezako asuntsis ohoyate» ga7i unttago kiittida.

¹⁶ Phawuloosa denddii eqqii fa kushtira mallitera, «Isra7eele asuntsis, mahi Xooz goynize Ayhude maaqqoose asuntso, si7ote.

¹⁷ Hyantsi Isra7eele asunts Xoozze, nu mayzuntsana doorida. Gibxxe sa7a zaqqotitsa un yessadera, untana gaantsi fa damma wolqqara Gibxxe sa7appa untana kessida.

¹⁸ Akko baayze sa7a oyttam bere gaar untana dandda7ida.

¹⁹ Kanaane sa7a Ayhude maaqqoose laappun ka7itumo kayi un gadito fa asuntsana laattizida.

²⁰ Yinna ubba hyanidannippa oyddii xeet ichintam bere maaqqida. Yinnippa maaqqii Saamu7eela wode yellodes ahize daynna untis inggida.

* **13:5 Wahannisa:** Hyanna besite xaafinttide, hawaare Wahannisa maaqqikaayzin Wahannisa Marqqoosa ga7inttize Marqqoosa Wonggele xaafidaya. **13:17** Keze 1:7; Keze 12:51 **13:18** Faydo 14:34; Mahe 1:31 **13:19** Mahe 7:1; Iya. 14:1 **13:20** Mahe 2:16; 1 Sam. 3:20

²¹ Yinnippa maaqqii, un faas kaati inggode gaar woossin, Xoozii Biniyame kochchappa Qiise na7a, Saawula oyttam bere ka7itode gaar untis inggida.

²² Xoozii Saawula shaaridannippa maaqqii untalla Dawute ka7itsida. Xoozii Dawutebaz markkidhite, «Ta wozintti gaar maaqqidaya ta qoftto ubba oochchiza Issey na7a Dawute denggida» gayda.

²³ «Xoozii, taanii Dawute kochchappa Isra7eele asuntsana ufayssiza ko7oda gaydanni gaar Yesuusa ki7ida.

²⁴ Yesuusa yo7odannippa tiino Isra7eele asuntsi ubba fa nagarttipa maaqqii xammaqinttode gaar Wahannisa qaala ohida.

²⁵ Mahi Wahannisa fa oochchito folodes yi7ite asuntsago, «Tana oona ga7i qoppete? Taanii yin naagize Kiristtoosa baaya, yezin ta E caamma billodes taas beezoosse taappa suubite ye7ine» gayda.

²⁶ «Ishuntso, Abrahama kochchuntso, mahi hyanne Ayhude maaqqikaayzara Xoozis zhashtizuntso, hyanna ashshize qaalta nuus kiitintida.

²⁷ Akkos gayko, Yerusalaame yeze asuntsin un hyalaquntsi Yesuusa erikaaya. Sambbata ubbanne nabbabinttize nabunts qaalto tiirikaayze gisho ezalla firddi nabuntsi ohide qaalto folida.

²⁸ Yesuusa wodhissades fettii miknaaten benttaanxin Philaaxoosa eza wodhodes inggode gaar woossida.

²⁹ Un Yesuusa baz Geeshi Maxaafite xaafinttidanno ubba folide wode masqalappa eza ketstsii moogida.

³⁰ Yezin Xoozii hyayqoppa Yesuusa dentsida.

³¹ Yinnippa maaqqii, E faara Galilappa Yerusalaame yi7iduntsis gaama qamma benttida. Un hyatte E baz asuntsis markkidhane.

³² «Xoozii nu aduntsis inggoda gayde Wonggele nuunii yinttis ohine.

³³ Dawute fa Mazmure Maxaafite lam7intsa zofantte,
« «Neenii, ta Na7aya,
ta hyayno nena yelida»

ga7intti xaafinttide Yesuusa, Xoozii hyayqoppa dentsii nu mayzuntsis inggoda gaydanno nuus un na7untsis folida.

³⁴ E wooqaame gaar Xoozii hyayqoppa eza dentsite erisodes,
« «Taanii Dawutes inggoda gayde
ammaninttide geeshi anjjo yinttis inggoda» yaga7i ohida.

³⁵ «Yinnii gisho, Mazmure Maxaafite melle besa mahi,
« «Ne Geeshize ahito wooqqizoos» gayda.

³⁶ «Dawute fa wode Xoozze qoftto folidannippa maaqqii hyayqqii fa aduntsara mooginttii wooqqida.

³⁷ Yezin Xoozii hyayqoppa dentsiday wooqqikaaya.

³⁸ «Yinnii gisho, ta ishuntso, nagara ashshize Yesuusa zalara tiinidhdhii yinttis ohinttidanno erote. Muse higgita nagarappa xillissades dandda7oos.

³⁹ Yezin Yesuusa ammanze ubbuntsi nagarappa xillane.

⁴⁰ Yinnii gisho, nabuntsi gaydanna yinttana yellaame fana naaginttote.

⁴¹ « «Xoozii gaydebaz leqqizuntso! Bo7ote!
Gaama qoppote! Dhabote!
Ooden ohin, yin ammanoose oocha
ta yin wodite oochchoda» » yagayda.

13:21 1 Sam. 8:5; 10:21 **13:22** 1 Sam. 13:14; 16:12; Maz. 89:20 **13:24** Mar. 1:4; Luqa. 3:3 **13:25** Maato. 3:11; Mar. 1:7; Luqa. 3:16; Waha. 1:20, 27 **13:28** Maato. 27:22-23; Mar. 15:13-14; Luqa. 23:21-23; Waha. 19:15 **13:29** Maato. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luqa. 23:50-56; Waha. 19:38-42 **13:31** Hawa. 1:3 **13:33** Maz. 2:7 **13:34** Isa. 55:3 **13:35** Maz. 16:10 **13:41** Ibr. 1:5

⁴² Phawuloosan Barnnabaasan Ayhude woosa keetstsappa kessadera, kaallize Sambbata yinno gujjii ohode gaar asuntsi untana woossida.

⁴³ Shiiqita lanttidannippa maaqqii gaama Ayhuduntsin Ayhudunts ammantte gelii Xooz goynize gaamuntsi Phawuloosan Barnnabaasan kaallida. Ammaniduntsii Xoozze aadho keehatitsite mintstsii yessade gaar untana zorida.

⁴⁴ Lam7intsa Sambbata katama yeze asuntsappa attide baaya yagawude wontsis Xoozze qaala si7odes shiiqida.

⁴⁵ Yezin Ayhuduntsi gaama asuntsana be7eze wode Phawuloosa antsinttii E ohito ixzii eza cazhida.

⁴⁶ Phawuloosan Barnnabaasan zhashtikaayzara, «Xoozze qaaltta tiinidhdhii yinttis ohinttodes beezane. Yezin yin qaala ixzii medhina de7o ekkodes nuus beezoos ga7i yin, yin ommite firddide gisho yikke nuunii Ayhude maaqqoosuntsago maaqqada.

⁴⁷ Akkos gayko Laatsti,
«Alame kumutsita ne baggara attode gaar,
ta nena Ayhude maaqqoosse asuntsis foo7o mahida» ga7i nuna kiittida» gayda.

⁴⁸ Ayhude maaqqoosuntsi yinno si7ide wode ufaytti Xoozze qaala bonchchida. Mahi medhina de7oos doorinttide ubba ammanida.

⁴⁹ Laatstse qaaltta yinna sa7ito ubba yellida.

⁵⁰ Yezin Ayhuduntsi, Ayhude maaqqoosse Xooz goynize bonchchinttide maachuntsanan katama yeze damma asuntsana Phawuloosallan Barnnabaasallan dentsitsida. Yentsi asuntsi untana bay7e aykkii fa sa7itippa kessida.

⁵¹ Yezin Phawuloosaran Barnnabaasaran ixvizuntsis malla maaqqade gaar fa tohitippa xura fixxii Iqooniyone katama qitida.

⁵² Mahi Anxookiya yeze ammanzuntsi Geeshi Ayyaanaran ufayssara kumida.

14

Phawuloosan Barnnabaasan Iqooniyone qitida

¹ Kasennigaara, Phawuloosan Barnnabaasan Iqooniyonen Ayhudunts woosa keetsta gelii gaama Ayhuduntsin Ayhude maaqqoosuntsi ammanode wodes qaala ohida.

² Yezin ammanikaayze Ayhuduntsi, Ayhude maaqqoosutsi wozintto laammii ishuntsalla dentsitsida.

³ Hawaaruntsi ize gaama wode gam77ida. Un zhashtikaayzara Laatstse baz ohida. Laatstsii mallan kille baz un oochchode gaar untis adetits wolqqa inggi fa aadho keehatitsi qaaltta turo maaqqizanno beezida.

⁴ Yezin yentsi katama asuntsi shaakkintti, baggita Ayhuduntsara baggita mahi Hawaaruntsara maaqqida.

⁵ Ayhude maaqqoosuntsin Ayhuduntsin fa hyalaquntsara wolla maaqqii hawaaruntsana qohodesin shuchchara dhogodes koyda.

⁶ Hawaaruntsi yinno erii, Lisxiran Derbbe ga7inttize Liqaa7oniya katamuntsi giddan un guta yeze sa7a aachinttida.

⁷ Ize Wonggele ohida.

Phawuloosaran Barnnabaasara Lisxiran Darbben

⁸ Yelinttidannippa aykkii lam77i tohita wobbin yedhdhii eroosse fettii asi Lisxira yene.

⁹ Ye attsay Phawuloosa ohodera bettii si7ine. Phawuloosa eza dakkii be7ize wode faxodes ees ammano yezanno bi7i,

¹⁰ fa qaaltto dhoqi yiizii, «Moolii ne tohitira eqqo» yagayda. Yeezin, doollii denddii eqqii yedhdhe aykkida.

¹¹ Phawuloosa oochchidanno asuntsi bi7i fa qaaltto dhoqi yiizii Liqaa7oniya doonara, «Eequntsi asi aazii nuugo wodhdhida» yagayda.

¹² Barnnabaasa, «Diya» ga7i, Phawuloosa ohize waannize gisho eza, «Hermmeene» ga7i suntsida.

¹³ Katamappa gaxa yeze Diya goyno keetsta kahinzen asuntsi kormman bonchcho fudhe hawaaruntsis zharshodes koyi katama furtsa ki7ida.

¹⁴ Yezin Barnnabaasan Phawuloosan yinno si7eze wode un oochchodes qoppidanno ixii fa ma7ito feedhida. Asunts gidda woxxi gelii,

¹⁵ fa qaaltto dhoqi yiizii, «Asuntso, hyanno akkos oochchete? Nuunin yin fana asi. Hyanna fatstsoosse bazitippa salon sa7an, abba un gidda yeze ubbabazito medhdhide de7o Xoozzego yin maaqqade gaar yinttis nuunii Wonggele ohine.

¹⁶ E zaga asuntsana fa ogito yedhdhade gaar dakkii ashshida.

¹⁷ Yezin ira saloppa bukkizida, katstsan woder woder inggida, katsta inggi yinttana gaama ufayssida, yeyzi yinttis lo77o baz oochchii faas markka dhabsikaaya» yagayda.

¹⁸ Hawaaruntsi yinno ga7i faas asuntsi zharshaame gaar waayi kayda.

¹⁹ Anxookiyappan Iqooniyoneppan yi7ide Ayhuduntsi, asuntsana fa zala mahi shuchchara Phawuloosa dhogida. Unttis E hyayqqide gaar aazin katamappa gaxa gochchii kanggi olida.

²⁰ Yezin ammanzuntsi yi7i, E kale wutii eqqezin E denddii katama gelida. Wonttisti wode Barnnabaasara wolla Darbbe qitida.

Phawuloosan Barnnabaasan Sooriya Anxookiya maaqqida

²¹ Un Darbbe katama Wonggele ohi gaamuntsana ammanzuntsana mahidannip suuba Lixsira, Iqooniyonen Phisidiya Anxookiya maaqqida.

²² Ize ammanzuntsi ammanora miinggi yessade gaar zorii, «Xoozze ka7itumo gelodes nuunii gaama madha ekkodes beezane» yaga7i tamaarsida.

²³ Mahi woosa keetstsis ommite ommite cimuntsana doorida. Xoomidannippa woossidannippa maaqqii un ammanize Laatstses un hyadarito inggidda.

²⁴ Phisidiya sa7a kantsii aadhii Phinfliya qitida.

²⁵ Pherggen qaala ohidannippa maaqqii Axaaliya qitida.

²⁶ Iippa un fa folide oochitis Xoozze aadho keehatitsitis untis hyadara inggide Anxookiya markkabera maaqqida.

²⁷ Anxookiya yelide wode woosa keetsta asuntsana shiishii Xoozii untara oochchide oochito ubba Ayhude maaqqoosse asuntsi ammanode gaar untis wayzi furtsi bugezako ohida.

²⁸ Ezin ammanzuntsara gaama wode gam77ida.

15

Yerusalaame shiiqo

¹ Fettii fettii asuntsi Yihudappa Anxookiya hyanggi, «Muse wogiti gaar yin garrazinttanxiko attodes dandda7oos» ga7i ammanzuntsana tamaarsse aykkida.

² Yinna Phawuloosan Barnnabaasan untara gaama lallode gaaran kacinttode gaar yiizida. Yinnii gisho, Anxookiya yeze fettii fettii asuntsi Phawuloosaran Barnnabaasara Yerusalaame hyanggi Hawaaruntsara cimuntsara yellintti yinna ohito billode gaar qofa accinttida.

³ Woosa keetsita untana kiittin qitida. Un Fingeran Samaarera aadhittera Ayhude maaqqoosuntsi Xoozago wayzi maaqqezako ohida. Yinna ammanzuntsana ubba gaama ufayssida.

⁴ Un Yerusalaame yellide wode woosa keetsita, Hawaaruntsin cimuntsi untana makkida. Xoozii untara oochchidanno ubba ohida.

⁵ Yezin Farisaawunts baggappa ammanide fettii fettii asuntsi denddii eqqii, «Ayhude maaqqoosse ammanize asuntsi garrazintodesin Muse higgito naagodes beezane» yagayda.

⁶ Hawaaruntsin cimuntsi yinno zorinttodes shiiqida.

⁷ Gaama ohinttidannippa maaqqii, Phexiroosa denddii eqqii, «Ta ishuntso, Ayhude maaqqoosuntsi Wonggele qaala ta doonappa si7i ammanode gaar tiinidhii tana Xoozii yin giddappa dooridanno yin erane.

⁸ As wozina erize Xoozze Geeshi Ayyaana nuus inggidannigaar untisin inggi turizida.

⁹ Ammanora un wozintto geeshide gisho nu giddan un gidda shaako gaddikaaya.

¹⁰ Yinnii gisho, nu aduntsin nuunii tookkodes dandda7oos qambbara ammanzuntsi geetalla gaddii hyatte akkos Xooz fattanete?

¹¹ Laatstse Yesuus aadho keehatitsite un attidanni gaara nuunin attidanno ammanane» yagayda.

¹² Asuntsi si77i ga7i, Barnnabaasan Phawuloosa Ayhude maaqqoosse asunts gidda un baggara Xoozii oochchide mallan kille bazi ubba ohodera si7ine.

¹³ Un ohi hyaasidannippa maaqqii Yayqooba, «Ishuntso, ta gaazanno si7ote.

¹⁴ Xoozii Ayhude maaqqoosuntsi gidda fa fa suntsito xeegez worzha doorodes koyi untana tiino wayzi qoppezako Simoona ohida.

¹⁵ Nabunts qaaltta hyannira giigane. Geeshi Maxaafite,

¹⁶ «Hyannippa suuba, ta maaqqada,
Woddide Dawute keetsito keexxoda.
Wul7inttide keetsiton mahi essoda.

¹⁷⁻¹⁸ Attide asuntsi ubba taago ye7oda,
ta xeezide Ayhude maaqqoosse asuntsi ubba tana koyoda. Zagappa aykkii yinna erinttode fana yiizide
Laatstse, ohine» yagayda.

¹⁹ «Yinnii gisho, ta qofta Xoozago maaqqize Ayhude maaqqoosuntsana nuunii waaytsosako lo77o.

²⁰ Yezin un eeqas zharshinttii tunidebaz ma7aame gaar, olalaame gaar, bawuta ma7aame gaaran suutsi uzhaame gaaran ma7aame gaar untis nuunii dabddaabbe xaafodes beezane.

²¹ Muse higge zagappa aykkii Sambbata Sambbata Ayhude woosa keetsta nabbabinttii katama ubba sabbakinttane» yagayda.

²² Yinnippa maaqqii, hawaaruntsin cimuntsi woosa keetsta as ubbuntsara fettilla fa gidda fa eerats asuntsana doorii Phawuloosaran Barnnabaasara Anxookiya dakkodes qofa accida. Gaama erinttide kaalitsizuntsana Barssabaasa ga7inttize Yihudan Sillaasen doorida.

²³ Hyannigaara ga7intti dabddaabbe untalla dakkida: «Nu hawaaruntsin cimuntsi yin ishuntsi, Anxookiya, Sooriya Kilqiya yeze Ayhude maaqqoosse ishuntsis nu sarotits kiittida.

²⁴ «Nuunii kiittikaayze asuntsi nu giddappa hyanggi, «Yin garrazintodesin higgito naagodes beezane» ga7i, yinttana waaytsidannon zhilizidanno si7ida.

²⁵ Nuunii kadhize Barnnabaasan Phawuloosa doorinttide asuntsara wolla yinttago dakkodes fettii wozinara nu qofto accida.

²⁶ Un nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa gisho fa de7ito aatsii inggida.

²⁷ Yinnii gisho, nu xaafidanno un fa doonara gujjii yinttis ohode fana Yihudan Sillaasen kiittida.

²⁸ «Hyanna koshshizuntsap attin melle toofo yinttana toossame gaar nuunin Geeshi Ayyaana ohito accida.

²⁹ Eeqas zharshinttii tunidebaz mu7ippete, suutsi uzhippete, bawuta mu7ippete, olalipete. Hyantsi ubbappa yin, yin ommite naagiko lo77o baz oochchane. Lo77o yezote» yagayda.

³⁰ Yinnii gisho, kiitinttiduntsi moyzinttii Anxookiya qitii ammanze asuntsana shiishii, dabddaabbiza inggidda.

³¹ Un ye mintsitsize dabddaabbiza nabbabide wode ufayttida.

³² Mahi Yihudan Sillaasen fa ommite nabuntsana maaqqide gisho ammanzuntsana loytsii zorii mintsitsida.

³³ Un Anxookiya eeratsi wode bettidannippa suuba ammanze ishuntsi loytsi moyzin fana kiittezuntsago maaqqida.

³⁴ [Yezin Sillaasen ize attodes koyda.]*

³⁵ Mahi Phawuloosan Barnnabaasan melle gaama asuntsara wolla Laatstse qaala tamarssitera Wonggele ohitera Anxookiya gam77ida.

Phawuloosan Barnnabaasan shaakkinttida

³⁶ Eerats qammappa suuba Phawuloosa Barnnabaasago, «Nu Laatstse qaala ohide katamite ubba ammanizuntsi wayzi yezako suuba maaqqitera be7ada» yagayda.

³⁷ Barnnabaasa Marqqoosa ga7inttize Wahannisa faara hyammade fana koyda.

³⁸ Yezin Phawuloosa Marqqoosa faara hyammade fana koykaaya. Akkos gayko, E Phinfiliya shaakkintti untara oochchodes hyanggikaaya.

³⁹ Un gidida iita kachchi kezin fetay fetayppa shaakkinttida. Barnnabaasa Marqqoosa ekkii markkabera Qoophiroosa qitida.

⁴⁰ Yezin Phawuloosa Sillaase doorida; ammanzuntsi Phawuloosa Xoozze aadho keehatitsi hyadarito inggidannippa maaqqii E kezii qitida.

⁴¹ Yeyzi, woosa keetsti mintsitsitera Sooriyan Kilqiyaran wutida.

16

Ximotiyoosa Phawuloosaran Sillaasera yellinttida

¹ Phawuloosa Darbben Lisxiran qitida. Ize Ximotiyoosa gaaze ammanize asi yene. E intta ammanze Ayhude maacho, E aday Girike asi.

² Lisxiran Iqooniyone yeze ammanzuntsi Ximotiyoosa baz loytsii markkidhida.

³ Phawuloosa Ximotiyoosa faara ekkodes koyi, E aday Girike asi maaqqidanno yinna besite yeze Ayhude ubbuntsi erize gisho eza garrazida.

⁴ Un katamara aadhitter Yerusalaame yeze hawaaruntsin cimuntsin accide qofto ammanzuntsi naagode gaar untis ohitera aadhida.

⁵ Yinnii gisho, woosa keetsita ammanora miinggite, faydoran qammite qammite gaanggitter hyanggida.

Phawuloosa Maqedooniya qitode gaar xeeqinttida

⁶ Isiya gidida qaala ohaame gaar Geeshi Ayyaana untana kayde gisho Phirggeran Galaatiya sa7ara aadhida.

⁷ Un Miisiya gaxa yellide wode Bitiiniya qitodes qoppida yeshsha. Yezin Yesuusa Ayyaana untana kayda.

⁸ Yinnii gisho, un Miisiya kalera aadhitera Xiro7aada wodhdhida.

* 15:34 Fetti fetti kushera xaafide maxaafite faydo 34 baaya. 15:38 Hawa. 13:13

⁹ Phawuloosa qamma qonccitsara fettii Maqedooniya asi faago, «Maqedooniya fiinggi nuna maaddoya» ga7i eqqii woossodera bi7ida.

¹⁰ Qonccitsi E bi7idannippa maaqqii nu Maqedooniya qitodes koyda. Yinnan, Wonggele ize yeze asuntsis ohodes Xoozii nuna xeegeida aazida.

Liidiya Kiristtoosa ammanida

¹¹ Xiro7aadappa denddii markkabe gidda gelii Samotiraaqe hyanggide, wonttisti wode Naaphule hyanggida.

¹² Izippa denddii Maqedooniya sa7a yeze Filphisiyusa ga7inttize worada katama hyanggida. Mahi Filphisiyusa Roomuntsi ahize katama. Nu yinna katamite eeratsi wode bettida.

¹³ Sambbata wode katamappa gaxa borkka doona Ayhuduntsi Xoozze woossizze bessi yezanno qoppii ize hyanggida. Yinna besite shiiqide maachuntsis qaala ohida.

¹⁴ Nuna si7ize asuntsappa fettii Liidiya ga7inttize Tiyaaxiroone katamappa yi7ide, Xooz ammanze zoqo ma7o zal77ize, maachita yene. Phawuloosa ohizanno iza si7ode gaar Laatstsii I wozintto bugida.

¹⁵ Liidiya fa kara asuntsara wolla xammaqinttidannippa maaqqii nuugo, «Yin tana Laatsta turo ammanida gayko ta kara yi7i shemppote» ga7i mintsii woossida.

Phawuloosan Sillaasen acinttida

¹⁶ Nu Xooz woossizze besite hyanggodera iita ayyaana iilla afa yezii maridhdhize fettii wudur arita nuura yellinttida. Iza maridhdhii gaama bira fa laatstsuntsis ke7ine.

¹⁷ Phawuloosan nunan kaallii, «Hyantses Ubbappa kattara Xoozze aruntsana! Un yin attode ogito ohizuntsana» ga7i uukkida.

¹⁸ Ubba wode yinnii gaar gaane. Yezin Phawuloosa zhilidhdhi suub maaqqii, ye ayyaanza, «Yesuus Kiristtoosa suntsite iippa kezo» ga7i kiittida. Iira iita ayyaanze iippa kezida.

¹⁹ Yezin I laatstsuntsi faas bira denggize ogita dhabidanno bi7i, Phawuloosan Sillaasen aykkii, firdda keetsta daynnuntsi tiino gochchii kanggida.

²⁰ Daynnuntsi tiino untana kanggi, «Hyantses Ayhude asi maaqqii nu katama asuntsana gaama waaytsane.

²¹ Nu Roome gade asuntsi ekkodesin oochchodes woga maaqqoosse baz tamaarssane» gayda.

²² Asuntsi fettii zala maaqqii, Phawuloosallan Sillaaselan denddida. Daynnuntsi un ma7ito gaarii gufer untana guuddade fana kiittida.

²³ Untana gaama hyadhdhidannippa suuba achi keetsta geltsida. Achi keetstsito kafizay untana mintsii kafode gaar kiittida.

²⁴ Achi keetstsito kafize yinna kiitto ekkii, Phawuloosan Sillaasen achi keetstsitis qol7a geltsida. Un tohito duttsara accida.

²⁵ Yezin qamma bilahe maaqqize wode Phawuloosaran Sillaaseran woossitteran mazmure yexxitteran Xooz galatane. Achi keetstsite yeze melle asuntsin un gaazanno si7ine. ²⁶ Qoppikaayzin achi keetsiti sa7ita en7inttode wontsis sa7a en7ida. Yinna saatte furtsita ubba bugunttii attida; acinttide asuntsi ubbuntsi santsalaata bilinttii wodhdhida.

²⁷ Achi keetstsito kafize genttoppa barkkide wode achi keetsiti furtsita ubba bugunttidanno bi7i acinttide asuntsi kessii ekkii qitide gaar aazin fana wodhodes mashsha ekkida.

²⁸ Yezin Phawuloosa fa qaaltto dhoqi yiizii «Nu ubbanna hyanne yeze gisho ne nena qohippe» gayda.

²⁹ Achi keetstsito kafize xomppe woossii ekkii ellisii gidda woxxida. Goqitera Phawuloosa tiinon Sillaase tiino zuggida.

³⁰ Unttana bale kessii, «Ta laatstsuntso, ta attodes akko oochchodes beeze?» gayda.

³¹ Phawuloosaran Sillaasera eego, «Laatstsi Yesuus Kiristtoosa ammano; neeran ne kara asuntsaran attoda» gayda.

³² Un eesin E kara yeze ubbuntsis Laatstse qaala ohida.

³³ Qamma yinna saatte achi keetsito kafize unttna kanggi un hyarggize bessito meeccida. Ellisii fa kara as ubbuntsara xammaqinttida.

³⁴ Phawuloosan Sillaasen fa kara kanggi unttis katstsa aatstsida. E fa kara asi ubbuntsara Xooz ammanide gisho ufayttida.

³⁵ Sa7ita wonttin daynnuntsi, «Yentsi asuntsana billo» yaga7i foolisuntsana eego kiittida.

³⁶ Achi keetsito kafize, «Yin bilinttode gaar daynnuntsi kiittida. Yikke, kezii saro qitote» yaga7i yinna kiitto Phawuloosas ohida.

³⁷ Yezin Phawuloosa yentsi foolisuntsago, «Nu Roome asi* maaqqadara un nuna firdda baytsi as tiino hyadhdhii, achi keetstsa olida. Hyatte nuna aachintti kezii qito gaane? Hyanoos, un fa ommitis yi7i nuna kesso» gayda.

³⁸ Foolisuntsi daynnuntsis yinno ohin, Phawuloosaran Sillaaseran Roome sa7a asi maaqqidanno si7ide wode zhashtida.

³⁹ Yinnii gisho, daynnuntsi yi7i unttago, Nu yinttna qohida yaga7i maarotitsi oocida. Achi keetsitippa bale unttna kessii, katamappa kezii qitode gaar woossida.

⁴⁰ Phawuloosaran Sillaaseran achi keetsitippa kezii Liidiya kara hyanggida. Ize ammanzuntsara yellintti unttna mintsitsii kezii qitida.

17

Phawuloosa Teselonqe tamarssida

¹ Phawuloosara Sillaaseran Amfipholisaran Apholoniyaara aadhii Teselonqe qitida. Ize Ayhude woosa keetstsi yene.

² Phawuloosa zaganni gaara ize gelida. Ize hyaydzdzii sambbata Xoozze qaalappa asuntsis ohida.

³ Kiristtoosa madha ekkodesin hyayqoppa denddodesin beezanno unttis geeshi ohitera, «Yesuusa hyay ta yinttis ohizay Kiristtoosa» yagayda.

⁴ Unttappa fete fete ohidanna turo maaqqidanno ekkii Phawuloosaran Sillaasera wolla fetto maaqqida. Yinnii fana, Xooz goynize gaama Girike asuntsin gaama bonchchinttide maachuntsin unttna wolla maaqqida.

⁵ Yezin Ayhuduntsi ixixii fettii fettii oocha baayze iita asuntsana ogeppa shiishida. Katamito buqe aykkida; Phawuloosan Sillaasen asuntsis aatsii inggodes koyi Iyaasone keetstsite teqqida.

⁶ Phawuloosan Sillaasen unttis benttaanxin, Iyaasonen fettii fettii ammanzuntsana katama hyalaquntsago gochchii kanggi, «Hyantses sa7ito ubba buqizuntsi hyatte nuugo yi7ida.

⁷ Iyaasone unttna fa kara gaddida. Hyantses, «Yesuusa gaaze melle kaati yene» ga7i Qeesare kiitto ixixane» ga7i dhoqi gayde qaalara ohida.

⁸ Shiiqide asuntsin katama hyalaquntsi yinno si7i hyanodebaz dhabida.

⁹ Hyalaquntsi Iyaasonan melluntsana waaser billida.

Phawuloosa Beeriya tamarssida

¹⁰ Ammanzuntsi Phawuloosan Sillaasen qammara Beeriya dakkida. Beeriya yellii, Ayhude woosa keetstsa gelida.

* **16:37 Roome as:** Phawuloosa Roome as yaga7i fana xeeqidanna ye wode Ayhude sa7a ahize Roome ka7itumo maaqqide gisho. Ye wode Roome sa7ite yeze asuntsi firdda baayzin garafinttoos.

¹¹ Beeriya asuntsi Teselonqe asuntsappa aadhii wozina dalgga. Un qaaltto kumutsi wozinappa ekkida; Phawuloosa gaydanna turo maaqqidanno shaakkii erodes ubba wode Geeshi Maxaafe nabbabane.

¹² Yinnii gisho, untappa gaamuntsi, Girikuntsappa bonchchinttide gaama maachuntsin gaama dhiiratsuntsii ammanida.

¹³ Yezin Teselonqe yeze Ayhuduntsi Phawuloosa Xoozze qaala Beeriy giddan ohidanno si7ide wode Beeriya yi7i asuntsana buqida.

¹⁴ Yinnippa maaqqii, ammanzuntsi ellisii Phawuloosa abba kale dakkida. Yezin Sillaasen Ximotiyoosan Beeriya attida.

¹⁵ Phawuloosa moyzide asuntsi Ateena yeltsida. Yentsi asuntsi Sillaasen Ximotiyoosan faas dandda7inttide gaar ellisii faago ye7ode gaar Phawuloosa kiitteze kiitto ekkii Beeriya maaqqida.

Phawuloosa Ateena qitida

¹⁶ Phawuloosa Ateena Sillaasen Ximotiyoosan kafittera, katama eeqa kumidanno bi7i zhilidhdhida.

¹⁷ Yinnii gisho, Ayhude woosa Keetsite Ayhuduntsaran Xooz goynize Ayhude maaqqoosse asuntsara mahi faara yellinttize asuntsara ubba wode gabe lallane.

¹⁸ Ephiqoroosan Isttoyke ga7inttize bagguuntsappa fettii fettii eruntsi Phawuloosara wolla lallida. Untappa fete fete, «Hyay canccize akko ohodes koye?» yagayda.

Melluntsi Phawuloosa Yesuusan hyayqoppa denddo baz faas ohide gisho «Melle eequntsi baz ohiza aazane» yagayda.

¹⁹ Phawuloosa aykkii Aryoospaagosa gaaze shiiqo besite kanggi, «Hyanna ne tamarssize kille bazita akko yezakon nuna eriso?

²⁰ Akkos gayko, ne nuus kille baz ohine; yikke yinna akko yezakon nu erodes koyane» yagayda. ²¹ Ateena asuntsi ubbuntsin ize yeze zaqquntsi kille baz ohikaayzaran si7ikaayzaran feezhoos.

²² Phawuloosa Aryoospaagosa gidida shiiqide asuntsi tiino eqqii, «Ateena asuntso, yin eequntsis ubba baza gaama zhashtizanno ta bi7ida.

²³ Taanii yin katamara wutittera yin goynize besite be7ize wode «Erinttoose Xooz» ga7intti xaafinttide zharsho bessito denggida. Hyanna yin erikaayzara goynizaya ta yinttis ohoda.

²⁴ Sa7an sa7alla yeze ubbabazito medhdhide Xoozze, salon sa7a Laatstse, asi keexxide keetstsa yezoos.

²⁵ E de7o, shemppon ubba baz as ubbas inggide gisho face yeze asi fana as maade koyoos.

²⁶ Xoozii un yessade wodesin besis wuzula inggida. Yinnippa as kochchi ubba fettii asappa medhdhii sa7a ubba gaddida.

²⁷ E yinno oochchidanna asi eza koyode fanan qurichchi denggode fana. Maaqqikon E nuuppa hyaako baaya.

²⁸ Yinttappa fettii fettii yexxizuntsi, «Nu E na7untsana» maaqqidanni fana, Nu E gidida faxes yene, en7inttane.

²⁹ Yikke, nu Xoozze na7untsana maaqqide gisho «Xoozii as yiillatitsaran qofara worqqappa woy birappa woy shuchchappa oochinttidebaz aazane» ga7i qoppodes beezoos.

³⁰ Yinnii gisho, Xoozii tiino wode asi erikaayzara oochchidanno ashshii aadhida, yezin hyatte ubba bessa yeze asi ubba nagarappa maaqqade gaar kiittane.

³¹ Akkos gayko, Xoozii fa dooride atstera sa7alla yeze asi ubballa xillo firdda firddodes qamma giigizii gaddida. Eza hyayqoppa dentsii yinno as ubbas geeshida» gayda.

³² Unttappa fettii fettii asuntsi hyayqoppa denddebaz Phawuloosappa si7i, eza leqqida. Yezin melluntsi, «Nuunii yinno neeppa gujjii si7odes koyane» gayda.

³³ Yinnii gisho, Phawuloosa un giddappa kezida.

³⁴ Yezin fettii fettii dhiiratsuntsii Phawuloosara yellii ammanida. Un giddappa Aryoospaagosan shiiqite yeze Diyonasyoosa gaaze atstse, Damariso gaaze fettii maachitan melluntsin unttera yene.

18

Phawuloosa Qoronttoosa qitida

¹ Yinnippa suuba, Phawuloosa Ateenappa kezii, Qoronttoosa qitida.

² Ize Aqila gaaze Phanxoosa yelinttide fettii Ayhude as denggida. Ayhude asuntsana ubba Roomeppa kessade gaar kaati Qalawudiyoosa kiittide gisho eeratsi wodeppa tiino E fa machchitii Phirisqilara Xaaleppa yi7ida. Phawuloosa unttera yellinttodes hyanggida.

³ E oochita untinnigaara dunkkaane sikke maaqqide gisho unttera bettii wolla oochchida.

⁴ Phawuloosa Sambbata ubba Ayhuduntsanan Girikuntsana ammantsodes Ayhude woosa Keetsta miinggi ohine.

⁵ Sillaasen Ximotiyoosan Maqedooniyappa yi7ide wode Phawuloosa fa kumutsi wodito inggi Ayhuduntsis Yesuusa E, Kiristtoosa ga7i qaala ohida.

⁶ Yezin un Phawuloosa ixii eza cazhin Phawuloosa fa ma7itippa xura tiqizi, «Yin gomtta yinttana yello; ta yinne yezoos. Yikkeppa suuba, ta Ayhude maaqqoose asuntsago qitane» gayda.

⁷ Izip kezii Xooz goynize Titoos Yosxoosa gaaze atstse kara qitida. Yosxoosa keetsita Ayhude woosa Keetsi kale yene.

⁸ Ayhude woosa Keetsi hyalaqize Qarisphoosa fa kara asuntsi ubbuntsara Laatstii ammanida. Qoronttoosa asuntsappa gaamuntsi Xooz qaala si7ide wode ammanii xammaqinttida.

⁹ Laatstii fettii qamma Phawuloosas benttii, «Zhashtippe; oho, si77i gayppe.

¹⁰ Taanii neera yene. Taas hyanna katamite, gaama asi yeze gisho nena qohii iitabessa olode asi ooden baaya» gayda.

¹¹ Yinnii gisho, Phawuloosa Xoozze qaala asuntsana tamarssittera fettii beren izippun agina unttera bettida.

¹² Gaaliyoosa Akkaya sa7a ahize wode Ayhuduntsi fettilla Phawuloosalla denddii firdda keetsta eza kanggi,

¹³ «Hyay attsay higge ixii, asuntsi Xooz goynode gaar yiizane» gayda.

¹⁴ Phawuloosa ohodes yi7adera, Gaaliyoosa Ayhuduntsago, «Ayhuduntso, yinna iita oocha woy qohe maaqqiko ta yin baz dandda7i si7odes beezane.

¹⁵ Yezin qaalasin, suntsisin yin higgitsin yin lallizebaz maaqqiko yin, yinttis billote; yinno ta firddoos» gayda.

¹⁶ Yeyzi, untana firdda keetstappa bale kessida.

¹⁷ Yinnippa suuba, asuntsi ubba Ayhude woosa Keetsta hyalaqiza Sostenisa aykkii firdda keetsti tiino hyadhdhida. Yezin Gaaliyoosas yinna akkon aazikaaya.

Phawuloosa Anxookiya qitida

¹⁸ Phawuloosa gaama wode Qoronttoosa gidda bettidanippa suuba ammanze asuntsana sarotsi, Phirisqiliran Aqilara markkabera Sooriya qitida. Yezin E qitodannippa tiino faas qayinggidebaz yeze gisho Kinkkiriya katama fa ommito medinttida.

¹⁹ Un Efesoone yelide wode Phawuloosa Phirisqilan Aqiilan ize ashshida. Yezin faas Ayhude woosa keetsta gelii Ayhuduntsara ohinttida.

²⁰ Un faara gaama wode bettode gaar Phawuloosa woossida yezin E ixida.

²¹ Unttappa shaakkinttiter; «Xoozii gayko yinttago maaqqii yo7oda» yaga7i Efesooneppa markkabera qitida.

²² Qisaariya yellide wode Yerusalaame hyanggi woosa keetsta asuntsana saritstsiddannippa suuba Anxookiya qitida.

²³ Ize eeratsi wode gam77idannippa suuba ammanize asuntsana ubba mintsitsitera Galaatiyan Phirggeran aadhida.

Aphiloosa Efesoone Qoronttoosan

²⁴ Iskkindiriya yelinttide fettii Aphiloosa gaaze Ayhude asi Efesoone qitida. E ohe erize asin Xoozze qaala gaama erize asi.

²⁵ E Laatstii ogito tamaarii, ayyaanara eexii Yesuusa baz luule tamarssane. Maaqqa yezin, Wahannisa xinqqate xalaala erane.

²⁶ E Ayhude woosa Keetstsite zhashtikaayzara tamarssane. Phirisqilan Aqiilan E ohizanno si7ide wode eza faara kara kanggi Xoozze ogito tiinositippa geeshi ees ohida.

²⁷ Aphiloosa Akkaya qitodes koyin Efesoone yeze ammanize asuntsi E goftto ekkii Akkaya yeze ammanzuntsi eza morkode gaar untis dabddaabbe xaafida. E ize yelide wode Xoozze aadho keehatitsiti baggara Yesuus Kiristtoosa ammaniduntsana gaama maaddida.

²⁸ Akkos gayko, Yesuusa E Kiristtoosa maaqqizanno Ayhuduntsis Xoozze qaalappa qonccizi asunts tiino mintsii ohi untana latstida.

19

Phawuloosa Efesoone qitida

¹ Aphiloosa Qoronttoosa yessadera, Phawuloosa wookka zalara aadhii Efesoone qitida. Izen fettii fettii ammanze asuntsana denggida.

² Unttago, «Yin ammanide wode Geeshi Ayyaana ekkidate?» ga7i oocida.

Un, «Ade, ekkikaaya; melle atto yezin, Geeshi Ayyaana yezannon si7ikaaya» gayda.

³ Phawuloosa unttago, «Yeezin, akkor xammaqinttidote?» gayda.

Un, «Nuunii Wahannisa xinqate xammaqinttida» ga7i mahida.

⁴ Phawuloosa, «Wahannisa faappa suubar ye7ize Yesuus ammanode gaar asuntsis ohiter, nagarappa maaqqes koshshize xinqate xammaqinttida» gayda.

⁵ Un yinno si7ide wode Laatstse Yesuusa tamaare maaqqades xammaqinttida.

⁶ Phawuloosa fa kushito untalla gaddize wode Geeshi Ayyaana untalla wodhdhin, melle melle doonara wolla ohinttida; mahi tinbbite ohida.

⁷ Yinna besite taphpho lam77i maaqqize asuntsi yene.

⁸ Phawuloosa Ayhude woosa Keetsta gelii, Xoozze ka7itumo baz zhashtikaayzara markkidhiter loytsii qoncciziter untara hyaydzdzii agina yellodes gam7ida.

⁹ Yezin untappa fete fete dhube maaqqii gaama asunts tiino Laatstse ogito cazhi ammananxii ixida. Phawuloosa ammanzuntsana untappa shagii ekkii Xiranoosa gaaze timirtte keetsta ubba wode untana tamarssida.

¹⁰ Phawuloosa lam77i bere yellodes qaala ohida. Yinnii gisho, Isiya yeze asuntsi ubba, Ayhuduntsin Ayhude maaqqoosuntsi Laatstse qaala si7ida.

Xoozii Phawuloosa kushite oochhide kille baz

¹¹ Xoozii Phawuloosa kushite damma kille baz oochchida.

¹² Yinnii gisho, asuntsi E gallito bochchide maarabito woy ma7ito hyargganchchuntsis kanggane. Unttin faxane; tuna ayyaanuntsin untappa kezane.

¹³ Tuna ayyaana kessitera wutize Ayhuduntsappa fete fete, «Phawuloosa sabbakize Yesuusa suntsite kezote ga7i yinttana kiittane» ga7i, tuna ayyaana aykkide asuntsalla Laatstse Yesuusa suntsito xeevida

¹⁴ Ayhude maaqqide Kahinunts hyalaqappa fettii Asqeewe gaaze atstses yinno oochchize laappun dhiiratsi na7unts yene.

¹⁵ Yezin tuna ayyaanze unttago, «Taanii Yesuusan erane Phawuloosa bazin erane, yezin yin oode?» yagayda.

¹⁶ Tuna ayyaanze aykkide atstse untalla doollii wodhdhi, untana hyarggizi, yinna keetsitippa kallo woxxi dhabode wontsis wolqqidhdhida.

¹⁷ Efesoone yeze Ayhuduntsin Ayhude maaqqoosuntsi ubba yinno si7i gaama zhashtida. Laatstsii Yesuusa suntsita gaama bonchchinttida.

¹⁸ Ammanzuntsappa gaamuntsi fa oochchide iita oochito buuxitera qoncce ohiter yene.

¹⁹ Bitizuntsappa gaamuntsi fa maxaafito shiishii as ubba tiino michchida. Yinna maxaafiti waagita ichintam mukul shuchchi bira santime* maaqqida.

²⁰ Yinnii gaar yi7i Xoozze qaala wolqqar dicciteran dalggitter qitida.

Efesoone katama kachchi denddida

²¹ Yinna folinttidanippa suuba Phawuloosa, «Taanii Yerusalaame qitii maaqqii Roomen hyanggodes beezane» ga7i Maqedooniyaran Akkayaran aadhii Yerusalaame hyanggodes qofa accida.

²² Mahi fana maaddizuntsappa lam77untsana Ximotiyoosan Erasxoosa Maqedooniya kiittii, faas Isiya gidda eerats wode gam7ida.

²³ Ye wode Laatstse ogiti gisho Efesoone gidda damma kachchi kezida.

²⁴ Fettii bira qoxxize Dimexiroosa gaaze atstse Arxemiisa eeqa keettsa misile birappa medhdhii gaama tirfe dinggizanne.

²⁵ Yinnii gisho, yinnii fana oocha oochchizuntsana fettilla shiishii, «Asuntso, nu duretitsita hyanna oochite maaqqidanno yin erane.

²⁶ Hyay Phawuloosa, «As kushe medhinttide eequntsana baane» ga7i, Efesoone eeratsi sa7ap attin kumutsi Isiya ubba yeze gaama asuntsana ohi ammantsidannon balitsidannon yin bi7ida si7ida.

²⁷ Madha maaqqidanna, nu oochita leqqinttizanno xalaala maaqqikaayzin Isiya sa7a ubba yeze asi goynize damma eeqa Arxemiisa keetsita bonchchinttikaayzar attodanna I dammatitsita gol7odanno» gayda.

²⁸ Asuntsi yinno si7eze wode zhilidhdhi, «Efesoone Arxemiisa damma» ga7i uukkida. ²⁹ Yinna uufita katama ubba yellida. Phawuloosara yedhdhize Maqedooniya asuntsana, Gaayoosan Arsxirokoosan aykkii gochchiter kaa7ize besa woxxida.

³⁰ Phawuloosan asuntsi shiiqide besite gelodes koyda, yezin ammanzuntsi eza kayda.

³¹ Isiya sa7a hyalaquntsappa Phawuloosa lagge maaqqide fete fete Phawuloosago kiittii, «Kaasi besite qoncce kezii benttippe» ga7i eza woossida.

³² Shiiqide asuntsi hyanodebaz dhabida; gaanggize bagga asuntsi melle atto yezin akkos shiiqezako eroosse gisho fete fettibazis uukkize wode hyankkay mellebazis uukkane.

³³ Ayhuduntsi Iskinddire gaaze attsa aatsii beezin, fettii fettii asuntsi E gawude baz ohi eza tiino aatsida. E asuntsi si77i gawude gaar fa kushite mallii beezi, asuntsis mootinttodes eqqida.

* **19:19 Bira santime:** Maatoosa 26:15 bo7ote.

³⁴ Yezin Iskkinddire Ayhude asi maaqqidanno asuntsi eride wode lam77i saate maaqqade gaar ubbuntsi fettii qaalara, «Efesoone Arxemiise damma» ga7i uukkida.

³⁵ Wurssutsite Katama xaafize asuntsana si77i yiizii, «Efesoone asuntso! Efesoone katama damma Arxemiise eeqa keetstsin saloppa wodhdhide damma shuchchiza naagizanno eroosse asi baaya.

³⁶ Hyanno kaddize asi baayze gisho yin si77i ga7odesin ellisii akko baz yiizaanxxi ashshodes beezane.

³⁷ Yin hyantsi asuntsana, eeqa keetsta bira kaystikaayzuntsanan nu Xoozza cazikaayzuntsana ki7i.

³⁸ Yinnii gisho, Dimexiroosan eera yeze oochchize asuntsi mootodes oona koyzako, firdda keetsita bugutsi yene; daynnuntsin yene; un mootodes dandda7ane.

³⁹ Yezin yin melle ohe koyko, Shanggo shiiqite ohita bi7intto.

⁴⁰ Yinno maaqqanxiko hyayno hyanide bazis Roome ka7itumtta nuna oocoda. Hyanna buqutsitis miknaate baayze gisho nu mikinaato ohodes dandda7oos»

⁴¹ yaga7i shiiqito lalida.

20

Phawuloosa Maqedoonan Giriken qitida

¹ Uukita si7i gaydannippa suuba Phawuloosa ammanze asuntsana xeegezii untana zorii mintsitsidannippa suuba saritstsi Maqedoona qitodes kezida.

² E aadhize sa7a yeze ammanze asuntsis qaala ohi mintsitsidannippa suuba Girike sa7a qitida.

³ E ize hyaydzdzii agina bettii, markkabera Sooriya qitodes qoppii yezin, Ayhuduntsi fana wodhodes koyizanno erii Maqedooniyara suub maaqqades koyda.

⁴ Phawuloosa moyziduntsi Beeriyappa Pharhuusa na7aya Sophaxiroosa, Teselonqepa Arsxirokoosan Sikondduusa, Derbbepa Gaayoosa, Iisiyappa Tikiqoosa, Xirofimoosan Ximotiyoosan.

⁵ Hyantses tiino hyanggi nuna Xiro7aadalla kafane.

⁶ Nu Boora Ba7ale bonchchidannippa suuba Filphisiusappa markkabera denddii, ichchintsa qammara untana Xiro7aada yellii ize laappun qamma gam77ida.

Phawuloosa Xiro7aadalla

⁷ Saaminttappa tiino qamma nu boora baxxodes shiiqii yezin, Phawuloosa wonttistto qitodes qoppide gisho untis qaala ohitera giddii bilahe yellodes ohito gam7izida.

⁸ Nu shiiqii bettide fooqite gaama foo7o yene.

⁹ Ewuxikoosa gaaze fettii yidhdhize maskkootella bettii, fana botii genttida. Phawuloosa ohito pharggizide wode Ewuxikoosa gentti hyaydzdzintsa fooqizeppa gol7i hyayqqezin asuntsi dentsida.

¹⁰ Yezin Phawuloosa wodhdhii, eella zuggida. Eza iringgi, «E hyayqqikaaya, tannippete» gayda.

¹¹ Yinnippa suuba, ude fooqella kezii boora baxxi mu7ida. Sa7a wonttode wontsis asuntsis ohidannippa suuba denddii qitida.

¹² Ye faxide yidhdhiza kara kanggi gaama ufayttida.

Phawuloosa Xiro7aadappa Miliixe qitida

¹³ Yezin Phawuloosa fana izippa morkkode gaar nuus ohide gisho tiinidhii markkabego hyanggi, Asoosa qitodes denddida. Akkos gayko, E tohera qitodes qoppide gisho nuna hyannii gaar kiittida.

¹⁴ E nuura Asoosa yellinttin markkabera eza ekkii Mixiliine hyanggida.

¹⁵ Wonttistti wode izippa denddii markkabera Kiyoosa tiino yeze besite yellida; mahi wonttistti wode Saamosa fiinggi kaallize wodite Miliixe yellida.

¹⁶ Phawuloosa Isiya gidda gaama gami7ikaayzara Efesoone kalera aadhodes goppida. Faas dandda7inttiko Phenxeqosxe Ba7ale wode Yerusalaame yellodes ellisane.

Phawuloosa Efesoone cimmuntsan zorida

¹⁷ Phawuloosa Miliixeppa Efesoone kiittii woosa keetsta cimuntsana xeegezida.

¹⁸ Woosa keetsta cimuntsi eego yi7in, unttago hyannigaara yagayda: «Taanii Isiya gelide tiino qammitippa aykkii yinttara yezide wode ubba wayzi yezezako yin erane.

¹⁹ Ayhuduntsi shiiqii taalla madha yeltsikon ta ashkkititsaran gaama afutstsara Laatstsis oochchida.

²⁰ Bucan yin keetsite keetsite yinttana tamarssittera yinttana maaddize bazappa fettibazin faccizikaaya.

²¹ Taanii Ayhuduntsisin Ayhude maaqqoosuntsis nagarappa Xoozago maaqqade gaaran nu Laatstse Yesuusa ammanode gaar markkidhida.

²² «Ize tana akko yellode yezako eroos, yezin hyatte taanii Geeshi Ayyaanas kiitinttii Yerusalaame qitane.

²³ Yinno maaqqikon Geeshi Ayyaana katama ubba achchin madhan tana naagizanno taas markkidhida.

²⁴ Yezin ta wotsito folodes Laatstse Yesuusap ekkide oochito, Xoozze aadho keehatitsi Wonggele markkidhizanno folodes ta shemppito fatstsoosse baz fana faydane.

²⁵ «Taanii hyatten Xoozze ka7itumo markkidhitera yin gidda wutida. Yikkeppa suuba yinttappa ooden tana be7aamanno erane.

²⁶ Yinnii gisho, yinttappa fettii asi dhabikon ta oocinttaamanno hyayno qamma yinttis geeshi ohine.

²⁷ Akkos gayko, Xoozze qofa ubba yinttis akko bazin ashshikaayzara ohida.

²⁸ «Fa na7ay suutsite wonggide Xoozze woosa keetsito naagote. Geeshi Ayyaana yinttana yenggizuntsana mahi dooride wuditisin yin ommitisin naaginttote.

²⁹ Taanii hyanggidannippa suuba, wuditis yiqsintoosse iita suudhumuntsi yin gidda gelodanno ta erane.

³⁰ Tamaaruntsana fa suub kaalitsodes worddo tamarssize asuntsi yin giddappa denddoda.

³¹ Yinnii gisho, ta hyaydzdzii bere qamman awaran afutstsara yinttana ommite ommite kaccidanno qoppitter minggote.

³² «Hyatten yinttana mintsodesin geeshi asuntsara laata immades dandda7ize Xoozzesin E aadho keehatitsi qaalas yinttana hyadara inggane.

³³ «Taanii oodeppan bira woy worqqa woy afula ekkikaaya.

³⁴ Taanii ta kushite oochchii taasin taara yezuntsana beezzebaz maaddidanno yin, yin ommite erane.

³⁵ Yin hyannifana labbii oochitera labbiduntsana maaddodannon Laatstsi Yesuusa, «Ekkizeppa aadhii inggizay anjjinttidaya» gayde qaalto yin qoppodes beezanno ta yinttana ubbabazite beezida» yagayda.

³⁶ Phawuloosa yinno ohi hyaasii un ubbuntsara bunqqunttii Xooz woossida.

³⁷ Un ubbuntsi Phawuloosa iringgi yeekkii yeerida.

³⁸ E Mahi, «Tana be7aama» yagayde qaalta untana gaama azzantsida. Un markkabe yellodes eza moyzida.

21

Phawuloosa Yerusalaame qitida

¹ Nu Efesoone cimuntsappa shaginttideppa suuba markkabera Qoose qitida. Wonttistti wode Rooda yellii izippa Phaxira qitida.

² Fenqqe fiinggize markkabe denggi E gidda gelii qitodes denddida.

³ Nu Qoophiroosa bi7ide wode, Qoophiroosa workkita bagga ashshii Sooriya yedhdhida. Markkabize fa caantto ize ketstsodes koyde gisho Xiroosa qitida.

⁴ Ize ammanze asuntsana denggi untara laappun qamma bettida. Phawuloosa Yerusalaame qitaame gaar un ees Ayyaanara ohida.

⁵ Nuunii un kale gam7ize wodita hyal7in kezii qitida. Un ubba fa machchuntsaran fa na7untsara wolla katamappa gaxa kessii nuna moyzida. Nu abba kale bunqqunttii Xooz woossida.

⁶ Yinnippa suuba, wol sarotsin nu markkabite gelida; un fa kara maaqqida.

⁷ Nu abba ogito hyaasii, Xiroosappa Phexelemaysa yellida. Ize ammanze asuntsana saritstsi, un kale fettii qamma feezhida.

⁸ Wonttistti wode kezii, Qisaariya qitida. Sabaake Filphoosa kara yellii E kale bettida. E Yerusalaame tiino doorinttide laappuntsafa feta.

⁹ Filphoosas nabe maaqqide oyddii wudur na7untsi yene.

¹⁰ Nuunii unddena qamma ize bettezin Agaboosa gaaze nabe Yihudappa Qisaariya yi7ida.

¹¹ Nuugo yi7i Phawuloosa saqqe ekkii nabize fa kushiton fa tohito accii, «Geeshi Ayyaana hyay saqqize adaya, Yerusalaame Ayhuduntsi hyannigaara accii, Ayhude maaqqoosse asuntsis aatsii inggoda gaane» yagayda.

¹² Nuunii yinno si7ide wode nuunin yeze asuntsi Phawuloosa Yerusalaame qitaame gaar woossida.

¹³ Yezin Phawuloosa mahi, «Yin hyannigaara yeekkitera akkos ta wozintto tannize? Taanii, Laatstse Yesuusa suntsiti gisho acintte xalaala maaqqikaayzin Yerusalaame hyayqqodesin giiginttida» yagayda.

¹⁴ Nu zoridanno E ekkaxi ixxin, «Laatstse qofita hyano» ga7i si77i gayda.

¹⁵ Ize eeratsi wode gam77idannippa suuba giiginttii Yerusalaame qitodes kezida.

¹⁶ Qisaariya yeze ammanze asuntsappa eeratsuntsi nuura hyanggida. Un nuunii shemppode bessi Minaasone gaaze Qoophiroosa atstse kara kaalitsida. Minaasone tiino ammanide asuntsappa feta.

Phawuloosa Yerusalaame Yayqooba yellida

¹⁷ Nuunii Yerusalaame yellide wode ammanze asuntsi nuna ufaytti makkida.

¹⁸ Wonttistti wode Phawuloosan nuunii Yayqoobara yellinttodes qitida. Woosa keetsta cimuntsi ubbuntsi ize yene.

¹⁹ Phawuloosa untana saritstsidannippa suuba Ayhude maaqqoosse asunts gidda fa baggara Xoozii oochchidanno ubba untis ohida.

²⁰ Un yinno si7ide wode Xooz galatii Phawuloosago hyannigaara yagayda: «Nu ishayo, Ayhuduntsi gidda wantsi mukuluntsi Xooz ammanezako ne be7ine; un ubbuntsin higge mintsii naagane.

²¹ Neenii Ayhude maaqqoosuntsana sa7a yeze Ayhude ubba fa na7untsi garrazinttaame gaar, Ayhuduntsi woga kaallaame gaaran Muse higge ixkode gaar neenii tamarssizanno Yerusalaame yeze Ayhuduntsi si7ida.

²² Yeezin akko lo77o? Ne yi7idanno turo si7oda.

²³ «Yinnii gisho, nuunii nees ohizanno si7o; gefa yeze oyddii asuntsi nu kale yene.

²⁴ Unttana ekkii unttera geezho; mahi un fa ommito meedinttode gaar unttis miishe inggo. Un zaga nebaz si7idanna turo maaqqikaayzannon neenii ne ommiten higge naagize asi maaqqidanno ubbunsi erane.

²⁵ «Yezin ammanze Ayhude maaqqoosse asuntsana maaqqizako, un eeqas zharshintidebaz ma7aame gaar, suutsi uzhaame gaar, bawuta ma7aame gaaran olalaame gaar, nuunii ohito accii, firddi untis kiita xaafida» gayda.

²⁶ Yinnippa suuba, Phawuloosa wonttisti wode asuntsana ekkii, unttera geezhida. E fa geezhe wodita ayde folinttode yezako erisodesin fa zharshito ayde zharshode yezako erisodes Xoozze keetsta gelida.

Phawuloosa aykinttida

²⁷ Laappun qamma folinttodes ukkoda, Iisiyappa yi7ide Ayhudunsi Xoozze Keetsta Phawuloosa bi7i, as ubba dentsitsii Phawuloosa aykkida.

²⁸ «Isra7eele asuntso, nuna maaddote; hyay atstse, nu worzhito, nu higgiton hyanna Xoozze Keetsito ixode gaar as ubbunsi ubba bessa tamarssane. Yinnan maaqqaanxi ixxin Ayhude maaqqoosunsi Xoozze keetsta gelitsii, hyanna geeshi bessito tunizida» yaga7i uukkida.

²⁹ Un yinno gaydanna zaga Efesoone Xirofimoosa Phawuloosara katama bi7ide gisho hyatte Phawuloosa Xoozze keetsta eza ekkii gelidebaz untis aazida.

³⁰ Katamita ubba buqinttida; asunsi ubba shiiqii Phawuloosa aykkii Xoozze keetstappa bale gochchida. Xoozze Keetsta furtsita ellisii gorddinttida.

³¹ Asunsi Phawuloosa wodhodes yi7adera, «Yerusalaame katama kumutsi buqinttida» gaaze wortta Roome shaalaqago yellida.

³² Shaalaqize wottaddarunsi mato hyalaqunsi ekkii woxxittera yi7ida. Asunsi shaalaqizan wottaddarunsi bi7ide wode Phawuloosa guuddizanno ashshida.

³³ Ye wode shaalaqize shiiqii, Phawuloosa aykkii, lam77i santsalaatara acinttode gaar kiittida. Yeyzi, E oona yezakon akko oochchezako asuntsana oocida.

³⁴ Asunsi baggita fettibaz ga7i uukkize wode hyankunsi mellebaz ga7i uukkane. Uukita gaanggide gisho shaalaqize turtto shagodes dandda7inttaanxin, wottaddarunsi Phawuloosa fa yeze bessa kanggode gaar kiittida.

³⁵ Phawuloosa yedhdhii kezize darajjito yellize wode asunsi urqqizanni gisho wottaddarunsi eza tookkida.

³⁶ Gaama asunsi, «E hyayqgo!» ga7i uukkitera kaallane.

Phawuloosa moottis mahe inggida

³⁷ Wottaddarunsi Phawuloosa fa yeze bessito geltsodes yi7adera, Phawuloosa shaalaqizego, «Taani nees fettibaz ohiko si7odate?» gayda.

E Phawuloosago, «Ne Girike doona erane?»

³⁸ Neenii hyannippa tiino buqutsi medhdhii shemppo wodhide oyddii mukul asuntsana ekkii akko baayze ganas gelide Gibxxe atsta baane?» gayda.

³⁹ Yezin Phawuloosa, «Taani, Kilqiya yeze erintide Terseese katama asi maaqqide Ayhude asi. Tana asunsi ohizoya?» gayda.

⁴⁰ Shaalaqize eego, «Oho» ga7in Phawuloosa darajjalla eqqii, asunsi si77i gawude gaar fa kushtira mallida. Asunsi si77i ga7in Ibraysxe doonara hyannigaara gayda:

22

¹ «Ta ishuntson, ta aduntso, taani hyatte yinttis inggize mahito si7ote.»

² Phawuloosa untis Ibraysxe doonara ohizanna si7i kasennippa aatsii si77i gayda. E kaalii,

³ «Taanii Kilqiya yeze Terseese yelintti hyanna katamtte diccida. Ta asttamaarizen Gamaaliyale; taanii nu aaduntsi higgito mintsii tamarida, hyayno yin ubba hyanizannigaara Xoozis mishinttize Ayhude asi.

⁴ Ta hyanna ogito kaallize maachuntsanan dhiiratsunsana aykkii achi keetsta oliteran untana wodhissade wontsis madha beezze asi.

⁵ Yinnii gaara, kahinunts hyalaqizen Shanggo ubba ta baz markkidhades dandda7ane. Taanii Damasqgo yeze un ishuntsis untappa dabddaabbe ekkii ize yeze asuntsi acinttii seerinttode gaar Yerusalaame untana ko7odes ize qitida.

⁶ «Ta hyanggi Damasqgo ukkide wode awara saate qoppikaayzin saloppa damma foo7o ta kantto wutii foo7ida.

⁷ Ta sa7ite gol7i yessadera, «Saawula, Saawula, tana akkos baytstse?» gaaze qaala si7ida.

⁸ Taanii mahi, «Laatstso, neenii oode?» yagayda.

«E mahi, Taanii, ne baytsize Naazirete Yesuusa» yagayda.

⁹ Taara yezuntsi foo7ito bi7idap attin taas ohize qaaltto si7ikaaya.

¹⁰ «Taanii, «Laatstso, ta akko oochcho?» yagayda.

«Laatstsi taago, «Denddii Damasqgo qito. Ne oochchode gaar Xoozii qoppidebaz ubba ize nees ohinttoda» yagayda.

¹¹ Yinna damma foo7itippa denddii ta aafita dhumina, taara yeze asuntsi ta kushito aykkii, tana gochchii Damasqgo yeltstida.

¹² «Damasqgo yeze Ayhuduntsi ubba markkidhezen gaama bonchchize fettii Hananiya gaaze atstse, nu higgito bonchchizen Xooz mintsii woossiz yene.

¹³ E taago yi7i, ta kale eqqii, «Ta ishe Saawula, bo7o» gayda. Ellisii ta eza bi7ida.

¹⁴ «E taago, «Nu aaduntsi Xoozze neenii E qoftto erode gaar, Xilliza be7ade gaaran E doontippa qaala si7ade gaar tiinii nena doorida.

¹⁵ Neenii bi7idebazisin si7idebaz as ubba tiino ees markka maaqqade fana.

¹⁶ Hyatte akkos gam77e? Xammaqintto; E suntsito xeezii ne nagartippa meecintto» yagayda.

¹⁷ «Taanii suuba Yerusalaame maaqqii Xoozze Keetsta woossodera, taas qonccitsi benttida.

¹⁸ Qonccisite Laatstsi taago, «Ne taas markkidhize markkatitsito asuntsi ekkoosse gisho ellisii Yerusalaameppa kezo» yaga7odera bi7ida.

¹⁹ «Taanii, «Laatstso, Ayhude woosa Keetsta ubba nena ammanzuntsana aykkii hyadhdhidayan achi keetsta olidaya maaqqizanno un erane.

²⁰ Un ne markka Isxifaanosa wodhize wode ta yinna oochchite wolla yene. Mahi un kale eqqii eza wodhizunts ma7ito naagane» yagayda.

²¹ «Laatstsi taago, «Taanii nena Ayhude maaqqoosse asuntsago hyaako sa7a kiittode gisho denddii qito» » yagayda.

Phawuloosa Roome asi maaqqizanno ersida

²² Phawuloosa yinna qaaltto ohi hyaasode wontsis asuntsi E gaazanno si7ine. Yinnippa suuba, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Hyanna sa7itippa dhabiso! E yessades beezoos» yagayda.

²³ Un kacinttii, fa ma7ito eella afa dhogii xura ude lalodera;

²⁴ Shaalaqize bi7i wottaddaruntsi Phawuloosa un fa yeze bessa kanggode gaara kiitida. Mahi asuntsi akkos hyannigaara kacinttezako erodes koyi Phawuloosa dafera garafii loytsii oocode gaar untana kiitida.

²⁵ Yezin wottaddaruntsi Phawuloosa dafera mintsii accii garafodes yiize wode Phawuloosa fa kantte eqqide mato hyalaqizego, «Roome asi* firdda baayzin garafizanna yinttis woga?» yagayda.

²⁶ Mato hyalaqize yinno si7ide wode shaalaqizego hyanggi, «Hyay atstse Roome asi. Neenii akko oochchodes qoppe?» yaga7i oocida.

²⁷ Shaalaqize Phawuloosago shiiqii, «Ne Roome aso? Ane taas oho» yagayda. Phawuloosa, «Yee» yagayda.

²⁸ Shaalaqize mahi, «Taanii hyanno gadgetitsito gaama miishera ekkida» yagayda. Yezin Phawuloosa, «Ta hyanna gadgetitsito yelintti ekkida» yagayda.

²⁹ Yinnii gisho, Phawuloosa loytsii oocodes qoppiduntsi iira eeppa shaakkinttida. Shaalaqize Roome asi santsalaatara accidanno eride wode zhashtida.

Phawuloosa Ayhude Shanggo tiino shiiqida

³⁰ Wonttisti wode Shaalaqize, Ayhuduntsi Phawuloosa akkos mootezako shaakkii erodes koyi billida. Kahinunts hyalaquntsin shanggo ubbuntsi shiiqode gaar kiittida; mahi Phawuloosa ki7i un tiino essida.

23

¹ Phawuloosa firddize asuntsana dakkii bi7i, «Ta ishuntso, ta hyayno yellodes Xoozze tiino ta yestte ubba lo77o wozinara yezida» gayda.

² Kahinunts hyalaqize Hananiya, Phawuloosa doontto baqqode gaar E kale eqqiduntsana kiittida.

³ Ye wode Phawuloosa eego, «Naate bootsi forchcho tizhinttide dochey, Xoozii nena baqqoda. Neenii taalla higgera firddodes bettii yezite higge ashshii tana baqqade gaar kiittane?» yagayda.

⁴ Phawuloosa kale eqqiduntsi eego, «Ne Xoozze kahinunts hyalaqa cazhane?» yagayda.

⁵ Phawuloosa, «Ta ishuntso, E kahinunts hyalaqa maaqqidanno ta erikaaya; akkos gayko Xoozze qaaltte, «Ne worzha ahizella iita qaala ohippe» yaga7intti xaafinttida» yagayda.

⁶ Yezin Phawuloosa yinna besite yeze asuntsappa bagguntsi Saduqaawuyane, bagguntsi Farisaawuyane maaqqizanno erii, «Ta ishuntso, ta Farisaawuyane Farisaawuyane na7a; «Hyayqqiduntsi hyayqoppa denddoda» ga7i taanii ufayssara naagize gisho un taalla firddane» yaga7i ohida.

⁷ Phawuloosa yinno gayde wode Farisaawunts giddan Saduqaawuntsi gidida kachchi kezin shaakkinttida.

⁸ Akkos gayko, Saduqaawuntsi, «Hyayqqide asi denddoos; kiitanchchon, ayyaanan baaya» yagaazuntsana. Yezin Farisaawuntsi ubba yezanno ammanane.

⁹ Damma kachchi kezida; Farisaawunts zala maaqqide higge asttamaaruntsi denddii eqqii, «Hyay atstsella akko bala baz denggikaaya; ees ayyaana woy kiitanchcho ohikaayzara ashshoos» yaga7i wolla lallida.

¹⁰ Kachchita ganggin asuntsi Phawuloosa shaqitsi ekkaame gaar ga7i, shaalaqize fa wottaddaruntsi wodhdhii un gidida fa eza ellisii kessii fa yeze besa kanggode gaar kiittida.

¹¹ Yinnii qamma Laatstsii Phawuloosa kale eqqii, «Phawuloosa, ne taas Yerusalaame markkidhidanni fana Roomen markkidhades beezane; minggo; akko baaya» yagayda.

Phawuloosa wodhodes zorinttida

* **22:25 Roome asi:** 16:37 Bo7ote. **23:3 Maato.** 23:27-28 **23:5 Keze** 22:28 **23:6 Hawa.** 26:5; Filph. 3:5 **23:8 Maato.** 22:23; Mar. 12:18; Luqa. 20:27

¹² Wonttisti wode Ayhuduntsi, «Phawuloosa wodhikaayzara mo7oos uzhoos» ga7i caaqqida.

¹³ Phawuloosalla yinno zorintti caaqqide asuntsi oytamappa aadhane.

¹⁴ Un kahinunts hyalaquntsi gade cimuntsago hyanggi, «Nuunii Phawuloosa wodhikaayzara katstsa gaazebaz mo7oos ga7i caaqqida.

¹⁵ Yikke, yinttin shangguntsin E baz loytsii qurichchizebaz yeze baz mahi, Phawuloosa yinttago ko7ode gaar shaalaqiza oocote. Nuunii E hyanna shiiqita yellodannippa tiino eza wodhodes giigii bettida» yagayda.

¹⁶ Yezin Phawuloosa mishti na7ay yinna zorinttidanno si7i hyanggi wottaddaruntsi yeze bessito gelii, Phawuloosas ohida.

¹⁷ Phawuloosa mato hyalaquntsappa feta xeegee, «Hyay na7aya shaalaqizes ohize baz yeze gisho eza shaalaqizego kanggo» gayda.

¹⁸ Mato hyalaqize na7aya shaalaqizego kanggi, «Achi keetstsa yeze Phawuloosa tana faago xeegee, hyay na7ay nees ohize baz yeze gisho eza neego ko7ode gaar tana woossida» yagayda.

¹⁹ Shaalaqize na7ay kushito aykkii, bale kessii, «Ne taas ohode qoftta akko?» yaga7i oocida.

²⁰ Na7ay shaalaqizego, «Ayhuduntsi Phawuloosabaz tiinoppaan miintsii qurichchodes koyze gaar aazin neenii wontta eza shiiqite ko7ode gaar nena woossodes zore accida.

²¹ Yezin neenii un gaazanno si7ippe. Akkos gayko, oytamappa aadhize asuntsi Phawuloosa wodhikaayzara «Katstsa mo7oos, hyaatsi uzhoos» ga7i caaqqii, aachintti eza kafane. Hyatte ne gaazebaz xalaala si7odes kafane» yagayda.

²² Shaalaqize mahi, «Hyanna ohito ne taas ohidanno melle oodesin ohippe» yaga7i na7aya suub dakkida.

Phawuloosa worzha ahize Filkkisa tiino kiittida

²³ Shaalaqize mato hyalaquntsappa lam77untsana xeegee, «Qammappa hyaydzdzii saate Qisaariya qitodes, lam77i xeet wottaddaruntsana, laappun tam faara asuntsanan lam77i xeet toora woringgizuntsana giigizote.

²⁴ Gadito ahize Filkkisago Phawuloosa saro yelitsodes toggize faara giigizote» yaga7i untana kiittida.

²⁵ Shaalaqize Filkkisas hyannigaara gaaze dabddaabbe xaafida:

²⁶ «Qalawudiyoosa Luusiyosappa gade ahize bonchcho Filkkisasa, saro nees maaqqe.

²⁷ Ayhuduntsi hyay atstsa aykkii wodhodes yi7adera, E Roome sa7a asi maaqqidanno erii wottaddaruntsara yellii eza ashshida.

²⁸ Un eza akkos mootizako erodes koyi un shiiqite eza ta shiishida.

²⁹ Un fa higgitis eza mootidap attin eza wodhizebaz woy accizebaz baayzanno ta denggida.

³⁰ Un hyay atstsella zorinttide zigirsita tana yellin, ta ellisii eza neego dakkida. Eza mootizuntsi ne tiino hyanggi mootode gaar kiittida» yagayda.

³¹ Yinnii gisho, wottaddaruntsi kiitinttidanni fana Phawuloosa ekkii, qamma Antiphaxirisa yeltsida.

³² Wonttisti wode faara asuntsi eera hyanggode gaar yeyizi asuntsi suub maaqqida.

³³ Toggiduntsi Qisaariya yellii dabddaabbiza gade ahizes inggi, Phawuloosa E tiino aatsida.

³⁴ Gade ahizay dabddaabbiza nabbabidannippa maaqqii «Phawuloosa, ne aba gade aso?» ga7i eza oocida. E Kilqiya asi maaqqidanno eride wode

³⁵ «Taanii nebaz nena mootizuntsi yi7ide wode si7oda» yagayda. Wottaddaruntsi Phawuloosa Heroodisa gibbe naagode gaar kiittida.

24

Phawuloosa Ayhuduntsi mootida

¹ Ichchin qammappa suuba kahinunts hyalaqize Hananiya, cimuntsaran Xerxeluusa gaaze fettii xabaqizera Qisaariya qitida. Un gade ahizuntsalla Phawuloosa mootida.

² Phawuloosa xee gintti gelide wode Xerxeluusa eza hyannigaara yaga7i mootida: «Bonchcho Filkkisa, nuunii ne baggara gaama saro denggida, ne lo77o ahizanne nu gadita gaama laaminttida.

³ Bonchcho Filkkisa, nuunii aban ayde maaqqin folo galatara yinno ekkane.

⁴ Taanii nena gam77izikaayzara neenii ne keehatitsite nu baz hyaatara si7ode gaar nena woossane.

⁵ Hyay atstse dhube maaqqii sa7a ubba yeze Ayhudunts gidda buqutsi medhdhii Naazirawunts bagga asuntsana kaalitsizaya maaqqidanno erida.

⁶ Melle atto yezin, Xoozze Keetsito tunissades yi7adera nuunii eza aykkida; [nu higgitigaara ezalla firddodes qoppida.

⁷ Yezin shaalaqize Luusiyosa yi7i, wolqqara nu kushtippa eza kessii ekkida.

⁸ Eza mootizuntsin neego ye7ode gaar kiittida]*. Neenii ne ommite hyay atstsa qurichchi nuunii eza mootize mootto ubba erodes dandda7ane» gayda.

⁹ Ayhuduntsin, «Hyanna ohita turo» ga7i E qoftto ma77ida.

Phawuloosa moottis mahe inggida

¹⁰ Gade ahizay Phawuloosa oho ga7i mallida. Phawuloosa hyannigaara ga7i mahida: «Neenii gaama wodeppa aykkii, hyantsi asuntsis firdditera yezanno erii ta ohitis ufayssi wodhin mahe inggane.

¹¹ Taanii goynodes Yerusalaame kezin taphpho lam77i qammappa aadhosanno neenii ne ommite erodes dandda7ane.

¹² Ayhuduntsi tana Xoozze Keetstsa maaqqin Ayhuduntsi woosa Keetstsa maaqqin katama maaqqin ooderan lallodera woy as shiishii buqutses dentsitsodera fettii asin denggikaaya.

¹³ Hyatten un tana mootize bazitis markka denggodes dandda7oos.

¹⁴ «Yezin taanii fettibaz ammanane; taanii higge gidda yezebazin nabuntsi xaafide ubbabazito ammanii, nu aduntsi Xoozza, un worddo timirttite ogite goynane.

¹⁵ Un fa ommite ammanizanni gaar xilluntsin nagaranchuntsin hyayqoppa denddodanno taanin ammanane.

¹⁶ Yinnii gisho, taanii Xoozze tiinon as tiino ubba wode lo77o qofa taas yessade gaar minggane.

¹⁷ «Taanii Yerusalaameppa kezidannippa gaama bereppa suuba ta bagga dahuntsis maade immadesin zharsho zharshodes Yerusalaame yi7ida.

¹⁸ Taanii Xoozze Keetstsite yinno oochchii geezhe woga folii maaqqadara tana denggida. Ye wode taara gaama asi baaya, kachchin kezikaaya.

¹⁹ Yezin Iisiyappa yi7ide fettii fettii Ayhuduntsi ize yene; un taalla ohodes koyko yi7i tana neella mootodes dandda7ane.

²⁰ Woy taanii shanggo tiino shiiqide wode oochchide bala yeziko hyantses ne tiino yezuntsi oho.

²¹ Turo taanii un gidda eqqii «Hyayqqiduntsi denddo yene ga7i hyayno firddas yin tiino shiiqida» ga7i uukki ohida; yinnippa melle yiizide baz baaya» yagayda.

²² Yezin Filkkisa Laatstse oge baz shaakkii eride gisho «Taanii yin ohito shaalaqa Luusiyosa yi7ide wode firddoda» ga7i qaxaro inggi dakkida.

* 24:8 Fettii fettii zaga maxaafite hyay kifilize baaya 24:17 Hawa. 21:17-28 24:21 Hawa. 23:6

²³ Filkkisa mahi Phawuloosa accikaayyezara naagode gaaran E iginuntsappa ooden eza oocodes ye7odera kayaame fana mato hyalaqizes ohida.

Phawuloosa Filkkisa tiinon Dirusilla tiino shiiqida

²⁴ Eeratsi qammappa suuba, Filkkisa Ayhude maaqqide fa machchiti Dirusillara yi7i Phawuloosa kiittii ki7izii Kiristtoos Yesuusa ammano baz eeppa si7ida.

²⁵ Phawuloosa xillotitsibaz, fa omma ahizebazin yo7odes yeze firddabaz ohodera, Filkkisa zhashtii, «Ne hyattes qito; taas wottide wode nena xeejisada» yagayda.

²⁶ Ye wode Phawuloosappa gubbo ekkodes qoppii eza mahi mahi xeegizi eera ohinttane.

²⁷ Lam77i bereppa suuba, Filkkisa besite Phorqiyoos Fisxoosa shuumunttida. Filkkisa Ayhuduntsana ufayssodes koyi Phawuloosa billikaayzara ashshida.

25

Phawuloosa Roome Kaatizego abeet gayda

¹ Fisxoosa fa awurajja gelii hyaydzdzii qammappa suuba Qisaariyappa Yerusalaame qitida.

² Ize kahinunts hyalaquntsin Ayhuduntsana kaalitsizuntsi Phawuloosa mootida.

³ «Phawuloosa Yerusalaame ki7izii nuus lo77o baz oochchoya» ga7i woossida; yinno un gaydanna Phawuloosa oge naagii eza wodhodes koyde gisho.

⁴ Fisxoosa unttago, «Phawuloosa, Qisaariya achi keetsta yene; taanii ta ommiten ellisii suuba maaqqades yi7ine.

⁵ E balidebaz yeziko yin shuumuntsi taara Qisaariya wodhdhii eza mooto» yaga7i mahida.

⁶ Fisxoosa un kale osfun woy taphphi qamma gaar gam77idannippa suuba Qisaariya wodhdhida. Wonttisti wode firdda oydalla bettii Phawuloosa ko7ode gaar kiittida.

⁷ E yi7in Yerusalaameppa yi7ide Ayhuduntsi E kale eqqii un markka shiishodes dandda7oosse damma mintsi mooto eella shiishida.

⁸ Phawuloosa mahi, «Taanii Ayhuduntsi higge maaqqin Xoozze Keetsta maaqqin woy Roome Kaat maaqqin Qeesare qohikaaya» gayda.

⁹ Yezin Fisxoosa Ayhuduntsana ufayssodes koyi Phawuloosago, «Yerusalaame hyanggi hyanna moottis ize ta tiintte firddintodes koyane?» yaga7i oocida.

¹⁰ Yezin Phawuloosa, «Taanii firddintodes beezize Qeesare firdda keetsta tiino eqqida. Neenii loytsii erzanni gaar ta Ayhuduntsana akkoran qohikaaya.

¹¹ Yikke, taanii qohidebazin hyayqos yeltsidebaz oochchidebaz maaqqizako hyayqoppa tana ashsho ga7oos. Yezin un tana mootize mootta cer maaqqiko ooden tana untis aatsii inggodes dandda7oos. Qeesare ta baz firddo ga7i oocane» gayda.

¹² Ye wode Fisxoosa fa zorinttizuntsara zorintti, «Neenii Qeesare ta baz firddo ga7i oocida; Qeesarego qitoda» ga7i mahida.

Phawuloosa Agirpha tiinon Barnniiqe tiino shiiqida

¹³ Eeratsi qammappa suuba Kaat Agirphan Barnniiqen Fisxoosa saritsodes Qisaariya hyanggida.

¹⁴ Ize un gaama wode gam77in, Fisxoosa Kaatizes Phawuloosabaz hyannigaara yaga7i qonccizida; «Filkkisa billikaayzara ashshii qitide fettii atstse hyanne yene.

¹⁵ Taanii Yerusalaame hyanggide wode kahinunts hyalaquntsin Ayhude cimuntsi eella afa firddode gaar tana woossii E baz taalla mootida.

¹⁶ Taanii, «Mootinttide atstse fana mootizunts tiino eqqii fa mootidannis mahe inggikaayzin, oona maaqqikon aadhii ingginttizanna Roome woga baaya» ga7i untis mahida.

¹⁷ «Yinnii gisho, un hyanne shiiqide wode taanii gami7ikaayzara wonttisiti wode firdda keetstsa gelii Phawuloosa ko7ode gaar kiittida.

¹⁸ Eza mootizuntsi E kale wutii eqqii, iitabazara eza mootikaayzar ashshaama ga7i taanii qoppidanni gaar eza mootikaaya.

¹⁹ Yezin un fa ammanobazin Phawuloosa, «Faxa yene» gaaze fettii hyayqqide Yesuusa ga7inttize atstsebaz eera lallane.

²⁰ Hyanna ohita tana shaakkodes deexide gisho Phawuloosa Yerusalaame hyanggi, ize firddinttodes koyzako ga7i eza oocida.

²¹ Yezin Phawuloosa fa ohito Qeesare be7ade wontsis achi keetstsa gam7odes oocida. Taanii eza Qeesarego dakkode wontsis E accinttode gaar kiittida» yagayda.

²² Yinnii gisho, Agirpha Fisxoosago, «Taanii ta ommiten hyay atstse gaazanno si7odes koyane» gayda.

Fisxoosa eego, «Neenii wontta E gaazanno si7oda» yagayda.

²³ Wontistti wode Agirphin Barnniiqen damma bonchchora shaalaquntsara katama yeze ahize asuntsara yi7i firdda keetstsa gelida. Fisxoosa Phawuloosa xeegezii ki7ida.

²⁴ Fisxoosa, «Kaati Agirphan, hyanne nuura yeze asuntso, Ayhuduntsi Yerusalaamen hyannen uukki, «E yikkeppa suuba faxa yessades beezoos» yaga7i, tana woosside atstsa hyaya yin be7ine.

²⁵ Yezin eza hyayqos yelthesizebaz akko bazin taanii denggikaaya. E fa ommite, «Qeesare ta baz firddo ga7i oocane» gayde gisho Qeesarego eza dakkodes qofa accida.

²⁶ Taanii E baz ta laatstse Qeesares xaafodes maaqqize erinttidebaz akkon baaya. Yinnii gisho, E baz yin bi7iko ta xaafodebaz benttod yezako ga7i yin tiino aatsii Kaati, Agirpha, ne tiino eza ki7ida.

²⁷ Akkos gayko, acinttide atstsa aatsize wode E akkos mootinttezako mikinaato ersizikaayzara ashshizanna taas eeyatitsi aazane» yagayda.

26

Phawuloosa Agirpha tiino mahide mahe

¹ Agirpha Phawuloosago, «Neenii nebaz ohodes dandda7ane» gayda. Ye wode Phawuloosa fa kushito dentsii hyannigaara gayda:

² «Kaati, Agirpha, Ayhuduntsi tana mootide bazis ubba mahe inggodes hyayno ne tiino eqqitera taas ixa lo77o ga7i qoppaane.

³ Yinnan Neenii Ayhude wogan lallen loytsii erane; yinnii gisho tana azal7ikaayzara si7ade gaar woossane.

⁴ «Taanii na7atitsappa aykkii ta asunts giddan Yerusalaame yezide ta yestto Ayhuduntsi ubba erane.

⁵ Taanii tiinoppa aykkii, nu ammano higgito mintsii naagize Farisaawunts kochchappa maaqqidanno un markkidhades koyko erane.

⁶ Hyatten taanii Xoozii nu aduntsis inggoda gayde ufayssito naagize gisho mootinttii hyanne eqqida.

⁷ Mahi taphpho lam77i nu aduntsi kochchita Xoozza qamman awaran mintsii goyniter Xoozii inggoda ga7idanno ekkodes ufayssara naagii yene. Kaati Agirpha, Ayhuduntsi tana mootizanna taanii ufayssara yinno naagize gisho.

⁸ Xoozii hyayqqiduntsana dentsizanna akkos yin gidda ammaninttoose baz maaqqido?

⁹ «Zaga taanii ta ommiten Naazirete Yesuusa suntsito ixxodes dandda7inttide baz ubba oochchodes beezane ga7i qoppida.

¹⁰ Taanii Yerusalaame oochchidanna hyanno. Kahinunts hyalaquntsappa adetits wolqqa ekkii Xooz asuntsappa gaamuntsana accizida. Unttana wodhize woden hyayqo qofite giigida.

¹¹ Gaama wode Ayhude woosa Keettsa ubba un seerinttode gaaran Yesuusa cazhode fana wolqqidhes qoppida. Taanii wogabaz untana kaccii melle atto yezin, bale sa7a katama yellii untana bay7ane.

¹² «Taanii hyanna ohitis kahinunts hyalaquntsappa adetits wolqqan kiita ekkii Damasqqo qitane.

¹³ Kaatayo, taanii awara saate oge yessadera awa foo7oppa gaama aadhize foo7o bi7ida; yinnan ta kantton taara yedhdhizunts kantto wutii saloppa foo7ida.

¹⁴ Nuunii ubbuntsi sa7ite gol7eze wode Ibraysxe doonara, «Saawula, Saawula, tana akkosi bay7e? Neenii nena caddize biratiza ixixiko nees wozzi iitoda» ga7i taas ohodera si7ida.

¹⁵ «Taanii, «Laatstso, ne oode?» gayda.

«Laatstsi, «Taanii, ne bay7ize Yesuusa;

¹⁶ Yezin denddii eqqo. Hyayno neenii tana bi7idannon tiinoppa ta nena beessadanno melluntsis markkidhade gaar ta taas oochchiza mahi nena shuumodes nees benttida.

¹⁷ Isra7eele asuntsappan taanii nena unttago kiittize Ayhude maaqqoosuntsappa nena ashshoda.

¹⁸ Neenii un aafto bugoda, dhumappa foo7ogo, Xalahe kusheppa Xoozago untana mahoda. Un tana ammanii nagara atotitsi ekkoda. Xoozii ammanii geezhide asuntsi gidida fa laatto demmada» yagayda.

¹⁹ «Kaati Agripha, yinnii gisho, taas saloppa bentide qonccitsitis kiitinttodanno ixixikaaya.

²⁰ Yezin taanii tiinidhii Damasqqo gidida yinnippa suuba Yerusalaame gidida Yihuda sa7a ubba yezuntsin Ayhude maaqqoosuntsi fa nagarappa Xoozago maaqqade gaaran nagarappa maaqqidanno beezize oocha oochchode gaar qaala ohida.

²¹ Yinnii gisho, Ayhuduntsi tana Xoozze Keettsa aykkii wodhodes koyda.

²² Hyayno yellodes Xoozze maade taappa shaakkinttikaaya; yinnii gisho, eeratsisin dammas markkidhitera hyanne eqqida. Nabuntsin Musen hyanoda ga7i ohidannippa melle fettibazin taanii ohidebaz baaya.

²³ Yinnan, «Kirsttoosa madha ekkodes beezane; mahi hyayqoppa tiino denddii Ayhuduntsisin Ayhude maaqqoosuntsis foo7o awajjane» ga7i.»

²⁴ Phawuloosa yinno ga7i mahodera, Fisxoosa fa qaalto dhoqi yiizii, «Phawuloosa, ne zhaashtida; ne gaama tamaridanna nena zhaashas yeltstsida» yagayda.

²⁵ Yezin Phawuloosa, «Bonchcho Fisxoosa, taanii turibazin koshshize bazin ohinep attin zhaashtikaaya.

²⁶ Taanii qoncce ohize ohito Kaati erane. Hyanna ohita aachichcha oochinttikaayze gisho fettin eepa genggoosanno taanii geeshi erane.

²⁷ «Kaati Agripha, neenii nabuntsna ammanane baane? Ne ammanzanno taanii erane» gayda.

²⁸ Kaati Agripha, Phawuloosago, «Hyanna eerats saate tana kiristtaane mahodes koyane?» yagayda.

²⁹ Phawuloosa, «Gaama wode maaqqin eerats wode ne xalaala maaqqikaayzin hyayno tana si7ize ubbuntsi hyanna achitip attin ta fana maaqqade fana Xooz woossane» yagayda.

³⁰ Yinnippa suuba, Kaati Agripha gade ahize Fisxoosa, Barnniiqen untara bettide ubbuntsi denddida.

³¹ Izippa kezii qititera fete fetera, «Hyay atstse hyayqos woy achchis yeltsizebaz akkon oochchikaaya» ga7i wolla ohinttida.

³² Agripha Fisxoosago, «Hyay atstse <Qeesare ta baz firddo> gaykaayzako bilinttodes dandda7ane, yezin attida» gayda.

27

Phawuloosa Roome qitida

¹ Nuunii markkabera Xaaliya qitode fana un accide wode kaatuntsi kaat maaqqides wottaddaruntsana olas kiittize fete Yuuliyoosa gaaze mato hyalaqizes Phawuloosan melle eeratsi achcha yeze asuntsana inggida.

² Isiya gaxa yeze guta qitize Adiramixiyoone markkabe gidida gelii denddida. Maqedooniya asi maaqqide Teselonqe Arsxirokoosa nuura yene.

³ Wonttisti wode nuunii Sidoona yellodera, Yuuliyoosa Phawuloosas loytsii fa lagguntsago hyanggi koshshize baz maadinttode gaar unttago dakkida.

⁴ Izippa denddii tiinora nuulla baqqize gisho hyaatstsara teqinttide sa7a, Qoophiroosara kate mahi yeekka zalara aadhida.

⁵ Kilqiyani Phinfiliya kale yeze abba fiinggi Liiqiyani yeze Muura yellida.

⁶ Ize mato hyalaqize Xaaliya qitize Iskinddiriya markkabe denggi, ize nuna geltsida.

⁷ Nuunii gaama wode leemi yedhdhii, gaama madhara Qanddoosa katama kale yellida. Yeygara qitodes nuna gote kayin Salmoonara aadhii hyaatsara teqinttide sa7a, Qarxeesara katii aadhida.

⁸ Gaama madhara gaxa gaxa aykkii Laasiya katama kale yeze abba gaxite «Lo77o markkabe Shemppize bessi» ga7inttize besite yellida.

⁹ Nuunii ize gaama wode gam77idannippa suuba xooma bilinttin, markkabera yedhdhizanna wayitstsize gisho Phawuloosa untana zorida.

¹⁰ «Asuntso, nu hyanggize ogite damma qohen damma dhabe yezanna taas bentane; qohita caanaallan markkabella xalaala maaqqikaayzin nu ommitillan yelloda» gayda.

¹¹ Yezin mato hyalaqize Phawuloosa gaydannippa aadhii markkabe izhizayin markkabiti adayin gaazanno ammanida.

¹² Yinna abba gaxa yeze katama balggo agina aatsodes untis giigoose gisho gaama asuntsi faas dandda7inttiko Finqqe katama yellii sila agina yeyga aatsodes zorinttida. Finqqe ude awa geloppa sulle awa geloppa gidida abba gaxa yeze markkabe caana ketstsize bessi sila agina ize aatstsodes qofa shiishida.

Abballa gote denddida

¹³ Eerats yeekka baqo baqqide wode un qoppidannigaara hyanide fana yi7in denddii, markkabize en7aame gaar aykkize meqiza ude ekkii Qarxeese kalera aadhida.

¹⁴ Yezin gaama gam77ikaayzin «Awuraqiis» gaaze damma gote hyaatsara teqinttide sa7itippa sulle untalla afa denddida.

¹⁵ Ye gotize markkabiza urqqii hyanggaame fana kayde gisho baqize markkabiza fa koyde bessa kangode fana dakkii ashshida.

¹⁶ Nuunii Qeeda gaaze hyaatsara teqinttide sa7a katii hyanggitara gaama waayera markkabize gonggiza ashshodes dandda7ida.

¹⁷ Un gonggiza ude kessidannippa suuba gaadera markkabizella xaaxii, mintsii accida. Surtiisa gaaze shaftte fana gol7izaame gaar yirggii, markkabize shartto ketstii markkabiza hyarii izhida.

¹⁸ Gotize miinggi hyanggodera wonttisti wode caanttipa baggito Abba ole aykkida.

¹⁹ Hyaydzdzintsa qamma markkabize miishito ekkii fa kushtira olida.

²⁰ Nuunii gaama wode awa aafen xoolintton bi7ikaayze gishon damma gote nuulla baqqide gisho tiinoppa shemppora attoda ga7i qoppikaaya.

²¹ Ye wode un gaama wode katstsa miikaayzara gam77ide gisho Phawuloosa un gidda denddii eqqii, «Asuntso, yin ta zortto ekkii Qarxeesappa denddikaayzara attezako hyanna qohitan dhabitan nuna yellaama yeshsha.

²² Yezin taanii yinttana zhashtippete ga7i zorane; akkos gayko, hyay markkabize dhabodap attin yinttappa fettii as shemppon dhaboos.

²³ Hyayno qamma ta E baz maaqqidayin ta goynize Xoozze kiittide kiitanchcho ta kale eqqii,

²⁴ «Phawuloosa, zhashtippe; neenii Roome Kaati Qeesare tiino eqqodes beezane. Yikke Xoozii ne gisho neera hyanggize asunts ubbunts shemppito ashshida» gayda.

²⁵ Yinnii gisho, asuntso, zhashtippete. Ye kiitanchchize taas ohidanna hyanodanno ta Xoozza ammanane.

²⁶ Yezin baqize nuna kanggi fettii hyaatsara teqinttide sa7a gaxa oloda» gayda.

²⁷ Taphpho oydintsa qamma Adiriya Abba gidda nuna baqita goden hyankan urqqodera, qamma giddii bilahe maaqqize wode markkabite oochchizuntsis sa7ago ukkide gaar aazida.

²⁸ Un geennatitsito erodes koyi gaade berttsa deexobaz accii Abba olin, abba gentta osfun tam hyadha maaqqida. Eeratsi gam77i, mahi olin izippun tam hyadha maaqqida.

²⁹ Un abba gaxa yeze shuchchalla dom7inttaame gaar zhashtii, markkabize qitaame gaar aykkize oyddii meqo markkabizeppa suubara abba dakkii, sa7ita wonttode gaar Xooz woossida.

³⁰ Markkabite oochchizuntsi markkabizeppa dhabodes koyi, markkabize qitaame gaar aykkize meqito markkabizeppa tiino zalara abba olize gaar aazizi gonggiza abba olida.

³¹ Phawuloosa mato hyalaqizegon wottaddaruntsago, «Hyantses markkabite shemppii bettanxiko yin attodes dandda7oos» gayda.

³² Yinnii gisho, wottaddaruntsi gonggize acinttide gaadiza gachchii dakkii ashshida.

³³ Sa7a wonttodes yi7adera ubbuntsi katstsa ma7ade gaar Phawuloosa asuntsago, «Yin katstsa mu7ikaayzara gam7ide hyaynora taphpho oyddii qamma gam7ida.

³⁴ Yinnii gisho, eeratsi katstsa yin ma7ade gaar taanii yinttana woossane. Yin minggode gaaran shemppora yessade gaar eeratsi katstsa ma7ades koshshane; melle atto yezin yin omma isintsitip fettin dhaboos» gayda.

³⁵ Phawuloosa yinno ga7i boora ekkii ubbunts tiino Xooz galatida; booriza baxxi me7e aykkida.

³⁶ Ubbuntsi miinggi fa faas katstsa ekkii mu7ida.

³⁷ Nuunii markkabite yezuntsi lam77i xeeti laappun tam izippun.

³⁸ Un mu7i mizhide wode caana zargito abba olin markkabize deexito foollizida.

Markkabize meqqida

³⁹ Sa7a wonttide wode markkabe oochchizunntsi aba sa7a yellezako erikaayzara, abba gaxa yeze shafe silimo bi7ida. Faas dandda7inttiko markkabiza yinna shafttigo shiishodes qoppida.

⁴⁰ Yeyzi, markkabize qitaame gaar aykkize meqito billii Abba olida. Ye wode izhize minxa accize gaadiza billida. Yinnippa suuba, baqita markkabiza tiino urqqode gaar markkabiza kanggize shara tiino zalara dhoqi yiizii yedhdhe aykkida.

⁴¹ Yezin markkabize shafe nadinttidella dom7inttii goodhinttida. Markkabizes tiino zaltta xosinttii shaftto caddii aykkii en7anxi ixxin, suuba zaltto gote urqqizannippa denddii meqqe aykkida.

⁴² Wottaddaruntsi achi asuntsappa fettin hyaatsite hyadhdhii kezii dhabaame gaar untana wodhodes zorinttida.

⁴³ Yezin mato hyalaqize Phawuloosa ashshodes koyi wottaddaruntsara zorintto ixxida. Hyaatsi hyadhdhii erize ubba markkabizeppa hyaatsite doollii doollii wodhdhii tiinidhdhii gaxa kessade gaar kiittida.

⁴⁴ Attiduntsi sanqqitillan, markkabize meqitsitilla afa kessade gaar kiittida. Yinnii gaara yi7i ubbuntsi gaxa sarora kezida.

28

Phawuloosa Malta hyaatsara teqinttide sa7a

¹ Nuunii gaxa sarora kezide wode yellidanna hyaatsara teqinttide sa7ita Malta ga7inttizanno erida.

² Malta asuntsi nuus gaama lo77ida. Ira bukkide gishon ciishize gisho tama eetsii nuna ubba morkkida.

³ Phawuloosa gaama hyayxe shiishii tama gaddodera, goppi michiti gisho kezii E kushtilla xaaxintti eza dhayda.

⁴ Malta asuntsi goppi Phawuloosa kushite xaaxinttidanno bi7ide wode fetay fetego, «Turo hyay atstse shemppo wodhide asi; melle atto yezin abbappa E attinin xoozze firddappa* attii faxa yessades dandda7ikaaya» yagayda.

⁵ Yezin Phawuloosa fa kushtippa shooshiza wuxurkki, tama olida; eza akkon qohikaaya.

⁶ Un, «E galtta kixxane, woy tiirikaayzin gol7i hyayqqane» ga7i naagane. Yezin gaama wode naagii E gallite akkon dummudhide baz dhabin, «Hyay eeqa» ga7i fa qoftto laammida.

⁷ Yinna kara gancite hyaatsara teqinttide sa7a hyalaqize, Pupliyoosa gaazes gade yene; hyaydzdzii qamma yellodes E nuna siiqora morkkida.

⁸ Pupliyoosa aday omma ottsi, micharan gancce hyarggera woy7i yene. Phawuloosa E kara gelii ees Xooz woossida; fa kushito eella gaddii fatstsida.

⁹ Yinnippa suuba, Malttan yeze hyargginttize melle asuntsin yi7i faxida.

¹⁰ Un nuna gaama bonchchida; nuunii markkabera qitodes denddide wode oges koshshize baz nuus inggidida.

Phawuloosa Malttappa Roome qitida

¹¹ Hyaydzdzii aginappa suuba, Malta gidida seete aatsii Iskkinddiriya markkabera hyammades denddida. Ye markkabizella Diyosqoroosa gaaze mentte eequntsi misile yene.

¹² Sirakuuse katama gelii ize hyaydzdzii qamma bettida.

¹³ Izippa denddii Regiyume katama yellida. Fettii qammappa suuba, yeekka zalara baqo baqqin, wonttisti wode Futiyulosa katama yi7ida.

¹⁴ Ize nu fettii fettii ammanze asuntsana denggin, faara saamintta gam77ode gaar nuna woossida. Yinnippa suuba, Roome nu qitida.

¹⁵ Roome yeze ammanze asuntsi nu baz si7i, Afiyoosa Gabe, Hyaydzdzii Aqize bessi ga7inttize bessito yellodes nuna morkkodes yi7ida. Phawuloosa untana bi7ide wode Xooz galatii minggidida.

Phawuloosa Roome gidida

¹⁶ Nu Roome gelide wode Phawuloosa naagize wottaddare ingginttin faas yezo ga7inttida.

* **28:4 Xoozze firddappa:** Ye wode yinna sa7ite melle melle maachi xoozuntsi yene. Unttappa fetta iita oochchize asuntsana firddizanno. Iza firdda xoozii ga7intti xeeqinttida.

¹⁷ Hyaydzdzii qammappa suuba, Phawuloosa Ayhudunts hyalaquntsana faago xeegezida. Un shiiqide wode unttago, «Ta ishunto, taanii nu asuntsana woy nu aduntsi wogalla akko qohize bazin oochchikaaya, yezin tana Yerusalaame accii Roome asuntsis aatsii inggida.

¹⁸ Un ta mootto bi7i hyayqos yeltsiebaz taalla akko bazin denggikaayze gisho tana billodes qoppida.

¹⁹ Yezin Ayhuduntsi yinno ixside wode un7intti «Ta baz Qeesare firddo» gaydap attin taanii ta worzhito mootizebaz yezin baaya.

²⁰ Ta yinttana xeegezidanna yinttana be7adesin yinttis hyanno ohodes. Ta hyanna santsalaatar acinttidanna Isra7eele asuntsi naagize ufayssiti gisho» gayda.

²¹ Ayhude hyalaquntsi Phawuloosago, «Nuus Yihudappa nebaz dabddaabbe yellikaaya. Izippa ye7eze asuntsappa fettin nebaz iita ohize baaya.

²² Yezin hyanna ne kaallize ammantto melle melle besite asuntsi ixzizanno nuunii erize gisho ne qoftto si7odes koyane» gayda.

²³ Un fa ye7ode qammito Phawuloosas qaxarii, yinna qammite gaanggi E yeze besite yi7ida. E wonttappa uigure yellodes Xoozze ka7itumo baz untis markkidhida. Mahi un Yesuusa baz ammanode gaar Muse higgefan nabunts maxaafepa geeshi untana tamarssida.

²⁴ Fete fete Phawuloosa gaydanno ammanida, yezin melluntsi ammanikaaya.

²⁵ Un wol gidda ohito ekkaxide wode Phawuloosa fettibaz gaydannippa suuba qitida. E hyannigaara gayda: «Geeshi Ayyaana yin aduntsis nabe Isayaasa doontte ohidanna turo.

²⁶ «Neenii yentsi asuntsago hyanggi,
yin sissi si7ine, yezin yin qoppoos;
yin be7e be7ine, yezin denggoos.

²⁷ Hyantsi asunts wozintta muumida;
un hyayta tullida;
un aafan goozintida.
Yinna baayzako,
un fa aafte bi7i, fa hyayte si7i, fa wozintte tiirii,
un taago maaqqiko;
taanin untana fatstsod yeshsha ga7o» gayda.

²⁸ «Yikke, hyanna Xoozze ashshize kiita Ayhude maaqqoosuntsis maaqqidanno erane. Untin si7oda» gayda.

²⁹ Phawuloosa yinno ga7idannippa suuba Ayhuduntsi fa gidda gaama lallite kezii qitida†.

³⁰ Phawuloosa kira keetsta lam77i bere kumutsi yezida; ize yezitera faago yi7iza ubba mukkane.

³¹ Zhashimo baytsi ooden kaykaayzin Xoozze ka7itumo sabbakida; Laatstse Yesuus Kiristtoosa baz qonccizi tamarssida.

Phawuloosa Roome Asuntsis Xaafide Kiita Gele

Hawaare Phawuloosa kiita Roome asuntsis xaafidanna, Phawuloosa Roome yeze woosa keetstsi be7ades qoppide gisho E hyanggize wode un giigii naagode fana oochchodes. Phawuloosa qoftta Roome yeze ammanzuntsara eeratsi wode oochchideppa suuba un eza maaddin Isppeene hyanggodes. Ammano baz E eridannon ammanze asuntsana yinna timirttito oochalla feeshode fana qonccizi xaafida. Hyanna maxaafite Phawuloosa kumutsi kiita hyanna qoftto aykkida.

Phawuloosa Roome yeze ammanze asuntsana tiino saritsi maaqqii, kaallii unttsi woosizanno ohideppa suuba fa kiittis gidda qofa, «Wonggelte Xoozze xillotitsita qonccida; yinna xillotitsita tiinoppa wurssutsi yellodes ammanora qonccida» ga7i ohine (1:17).

Yinnippa suuba, yinna qoftto dalgizii xaafane. Ayhuduntsana maaqqin Ayhude maaqqoosse asuntsana maaqqin ubbuntsi nagaras aqiduntsana maaqqide gisho un Xoozara giigodes beezane. Asi Xoozara giigodes dandda7izanna Yesuus Kiristtoosa ammanora. Un Xoozara medhdhize hyanna kille yelintte aafita, kille de7o maaqqizanno Phawuloosa dalgizii ohine. Ammanze asi Xoozara saro yene; mahi Xoozze ayyaana baggara nagarappan hyayqo wolqqappa kessii ekkida. Zofane 5-8 yellodes Phawuloosa Xoozze higgiton ammanze asuntsi de7ite oochchize Xoozze ayyaana wolqqa qoftta akko yezako ohine. Yinnippa kaallii, Phawuloosa, «Xoozii as na7untsis qoppide qoftti gidda Ayhuduntsanan Ayhude maaqqoosse asuntsi wayzi i fettilla waaxinttodes dandda7e?» yagaaze oocitis maltse inggodes butunttida.

Mahi Ayhuduntsi Yesuusa ekkaxi ixxidanna Xoozze qofa maaqqikaayzanno ohine. Yinna hyanidanna Yesuus Kiristtoosa baggara qonccide aadho keehatitsi gidda as kochchi ubba ekkinttode fana. Maaqqo yezin, Ayhuduntsi Yesuusa ekkode wode yo7odanno Phawuloosa ammanane. Wurssutsite Phawuloosa ammano de7o wayzi yessades beezako ohine. Xoozis oochchode baz, ammanze asuntsi fa kaatisin fa gidda fetay fetays aadatitsara oochchodebazin wozina gaatsa medhinttide oocizebaz qonccizi ohine.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-15

Roome kiita omma qofa 1:16-17

As na7as atotitsi koshshizanno 1:18—3:20

Xoozze as ashshize oge 3:21—4:25

Kiristtoosa gidda benttize kille de7o 5:1—8:39

Isra7eeles Xoozze qofa 9:1—11:36

Ammanze asunts yessi 12:1—15:13

Xaatsi qofan saritse 15:14—16:27

¹ Yesuus Kiristtoosa aro maaqqide, hawaare maaqqade gaara xeeqinttideppan Xoozze Wonggele sabbakode gaara doorinttide Phawuloosa kiittide kiita.

² Xoozii gaama wodeppa tiino fa nabunts baggara inggoda yagayde Xoozze geeshi Maxaafite xaafinttida.

³ Hyay Wonggelize ashora Dawute kochchappa yelinttide, Xoozze na7a, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosas.

⁴ Mahi E fa geeshi ayyaanara hyayqoppa denddii, Xoozze na7a maaqqidanno damma wolqqara beezida.

⁵ E baggara Ayhude maaqqoosse asuntsi ubba, ammanii kiitinttode gaar Kiristtoosa suntsiti gisho Xoozze aadho keehatitsin hawaaretitsi adetits wolqqa nu ekkida.

⁶ Yesuusa Kiristtoosas maaqqade fana xeeqinttide asuntsappa bagguntsi yinttana.

⁷ Roome yeze, Xoozii yiqsinttizuntsana ees geeshi worzha maaqqade fana dooriduntsis.

Xoozze nu Adeppan Laatse Yesuus Kiristtoosappa aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Galatan woosa

⁸ Ubbappa tiinii, yin ammantta sa7a ubba sinttide gisho Yesuus Kiristtoosa baggara yin gisho ta Xoozza galatane.

⁹ Taanii E na7ay wonggelebaz kumutsi wozintte ohize Xoozze, taanii ta woostte ubba wode yinttana qoppizannis E markka.

¹⁰ Wurssutsite, Xoozze qofa maaqqiko, taanii yinttago hyanggodes oge taas giigode fana ubba wode woossane.

¹¹ Taanii yinttis ayyaana anjjo shaakkodesin yinttana be7ades amudhdhane.

¹² Yinnan, taanii yin ammantten, mahi yin ta ammantte minggode fanas.

¹³ Ta ishunto, taanii Ayhude maaqqoosse asuntsappa aafe denggidanni fana, yinttappan aafe denggodes yinttago hyanggodes qoppida, yezin kayinttida.

¹⁴ Girike asuntsisin Girike maaqqoosse asuntsis mahi cincunsisin boozuntsis taas gale yene.

¹⁵ Yinnii gisho, Roome yeze yinttisin Wonggele ohodes amudhdhane.

Wonggele Xoozze wolqqa

¹⁶ Tiinidhii Ayhuduntsana, mahi Ayhude maaqqoosuntsanan ammanza ubba ashshodes Wonggele Xoozze wolqqa maaqqide gisho ta Wonggelera yeellidhoos.

¹⁷ Xillo ammanora de7o yessada ga7intti Geeshi Maxaafite xaafinttida. Wonggele Xoozze xillotitsito qonccizida; tiinoppa wurssutsi yellodes asi xillidhize ammanora.

Asunts iitatitsi

¹⁸ Turita ernttaame fana fa iita oochara kammize asuntsalla afa nagara ubballa afa, Xoozze hyanqqo saloppa wodhdhoda.

¹⁹ Xoozii untis qonccissades beezzebaz qonccizide gisho un Xoozze baz erane.

²⁰ Alame medhinttideppa dentsii, asis benttoosse Xoozze hyano, yinnan E medhina wolqqan Xoozzetitsi E medhetitsite qonccii yeze gisho asuntsi fa iitatitsitis mikinaate maaqqize baz baaya.

²¹ Un Xoozza erittera, eza bonchchikaayan galatikaaya. Un qofita maaddoosse baz maaqqida; un qoppoosse wozintta dhumida.

²² Un fana cincuntsana gaane, yezin boozuntsana.

²³ Un hyayqqoosse Xoozza goynodanno ashshii, hyayqqize as medhon, landdan, xootsin sazara gochunttize baz aazizi medhdhide misile goynane.

²⁴ Yinnii gisho, un fetay fetayra iita baz oochchii, fa gallito kawushode gaar Xoozii un wozintto amudhdhize tuna oochas untana olida.

²⁵ Yinna hyanidanna un Xoozze turtto worddo laammide gishon medhdhide Xoozza ashshii, medhinttide baz goynide gisho. Xoozii medhinas galatinttida. Amin^{77e}.

²⁶ Yinnii gisho, Xoozii untana tuna amotitsis aatsii inggida. Un maachuntsi faas beezize dhiiratsara yellinttizanno ashshii, beezoosse baz hyanii maacha maachira yellinttane.

²⁷ Yinnii gaar, dhiiratsi faas beezize maachira yellinttizanno ashshii, dhiiratsi dhiiratsara yellinttane. Dhiiratsuntsii fetay fetayra amotitsara eexinttii, yeellize baz oochchida. Fa oochchide bala oochitis beezize firdda ekkida.

²⁸ Un Xoozza erittera, melle atto yezin E baz qoppodes koyanxi ixside gisho beezoosse baz oochchode gaar Xoozii untana maaddoose qofas aatsii inggida.

²⁹ Un qohera, iitatitsara, zhimbbarara, genera, qinaatera, shemppo wodhera, lallera, cimoran iita amora kumida. Un zigirizuntsana,

³⁰ As suntsi iissizuntsana, Xooz ixvizuntsana, cazhizuntsana, utirzuntsana, ceeqizuntsana, iita baz oochchodes koyzuntsana fa adaysin inttisin kiitinttoosuntsana,

³¹ tiiroossuntsana, qaala laamizuntsana, siiqo baayzuntsana, yiqsimo baayzuntsana.

³² Hyantses fana oochchizuntsis hyayqo beezane gaaze Xoozze higge erittera, hyanno oochchane. Un fa faas oochchizanno xalaala maaqqikaayzin oochchize melluntsanan likke ga7i nashshane.

2

Xoozze xillo firdda

¹ Yinnii gisho, naate melluntsalla afa firddizayo, ne mikinaate mahize baaya. Ne melluntsalla afa firdditera, ye ne firddize atstse gaar oochchiko, ne, neella afa firddane.

² Yinnii fana oocha oochchizuntsalla afa Xoozze xillo firdda firddizanno nu erane.

³ Naate, yinnii gaar oocha oochchizuntsalla afa firddizayo, un oochchizanni gaar oochchizayo, ne Xooz firddappa attode gaar aazane?

⁴ Woy Xoozze keehatitsi, gencon dandda7a duretitsito leqqane? Xoozze nees dalga maaqqidanna nena nagarappa mahodes maaqqidanno erosaane?

⁵ Yezin yinttis shuchchi wozinan si7oosse hyaye yene. Yinnii gisho, Xoozze hyanqon xillo firdda qonccize qamma, neella afa firdda shiishane.

⁶ Xoozze fetays fetays E oochiti gaar inggoda.

⁷ Lo77o oochara miinggi, galata, bonchchon dhaboosse de7o koyzuntsis Xoozze medhina de7o inggoda.

⁸ Yezin fana siiqizuntsana, turtto ixvizuntsana iita baz oochchodes koyzuntsalla afa Xoozze kachchin bosha yo7oda.

⁹ Iita baz oochchize asuntsi ubba, tiinii Ayhuduntsana, kaallii Girikuntsana madhan waayen yelloda.

¹⁰ Yezin Xoozze lo77o oocha oochchize ubbuntsis, tiinii Ayhuduntsi, kaallii Girikuntsis galata, bonchchon sarotitsi ingginttoda.

¹¹ Xoozii sino bi7i asi shaakkoos.

¹² Higge baayzin nagara oochchide ubbuntsi higge baytsi dhaboda. Higge yezin, nagara oochchide ubbuntsi higgera firddinttoda.

¹³ Xoozze tiintte xillizuntsi higge naagizuntsap attin higge si7e xalaala si7izuntsana baaya.

¹⁴ Higge baayze Ayhude maaqqoosse asuntsi medho higge kiittizanno oochchane. Unttis xaafinttide higge baayzinin un fa wozintte higge erane.

¹⁵ Un hyanotitsita, higge kiita un wozintte xaafinttidanno beezane. Mahi un wozintta untalla afa markkidhane. Un wozintta fettii fettii tohe untana balida gaane; fettii fettii tohe untana turo gaane.

¹⁶ Ta tamarsside Wonggele fana Xoozze Yesuus Kiristtoosa baggara as wozintte aachinttide qofta firddize wode erinttoda.

Ayhuduntsanan un higgito

¹⁷ Yezin ne nena Ayhude gaane; higgella katane; Xoozalla ceeqane.

¹⁸ Ne oochchode gaar Xoozii koyze baz akko yezako erane. Higge tamaride gisho turo maaqqize baz shaakkii erane.

¹⁹ Ne qooquntsana kaallizanno, mahi dhuma yezuntsis foo7o maaqqizanno shaakkii erane.

²⁰ Ne higgefa denggide eratitsin turetitsara boozuntsana erisizayan zhooguntsana tamarssizaya maaqqidanno erane.

²¹ Yeezin, ne melluntsana tamarssizay ne nena akkos tamarssoso? Ne, «Kaysitippe» ga7itera, ne ne ommite kaystanen?

²² Ne, «Olale hyanttipete» ga7itera, ne ne ommite olale hyanttane? Ne eeqa ixxitara, eeqa yeze keetsito bonqane?

²³ Ne Xoozze wogite ceeqinttane, yezin higgitis kiitinttanxi ixxi Xoozza yeellizane?

²⁴ Geeshi Maxaafite, «Yin mikinaate Xoozze suntsita Ayhude maaqqoosse asuntsara cazhinttane» ga7intti xaafinttida.

²⁵ Ne higgis kiitinttiko, ne garrazinttis maade yene, yezin ne higgitis kiitinttanxi ixko ne garrazinttidanna garrazinttikaayze fana maaqqane.

²⁶ Ayhude maaqqoosse asuntsi garrazinttikaayzara, higgitis kiitnttiko, Xoozii eza garrazinttide fana faydosoone?

²⁷ Yin, Ayhude asuntsi, yinttis xaafinttide higgiton garrazinttii yeezittera, yin higgis kiitinttanxi ixkiko, Ayhude maaqqoosse asuntsi garrazinttanxi ixkikon higgis kiitinttii, yinttalla afa firddoda.*

²⁸ Yikke, suntsara Ayhude maaqqide ubbuntsi turii Ayhude baaya. Mahi bale galla garrazizanna turii garraze baaya.

²⁹ Yezin turii Ayhudetitsi gaatsta Ayhude maaqqizanno. Turii garrazintte Xoozze Ayyaanara oocinttize wozina garrazinttep attin xaafinttide wogite oochinttize galla garraze baaya. Ye atstse galata Xoozappa ekanep attin asappa baaya.

3*Ayhuduntsi ammananxii ixxe*

¹ Yeezin, Ayhude maaqqizanna akko maadde? Woy garrazinttes akko maaddize bazi yeze?

² Ubbappa tiino Xoozii fa qaala hyadarito Ayhuduntsis inggida.

³ Yeezin, untappa fetay fetaya qaala ammananxii ixkiko, un ixizanna Xoozii ammaninttide Xooz maaqqizanno kayanene?

⁴ Kayoos! Asi ubba worddo maaqqikon Xoozii turo maaqqe. Geeshi Maxaafite, «Ne qaaltte ne xillane; nena mootizaya firddara latstsane» ga7intti xaafinttida.

⁵ Yeezin, nu nagartta Xoozze xillo maaqqizanno beezize baz maaqqikon, nu waagawude? Xoozii nu nagartti gisho nuulla afa firddiko, likke baane? Yinno taanii as qofa fana gaane.

⁶ Yinnii fana hyanippe. Yinnii gaar hyaniko, Xoozii hyanna alamttilla afa wayzi firddode?

⁷ Yezin ta worddotitsita Xoozze turtto qonccizi, E bonchchito gaantsi beezzebaz maaqqiko, yeezin, akkos taalla fana nagaranchcho fana firdde?

⁸ Fettii fettii asuntsi, «Lo77o yo7ode fana iita oochchoda?» yaga7i tamarssize asi fana mahi tana mootane. Yinnii gisho yagaaze asalla afa ye7ize Xoozze firddita likke.

2:25 Isa. 59:7-8 * 2:27 Yinttalla afa firddoda: Un hyanotitsita woy un lo77o oochita yinttalla afa firddoda.

Asi ubba nagaranchcho

⁹ Yeezin, nu waagawude? Nu Ayhuduntsi, Girikeppa aadhanene? Ade! Ayhude maaqqin, Ayhude maaqqanxin ubbuntsi nagaranchcho maaqqizanno taanii tiinii yinttis ohida.

¹⁰ Geeshi Maxaafite,
«Xillo asi fetton baaya.

¹¹ Akaakize asi baaya,
Xoozza koyze oonin baaya.

¹² Asi ubba balinttida;
ubbuntsi fettippa maaddoosse baz maaqqida.
Lo77o oochchize oonin baaya;
fettii asin baaya.

¹³ Un doontta,
bugunttide booza fana;
fa il7antsite worddidhdhane.

Un doonttipa as wodhize,
shooshi marze kezane.

¹⁴ Un doontte camon baaditsi kumida.

¹⁵ Un tohita suutsi lalodes ellisane.

¹⁶ Un ogite dhaben qohe yene.

¹⁷ Un saro oge eroos.

¹⁸ Fa de7ite Xoozis zhashtoos»
ga7intti xaafinttida.

¹⁹ As ubba doona gordinttode fana kumutsi alamito Xoozze firddappa oomora shiishodes, higge ingginttide higgeppa oomora yezuntsis maaqqidanno nu erane.

²⁰ Yinnii gisho, ooden higgas kiitinttii Xoozze tiino xillodes dandda7oos. Higge asi ubba nagaranchcho maaqqizanno beezane.

Xillotitsi ammanora

²¹ Yezin hyatte Xoozii asi xillize oge higge baytsi qonccizida. Yinna ogito Muse higgan nabuntsin markkidhida.

²² Yinna ammanze ubbas hyanida, Xoozii Yesuus Kiristtoosa baggara as ubbas shaako baytsi inggida.

²³ Asi ubba nagara oochchida; Xoozze bonchcho faccizida.

²⁴ Yezin un Xoozze aadho keehatitsara, ashshize Kiristtoosa Yesuusa baggara cer xillida.

²⁵ Xoozii Yesuus Kiristtoosa zharsho mahi inggida, eza ammanze ubba E suutsite nagara atositsi denggode fana. Xoozii yinno oochchide fa dandda7ara zaga nagartto faydikaayzara ashshii, fa xillotitsito beessades.

²⁶ Yesuusa ammanze ubba xillode fana hyatte wode Xoozze fa ommite xillo maaqqizanno beessades.

²⁷ Yeezin, nu ceeqinttize baz akko yeze? Akkon baaya. Nuunii ceeqinttizanna higgas kiitinttize gishone? Ade! Ammano higgera.

²⁸ Xoozii asi xillize ammanorap attin higgas kiitinttera baayzanno nu qoppaane.

²⁹ Woy Xoozii Ayhuduntsi xalaala Xoozoone? Ayhude maaqqoosuntsisin Xoozii baane? Turo, Ayhude maaqqoosuntsisin E Xoozii.

³⁰ Xoozii fetto; Ayhuduntsanan Ayhude maaqqoosuntsana ammanora xillize eza.

³¹ Yeezin, nuunii higge ammano gisho dhabssodane? Ade! Higgito mintsanep attin.

4

Abrahama ammanora xillida

¹ Yeezin, nu aday Abrahama akko denggido?

² Abrahama oochara xillidebaz maaqqiko, E ceeqinttize baz yene, Yezin, Xoozze tiino ceeqinttodes dandda7oos.

³ Geeshi maxaafite, «Abrahama Xooz ammanida; Xoozii yinno ees xillotitsi mahi faydida» gayda.

⁴ Oochchize atstses ekkize damoozita, E oocha wolqqitis ciginttize galep attin ees imo baaya.

⁵ Yezin oocha oochchoosse oonin nagaranchcho xillize Xoozza ammaniko, E ammantta ees xillotitsi maaqqii faydinttane.

⁶ Geeshi Maxaafite Dawute, oocha baytsi Xoozii xillize asuntsi akko gaar anjjintezako hyannii gaar yaga7i qonccizida:

⁷ «Un balita atto ga7inttiduntsi un nagartta kaminttiduntsi anjjinttida.

⁸ Laatstsii E nagartto faydoosse atstse anjjinttida» yagayda.

⁹ Yeezin, Dawute ohide anjjita garrazinttide asuntsis xalaalasone? Woy garrazinttikaayze asuntsiso? Nuunii, «Geeshi Maxaafite, «Abrahama Xooz ammanida; Xoozii yinno ees xillotitsi mahi faydida» gaane» nu yagayda.

¹⁰ Yeezin, yinna ayde hyanido? Abrahama garrazinttinine? Woy garrazinttikaayzin? Garrazintteppa tiino hyanidap attin suuba baaya.

¹¹ Abrahama garrazinttodannippa tiino E ammantta ees xillotetsi maaqqii faydinttidanno ersodes, E garrazintta malla maaqqida. Yinnii gisho, Abrahama garrazinttikaayzara ammanzuntsisin ammanora xillizuntsis ubba ade maaqqida.

¹² E garrazinttezuntsisin ade. Abrahama untis aday maaqqide un garrazinttide gisho xalaala baayzin E garrazinttodannippa tiino ammanide ammantto un kaallide gishos.

Xoozze ufayssita ammanora ekkinttida

¹³ Abrahamasin E zerttis, «Alamito ta yinttis inggoda» yagayde ufayssita, Abrahama ammanora xillide gishos fattin higge naagii folide gisho baaya.

¹⁴ Higges kiitinttiduntsi Xoozze ufayssito laatizuntsana maaqqiko, ammano maaddoos; Xoozze ufayssitan cer maaqqane.

¹⁵ Higge Xoozze kachchi ke7ine, yezin higge baayze bessa higge aadhen ashshen baaya.

¹⁶ Yinnii gisho, Xoozii inggide ufayssita ammanora ekkinttane. Hyanna ufayssita Abrahama kochchi ubbas Xoozze aadho keehatitsi baggara ingginttidanno qonccizane. Yinnan higge naagizuntsis xalaalas baayzin Abrahama fana ammanide ubbuntsis. Abrahama nu ubbuntsis ade.

¹⁷ Geeshi Maxaafite, «Ta nena gaama worzhas ade mahida» ga7intti Abrahama gisho xaafinttida. Yinna ufayssita Abrahamas ingginttide hyayqqiduntsis de7o inggizen baayze baz yezize Xoozze eza maaqqidanno E ammanide gishos.

¹⁸ Xoozii Abrahamas ne kochchita ganggoda gaydanna, ufayssi gaddodes akkon dandda7inttoose wode Abrahama Xooz ammanide gishon ufayssi gaddide gisho gaama worzhas ade maaqqida.

¹⁹ Abrahamas xeet bere kumida maaqqikon, fa cinggide ashiten Saara na7a yelodes dandda7oosanno erittera fa ammantte labbikaaya.

²⁰ E fa ammantte miinggi Xoozis bonchcho inggidap attin Xoozii inggide ufayssito ammananxii, so7ikaaya.

²¹ Abrahama, Xoozii inggide ufaysito folodanno fa kumutsi wozintte ammanida.

²² Yinnii gisho, Xoozii E ammantto xillotitsi mahi faydida.

²³ Yezin, «Faydinttida» gaaze qaalize Abrahamas xalaala xaafinttikaaya.

²⁴ Ye qaalize nu Laatstse Yesuusa hyayqoppa dentside Xoozza ammanze nuusin nu ammantta xillotitsi maaqqii faydinttode gaar xaafinttida.

²⁵ Xoozii eza nu nagartti gisho hyayqos aatsii inggida; E nuna xillissades hyayqoppa denddida.

5

Xoozara yeze sarotitsi

¹ Yikke, nu ammanora xillide gisho nu laatstse Yesuus Kiristtoosa baggara Xoozara nuus sarotitsi yene.

² Nu E baggara hyatte nu eqqide aadho keehatitsite ammanora gelida. Yinnii gisho, nu Xoozze bonchcho ufayssite ceeqinttane.

³ Yinnu xalaala baayzin madha dandda7a ki7izanno nu erize gisho nu madhiten ceeqinttane.

⁴ Mahi dandda7a faatana, fatanan ufayssi inggizanno nu erane.

⁵ Nuus inggide Geeshi Ayyaana baggara Xoozii fa siiqito nu wozintte gusside gisho yinna ufayssita nuna yeellizoos.

⁶ Nu hyaga labbiduntsana maaqqii yezin, Xoozze wode yellin, Kiristtoosa nagaranchhuntsi gisho hyayqqida.

⁷ Xillo as gisho hyayqqode asi denggodanna damma madha, yezin lo77o as gisho hyayqqode asi oode erize benttikaayzara attoos.

⁸ Yezin nuunii hyaga nagaranchcho maaqqii yezin, Kiristtoosa nu gisho hyayqqida. Yinna Xoozii nuna akko gaar siiqizako E siiqito beezane.

⁹ Yikke, nuunii Kiristtoosa suutsite xilldebaz maaqqiko, ubbappa aatsii E baggara Xoozze hyanqoppa attoda.

¹⁰ Nuunii Xoozara morkke, yezin E na7ay hyayqite eera giigida. Yinnippa aatsii, hyatte nuunii Xoozara giigideppa suuba E na7ay de7o mikinaatera nuunii attoda.

¹¹ Yinnu xalaala baayzin hyatte nuna Xoozara giigizide nu laatstse Yesuus Kiristtoosa baggara nu Xoozalla ceeqinttane.

Addaaman Kiristtoosan

¹² Addaama baggara nagara hyanna alamite gelida. Yinna nagartti baggara hyayqo yi7ida. Asi ubba nagara oochchide gisho hyayqo as kochchi ubba yellida.

¹³ Higge ingginttodannippa tiino alame nagara yene, yezin higge baayze wode nagara nagara maaqqii faydinttoos.

¹⁴ Yezin Addaamappa Muse yellodes hyayqo as ubba ahida. Melle atto yezin, Addaama higgese kiitinttanxide gisho, Addaama fana nagara oochchikaayzuntsalla afa hyayqo ka7itida.

Addaama yo7odes yeze Yesuusas aazize.

¹⁵ Yezin Xoozze aadho keehatitsi as nagartti fana baaya. Fettii as nagara baggara gaama asuntsi hyayqqida. Yezin Yesuus Kiristtoosa baggara Xoozze aadho keehatitsi as ubbas gaantsi ingginttida.

¹⁶ Addaama nagara giddan Xoozze imo gidda gaama dummatitsi yene. Fettii as nagara baggara Xoozii eella afa firddida. Yezin asi gaama nagara oochchinin Xoozze aadho keehatitsita xillotitsi ki7ida.

¹⁷ Fettii as nagara baggara hyayqo ka7itida. Yezin Yesuus Kiristtoosa baggara Xoozze aadho keehatitsin xillotitsi imo ekkize ubbuntsi, game de7or yessada.

¹⁸ Yikke, fettii asi nagara oochchide baggara as ubballa firdda yi7idanni fana fettii asi xillo oochchide baggara, Xoozii as ubba xillizii untis de7o inggane.

¹⁹ Fettii asi kiitinttanxi ixside baggara, gaama asuntsi nagaranchcho maaqqidanni fana fettii as kiitintter gaama asi xilloda.

²⁰ Asuntsi nagara wolqqa erode fana higge yi7ida, yezin nagara wolqqa gaanggide wode Xoozze aadho keehatitsi aadhii ganggida.

²¹ Nagara hyayqo wolqqara ka7itidanni fana Xoozze aadho keehatitsi xillotits wolqqara ka7iti, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa baggara nuna medhina de7ogo kaalitsane.

6

Nagaras hyayqqii Kiristtoosara yeze

¹ Yeezin, nu waagawude? Xoozze aadho keehatitsita gaanggode fana nagarara miinggi yessane?

² Atto hyanoos, nuunii nagaras hyayqidebaz maaqqiko, yeezin, nuunii yikkeppa wayzi nagarara yessade?

³ Nu ubbuntsi Kiristtoosa Yesuusara fetto maaqqades xammaqinttide wode E hyayqite eera wolla mooginttida.

⁴ Nu xammaqinttide wode Kiristtoosara hyayqqidanne moogunttida. Kiristtoosa Xoozze Aday bonchcho wolqqara hyayqqoppa denddidanni fana nuunin kille de7o yessada.

⁵ Nu E hyayqite eera fetto maaqqiko, yinnii gaaran, E denddite eera fetto maaqqada.

⁶ Nu yikkeppa nagaras aro maaqqaame fanan nu nagaranchcho asatitsito wolqqita dhabode fana nu gal77a asatitsito Kiristtoosara suxxidanno erane.

⁷ Fettii asi hyayqidebaz maaqqiko, E nagara wolqqappa wallo kezane.

⁸ Nuunii Kiristtoosara hyayqiko, eera de7o yessadanno ammanane.

⁹ Kiristtoosa hyayqoppa denddide gisho mahi E hyayqosannon hyayqo tiinosin eza ahosanno nu erane.

¹⁰ E hyayqqide wode nagaras fettii tohe wurssutsi yellodes hyayqida, yezin hyatte de7o Xoozis yene.

¹¹ Yinnii fanan, yin nagaras hyayqqii, Laatstse Kiristtoos Yesuusa baggara Xoozis de7o yezanno qoppote.

¹² Yinnii gisho, yin, yin asatetsito amos kiitinttaame fana hyayqqize yin asatetsito nagara ahippe.

¹³ Mahi yin asatits kifiltto nagara oochchodes gene ola miishe mahi inggippete. Yezin yin hyayqoppa denddii, de7o yeze asi fana yin asatetsito Xoozis inggote. Mahi yin kumutsi asatetsito xillo ola miishe mahi Xoozis aatsii inggote.

¹⁴ Yin Xoozze aadho keehatitsis oomora yenep attin higgeppa oomora yezoosse gisho nagara yinttana ahodes beezoos.

Xillotits aro maaqqe

¹⁵ Yeezin, nu waagawude? Higgeppa oomora maaqqikaayzin Xoozze aadho keehatitsappa oomora yeze gisho nagara oochchodaane? Mulon hyanoos!

¹⁶ Yin fettii asis kiitinttodes yinttana aro mahi inggiko yinna yin kiitinttizas aro maaqqizanno erote. Yinnii gaara, yin nagaras kiitinttiko, yinttis hyayqo ki7ize nagaras aro maaqqane. Woy yin Xoozis kiitinttiko xillotitsi ki7ize Xoozis aro maaqqane.

¹⁷ Zaga yin nagaras aro, yezin hyatte yin ekkide turii timirttes kumutsi wozinappa kiitinttide gisho Xoozis galata maaqqe.

¹⁸ Yin nagara arotitsi achchappa bilnttii xillotits aro maaqqida.

¹⁹ Yin yin qofite labbezuntsana maaqqide gisho taanii oodesin gelize ogera ohine. Zaga yin, yin asatetsito tunan iita baz oochchodes aro mahi inggidanni fana hyatte yin asatets kifiltto geeshi maaqqade fana xillotetsi aro mahi inggote.

²⁰ Yin nagaras aro yeze wode xillotitsis aqoos.

²¹ Yinttana hyatte yeellize zaga yin iita oochitippa akko maade denggidote? Yinna oochitis wurssutsita hyayqo.

²² Yezin yin nagara arotitsappa bilinttii, Xoozze aro maaqqida. Yinna yinttana geeshi mahi medhina de7o kaalitsane.

²³ Nagara damooze hyayqo. Yezin Xoozze, nu Laatstse Kiristtoos Yesuusa baggara inggize imotitsita medhina de7o.

7

Ekken gelen aazize

¹ Ta ishunto, taanii higge erize asuntsis ohine. Higge fettii asi faxa yeze wode eza ahizanno eroso?

² Aazizes, azinii gelide maachita I azinze faxa yeze wode higgera ezara acinttida. Yezin I azinze hyayqiko ezara iza caaqide caaqita izo ahoos.

³ Yinnii gisho, iza fa azinze faxa yezin, melle dhiiratsi geliko, iza laammida ga7inttane. Yezin I azinze hyayqiko, caaqo izo ahoosse gisho iza melle azinii geliko, iza olalida ga7inttoos.

⁴ Yinnii gisho, ta ishunto, yin Kiristtoosa asho baggara higge wolqqas hyayqqii, Xoozis aafe aafodes hyayqoppa denddide Kiristtoosas maaqqida.

⁵ Nu asho amo nuna ahin, nu yeze wode higge gujjii nagara oochchode gaar nuna dentsitsane. Nu ashtii gidda iita amotitsi yeze gisho nuunii hyayqo aafe aafode fana oochchane yeshsha.

⁶ Yezin hyatte nuunii nuna accide higgitis hyayqide gisho nuunii higge achchappa bilnttida. Yinnii gisho, kille Ayyaanar Xoozis kiitinttanep attin xaafinttide gal77a higgitis kiitinttoos.

Higgen naganan

⁷ Yeezin, nuunii waagawude? Higge naganane? Ade! Yezin higge nagara akko yezako tana erssida. Higge, «Amudhhippe» gaykaayzako, amudhdhe akko yezako ta eroos.

⁸ Yezin ta ubba baz amudhdhode fana nagara higge baggara ta gidda oge denggida. Higge baayzako nagara hyayqqide baz.

⁹ Zaga higge baayze wode ta faxa, yezin higge ingginttide wode nagara faxin ta hyayqqida.

¹⁰ Taanii de7o yessade fana Xoozii inggide higge taas hyayqo ki7ida.

¹¹ Nagara higge baggara tana cimmize oge denggi, wodhida.

¹² Yinnii gisho, higge geeshi; ize xaafinttide kiittan geeshi, xillon lo77o.

¹³ Yeezin, lo77o maaqqide baz taalla afa hyayqo ki7idaane? Ade! Yezin nagara nagara maaqqizanna qonccode fana lo77o bazara maaddinttii taas hyayqo ki7ida. Yinnii gisho, nagara nagara maaqqidanna higge baggara aadhii erinttida.

¹⁴ Nuunii higge ayyaanabaz maaqqizanno erane. Yezin taanii nagaras bayzinttide asho asi.

¹⁵ Taanii ta oochchizanno tiiroos; taanii kadhizebaz oochchodanno ashshii ta ixsizebaz oochchane.

¹⁶ Taanii ixxizebaz oochchizebaz maaqqiko, higge lo77o maaqqizanno ta markkidhane.

¹⁷ Yinno maaqqiko, yinna oochito ta gidida yeze nagartta oochchanep attin ta oochchoos.

¹⁸ Ta gidida, yinnan ta ashite lo77o baz baazanno erane. Lo77o baz oochchize amotitsi ta gidida yene, yezin lo77o baz oochchodes dandda7oos.

¹⁹ Taanii ixxize iita baz oochchanep attin ta kadhize lo77o baz oochchoos.

²⁰ Taanii ixxizebaz oochchizebaz maaqqiko, yinna ta gidida yeze nagartta oochchanep attin oochchize tana baaya.

²¹ Yikke, ta lo77o baz oochchodes kadhizin, iita baz oochchizanno beezize higge denggida.

²² Taanii ta wozintte Xoozze wogite ufayttane.

²³ Yezin ta asatitsite yezay ta guugite yeze higgera olinttize dumma higge be7ine. Ye higgize ta asatitsite oochchize nagara higgese tana aro mahi inggida.

²⁴ Taanii wayzi alla wodhdhide aso? Hyayqos kanggize hyanna asatitsitippa tana ashshode oode?

²⁵ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa baggara tana ashshize Xoozses galata maaqqe.

Yikke, taanii ta qofite Xoozze higgese aqane; yezin ta asatitsite nagara higgese aqane.

8

Geeshi Ayyaana de7o

¹ Yinnii gisho, Kiristtoos Yesuusara yezuntsi hyatte firdda baaya.

² Kiristtoos Yesuusa baggara nuus de7o inggize Geeshi Ayyaana higge, tana nagaran hyayqo higge arotitsappa kessida.

³ Nu nagara asatitsiti baggara, higge leppide gisho nuna ashshodes dandda7ikaaya. Xoozii fa na7aya nagaranchcho asuntsis aazizi nagaras zharsho maaqqode fana kiittii yinno oochchida. Yeyzi, Xoozii Kiristtoosa ashtii baggara, nagara firddi hyaasida.

⁴ Xoozii yinno oochchidanna, nu asho amo koyzanni fana baayzin Geeshi Ayyaana koyzanni fana yeze nuulla afa higge xillo kiita folinttode fana.

⁵ Asho qofar yezuntsi ashobaz qoppaane. Yezin Geeshi Ayyaana qofar yezuntsi Geeshi Ayyaanabaz qoppaane.

⁶ Nu qofta asho amos aqiko hyayqo ke7ine, yezin ayyaanas aqiko de7on sarotits ke7ine.

⁷ Asho amos aqize asi Xoozze higgese kiitinttodes koyoosse gishon kiitinttodes dandda7oosse gisho Xoozara morkke.

⁸ Asho amos aqizuntsi Xooz ufayssodes dandda7oos.

⁹ Yezin Xoozze Ayyaana yinttara yeziko yinttalla aqiko, yin Ayyaana qofa yenep attin yin asho amos aqoos. Kiristtoos Ayyaana baayzin oonin Kiristtoosas maaqqoos.

¹⁰ Yezin Kiristtoosa yin gidida yeziko, yin asatitsito nagara baggara hyayqqidanno. Yezin yin ayyaanize xillotitsi baggara de7o yene.

¹¹ Yezin Yesuusa hyayqoppa dentside Xoozze Ayyaana yin gidida yeziko, Kiristtoosa hyayqoppa dentside Xoozii, yinttara yeze fa Geeshi Ayyaanara hyayqqide yin asatitsitis de7o inggoda.

¹² Yikke, ta ishuntso gale yene, nuunii nu asho amo kaallii yessades beezoos.

¹³ Yin, yin asho amos yeziko hyayqoda, yezin Geeshi Ayyaana wolqqara nagara oochito wodhiko yin de7o yessada.

¹⁴ Xoozze Ayyaana kaallize ubbuntsi Xoozze na7untsana.

¹⁵ Nuunii, «Abbo, ta Adayo» yaga7i xeegeze, Xoozze na7untsana mahize Geeshi Ayyaana ekkidap attin mahi zhashimora yessades aro mahize ayyaana ekkikaaya.

¹⁶ Xoozze Ayyaana nu ayyaanara maaqqii nuunii Xoozze na7a maaqqizanno markkidhane.

¹⁷ Nuunii E na7a maaqqiko Xoozza laattoda; Kiristtoosara wolla yinno laattoda. Mahi nuunii Kiristtoosara waaye ekkiko eera wolla E bonchchito shaakkintoda.

Yo7ode bonchcho

¹⁸ Nuunii hyatte waayize waayito, tiinoppa nuus qonccode bonchchora yeltsi bi7iko, wolkkissades dandda7inttoos ga7i qoppaane.

¹⁹ Medhetitsi ubba Xoozze na7a qonccitsito gaama amudhdhii kafane.

²⁰ Medhetitsi ubba hyarii maaqqida; yinnan, medhetitsita dooror baayzin ufayssara naagode fana oochchide Xoozze qofa hyanida.

²¹ Medhetitsi fa ommite dhabe arotitsappa kezii, Xoozze na7untsara wallo bonchcho gishinttoda.

²² Medhetitsi wolla hyayno yellodes yelo dha7e aykkide maachiti fana inxixeran un7ara yezanno nu erane.

²³ Mahi yinno medhetitsiti xalaala baayzin Geeshi Ayyaana imo ekkide nuunii, nu ommite nu asatitsitis wozo maaqqide Xoozze na7a maaqqize ufayssito naagitera nu asatitsite inxixane.

²⁴ Yinna ufaysite nuunii attida. Yezin nuunii ufayssi oochchizebaz benttize baz maaqqiko yinno oonii ufayssi oochchize?

²⁵ Yezin nu bi7ikaayze baz denggodes ga7i ufayssara naagiko yinno dandda7ara naagane.

²⁶ Yinnii gaar Geeshi Ayyaana nu labitsite maaddane. Nuunii Xooz wayzi woosodes beezizako eroos, yezin Geeshi Ayyaana fa ommite, asi ohodes dandda7oosse qaalar nuus shoobbane.

²⁷ Mahi asi wozina erize Xoozze Geeshi Ayyaana qoftta akko yezako erane. Geeshi Ayyaana Xoozze qoftti gaar geeshshuntsis shoobbane.

²⁸ Xoozza siiqizuntsisin E qoftti gaar xeeqinttezuntsis Xoozii ubba baz lo77oos oochchizanno nu erane.

²⁹ Xoozza eriduntsi fa na7aya aazode fanan na7ayin ammanizunts gidida anggis maaqqade fana untana doorii gaddida.

³⁰ Xoozii tiino dooriduntsana xeeqida; xeeqiduntsana xillizida; xilliziduntsana mahi bonchchida.

Xoozze siiqo

³¹ Yeezin, nu hyanna ubbannis waagawude? Xoozii nu bagga maaqqiko nuna oode ixcode?

³² E melle atto yezin, fa na7ays yiqsinttikaayzara, nu gisho aatsii inggida. Yeezin, fa na7aya nuus aatsii inggide wayzi E ubba baz cer inggoso?

³³ Xoozii dooriduntsana oode mootode? Xillize Xoozii firddize oode?

³⁴ Yeezin, untalla afa firddodes dandda7ize oode? Oonin baaya. Hyayqoppa denddii Xoozze mizaqite bettide, Kiristtoos Yesuusa, E nuus shoobbane.

³⁵ Yikke, nuna Kiristtoosa siiqoppa shagode oode? Waayene woy madhane woy bay7ene woy naye woy kallotitsone woy zhashimone woy olane?

³⁶ Geeshi Maxaafite,

«Nuunii ne gisho awara kumutsi hyayqqane;

shufos kanggize duro fana faydinttida»

ga7intti xaafinttide fana maaqqida.

³⁷ Yezin nuunii hyanne ubba, nuna siiqize Kiristtoosara gamizuntsappa aadhane.

³⁸ Yinnii gisho, hyayqo maaqqin de7o maaqqin kiitanchchuntsana maaqqin ahizuntsana maaqqin hyatte yezaya maaqqin tiinoppa yo7odaya maaqqin wolqqamuntsana maaqqin,

³⁹ dhogga maaqqin ziqqa maaqqin akko medhetitsi maaqqin nu Laatstse, Kiristtoos Yesuusara yeze Xoozze siiqoppa nuna shaakkodes dandda7oosanno taanii erida.

9

Isra7eeluntsi doorintto

¹ Taanii Kiristtoosar turo ohine, worddidhdhoos. Geeshi Ayyaana kaalitsize ta wozintta taanii worddidhoossanno taas markkidhane.

² Ta wozintte Isra7eeluntsis gaama azzanon ashshoosse waaye ta gidida yene.

³ Taanii, ta ishuntsin ta iginuntsi gisho Kiristtoosappa shaakkintti Xoozze baadditsappa oomora yezezako kadhane.

⁴ Unttin Isra7eeluntsana, Xoozii untana fa na7untsana mahida, fa bonchchito untis qonccizida. Unttara caaqqida; higge untis inggida. Un Xooz goynode turii oge beezida; Xoozii ufays qaala untis inggida.

⁵ Un yelinttera mayzunts kochchi; mahi Kiristtoosa ashora un kochchi maaqqii yi7ida. Ubbappa kattara maaqqide Xoozze medhinas anjjinttida. Amin77e!

⁶ Yezin, Xoozze qaaltta shaarinttida ga7e baaya. Isra7eeleppa yi7ide ubba turii Isra7eele maaqqoos.

⁷ Mahi Abrahamas kochchi ubba Abrahamas na7a maaqqoos. Xoozii Abrahamas, «Ne zartta Yisaaqa baggara xeeqinttoda» yagayda.

⁸ Yinnoo gaazanna ashora yelinttide na7a ubbuntsi Xooz na7a maaqqoos. Yezin turii Isra7eele na7a Xoozii Abrahamas gelide qaaltti gaar yelinttide na7a.

⁹ yagaazanno. Xoozii inggoda ga7i gelide qaaltta, «Taanii wontsi bere hyannii wode yo7oda; Saaran dhiiratsi na7a yeloda»

¹⁰ Yinnoo xalaala baayzin Irbbiqa fettii nu aday Yisaaqappa mentte na7untsana wodaxide wode,

¹¹ un yelinttodeppa iita woy lo77o oochchodeppa tiino oochara baayzin doorer maaqqize Xoozze qoftta minggode fana,

¹² «Anggissee geezes kiitinttoda» yaga7i Laatstsii Irbbiqas ohida.

¹³ Ga7intti xaafinttida. Yinnan Geeshi Maxaafite, «Yayqooba kadhida, Eesawo ixxida»

¹⁴ Yeezin, nu waagawude? Xoozii firdda deshizane? Ade.

¹⁵ Laatstsii Musego,
«Ta maarodes koyduntsana maaroda;
ta yiqsinttodes koyduntsis yiqsinttoda» yagayda.

¹⁶ Yikke, Xoozze doore as qofa woy oochara baayzin E maarotitsite.

¹⁷ Geeshi Maxaafite, Gibxxe kaatizego, «Taanii, ta wolqqito neella beezodesin ta suntsita alame ubba gidida erinttode fana yinnis nena ka7itizida» ga7intti xaafinttida.

¹⁸ Yikke, Xoozii maarodes koyzaya maarane; wozintto muumisades koyzay wozintto muumizane.

Xoozze kachiton maarotitsito

¹⁹ Yinttappa fetay, «Yeezin, Xooz asi iita oocha gisho akkos bore? Xoozze qoftto atto gawude oode?» Ga7i oocodes dandda7ane.

²⁰ Yezin ta ishayo, Xoozara lallodes ne oode? Looqappa medhinttide miishe fana medhdhidego, «Tana hyannii gaar oochchii akkos medhdhido?» ga7i oocodes dandda7ane?

²¹ Woy looqa medhddhiday fettii looqappa fetaya bonchcho miishe, hyankkaya mahi bore miishe mahi medhddhodes adetits wolqqa baaya?

²² Xoozii fa kachchito beezodes fa wolqqito erssodes koyi, firddas giigide hyanqqo na7untsana gaama genccera dandda7ezako ne akko ere?

²³ Yinno E oochchidanna tiinii bonchchos giigizide, fa dooride na7untsis fa bonchchito qonccissades.

²⁴ Ayhuduntsana xalaala maaqqikaayzin, Ayhude maaqqoosse nuunin Xoozara doorinttida.

²⁵ Nabe Hose7e maxaafite,
«Ta asi maaqqikaayzuntsana, Ta asi ga7i xeeqoda.
Ta siiqikaayze worzhito, <Siiqinttiduntsana> ga7i xeeqoda.

²⁶ Un, <Ta worzha baaya> ga7intti xeeqinttide besite,
<De7o Xoozze na7a> ga7intti xeeqinttoda»yagayda.

²⁷ Nabe Isayaasa Isra7eele asuntsbaz,
«Isra7eele asuntsi abba gaxa yeze shafe fana gaanggikon,
unttappa eeratsi asuntsi xalaala attoda.

²⁸ Yinna sa7alla afa ellisii folinttoda.»

²⁹ Mahi Isayaasa,
«Ubbappa wolqqaama Laatstse nuus eeratsi kochchi ashshikaayzako,
nuunii Soodoman gamoora katama fana dhabod yeshsha»
yaga7i tiinii ohida.

³⁰ Yeezin, nu waagawude? Xillotitsi kaalloosse Ayhude maaqqoosse asuntsi ammanora xillotitsi denggida.

³¹ Yezin xillotitsago yeltsize higge yeze Isra7eele asuntsi xillotitsi denggikaaya.

³² Akkos denggaanxido? Un xillotitsita ammanora baayzin oochara ekkodes koyde gishos. Yeyize gisho, un, «Dhubbize shuchchara» dhubbnttida.

³³ Geeshi Maxaafite, bo7ote
«Taanii Xiyoone dhubbize shuchchin lallan gaddoda.
Eza ammanze oonin yeellidhoos»
ga7intti xaafinttida.

10

¹ Ta ishuntso, ta kumutsi wozintte ta amudhizannan Xooz woosizanna Isra7eele attode fana.

² Un Xoozis mishinttane yezin, turii eratitsappa mishinttosanno ta markkidhane.

³ Un Xoozze xillotits ogito eranxii ixii, fa omma xillotitsi kaallidap attin Xoozze xillotitsi koyikaaya.

⁴ Asi ubba ammanora xillode fana Kiristtoosa higge folida.

Atotitsi ubbuntsis

⁵ Asi higge naagii ekkize xillotitsibaz Muse xaafittera, «Higge naagize oonin yinna higgito naagii de7o yezane»yagayda.

⁶ Yezin ammanora ekkize xillotitsibaz ga7inttidanna hyanno: «Ne wozintte, <Oonii salo kessade?» yaga7ippe; yinna Kiristtoosa wodhissades.

⁷ Woy, <Sulle sa7a oomo wodhddhode oode?» ga7ippe; yinna Kiristtoosa boozappa kessodes.

⁸ Yezin yaga7i xaafinttida: <Qaala ne kale; ne doontte ne wozintte yene> Nuunii yinttis ohize ammano qaalta hyanno.

⁹ «Yesuusa Laatstsii» ga7i ne doontte markkidhiko Xoozii eza hyayqoppa dentsidanno ne wozintte ammaniko, ne attoda.

- ¹⁰ Asi fa wozintte ammanii xillane; fa doontte markkidhii attane.
- ¹¹ Geeshi maxaafite, «Eza ammanze oonin yeellidhoos»yagayda.
- ¹² Fettii Xoozze ubbunts Laatstsii maaqqide gisho Ayhuduntsana maaqqin Ayhude maaqqoosse asuntsi gidida dummatitsi baaya. E fana xeegez ubbuntsis fa anjjito gaantsi inggane.
- ¹³ «Laatstse suntsito xeegez oonin attoda.»
- ¹⁴ Yeezin, un ammanosara wayzi eza xeeodes dandda7e? Un E baz si7ikaayzara wayzi eza ammanodes dandda7e? Mahi untis qaala ohize asi baayzin, wayzi eza si7odes dandda7e?
- ¹⁵ Kiiintide asi baayzin, qaala wayzi ohinttodes dandda7e? Geeshi Maxaafite, «Ufays Wonggele ohize asuntsi tohita wayzi lo77o yessa!» yaga7i xaafintida.
- ¹⁶ Yezin Isayaasa, «Laatsto, nu markkatitsito oode ammanido?» yaga7idanni fana, ubbuntsi Wonggele ammanikaaya.
- ¹⁷ Yinnii gisho, ammano sissappa ye7ine; si7izannan Kiristtoosa qaalappa ye7ine.
- ¹⁸ Maaqqo yezin, Isra7eele asuntsi qaala si7ikaaya ga7ene? Ade si7ida. Geeshi Maxaafite,
«Un ootsita sa7a ubba sinttida,
un qaaltta sa7a gaxa yellida»yagayda.
- ¹⁹ Yezin Isra7eele asuntsi erikaaya ga7ene? Muse zaga,
«Taanii yinttana leqintide asuntsara qiiirissada;
mahi eeya asuntsara yinttana qiiirissada»yagayda.
- ²⁰ Mahi Isayaasa,
«Tana koykaayze asuntsis benttida;
tana oocikaayze asuntsis qonccida»
yaga7i zhashtikaayzara ohida.
- ²¹ Yezin Isra7eele baz ohittera,
«Ubba qamma kiiinttoosse asuntsisin
tana ixsize asuntsis ta kushito miccida»yagayda.

11

Xoozii Isra7eeluntsana olikaaya

- ¹ Ane ta oocane: yeezin, Xoozii fa asuntsana olidaane? Olikaaya! Taanii ta ommite Isra7eele; Abrahamama kochchi; Biniyame kochchi.
- ² Xoozii tiino dooride fa asuntsana olikaaya. Geeshi Maxaafite, Eeliyaasa Isra7eeluntsana Xoozze tiino wayzi mootezako, yin eroso?
- ³ Eeliyaasa, «Laatsto, un ne nabuntsana wodhida, ne zharsho bestton lalida. Ta ta xalaalla attida; un tanan wodhodes koyane»yagayda.
- ⁴ Xoozii ees waaga7i mahido? «Ba7aale eeqas goynikaayze laappun mukul asuntsana taas ashshida»yagayda.
- ⁵ Yinnii gaaran, hyanna wodite Xoozii fa aadho keehatitsite dooriduntsappa attide (Isra7eeluntsi) yene.
- ⁶ E untana dooride fa aadho keehatitsitep attin un oochara baaya. Doore oochara maaqqiko, E aadho keehatitsita aadho keehatitsi maaqqoos.
- ⁷ Yeezin, waydo? Isra7eele fa koyzanno denggikaaya, yezin Xoozii dooriduntsii denggida. Attiduntsi fa wozintto muumizida.
- ⁸ Yezin, Geeshi Maxaafite,
«Un fa aafte be7aame fana
fa hyayte si7aame fana,

hyanno yellodes unttis
Xoozii doccize ayyaana inggida»
ga7intti xaafinttide gaar hyanida.

⁹ Mahi Dawute,

«Un mu7ize gabita untana xike fana aykko;
untana gol7ize gaga maaqqo;
un iitatitsita untana yello.

¹⁰ Un be7aame fana un aafta goozintto;
ubba wode waayeppa denddi yin bantta kuunnii yezo» yagayda.

¹¹ Yeezin, Ayhuduntsi mahi denddaame fana gol7idaane? Baaya! Un gol7ita
Ayhude maaqqoosse asuntsi attode fana mikinaate maaqqida. Yinnan Ayhuduntsi
unttalla afa qana7ode fana oochchida.

¹² Ayhuduntsi nagartta alamttis gaama anjjo ki7ida; mahi un gol7ita Ayhude
maaqqoosse asuntsis gaama anjjo maaqqida. Yeezin, doorinttide Ayhuduntsi
kumutsi attize wode anjjo akko fana ganggod yeshsha!

¹³ Taanii, hyatte yinttis Ayhude maaqqoosse asuntsis ohine. Ayhude maaqqoosse
asuntsi hawaare maaqqii oochchizanne taanii gaama ceeqinttane.

¹⁴ Ta yinno oochchidanna taas asho kochchi maaqqize Isra7eeluntsana
qiirizidanna untappaa eeratsito ashshodes.

¹⁵ Xoozii untana olii ashshide wode hyanna alamtta Xoozara giigida. Xoozii
untana shiishii ekkize wode hyayqide asi hyayqoppa denddize fana maaqqida.

¹⁶ Tiino minxa aafize Xoozis zharshinttide geeshi maaqqiko, mulo minxa aaftan
geeshi. Minxizes xaphita geeshi maaqqiko, zhanggitan geeshi.

¹⁷ Gade tukkide shamahe zhangge maaqqide Ayhuduntsi meqqiko, yin gurdde
dolide shamahe zhangge maaqqize Ayhude maaqqoosuntsin un bessa dhantsinttii un
aafe anjijon daretitsito shaakkinttida.

¹⁸ Yikke, yin zhangge fana sarfinttii wodhdhide Ayhuduntsalla afa uturtippete. Yin
uturtize baz maaqqiko, xapho yinttana tookkidap attin yin xapho tookkoosanno
qoppote.

¹⁹ Neenii, «Yikke ta un besite gelode fana» ga7i qoppoda.

²⁰ Yinna turo. Un ammanikaayze gisho sarfinttida. Ne ammanide gisho yinna
besite eqqida. Ne zhashtodes beezanep attin uturtodes beezoos.

²¹ Xoozii medho zhangge maaqqize Ayhuduntsis yiqsinttanxiko yinttis
yiqsinttoos.

²² Yikke, Xoozii akko gaar dalgan akko gaar zhashizako bo7o. E zhashizanna
kiitinttosuntsalla, mahi E dalgatitsita yin ammanii miinggi eqqiko yinttis. Miinggi
eqqanxiko yinttin sarfinttoda.

²³ Ayhuduntsi ammaniko, zaga yeze besite maaqqada. Xoozii untana mahi,
geltsodes dandda7ane.

²⁴ Yinttana gurdde yeze shamahe maaqqide Ayhude maaqqikaayzuntsana
gachchii, gade tukkide shamahella afa yinttana dhantsiko, medho gade shamahe
maaqqide Ayhuduntsana fa tiino bessa mahi tukcodes wayzi dandda7intoosa?

Xoozze maarotitsita ubbas

²⁵ Ta ishunto, yin yinttana eranchcha ga7i ceeqinttippete. Ta yinttis ohize fettii
saza qofa yene. Yinnan Isra7eeluntsi si7anxi ixxidanna wurssutsi yellodes
maaqqikaayzin attodes yeze Ayhude maaqqoosse asuntsi kumutsi Xoozago ye7ode
wontsis.

²⁶ Yinnii gaar, Isra7eele asuntsi ubbanna attoda. Geeshi Maxaafite,
«Nuna ashshizay Xiyooneppa yo7oda;

- Yayqooba kochchappa iita ubba hyaasoda.
²⁷ Taanii un nagartto atto gaaze wode
 untara gelize caaqita hyanno»
 ga7intti xaafinttida.
²⁸ Ayhuduntsi Wonggele ekkaxide gisho yinttara morkke. Maaqqoyezin, hyatten
 un doornttide gishon, Xoozii un adunts gisho untana kadhane.
²⁹ Xoozii fa imoten fa xegiten qiiridhdhoos.
³⁰ Yin Ayhude maaqqoosuntsi zaga Xoozis kiitinttikaaya. Yezin hyatte Ayhuduntsi
 kiitinttanxi ixxin, yin Xoozze maarotitsito ekkida.
³¹ Yinnii gaar, yin ekkide maarotitsito Ayhuduntsi ekkode fana hyatte Xoozis
 kiitinttanxi ixxida.
³² Xoozii as ubbuntsis fa maarotitsito beezodes koyi, asi ubba kiitinttoosuntsana
 ga7i faydida.
³³ Xoozze daretitsi, cinccatitsin eratitsi qoppii ohode oode? E firddita qurichinttoos,
 E ogita erinttoos.
³⁴ Geeshi Maxaafite,
 «Laatstse qofa erize oode?
 eza zorodes dandda7ize oode?»
³⁵ Xoozis tal77izen
 tal7idanno mahi ekkize oode?»
 yagayda.
³⁶ Ubbanna eeppa; eeran eesi. Ees medhinas bonchcho maaqqe. Amin77e.

12

Kiristtoosar kille de7o

- ¹ Yikke, ta ishuntso, Xoozza ufayssize, de7on geeshi zharsho mahi, yin galtto
 shiishode fana taanii yinttana Xoozze maarotitsite woossane. Yinnan Xoozza yin
 goynodes beezize turii oge.
² Lo77o, ufayssizen folo maaqqide Xoozze qofa shaakkii erodes yin wozintte
 laaminttotep attin hyanna alamito aazippete.
³ Xoozii yin fetays fetays inggide ammanttii fana wozinaama asi fana qoppote.
 Qoppodes beezizannippa aatsii yinttana dummuzii, uturara qoppipete ga7i taas
 ingginttide aadho keehatitsite yinttis ohine.
⁴ Nu fettii gallitii gidda dumma dumma billituntsi yene; yinna dumma dumma
 billituntsis dumma dumma oocha yene.
⁵ Yinnii gaar, nuunii gaama asi maaqqikon Kiristtoosara fettii galla maaqqida.
 Nuunii fettii galla maaqqii dumma dumma billite fetay fetayra aykinttida.
⁶ Nuus ingginttide aadho keehatitsite dumma dumma imo yene. Nu imotta tinbbite
 ohe maaqqiko, nuus yeze ammanttii gaar ohodes beezane.
⁷ Nu imotta melluntsana maade maaqqiko, yinna oochite minggodes beezane;
 tamaarsse maaqqiko, yinna tamarssite minggodes beezane.
⁸ Nu imotta melluntsana mintsitse maaqqiko, miinggi mintsitsodes beezane. Nu
 imotta nuus yeze bazappa melluntsis ingge maaqqiko, wozinappa inggodes beezane.
 Nu imotta ahe maaqqiko, miinggi ahodes beezane. Nu imotta melluntsis keehe
 maaqqiko, ufayssara keehodes beezane.
⁹ Yin siiqita afurappa kattara maaqqodes beezoos. Iita baz ixxote; lo77o baz mintsii
 aykkote.
¹⁰ Fetay fatayra ishe fana siiqinttote; fetay fetaya bonchchote.
¹¹ Azal7ippete; yin ayyaanar miinggi Laatstsis oochchote.

¹² Xoozii inggide ufayssara ufayttote; madha dandda7ote; ubba wode Xooz woossote.

¹³ Ammanze geeshshuntsana koshshize bazara maaddote; zaqqo mukkote.

¹⁴ Yinttana bay7izuntsana anjjote; anjjotep attin baaddippete.

¹⁵ Ufayttizuntsara ufayttote; yeekkizuntsara yeekkote.

¹⁶ Fetay fetayra fettii qofite yezote. Utura qofa ashshii, yinttana ziqii yiizii, aada asuntsara wolla yezote. Yin yinttana era ga7i qoppipete.

¹⁷ Ooden yinttis iita baz oochchiko, ye atstses iita mahippete. As ubba tiino nashshize lo77o oocha oochchote.

¹⁸ Dandda7inttiko as ubbara saro yessades yinttis dandda7inttizanno ubba oochchote.

¹⁹ Ta ishuntso, yin, yin ommite asis qime mahippete. Xoozii qime mahode fana ees ashshote. Geeshi Maxaafite,

«Taanii qime mahoda;

taanii kushito mahoda»

yagaane Laatstsii, ga7intti xaafinttida.

²⁰ Yezin Geeshi Maxaafite,

«Ne morkkizaya naydhdhiko muzo;

E baridhdhiko ushsho.

Ne yinno oochchiko E ommite

tama qaaqa gussane»

ga7intti xaafinttida.

²¹ Iita lo77or gamotep attin iitara gaminttippe.

13

Worzha ahizuntsis kiitintte

¹ Xoozze qofa baayzin adetits wolqqa ingginttoose gishon hyatte yeze shuumuntsin Xoozze qofara shuumunttide gisho asi ubba worzha ahizuntsis kiitnttodes beezane.

² Yinnii gisho, adetits wolqqara yezuntsis kiitinttanxi ixixize oonin Xoozze kiita ixixane. Kiitinttanxi ixixize oonin faalla afa firdda ke7ine.

³ Ahizuntsii iita oochchizuntsana fattin lo77o oochchizuntsana zhashoos. Ahizuntsis zhashitaanxodes koyane? Yeezako lo77o oochcho; un nena galatoda.

⁴ Un lo77o baz oochchodes shuumunttide Xoozze aro. Yezin ne iita baz oochchiko, un iita baz oochchiza seerize mashsha aykkide gisho untis zhashito. Un iita oochchizuntsana seerii, Xoozze hyanqqo qonccize Xoozze aro.

⁵ Yinnii gisho, Xoozze kachchi xalaalas baayzin yin qofta markkidhize gisho worzha ahizuntsis kiitinttodes beezane.

⁶ Yin giira giirizannan yinnis. Worzha ahizuntsii yinna oochito oochchizanna, un Xoozze aro maaqqide gishos.

⁷ Fetes fetes beezanno inggote. Giira giirodes beezays giirote; qaraxe gachchodes beezays qaraxe gachchote; zhashtodes beezays zhashtote; bonchcho beezaya bonchchote.

Siiqinttote

⁸ Fetay fetera siiqinttote. Siiqo galep attin yinttalla afa melle gale yezippe. Asi siiqize oonin higge gaazanno folida.

⁹ «Laammippe; wodhippe; kaystippe; amudhdhippe» gaaze kiittan melluntsin ubba, «Asi ne ommiti fana kadho» gaaze kiitte accinttida.

¹⁰ Asi siiqize oonin ezalla afa iita baz oochchoos. Yinnii gisho, asi siiqize higge kiita folida.

¹¹ Genttoppa yin barkkize wode hyatte yellidanno erote. Nu ammanide woditippa aadhii atotitsi hyatte nuugo ukkida.

¹² Qamma aadhida; wontta ukkida. Yikke, nuunii dhuma oocha ashshii foo7o ola miishe aykkoda.

¹³ Ane awara foo7o yeze asi fana wogara yezote. Beezoosse yetstsaran matstsera maaqqippe olale hyantteran qayxer aykkintide dumma dumma tuna oocha,* Lalleran qinaatera maaqqippe.

¹⁴ Laatstse Yesuus Kiristtoosa ma77ote; yin nagara asho fa amuto folode fana qoppipete.

14

Asalla afa firddippete

¹ Ammanora labbide oonan shiishii ekkotep attin E qoftilla afa firddippete.

² Aazizes, ammanora miinggide fettii asi akko katstsan ma7ades dandda7ane. Yezin ammanora labbide asi atakiltte xalaala muune.

³ Muuze asi mo7oosse attsa borippe. Mo7oosse atstse muuze atstsella afa firddippe. Xoozii ubbuntsana ekkane.

⁴ Melle as arolla firddize ne oode? E labbin woy miinggin E Laatstse erane. Laatstsii eza essodes dandda7ize gisho E miinggi eqqoda.

⁵ Mahi «Fettii awara melle awarappa aadhane» yaga7i qoppize asi yene. Melle mahi, «Awara ubba fettii fana» ga7i qoppine. Yezin fete fete fa qoftto qoppii oochcho.

⁶ Fettii qammiza melle qammitipa aatsii bonchchize oonin Laatstse bonchchos ga7i oochchane. Kattsa muuze asi Laatstse bonchchos ga7i muune. E muuze yinna katsitii gisho Xooz galatane. Kattsa mo7oosse asi Laatstse bonchchos me7anxi ashshane; mahi me7anxi ashsheran Xooz galatane.

⁷ Nuuppa oonin faas yezoos; mahi nu giddappa oonin faas hyayqoos.

⁸ Nu de7or yeziko Laatstsis yessada; mahi hyayqqikon Laatstsis hyayqqoda. Yikke, nu de7or yezin woy hyayqqikon Laatstsis.

⁹ Kiristtoosa hyayqqii hyayqqoppa denddide, de7or yezuntsisin hyayqqiduntsis Laatstse maaqqades.

¹⁰ Yeezin, ne ne ishella afa akkos firdde? Woy ne ne isha akkos leqqe? Nuunii ubbanna Xoozze firdda oyda tiino eqqoda.

¹¹ Geeshi Maxaafite Laatstsii,
«Taanii de7o;
asi ubba ta tiino bunqqinttoda;
taanii Xooz maaqqizanno markkidhoda»
yagayda.

¹² Yikke, nu oochchide bazitis nu ommite ommite Xooz tiino shiiqii mahe inggoda.

Melle asi dhubutsippete

¹³ Yinnii gisho, nuunii fetay fetaylla afa firddizanno ashshote. Yezin yin ishaya dhubutsaame fana woy qaxxaame fana naaginttote.

¹⁴ Laatstse Yesuusa ammanze asi maaqqii, fa ommite tuna maaqqide baz baayzanno taanii geeshi erane. Yezin fettii asi fettii baz tuna mahi qoppiko yinna ees tuna maaqqane.

* **13:13** *Olale hyanttera yellii dumma dumma tuna oocha:* Woy yetstsara, matstsera, olale hyanttera, qayxera maaqqippe ga7i billodes dandda7inttane. Olale hyanttera yellize dumma dumma tuna oochita asi Xoozze aheppa bale kezii xootsi woga kaallii folize oocha ga7e. **14:2** Qola. 2:16 **14:11** 2 Qoro. 5:10; Isa. 45:23

¹⁵ Ne muuze katstsa gisho ne ishaya dhubbize baz maaqqiko, Kiristtoosa yeze ne ishaya siiqoos. Kiristtoosa E gisho hyayqqide atstsa ne muuze katstsiti gisho dhabsippe.

¹⁶ Yikke, yinttis yeze lo77o bazito cazhizippete.

¹⁷ Xoozze ka7itumo Geeshi Ayyaanara benttize xillotetsi, sarotitsin turii ufayssap attin muuze bazin uzhize bazi baaya.

¹⁸ Yinnii gaar Kiristtoosas oochchize asi Xooz ufayssane; as giddan anjjinttane.

¹⁹ Yinnii gisho, ane nuunii sarotitsi benttize ogen fete fetaya ammanora mintsiz oge koyote.

²⁰ Katstsa gisho ga7i Xoozze oochito lalippe. Katstsa ubba geeshi, yezin melle asi nagarara dhubbize katstsa mu7izanna iita.

²¹ Ne ishaya dhubuntaame fana asho mo7oosanna woy ushi uzhoosanna woy ne ishaya dhubbize akko bazin oochchoosanna lo77o.

²² Yikke, ne ammantto ne giddan ne Xoozze gidda naago. Likke ga7i qoppidebaz oochchize wode E wozintta mootoosse atstse anjjinttidaya.

²³ Yezin so7itter muuze atstses E muuze ammanora maaqqikaayze gisho firddinttane. Ammano baayzin oochinttide oocha ubba nagara.

15

Melluntsana ufayssodes beezane

¹ Nuunii minggiduntsi labbiduntsi toofito tookkodes beezane. Nuunii nuna ufayssodes beezoos.

² Nuunii nu dootsiza mintsitsodes maaddodesin ufayssodes beezane.

³ Kiristtoosa fana ufayssikaaya. Yezin Geeshi Maxaafite, «Nena boride borita nuna yellida»ga7intti xaafinttidanni gaar hyanida.

⁴ Geeshi Maxaafite inggize genccon mintsitsera nu ufayssito ekkode fana Geeshi Maxaafite xaafinttide ubbanna nuna tamaarssodes xaafinttida.

⁵ Genccon mintsitimo inggize Laatstse yin Kiristtoos Yesuusa kaallize wode fettetitsi yinttis imme.

⁶ Yinnan, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa Adaya, Xoozza, fettetitsaran fettii qaalara yin bonchchode fana.

Wonggele asi ubbas

⁷ Kiristtoosa yinttana ekkidanni fana Xoozze bonchchos fetay fetaya ekkote.

⁸ Xoozii zaga aduntsis inggide ufayssita folinttode fanan E turetitsita erinttode fana Kiristtoosa Ayhudunts garraze woga folera aro maaqqii yi7idanno ta yinttis ohine.

⁹ Kiristtoosa Ayhudunts garraze woga aro maaqqide melle mikinaata mahi Ayhude maaqqoosse asuntsi Xoozze maarotitsiti gisho galatode fana. Geeshi Maxaafite, «Ta nena Ayhude maaqqoosse asunts gidda galatoda;

Ne suntsito mazmurer sabboda»
ga7intti xaafinttide gaar hyanida.

¹⁰ Mahi,
«Ayhude maaqqoosse asuntso,
Xoozze asuntsara ufayttote»
yagayda.

¹¹ Hyatten mahi,
«Ayhude maaqqoosse asuntso,
Laatstsa galatote;
worzha ubba eza sabbote»
yagayda.

¹² Yinnii gaar Isayaasa,
«Issey kochchappa yelinttode fetay ye7oda;
E ka7itumo ubba ahoda.
Un fa ufayssito eella afa gaddoda»
yagayda.

¹³ Geeshi Ayyaana wolqqara yin diccode fana ufayssi inggide Xoozze, yin ammanttii baggara yinttis ufayssin sarotits kumutsi imme.

Phawuloosa xaafide mikinaate

¹⁴ Ta ishunto, yinttara lo77otitsin eratitsi kumiduntsana mahi fetay fetaya zorodes dandda7izanno ta loytsii erane.

¹⁵ Taanii yinttana fettii fettibaz qofissades koyi zhashtikaayzara Xoozze aadho keehatitsara yinttis xaafida.

¹⁶ Taanii Kiristtoos Yesuusa aro maaqqii, Ayhude maaqqoosuntsis kahine fana maaqqii, Wonggele ohode fana Xoozii taas aadho keehatitsi inggida. Ayhude maaqqoosse asuntsi Geeshi Ayyaanara geezhi, Xooz ufayssize zharsho maaqqode fana Xoozii yinno oochchida.

¹⁷ Taanii Kiristtoos Yesuuser maaqqii ta Xoozses oochchize oochite ceeqinttane.

¹⁸ Ayhude maaqqoosse asuntsi Xoozis kiitinttode fana, Kiristtoosa ta qaaltten ta oochchiti baggara oochchide oochchitippa melle ta ceeqinttize baz baaya.

¹⁹ Xoozii yinno kille baz oocharan Geeshi Ayyaana wolqqara wayzi oochchezako ta yinttis ohoda. Taanii Yerusalaameppa dentsii, Iliwarqoone yellodes Kiristtoosa Wonggele sabbakida.

²⁰ Taanii melle asi baaside baasalla keexxodes koyoos. Kiristtoosa suntsita xeeqinttikaayze bessa Wonggele ohodes amudhdhane.

²¹ Geeshi Maxaafite,
«E bazi ohinttikaayze asuntsi eza be7ada;
E baz si7ikaayze asuntsi qoppoda»
ga7intti xaafinttida.

Phawuloosa Roome qitodes qoppida

²² Yinnii mikinaatera, taanii yinttago yo7odes dandda7ikaaya.

²³ Yezin taanii hyatte hyanna gututo ubba ta yellii hyaaside gishon gaama bereppa dentsii yinttana be7odes amudhdhide gisho

²⁴ taanii Isppeene hyanggitara yinttana be7odes qoppida. Mahi eeratsi wode yinttara ufayttideppa suuba Isppeene hyanggize wode yin oges tana maaddode fana koyane.

²⁵ Yezin hyatte taanii Xoozze asuntsana maaddodes Yerusalaame hyanggoda.

²⁶ Maqedooniyan Akkaya gidda yeze Xoozze asuntsi, Yerusalaame yeze dahuntsana miishera maaddodes koyde gisho.

²⁷ Un dahuntsana maaddizanna untis attoossebaz maaqqide gisho fa ommite yinno oochchodes qofa accida. Ayhuduntsara Ayhude maaqqikaayzuntsin ayyaana anjjo shaginttiko, un mahi untis yeze bazara Ayhuduntsana maaddodes beezane.

²⁸ Yinnii gisho, taanii yinna shiiqide miishito untis inggi un ekkidanno erideppa suuba Isppeene hyanggitara yin kalera aadhoda.

²⁹ Taanii yinttago hyanggize wode Kiristtoosa anjjo kumutsi ekkii hyanggodanno erane.

³⁰ Ta ishunto, taas Xooz woossittera ta butuntte taara eqqode fana Laatstse Yesuus Kiristtoosaran Geeshi Ayyaana siiqite yinttana woossane.

³¹ Xoozii tana Yihuda yeze ammanoose asuntsappa ashshode fana Yerusalaame ta oochchode oochita Xooz asunts kale ekkinttode fana taas woossote.

³² Mahi Xoozii gayko, taanii yinttago hyanggi ufayssara yinttara shemppode fana taas woossote.

³³ Sarotits Xoozze yin ubbuntsara maaqqe. Amin^{77e}.

16

Saritse

¹ Kinkkiriya katama yeze woosa keetstsite oochchize nu mishita Feeba lo^{77o} maacho maaqqidanno yin erode fana koyane.

² Yin izo ammanze asuntsi Laatstse suntsite morkodes beezize ammanze asuntsappa fete fana morkite. Iza yinttappa koyze baz ubba izo maaddote. Iza fa ommite gaama asi maaddida; mahi tana ta ommite gaama maaddida.

³ Kiristtoos Yesuusa oocha taara wolla oochchize Phirisqilan Aqila saro ga^{7ote}.

⁴ Un ta gisho fa shemppito aatsii inggida. Ta xalaalas baayzin Ayhude maaqqoosse asunts woosa keetsuntsin ubba untana galatane.

⁵ Un kara shiiqize ammanzunts saro ga^{7ote}.

Isiya sa^{7a} Kiristtoosa tiino ammanide, ta kadhize Ephanexoosas ta saritsito yeltsote.

⁶ Yinnii gisho oochara gaama labbide Mayramo saro ga^{7ote}.

⁷ Taara achi keetsta yezide ta Ayhude lagguntsana Anddironiqoosan Yuuniyasa saro ga^{7ote}. Un Yesuusa hawaaruntsi gidda erinttiduntsana. Mahi un Kiristtoosa taappa tiino ammanida.

⁸ Laatstse ammanze ta siiqo laggiza, Amphiliyaxoosa saro ga^{7ote}.

⁹ Kiristtoosa oocha nuura wolla oochchize Urbanoosan ta kadhize Istakuusa saro ga^{7ote}.

¹⁰ Kiristtoosas yezanna fattanintti ammantsize Apheliisa saro ga^{7ote}. Arsxobuloosa kara asuntsana saro ga^{7ote}.

¹¹ Ta Ayhude laggiza Heroodiyoona saro ga^{7ote}.

Narssisanen E kara asuntsappa Kiristtoosa ammaniduntsana saro ga^{7ote}.

¹² Laatstse oocha labbize Tirufaynan Tirufoosa saro ga^{7ote}. Mahi Laatstsis gaama labbii oochchize, ta kadhize Phersiiiso saro ga^{7ote}.

¹³ Laatstse oochara gaama erinttide Rufoosasin tana fa na^{7a} fana be^{7ize} E intto saro ga^{7ote}.

¹⁴ Asinikirtoosas, Filegoonas, Hermmeesas, Patirobaasasin untara yeze ammanze ishuntsi ubbuntsis ta saritsito ohote.

¹⁵ Filoloogusa, Yuuliya, Neeriya, E mishito, Olumppoosan untara yeze ammanze asuntsana ubba saro ga^{7ote}.

¹⁶ Geeshi yeerintte yeerinttitera, fetay fetaya saritsote. Kiristtoosa woosa keetsti ubba yinttana saro gaane.

Wurssutsi zore

¹⁷ Ta ishunto, yin tamaaride timirttito ix^{xii}, yin gidda shaakkintten madha medhdhize asuntsappa naaginttote. Unttappa hyaakkote.

¹⁸ Yinnii fana yeze asuntsi fa sazasip attin nu Laatstse Kiristtoosas oochchoos. Fa mal^{77ize} doonaran yiqsize qaalara akko eroosse asunts wozintto balitsane.

¹⁹ Wonggeles yin kiitinttidanno asi ubba si^{7ide} gisho tana ufayssane. Yezin yin lo^{77o} baz erode fana iita bazappa hyaakkode fana ta koyane.

²⁰ Sarotits Xoozze Xalahe yin tohitippa oomora gaacii oloda.

Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsita yinttara maaqqe.

²¹ Taara oochchize Ximotiyoosa yinttana lo77o yagayda. Yinnii gaaran, ta iginuntsi Luqiyosa, Iyaasonen Sosphaxiroosa yinttana saro gaane.

²² Hyay dabddaabbiza Phawuloosas xaafide taanii, Xarxiyoosa, yinttana Laatstse suntsite saro gaane.

²³ Tana mukkize woosa keetsito ubba E kara shiiqize Gaayoosa, yinttana saro gayda. Katama miishe aykkize Erasxoosan nu ishe Qarxoosa yinttana saro gaane. [

²⁴ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsi yin ubbara maaqqe. Amin77e.]*

²⁵ Xoozis galata maaqqe. Taanii, Yesuus Kiristtoosa baz ohize Wonggele qaalte gaama wodeppa aachintti gam7ide turetitsara, Xoozii yinttana ammanora mintsii essodes dandda7ane.

²⁶ Yezin hyatte yinna turita qonccida. Ka7itumo ubba ammanii kiitinttode fana medhina Xoozze kiitte nabuntsi yinna turttibaz xaafida.

²⁷ Yesuus Kiristtoosa baggara cinccatitsi E xalaalas yeze, fettii Xoozzes medhinas bonchcho maaqqe. Amin77e.

16:21 Hawa. 16:1 * **16:24** Zaga tiino maxaafite faydo 24 baaya. **16:25** Hawa. 19:29; 1 Qoro. 1:14; 2 Ximo. 4:20

Phawuloosa Qoronttoosa Asuntsis Xaafide Tiino Kiita Gele

Phawuloosa Qoronttoosa asuntsis xaafide tiino kiita xaafinttidanna, Phawuloosa Qoronttoosa gidda esside woosa keetsite ammanze as de7ite ammanolla afa denddize madhitis mahe immades. Ye wode Qoronttoosa katama sa7alla yeze dumma dumma asuntsi yeze Girike awurajja kataman Akkaya ga7inttize Roome waanna katama. Yinna katamita zal77era erinttide, wogara miinggide, dumma dumma iita de7or dalggidannon haymaanote gaamatitsara erinttidanno.

Hawaarize mintsii ohodes koydanna, yinna woosa keetsiti gidda medhinttide shaakkinttebaz, dumma dumma iita de7obaz, olale baz, ekken gelebaz, woosa keetsi wogabaz, Geeshi Ayyaana inggize bazin hyayqoppa denddo baz. Wonggele hyanna oocito wayzi mahod yezako hawaarize mintsii ohine.

Siigo Xoozii fa asuntsis inggide aadho imotitsi maaqqidanno zofane taphpho hyaydzdzii beezane; mahi zofane taphpho hyaydzdzii hyay maxaafize gidda gaama erinttide kifile ga7intti erittane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-9

Ammanze asuntsi gidda medhinttide shaakkintte 1:9—4:21

Olale hyantten kara as yessi woga 5:1—7:40

Ammanze asin ammanoose asi 8:1—11:1

Woosa keetstin goyno woga 11:2—14:40

Kiristtoosa dendditi ammanze as denddito 15:1-58

Yihuda gidda yeze madhidhide ammanze asuntsis maade 16:1-4

Xaatsi qofa 16:5-24

¹ Xoozze qofara Yesuus Kiristtoosa hawaare maaqqades xeehinttide Phawuloosan, nu ishe Sostenisa,

² Qoronttoosa yeze Xoozze woosa keetsitis, Yesuus Kiristtoosara geezhiduntsis untis nuus Laatsti maaqqide nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa suntsito ubba bessa xeegez ubbuntsis;

³ Xoozze, nu Adeppan Laatstse Yesuus Kiristtoosappa yinttis aadho keehatitsin sarotitsi maaqqe.

Phawuloosa Xooz galatane

⁴ Xoozii Kiristtoos Yesuusa baggara yinttis inggide aadho keehatitsiti gisho taanii ubba wode Xoozza galatane.

⁵ Ubba bazara oheran maaqqin eratitsara Kiristtoosara duridhdhida.

⁶ Nu Kiristtoosa baz ohide markkatitsita yin gidda minggida.

⁷ Yinnii gisho, yin nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa qonccitsito naagitera yeziko akko ayyaana imon yinttis faccoos.

⁸ Ezin mahi nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa lam7intsa ye7ite bore baayzuntsana maaqqii wurssutsi yellode gaar yinttana miintsoda.

⁹ Fa Na7aygo, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa fettetitsago xeegez Xoozze ammaninttidaya.

Ammanze asunts gidda medhinttide shaakkintte

¹⁰ Ta ishunto, yin gidida shaakkintte yezippe; ubbuntsi giigii fettii wozinaraan fettii qofara maaqqii yezote, yaga7i nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa suntsite ta yinttana woossane.

¹¹ Ta ishunto, Qelo7e kara asuntsi yin gidida lalle yezanno taas ohida.

¹² Yinttappa fete fete, «Taanii Phawuloosas; taanii Aphiloosas; taanii Phexiroosas; taanii Kiristtoosas» yagaane.

¹³ Yeezin Kiristtoosa shaakkinttidaane? Yin gisho masqalalla afa suxunttide Phawuloosaane? Woy yin Phawuloosa suntsite xammaqinttidane?

¹⁴ Taanii Qarisphoosappan Gaayoosappan melle yinttappa ooden xammaqikaayze gisho Xooz galatane.

¹⁵ Yinnii gisho, ooden yinttana ta suntsite xammaqinttida ga7i ohodes dandda7ize baaya.

¹⁶ [Mahi Isxifaanosa kara asuntsana ta xammaqida, gujjii melle oona xammaqezakon tiirinttoos.]

¹⁷ Kiristtoosa tana kiittidanna Wonggele ohode gaarap attin xammaqode gaar baaya. Kiristtoosa masqala cer maaqqaame gaar Wonggele qaala ta tamaarsizanna as cinccatitsi qaalara baaya.

Kiristtoosa Xoozze cinccatitsin wolqqa

¹⁸ Masqala qaalta dhabizuntsis eeyatitsi, yezin nuus attiduntsis Xoozze wolqqa.

¹⁹ Geeshi Maxaafite,
«Taanii cinccuntsi cinccatitsito dhabssoda;
eruntsi eratitsito dhabisoda»
yagaane.

²⁰ Yeezin, cincca aba yene? Higge asttamaarize aba yene? Woy hyanna alame eruntsi aba yene? Xoozii hyanna alame cinccatitsito eeyatitsi mahikaane?

²¹ Hyanna alame asuntsi fa cinccatitsara Xoozza eraame fana Xoozii fa cinccatitsara gorddida; yezin eeyatitsara faydinttize, nu ohize Wonggele qaala ammaniduntsii attode gaar Xoozze lo77o qofa maaqqida.

²² Ayhuduntsi kille baz be7ades koyane; mahi Girikuntsi cinccatitsi koyane.

²³ Yezin nuunii masqalalla afa suxunttide Kiristtoosa sabbakane. Yinna Ayhuduntsis dhube; mahi Girikuntsis eeyatitsi.

²⁴ Yezin Xoozii xeeqinttiduntsis, Ayhude maaqqin, Girike maaqqin Kiristtoosa Xoozze wolqqan Xoozze cinccatitsi.

²⁵ Xoozze eeyatitsita as cinccatitsappa aadhane; mahi Xoozze labitsita as xaalatitsappa aadhane.

²⁶ Yikke, ta ishunto, yin xeeqitsito bo7ote; asi fana cincca maaqqide gaamuntsi, wolqqara yeze gaamuntsi, shuuma maaqqide gaamuntsi xeeqinttikaaya.

²⁷ Yezin Xoozii cinccuntsana yeellisades alame yeze eeyuntsana doorida; mahi miintsuntsana yeellisades alame yeze labitsuntsana doorida.

²⁸ Xoozii hyanna alamite damma ga7inttidebaz dhabssodes, hyanna alamite labitsuntsana, leqqinttiduntsana akko hyanosuntsana doorida.

²⁹ Ooden Xoozze tiino ceeqqinttippe. Yezin ceeqinttize ooden Xoozalla ceeqintto.

³⁰ Yezin Xoozii yinttis Kiristtoos Yesuusara fettetitsa yessade gaar yiiizida. E nuus Xoozappa cinccatitsi, xillotitsi, geeshshatitsin wozon maaqqida.

³¹ Yinnii gisho, Geeshi Maxaafite, «Ceeqinttize ooden Laatstsara ceeqqo» yagayda.

2

Kiristtoosa suxuntto

¹ Ta ishunto, taanii yinttago Xoozze qaala yinttis ohitera yi7ize wode qaalaran cinccatitsara aadhii yi7ikaaya.

² Taanii yinttara yeze wode Yesuus Kiristtoosa ezin masqalalla afa suxuntideppa melle erodes koyoos ga7i ta qofa accida.

³ Ta yinttara yeze wode labitsimora, zhashimoran gaama goqera yezida.

⁴ Ta ohitan ta sabbakita sa7a eraran doona cinccatitsara maaqqikaayzin Xoozze Geeshi Ayyaana wolqqa qonccitsite.

⁵ Yinnan, yin ammantta Xoozze wolqqara fattin as cinccatitsalla kataame fana.

Xoozze cinccatitsi

⁶ Ayyaana de7o dicciduntsis nuunii cinccatitsi qaalara ohine. Yezin yinna cinccatitsita, hyanna alame cinccatitsito woy dhabodes yeze hyanna alamito ahizunts cinccatitsito baaya.

⁷ Yezin nuunii ohize cinccatitsita, gaama wodeppa tiino Xoozii nu bonchchos giigizidannon aachintti yeze Xoozze cinccatitsito.

⁸ Hyanna alamtto ahizuntsappa ooden hyanna cinccatitsito erikaaya. Un erizebaz maaqqezako, bonchcho Laatstse masqalalla afa suxxaama yeshsha.

⁹ Yezin Geeshi Maxaafite,

«Aafe bi7ikaayze baz,

hyaye si7ikaayzebaz,

wozina qoppikaayzebaz,

Xoozii fana siiqizuntsis giigizida» yagaane.

¹⁰ Nuus Xoozii Geeshi Ayyaana baggara qonccizida. Geeshi Ayyaana melle atto yezin Xoozze gaatsi qofa ubba qurichchane.

¹¹ As gidda yeze baz atstse gidda yeze ayyaanza fattin as baz ooden eroos. Yinnii gaar, Xoozze baz Xoozze Ayyaana fattin ooden eroos.

¹² Xoozii nuus hyarii inggidanno nu erode gaar Xoozze Ayyaana ekkida fattin hyanna alamtti ayyaana ekkikaaya.

¹³ Yinnii gisho nuunii ayyaana qofa, ayyaana asuntsana tamarssizanna as cinccatitsara maaqqikaayzin Xoozze Ayyaana inggize cinccatitsara.

¹⁴ Yezin Geeshi Ayyaana baayze asi Xoozze Ayyaanappa ingginttize imo ekkodes dandda7oos. Yinna ees eeyatitsi; ubbanna Geeshi Ayyaanara qurichinttizanni gisho E erodes dandda7oos.

¹⁵ Yezin Geeshi Ayyaana yeze asi ubba baz qurichchane, yezin eza ooden qurichchoos.

¹⁶ Geeshi Maxaafite,

«Laatstse wozintto erize oode?

eza zorodes dandda7ize oode?»

ga7intti xaafinttidanni fana. Yezin nuus Kiristtoosa wozina yene.

3

Xoozis oochizuntsana

¹ Ta ishunto, yin Kiristtoosa gidda hyaga zhoogan ammanoose asuntsi fana yeze gisho taanii ayyaanabaz yinttis ohodes dandda7ikaaya.

² Yin mintsi katstsa maades dandda7ikaayze gisho taanii yinttana maatsi shichchida; hyatten maaqqiko yin dandda7ikaaya.

³ Hyatten hyaga yin asho qofara yene. Yin gidda yeze qanaaten lallen yin ammanoose asi fana yezanno erisosaane? Yin oochchizanna asho qofara yeze asi fana baane?

⁴ Yinttappa fete, «Taani Phawuloosas» melluntsi mahi, «Taani Aphiloosas» gayko, Xooz Ayyaana baayze asi fana baane?

⁵ Yeezin, Aphiloosa oode? Phawuloosa oode? Un yin ammanode fana oochchide Xoozze oochanchcho. Xoozii fetes fetes inggide oochiti gaar oochchane.

⁶ Ta tukkida; Aphiloosa hyaatsi ushshida, yezin dichchide Xoozii.

⁷ Yinnii gisho, dichchide Xoozza fattin tukkizen hyaatsi ushshizen akkon baaya.

⁸ Tukkizen hyaatsi ushshizen wolla fetto, yezin fete fete fa oochchii labbide gaar anjjo ekkoda.

⁹ Nuunii Xoozis oochchize gade; Xoozze keetsta eera wolla oochchizuntsana.

¹⁰ Xoozii taas inggide aadho keehatitsiti gaar yiillar yeze anaaxe fana baasa olida. Melle asi eella afa keexxane. Yezin eella afa keexxize ooden wayzi keexizako, faas naagintto.

¹¹ Fettii tohe olinttide baasappa melle ooden baasa olodes dandda7oos. Ezin Yesuus Kiristtoosa.

¹² Yezin hyay baasizella afa ooden worqqara woy birara maaqqin, al77o shuchchara woy minxara maaqqin, maatara woy hyawulera keexxiko,

¹³ fete fete ye baasizella afa akkora keexizako firdda wode tamar qonccoda.

¹⁴ Ooden ye baasizella afa keexxide keetsita tamar mu7inttanxiko, fa anjjito ekkoda.

¹⁵ Yezin oode oochitan tamar mu7inttiko, qohinttoda; yezin, E fa ommite attodan tamappa attizaya maaqqoda.

¹⁶ Yin Xoozze keetsi maaqqidannon Xoozze Ayyaana yinttara yezanno erosaane?

¹⁷ Ooden Xoozze keetsito laliko, Xoozin eza laloda. Xoozze keetsita geeshi; yinnan yinttana.

¹⁸ Ooden fana cimmippe. Hyanna alamite cincca fana aazizide yeziko Xoozze turii ciccito denggode fana ooden cinctatitsito eeyatitsi mahi faydo.

¹⁹ Hyanna alamiti cinctatitsita Xoozze tiino eeyatitsi. Geeshi Maxaafite, «Xoozii cinctuntsana un gene oochitira aykkida» yagayda.

²⁰ Mahi, «Cinctuntsi gofta maaddoose baz maaqqidanno Laatsti erane» yagayda.

²¹ Yinnii gisho, ubba bazi yinttis maaqqade gisho ooden asalla ceeqinttippe.

²² Phawuloosa maaqqin, Aphiloosa maaqqin Phexiroosa maaqqin, hyanna alamito maaqqin, de7o maaqqin, hyayqo maaqqin, yezaya maaqqin, tiinoppa ye7odaya maaqqin, ubbanna yinttis.

²³ Yinttin Kiristtoosas; Kiristtoosan Xoozis.

4

Kiristtoosa hawaaruntsana

¹ Yinnii fana asi nuna Kiristtoosa aro fana Xoozze gaatsi qofa qonccizi tamarssize hyadara ingginttide asi fana mahi faydo.

² Tamarssizuntsi Laatsts ammaninttiduntsana maaqqades beezane.

³ Yezin yin woy melluntsi taalla firddiko, taas akkon baaya. Melle atto, taanin taalla afa firddodes dandda7oos.

⁴ Ta erzanni gaar maaqqiko ta wozintta taalla firddoos, yezin yinnan ta xillotitsito beezoos. Taalla afa firddoday Laatsta xalaala.

⁵ Yinnii gisho, wode yellikaayzin, Laatstii yi7ikaayzin oodellan firddifete. E dhuma aachinttide baz foo7o kessoda; as wozina aachinttide qofa qonccissada. Ye wode fete fete Xoozzeppa beezize galata ekkoda.

⁶ Ta ishunto, yinttana maaddo ga7i tanan Aphiloosan aazize mahi ta ohida. Yinno ta yiizidanna, «Xaafinttidannippa aadhifite» yagaaze zortto yin nuuppa tamarode fana. Yinnii gisho, ooden feta nashshii hyankkaya leqqodes beezoos.

⁷ Neenii melluntsappa akkora aadhe? Neenii ekkikaayzebaz akko yeze? Yeezin, neenii ubba baz melle asappa ekkidebaz maaqqiko, ekkikaayze asi fana akkos ceeqintte?

⁸ Hyatte yin mizhida. Hyatte yin duridhdhida. Nu shaakkintti yin xalaala ka7itida. Yin turo ka7itezako, nuunin yinttara ka7itod yeshsha.

⁹ Xoozii nuna hawaaruntsana, hyaygo firddintide asi fana as ubbappa nuna suub aatsida taas aazane. Nuunii hyanna alamitis, kiitanchchosin asisin kaas baz maaqqida.

¹⁰ Nuunii Kiristtoosa gisho eeya maaqqida, yezin yin Kiristtoosa gidida ciccuntsana maaqqida. Nuunii labitsi, yezin yin mintsi maaqqida. Yin bonchchinttida, yezin nuunii toochinttida.

¹¹ Hyayno yellodes nu naydhdhane, baridhdhane, kallidhane, hyadhinttane; yessade keetsi dhabin madha be7ine.

¹² Nuunii nu kushite oochchii aqane. Nuna asi cazhoderan anjjane; nuna bay7ize wode dandda7ane.

¹³ Un nuna cazhize woden nu suntsito iissize wode aadatitsara mahane. Nu hyano yellodes alame buuren alla olinttode fixo maaqqida.

¹⁴ Taanii yinno xaafidanna, ta kadhize na7unts fana, yinttana zorodes xaafida fattin yeellisades baaya.

¹⁵ Kiristtoosa gidida yinttana dichchize gaama kaalitsizunts yezikon, yinttis gaama aduntsi baaya. Ta yinttana Kiristtoos Yesuusa Wonggelera yelida.

¹⁶ Yikke, yin tana aazote ga7i yinttana woossane.

¹⁷ Yinnii gisho, ammantsizen, ta kadhize, Laatstse baggara ta na7a maaqqide, Ximotiyoosa yinttago kiittida. E dumma dumma bessa yeze woosa keetsta ta tamarsside, Kiristtoosa Yesuusa gidida yeze ta ogito yinttana qofissada.

¹⁸ Taanii yinttago ye7aame fana aazin, uturara kumide fettii fettii asuntsi yene.

¹⁹ Yezin Laatstsii gayko, ukkera taanii yinttago yo7oda. Ye wode taanii uturanchhunts ohito xalaala baayzin un wolqqiton erodes koyane.

²⁰ Xoozze ka7itumo wolqqara fattin ohera baaya.

²¹ Taanii yinttago gufera yo7onene woy siiqoran aadatits ayyaanara yo7one? Yin aayya doorete?

5

Ammanze as gidida yeze yeellize oocha

¹ Yin gidida olale hyantta yezanna zigirinttane. Yinnii fana yeze olale hyantta melle atto yezin, ammanoose asuntsin oochchoos. Yin gidida fa aday machchitira tunide asi yene.

² Yinne yin azzanodesin yeellidhodes beezane, yezin yin utirida. Yinnii gaar borsizebaz oochchide atsta yin giddappa kessodes beezoso?

³ Taanii ashora yinttara yezanxikon ayyaanara ta yinttara yene. Taanii yinttara yeze asi fana yii7i yinnii gaarize oocha oochchide atstsella firddida.

⁴ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa suntsite yin shiiqize wode taanii ayyaanara yinttara yessada. Yinne Laatstse Yesuus Kiristtoosa wolqqa yinttara maaqqada.

⁵ Ye atstse nagara ashita* dhabii, E ayyaanize Laatstse Yesuusa firdda wode attode fana E Xalahes aadhii inggintto.

⁶ Yin ceeqita lo77o baaya. Eerats irshsho buka ubba dentsizanno erosaane?

⁷ Yin hyatte irshsho baayze buka maaqqade gaar, nagara irshsho yinttappa kessote. Nu Faasiga duro maaqqide Kiristtoosa zharshintida.

⁸ Yinnii gisho, genen iitatitsi yeze irshshora maaqqikaayzin turetitsin geeshshatitsi yeze boorara nu baalito bonchchoda.

⁹ Ta tiino xaafide kiitite yin olale asuntsara yellinttaame gaar yinttis ohida.

¹⁰ Yinno gaazanna hyanna alamite yeze olale hyantizuntsana woy zhaaridhizuntsara woy kaystizuntsara woy eeqa goynizuntsara mulo yellinttippete ga7e baaya. Yinno maaqqiko, hyanna alamttippa yin kessades beezane yeshsha.

¹¹ Yezin ammanane ga7ite olale hyantizuntsara woy zhaaridhizuntsara woy eeqa goynizuntsara woy cazhizuntsara woy matsintizuntsara woy kaystizuntsara yellinttippete ga7i yinttis ohine. Yentses gaarize asara melle atto yezin, katstsan mu7ippete.

¹² Woosa keetstsappa balera yezuntsalla afa firddodes tana akko madhe? Woosa keetsite yezuntsalla afa yin firddosaane?

¹³ Yezin balera yezuntsalla afa Xoozii firddoda. Yinna iita baz oochchize attsa yin giddappa kessote.

6

Ammanze asunts gidda yeze mooto

¹ Yin giddappa fete fetera mooto yeziko, yinno ammanze as tiino firddinttodanno ashshii ammanoose as tiino firddinttodes wayzi qite?

² Geeshshuntsi alamella firddodanno yin eroso? Yeezin, yin alamella firddizebaz maaqqiko, hyannii fana eeratsbaz firddodes wayzi dandda7oso?

³ Nuunii kiitanchcholla firddodanno erosaane? Yeezin, hyanna sa7a yessi bazalla afa firddodanna yinttana wayzi game?

⁴ Yeezin, yinnii fana mooto yin gidda medhinttiko, woosa keetstsa leqinttide asunts tiino firddinttodes wayzi kanggete?

⁵ Taanii yinttana yeellisades yinno gaane. Yin gidda kacinttide asuntsana giigisades dandda7ize akaakize asi baa?

⁶ Yeezin, fettii ammanzay hyankkay ammanzaya firdda keetstsa ammanoose as tiino mootodes beezane?

⁷ Yikke, yin fete feta kasasii mootizanna yinna yinttis lo77o baaya. Yinnippa aadhii yin qohinttizakon cimintizako lo77oso?

⁸ Yezin yinttii wol gidda ammanzuntsi fete feta qohanen cimmane.

⁹ Genuntsi Xoozze ka7itumo gelaamanno yin erosaane? Yinttana cimmippete; olale hyantizuntsi woy eeqa goynizuntsi woy qayxizuntsi woy dhiiratsi dhiiratsara woy7izuntsi,

¹⁰ woy kayistizuntsi woy zharidhizuntsi woy matsintizuntsi woy cazhizuntsi woy bonqizuntsi Xoozze ka7itumo geloos.

¹¹ Yinttappa fettii fettii asuntsi tiino yinnii gaar. Yezin yin hyatte Laatstse Yesuus Kiristtoosa suntsiten Xooz Ayyaanara meecintida; geezhida; xillida.

Yin gallite Xoozi bonchchote

¹² Yin, «Nu koydebaz oochchodes dandda7ane» yagaane. Yezin ubbanna yinttana maaddoos. Taanii koydebaz ubba oochchodes dandda7ane, yezin akkon tana ahoos.

¹³ Yin, «Katstsa sazas; sazan katstas» gaane. Yezin Xoozii saziton katsito dhabssodanno ta yinttis ohine. Nu gallita Laatstsis fattin olale hyanttas baaya. Laatstsin nu gallitis.

¹⁴ Xoozii Laatsta hyayqoppa dentsidanni fana, nunan hyayqoppa fa wolqqitira dentsoda.

¹⁵ Yin asatitsita Kiristtoosa galla kifile maaqqidanno erosaane? Yeezin, taanii Kiristtoosa galla kifile maaqqidanno kanggi olale hyanttize galla maaqqade fana yiissane? Mulon koshshoos!

¹⁶ Olale hyanttize atstse E yellinttize maachitira fettii asho maaqqizanno erosaane? Geeshi Maxaafite, «Un lam77untsi fettii asho maaqqada» ga7intti xaafinttida.

¹⁷ Yezin Laatstsara fetto maaqqize atstse E ayyaanzera fetto maaqqane.

¹⁸ Olaleppa hyaakkote. Fettii atstse oochchize melle nagara ubba E gallitippa balera oochinttane, yezin olalize asi fa gallitilla afa nagara oochchane.

¹⁹ Yin gallita Xoozii yinttis inggidanna yinggida yeze Geeshi Ayyaana keetsi maaqqidanno erosaane? Yin yin baz baaya.

²⁰ Xoozii yinttana wagar wonggida. Yinnii gisho, yin gallite Xooz bonchchote.

7

Ekken gele bazi

¹ Yin taas xaafide kiittis mahita hyanno. Fettii asi maacho bochchikaayzar yeziko lo77o.

² Yezin olaleppa attodes fetes fetes machcha yesse; mahi fettis fettis azinii yesse.

³ Azinze fa machchitis, machchitan fa azinzes koshshize baz kuntso.

⁴ Machchitis fa ashtilla afa iis adetits wolqqa baaya, yezin adetits wolqqa I azinzes. Yinnii fana, azinzes E ashtilla afa adetits wolqqa baaya, yezin adetits wolqqa machchitis.

⁵ Yin woosara eerats wode gam7odes zorera maaqqanxiko, fete feta kayppete. Yinnii gisho yin yinttana ahodes gamin, Xalahe yinttana fattanaame gaar wolla yezote.

⁶ Yezin taanii yinttana zorodes hyanno gaane fattin kiita baaya.

⁷ Asi ubba ta gaar machcho ekkikaayzara yezako kadhane, yezin Xoozii fetes fetes inggide dumma imo yene. Fetes hyannii fana imo hyankkays yinnii fana imo yene.

⁸ Machcho ekkikaayzuntsisin azinii gelikaayzuntsisin mahi azinii hyayqqiduntsis taanii gaazanna, ta gaar ekkikaayzara woy gelikaayzara yezote ga7i zorane.

⁹ Yezin amora eexinttizannippa ekkizannan gelizanna lo77o maaqqide gisho un fana ahodes dandda7anxiko, ekkon gele.

¹⁰ Taanii ekkiduntsanan geliduntsana hyannigaara ga7i zorane; tana baayzin Laatstsii kiittane; machchita fa azinzeppa shaakkinttippe.

¹¹ Yezin shaakkinttikko melle azinii gelikaayzara faas yezo woy fa azinzera giigo. Azinze fa machchito billippe.

¹² Yezin melluntsis Laatstsii baayzin taanii hyannigaara gaane. Ammanoose machcha yeze ammanze azinii yeziko, E machchita eera fettilla yessades koyko izo dakkippe.

¹³ Mahi ammanoose azinii yeze ammanze machcha yeziko, I azinze iira fettilla yessades koyko eeppa dakkinttippe.

¹⁴ Ammanoose azinze fa ammanze machchiti baggara geezhane; mahi ammanoose machchita fa ammanze azinze baggara geezhane. Yinna baayzako, un na7untsi tuna maaqqane, yezin hyatte un geeshi.

¹⁵ Yezin ammanoose azinze woy machchita billodes koyko billo. Ammanze machcha woy azinii yinnii gaarze bazara acinttoos. Xoozii nuna sarora yessade gaar xeevida.

¹⁶ Ammanze maachite, neenii ammanoose ne azinza ashshod yezako akko ere?
Woy ammanze azinzayo, neenii ammanoose ne machchito ashshod yezako akko ere?

Xoozii yinttana xeegidanni gaar yezote

¹⁷ Fettii fettii as Laatstsii ees inggide imotitsite Xoozii eza xeegidanni gaar yezo.
Woosa keetstsa ubba taanii tamaarsside wogita hyanno.

¹⁸ Ooden garrazinttii ammanida maaqqiko, garrazinttikaayze fana yi7ippe.
Garazinttii ammanide ooden yeziko, garrazinttodes koypppe.

¹⁹ Xoozze kiitto folodes beezane fattin garrazinttin garrazinttanxi ashshin akkon
maaddoos.

²⁰ Fettii fettii asi Xoozii eza xeegize wodite yezanni fana yezo.

²¹ Xoozii nena xeevide wodite neenii aro? Akko baaya yinnis un77inttippe. Yezin
neenii arotitsappa wallo kessades dandda7iko neeppa attippe kezo.

²² Aro maaqqii yezitera Laatstse gidda xeeginttide asi Laatstse gidda arotitsappa
wallo kezida. Yinnii gaar, aro maaqqikaayzara yezitera, Laatstse gidda xeeginttide
asi Kiristtoosa aro.

²³ Xoozii yinttana wagar wonggide gisho as aro maaqqippete.

²⁴ Ta ishunto, yin fete fete xeeginttide wode yeze yestte Xoozara wolla yezote.

Ekkikaayzen, gelikaayze asunts bazin azinii hyayqiduntsi baz

²⁵ Wuduruntsibaz Laatstsii tana kiittidebaz baaya. Yezin Laatstsii taas inggide
maarotitsite ammaninttidaya maaqqii ta yinttana zorane.

²⁶ Yikke, hyatte madhiti gisho ekkikaayzara woy gelikaayzara yessii taas lo77o
aazane.

²⁷ Ne machcho ekkezebaz maaqqiko, billodes koypppe. Ne machcho ekkikaayzebaz
maaqqiko, ekkodes koypppe.

²⁸ Yezin ne machcho ekkiko nagara baaya. Yinnii gaar wudurttan azinii geliko
nagara baaya. Yezin ekkizen gelize asuntsis hyanna sa7ite gaama madha yeze gisho
yinttii yinnippa attode gaar ta koyane.

²⁹ Ta ishunto, ta gaazanna hyanno; wode hyal7ida. Yikkeppa tiino machcha yeze
machcho ekkikaayze gaar yezo.

³⁰ Yeekkizuntsi yeekkoosse gaar, ufayttizuntsi ufayttoosse gaar, wonggizuntsi akkon
baayzuntsi gaar fana faydo.

³¹ Hyanna sa7a qoltte maadinttizuntsi maadinttoosse fana yii7i yezo. Hyanna
alamtti bishshita aadhoda.

³² Yin yirga baytsi yessade gaar ta kadhane. Machcho ekkikaayze Laatstsa
ufayssodes koyze gisho Laatstse baz qoppaane.

³³ Yezin machcho ekkiday fa machchito ufayssodes koyze gisho hyanna sa7itibaz
qoppaane.

³⁴ E qoftta lam77i besa shaakkinttane. Azinii gelikaayze wudurtta fa ashiten fa
shemppite geezhi Laatstsa ufayssodes koyze gisho Laatstsi baz qoppaane. Yezin azinii
gelidanna fa azinza ufayssodes koyze gisho sa7abaz qoppaane.

³⁵ Taanii yinno yinttis ohizanna, yin maadinttode gaar ga7i fattin yinttana
un77itsodes baaya. Yezin yin qoftta shaakkinttikaayzin wogara yezii Laatstsa
ufayssize baz yin oochchode gaar taanii ohine.

³⁶ Ooden fa oocide wuduritis gelize wode aadhida ga7i izo ashshodes qoppiko,
yinna mahi iis lo77o maaqqoosanna ees sinttiko, fa koydanno oochcho; un ekkon,
gelon; yinne nagara baaya.

³⁷ Yezin fettii asi un77itsizebaz dhabin, fa wozintte miinggi, fana naagii, fa oocide
wudurito ekkonxi ashshodes koyko loytsida.

³⁸ Yinnii gisho, wudurito ekkize atstse loytsida; mahi ekkooosse atstse gaama
loytsida.

³⁹ Machchita fa azinze faxes yeze wode ubba eera acinttida. Yezin I azinze hyayqqiko, fa koyde azinii gelodes dandda7ane. Maaqqoyezin, iza gelize dhiiratse ammanze as maaqqades beezane.

⁴⁰ Ta qofa maaqqiko, iza gelikaayzara yeziko ufayssara yessada. Mahi taasin, taara Xoozze Ayyaana yeza aazane.

8

Eeqas zharshintide katstsa baz

¹ Eeqas zharshintide katstsabaz maaqqiko nu ubbuntsis era yene. Eratitsi uturssane, yezin siiqo dichchane.

² Ooden fana erane ga7i qoppiko, E hyaga erodes beezzanno erikaaya.

³ Yezin ooden Xooz kadhiko E Xoozze kale erinttidaya.

⁴ Yinnii gisho, eeqas zharshintide katstsa muuze baz maaqqiko hyanna alamite Laatstsii fettii Xoozzeppa fattin melle baayze gisho eeqa fatstsoosse baz maaqqidanno nuunii erane.

⁵ Xooz maaqqikaayzin salon sa7an xoozii ga7intti xeeqintide gaama xoozzuntsin laatstsuntsi yezikon,

⁶ ubba baz medhdhide, nu E baz maaqqide, fettii Xoozii, Ade, nuus yene. Ubbuntsi E baggara medhinttida, nuunin E baggara de7o denggida fettii Laattsi, Yesuus Kiristtoosa nuus yene.

⁷ Yezin hyanno erize ubba baaya. Fettii fettii asuntsi eeqa goynora erinttide gisho katstsa muuze wode eeqa zharshintidebaz mahi ekkane. Ye wode un wozintta labitsi maaqqide gisho tunane.

⁸ Yezin katstsa nuna Xoozara igintsoos. Nu mu7ikaayzara ashshin akkon qohinttoos; mahi mu7i dumma maadinttoos.

⁹ Yezin yin koydebaz mo7odes wallotitsi yinttis yezikon yinna ammanora miinggikaayzuntsana dhubbaame fana naaginttote.

¹⁰ Neenii nena era ga7i eeqa zharshintide katstsa mo7odes eeqa keetstsa bettezin, ammanora miinggikaayze nena bi7iko yinna eza eeqas zharshintide katstsa mo7ode gaar dentsitsosa?

¹¹ Yikke, ne eratitsi baggara Kiristtoosa E gisho hyayqqida, ammanora miinggikaayze ne ishe, dhabida.

¹² Yinnii gaar yiizii, ammanora miinggikaayze yin ishuntsana qohitte un wozintto hyarggizii Kiristtoosa qohane.

¹³ Yinnii gisho, katstsa ta isha dhubbize baz maaqqiko, E dhubinttaame fana asho mulon mo7oos.

9

Hawaaruntsi adetitsi wolqqa

¹ Taanii wallotitsa yeze asi baane? Ta hawaare baane? Taanii nu Laatstsa Yesuus Kiristtoosa bi7ika? Yin Laatstsara ta waaye aafe baane?

² Yin Laatstse baz maaqqide gisho ta melluntsis hawaare maaqqanxikon, yinttis hawaare maaqqidannis yin markka.

³ Tana hawaare baaya gaazuntsis ta inggize mahita hyanno.

⁴ Nu yinttappa mo7odesin ushshadesin turo nuus adetits wolqqa baa?

⁵ Hyanizako hawaaruntsi fana, Laatstse ishuntsi fanan Phexiroosa fana, ammanze nu machchuntsana ekkii yedhdhades nuus adetits wolqqa baa?

⁶ Woy oochchii mo7odes beezize tanan Barnnabaasan xalaala?

⁷ Fa miishera wottaddaretitsi oochchize oode? Woy woyne tukkii, izippa aafe mo7oosse oode? Woy wude yenggiterra, yinna wuditippa maatsi uzhoosse oode?

⁸ Taanii yinno as qofa gaar gaanene? Higge yinno ga7osaane?

⁹ Muse Higgite, «Uduma katstsa yedhdhize borize doontto accippe» ga7intti xaafinttida. Yeezin Xoozii yinno boras qoppii gaydaane?

¹⁰ Xoozii yinno gaydanna nuus qoppii baane? Yee nu gishos. Wootizen, katstsa geeshizen fana yellizanno ekkoda ga7i ufayssara oochchodes beezane ga7intti turo nu gisho xaafinttida.

¹¹ Nuunii yin gidda ayyaana budutsi budezebaz maaqqiko ashos beezzebaz nu yinttappa ekkiko, yinna damma bazone?

¹² Melluntsi yinno yinttappa ekkodes unttsi adetits wolqqa yeziko, nuus unttappa aadhize adetitsi wolqqa yene.

Yezin nuunii Kiristtoosa Wonggeles dhube maaqqaame gaar, ubbanne gencane fattin yinna adetitsi wolqqitira maadinttikaaya.

¹³ Xoozze keetstsa oochchize asuntsi fa katsito Xoozze keetstsa ekkizanno erosaane? Mahi zharsho besite oochchizuntsi zharshitippa ekkizanno erosaane?

¹⁴ Yinnii fana, Wonggele markkidhizuntsi yessis koshshize baz Wonggeleppa ekkode fana Laatstsi kiittida.

¹⁵ Yezin taanii hyanna adetitsi wolqqito ubba akkon maadinttikaaya. Taanii hyanno xaafidanna ta adetitsi wolqqito bonchchisades koyi baaya. Ooden ta ceeqito hyarii ashshodannippa hyayqo taas lo77o.

¹⁶ Taanii Wonggele ohizanna tana kiittide gisho fattin tana ceeqizebaz baaya. Wonggele ohanxiko, tana bade.

¹⁷ Taanii Wonggele kadhii sabbakiko taas damooze yene. Yezin taanii Wonggele kadhikaayzara kiittin sabbakizebaz maaqqiko yinno Xoozii taas hyadara inggida.

¹⁸ Yeezin, ta damoozita akko? Taanii Wonggele sabbakize wode ta adetits wolqqa maadinttikaayzara Wonggele hyarii sabbakizanna taas damooze.

¹⁹ Taanii oodesin aro maaqqoos, yezin gaamuntsana ko7odes ubbuntsis aro maaqqida.

²⁰ Taanii Ayyhuduntsi attode fana untara untana maaqqida. Ta ommite higgeppa oomora yezoos, yezin higgeppa oomora yezuntsi attode fana higgeppa oomora yeze asi maaqqida.

²¹ Xoozze higgeppa balera kezikaayzara, Kiristtoosa higgitis kiitinttite, higge baayzuntsi attode fana higge baayze asi fana maaqqida.

²² Taanii ammanora labbiduntsi attode fana labitsi maaqqida. Taanii eeratsuntsi attode fana untar untana maaqqida.

²³ Taanii Wonggele maabara asi maaqqadesin anjjito shaakkinttodes, hyanno ubba Wonggele gisho yiizida.

²⁴ Galgaade wotstsi ubbuntsi woxxane, yezin fete xalaala shilimaate ekkizanno erosaane? Yinnii fana yinttin shilimaatto ekkodes woxxote.

²⁵ Galgaade as ubbuntsi ubbabazite fana ahane. Un yinno labbizanna dhabize worqqa zawude ekkodes. Yezin nuunii labbizanna medhina dhaboose worqqa zawude ekkodes.

²⁶ Yinnii gisho, taanii qofa baayze asi fana woxxoos. Baqo zhulttize asi fana hyarii kushe dentsoos.

²⁷ Yinnii gisho taanii melluntsis Wonggele sabbakidannippa suuba ta ommite olinttide asi maaqqaame fana ta ashito wolqqara ahi taas kiitinttode fana yiizane.

10

Eeqas goynippete

¹ Ta ishunto, taanii yin hyanno tiirode fana koyane. Nu aduntsi ubbuntsi dhonneppa yeekkara yedhdhida; ubbuntsi abba fiinggida.

² Un Musera wolla maaqqades dhonne gidan Abba gidda xammaqintida.

³ Un ubbuntsi fettii ayyaana katstsa mu7ida.

⁴ Mahi ubbuntsi fettii ayyaana ushi uzhdida. Un uzhdiden untana kaalliter yeze ye ayyaana lallizeppa kezzaya; ye lallizen Kiristtoosa.

⁵ Yezin Xoozii untappa gaamite ufaytikaayze gisho un ahita akko baayze sa7a wodhdhii attida.

⁶ Un iita baz amudhdhidanni gaar, nuunin iita baz amudhdhaame gaar yinna ubbanna nuus aazize maaqqida.

⁷ Geeshi Maxaafite, «Asuntsi mo7odesin ushshadesin bettida; mahi yexxodes denddida» ga7inttidanni gaar untappa fete fete eeqa goynidanni gaar yin eeqa goynippete.

⁸ Untappa fete fete olalidanni gaar nu olalodes beezoos. Yinnii gisho untappa fettii wode lam7itam hyaydzdzii mukul asi hyayqqida.

⁹ Untappa fete fete Laatstsa fattani shooshara dha7intti hyayqqidanni gaar nu Laatstsa fattanodes beezoos.

¹⁰ Untappa fete fete zuuzinggii hyayqo ki7ize kiitanchchora dhabidanni gaara yinttin zuuzinggippete.

¹¹ Hyanna untalla afa yellidanna mulo nu naaginttode gaar nuus aazize maaqqida. Mahi wode wurssutsalla afa yeze nuus timirtte maaqqade gaar hyanna ubba xaafinttida.

¹² Yinnii gisho, ta eqqida gaaze ooden gol7aame gaar fana naago.

¹³ As ubba yellize faatana fattin duma faatana yinttana yellikaaya. Yin wolqqita dandda7izannippa aadhize faatana yin fattaninttaame gaar aatsii inggoosse Xoozze ammaininttidaya. Yinttana faatana yellize wode yinna fatantto E yinttana dandda7isada. Mahi yinna fatanttipa yin kessade ogito E giigisada.

¹⁴ Yikke, ta al77o ishunto, eeqa goynizannippa hyaakkote.

¹⁵ Yin wozinaama as maaqqide gisho ta hyanno ohine. Taanii gaazanna turo maaqqidanno yin yin ommite firddote.

¹⁶ Nuunii Xooz galatii gishinttize anjo xuu7ita Kiristtoosa suutsara fettetitsi yezanno baane? Mahi nuunii baxxize daabbize Kiristtoosa ashtira fettetitsi yezanno baane?

¹⁷ Nuunii gaama maaqqikon daabbize fetto, nu ye fettii daabbo gishinttize gisho fettii asho.

¹⁸ Ane Isra7eele asuntsi oochchidanno qoppote. Zharshinttide zharshita muuzuntsis zharsho bessara fettetitsi baane?

¹⁹ Taanii akko ga7odes koyi ga7e? Eeqas zharshinttide katsita woy eeqa maaddize baz baaya.

²⁰ Un zharshizanna Xoozis maaqqikaayzin tuna ayyaanas. Yinnii gisho, yinttis tuna ayyaanara fettetitsi yessade gaar ta koyoos.

²¹ Yin Laatstse xuu7itippa uzhditera, mahi tuna ayyaana xuu7itippa ushshades dandda7oos. Laatstse leematippa mu7itera mahi tuna ayyaana leematippa mo7odes dandda7oos.

²² Nu yinno yiizii Laatstsa zhilissane? Nu eeppa aadhize miintstsone?

²³ Yin, «Ubba baz oochaame gaar kayzebazi baaya» gaane, yezikon ubbanna maaddoos. Yin, «Ubba baz oochaame gaar kayzebazi baaya» gaane, yezin ubbanna xaalizoos.

²⁴ Fettii fettii asi, melle asi maaddize baz qoppodes beezane fattin fana maaddize baz xalaala qoppipe.

²⁵ Yin wozintte medhinttize so7ito hyaasii gabe bayzinttize asho cer mo7ote.

²⁶ Akkos gayko, «Sa7an sa7alla yeze ubba Laatstsis.»

²⁷ Fettii ammanoose asi yinttana makkodes koyi xeeigiko hyammades koyko hyanggote. Yin wozintte so7ikaayzara yin tiino aatsidanno ubba mo7ote.

²⁸ Yezin fettii asi, «Hyanna eeqas zharshinttidebaz» gayko, ye yinttis ohide atstse gishon yin wozintti gisho yinna katstsito mu7ippete.

²⁹ Taanii, wozina gisho gaazanna yinno yinttis ohide atstse wozintti gisho fattin yin wozintti gisho baaya.

Melle as wozina gisho ga7i taanii ta wallotitsalla akkos firddode?

³⁰ Taanii muuze katsitis Xooz galatii mu7iko akkos hyalide fana Xooz galatize baza oocintte?

³¹ Yikke, yin akko mu7izako akko uzhezakon, woy akko oochchizako ubbanno Xoozze bonchchos oochchote.

³² Ayhuduntsana maaqqin Girikuntsanan maaqqin woy Xoozze woosa keetsite maaqqin oodesin dhube maaqqippete.

³³ Taanii ubba wode gaamuntsi attode fana un maaddinttode oge koyane fattin tana maaddode oge koyoos.

11

¹ Taanii Kiristtoosa aazii kaallizannifana, yinttin tana kaallote.

Goyno woga

² Yin ubba baza tana qoppize gishon ta tamarsside timirttito mintsii aykkide gisho ta yinttana galatane.

³ Yezin Kiristtoosa dhiiratsi ubbas omma, dhiiratsi maachis omma, mahi Xoozii Kiristtoosas omma maaqqidanno yin erode fana ta koyane.

⁴ Fa ommito guulunttii Xooz woossiz woy tinbbite ohize dhiiratsi ubba omma maaqqide Kiristtoosa toochane.

⁵ Fa ommito guulunttikaayzara Xooz woossiz woy tinbbite ohize maachita omma maaqqide fa azinza toochane. Fa ommito guulunttikaayze maachita fa ommito meedinttide maachiti fana.

⁶ Maacha fa ommito guulunttanxiko, fa ommito cuqintto. Yezin iis ommito cuqqizanna woy meedizanna borsiko fa ommito guulintto.

⁷ Dhiiratsi Xooz aazii Xoozze bonchcho maaqqide gisho fa ommito guulinttodes beezos, yezin maacha dhiiratsi bonchchoos.

⁸ Maacha dhiiratsappa medhinttida fattin dhiiratsi maachippa medhinttikaaya.

⁹ Maacha dhiiratsis medhinttida fattin dhiiratsi maachis medhinttikaaya.

¹⁰ Hyannii gishon kiitanchchuntsi gisho maacha faas adetits wolqqa yezanno beezize malla fa ommito guulunttodes beezane.

¹¹ Yezin Laatstse qofara maacha dhiiratsi baayzin yezoos; dhiiratsin maacha baayzin yezoos.

¹² Maacha dhiiratsappa medhinttidanni fana dhiiratsin maachippa yelinttida. Yezin ubbuntsin Xoozappa medhinttida.

¹³ Ane yin firddote. Maacha fa ommito guulinttikaayzara Xooz woossodes beezane?

¹⁴ Dhiiratsi fa ommito dichchiko ees boriso maaqqidanno melle atto yezin medhetitsi yinttana tamaarssoso?

¹⁵ Yezin maacha fa ommito dichchiko iis bonchcho baane? Maachis omma ingginttidanna iza fana kammode fana.

¹⁶ Yinnii gisho hyannilla lallodes koyze asi yeziko, nuus maaqqin woy Xoozze woosa keetsis maaqqin hyannippa melle woga baaya.

Laatstse kawo ekkize woga

(Maato. 26:26-29; Mar. 14:22-25; Luqa. 22:14-20)

¹⁷ Yin fettilla shiiqizanna lo77oos maaqqikaayzin qohes maaqqide gisho hyatte ta inggize kiitte yinttana nashshoos.

¹⁸ Ta tiino si7idannna, yin woosa keetsite shiiqize wode yin gidda shaako yezanno. Yinno ta si7idannippa baggita turo maaqqidanno ammanane.

¹⁹ Yin gidda fa oochite turii yezuntsi oona yezako erinttode gaar yin gidda shaako yessadanna attoos.

²⁰ Yin wolla shiiqize wode yin shiiqizanna Laatstse kawo maades baaya.

²¹ Yin kattsa mu7ize wode fete feta naagikaayzara faasito faasito muuze gisho feta nayane hyankkay mahi matsinttane.

²² Turo yin mo7odesin ushshades yinttis keetsi baane? Woy Xoozze woosa keetsito leqqane? Dahuntsana yeellizane? Ta yinttana waago? Hyannis ta yinttana nashsho? Mulon nashshoos.

²³ Taanii yinttis inggide timirttito Laatstsappa ekkida. Laatstse Yesuusa aadhii ingginttize qammite boora ekkii,

²⁴ Xooz galatida. Boorito baxxi «Hya7ate; mo7ote. Hyanna yinttis ingginttide ta ashito. Hyanno mu7itera tana qoppote» yagayda.

²⁵ Yinnii gaara, kawo mu7i maaqqin, ushi ekkii, «Hyanna ushita ta suutsite eqqide kille caaqo. Yin iippa uzhide wode ubba tana qoppote» yagayda.

²⁶ Yin hyay booriza mu7ize woden hyanna ushito uzhize wodeppa dentsi Laatstsii ye7ode wontsis E hyayqito ohoda.

²⁷ Yinnii gisho, beezoosse ogera Laatstse boorito mu7ize woy Laatstse ushito uzhize ooden E ashiton suutsiton toochide gisho fa nagarite oocinttane.

²⁸ Yinnii gisho asi fana fattano. Yeyzi boorito mo7o; ushitippan uzho.

²⁹ Laatstse ashitibaz shaakkii eroosse, boortippa mu7izen ushitippa uzhize, faalla afa firdda muunen uzhane.

³⁰ Yinnii gisho, yin gidda fa gaamuntsi labbida; hyargginttida; mahi unddenna asuntsi hyayqqida.

³¹ Yezin nu nuna fattanii be7ezako, nuulla afa firddinttaama yeshsha.

³² Alame firddinttize wode nu alamttira firddinttaame gaar hyatte Laatstsii nuna kaccane.

³³ Yinnii gisho, ta ishuntso, Laatstse kawo maades yin shiiqize wode wol yeltsi ekkote.

³⁴ Yin shiiqita firddas maaqqaame gaar naydhddhide ooden yeziko, fa kara mo7o. Attide bazito ta ize hyanggi yinttis ohoda.

12

Geeshi Ayyaana imotitsi

¹ Ta ishuntso, Geeshi Ayyaana imotitsibaz yin erode fana ta koyane.

² Yin Xooz ammanoose wode doona baayze eequntsago gochinttii, yin eroosse oge hyanggidanno yin erane.

³ Xoozze Ayyaana kaalitsize asi ooden, «Yesuusa baaddintto» yaga7oos. Mahi Geeshi Ayyaana kaalitsikaayzin, ooden, «Yesuusa Laatstsii» ga7odes dandda7oosanno yin erode fana koyane.

⁴ Dumma dumma Ayyaana imotitsi yene, yezin imotitsito inggize Ayyaanize fetto.

⁵ Nu Laatstsas dumma dumma oocha yene, yezin Laatstse fetto.

⁶ Nu Laatstsas oochchize dumma dumma oge yene, yezin yinna ogite as ubbara oochchize Xoozze fetto.

⁷ Yezin fetes fetes inggintide imotitsito melluntsana maaddode fana Geeshi Ayyaana qonccane.

⁸ Geeshi Ayyaana fetes cinccatitsi kumide qaala inggane; mahi fetes eratitsi kumide qaala inggane.

⁹ Ye Geeshi Ayyaanize fetes ammano, hyankkays mahi fatstsize imo inggane.

¹⁰ Geeshi Ayyaana fetes kille baz oochchize imo, fetes tinbbite ohize imo inggane. Fetes ayyaanappa ayyaana shaakkii erize wolqqa, fetes dumma dumma doonara ohize imo, mahi fetes dumma dumma doonara ohinttidanno billize imo inggane.

¹¹ Yinnii gisho hyanno ubba oochchize ye fettii Geeshi Ayyaaniza. E koyde fana fetes fetes dumma dumma imo inggane.

Fettii galla dumma dumma billite

¹² Fettii gallite gaama billite yene, yezin yinna dumma dumma billituntsi fettii galla. Yinnii fana, Kiristtoosa dumma dumma billituntsi yeze fettii galla fana.

¹³ Nuunii Ayhude maaqqin Girike maaqqin aro maaqqin wallo asi maaqqin, ubbuntsi fettii galla maaqqades Geeshi Ayyaanara xammaqinttida. Mahi nu ubbuntsi fettii Geeshi Ayyaana uzhida.

¹⁴ Nu gallite dumma dumma billite yene fattin fettii galla billite baaya.

¹⁵ Tohe, «Taanii kushe maaqqoosse gisho billite baaya» gayko, E yinno gayde gisho billite maaqqizanna attodaane?

¹⁶ Hyaye, «Taanii aafe maaqqoosse gisho galla billite baaya» gayko, E yinno gayde gisho gallappa fettii billite maaqqizanna attodaane?

¹⁷ Galla ubba aafe xalaala maaqqizako, nu akkora si7ode? Mahi galla ubba hyaye xalaala maaqqizako nu akkora singgode?

¹⁸ Yezin Xoozii fa koydanni gaara, galla gidda dumma dumma billituntsana gaddida.

¹⁹ Ubbuntsi fettii billite maaqqizako galla wayzi yessade?

²⁰ Yezin billituntsi gaama maaqqikon, galla fetto.

²¹ Aafe kushogo, «Ne taas koshshoos» ga7odes dandda7oos. Woy omma tohego, «Ne taas koshshoos» ga7odes dandda7oos.

²² Yezin labitsi aazize galla billituntsi nuus aadhii koshshane.

²³ Bonchcho koshshoos ga7i nu qoppize billituntsappa bagguuntsana gaama bonchchane. Mahi nu borssize nu galla billituntsana aatsii bonchchii naagane.

²⁴ Be7adera borssoose galla billituntsis bonchcho koshshoos. Yezin Xoozii nu galla billituntsana wol yeltsi borssize billituntsis aadhize bonchcho inggida.

²⁵ Galla billituntsi fete fetera shaako medhdhikaayzara wolis qoppode gaar mahi medhdhida.

²⁶ Galla billituntsappa fete hyargginttiko billituntsi ubba eera hyargginttane. Galla billituntsappa fete bonchchinttiko billituntsi ubba eera ufayttane.

²⁷ Yin ubbuntsi Kiristtoosa galla; mahi yin fete fete E billite.

²⁸ Woosa keetsite Xoozii, tiino hawaaruntsana, lam7intsa nabuntsana, hyaydzintsa astmaaruntsana, mahi kille baz oochchizuntsana, fatstsizuntsana, melluntsana

maaddizuntsana, woosa keetsta ahizuntsana, dumma dumma doonara ohizuntsana doorida.

²⁹ Ubbuntsi hawaare? Ubbuntsi nabe? Ubbuntsi asttamaare? Ubbuntsi kille baz oochchane?

³⁰ Ubbuntsis fatstsize imo yene? Ubbuntsi dumma dumma doonara ohine? Ubbuntsi dumma dumma doonara ohizanno billane?

³¹ Yinnii gisho ubbappa aadhize imotitsi mintsii koyote.

Mahi ubbappa aadhize ogito ta yinttana beessada.

13

Turii siiqo

¹ Taanii as qaalaran kiitanchcho qaala ohinttodes dandda7ikon, taas siiqo dhabiko, cer girize luulle fana.

² Tinbbite ohize imotitsi taas yezikon, gaatsi qofa ubba erikon, eratitsi ubba yezikon, mahi dere dentsii melle bessa kanggize ammano taas yezikon, siiqo dhabiko, tana akkon maaddoos hyari.

³ Taas yeze baz ubba dahuntsis inggikon, melle atto yezin, tana tamas aatsii inggikon, siiqo dhabiko tana akkon maaddoos.

⁴ Siiqo dandda7a. Siiqo keeha. Siiqo qanaatoos. Siiqo ceeqinttoos. Siiqo uturtoos.

⁵ Siiqo beezoosse baz oochchoos. Siiqo qiiridhdhoos. Siiqo zhilidhdhoos. Siiqo fa qohito faydoos.

⁶ Siiqo turira ufayttane fattin worddora ufayttoos.

⁷ Siiqo ubba dandda7ane; ubba ammanane; lo77o baz hyanoda ga7i, ufayssara naagane; ubba gencane.

⁸ Siiqo wurssutsi yellodes dhaboos. Yezin tinbbite attoda; dumma dumma doonara ohinttizanna attoda; eratitsin aadhoda.

⁹ Nu eratitsappan eeratsito erane; tinbbiteppa baggito ohine.

¹⁰ Yezin folo maaqqide ye7ize wode folo maaqqikaayze attoda.

¹¹ Taanii na7a yeze wode na7a gaar ohine; na7a gaar qoppane; na7a gaar qurichchane. Ta wozanttide wode na7atitsi hyanto ashshida.

¹² Hyatte foo7o baayze bessa masttootera be7izannigaara be7ine, yezin ye wode nu geeshi be7ada. Hyatte ta eratitsappa eeratsi erane, yezin ye wode Xoozii tana erzanni gaar folii eroda.

¹³ Yikke, ammano, ufayssin siiqo, hyantsi hyaydzdzuntsi miinggi yessada. Yezin hyantsesappa aadhize siiqo.

14

Tinbbiten dumma dumma doona

¹ Siiqo koyote. Ayyaana imotitsi mintsii koyote; ubbappa aatsii, tinbbite imo mintsii koyote.

² Dumma dumma doonara ohinttize asi Xoozis ohine fattin asis ohoos. Yezin asis bentikaayze gancce qofa Ayyaana wolqqara ohize gisho ooden E ohizanno tiiroos.

³ Yezin tinbbite ohizuntsi as Ayyaanar dichchodes, mintsitsodesin mintsodes asis ohine.

⁴ Dumma dumma doonara ohize asi fana Ayyaanar dichchane. Yezin tinbbite ohize asi woosa keetsito Ayyaanar dichchane.

⁵ Yin ubbuntsi dumma dumma doonara ohinttizako ta kadhane, yezin tinbbite ohizanno aatsii kadhane. Dumma dumma doonara ohinttizanno woosa keetsti dichchodes billize asi dhabiko, dumma dumma doonara ohinttizannifa tinbbite ohizanna aadhane.

⁶ Yikke ta ishunto, taanii yinttago hyanggi qonccitsara woy eratitsara woy tinbbite ohera woy timirttera maaqqaanxi dumma dumma doonara ohinttiko yinttana akko maaddode?

⁷ Dumma dumma yetsis fettii kochchi ootsi yeziko, suulunge ootsin diitsi ootsi wayzi shagii erode?

⁸ Mahi moyze oolle loytsii erinttanxiko olas giiginttode oode?

⁹ Yinnii gaar, dumma dumma doonara yin ohizanna geeshi maaqqanxiko yin ohizanno oode erode? Yinna baqos ohize fana.

¹⁰ Alamella gaama doona yene; bilitsii baayze doona baaya.

¹¹ Yikke fettii asi ohinttize doona taanii eranxiko E taas zaqqo maaqqane; taanin ees zaqqo maaqqane.

¹² Yinnii gaar, Geeshi Ayyaana imo yin ekkodes mintsii koyzako, woosa keetsti dichchodes ubbappa aadhize imotitsi koyote.

¹³ Dumma dumma doonara ohize asuntsi ohito billodes billize imotitsi ingginttode gaar Xooz woosso.

¹⁴ Taanii dumma dumma doonara Xooz woossiko, ta ayyaanze woossane, yezin ta qoftippa akkon shaakkii eroos.

¹⁵ Yeezin, ta akko oochchodes beeze? Taanii ta ayyaantte woossane; ta wozintten woossane. Taanii ta ayyaantte yexxane; ta wozintten yexxane.

¹⁶ Yinno maaqqanxiko neenii ne ayyaantte Xooz galatize wode yinna besite neenii gaazanno eroosse asi ne galatizanno waagii, «Amin^{77e}» gawude?

¹⁷ Neenii Xooz galatizanna lo^{77o}, yezin melle asi maaddoos.

¹⁸ Ta yin ubbappa aatsii dumma dumma doonara ohizanni gisho Xooz galatane.

¹⁹ Yezin taanii woosa keetsta melluntsana tamarssodes dumma dumma doonara taphphi mukul qaala ohodannippa erinttize doonara ichchin qaala ohizanno kadhane.

²⁰ Ta ishunto, yin qofara na^{7a} fana maaqqippete. Yin iitabazis na^{7a} fana maaqqote fattin yin qofara wozinaamuntsana maaqqote.

²¹ Laatstsii, Geeshi Maxaafite,
«Taanii hyantsi asuntsis,

dumma dumma doonara ohize asin
zaqqo il^{7antsara} ohize asara ohoda.

Yezin yinno maaqqikon tana si^{7oos}» yagaane.

²² Yikke, dumma dumma doonara ohizanna, ammanoose asuntsis malla maaqqane fattin ammanze asis baaya. Tinbbite ammanze asis malla maaqqane fattin ammanoose asuntsis baaya.

²³ Woosa keetsta asuntsi fettilla shiiqize wode ubbuntsi dumma dumma doonara ohinttiko eroosse woy ammanoose asuntsi yin shiiqite yi⁷ⁱ, «Hyantses zhashitane» ga^{7osaane}?

²⁴ Yezin eroosse woy ammanoose asuntsi woosa keetsta ye^{7ize} wode asuntsi tinbbite ohodera, si^{7iko} fa nagartto tiiroda; mahi E si^{7ide} qaaltte firddinttoda.

²⁵ Un E wozintte geenggide qoftto qonccissada. Yinnii gaar, «Turii Xoozii yin gidda yene» yaga⁷ⁱ markkidhii, zuggii Xoozis goynoda.

Goyno woga

²⁶ Ta ishunto, nu akko ga^{7o}? Yin wolla shiiqize wode fetes mazmure yene; fetes tamarsses imotitsi yene; fetes qonccitsi yene; fetes dumma dumma doonara ohize imotitsi yene; fetes billize imotitsi yene. Yinna ubba woosa keetsti dichchizebaz maaqqades beezane.

²⁷ Dumma dumma doonara ohize asuntsi yeziko, lam⁷⁷ⁱ woy ganggiko hyaydzdzii maaqqii tarar tarar ohodes beezane. Un ohizanno melle asi billo.

²⁸ Yezin billize asi dhabiko, dumma dumma doonara ohize woosa keetsite si77i ga7o. Faasin fa Xoozzesin oho.

²⁹ Tinbbite ohizuntsi lam77i woy hyaydzdzii maaqqii oho. Mahi melluntsi un gaazanno shago.

³⁰ Yinna shiiqite yeze melle asis fettibaz qoncciko tiino ohize si77i ga7o.

³¹ Ubbuntsi tamarode gaaran ubbuntsi minggode gaar tarar tarar tinbbite ohodes dandda7ane.

³² Nabunts ayyaana nabuntsis kiitinttane.

³³ Geeshshuntsi woosa keetsta ubba lammadinttidanni gaar Xoozii sarotitsi Xooz fattin wacalize Xooz baaya.

³⁴ Maacha woosa keetsta si77i ga7o. Muse higge gaazanni fana un aqo fattin woosa keetsta ohodes untis adetits wolqqa baaya.

³⁵ Maachuntsi woosa keetsta ohizanna borssizebaz maaqqide gisho fettibaz erodes koyko kara fa azinuntsana ooco.

³⁶ Xoozze qaala tiino yin ki7idaane? Woy Xoozze qaala yin xalaalago yi7idaane?

³⁷ Ooden fana nabe woy fana Xoozze asi ga7i qoppiko, taanii yinttis xaafizanna Laatstse kiita maaqqidanno ero.

³⁸ Yinnii gisho ooden ekkaxiko nuunin eza ekkoos.

³⁹ Yinnii gisho, ta ishunto, tinbbite ohodes mintsii amudhdhote; mahi dumma dumma doonara ohizanno kayippete.

⁴⁰ Yezin ubbannan wogaran tarar maaqqe.

15

Kiristtoosa hyayqoppa denddito

¹ Ta ishunto, ta yinttis markkidhide Wonggele yin ekkidanne yin ammantte E gidda eqqidanno yin qoppode gaar koyane.

² Ta tamarsside Wonggele mintsii aykkiko yin E gidda attoda. Yinno yi7anxiko yin ammantta hyarii maaqqada.

³ Taanii ekkide ubbappa aadhize kiita tiinidhii yinttis inggida. Yinnan, Geeshi Maxaafite gaazanni gaara, Kiristtoosa nu nagartti gisho hyayqqida;

⁴ Mooginttida; Geeshi Maxaafite gaazanni gaara, hyaydzdzintsa qamma hyayqoppa denddida;

⁵ Phexiroosas* benttida; Yinnippa suuba, taphpho lam77i hawaaruntsis benttida;

⁶ Yinnippa suuba, ichchin xeetappa gaanggize asuntsis fettii tohe benttida; Unttappa aadhize baggita hyatte yellodes faxes yene, yezin eeratsuntsi hyayqqida.

⁷ Yinnippa suuba, Yayqoobas benttida; suubappa fa hawaaruntsis ubbuntsis benttida.

⁸ Mahi wurssutsite bochinttide gaar yeze taas qonccida.

⁹ Taanii Yesuusa hawaaruntsi ubbappa laafa. Taanii Xoozze woosa keetsta bay7ide gisho Yesuusa hawaare ga7intti xeeqinttodes beezoosaayya.

¹⁰ Yezin Xoozze aadho keehatitsite ta hyatte yezanni gaar maaqqida; E taas inggide aadho keehatitsite hyarii attikaaya. Taanii mellunts hawaaruntsappa aadhii labbida. Yezin taara yeze Xoozze aadho keehatitsite fattin tana baaya.

¹¹ Yikke, tana maaqqin untin, nu ubba tamarssizanna yinno; yinttin yinna kiitto ammanida.

Hyayqoppa dendde

15:3 Isa. 53:5-12 15:4 Maz. 16:8-10; Maato. 12:40; Hawa. 2:24-32 * 15:5 **Phexiroosa:** Ga7inttize Keefa.
15:5 Maato. 28:16-17; Mar. 16:14; Luqa. 24:34, 36; Waha. 20:19 15:8 Hawa. 9:3-6 15:9 Hawa. 8:3

¹² Kiristtoosa hyayqoppa denddidanno nu sabbakize wode yinttappa fete fete yeezin, wayzi, «Hyayqoppa denddo baaya» yaga7e?

¹³ Hyayqoppa denddo baayze baz maaqqiko Kiristtoosa hyayqoppa denddikaaya ga7e.

¹⁴ Kiristtoosa hyayqoppa denddikaayze baz maaqqiko nu timirttitan maaqqin yin ammanttan hyarii.

¹⁵ Hyayqoppa denddo baayzin, nuunii Xoozii, «Kiristtoosa hyayqoppa dentsizida» yaga7i sabbakitera Xoozze worddanchcho markka maaqqida ga7e.

¹⁶ Hyayqqide asuntsi hyayqoppa denddikaayze baz maaqqiko yikke, Kiristtoosa hyayqoppa denddikaaya.

¹⁷ Kiristtoosa hyayqoppa denddoosse baz maaqqiko, yin ammantta hyarii; mahi yin hyayno yellodes yin nagarara yene.

¹⁸ Yikke, Kiristtoosa ammanii hyayqqiduntsin dhabida ga7e.

¹⁹ Nuunii hyanna alamite de7o xalaalas Kiristtoosa gidda ufayssi oochchidebaz maaqqiko, hyanna alamite yeze as ubbappa nu bazita aadhida iita.

²⁰ Yezin Kiristtoosa hyayqqiduntsis hyayqoppa denddera anggisi maaqqii turo denddida.

²¹ Hyayqo fettii as baggara hyanna alamite yi7idanni gaar hyayqoppa denddon fettii as baggara yi7ida.

²² Addaama baggara as ubba hyayqqidanni gaara Kiristtoosa baggara asi ubba de7o yessada.

²³ Yezin fete fete fa tarar denddoda. Kiristtoosa ubbappa tiinii denddida; yinnippa suuba, Kiristtoosa ye7ize wode eesuntsi denddoda.

²⁴ Yinnippa suuba, Kiristtoosa ka7itumo, adetitsin wolqqa ubba dhabsi, ka7itumo Xoozze Ades inggodera wode wurssutsi ye7oda.

²⁵ Xoozii E morkkuntsana ubba E tohitippa oomora yedhdhissade wonsis Kiristtoosa ahodes beezane.

²⁶ Wurssutsite E dhabssodes yeze morkkizes hyayqo.

²⁷ Geeshi Maxaafite, «Xoozii ubba baz E adetitsi wolqqappa oomora ahizane» ga7intti xaafinttida. Yezin ubba E adetitsi wolqqappa oomora ahane gaazanna, ubbabazito E adetitsi wolqqappa oomora ahida Xoozza Adaya gujjoos.

²⁸ Ubba bazita Kiristtoosa adetitsi wolqqappa oomora aqidannippa suuba Xoozze Ades ubbanna maaqqade fana Kiristtoosa mahi fa ommite ubba baz Xoozis aqizida. Ye wode Xoozii fa xalaala ubba ahoda.

²⁹ Hyayqqiduntsi denddoosse baz maaqqiko un gisho xammaqinttize asuntsis akko tirfe yeze? Hyayqqiduntsi denddoosse baz maaqqiko yeezin, akkos, asunts hyayqqiduntsi gisho xammaqintte?

³⁰ Yeezin, nuunii akkos ubba wode nuna madhas aatsii ingge?

³¹ Ta ishunto, ta qammite qammite hyayqos aadhii ingginttane. Yinnan, Laatstse Kiristtoos Yesuusa baggara yinttalla yeze ceeqita turo maaqqide gisho.

³² As qofa gaar maaqqiko, taanii Efesoone gidda xootsara butunttidanna tana akko maadde? Hyayqqiduntsi hyayqoppa denddoosse baz maaqqiko, «Wontta nu hyayqqize gisho hyayno maada ushshada» yagaaze asi fana maaqqane.

³³ Ciminttippete! Iita laggetitsi lo77o duse iissane.

³⁴ Yin wozinttigo maaqqote. Nagara oochchippete. Yinttappa fettii fettii asuntsi Xooz eroos. Ta yinttana yeellisades yinno gaane.

Denddo galla

³⁵ Fettii asi, «Hyayqqide asi wayzi denddode? Un akko fana yeze gallara ye7ode?» yaga7i oocize yezikaayzara attoos.

³⁶ Hyay eeyizayo, neenii sa7alla budize budutsita hyayqqikaayzara doloos.

³⁷ Neenii budize zarga maaqqin woy melle katstsa kochchi aafe fattin suubappa dolize doltto baaya.

³⁸ Yezin Xoozii budutsis fa kadhida gaar galla inggane. Dumma dumma budutsis dumma dumma galla inggane.

³⁹ Medho ubbas asho fetto baaya. As asho fetto; hyaars asho dumma; landda asho dumma; maaqqii molo asho dumma.

⁴⁰ Salo galla yene; mahi sa7a gallan yene. Yezin salo gallas bonchchita fetto; maaqqii sa7a gallas bonchchitan dumma.

⁴¹ Awa bonchcho fetto; agina bonchcho dumma; xoolintto bonchcho dumma; fettii xoolinttize hyankay xoolinttizeppa bonchchora dummudhane.

⁴² Hyayqqiduntsi hyayqoppa denddize wode yinnii gaara yi7ada. Hyayqqize galla budunttane; hyayqqoose galla maaqqii denddoda.

⁴³ Toochema budunttii, bonchchora denddoda; labitsimor budunttii, wolqqara denddoda.

⁴⁴ Medhetitsi galla budunttii, ayyaana galla maaqqii denddoda. Medho galla yeziko, ayyaana galla† yene.

⁴⁵ Yinnii gaar, Geeshi Maxaafite, «Tiino atstse, Addaama, faxa yeze medho maaqqida»yagayda. Yezin wurssutsi Addaama, Kiristtoosa, de7o inggize ayyaana maaqqida.

⁴⁶ Yezin medhetits asi tiino yi7in, suubappa ayyaana asi yi7ida fattin ayyaana asi tiino yi7ikaaya.

⁴⁷ Tiino Addaama sa7appa medhinttide sa7a asi; lam7intsa Addaama saloppa yi7ide salo asi.

⁴⁸ Sa7appa medhinttiduntsi sa7appa medhinttidaya aazane. Saloppa maaqqiduntsi saloppa yi7idaya aazane.

⁴⁹ Nuunii sa7appa medhinttide atstsa aazanni fana saloppa yi7ide atstsa aazoda.

⁵⁰ Ta ishunto, ta gaazanna hyanno; hyatte nu ma77ide gallita Xoozze ka7itumo gelodes dandda7oos. Wooqize gallita wooqoose galla laattoos.

⁵¹ Ta yinttis fettii gancce qofa ohoda. Nu ubbuntsi hyayqqoos, yezin wurssutsite ubbuntsi laaminttoda;

⁵² Moyze oollinttize wode aafe qiphi be7ades qoppikaayzin laaminttoda. Hyayqqide asuntsi wooqoose as maaqqii denddoda; nuunin laaminttoda.

⁵³ Hyay wooqqizay wooqoosaya, hyay hyayqqizay hyayqqoosaya ma77odes beezane.

⁵⁴ Hyay wooqqize wooqoosaya, maaqqii hyay hyayqqize hyayqqoosaya ma77ize wode Geeshi Maxaafite, «Hyayqo gaminttii goodhinttida.Gaaze qaalta folinttoda.

⁵⁵ Yinnii gaar,

«Hyayqo, ne gamizanna aba yene?

Hyayqo, ne caddize wolqqita aba yene?»
gayde qaalta folinttoda.

⁵⁶ Hyayqo caddize wolqqa nagara; mahi nagara wolqqa higge.

⁵⁷ Yezin nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa baggara nuus game inggize Xoozzes galata maaqqe.

⁵⁸ Yinnii gisho, ta siiqo ishunto, en7inttanxi miinggi eqqote. Laatstse oochite yin labbizanna cer baayzanno erii ubba wode Laatstse oochito azal7ikaayzara oochchote.

† 15:44 **Ayyaana galla:** Geeshi Ayyaana ahida woy Geeshi Ayyaana de7o inggide galla ga7inttane.

15:45

Medho 2:7 15:52 1 Tese. 4:15-17 15:54 Isa. 25:8 15:55 Hose. 13:14

16

Ammanze Asuntsis shiiqide maade miishe

¹ Ammanze asuntsis miishe shiishebaz Galaatiya woosa keetsis taanii kiittidanni fana yinttin oochchote.

² Miishe shiishita ta yinttago hyanggize wode maaqqaame fana fettii fettii saaminttappa tiino qamma, wogga wode wogga wode fa denggizanippa kessii fa kara shiisho.

³ Taanii ize hyanggide wode miishito Yerusalaame yeltsode fana yin dooride asuntsis dabddaabbe inggi untana Yerusalaame kiittoda.

⁴ Untara ta hyanggizanna koshshize baz maaqqiko un taara hyammades dandda7ane.

Phawuloosa qofa

⁵ Taanii Maqedooniyara aadhodes qoppide gisho ize hyanggi yinttago ye7oda.

⁶ Ta hyanggizanna aba maaqqikon, ta qitizanne yin tana moyzode gaar yin kale eerats wode gam7ikaayzara ashshoos. Seete aginuntsana yin kale aatsikaayzara waayi ashshoda.

⁷ Taanii ogera aadhitera yinttana be7ades koyoos. Laatstsii gayko, yin kale eerats wode gam7odes qoppaane.

⁸ Yezin taanii Phenxeqosxe Ba7ale yellodes Efesoone gam77oda.

⁹ Taas oocha kumide dalgga furtsi bugunttida, yezin gaama olinttize morkkuntsi yene.

¹⁰ E ta gaar Laatstse oocha oochchize asi maaqqide gisho Ximotiyoosa yinttago hyanggiko, yin kale E yirggikaayzara yessade gaar yiizote.

¹¹ Ooden eza leqqippe. E taago sarora maaqqade gaar eza maaddii moyzote. Taanii E hyankutsi ammanzuntsara maaqqadanno naagane.

¹² Nu ishe Aphiloosa hyankkuntsi ammanzuntsara yinttago hyammade gaar ta eza mintsii woossane. Hyatte yinttago hyammades koykaaya, yezin eesi wottide wode yinttago hyammada.

Wurssutsi zoren saritse

¹³ Barkkote; Ammanora eqqote; xaalote; minggote.

¹⁴ Oochito ubba siiqora oochchote.

¹⁵ Ta ishuntso, Isxifaanosan E kara asuntsi Akkaya gidda un tiino ammaniduntsana maaqqidanno ammanzuntsana maaddodes fana aatsii inggidanno yin erane.

¹⁶ Yinttin un gaar asuntsisin, untara oochara labbize ubbuntsis kiitinttode gaar ta yinttana woossane.

¹⁷ Isxifaanosa, Ferddonaxisan Akkayqoosa taago yi7idanna tana ufayssida. Yin baayze besite un yinttana maaqqii ta facito kuntsida.

¹⁸ Un yinttana ufayssidanni fana tanan ufayssida. Yinnii fana asuntsana botifete.

¹⁹ Isiya woosa keetsta asuntsi yinttana saro gaane. Aqiilan Phirisqilan fa kara shiiqize woosa keetsta asuntsara wolla yinttana Laatstse suntsite wozinappa sarotsida.

²⁰ Ammanze ishunts ubbuntsi yinttana saro yagayda.

Geeshi yeerintte yeerinttitera fete feta sarotsote.

²¹ Taanii, Phawuloosa, hyanna sarotitsito ta kushtira xaafida.

²² Laatsta kadhoosse asi yeziko, baaddinttidaya maaqqe. Nu Laatstsayo, yo7o!

²³ Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsita yinttara maaqqe.

²⁴ Ta siiqita Kiristtoos Yesuusa gidda yeze yin ubbuntsara maaqqe. Amin77e.

Phawuloosa Qoronttoosa Asuntsis Xaafide Lam7intsa Kiita Gele

Phawuloosa Qoronttoosa asuntsis xaafide lam7intsa kiita xaafinttidanna, ees Qoronttoosa woosa keetstsara yeze yellintta gaama madha gidda gelii yeze wode. Fettii fettii woosa keetsta asuntsi Phawuloosa iita bore borikon Phawuloosa giigisades ees amotitsi yezanno beezida. Yinna hyanize wode damma ufayssi ufayttodes dandda7izanno qonccizane.

Phawuloosa fa kiita tiino kifilite, Qoronttoosa woosa keetstsara ees yeze yellintto qonccizi, woosa keetsite medhinttide bortisin ixizannis akkos mintsi mahe inggezako ohine. Yinnira yeltsi E seerita untana nagarappa mahi giiges yeltside gisho E ufayttide ufayssito untis qonccizane. Mahin, Yihuda yeze ammanze asuntsana maaddodes faas yeze bazappa hyarii immade gaar qoppizane. Wurssutsi zofantte Phawuloosa fa hawaaretitsitilla afa denddide moottis mahe inggane. Mikinaatan, Qoronttoosa woosa keetsite yeze fettii fettii asuntsi fana, «Turii hawaare» mahi, «Phawuloosa worddanchcho hawaare» mahi mootane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-11

Phawuloosan Qoronttoosa woosa keetsta 1:12—7:16

Yihuda yeze ammanze asuntsi maade 8:1—9:15

Phawuloosa fa hawaaretitsi adetits wolqqas inggide mahe

Xaatsi qofa 13:11-14

¹ Xoozze qofara Yesuus Kiristtoosa hawaare maaqqide Phawuloosan, nu ishe Ximotiyoosa,

Qoronttoosa gidda yeze Xoozze woosa keetsitisin Akkaya gade yeze Xoozze as ubbuntsis xaafide kiita.

² Xoozze nu Adeppan Laatstse Yesuus Kiristtoosappa, aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Phawuloosa Xooz galatane

³ Maarotits Ades, ubba wode nuna mintsitsize Xoozzes, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa Ades galata maaqqe.

⁴ Xoozii nuus inggide mintsitsite, madha yezuntsana nu mintsitsode fana Xoozii nuna nu madhite ubba mintsitsane.

⁵ Nuunii Kiristtoosara gaama madhite shaakkinttidanni gaara mahi nuunii E gaama mintsitsite minggoda.

⁶ Nuunii madha ekkiko yinna yinttana mintsitsodesin yinttana ashshodes. Mahi nuunii miinggiko nuunii gencide madhiti fana yinttin gencii, Xoozii yinttis inggize mintsitsite minggoda.

⁷ Yin nu ekkide madhiti gaar ekkii, nu mintsitsite shaakkinttodanno nu erize gisho nu ufayssita yin gidda mintsi.

⁸ Nu ishuntso, Isiya gade nuna yellide madhito yin erode gaar koyane. Yinna nuna yellide madhita nu wolqqitippa deexxin, hyayqqikaayzara attoos ga7i ufayssi gachchida yeshsha.

⁹ Nuunii nuulla hyayqo firdda firddinttide fana qoppida. Yezin nuunii nu ommite maaqqikaayzin, hyayqqiduntsana dentsize Xoozzalla ammaninttode gaar yinna yi7ida.

¹⁰ Xoozii yinnii gaar iita hyayqoppa nuna ashshida; hyatten ashshoda; tiinosin E nuna ashshoda ga7i E gidda ufayssi gaddane.

¹¹ Woosara nuna maaddote. Gaama woosa baggara Xoozze maade nu denggize wode gaama asuntsi nu gisho Xooz galatane.

Phawuloosa qitodes qoppide qoftto laammida

¹² Nuunii nu geeshi wozintte ceeqinttane. Nuunii hyanna alamite yezide yestte aatsii nu yezide yestte turetitsaran suuretitsara yinttara yezida. Yinnan, hyanna alame cinccatitsite maaqqikaayzin Xoozze aadho keehatitsite.

¹³ Nu yinttis xaafide dabddaabiza yin nabbabodesin qoppodes dandda7izebaz fattin melle baaya. Yin eza qoppodes dandda7izanno ta ammanane.

¹⁴ Hyatte yin nu baz eeratsar erane, yezin tiinos loytsii erodanno ta ammaninttane. Nu Laatstse Yesuusa maaqqize wode nuunii yin gidda ceeqinttidanni fana yinttin nu gidda ceeqinttoda.

¹⁵ Yinno taanii loytsii eride gisho yin lam7intsa maaddinttode gaar tiinidhii yinttago hyammades qofa accida.

¹⁶ Taanii Maqedooniya hyanggi yeygappa maaqqii yinttana be7ada. Taanii yeygappa Yihuda hyanggize wode yin tana moyzoda ga7i qoppida.

¹⁷ Taanii yinno ga7ite akko oochchodes beezzako eroosse as aazane? Woy taanii ta qoftto accize wode as qofa gaar, fettii tohe «Yee» mahi fettii tohe «Ade» gaaze as aazanene?

¹⁸ Yezin Xoozii ammaninttizaya maaqqide gisho nu yinttis ohize qaaltta «Yee» woy «Ade» gaazanno baaya.

¹⁹ Taanin, Sillaasen Ximotiyoosan yinttis markkidhide Xoozze Na7i, Yesuus Kiristtoosa ubba wode «Yee» fattin «Yee» ran «Adera» baaya.

²⁰ Xoozii inggoda gayde ubba Kiristtoosa baggara «Yee» maaqqane. Nuunii Kiristtoosa baggara Xoozza bonchchoda, «Amin77e» gaazanna yinnii gisho.

²¹ Nuunin yin Kiristtoosa gidda miinggi eqqode gaar fa oochitis dooride Xoozii.

²² Nuunii E baz maaqqidanno erisodes fa mahitamito nuulla gaddida; mahi fa Geeshi Ayyaana qabde mahi nu wozintte gaddida.

²³ Taanii Qoronttoosa hyanggikaayzara attidanna yin azzanikaayzara attaame gishos; yinna worddo maaqqiko Xoozii ta shemppito taappa ekko.

²⁴ Yin, yin ammantte miinggi yeze gisho nu yinttana ufayssodes yinttara wolla oochchizuntsana fattin yinttana wolqqara ammantsizuntsana baaya.

2

¹ Taanii lam7intsa yinttago hyangoos ga7i qofa accidanna yinttana azzantsikaayzara attaama.

² Taanii yinttana azzantsikon ta azzantsiduntsi yinttappa melle tana ufayssodes yeze oode?

³ Taanii yinttis ye dabddaabiza xaafidanna, ta yinttana be7ades hyanggize wode tana ufayssodes beezize asuntsalla ta azzanodes koyoosse gisho. Ta ufayttize wode yin ubbuntsin ufayttodanno ta ammanane.

⁴ Taanii gaama waayen un7an mahi gaama afutstsara xaafidanna, yinttana azzantsodes maaqqikaayzin taanii yinttana ubba akko gaar kadhizako yinttana erisode fana.

Qohidaya maare baz

⁵ Asi azzantside ooden yeziko ta eella afa gantsodes koyoos fattin tana maaqqikaayzin yinttappa gaamuntsana azzantsida.

⁶ Yinttappa gaama asuntsi ye attsa seeride seeretsita ees maaqqada.

⁷ Yinnii gisho, ye attsa gaama azzanii, ufayssi gachchaame fana cer yin eza maarodesin mintsitsodes beezane.

⁸ Yin eza siiqizanno mahi ees qonccissade fana ta yinttana woossane.

⁹ Ta ye dabddaabiza yinttis xaafidanna, yin fattanintti, ubba baza taas kiitinttizanno erodes koyde gisho.

¹⁰ Yin maarize attsa taanin maaroda. Taanii maarodebaz akko yezikon, Kiristtoosa tiino yin gisho ga7i maarida.

¹¹ Ta yinno oochchidanna Xalahe gene oocha nu erize gisho xalahe cimmaame fana.

Xiro7aada Phawuloosa un7intto

¹² Taanii Kiristtoosa Wonggele sabbakodes Xiro7aada hyanggide wode Laatstsii ize taas oocha oge giigizii gaddida.

¹³ Yezin taanii ta ishe Tito ize denggikaayze gisho ta wozintta shemppikaaya. Yinnii gisho, ize yeze asuntsana sarotsi eza koyodes Maqedooniya qitida.

¹⁴ Yezin Kiristtoosa baggara ubba wode nuna gamera kaalitsizayan shitto fana sawize Kiristtoosa baz nu erize timirtito ubba bessa yeltsode gaar oochchize Xoozza galata yello.

¹⁵ Nuunii attize asunts giddan dhabize asunts gidida Kiristtoosa baggara Xoozis ingginttide sawize shitto fana.

¹⁶ Dhabize asuntsis hyayqos kanggize hyayqo zeeqo; mahi attize asuntsis de7ogo kanggize de7o sawo; yeezin, yinnii gaarize oochas beezize as maaqqade oode?

¹⁷ Nuunii Xoozze qaala tirfe denggodes koyi buqutsi zal77ize gaama asunts gaar baaya. Yezin Xoozii kiittide luule asunts fana Kiristtoosa gidida yezii Xoozze tiintte qaala ohine.

3

Kille caaqo oochanchhuntsana

¹ Nuunii mahi nuna nashshonene? Woy melle as gaar, galata dabddaabiza yinttis dakkodes woy yinttappa ekkodes nuna koshshanene?

² Asi ubba yinttana erode fanan nabbabode fana yin nu wozintte yeze dabddaabbe.

³ Yin qalamera maaqqikaayzin de7o Xoozze Ayyaanara, shuchchalla afa maaqqikaayzin as wozina xaafinttiduntsanan nuura maadinttide Kiristtoosa dabddaabbe maaqqizanno beezida.

⁴ Nu yinno gaydanna, Kiristtoosa baggara Xoozze gidida ammano nuus yeze gisho.

⁵ Nu yinno oochchodes dandda7idanna Xoozze wolqqara fattin nuunii nu wolqqara akkon oochchodes dandda7oos.

⁶ Nu kille caaqos kiitinttizuntsana maaqqade fana nuna yiizida. Yinna kille caaqita Geeshi Ayyaanara benttida fattin xaafinttide higge gidida baaya. Higge wodhane, yezin Geeshi Ayyaana de7o inggane.

⁷ Shuchchalla afa xaafinttide higgita ingginttide wode Xoozze bonchchita qonccida. Muse sintte yeze bonchchita dhabiter hyanggizebaz maaqqikon, Isra7eele asuntsi E sintto dakkii be7ades un dandda7ikaaya. Yikke, hyayqo ki7ize higge yinnii gaar bonchchora qoncciko,

⁸ yeezin, Geeshi Ayyaanara oochinttize oocha bonchchita wayzi aadhooso?

⁹ Asalla afa firdda ki7ize higge bonchcho maaqqiko yeezin, asi xillize kille oge wayzi aadhii bonchchinttosa?

¹⁰ Zaga bonchcho maaqqidanno hyatte aadhize bonchchora yeltsi be7ize wode zaganna bonchcho baayze baz maaqqida.

¹¹ Eerats wodes benttii suubappa dhabidanna hyannii fana bonchchinttiko, medhina yezanna wayzi aadhii bonchchinttoso?

¹² Nuus hyannii gaar ufayssi yeze gisho yeellidhikaayzara ohine.

¹³ Nuunii, Isra7eele asuntsi dhabiter hyanggize bonchchiti folito ba7aame gaar fa sintto goozide Muse fana baaya.

¹⁴ Yezin un wozintta doccida. Hyayno yellodes un gal77a caaqo nabbabize wode un wozintta yinna goozite goozinttii yene. Yinna goozita Kiristtoosar xalaala gaarinttane.

¹⁵ Yezin hyayno yellodes un Muse maxaafe nabbabize wode ubba yinna goozita un wozintto goozane.

¹⁶ Yezin ooden Laatstsago maaqqize wode ayden yinna goozita gaarinttane.

¹⁷ Laatstsi Ayyaana; Laatstse Ayyaana yeze besite wallotitsi yene.

¹⁸ Nuunii ubbuntsi goozinttikaayze sinora Laatstse bonchchito be7ada.* Nuunii Ayyaana maaqqide Laatstse bishshito aazodes bonchchoppa bonchcho laaminttoda.

4

Turii hawaaretitsi oocha

¹ Yikke, Xoozii fa maarotitsite hyanna oochito nuus inggide gisho nuunii ufayssi gachchoos.

² Nuunii aachichan yeellize oocha ubba ashshida; gene oocha oochchoos; Xoozze qaala worddora worqgoos. Turtto qoncce ohite, as ubba wozina nuna ekkode fana Xoozze tiino nuna shiishoda.

³ Nu ohize Wonggelize geenggide baz maaqqikon, genggidanna dhabe oge yeze asuntsis.

⁴ Hyanna alamito ahize xoozze ammanoose asunts wozintto goozida. Un Xoozze bishshara qonccide Kiristtoosa bonchcho Wonggele foo7ito be7aame gaar kayda.

⁵ Nuunii, Yesuus Kiristtoosa Laatstsi maaqqidannon nu E gisho yin oochanchcho maaqqizanno ohine fattin nu baz ohoos.

⁶ «Foo7o dhuma gidda foo7o» gayde Xoozze, Kiristtoosa sintto foo7ize Xoozze bonchchito erize foo7ito inggodes fa foo7ito nu wozintte foo7izida.

⁷ Yezin ubbappa aadhize wolqqa nu baz maaqqikaayzin Xoozze baz maaqqizanno beessades hyanna bonchcho qoltta meqqize miishe* fana nu gidda yene.

⁸ Nu ubba baggara waayinttida, yezin meqqikaaya. Nuus workkita maaqqida, yezikon ufayssi gachchikaaya.

⁹ Nu, morkkuntsara bay7inttida, yezin lagge dhabikaaya. Nu morkkuntsara guudunttii gol7ida, yezin dhabikaaya.

¹⁰ Yesuusa ye7ita nu gallite qonccode fana E hyayqito ubba wode nu gallite tookkii wutane.

¹¹ Yesuusa de7ita hyayqqize nu gallite qonccode gaar faxa yeze nuunii E gisho ubba wode hyayqos aadhii ingginttane.

¹² Yikke, hyayqo nu gidda oochchize wode de7o yinggida oochchane.

¹³ Geeshi Maxaafite, «Ta ammanida; yinnii gisho ohida»yaga7inttida. Yinnii fana ammano nuus yeze gisho ohine.

¹⁴ Laatstse Yesuusa hyayqoppa dentside Xoozze, nunan Yesuusara hyayqoppa dentsodannon yinttara wolla fa tiino shiishodanno erane.

3:13 Keze 34:33 **3:16** Keze 34:34 * **3:18 Be7ada:** Masttoote fana mahi beessada ga7i bilinttodes dandda7ane.
4:6 Medho 1:3 * **4:7 Meqqize miishe:** Hyanna besite meqqize miishe ga7inttidanna sa7appa medhinttide miishe beessades: ota, shaate, beshe. **4:13** Maz. 116:10

¹⁵ Yinna ubba hyanidanna yin gisho. Xoozze aadho keehatitsita gaama asuntsana yellize wode asuntsi Xoozze bonchchos galata gaangode fana.

Ammanora yeze

¹⁶ Yinnii gisho, nuunii ufayssi gachchoos. Nu benttize galtta labbitera hyanggizebaz maaqqikon, nu ayyaana gallita qammite qammite killidhdhane.

¹⁷ Hyattes nu madhinttize hyanna laafa madhita, ubbappa aadhii dammize medhina bonchcho nuus inggissada.

¹⁸ Nuunii benttize baz maaqqikaayzin benttoosse baz be7ine. Benttize baz hyattes, yezin benttoosse baz medhinas.

5

¹ Hyatte nu yeze dunkkaane aazize hyanna sa7a ashita wul7inttikon, asi keexikaayze, Xoozii keexxide medhina keetsti nuus salo yezanno erane.

² Salo galla ma77odes amudhdhitera hyatte hyanna sa7ite yezitera sheenidhane.

³ Nuunii yinno ma77ide wode kallidhoos.

⁴ Dunkkaane aazize hyanna sa7a ashite nu yezitera deexxin sheenidhane. Hyayqqize nu ashita de7or laaminttode fana salo galla ma77odes koyane fattin ashoppa shaakkinttodes koyi baaya.

⁵ Nuna hyannis giigizide Xoozii. Mahi tiinoppa yo7ode bazis qabde mahi fa Ayyaantto nuus inggida.

⁶ Yinnii gisho, nuunii hyanna sa7a ashtira yeze wode ubba Laatstsappa hyaakkii yezanno erikon ubba wode ammaninttii yene.

⁷ Nuunii yeze ammanora fattin be7ize bazara baaya.

⁸ Nu hyanna sa7a ashtippa shaakkintti, Laatstsara wolla yessades amudhdhize gisho ammaninttii yene.

⁹ Yinnii gisho, nu hyanna ashtira yezin woy hyanna ashtippa shaakkinttin, nu amotitsita eza ufayssodes.

¹⁰ Nuunii fete fete hyanna sa7ite yezitera lo77o maaqqikon woy iita maaqqikon, oochchide oochitis beezize firdda ekkodes Kiristtoosa firdda oyda tiino shiiqoda.

Asi Xoozara giigize

¹¹ Yikke, nuunii Laatstsas zhashtizanna akkos yezako erize gisho asuntsi nu ohizanno ekkode fana zorane. Xoozii, nuunii ood yezako nuna erane; mahi yinttin yin wozintte nu ood yezako erane yaga7i qoppaane.

¹² Wozina gidda maaqqikaayzin cer hyarii ceeqinttize asuntsis mahe yin immades dandda7ode gaar yin nu gidda ceeqinttode gaar yinttis mikinaate maaqqades koyane fattin nu nuna mahi nashshodes koyoos.

¹³ Nu zhaashtiza maaqqiko Xoozze bonchchos; wozinaama maaqqiko yinttis.

¹⁴ Fete ubbuntsis hyayqqidayan ubbuntsi mahi eera hyayqqidanno nu erize gisho Kiristtoosa siiqita nuna ahane.

¹⁵ De7o yezuntsi yikkeppa suuba faas maaqqikaayzin untis hyayqqidesin hyayqoppa denddides yessade fana Kiristtoosa as ubba gisho hyayqqida.

¹⁶ Yikkeppa suuba, nuunii oonan as qofara firddoos. Hyannippa zaga nuunii Kiristtoosan as qofa gaar firddide baz maaqqikon, yikkeppa yinnii gaara firddoos.

¹⁷ Yinnii gisho, ooden Kiristtoosa gidda yeziko kille medho; gal77a medhetitsita aadhida; ubba kille maaqqida.

¹⁸ Yinno ubba Xoozii oochchida. E Kiristtoosa baggara nuna faara giigizida. Mahi melluntsana faara giigissade gaar nuus giigiza oocha inggida.

¹⁹ Xoozii Kiristtoosa baggara as ubba faara giigizane. Un nagartto faydikaaya; mahi asi faara giigize qaala nuus inggida.

²⁰ Xoozii asmana nu baggara xeeigize gisho nu Kiristtoosas kiitinttide as gaar Xoozara giigote ga7i Kiristtoosa gisho woossane.

²¹ Nuunii Xoozze xillotitsi Kiristtoosa baggara ekkode gaar, nagara eroossa Kiristtoosa nu gisho nagaranchcho asi fana mahida.*

6

¹ Nuunii Xoozara wolla oochchize as maaqqidanni gaar, yin ekkide aadho keehatitsito cer mahaame fana nu yinttana woossane.

² Xoozii,
«Wottide saate ta nena si7ida;
atotits gammite nena maaddida»

yagaane. Yikke, si7ize wodita hyatte; atotits gammita hyayno.

³ Ooden nu oochito borode gaaran nu gidda dhubunttode gaar koyoos.

⁴ Yezin, nu turii Xoozze oochanchcho maaqqidanno nu oochchize ubba bazite beessada; Gaama madhara, waayeran, un7ara,

⁵ garafinttera, acinttera, ixintter kumide kachchara, oochchi labbera, gentto dhabera, nayera,

⁶ geeshshatitsara, eratitsara, dandda7ara, keehatitsara, Geeshi Ayyaanara, turii siiqora,

⁷ turii gaalara Xoozze wolqqara nuunii E oochanchcho maaqqidanno beezida. Mahi xillotitsi nuus tooran gondalle.

⁸ Nuunii bonchchinttidan borinttida; cazhinttidan galatinttida. Turo ohine, yezin asuntsi nuna balitsizuntsana gayda.

⁹ Nu as gidda erinttide asi, yezin erinttoosse as gaar maaqqida. Hyayqqida ga7inttida, yezin faxa yene; guuddinttida, yezin hyayqqikaaya.

¹⁰ Nuunii azzanikon ubba wode ufayttane. Nu daha yeshsha, yezin gaama asuntsana durizane. Mahi akko baayze as yeshsha, yezin ubbanna nu baz.

¹¹ Qoronttoosa asuntso, nu yinttis geeshi ohida; nu wozintto yinttana beezida.

¹² Yin nuna yin siiqito beezanxi kaydap attin nu nu siiqito yinttana kaykaaya.

¹³ Ade fa na7untsis ohizannifana ta yinttis ohine; nu yinttana nu wozintto beezidanni fana, yinttin yin wozintto nuna beezote.

Ammanoose asuntsara yeze fettetitsito ashsh

¹⁴ Ammanoose asuntsara beezoosse ogera waaxinttippete. Xillotitsisin nagarasin akko yellintte yeze? Foo7osin dhumasin akko fettetitsi yeze?

¹⁵ Kiristtoosan Xalachen yeltsizebaz akko? Mahi ammanzayin ammanoosayin wolla koxxizebaz akko?

¹⁶ Xoozze Keetsisin eequntsara akko fettetitsi yeze? Xoozii,
«Ta un gidda yessada,

ta un gidda benttoda.

Ta untis Xooz maaqqada;

untin ta worzha maaqqada»

gaydannigaara, nuunii de7o Xoozze keetsti.

¹⁷ Yinnii gisho, Laatstsii,

«Un giddappa shaakkintti kezote;

tuna maaqqide baz bochchippete;

ta yinttana ekkoda.

* **5:21 Nagaranchcho asi fana:** Nagaras zharsho mahida. 26:12; Hiz. 37:27; 1 Qoro. 3:16; 6:19

6:2 Isa. 49:8

6:5 Hawa. 16:23

6:16 Leewe

6:17 Isa. 52:11

¹⁸ Ta yinttis ade maaqqada;
yin taas dhiiratsi na7untsanan maachi na7untsanan maaqqada;
yagaane Ubbappa wolqqaama Laatstsay» yagayda.

7

¹ Yikke, ta siiquntso, hyanna ufayssita nuus maaqqide gisho nu ashton nu shemppito tunize baz ubbappa nuna geeshoda. Xoozis zhashtii nu geeshshatitsito folo mahoda.

Phawuloosa ufays

² Yin wozintto nuna beezote. Nuunii oonan qohikaaya; oodesin iissikaaya; oonan cimmikaaya.

³ Taanii yinno yinttalla afa firddodes ga7oos. Hyannippa tiino ta yinttis ohidanni gaara, yin nu wozintte yene; nu faxa yezikon hyayqqikon yinttappa shaakkinttoos.

⁴ Yinttalla taas yeze ammantta damma; ta yinttara minggane; nu madhite ubba wode ufayttane.

⁵ Nuunii Maqedooniya yellide wode ubba baggara waayinttida fattin shemppikaaya. Balera morkkuntsara, giddar zhashmora un7inttida.

⁶ Yezin azzaniduntsana mintsitsize Xoozze, Tito ye7ite nuna mintsitsida.

⁷ Nuna mintsitsize Tito ye7ito xalaala maaqqikaayzin yinttin eza mintsitsidanno si7idanne gujjii. Yin tana amudhizanno, taas azzanzanno taas qoppizanno ta si7ide wode tana gaama ufayssida.

⁸ Ta dabddaabbize yinttana azzantsikon akkos ta xaafine ga7i qiiridhdhoos. Ta qiiridhdhidanna ta dabddaabbize yinttana eerats wodes azzantside gisho.

⁹ Hyatte taanii ufayttidanna, ta yinttana azzantside gisho maaqqikaayzin yin azzantta yinttana yin nagarttippa mahide gisho. Xoozii fa qoftti gaar yinttana azzantsida fattin nu yinttana akko bazaran qohikaaya.

¹⁰ Xoozii koyze azzano, atotitsago yeltsize nagarappa maaqqe ke7ine; E gidda qiirizebaz baaya. Yezin hyanna sa7a azzantta hyayqo ke7ine.

¹¹ Yin azzantta yin gidda aafizide aafito bo7ote. Yinna azzantta yinttana akko gaar dentsitsezako akko gaar mahe inggezako, akko gaar ellisii kaccizako, akko gaar zhashizezako, akko gaar suukizezako, akko gaar taas qanaatezako, akko gaar seeritsi kaalitsizako bo7ote. Hyanna ubbanne yin geeshi maaqqizanno markkidhizida.

¹² Yinnii gisho, taanii hyay dabddaabbiza yinttis xaafidanna, qohize attsa woy naaqqinttide atstse gisho baaya. Yezin yin nuus akko gaar qoppizako Xoozze tiino yin, yinttana be7ade gaar xaafida.

¹³ Nuunii miinggidannippa aadhii Tito denggidanne ufayttida. Nu ufayttidanna aadhii, yin Tito ufayssidannen E wozintto shemppizidanne.

¹⁴ Taanii yinttana nashshii ees ohin yin tana yeellizikaaya. Yinnii gisho nuunii ubba wode yinttis turo ohine; yinnii gaara nuunii Tito tiino yinttana nashshidanna turo maaqqida.

¹⁵ Yin ees zhashimora goqii, eza morkkidanno mahi ees akko gaar kiitinttezako E qoppize wode yinttis yeze siiqita miinggite hyanggida.

¹⁶ Taanii ubba baza yin gidda ammaninttize gisho ufayttane.

8

Ingge baz

¹ Nu ishuntso, Xoozii Maqedooniya yeze woosa keetsuntsis inggide aadho keehatitsito yin erode gaar nu koyane.

² Un damma madhara fattaninttida, yezin un ufayssita wolqqaama. Un dahatitsitis wuzula baaya, yezin aatsii inggera gaama dalgida.

³ Un fa wolqqiti gaaran fa wolqqitippa aadhizanno kadhii inggidannis ta markka.

⁴ Un Xooz asi maaddize lo77o oocha nuura oochchodes koyi nuna gaama woossida.

⁵ Un nuunii qoppidannippa aatsii oochchida. Tiinidhii fana Laatsts is inggida; kaallii, Xoozze qofa gaar un fana nuus inggida.

⁶ Hyanna dalgga oochito aykkide Tito gujjii oochchode gaaran yinttana maaddii, yinna oochito folisade gaar eza woossida.

⁷ Yezin yin ubbabazite, ammanora, ohera, eratitsara, damma amora, nuna siiqoran ubbabazite duridhdhidanni fana hyanna lo77o oochiten yin dalgga maaqqade gaar nu koyane.

⁸ Taanii yinno kiittodes ga7oos. Yezin melluntsi damma amuto yin siiqora yeltsi bi7i yin akko fana turo yezako erodes gaane.

⁹ Yin nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsito erane. Kiristtoosa dure maaqqii bettii, yin E dahatitsite duridhdhade gaar yin gisho dahidhida.

¹⁰ Taanii hyanna ohite yinttana maaddize zore zorodes koyane. Yin omatse bere immades xalaala maaqqikaayzin yinno oochchodes amotitsaran yin tiinane.

¹¹ Yin oochchodes aykkide oochito hyatte folote. Yin yinttis yezanni gaar inggiko, yinna yin inggodes qoppidanno turo mahine.

¹² Fettii asi inggodes amudhdhiko, E imota Xoozze tiino ekinttizanna, E faas yezanni fana inggiko fattin baayze bazappa inggodes un7inttin baaya.

¹³ Taanii yinno gaazanna, yin ubbanna fettii likke maaqqade gaar ga7i fattin melluntsi madhitippa shemppin yin madhidhade gaar baaya.

¹⁴ Yin madhidhize wode untis gaanggidannippa yin madhitis maaqqade fana hyatte yinttis gaanggidanna un madhitis feezhane. Yinnii fana yin gidda wolkke maaqqada.

¹⁵ Geeshi Maxaafite, «Gaama shiishides tirfikaaya; eerats shiishides faccikaaya» ga7intti xaafinttidanni gaar.

Titon E lagguntsana

¹⁶ Nu yinttis qoppizannigaara Titon yinttis qoppode gaar oochchide Xoozze galatintto.

¹⁷ Tito yinttago hyanggidanna, nu eza dentsitside gisho xalaala maaqqikaayzin E fa qofite hyammades amudhdhide gisho.

¹⁸ Wonggele markkidhera woosa keetsta ubbanne gaama erinttide isha, nuunii Titora dakkane.

¹⁹ Yinnilla nuunii hyanna dalgga imotitsito kanggize wode nuura hyammade gaar hyanna dalgga oochitira Laatsta bonchchodesin melluntsana maaddodes yeze amuto beessades E woosa keetsite doorinttida.

²⁰ Hyanna ingginttide dalgga imotitsito, nu oochalla feeshize wode nuna boraame fana naaginttoda.

²¹ Nuunii Laatstse tiino xalaala maaqqikaayzin as tiinon lo77o maaqqide baz oochchoda.

²² Mahi gaama wode faatana gidida miinggi aadhide nu isha, untara yinttago dakkida. E yinggida loytsii ammaninttize gisho hyatte yinttana maaddodes gaama amudhdhane.

²³ Titobaz erodes koyzako, E yinttana maaddodes taara oochchize ta oocha lagge. Melle ishuntsbaz maaqqiko woosa keetsuntsi kiittiduntsana; mahi asuntsi un yestto bi7i Kiristtoosa bonchchane.

²⁴ Yinnii gisho, woosa keetsita yin siiqiton nu yinttana ammaninttizanna turo maaqqidanno beessades yin siiqito hyantsi asuntsana beezote.

9

Ammanze asuntsis kessize miishe

¹ Ammanze asuntsis kessize miishebaz ta yinttis xaafodes koshshoos.

² Yin maaddodes loytsii amudhdhizanno ta erane. Yin Akkaya asuntsi, omatse bereppa aykkii maaddodes giiginttidanno taanii Maqedooniya asuntsis doona kuntsi ohida. Yin damma amotitsita untappa gaamuntsana dentsitsida.

³ Hyanna oochite yin gidda nu ceeqinttize ceeqita hyarii maaqqaame gaar tiino yin baz ta ohidanni gaara yin giiginttii naagode gaar hyantsi ishuntsana yinttago kiittida.

⁴ Maqedooniya asuntsi taara hyanggi, yin giiginttikaayzar yessader, denggiko, nu yin gidda yeellidhada; mahi yin nuuppa aadhii yeellidhada.

⁵ Yinnii gisho, hyantsi ishuntsi taappa tiinidhii yinttago hyanggi, yin inggoda gayde imotitsito tiinidhii giigisade gaar ta untana kiittida. Ta ye7ize wode yinna imota giigii betto. Ye wode yinna keehatitsi imota wolqqara maaqqikaayzin kadhera maaqqizanno erisane.

⁶ Hyanno tirote; eerats budize eeratsi maxoda; gaama budize gaama maxoda.

⁷ Xoozii ufayssara inggize attsa kadhize gisho wolqqara woy kadho baayzin maaqqikaayzin fettii fettii asi fa wozintte qoppidannigaara kadhera inggodes beezane.

⁸ Ubba wode ubba baza koshshize baz ubba denggi lo77o oocha ubba oochchodes dandda7ode fana Xoozii yinttis fa anjjito gantsoda.

⁹ Geeshi Maxaafite,
«E fa qolito dahuntsis lalida;
E xillotitsita medhinas yessada»
yagaane.

¹⁰ Budizes budutsi, maades kattsa inggize Laatstse, yin budize budutsito gaantsi inggoda. Yin xillotitsi aafon gantsoda.

¹¹ Gaama asuntsi yin inggize imotitsito nuuppa ekkii, Xooz galatode gaara, yin ubba wode gaantsi inggizuntsana maaqqade gaar Xoozii yinttana ubba bazara durissada.

¹² Hyanna yin inggize imotta ammanze as facito kuntse xalaala maaqqikaayzin asuntsi Xooz galatodes mikinaate maaqqane.

¹³ Hyanna yin oochita yin ammantto ersi Kiristtoosa Wonggele yin ammanii ees kiitinttii yinttis yeze baz untaran melluntsara shaakkinttide gisho ubbuntsi Xooz bonchchoda.

¹⁴ Xoozii yinttis inggide aadho keehatitsiti gisho un yinttis Xooz woossittera yinttana be7ades amudhdhane.

¹⁵ Wuzula baayze Xoozze imotitsitis Xoozii galatintto.

10

Phawuloosa mootizuntsis mahide mahe

¹ Ta yinttara yeze wode aada, mahi yinttappa hyaakize wode nuulla afa minggane yaga7inttida, Phawuloosa, keehan ashkke maaqqide Kiristtoosa suntsite yinttana woossane.

² Taanii yinttago hyanggize wode nuna asho qofara hyanttize asi mahi qoppize asuntsalla afa mintsii qaalara ohinttodes qofa accida. Yinttalla afa yinnii gaara ohinttode gaar yin tana qoppaame fana yinttana woossane.

³ Nuunii hyanna sa7ite yezikon sa7a asi fana olinttoos.

⁴ Nu ola miishita hyanna sa7asito baaya. Yezin shuchchi ginbbito lalodes wolqqar yeze Xoozze toora. Turora olinttize lallen,

⁵ Xooz eraame gaar denddizuntsanan turira olinttize utura qofa ubba nu laloda. As qofa ubba di7i Kiristtoosas kiitinttode gaar nu yiissada.

⁶ Yin kiitinttizanna folo maaqqize wode nuunii kiitinttoosuntsana ubba seerodes giiginttoda.

⁷ Yin be7izanna balera benttize baz xalaala. Ooden fana Kiristtoosa baz ga7i qoppizebaz maaqqiko, nuunin Kiristtoosa baz maaqqizanno ero.

⁸ Laatstsii taas inggide adetits wolqqite ceeqinttikon yinne yeellidhoos. Yinna adetits wolqqita taas ingginttidanna yinttana dichchodes fattin lalodes baaya.

⁹ Taanii ta dabddaabbite yinttana yirggissades koyi xaafidebaz aazippe.

¹⁰ Fettii fettii asuntsi, «Phawuloosa dabddaabbita deexon wolqqaama, yezin E fa ommitis nuura yeze wode labitsi; E ohitan fatstsoos» yagaane.

¹¹ Yentsi asuntsi nu hayaako yezara xaafide dabddaabbize kale yinttara yezara oochchize oochiti gidda dummatitsi baayzanno qoppo.

¹² Nuunii fana nashshize asuntsara nuna likkisades woy wolkkisades koyoos. Yezin un fana faara likkizii woy wolkkizii bi7itera eeya.

¹³ Yezin nuunii Xoozii nuus inggide wuziltte ceeqinttoda fattin wuzula fiinggi ceeqinttoos; yinna wuzultta yinttagon yellane.

¹⁴ Nuunii koshshizannippa aatsii ceeqinttoos, yezin Kiristtoosa Wonggele tiinii yinttago yeltsidanne ceeqinttane.

¹⁵ Nuunii Xoozii esside wuzulappa fiinggi, melluntsi oochchide oochite ceeqinttoos. Maaqqoyezin, yin ammantta diccode fana Xoozii inggide wuzultte yin gidda nu oochchize oochita dalggoda ga7i qoppane.

¹⁶ Nuunii melle asi fa wuzultte oochchide oochite gelii ceeqinttoos, yezin yinttappa fiinggi melluntsis Wonggele markkidhades dandda7ane.

¹⁷ Yezin, Geeshi Maxaafite, «Ceeqqize ubba Laatstsalla ceeqqo» ga7i xaafinttida.

¹⁸ Laatstsii nashshize attsa fattin fana faas nashshize atstse nashshinttoos.

11

Phawuloosan worddo hawaaruntsin

¹ Ta eerats eeyatitsito yin hyatten dandda7oda ga7i qoppane; aade dandda7ote.

² Xoozii yinttana buzo mahodes qoppidannigaara, taanin yinttis qoppane. Taanii yinttana geeshi wudurtigaara fettii dhiiratse, Kiristtoosas inggodes oocii gaddida.

³ Yezin shooshi fa genera Hewaano balitsidannifana oode erize yin wozintta iitii Kiristtoosas yeze yin suuretitsiton geeshshatitsito laamod yessane ga7i yirggane.

⁴ Fettii asi yi7i, nuunii yinttis markkidhade Yesuusappa melle Yesuusa yinttis markkidhiko, woy yin ekkide Ayyaanzeppan Wonggelzeppan melle ayyaanan Wonggelen yinttis ohiko, si77i ga7i aatstsane.

⁵ Yezin taanii Yesuusa «Damma hawaaruntsappa» laafane ga7i qoppoos.

⁶ Taanii ohe eroosse asi maaqqikon, eratitsi taas yene. Yinno ta yinttis gaama ogeran gaama bazara qonccizida.

⁷ Taanii miishe oocikaayzara Xoozze Wonggele yinttis hyarii ohidannan yinttana dhoqi yiizii tana toochidanna taas nagara maaqqane?

⁸ Taanii yinttis oochchodes melle woosa keetstsappa miishe bonqii ekkida.

⁹ Ta yinttara yeze wode tana madhikon yinttappa fettii asin waaysikaaya. Maqedoonyappa yi7ide ammanzuntsi tana koshshize baz ubba maaddida. Hyayno yellodes ta yinttis toofo maaqqikaaya tiinosin toofo maaqqoos.

¹⁰ Kiristtoosa turetitsita ta gidda yezin, ta ceeqito Akkaya gade tana ooden kayoos.

¹¹ Ta hyanno akkos ga7e? Yinttana kadhoose gishosine? Taanii yinttana kadhizanno Xoozii erane.

¹² «Nuunin yin fana oochchane» ga7i ceeqqize hyankko hawaaruntsi ceeqo mikinaato dhabssodes hyatte ta oochchizanno tiinosin oochchoda.

¹³ Hyannii gaarize asuntsi Kiristtoosa hawaare aazodes fana laammize worddanchcho hawaaruntsanan cimmize oochanchcho.

¹⁴ Yinna damma qofize baz baaya; akkos gayko, Xalahe foo7o kiitanchcho fana yi7ades fana laammane.

¹⁵ Yinnii gisho, Xalahe oochanchchuntsi xillotitsi oochanchcho fana yi7ades fana laammiko yinna damma baz baaya. Un wurssutsite fa oochitigaara ekkoda.

Phawuloosa yellide madha

¹⁶ Ooden tana eeya ga7i qoppaame fana mahi ohine. Ta yinttis eeya aazikon ta eeratsi ceeqinttode fana tana eeya mahi ekkote.

¹⁷ Taanii hyannigaara ceeqinttii ohize, Laatstse koyizannigaara maaqqikaayzin eeyatitsara ohine.

¹⁸ Gaama asuntsi hyanna sa7a bazite ceeqinttize gisho taanin ceeqinttoda.

¹⁹ Yin wozinaama maaqqide gisho eeya asi baz ufayssara dandda7ane.

²⁰ Ooden yinttana ariziko woy yinttana bonqiko woy faas maaddinttodes yinttago shiiqiko woy yinttalla afa uturtiko woy yinttana baqqiko yin dandda7ane.

²¹ Nuunii yinno oochchodes gaama booza maaqqizanno yeellidhittera ta ohine.

Yezin ooden miinggi ceeqqinttiko, taanin ceeqqinttodes minggane. Taanii yinno eeya asi fana ohine.

²² Un Ibraawe? Taanin Ibraawe. Un Isra7eele? Taanin Isra7eele. Un Abrahamama kochcho? Taanin Abrahamama kochchi.

²³ Un Kiristtoosa oochanchcho? Taanii zhashtize as gaar ohine, untappa aadhize Kiristtoosa oochanchcho. Taanii oochara gaama labbida; gaama wode acinttida; garafinttida; gaama wode hyayqoppa attida.

²⁴ Ayhuduntsi tana hyasttam uddufun ichchin tohe garafida.

²⁵ Hyaydzdzii tohe gufera guuddinttida; fettii tohe shuchchara dhoginttida; markkabe hyaydzdzii tohe meqqida; abba gidda fettii qamma kumutsi aqii feezhida.

²⁶ Taanii gaama oge labbii yedhdhida. Kixa hayaatsappan faannoppa attida. Ayhuduntsin Ayhude maaqqoose asuntsi taalla afa madha yeltsida. Katama, akko baayze ganasa, abba, tana zhashida; ammanze fana aazize asuntsi tana waytsida.

²⁷ Taanii oochara labbida cawida, gaama tohe gentto dhabida, naydhidhida, baridhdhida, cishtida, kallidhida.

²⁸ Mellebaz ubba faydikaayzara ubba wode tana qofizanna woosa keetsi baz.

²⁹ Fettii asi labbize wode eera ta labbika? Fettii asi nagarara dhubunttize wode ta ayde shenidhdhikaayzara ashshido?

³⁰ Ta ceeqinttodes koshshize baz maaqqizako taanii labbida maaqqizanno erisize bazara ceeqinttoda.

³¹ Medhinas bonchchinttide Xoozze, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa Aday, ta worddidhoosanno erane.

³² Damasqgo katama Aretaasa gaaze kaatizeppa oomor ahize tana aysodes koyi Damasqgo katama furtsito naagizane.

³³ Yezin asuntsi tana daachcho gidda olii, katama shuchchi ginbbitis maskkootera kettsin taanii E kushtippa attida.

12

Phawuloosa qonccitsi

¹ Ceeqintte faatstoossanno ta erane. Yezin ceeqinttodes koshshiko, Laatstsappa ekkide qonccitsite ceeqqoda.

² Taphpho oyddii bereppa tiino, Kiristtoosa ammanze fettii atstse hyaydzintsa salo ekinttidanno ta erane. Ye atstse ashora woy asho baytsi qitezako ta eroos; Xoozii erane.

³ Ye atstse ekinttidanno erane. Yezin E ashora woy asho baytsi ekinttezako ta eroos; Xoozii erane.

⁴ Ye atstse gannate ekinttii asi qonccissadesin asi ohodes dandda7oosse baz si7ida.

⁵ Taanii ye atstsera ceeqinttoda, fattin taanii ta labitsito fattin ta gidda ceeqinttize bazi baaya.

⁶ Taanii turtto ohinttizanni gisho ceeqinttodes koykon eeya baaya. Yezin asi ta oochchizanno be7izannippan si7izannippa aatsii qoppaame gaar ga7i ceeqintte ashshane.

⁷ Taas qonccide damma qonccitsite ta uturtaame gaar tana waaysodes ta ashito zhulttize Xalahe kiitanchcho taas ingginttida.

⁸ Hyay waaytsizaya taappa hyaasode gaar taanii Laatsta hyaydzdzii tohe woossida.

⁹ Yezin Laatstsii, «Ta wolqqita ne labitsitira qonccize gisho ta aadho keehatitsita nees maaqqada» gayda. Kiristtoosa wolqqita ta gidda qonccode gaar ta labitsite ufayttitera ceeqinttane.

¹⁰ Taanii Kiristtoosa gisho labbize wode, cazhinttize wode, waayinttize wode, bay7inttize wode, madhinttize wode ta labitsite ufayttane. Akkos gayko, ta labbize wode ye wode minggane.

Phawuloosa Qoronttoosa asuntsis qoppane

¹¹ Taanii eeya asi fana ceeqinttida. Yinnii gaara ta ceeqinttode fana oochchide yinttana. Ta, ta ommite erinttoose asi maaqqikon, «Damma hawaaruntsana» ga7inttizuntsappa eeroos. Yinno taas markkidhades beezze yinttana yeshsha.

¹² Ta yin gidda yezitera dandda7ara oochchide malla bazitan kille bazita ta turii hawaare maaqqidanno beezane.

¹³ Ta yinttis toofo maaqqikaayzara attidannippa melle woosa keetstsappa yin akkora eerido? Yinna bala maaqqiko tana maarote.

¹⁴ Taanii yinttago hyammades giiginttoderi hyanna taas hyaydzdzintsa. Ta yinttana fattin yinttis yeze baz koyoos gisho yinttana waaytsodes koyoos. Yeliduntsi fa na7untsis qolo minjjane fattin na7untsi fana yeliduntsis qolo minjjoos.

¹⁵ Ta yin gisho taas yezebaziton tanan aatsii inggikon tana ufayssane. Yeezin, taanii yinttana yinnii gaara aatsii siiqize wode yin tana eeratsi siiqane?

¹⁶ Maaqqikon, ta yinttis toofo maaqqikaaya; waaytsikaaya; yezin yinttana cimameran generan aykkidebaz yinttis aazikaayzara attaama.

¹⁷ Melle atto yezin, ta yinttago kiittide asuntsappa yinttana cimride asi yene?

¹⁸ Tito yinttago qitode gaar taanii woossida; mahi ammanze isha eera dakkida. Yeezin, Tito yinttana cimrida? Nuunii nu oochito fettii ayyaanara oochchikaane? Mahi nu hyanttan fetto baane?

¹⁹ Nu ubba wode yin tiino nuna xillissades mootinttodebaz yinttis aazane? Nu Kiristtoosa gidda yezii Xoozze tiino hyanno yellodes ohine. Nu siiqo ishunto, nu hyanno ubba oochchizanna yinttana dichchodes.

²⁰ Ta yinttago hyanggize wode oode eride yin ta koyizannigaara yi7anxiko, mahi taanin yin koyizannigaara yi7i yellinttanxiko ga7i zhashitane. Mahi oode eride yin gidda lalle, qanaate, zhilo, fana kadhe, zigirssi, as sunts iisse, uturan kachchin yezanxi attaama ga7i zhashitane.

²¹ Taanii lam7intsa yinttago hyanggize wode Xoozii yin tiino tana yeellissada ga7i zhashitane. Zaga nagartto oochchii yinna fa oochchide tunatitsappa, olale hyanttafan yeellize oochappa maaqqikaayze asuntsana bi7i azzanikaayzara ashshoos ga7i zhashitane.

13

Wurssutsi zoren saritsen

¹ Ta yinttago hyanggoda hyanna hyaydzintsa. Akko mooton lam77i woy hyaydzdzii markkara minggane.

² Taanii lam7intsa yinttara yellinttize wode yin gidda tiino nagara oochchide attsan melluntsana ubba seerikaayzara ashshoos ga7i ohi gaddida. Hyatte ta hyaakkii yezikon maaqqii yinttago hyanggize wode oodesin yqsinttoos.

³ Ta gidda yezii ohize Kiristtoosa maaqqizanno yin erodes koyane. E yinttara ohinttize wode wolqqaama fattin yin gidda labitsi baaya.

⁴ Kiristtoosa masqalalla afa waayera suxinttida, yezin Xoozze wolqqite de7o yene. E labitsi maaqqizannigaara, nuunin labitsi. Yezin yinttana maaddades Xoozze wolqqite ezara de7o yessada.

⁵ Ammanora miinggi yezako yinttana yinttis fattanii bo7ote. Faatantte yin gol7anxi attiko, Kiristtoosa yin gidda yezanno yin erane. Yezin Kiristtoosa yinttara yezanxiko yin gol7oda.

⁶ Nuunii fatanara gol7aamanno yin erane ga7i nu ammanane.

⁷ Yin iita baz oochchaame fana nuunii Xooz woossane. Nuunii mintsii maaqqizanno asi be7ade fana maaqqikaayzin nuunii mintsii maaqqanxin, yin lo77o oochchode gaar nuunii woossane.

⁸ Nuunii turis oochchane fattin turira ixinttizebaz akko bazin oochchodes dandda7oos.

⁹ Nu labbize wode yin mahi miinggodera nuna ufayssane. Yin bore baayzuntsana maaqqade gaar nu yinttis Xooz woossane.

¹⁰ Taanii yinttappa hyaakkii yezitera xaafidanna yinnii gishos. Taanii yinttago hyanggize wode Laatstsii taas inggide adetitsi wolqqite ammaninttii yinttalla afa laatsidhades koyoos. Laatstsii taas wolqqa inggidanna, yinttana maaddodes fattin qohodes baaya.

¹¹ Wurssutsite ta ishuntso, saro yezote. Bore baytsi yezote; ta zortto si7ote. Fettii wozinara maaqqii yezote; sarora yezote. Siiqon saro inggize Xoozze yinttara maaqqe.

¹² Geeshi yeerintte yeerinttitera, fete feta saritsote.

¹³ Xoozze asuntsi ubba yinttana saro saro yagaane.

¹⁴ Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsi, Xoozze siiqo, Geeshi Ayyaana fettetitsi yin ubbuntsara maaqqe.

Phawuloosa Galaatiya Asuntsis

Xaafide Kiita

Gele

Yesuusa ashshiza maaqqidanno ohize Wonggele qaala dumma dumma besa sabbakinttin, Ayhude maaqqoosse asuntsi ammanii ammanii hyanggize wode «Kiristtoosa ammanzuntsi Muse higge folodes koshshanene koshshosa?» yagaaze ooce fettilla denddida. Ye wode Phawuloosa, «Kiristtoosa ammanzuntsi Muse higge folodes koshshos; Yesuusa gidda kille de7o demmades koshshize waanna ammano. Asuntsi Xoozze tiino xillodes dandda7ize ammano xalaalara» yaga7i tamarssida. Yezin Eerats Isiya gidda, Galaatiya awurajja yeze woosa keetsite yeze asunts gidda, «Asi Xoozze tiino xillodes Yesuusa ammano xalaala maaqqikaayzin Muse higen folodes koshshane» yaga7i Phawuloosa timirtito wobbize asuntsi yene.

Phawuloosa Galaatiya maxaafe xaafidanna, yinna bala timirtite cimmintide asuntsana turii ammanogon ammano yessago mahodes. Phawuloosa Yesuusa hawaare maaqqizanno geeshi ohe aykkida. Eza hawaare mahi xeevide asi maaqqikaayzin Xoozii maaqqidannon E kiitintidanna Ayhude maaqqoosse asuntsis maaqqizanno qonccizi ohida. Yinnilla aytsii asi xillodes dandda7ize ammano xalaalara maaqqizanno ohine. Wurssutsi zofante ammano de7o Yesuusa ammanera benttize siiqoppa goggizanno maaqqidanno ohine.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-10

Phawuloosa hawaaretitsi adetits wolqqa 1:11—2:21

Xoozze aadho keehatitsi Wonggele 3:1—4:31

Wallotitsin ammanora yessi 5:1—6:10

Xaatsi qofa 6:11-18

¹ Asappa woy as baggara maaqqikaayzin Yesuus Kiristtoosappan eza hyayqoppa dentside Xoozze Adeppa hawaare maaqqade gaar kiitintide ta Phawuloosa,

² taara yeze ammanze ishuntsi ubba, Galaatiya yeze woosa keetsuntsis.

³ Xoozze nu Adayin nu Laatstse Yesuus Kiristtoosappa yinttis aadho keehatitsin sarotitsi maaqqe.

⁴ Hyanna iita woditippa nuna ashshodes, nu Laattsen, nu Aday qofa fana Kiristtoosa nu nagartti gisho fana aatsii inggida.

⁵ Xoozis Medhinappa medhina yellodes bonchcho maaqqe. Amin77e.

Turii Wonggele fetto

⁶ Kiristtoosa aadho keehatitsite yinttana xeevide Xoozza ashshii, melle Wonggelego, yin ellisii, wayzi maaqqezako tana gaama qofizane.

⁷ E fa ommite melle Wonggele baaya. Yinttana balitsodesin Kiristtoosa Wonggele wobbisades koyze eeratsi asuntsi yene fattin turii Wonggele fetto.

⁸ Yezin nuna maaqqin woy salo kiitanchcho maaqqin nu yinttis tiino ohide Wonggeleppa dummudhize Wonggele yinttis ohize baz maaqqiko, E baadinttidaya maaqqe.

⁹ Hyannippa zaga nu gaydannigaara hyatten mahi gaane; yin ekkide Wonggeleppa dummudhize Wonggele ooden yinttis ohiko ye atstse baaddinttida maaqqe.

¹⁰ Yeezin, tana asi woy Xoozii nashshode fana koyanene? Woy ta asi ufayssodes koyane? Ta asi ufayssodes koyze baz maaqqiko, Kiristtoosa aro maaqqoos.

Phawuloosa xeeqintte

¹¹ Ta ishuntso, ta yinttis ohize Wonggelтта asappa maaqqoosanno yin erode fana ta koyane.

¹² Taas hyay Wonggeliza Yesuus Kiristtoosa qonccizida fattin asappa ekkikaaya woy asi tana tamarssikaaya.

¹³ Ta zaga Ayhude ammano yeze wode wayzi yezezako, taanii ammanzuntsana yiqsimo baytsi bay7adesin dhabssodes butunttidanno yin si7ida.

¹⁴ Ayhude ammano naagora, ta wode yeze Ayhude ishunsappa aadhane. Nu adunts wogitisin aadhii yiqsinttane.

¹⁵ Yezin ta hyaga ta inttii sazite yezin Xoozii tana doorida; fa aadho keehatitsite tana xeevida.

¹⁶ Ayhude maaqqoosse asuntsis Wonggele ohode gaar Xoozii fa Na7aya taas qonccizide wode ta ooderan zorinttikaaya.

¹⁷ Woy taappa tiino hawaare maaqqiduntsara yellinttodes Yerusalaame hyanggikaaya. Yezin ta tiinidhii Arabe gade qitida; yinnippa maaqqii Damasqqo katama yi7ida.

¹⁸ Hyaydzdzii bereppa suuba, Phexiroosara yellinttodes Yerusalaame hyanggi eera taphpho ichchin qamma gam77ida.

¹⁹ Yezin Laatstse ishe Yayqooba fattin hyankko hawaaruntsappa oonan ta bi7ikaaya.

²⁰ Ta yinttis xaafidanna worddo maaqqoosanno Xoozze tiino yinttis markkidhane.

²¹ Yinnippa suuba, taanii Sooriyan Kilqiya gade qitida.

²² Yihuda yeze woosa keetsi asuntsi tana bi7i erikaaya.

²³ Yezin un, «Zaga nuna bay7ize atstse, hyatte yinna E dhabssodes koyze ammantto sabbakane» yagaazanno si7ida.

²⁴ Si7iduntsi ubba ta gisho Xoozza galatida.

2

Hawaaruntsi Phawuloosa ekkida

¹ Taphpho oyddii bereppa suuba, mahi Barnnabaasan Tito ekkii Yerusalaame hyangvida.

² Ta hyanggidannan Xoozii taas qonccizide ogera. Hyannippa tiino zaga ta oochchidannan hyatte ta oochchizanna cer maaqqaame fana Ayhude maaqqoosse asuntsis sabbakida. Woosa keetsi kaalitsizuntsana ga7i xeeqinttizuntsana dumma shiishii ohida.

³ Melle atto yezin, taara yeze Tito Girike asi maaqqikon, garrazinttode gaar ga7i un7itsikaaya.

⁴ Yezin, aro nuna mahodesin Kiristtoos Yesuusa gidda yeze nu wallotitsito geeditera nu gidda aachintti gelide worddo ishuntsi yene.

⁵ Yezin turii Wonggele yin gidda miinggi xaphphii yessade gaar nuunii melle atto yezin, fettii saaten untis kushe inggikaaya.

⁶ Yezin hyalaqa aazize asuntsi oodetitsita taas akkon baaya. Xoozii as sino bi7i firddoos. Hyantsi asuntsi ta markkidhize Wonggelella afa fettii bazin gujjikaaya.

⁷ Yezin Phexiroosa, Ayhuduntsis Wonggele ohode fana Xoozii ees hyadara inggidannigaar taasin Ayhude maaqqoosse asuntsis Wonggele ohode hyadara inggidanno un suubappa tiirida.

⁸ Yikke, Phexiroosa Ayhuduntsi hawaare maaqqade fana oochchide Xoozze, tanan Ayhude maaqqoosse asuntsis hawaare maaqqade fana oochchida.

⁹ Mahi taas ingginttide aadho keehatitsito qoppide tuusi maaqqii benttize Yayqooba, Phexiroosan Wahannisa, nuna Ayhude maaqqoosse asuntsago, un Ayhude asuntsago qitodes tanan Barnnabaasan maaddodes mizaqi kushe inggida.

¹⁰ Un nuna mintsii hyadara gaydanna, nuunii dahuntsis qoppode fana. Tiinon ta yinno oochchodes amudhdhane.

Phawuloosa Phexiroosa qoftto ixida

¹¹ Phexiroosa Anxookiya katama yi7ide wode E balide gisho taanii E tiintte eqqii «Neenii balida» gayda.

¹² Yayqooba kiittide fettii fettii asunsi Anxookiya yo7odeppa tiino E Ayhude maaqqoosse ammanzuntsara mu7ine, yezin un yi7idannippa suuba, «Ayhude maaqqoosse asuntsappa ammaniduntsii garrazinttodes beezane» gaaze asuntsis zhashtii untappa shaakkinttida.

¹³ Fettii fettii ammanide Ayhuduntsi Phexiroosa oochite kaallida. Melle atto yezin, Barnnabaasan yinna qofite giigida.

¹⁴ Yezin un Wonggele turira luule yedhdhosanno bi7i, Phexiroosa as ubba tiino, «Neenii Ayhude maaqqittera, Ayhude woga fana maaqqikaayzin Ayhude maaqqoosse asuntsi fana yene; yeezin, wayzi Ayhude maaqqoosuntsana, «Ayhude wogara yezote» ga7i wolqqidhe?» yagayda.

¹⁵ Nuunii yelinttera Ayhude, yezin nagaranchcho maaqqide Ayhude maaqqoosse asunts fana baaya.

¹⁶ Yezin asi Yesuus Kiristtoosa ammanii xillane fattin higge naagii xillossanno erane. Ooden asho ma77ide ubba higge naagii xilloosse gisho nuunin higge naagii maaqqikaayzin Kiristtoosa gidda ammanii xillodes Kiristtoos Yesuusa ammanida.

¹⁷ Nu Ayhuduntsin Kiristtoosa baggara xillodes koshshane. Yinno maaqqiko nuunin melle asuntsi fana nagaranchcho maaqqizanno be7ine. Yeezin, nu nagara oochchode fana dentsitsize Kiristtoosa ga7inttanene? Mulon baaya!

¹⁸ Yikke, ta wul7idanno mahi keexizebaz maaqqiko taanii ta ommite higge mentsizaya maaqqizanno markkidhane.

¹⁹ Taanii Xoozis de7o maaqqii yessade fana higge baggara higgess hyayqqida.

²⁰ Taanii Kiristtoosara masqalalla afa suxunttida. Taanii yikkeppa taas yezoos, yezin Kiristtoosa ta gidda yene. Ta hyatte ashora yeze yestto, tana kadhii ta gisho fana aatsii inggide Xoozze Na7a ammanii yene.

²¹ Taanii Xoozze aadho keehatitsito cer ashshoos. Xillotitsi asis higge baggara benttize baz maaqqizako, Kiristtoosa hyarii hyayqqida ga7e.

3

Xillotitsii ammanora

¹ Hyantsi, qoppoosse Galaatiya asuntso, yin aafti tiintte Kiristtoosa masqalalla suxunttide si7ile fana qonccii benttane. Yeezin, turis yin kiitinttaame fana yinttana doccizide oode?

² Ta fettibaz erodes koyane; yin Geeshi Ayyaana ekkidanna higge naagine woy Wonggele qaala ammanii ekkidate?

³ Yin yinnii fana qoppoosuntsana? Yin Xoozze Ayyaanara aykkii, hyatte ashora folodes koyane?

⁴ Yin Wonggele baggara gaama waayidanna hyarii? Yinna waayita ubba cer maaqqida?

⁵ Xoozii yinttis Geeshi Ayyaana inggidannan yin gidda kille baz oochchizanna, yin higge naagide gishone woy Wonggele si7i ammanide gisho?

⁶ Ane Abrahamama bo7ote, «E Xooz ammanida; Xoozii ees yinno xillotitsi mahi faydida»ga7intti xaafinttida.

⁷ Yikke, ammanzuntsi Abrahamama na7untsana maaqqizanno erote.

⁸ Xoozii Ayhude maaqqoosse asuntsana ammanora xillissadanno tiino Geeshi Maxaafe bi7i, «Worzha ubba neera anjjinttoda» yaga7i, Wonggele Abrahamas tiinidhii ohida.

⁹ Yinnii gisho, ammanze ubba ammanide Abrahamera wolla anjjinttoda.

¹⁰ Higge naagii xilloda gaaze ooden baaditsi gidida yene. Akkos gayko, Geeshi Maxaafite, «Higge maxaafite xaafinttidanne ubba miinggi yezoossen oochchoosse ooden baadinttidaya maaqqo» ga7intti xaafinttida.

¹¹ «Xillo ammanora yessada» ga7intti xaafinttide gisho ooden Xoozze tiino higge naagii xilloosanna erinttidebaz.

¹² Higge ammanoppa baaya. Yezin, «Higgito naagize ooden izo kaalloda» yaga7inttida.

¹³ «Minxalla afa suxuntti hyayqqide ooden baaddinttidaya» ga7intti xaafinttida. Kiristtoosa nu gisho baaddinttezaya maaqqii, nuna higge baadditsappa wozida.

¹⁴ Xoozii Abrahamas inggide anjjita, Yesuus Kiristtoosa baggara Ayhude maaqqoosse asuntsana yellode fanan Xoozii inggoda gayde Geeshi Ayyaana ufayssi ammanora ekkode fana yinno oochchida.

Higgen ufays qaala

¹⁵ Ta ishuntso, ta yinttis as de7o duse maaqqii yeze baz aazize mahi ohine. Asi caaqqide caaqita miinggidannippa suuba, ooden yinna caaqito shaarodes woy melle gujjodes dandda7oos.

¹⁶ Xoozii yinna ufays qaaltto Abrahamasin E zaruntsis inggida. Geeshi Maxaafite, gaama asis ohize fana, «Ne kochchuntsis» ga7oos. Yezin fettii asis ohize fana, «Ne kochchitis» yagayda; ezin Kiristtoosa.

¹⁷ Taanii gaazanna hyanno; oyddii xeeti hyasttam bereppa suuba ingginttide higgita, tiino Xoozii mintsida caaqito shaarii ufays qaaltto dhabisodes dandda7oos.

¹⁸ Xoozii inggize laatita higgera ekkinttizebaz maaqqizako Xoozii inggide ufays qaala baggara maaqqizanna attane. Yezin Xoozii fa aadho keehatitsite laata Abrahamas ufays qaala baggara inggida.

¹⁹ Yeezin, higge akkos ingginttido? Higge ingginttidanna, Abrahamas ufays qaala ingginttide kochchita ye7ode wontsis iita oocha akko yezako beessades. Higge kiitanchcho baggara ingginttii, gidida maaqqii giigize fettii as baggara oochalla afa feezhida.

²⁰ Gidda maaqqii giigize atstse lam77i zalas oochchane fattin fetes baaya, yezin Xoozii fetto.

²¹ Yeezin, higge Xoozze ufays qaala ixzanene? Ade! Higge inginttidanna asis de7o inggodes maaqqizako, turii xillotitsi higge baggara maaqqadyeshsha.

²² Yezin Yesuus Kiristtoosa ammanin benttize ufays qaaltto ammanzutsis ingginttode fana kumutsi alamtta nagaras oomora yezanno Geeshi Maxaafite ohine.

²³ Yezin ammano ye7odannippa tiino higgera acinttii yene yeshsha. Yinna ammantta qonccode wontsis higgera naaginttii yezida.

²⁴ Yinnii gisho, nuunii ammanora xillode fana Kiristtoosa ye7ode wontsis higge melle as na7a naagize asi fana nuna naagizaya maaqqida.

²⁵ Yezin hyatte ammano yi7ide gisho higge yikkeppa suuba melle as na7a naagize asi fana nuna naagizanna attida.

²⁶ Yin ubbuntsi Yesuus Kiristtoosa ammanii Xoozis na7untsana maaqqida.

²⁷ Kiristtoosara fetto maaqqades xammaqinttide ubbuntsi Kiristtoosa ma77ida.

²⁸ Yin ubbuntsi Kiristtoosa gidda fetto maaqqize gisho Ayhude asunts gidan Girike asunts gidda, aro gidan bonchcho as gidda, dhiiratsi gidan maachi gidda dummatitsi baaya.

²⁹ Yikke, yin Kiristtoosas maaqqiko yin Abrahamama kochchi. Xoozze ufays qaaltti fana yin laattizuntsana.

4

¹ Ta gaazanna hyanno. Laattizay na7a maaqqii yeze wode, ubba bazis Laatstsii maaqqikon, aroppa akkon dummudhoos.

² Yezin E aday gayde wode yellodes wontsis E hyadarto ekkiduntsi kushen naagizunts kushe yene.

³ Yinnii gaara, nuunii na7atitsa yeze wode alame tiino wogas aqii aridhdhii yene.

⁴ Yezin wodita yellide wode Xooz higgeppa oomora, maachippa yelinttide fa na7aya kiittida.

⁵ E yinno oochchidanna, higgas aqii yezuntsana wozodesin nuna fa na7a mahodes.

⁶ Nu Xoozze na7a maaqqize gisho «Abbo, Abbaba» ga7i xeegeze fa Na7ay Ayyaana nu wozintti gidda kiittida.

⁷ Yinnii gisho, yikkeppa neenii Xoozze na7a fattin aro baaya. Neenii E na7a maaqqiko, Kiristtoosa baggara Xooz laattiza maaqqane.

Phawuloosa Galaatiya asuntsis qoppida

⁸ Yin zaga Xoozza eroosse wode fa hyanotitsite xooz maaqqoosuntsis aro maaqqii aqida.

⁹ Yezin hyatte yin Xoozza erida; aatsii Xoozara erinttida. Yeezin mahi fatstsoossen maaddoosse alame wogago suuba wayzi maaqqidate? Wodhdhii eqqii, wayzi untis mahi aro maaqqades koyete?

¹⁰ Dummudhide qammas, aginas, wodesin beres yin dummuzi loytsii bonchcho inggane.

¹¹ Ood erize hyarii ta yinttis labbid yessane ga7i zhashitane.

¹² Ta ishunto, ta yin fana maaqqide gisho yinttin ta fana maaqqote ga7i yinttana woossane. Yin tana fettii bazaran qohikaaya.

¹³ Taanii tiino hyargginttitera yinttis Wonggele ohidanno yin erane.

¹⁴ Ta hyarggita yinttis faatana maaqqikon, tana borikaaya; antsinttikaaya. Yezin tana Xoozze kiitanchcho woy Kiristtoos Yesuusa makkizannifana makkida.

¹⁵ Yikke, yin tana ufaysidanna ane? Yinttis dandda7inttizako, yin taas, yin aafto kessii inggizako ixosanno ta markkidhane.

¹⁶ Yeezin, ta yinttis turito ohide gisho yinttis morkke maaqqid yessane?

¹⁷ Yentsi asuntsi yinttana mintsii koyane, yezin lo77oos baaya. Mintsii koyzanna yinttana shaakkodesin faas qoppode fana yissades amudhdhane.

¹⁸ Lo77o baz oochchodes beeziduntsana maaqqiko lo77o, yezin yinna ta yinttara yeze wode xalaala maaqqikaayzin ubba wode maaqqe.

¹⁹ Ta siiqo na7untso, Kiristtoosa yinggida si7ile fana yi7ade wontsis yelos maacha dha7inttizanni gaara ta yin gisho dha7inttane.

²⁰ Yin baz taas workkita maaqqin un77inttane; hyatte yin gidda ta benttii zhilidhdhi ohizako akko gaar kadhane yeshsha.

Aggaaron Saaro

²¹ Higge aqii yessades koyzuntso, ane taas ohote; higge akko gaazako si7osite?

²² Geeshi Maxaafite, «Abrahamas arttippan kara inttippa yelinttide lam77i na7untsi yene» yagaane.

²³ Arttii na7ay as na7a yelinttize wogara yelinttida, yezin kara inttii na7ay Xoozze ufays qaalara yelinttida.

²⁴ Hyants maachuntsi lam77i caaquntsis aazize maaqqii ekkinttane. Untappa fetta, Siina Derizeppa yi7idanna, fa na7untsana arotitsis yelida; izan Aggaaro.

²⁵ Aggaara Arabe sa7a yeze Siina Dereppa. Hyatte yeze Yerusalaame aazane. Iza fa na7untsara arotitsa yene.

²⁶ Yezin salo Yerusalaame wallotitsa yezanno; izan nu ubbuntsis inddo.

²⁷ Geeshi Maxaafite,
«Na7ite, yeloosse dhoontsite ufaytto;
na7ite yelo dha7i eroosanne ililio.

Azinara yeze maachitippa,
azini baayze maachitis na7untsi gaama» yagaane.

²⁸ Ta ishuntso, nuunii Yisaaqa fana Xoozze ufays qaalara yelinttide na7a.

²⁹ Yezin ye wode as wogara yelinttide, Ayyaana wolqqara yelinttidaya baytsida. Hyaynon yinnii fana.

³⁰ Yezin Geeshi Maxaafite waage? «Arttii na7ay kara inttii na7ayra fettilla laattoose gisho artton I na7ayra kessii dakko» yagaane.

³¹ Yinnii gisho, ta ishuntso, nuunii kara inttii na7untsana fattin arttii na7untsana baaya.

5

Kiristtoosa gidda yeze wallotitsi

¹ Nuunii wallotitsa yessade fana Kiristtoosa nuna arotitsappa kessida. Yikke, miinggi eqqote; mahi arotitsi qambbara waaxinttippete.

² Taanii, Phawuloosa, gaazanno si7ote. Yin garrazinttiko, Kiristtoosa yinttana akkon maaddoos.

³ Garrazinttize ooden higge kiittize ubba folodes beezizanno fetes fetes mahi ohine.

⁴ Higge naagii xillodes koyzuntso, Kiristtoosappa shaakkintti; Xoozze aadho keehatitsappa gol7ida.

⁵ Yezin nuunii Xoozze Ayyaana baggara ammanora xillodanno ufayssara naagane.

⁶ Yikke, Kiristtoos Yesuusa gidda yeziko, siiqo oocha qonccize ammano fattin garrazinttin, garrazinttanxin nuna akkon maaddoos.

⁷ Lo77o woxxane yeshsha, yezin hyatte turis kiitinttaame fana yinttana kayde oode?

⁸ Hyannii fana iita zore yinttana xeevide Xoozzeppa baaya.

⁹ Yinnan, «Eerats irshsho buka ubba dentsitsane»ga7inttide fana.

¹⁰ Yinttis melle qofa baayzanno folo Laatstsella ammaninttane. Yezin yinttana buqize ooden Xoozappa fa firddito ekkoda.

¹¹ Ta ishuntso, ta hyayno yellodes garrazintte sabbakize baz maaqqiko, yeezin tana akkos bay7e? Yinno subbakizebaz maaqqiko Kiristtoosa masqalabaz asuntsis dhube maaqqizanna attane yeshsha.

¹² Yinttana buqizuntsi garrazintte xalaala maaqqikaayzin fa agastto gachchizakon ta kadhane.

¹³ Ta ishuntso, yin wallo yessades xeeqinttida. Maaqqoyezin, yin wallotitsita asho amotitsi folodes yinttis oge maaqqippe; yinnippa aatsii fetay fetays siiqora aro fana maaqqote.

¹⁴ Higge ubba, fettii qaalara acinttida. Yinnan «Ne laggiza ne ommiti fana kadho» gaazanno.

¹⁵ Yezin yin fetay fetayra saxinttizebazin mu7inttizebaz maaqqiko, yin woli hyaasaame fana naaginttote.

Ayyaan de7on asho de7o

¹⁶ Yikke, ta yinttis ohine; Ayyaanara yezote; yin asho amuto mulon folippete.

¹⁷ Asho Ayyaanalla Ayyaana asholla amudhdhane; untin fete fetera ixinttane. Yinnii gisho yin kadhizebaz oochchodes dandda7oos.

¹⁸ Ayyaanara kaallizebaz maaqqiko higge yinttana ahoos.

¹⁹ Asho oochuntsi erinttiduntsana; untin, olale, tunatitsi, qayxe,

²⁰ eeqas goyne, bita, morkketitsi, kachchi, qanaate, zhilo, zadzda7intte, fana kadhe, shaakkintte, iita zore

²¹ gene, matstse, yettsin yinno aazizuntsana; tiino ta yinttis ohidanni fana hyatten ta yinttis ohine. Hyannii fana aazizebazito oochchizuntsi Xoozze ka7itumo geloos.

²² Yezin Ayyaana aafe, siiqo, ufayssi, sarotitsi, dandda7a, keehatitsi, lo77otitsi, ammano,

²³ aadatitsi, fana ahe. Hyannii fana aazizebazito ixixize higge baaya.

²⁴ Kiristtoos Yesuusa baz maaqqiduntsi fa ashito Iis yeze iita qoftiran I amotitsitira wolla masqalalla afa suxxida.

²⁵ Ayyaanara yeze baz maaqqiko, nuunii Ayyaanar kaalloda.

²⁶ Ane fete fetella zhilidhdhitte, dendditteran qanaatitteran hyappo ceeqinttizanno ashshoda.

6

Fetay feta maaddote

¹ Ta ishuntso, asi akko qohe gidda gol7iko, Ayyaanara yeze yin ye attsa ashkketitsara luulizote. Yezin neenii yinnii gaarze bazara fattanintaame gaar nena naago.

² Yinttappa Fetay fete tooftto tookko. Yeyzitera Kiristtoosa higge folote.

³ Fete asi akkon hyanikaayzin, akkon hyanide fana melluntsappa lo77o ga7i qoppiko, E fana cimmane.

⁴ Yezin fete fete fa omma oochito fattano. Yinnippa suuba, melluntsis hyanikaayze baz fa xalaalas ceeqinttize baz demmada.

⁵ Fete fete fa tooftto tookcodes beezane.

⁶ Yezin Xoozze qaala tamarize tamarssizera lo77o baz ubba gishinttane.

⁷ Balinttippete, Xoozii ciminttoos Asi fa budizanno mahi maxoda.

⁸ Fa asho amora budize ooden, fa asho amotitsitippa wooqa maxoda. Yezin Ayyaanara budize ooden Ayyaanappa medhina de7o maxoda.

⁹ Azal7anxiko nu woder maxoda. Lo77o oocha oochchodes azal7oos.

¹⁰ Yikke wottize wode denggiko, asi ubbas, aatsii ammanze asis lo77o baz oochchoda.

Wurssutsi zoren saritsen

¹¹ Taanii ta kushera, akko gaar damma fidaalera yinttis xaafezako bo7ote.

¹² As tiino lo77o maaqqii benttodes koyze asuntsi yin garrazinttode fana koyane. Yezin yinno un oochchizanna, Kiristtoosa masqala gisho untana baytsi yellaame fana.

¹³ Un yin garrazinttidanne ceeqinttodes koyi «Yinttana garrazinttote!» gaane fattin garrazinttiduntsin fa ommite higge naagoos.

¹⁴ Yezin alame taas suxinttidayppan taanin alames suxunttide, Laatstse Yesuus Kiristtoosa masqalappa melle ceeqintte taappa hyaakko.

¹⁵ Yikke, garrazinttin garrazinttanxin akkon maaddoos. Kiristtoos Yesuusara kille medho maaqqe maaddane.

¹⁶ Hyanna wogito kaallize ubbuntsisin Xoozze worzha maaqqide Isra7eeluntsis sarotitsin maarotitsin maaqqe.

¹⁷ Taanii Yesuusa hyarggide beetto ta ashite tookkida, yikkeppa tana akkon labbizoos.

¹⁸ Ta ishunto, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsi Ayyaana yinttara maaqqe. Amin77e.

Phawuloosa Efesoone Asuntsis Xaafide Kiita Gele

Phawuloosa Efesoone yeze asuntsis xaafide kiitite ubbappa aatsii bi7idanna, «Wode yellize wode Xoozii folodes qoppide qoftta, salon sa7a yeze medhinttide baz ubbunna Kiristtoosappa oomora maaqqade fana» yagaaze qoftto (1:10). Yinnilla afa gujjii Yesuusa Kiristtoosara yeze fettetitsite, as kochchi ubba fetto maaqqade fana yinna damma qoftto oochalla feeshode fana Xoozze asuntsana qofizane.

Efesoone kiita tiino kifilte xaafize omma qofa maaqqize fettetitsi baz xaafodes aykkidanno dalgizii, Xoozze aday fa asuntsi wayzi doorezako, untin E na7ay, Yesuusa Kiristtoosa fa nagartippa maarotitsi denggi wayzi wallo kezezakon, Xoozze damma ufays qaala Geeshi ayyaana baggara turo maaqqidanno ernntezako ohine. Lam7intsa kifilte mahi xaafize hyanna kiitto nabbabize asuntsi fa fettetitsito de7ite Kiristtoosa gidda un yeze fettetitsita turo maaqqade gaar un wayzi yessades beezizako qofizane.

Asuntsi Kiristtoosa gidda yeze fettetitsito wayzi yessades beezizako dumma dumma aazizer qonccida. Woosa keetsti galla aazize maaqqize wode Kiristtoosa yinna gallitis omma. Woosa keetsti gimbbi keetstsara aazize wode Kiristtoosa yinna keetsitis doche xaphito mintsiz waanna shuchchi. Woosa keetsti machchira aazize wode Kiristtoosa azinara aazizane. Xaafize Kiristtoosa baggara qonccide Xoozze anjjo keehatitsito gaama nashshii ohitera, gaatsita genidhize ohe ohine. E ubba baz, Kiristtoosa siiqito, E zharshinttidanno, E inggide nagara maarotitsito, E aadho keehatitsiton E geeshshatitsite baggara be7ine.

Aafe Qofuntsi

Saritse 1:1-2

Kiristtoosan woosa keetsti 1:3—3:21

Kiristtoosa gidda yeze kille de7o 4:1—6:20

Xaatsi qofa 6:21-24

¹ Xoozze qofara Kiristtoos Yesuusa hawaare maaqqide Phawuloosa, Efesoone yeze geeshshuntsisin Kiristtoosa Yesuusa ammanzuntsis xaafinttide kiita.

² Xoozze nu Adeppan Laatse Yesuus Kiristtoosappa aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Kiristtoosa gidda yeze ayyaana anjjo

³ Salo yeze ayyaana anjjo ubba Kiristtoosa baggara nuna anjjida, nu Laatse Yesuus Kiristtoosa Aday, galatintto.

⁴ Nuunii E tiino geeshshuntsanan bore baayzuntsana maaqqode fana Xoozii alame medhinttodannippa tiino Kiristtoosa baggara fa siiqite nuna doorida.

⁵ Xoozze fa lo77o qofite fa kadhida gaar Yesuus Kiristtoosa baggara nuna fa na7untsana mahodes tiino qoppii gaddida.

⁶ Xoozze fa siiqize na7ay baggara nuus hyarii inggide aadho keehatitsita bonchhinttode fana yinno oochchida.

⁷ Al77o na7ay E aadho keehatitsitin dammatitsiti fana E suutsite wozintte denggida, izan nu nagartti atotitsi.

⁸ Fa aadho keehatitsita cinccatitsin qofa nuus gaantsida.

⁹ Kiristtoosa baggara oochchodes kadhida E gidda yeze saza qofa nuna erisida.

¹⁰ Wode wurssutsite Xoozii folodes qoppide qoftta, salon sa7a yeze medhetitsi ubba Kiristtoosara xaaxodesi.

¹¹ Fa qofara ubba oochchize, fa qoftti gaar tiinii faas qoppii gaddide Kiristtoosara mahi irste ekkida.

¹² Yinnan Kiristtoosalla tiinii ufays gaddide nuunii E bonchchito galatode fanas.

¹³ Yin mahi turii qaala yinnan atotits Wonggele, si7ide mahi Kiristtoosa ammanii Geeshi Ayyaanara attamintida.

¹⁴ E bonchchitis galata maaqqade fana Xoozii faas maaqqiduntsana wozode wontsis ezii nuus qabde mahi inggida.

Phawuloosa woosa

¹⁵ Yinnii gisho, Laatsti Yesuusa yin ammanzannon geeshshuntsis ubba yeze siiqito ta si7i

¹⁶ ta woosite yinttana qoppittera yin gisho Xoozza galatizanno ashshikaaya.

¹⁷ Bonchcho Aday Laatstse Yesuus Kiristtoosa, eza erize cinccatitsin qonccits ayyaana yinttis inggode gaar taanii woossane.

¹⁸⁻¹⁹ Yinnan yin wozina aafita foo7ize wode yin xeeGISiti ufayssita akko fana yezakon geeshshuntsi kale yeze iriste bonchcho duretitsita akko yezako ammanzuntsis ubba aadhide E wolqqa dammatitsita akko gaar yezako yin erode fanas.

²⁰⁻²¹ Kiristtoosa hyayqoppa dentside, hyalaqatitsi, adetitsi wolqqa, wolqqa, laatstsetitsi ubbappa dhoqqa, hyanna alamite xalaala baayzin ye7ode alamite mahi xeeGinttode suntsappa dhoqqa, salo Xoozappa mizaqi zalar bettitside Kiristtoosa oochchide E mintsii wolqqito qonccizane.

²² Xoozii ubbanno Kiristtoosa tohitippa oomora hyaarizida; mahi woosa keetstsis ubba omma maaqqade fana eza shuumida.

²³ Woosa keetsita Kiristtoosa kumutsi oochchize E galla. Woosa keetsita E galla ubba bazi mulo kumide E kumutsi.

2

Kiristtoosara hyayqoppa de7o fngge

¹ Hyannippa zaga yin, yin nagarttippan yin qohitippa denddii ayyaana de7ite hyayqqiduntsana.

² Yinnippa denddii yin hyanna alame iita ogito kaallida. Baqolla afa yeze ayyaanuntsi wolqqara ahizes kiitinttane, ezin kiitinttoose asuntsalla oochchize tuna ayyaana.

³ Nu ubbuntsi zaga yentsi asunts gidida nu asho amora nu wozina qoftto kaallii yene. Mellunts fana nu medhite Xoozze hyanqo ekkodes yezuntsana.

⁴ Yezin Xoozii fa maarotitsite dure maaqqide gisho

⁵ nuna kadhida damma siiqitippa dinddidanne nu qohittira hyayqqiduntsana maaqqide wode Kiristtoosara de7o inggida. E aadho keehatitsite attida.

⁶ Xoozii nuna Kiristtoosara baggara hyayqoppa dentsii salo bessa eera wolla gaddida.

⁷ E yinno oochchidanna, Kiristtoosa Yesuusa baggara nuus qonccide fa keehatitsiton likke baayze fa aadho keehatitsi duretitsito yo7ode bere nuna beezodes.

⁸ Aadho keehatitsita ammanora ashshida. Yinnan, Xoozze imo fattin yinttappa baaya.

⁹ Oonin ceeqinttaame fana oochara baaya.

¹⁰ Nuunii Xoozze medho; E nuus tiinii giigizii gaddide lo77o oocha oochchode fana Kiristtoos Yesuusa baggara kille medhintida.

Kiristtoosara yeze fettetitsi

¹¹ Yinnii gisho, yin yelinttera Ayhude maaqqoosuntso, ashora kushera garrazintiduntsi kale, garrazinttikaaya ga7inttezuntso, yinno qoppote.

¹² Ye wode yin Kiristtoosappa shaakkintti yezida, Isra7eele asuntsis allaga maaqqii yezida, Xoozze ufays qaalappa hyaakkii yezidannon hyanna alamtti ufayssin Xoozii baayzin yezuntsana qoppote.

¹³ Yezin yin zaga hyaakkii yezuntsana, hyatte Kiristtoos Yesuusa yeze Kiristtoosa suutsite kale shiiqida.

¹⁴ Kiristtoosa nuus saro; E Ayhuden Ayhude maaqqoosse asuntsana fetto mahi, lam77i shaakkii gaddide morkketitsi doche lalida.

¹⁵ Lam77i worzhuntsappa E faara yessade fana fettii kille asi medhdhodes, higge kiitton wogito fa ashite dhabsi saro inggida.

¹⁶ Kiristtoosa masqalalla hyayqqii morkketitsito dhabsida; mahi lam77i zaruntsana fettii asi mahi Xoozara giigizida.

¹⁷ Kiristtoosa yi7i, Xoozappa hyaakkii yeze yinttisn, mahi ukke yeze Ayhuduntsis sarotits Wonggele ohida.

¹⁸ Nu ubba E baggara fettii Ayyaanara Aday tiino shiiqoda.

¹⁹ Yikkeppa yin zaqqon bete asi baaya, yezin yin hyatte geeshshuntsara gade asin Xoozze kara asi.

²⁰ Yin hawaaruntsin nabuntsi baaside baasalla keexinttida. Doche xapho mintsize shuchchize Kiristtoos Yesuusa.

²¹ Eella keetsita ubba aykinttii Laatstse gidda geeshi Xoozze keetstsi maaqqade wontsis dammane.

²² Eera yin mahi Xoozzes aqize keetstsi maaqqii Ayyaanara wolalla keexinttoda.

3*Ayhude maaqqoosse asuntsis hawaare maaqqide Phawuloosa*

¹ Yinnii gisho, taanii, Phawuloosa, Ayhude maaqqoosse yin gisho Kiristtoos Yesuusa achi asi maaqqida.

² Yinttis tana inggide Xoozze aadho keehatitsi asttamaare ta maaqqezanno yin loytsii si7ida.

³ Ta yinttis zaga hyaatara xaafidanni fana Xoozii fa saza qofa taas qonccitsara erisida.

⁴ Ta xaafidanno yin nabbabize wode Kiristtoosa saza qofa ta akko gaar akaakezako yin be7ades dandda7ane.

⁵ Yinna saza qofta Xoozze Ayyaanara geeshi hawaaruntsisin nabuntsis hyatte qonccidanni fana zaga wode asuntsis yinnii gaar qonccizikaaya.

⁶ Yinnan beezanna Ayhude maaqqoosuntsi Isra7eeluntsara fettilla Xoozze anjjo laattodes fettii asatitsi billite maaqqii; Xoozii inggize ufays Wonggele baggara Yesuus Kiristtoosara shaakkinttizuntsana maaqqades.

⁷ Xoozze fa wolqqa oochara fa inggide aadho keehatitsiti imo baggara Wonggele oochchizaya maaqqida.

⁸ Taanii geeshshunts ubbappa laafa maaqqikon Ayhude maaqqoosse asuntsis wuzula baayze Kiristtoosa duretitsi Wonggele ohode gaar aadho keehatitsi taas ingginttida.

⁹ Mahi zaga wode ubba medhdhide Xoozara aachintti yeze saza qofa, Xoozze qofta akko yezako qonccissades aadho keehatitsi taas ingginttida.

¹⁰ Xoozii yinno oochchide hyatte wode woosa keetstsi asunts baggara salo yeze hyalaquntsisin ahizuntsis fa dumma dumma qonccitsito erisodes.

¹¹ Yinnan Kiristtoos Yesuusa baggara nu Laatstse folide medhina qofa.

¹² Nu Kiristtoosas maaqqidanniran eza ammandanni gaara Xoozze tiino miinggi ammaninttii shiiqodes dandda7ane.

¹³ Taanii yin gisho madha ekkizanna nuus bonchcho yinnii gisho ta yellize madhito bi7i ufays gachchifete ga7i yinttana woossane.

Efesoone asuntsis woosside woosa

¹⁴ Taanii Aday tiino bunqqunttii woossiz hyannii gishosi.

¹⁵ Salo sa7a yeze fettii fettii kara asuntsi turii suntsi denggize Xoozappa.

¹⁶ Xoozii fa bonchcho durretitsappa yin gaatsa qoftto mintsize wolqqa fa ayyaana baggara inggode gaar yinttis woossane.

¹⁷ Mahi ammanora Kiristtoosa yin wozintte yessade gaaran yin siiqora xapho dakkii miinggi yessade gaar woossane.

¹⁸ Yinnii fana, Kiristtoosa siiqo akko gaar dalgga, pharggo, dhoqqin ciimmo yezako geeshshunts ubbuntsara akaakii erode gaar woossane.

¹⁹ Yinna as Eratitsappa dhoqqa maaqqide Kiristtoosa siiqo yin erode gaaran Xoozze folo kumutsi yin kumode fana ta woossane.

²⁰ Yikke, nu gidda oochchize wolqqiti baggara nuunii woossizannippa woy goppizannippa ubba aatsii oochchodes dandda7izes,

²¹ Eesin woosa keetsta asuntsis ubba Kiristtoos Yesuusa wode ubba medhippa medhina yellodes bonchcho maaqqe. Amin77e.

4

Kiristtoosara yeze fettetitsi

¹ Yikke, Laatstsas acinttide taanii, yin xee ginttide xee gisite beezize de7or yessade fana woossane.

² Siiqora fetay fetaya dandda7itera ubba wode aadatitsaran dalggatitsara wol dandda7i yezote.

³ Sarotitsara acinttide ayyaana fettetitsi naagodes minggote.

⁴ Yin xee ginttidanna fettii ufays xee gitsi maaqqide gisho fettii asatetsin fettii Ayyaana yene.

⁵ Fettii Laatstsii, fettii ammanon fettii xinqqate yene.

⁶ Ubbannippa dhoqqa maaqqide, ubballa oochchize ubba bessa yeze fettii Xoozii, ubbuntsi aday yene.

⁷ Yezin Kiristtoosa inggodes koydanni fana nuus fetes fetes dumma dumma imotitsi inggida.

⁸ Yinnii gisho, Xoozze qaaltte,
«E ude kezide wode di7inttodes yezuntsana di7ida,
asuntsisin imotitsi inggida»
yagayda.

⁹ Sulle sa7a oomo wodhdhida ga7e maaqqanxiko yinna «Ude kezida» gaazanna akko ga7e?

¹⁰ Ye sulle wodhdhiday, mahi ubbanne bentode wontsis salo ubbas kattar keziday eza.

¹¹ E feta feta hawaaruntsana, feta feta nabe, Wonggele sabaakuntsana, woosa keetsi yenggizuntsanan, asttamaaruntsana mahi inggida.

¹² E yinno oochchidanna Kiristtoosa galla maaqqide woosa keetsita geeshshade fanan ammanze asuntsana Xoozze oochas giigisades.

¹³ Yinnii fana, nu ubba Xoozze na7a erii ammanora bentize fettetitsago yellii, Kiristtoosa folon kumutsi maaqqide fana nuunin kumutsi as maaqqade fanas.

¹⁴ Yikkeppa suuba, asuntsi gene cimora giigide balitsize worddo timirtte baqoran zulunttera goden hyankka sholale kaa7ize na7untsi fana maaqqodes beezoos.

¹⁵ Yezin nuunii turo siiqora aytsitsii ubba bazara eego omma maaqqide Kiristtoosago dichchoda.

¹⁶ Eeppa denddii galla ubba billite wogara oochchode fana acinttide galla xapho shazhara aykkinttii fana siiqora keexitera fa galtto dichchane.

Kiristtooara kille de7o

¹⁷ Yikkeppa qofa baayze Ayhude maaqqoosse asunts fana yezippete ga7i Laatstse tiino markkidhane.

¹⁸ Un qoftta dhumida; fa wozintte dhumida. Xoozii inggize de7oppan hyaakkida.

¹⁹ Un yeella gaazebaz eroos; un tuna baz oochchodesin asho amotitsis fana aatsii inggida.

²⁰ Yin Kiristtoosa baz yinnii gaar tamarikaaya.

²¹ Turippa yin si7ida. Mahi Yesuusa gidda turii yezanno tamarida.

²² Yin tiino yezide wogito ashshote. Mahi cimmize ammora dhabize yin gal77a qoftto hyaasote.

²³ Yin wozina ayyaanara killidhdhote.

²⁴ Turii xillotitsaran geeshshatitsara Xoozii aazii medhinttide kille asatitsito ma77ote.

²⁵ Yikke, worddo ohinttippete. Nuunii ubbuntsi Kiristtoosa galla billite maaqqide gisho as ubbara turo ohinttote.

²⁶ Kaccote, yezin yin nagara oochchippete. Yin kachchara yezin awa gelippe.

²⁷ Xalahes bessi inggifete.

²⁸ Kaystize yikkeppa kaystippe. Yezin dahuntsana maaddize baz yessade fana fa kushera lo77o baz oochcho.

²⁹ Yin doontippa mulon iita qaala kezippe. Yezin si7izuntsana ufaysodesin mintsodes beezize lo77o qaala yin doontippa kezo.

³⁰ Wozo qammas attamii gaddide geeshi Xoozze ayyaana azzantsifete.

³¹ Morkketitsi, zhilo, kachchi, ufo, cashshin iita ubba yinttappa hyaasote.

³² Aatsii fetay fetays keehan yiqsinttizuntsana maaqqote. Xoozii Kiristtoosa baggara yinttis atto gaydanni fana yinttin wolis atto ga7ote.

5

¹ Yikke, Xoozii kadhinttide na7unts fana Xoozza kaallizuntsana maaqqote.

² Kiristtoosa nuna kadhii Xoozza ufaysize lo77o sawize imon zharsho mahi fa shemppito nuus aatsii inggidanni fana yinttin siiqora yezote.

³ Akkon olale hyantta, woy tunatitsi, woy amotitsi gaarize baz mulon yin kale sinttippe. Yinna geeshi maaqqide Xooz asis beezoos.

⁴ Yeellize bazin booza ohe woy qidhe yinttis beezoosse gisho yezippete; aadhii Xooz galatote fattin.

⁵ Hyanno erote; oonin olale hyanttize woy tuna baz oochchize woy amodhdhizen eeqa goynizen zhaaridhize Kiristtoosara Xoozze ka7itumo gelodes dandda7oos.

⁶ Yinnippa denddidanne Xoozze hyanqo kiitinttoose asuntsalla afa ye7ode gisho oonin yinttana fatstsoosse ohera cimmippe.

⁷ Yikke yentsesara wolla iita baz oochchizuntsana maaqqippete.

⁸ Zaga yin dhuma yezida, yezin hyatte Laatstse baggara foo7o yene. Yikke, foo7o yeze asi fana hyanttote.

⁹ Lo77otitsi ubba, xillotitsin turii aafe benttize foo7o gidda.

- ¹⁰ Yinnii gisho Laatsta ufayssize baz oochchodes koyote.
¹¹ Aafe baayze dhuma oochara fetto maaqqippete, aatsii qonccizote.
¹² Un aachicha oochchize gisho melle atto yezin ohodesin yeellizane.
¹³ Yezin ubba bazi foo7o kezize wode qonccii benttane.
¹⁴ Qonccii benttize ubba foo7o. Yinnii gisho,
 «Naate genttizayo barkko;
 hyayqoppa denddo;
 Kiristtoosa nees foo7oda» yagayda.
¹⁵ Yikke, yin cinccuntsi fana maaqqote fattin cinccatitsi baayzuntsi fana maaqqii yezaame fana loysii naaginttote.
¹⁶ Qammita iita maaqqide gisho wodito wozote.
¹⁷ Yinnii gisho, Laatstse qoftta akko yezako qoppote fattin eeyuntsana maaqqippete.
¹⁸ Geeshi Ayyaanara kumote fattin woynne ushshara matsintifete, yinna dhabssago kangane.
¹⁹ Mazmureran, sabara ayyaana yetstsara, fetay fetayra ohinttote. Mahi yin wozintte zammariteran sabbitera Laatsta galatote.
²⁰ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa suntsite ubba bazis Xoozza Adaya ubba wode galatote.
²¹ Kiristtoosa bonchchos ga7i yinttappa fetay fetays aqote.

Azini bazin machchi baz

- ²² Machchuntso, Laatstsis aqizanni fana yin azinuntsis aqote.
²³ Kiristtoosa woosa keetsitis omma maaqqidanni gaar azinin fa machchitis omma. Mahi Kiristtoosa fa galla maaqqide woosa keetsito ashshiza.
²⁴ Yezin woosa keetstsi asuntsi Kiristtoosas aqizanni fana machchuntsi fa azinuntsis ubba bazara hyaarnttote.
²⁵ Azinuntso, Kiristtoosa woosa keetsito kadhii fana iis inggidanni fana yinttin yin machchuntsana kadhote.
²⁶ E woosa keetsito fa qaaltti baggara hyaatsara meeccize fana geeshane.
²⁷ Dhoha woy sino tukke woy yinnii gaarize baz baayze geeshin bore baayzanno mahi bonchchinttide woosa keetsito faas shiishodes koyi yinno oochchida.
²⁸ Yinnii fana, azinuntsii fana kadhizanni gaara fa machchuntsana kadhodes beezane. Fa machchito kadhize fana kadhane.
²⁹ Fana ixize asi oonin baaya, yezin Kiristtoosa woosa keetsis oochchizannin naagizanni fana fa galtto muuzanen naagane.
³⁰ Nuunii Kiristtoosa asatitsiti billite.
³¹ «Yinnii gisho, asi fa adayan fa intto ashshii, fa machchitira fetto maaqqane; un lam77untsi fettii asho maaqqane» yagayda.
³² Yinna damma saza qoftta, yezin taanii yinno Kiristtoosasin woosa keetsis aazize mahi ohine.
³³ Yezin, yin fetay fetay yin machchuntsana yinnii fana kadhote. Machchitan fa azinza bonchcho.

6

Na7unts bazin yelidunts bazi

- ¹ Na7untso, yinttana yeliduntsis Laatstse gisho ga7i kiitinttote, Yinna beezize bazi.
² «Ne adayan ne intto bonchcho.» Yinna ufays qaala yeze tiino kiita.
³ «Ne yinno oochchiko ubba bazi nees giigoda; ne berita sa7alla pharggoda».

⁴ Aduntso, yin na7untsana Laatstse zoreran seerera dichchote fattin untana zhilizippete.

Laatstsuntsi bazin aruntsi baz

⁵ Aruntso, yin Kiristtoosas kiitinttizanni fana zhashmoran goqera, yin wozintte suuritera ashos laatstsii maaqqiduntsis kiitinttote.

⁶ As tiino saba denggodes un be7ize wode xalaala oochchifite. Yezin Xoozze qofa oochchize Kiristtoosa aruntsana maaqqote.

⁷ Asis maaqqikaayzin Laatstsii ga7i yin kumits wozinttippa oochchote.

⁸ Aro maaqqin woy laatstsii maaqqin fetay fetay fa oochchide lo77o oochitis laatstsappa anjjo kushe ekkodanno erote.

⁹ Yin laatstsuntso, manddizanno ashshii lo77o baz oochchote, yinttanen untanan ahize Laattsay, salo yezay as sino bi7i firdda deshshi yizoosanno yin erane.

Xoozze ola miishe

¹⁰ Attidanne, Laattsaran E damma wolqqite miinggiduntsana maaqqote.

¹¹ Xalahe cimo ixxi dandda7ode gaar Xoozze yinttis inggide ola miishe ubba ma77ote.

¹² Nu olinttizanna suutsaran ashora baaya; salo yeze tuna ayyaana olanchchuntsara; adetits wolqqa aduntsara, hyalaquntsaran hyanna dhuma alamito ahizuntsara.

¹³ Yinnii gisho, iita qamma ixxodes ubbanno folii, miinggi eqqodes yin dandda7ode gaar Xoozze ola miishe ubba ma77ote.

¹⁴⁻¹⁵ Yikke yin qazintte turotitsi dancii, xillotitsi xurure ma77i; sarotitsi Wonggelera giiginttii yin tohite caamma fana aatsii miinggi eqqote.

¹⁶ Ubbannilla gujjii, Xalahe dakkize iita lobize tama dongge ubba dhabsodes dandda7ize ammano gondalle dentstsote.

¹⁷ Atotitsi biraata barnneexa gaar yin ommite gaddote; ayyaana mashsha aykkote; ezin Xoozze qaala.

¹⁸ Woosaran melluntsis woosara ubba wode Ayyaanara woossote. Yinna qoftira geeshshuntsis woosittera ubba wode minggote.

¹⁹ Taanii Wonggele gaatsi qofa qonccizi ohode fana Xoozii taas qaala inggode fana woossote.

²⁰ Wonggele kiitas santsalaatara acinttiday E gisho ohodes beezize fana qonccizi ohode fana taas woossote.

Wurssutsi saritse

²¹ Taanii wayze yezakon akko oochchizako yin erode gaar nu siiqo ishay, Laatstse oochite ammninttide oochanchchizay, Tikiqoosa, ta baz ubba yinttis ohoda.

²² Nu baz yin erode fanan yin wozintto mintsitsode gaar yinttago kiittidanna yinnii gishos.

²³ Xoozze adeppa, Laatstse Yesuus Kiristtoosappa sarotitsin siiqo ammanora wolla ammanze ubbuntsis maaqqe.

²⁴ Toyoosse siiqon Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa kadhize ubbuntsis aadho keehatitsi maaqqe; Amin77e.

Phawuloosa Filphisiyusa Asuntsis Xaafide Kiita Gele

Phawuloosa Filphisiyusa asuntsis xaafide kiita xaafinttide, Roome sa7a Maqedooniya awurajja, Filphisiyusa sa7a yeze woosa keetsitis. Yinna woosa keetsita Phawuloosa Awurooppa sa7a tiino esside woosa keetstsi. Yinna kiitta xaafinttide, Phawuloosa achi keetstsa yeze wode melle ammanze oochanchchuntsi eza ixside woden Filphisiyusa woosa keetstsa denddide worddo timirtiti gisho E wozintta gaama azzanide wode. Maaqqo yezin, Phawuloosa Yesuus Kiristtoosa mintsii ammanze gisho hyanna kiitte qonccii benttize, ufayssin kumutsi ammanintte. Filphisiyusa yeze gaama asuntsi Roomeppa di7inttii yi7ide asi. Un Roome sa7as yiqsinttanen loytsii kafane. Unttappa fetay fetay ammanii fa gade asuntsara bay7inttida. Yinna bay7ita untalla afa madhan dahitumo ki7ida (Ha. O. 16:20-21).

Phawuloosa hyanna kiitto xaafide tiino mikinaatita eza madhize wode maaddodes Filphisiyusa ammanze asuntsi imo ees dakkide gisho untana galatodes. Eellan untalla afa dumma dumma madha yellidebaz maaqqikon un mingode fanan kumutsi ammaninttii yessade gaar hyanna benttide qammite untana mintsitsane. Ceeqon utura ashshii, Yesuus Kiristtoosa dalggatitsite un kumode fana mintsii untana qofizida. Yesuus Kiristtoosara fettilla maaqqii un denggide de7o Xoozze aadho keehatitsafa kezidannon ammanora un ekkida fattin Ayhuduntsi woga folera benttidebaz baayzanno untana qofizane. Yesuus Kiristtoosara fettilla yeze ubbuntsis Xoozii inggize saron ufayssi untis xaafida.

Hyanna kiita erinttide ufayssi, ammanintte, fettetitsin ammanora miinggi de7o qonccizi beezane. Yinnilla afa gujjii, Phawuloosa Filphisiyusa woosa keetsito siiqide damma siiqito qonccizane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-11

Phawuloosa hyanii yeze yessi 1:12-26

Ammanon aazize yessi 1:27—2:18

Ximotiyoosasin Ephphaafiraditus yeze qofa 2:19-30

Morkkuntsappan iituntsappa naagintte 3:1—4:9

Phawuloosan Filphisiyusa ammanze asuntsin 4:10-20

Sarotitsin anjjo 4:21-23

¹ Kiristtoos Yesuusara fetto maaqqide gisho Xoozze baz maaqqide, Filphisiyusa katama yeze woosa keetstsi ahizuntsin daagonatesin Kiristtoosa Yesuusara yeze geeshshuntsis ubbuntsis. Yesuus Kiristtoosa aro maaqqide, Phawuloosappan Ximotiyoosappa dakinttide kiita.

² Nu aday Xoozzeppan Laatstse Yesuus Kiristtoosappa aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Phawuloosa galata woosa

³ Taanii yinttana tiirize wode ubba, ta Xooz galatane.

⁴ Taanii yin ubbuntsis Xooz woossiz wode ufayssara woossane.

⁵ Yin tiino qammappa hyayno yellodes, Wonggele markkidhizanne taara wolla maaqqide gisho Xooz galatane.

⁶ Yin gidda lo77o oocha aykkide Xoozze, Kiristtoos Yesuusa lam7intsa maaqqii ye7ize qammito yellodes, folodanno loytsii erane.

⁷ Yin ubba wode ta wozintte yene. Taanii ubba wode yin gisho qoppodes beezane. Hyatte taanii achcha yeziteran acinttodannippa tiino Wonggele naagoran Wonggele mintsii ohe Xoozii taas inggide aadho keehatitsito taara gizhinttida.

⁸ Taanii yinttana ubba Kiristtoos Yesuusa siiqite akko fana yiqsinttizako Xoozii taas markka.

⁹ Yin siiqita turii eratitsaran akaakera wolla gujjii gujjii diccode fana Xooz woossane.

¹⁰ Yinne yin lo77o baz shagii, erode fanan, Kiristtoosa maaqqii ye7ize qammito geeshshuntsanan bore baayzuntsana maaqqada.

¹¹ Yin de7ita Xoozis bonchchon galata Yesuus Kiristtoosa baggara benttize xillotits aafe kumii aafode fana.

Phawuloosa acintta wonggele dalgode fana maaddida

¹² Ta ishunto, tana yellide Wonggele dalgode fana turo maaddidanno yin erode fana koyane.

¹³ Taanii Kiristtoosa oochchize gisho acinttidanno, kaat keetstsi naagizuntsin melluntsi ubba erane.

¹⁴ Ta acinttii mikinaater nu ishuntsappa gaamuntsi Laatsta loytsii ammaninttida. Yinnii gisho, Xoozze qaala zhashimo baayzin kasennippa aadhii miinggi ohode fana mintsitimo un denggida.

¹⁵ Maaqqo yezin, fetay fetay qanaateran lalleran Kiristtoosa baz ohine, yezin melluntsi luule wozinappa ohine.

¹⁶ Luule wozinappa ohizuntsi, Xoozii taas Wonggele naago oocha inggodanno erize gisho siiqora ohine.

¹⁷ Yezin hyankkuntsi ta achitilla afa melle madha ko7odebaz untis aazin fana kadheppa denddii Kiristtooabaz ohinep attin turii wozinappa ohoos.

¹⁸ Yinna akkon yi7oos. Turii wozinappa maaqqin woy turii baayze wozinappa maaqqin yinna ubbanne Kiristtoosa sabbakinttane. Tana yinna ufayssane.

¹⁹ Mahi melle tana ufayssize bazi, taanii yin woositen Yesuus Kiristtoosa Ayyaana maadera wallo kezidanno erize gisho tana ufayssane.

²⁰ Taanii folo ta oochite yeellidhdhamanno ufayssara naagane. Yezin ubba wode oochchizanni fana, hyatte taanii faxa yezin woy hyayqqin zhashtikaayzara ta kumutsi gallite Kiristtoosa bonchchinttoda ga7i mintsii ohine.

²¹ Taas de7o gaazanna Kiristtoosas yeze; mahi ta hyayqqikon taas aadhide tirfe.

²² Yezin ta faxa yeziko aafe yeze oocha oochchoda. Yezin faxa yezannippan hyayqoppa aayya doorod yezako taas erinttoos.

²³ Taanii hyantsi lam77untsappa aayya doorod yezako un7inttida. Hyanna de7itippa shagintti Kiristtoosara wolla yessades amudhdhane; Kiristtoosara wolla yezanna ubbappa aadhii lo77o.

²⁴ Yezin taanii faxa yezanna yinttis gaama koshshize baz.

²⁵ Yinno taanii geeshi erane; taanii, yin ammanora diccode fanan ufayttode fana yinttara faxa yessada.

²⁶ Yinnii gisho, taanii yinttago maaqqii ye7ize wode ta baggara Kiristtoos Yesuusalla yeze ceeqintta yinttis ganggoda.

²⁷ Ubbappa aatsii, yin Kiristtoosa Wonggeles beezize de7o yezote. Ta yinttana bi7in woy be7anxin yin fettii qofara miinggi eqqii, melluntsi Wonggelera ammanode fana fettii wozinara maaqqii fettilla butunttizanno ta si7oda.

²⁸ Yin morkkuntsis zhashtippete. Un yinttara eqinttizanna yinna untis dhabe malla maaqqii, yinttis Xoozappa maaqqide atotits malla.

²⁹ Kiristtoosas oochchize imotitsi yinttis ingginttidanna, yin eza ammanode fana xalaalas baayzin yin E gisho madha ekkode fana.

³⁰ Yinnii gisho, hyatte yin taara waaye gishinttizuntsana maaqqida; yinna waayita hyannippa tiino tana yellin bi7idannon hyatten tana yellittera yezanno yin si7ite yene.

2

Turii ashkketitsi

¹ Kiristtoosara yin yeze yestta yinttana miintsane; mahi E siiqitan yinttana mintsitsane. Geeshi Ayyaanara yinttis fettetitsi yene; yin melluntsis dalgganen yiqsinttane.

² Yikke, yin fettii qofara, fettii siiqora, fettii wozinaran fettii ayyaanara maaqqii tana folo ufaysso.

³ Yinttana kadhera woy ceeqinttize fatstsoosse amora fettii bazin oochippete. Yezin yin fetay fetayppa dammane yaga7i qoppikaayzara yinttana kawushshote.

⁴ Yin fetay fetaya, melluntsana maaddize baz koyote fattin yinttana maaddize baz xalaala koyppete.

⁵ Kiristtoos Yesuusa yeze qoftta yin gidda yessades beezane.

⁶ Ees ubba wode Xoozze hyano yene.

Yinno maaqqikon, eza Xoozara fetto mahize hyano,
wolqqara ekkodes koyikaaya.

⁷ Yezin, E faas yeze bonchchito ubba ashshii,
aro maaqqida; asi fana yelinttida;
asi maaqqii qonccida.

⁸ E fana kawushshida;
hyayqgoos yellodes,
melle atto yezin masqalalla afa
hyayqodes kiitinttida.

⁹ Yinnii gisho, Xoozii eza gaama dhoqi dhoqi yiizida;
mahisuntsi ubbappa aadhize damma suntsi inggida.

¹⁰ Yinnii gisho salon sa7a,
sa7appa oomora yeze ubbanna,
Yesuusa suntsiti bonchchos bunqinttoda.

¹¹ Asi ubba fa il7antsite,
Yesuus Kiristtoosa Laatstsii ga7i,
Xoozze Aday bonchchos markkidhoda.

Hyanna alamttis foo7o maaqqe

¹² Ta ishuntso, taanii yinttara yeze wode ubba yin kiitinttide fana, hyatte ta yin kaleppa hyaakkikon, tiinnonippa aatsii, kiitinttodes beezane. Xoozis zhashimoran goqeran yin atotitsito beezize oocha oochchote.

¹³ E koyze qoftto oochchode fanan koyode fana yin gidda oochchize Xoozii.

¹⁴ Akko oochan oochitera zuuzingikaayzara woy lallikaayzara oochchote.

¹⁵ Wobbon nagaranchcho asunts gidda bore baytsi, geeshshuntsanan boriso baayze Xoozze na7a maaqqote. Yin un gidda salo xoolintto fana foo7itera,

¹⁶ de7o benttize qaala ashshikaayzara mintsii aykkii; yinnii fana ta wotsitan ta oochita hyarii attoosse gisho Kiristtoosa ye7ize wode taas ceeqo maaqqada.

¹⁷ Yezin yin ammantten oochite zharsho gujjii ta shemppita lanttizakon* tana ufayssane. Yinttin taara ufayttoda.

¹⁸ Yinnii fana yinttin ufaytti tanan ufayssodes beezane.

Ximotiyoosan Ephhaafiroditusa

¹⁹ Taanii yin yestti baz si7i ta ufayttode fana Ximotiyoosa yinttago ellisii dakkode fana Laatstsi Yesuusa tana maaddodanno ammaninttane.

²⁰ Yin yesttis wozinappa qoppize E gaarize asi melle oonin baaya.

²¹ Melluntsi fana maaddize baz koyanep attin Yesuus Kiristtoosa koyze baz oochchoos.

²² E taara fettilla maaqqii na7a fa adays oochchizanni fana Wonggele oocha oochchidayin ammaninttide asi maaqqizanno yin erane.

²³ Yinnii gisho, ta baz wayadyezako bi7i ellisii eza yinttago dakkoda ga7i qoppane.

²⁴ Taanii, ta ommite ukke wode yinttago hyanggodanno Laatstsalla ammaninttane.

²⁵ Yin gaaran, taanii, ta isha Ephafiroditusa, taara wolla ta bagga maaqqii oochchidaya, olinttidayan, tana maaddodes yinttis kiitinttidya, yinttago kiittodes qoppida.

²⁶ E yinttana ubba be7ades gaama amudhdhane. Mahi E hyargginttidanno yin si7ide gisho fa wozintte gaama un77inttane.

²⁷ E turo hyargginttii hyayqos yii7i attida. Yezin Xoozii eza maarida. E xalaalas baayzin azzano azzanolla afa gujunttaame fana, taasin yiqsinttida.

²⁸ Yikke, yin eza mahi bi7i ufayttode fana taasin ta wozintte michito toyissade fana ta eza ellisii yinttago dakkodes amudhdhane.

²⁹ Laatstsa ammanze gisho ufayssara mukkote. Mahi E fana yeze as ubba bonchchote.

³⁰ Yin ta kale maaqqii oochchodes dandda7oosse maade maaddii Kiristtoosa oocha gisho fa shemppitis yiqsinttanxi hyayqos yii7i attida.

3

Turii xillotitsi

¹ Yikke, ta ishunto, yin Laatstse baz maaqqide gisho ufayttote. Taanii tiino xaafidanni fana mahi xaafodanna tana waaytsoos, yezin yinttana balintteppa naagodes dandda7ane.

² Iita baz oochchize kanuntsappan, mahi garrazinttodes beezane gaaze iita asuntsappa naaginttote.

³ Nuunii Xoozze Geeshi ayyaanara goynize gishon nu yestte Kiristtoos Yesuusara ceeqinttize gisho turii garrazintte garrazinttiduntsana. Nuunii asatitsalla afa oochinttize bazalla ceeqinttoos.

⁴ Ta benttize asatitsalla ceeqinttodes beeziko ta gaama bazara ceeqinttodes dandda7ane. Akko asin fa benttize asatitsalla ceeqinttize baz faas yene ga7i qoppiko, taanii eepa gaama aadhii ceeqinttize bazi yene.

⁵ Taanii yelinttide ofun qammara garazinttida. Taanii yelinttera Isra7eele; Biniyame kochchi; taanii worqqintte baayze Ayhude asi. Ayhude higge naagera maaqqiko taanii Farisaawe.

⁶ Ayhude ammano qinaatera maaqqiko ta woosa keetstsa ammanzuntsana bay7ane. Fettii asi higge naagii xillizebaz maaqqiko, taalla bore benttikaaya.

⁷ Yezin zaga tana maaddane ga7i qoppidebaz ubba, Kiristtoosa gisho ga7i maaddoose baz mahi faydida.

* **2:17** Ta suutsita ushi zharsho fana: Fettii fettii wode zharsho bessa zharshinttize hyaaris zharsholla afa hyaatsi woy woynye ushi gussane. **3:6** Hawa. 23:6; 26:5; Rome 11:1 **3:7** Hawa. 8:3; 22:4; 26:9-11

⁸ Yinno xalaala baayzin taanii ta Laatstse Kiristtoos Yesuusa erizanna mellebaz ubbappa gaama aadhize gisho yinna ubbanno tirfe baayze fana faydida. Taanii E gisho ubbanne qohinttida. Kiristtoosa denggodes ubba baz alla olinttide buure fana faydida. Taanii Yesuusara fetto maaqqida.

⁹ Yinno yiizanna higgella maaqqide ta omma xillotitsi ashshii ammanolla maaqqide Xoozze xillotitsi Kiristtoosa ammanii denggodesin eera wolla maaqqades.

¹⁰ Taanii Kiristtoosan E dendo wolqqito erodes koyane. Taanii E waayito eera gishinttodes E hyayqite E denddito amudhdhane.

¹¹ Yinnii gaar, hyayqoppa denddii medhina de7o yessades ufayttane.

Qoppide besito yellodes woxxote

¹² Taanii hyatte qoppide besito yellida woy ta gidda bala baaya ga7oos. Yezin Kiristtoos Yesuusa tana aykkide gisho taanii ta tiino yeze woyto aykkodes woxxanen butunttane.

¹³ Ta ishuntso, taanii yinno denggida ga7i qoppoos, yezin taanii fettii baz oochchoda. Taappa suubara yezanno botii tiino yezanno aykkodes sheelinqqane.

¹⁴ Yinnii gisho, taanii qoppide besito yellodes woxxane. Xoozze Kiristtoos Yesuusa baggara salo yeze medhina de7oos xeevide woyto ekkodes ellisane.

¹⁵ Yikke, nuunii Ayyaanara miinggide ubbuntsi hyanno qoppodes beezane. Yinttappa bagguentsis dummudhize qofa yeziko, yinnon Xoozii yinttis qonccissada.

¹⁶ Maaqqikon, Xoozii nuus qonccizide turite, tiino hyammada.

¹⁷ Ta ishuntso, tana aazote; yinnii fanan, nuna aazii kaallize melle asuntsana qoppii bo7ote.

¹⁸ Taanii yinno yinttis tiino gaama tohe ohida, yezin hyatten mahi afutstsara ohine. Fa yestte Kiristtoosa masqalas fana morkke mahide gaama asuntsi yene.

¹⁹ Un folita dhabe; un sazita untis laattsi. Yeellidhodes beezize baza un ceeqinttane; mahi hyanna sa7itibaz xalaala qoppane.

²⁰ Nu gadita salo. Saloppa yi7i nuna ashshodes yeze Laatstsi Yesuus Kiristtoosa naagane.

²¹ Kiristtoosa ubbabazito fa adetitsi wolqqappa oomora mahodes dandda7ize fa wolqqara nu labbitsi asatitsito laammii fa bonchcho asatitsito aazode fana yiissada.

4

Wurssutsi zore

¹ Ta ishuntso, ta kadhizuntso, ta amudhizuntso, tana ufayssizuntson, tana ceeqizuntso yikke Laatstsara miinggi eqqote.

² Ewoodin Sinxiikan, yin lam77untsi, fettii qofara Laatstsara yessade fana ta yinttana zorane.

³ Taara oochchize ammantsizayo, neenii hyantsi maachuntsana maaddode fana ta nena woossane. Hyantsi maachuntsi taara, Qeleminxoosaran un suntsita Xoozze de7o maxaafite xaafinttide melluntsara wolla Wonggele ubba besa yeltsodes labbida.

⁴ Laatstsara yezanne ubba wode ufayttote. Taanii yinno gujjii ohine; ufayttote.

⁵ Asi ubba yin lo77otitsito ero; Laatstsi ukkera yo7oda.

⁶ Xooz yin woossiz wode ubba bazara eza galatitera, yinttana beezize baz ubba woosotep attin akko bazisin yirgippete.

⁷ As eratitsi ubbappa aadhize Xoozze sarotitsi, yin wozintton yin qoftto Laatstsi Yesuus Kiristtoosas maaqqidanne naagoda.

⁸ Wurssutsite, ta ishuntso, yin wozintte lo77o bazin galatize bazi qoppote. Turo maaqqide baz ubba, bonchcho baz ubba, qohe maaqqoosse baz ubba, geeshi baz ubba, siiqobaz ubba ufayssize baz ubba qoppote.

⁹ Yin taappa tamaaridanno, ekkidanno, si7idannon bi7idannon ubba oochchote. Sarotitsi inggize Xoozze yinttara wolla maaqqada.

Phawuloosa ingginttide imottis galatida

¹⁰ Gaama wodeppa suuba, yin ta baz mahi qofa aykkide gisho taanii Laatstse gidda gaama ufayttane. Yinno gaazanna, taas qoppodes yinttis wottanxide gishop attin taas qoftto ashshikaaya.

¹¹ Taanii yinno tana madhide gisho ga7oos; taas yezanna maaqqada gaazanno tamaarida.

¹² Taanii madhidhii yeze yessin erane; mahi duridhii yeze yessin erane. Aban maaqqin mahi akko woden taanii mishshin naye, facen kumen ubbanne taas yezanna maaqqada gaazanno tamaarida.

¹³ Wolqqa inggize Kiristtoosara ubba baz oochchodes dandda7ane.

¹⁴ Maaqqikon, yin ta madhite maaddidanne lo77o oochchida.

¹⁵ Filphisiyusa asuntsi, Wonggele tiino ohodes taanii Maqedooniyappa kezize wode inggize bazan ekkize baza yin woosa keetsitifa melle woosa keettsi tana maaddikaayzanno yin erane.

¹⁶ Teselonqe yeze woden tana koshshizebaza mahi mahi maaddida.

¹⁷ Taanii, yinttappa imo ekkodes koyi baayzin imoppa ye7ize anjjo yin ekkode fana.

¹⁸ Taas koshshizannon koshshizannippa aatsii yin taas dakkide imoto Ephafiraditusappa ekkida; yinnan yin imota Xoozii ekkize sawo tonkku gaaze, E kadhize, E ufayttize zharsho fana.

¹⁹ Ta Xoozze fa duretitsitippa, bonchcho Kiristtoos Yesuusa baggara yinttis koshshize baz ubba inggoda.

²⁰ Nu Aday Xoozzes medhinappa medhina yellodes bonchcho maaqqe. Amin77e.

Wurssutsi saritse

²¹ Kiristtoos Yesuusa baggara Xoozze baz maaqqide ubbuntsana saro ga7ote. Taara yeze ishuntsi yinttana saro gaane.

²² Xoozis maaqqide asuntsi ubba, ubbappa aatsii kaat Qeesare keettsa yezuntsi yinttana saro gaane.

²³ Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsita yinttara maaqqe.

Phawuloosa Qolaasiyasa Asuntsis Xaafide Kiita Gele

Phawuloosa Qolaasiyasa asuntsis xaafide kiita xaafinttidanna, Eerats Isiya, Efesooneppa awa kessi zalara yeze Qolaasiyasa katama yeze woosa keetsitis. Yinna woosa keetsito esside Phawuloosa maaqqanxikon, Roome sa7a Isiya waanna katama maaqqide Efesooneppa Wonggele oochchizuntsana kiittize eza maaqqide gisho Qolaasiyasasin adetimo ees yene. Qolaasiyasa woosa keetsite, «Xooz erodesin kumutsi atotitsi denggodes asi ubba ayyaana wolqqasin adetitsi wolqquntsi goynodes koshshane» yagaaze worddo asttamaaruntsi yezanno Phawuloosa si7ida. Yentsi asttamaaruntsi tamaanrsize melle baz, mahi, «Asi ubba garrazintte fana yeze wogitis aqodesin katsta woga ubba naagodes koshshane» gaane.

Phawuloosa hyanna kiitto xaafidanna, turii ammano timirtte tamaanrssi, un worddo timirttito lalodes. E mahide mahitippa waannize, «Yesuus Kiristtoosa kumutsi atotitsi inggane; melle haymaanotuntsin oochchuntsi eeppa hyaakitsane» yagaazanno. Xoozii Kiristtoosa baggara alamito medhdhida. Mahi E baggara mahi faago ko7oda. Hyanna alamttis atotitsi ufayssi yeze Kiristtoosa ammanera. Yinnii gisho, Phawuloosa hyanna damma timirttito ammanze as de7ite wayzi oochalla feeshades beezako ohine. Hyanna kiittan Efesoone asuntsis xaafide kiitta, fa aykkide qofiten kiitte wol aazane. Hyanna lam77i maxaafuntsi gidda yeze dummatitsita, Efesoone gidda Kiristtoosa woosa keetsitis omma, Qolaasiyasa gidda Kiristtoosa medhetitsis omma.

Hyanna kiitto Phawuloosappa ekkii Qolaasiyasa yeltsodes hyanggide Tikiqoosara wolla yeze Anasmoosa maaqqizanno beezanna maaddize baz. Akkosi gayko, Phawuloosa Anasmoosa ga7inttize fa oochanchchizebaz Filmmoonas melle kiita xaafida.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-8

Kiristtoosa hyanon oocha 1:9—2:19

Kiristtoosa gidda yeze kille de7o 2:20—4:6

Wurssutsi sarotitsen xaatsi qofa 4:7-18

¹ Xoozze qofa Kiristtoosa Yesuusa hawaare maaqqide Phawuloosan nu ishe Ximotiyoosa,

² Qolaasiyasa katama yeze Kiristtoosa gidda ammaninttide asuntsis xaafide kiita. Xoozze nu Adeppa aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Galatan woosan

³ Nuunii yinttis woossiz wode Xoozze nu Laatsta, Yesuus Kiristtoosa Adaya ubba wode galatane.

⁴ Nu Kiristtoos Yesuusa gidda yeze yin ammantton Xoozze asuntsis ubba yeze yin siiqito si7ida.

⁵ Yinno yin oochchidanna yin ufayssita salo yinttis naaginttide gisho. Yin turii kiita maaqqide Wonggele tiino ammanide wode yinna ufayssito si7ida.

⁶ Yin Wonggele si7ide wode Xoozze aadho keehatitsi turito shaakkii eride wodeppa aykkii yin gidda hyanidanni fana sa7a ubba diccitteran aafitiran yene.

⁷ Yin yinno nuura wolla Kiristtoosas oochchize ammaninttiden, kadhinttide Ephafirappa tamaanrda.

⁸ E yinnilla afa gujjii Geeshi Ayyaana yinttis inggide siiqobaz nuus ohida.

⁹ Yinnii gisho, nu yin baz si7ide wodeppa aykkii, Xoozii fa qoftto yinttana beessade fanan, Geeshi Ayyaana inggize eratitsin cinnatitsi ubba yinttana kuntsode gaar ubba wode yinttis Xooz woossane.

¹⁰ Yinnii fana, Laatstsii koyizanni gaara yin yessade gaar, ubba wode eza ufayssode gaar, lo77o oocha ubba yin aafe aafode fanan Xoozza aadhii erittera diccode gaar Xooz woossane.

¹¹ Xoozze bonchcho wolqqa yin ubba baza genccode fanan dandda7ode fana fa mintsitimo inggi yinttana ufayssso.

¹² Mahi Xoozze asuntsi foo7o ka7itumo laattode gaar yinttana mahide Adaya galatote.

¹³ E nuna dhuma wolqqappa ashshii fa kadhize na7ay ka7itumogo ki7ida.

¹⁴ E baggara wozintti E suutsite nagara maarotitsi denggida.

Kiristtoosa dammatitsi

¹⁵ Kiristtoosa benttoosse Xoozis turii aazize. E medhinttide baz ubbappa tiinon anggisi.

¹⁶ Ubba bazi E baggara medhinttida. Benttizebazin benttoosse baz, wolqqamuntsin laatstsuntsi, ahizuntsin adetits wolqqa aduntsi, salon sa7a yeze ubbanna eesin E baggara medhinttida.

¹⁷ Kiristtoosa ubbabazappa tiino yene. Ubba bazi E baggara fa bessite aykkinttii eqqida.

¹⁸ E fa galla maaqqide woosa keetsitis omma. E ubbappa kattara maaqqades hyayqoppa denddora tiinon anggis.

¹⁹ Xoozze kumutsi wolqqita na7ay gidida yessade fana Xoozze Aday koyda.

²⁰ Mahi masqalalla afa lalide fa na7ay suutsite sarotitsi medhdhii salon sa7a yeze ubba E baggara faara giigizida.

²¹ Hyannippa tiino yin qofa iitatitsita yinttana Xoozappa shagii eera morkke mahida; yin oochitan iita.

²² Yezin hyatte Kiristtoosa ashora hyayqqide hyayqiti baggara Xoozii yinttana faara giigizida, geeshshuntsana, bore baayzuntsanan xilluntsana mahida.

²³ Yin, yin ammantte en7anxi miinggi yessades beezane. Yin Wonggele qaala si7ide wode ekkide ufayssito mintsii aykkote. Ye Wonggelize yin si7idayan sa7a ubba sabbakinttidaya. Ta, Phawuloosan hyay Wonggelizes oochanchcho maaqqida.

Phawuloosa hawaaretitsi oocha

²⁴ Ta yin gisho hyatte ekkize waayite ufayttane. Kiristtoosa faas galla maaqqide woosa keetsitis ekkide waayite attidanno taanii ta ashite folane.

²⁵ Xoozze qaala yinttis faaddii ohode gaar taas inginttide adetits wolqqite woosa keetstsis oochanchcho maaqqida.

²⁶ Hyay qaalize zaga aadhide wode yeletunts ubbappa aachintti yezida. Yezin hyatte Xoozii hyanna saza qoftto ammanze ubbuntsis qonccizida.

²⁷ Xoozii Ayhude maaqqoosse asunts gidida hyanna saza qoftto bonchcho daretitsita akko fana damma yezako qonccissades. Ezin bonchcho ufayssi maaqqide yin gidida yeze Kiristtoosa.

²⁸ Yinnii gisho, fettii fettii asi Kiristtoosa gidida kumutsi asi mahi shiishodes cinnatitsi ubba as tamaarsseran zorera Kiristtoosa un sabbakane.

²⁹ Xoozii fa damma wolqqite ta gidida oochchize gisho hyanno yellodes E wolqqite waayittera labbane.

2

¹ Ta yinttisín Loodoqiya katama yeze asuntsis, yinnii gaar tana aafera bi7ikaayze asunts ubbuntsis akko gaar olinttizako yin erode fana koyane.

² Ta olinttize mikinaatan un fa wozintte miinggi, siiqora acinttii, folo maaqqide kumutsi qofa duretitsi denggi Xoozze saza qofito Kiristtoosa erode fana.

³ E gidda aachide eeran cinccatitsi ubba yene.

⁴ Ta yinno ooden yinttana cimo qaalara balitsaame gaar koyi gaane.

⁵ Ta yinttappa hyaakkii yezikon ayyaanara yinttara yene. Yin yessi wogiton Kiristtoosa yin miinggi ammanidanno bi7i ufayttane.

Kiristtoosara yeze kumutsi de7o

⁶ Yin Laatstse Kiristtoos Yesuusa ekkidanni fana eera yezote.

⁷ E gidda xapho dakkote; E gidda keexinttote. Yin tamaridannifana ammanora minggote; Xoozis kumii lanttize galata inggote.

⁸ Kiristtoosappa maaqqikaayzin as wogaran hyanna alame cer wogara eqqii timirteran asappa yi7ide eratitsara ooden yinttana cimmii balitsii ekkaame fana naaginttote.

⁹ Xoozze Xoozzetitsita Kiristtoosa gallite kumutsi qonccii yene.

¹⁰ Yinttin adetitsi wolqqa ubbas omma maaqqide Kiristtoosa gidda kumida.

¹¹ Yin Kiristtoosa ammanii garrazinttida. Yinnan as kushe maaqqikaayzin yinttana iita nagara hyanotitsappa kayze Kiristtoosara oochinttide garrazintte.

¹² Yin xammaqinttide wode Kiristtoosara mooginttii, Kiristtoosa hyayqoppa dentside Xoozze wolqqa ammanii, Kiristtoosara denddida.

¹³ Yin, yin nagara gishon yin nagara asatitsita garrazinttikaayze gisho hyayqqida yeshsha, Xoozii yin nagartto atto gayda. Kiristtoosara yinttis de7o inggida.

¹⁴ E nuna mootii nuura olinttize higgito hyaasii, nuulla afa xaafinttide galito fer7i masqalalla afa suxxii ogeppa hyaasida.

¹⁵ Kiristtoosa wolqqiton adetitsito masqalalla gamii, un ola massarito billizii, yezide asi fana oochchii untana qonccizi beezida.

¹⁶ Yinnii gisho, muuze bazara woy uzhize bazara, ba7ale wode woy agina xeerize gamma bonchchora sambbata bonchchora ooden yinttalla afa firddippe.

¹⁷ Hyantses tiinoppa yo7odes yeze bazis dasho, yezin turize Kiristtoosa.

¹⁸ Wozinappa baayzin ashkketitsaran kiitanchcho goynora cer ceeqinttera ooden yinttana firddippe. Yinnii fana asi fa bi7ide qonccitsite nashinttitera fa asho qofara hyarii uturtane.

¹⁹ Yentsi gaarize asis omma maaqqide Kiristtoosara yellintte baaya. E ubba galtton galla xaphoran wol yeltsi muuzii dichchane. Xoozii yinnii gaarize ogera galla ubbas dichi inggane.

Kille de7o

²⁰ Yin Kiristtoosara hyayqqii hyanna alamito ahize ayyaana wolqqappa wallo kezida. Yeezin, akkos shaakkinttikaayze asi fana maaqqii hyanna wogitis aqete?

²¹ Hyanna wogita, «Aykippe; laa7ippe; bochchippe» ga7inttizuntsana.

²² Hyanna ubba as wogan timirtte maaqqide gisho oochalla afa feezhideppa suuba dhaboda.

²³ Hyantsi kiituntsi fa qofappa denddide goynon gaama aada, asatitsi waytsizanni gisho cincca yeze baz aazane, yezin nu iita amotitsitilla afa wolqqa untis baaya.

3

¹ Yikke, yin Kiristtoosara hyayqoppa denddidanni fana, Xoozappa mizaqi zalara bettide Kiristtoosa yeze besite, salo yeze baz koyote.

² Salo yezuntsalla afa yin qoftto gaddote fattin sa7a yezebazalla afa gaddippete.

³ Yin hyayqora shaakkinttide fana hyanna alame nagara oochappa shaakkinttida. Yin de7ita Kiristtoosar wolla Xoozze gidda aachinttida.

⁴ Yinttis de7o maaqqide Kiristtoosa qonccize wode ye wode yinttin eera bonchchor qonccoda.

⁵ Yinnii gisho, yin gidda yeze alame amotitsito wodhote. Yentsesin olale, tunatitsi, olalodes amudhdhe, eeqa goyno fana maaqqide qiiridhdhe.

⁶ Hyantses baggara Xoozze baadditsi kiitinttoose asalla afa ye7oda.

⁷ Yinttin zaga yinna iita ogite hyanttitera hyantsesana oochchitera yeshsha.

⁸ Hyatte yin hyantsesana baadditsi, ixa, kachchi, zigirssi, borsize ohe yinttappa hyaasote.

⁹ Gal7a amotitsito I oochitira yinttappa gaaride gisho fete fetes worddidhdhippete.

¹⁰ Xoozze medho aazize, eratitsara laaminttide kille hyanotitsi ma77ote.

¹¹ Hyanna kille medhetitsite, Girike asi woy Ayhude asi, garrazinttide woy garrazinttikaayze, Barbaare asi* woy Iskute asi† aro woy bonchcho asi baaya. Kiristtoosa ubba; E ubbanne yene.

¹² Yinnii gisho, Xoozara doorinttide asi fana geeshshuntsanan kadhinttiduntsana maaqqii, maarotitsi, keehatitsi, ashkkititsin dandda7a ma77ote.

¹³ Fetay feta dandda7ote. Ooden lagge eza qohide yeziko ees atto ga7o. Laatstsii yinttis atto ga7idanni gaara yinttin wolis atto ga7ote.

¹⁴ Yinna ubbannilla afa ubbanno fettilla shiishii accize siiqo ma77ote.

¹⁵ Xoozii yinttana fettii asi mahi xegidanna, sarotitsis maaqqide gisho Kiristtoosa sarotitsita yin wozintto aho; galatizuntsanan maaqqote.

¹⁶ Kiristtoosa qaala yin wozintte kumii yezo. Cincatitsi ubba fete fetaya tamarssoten zorote. Mazmurera, nashshera ayyaana yetstsara Xoozza wozinappa galatittera yexxote.

¹⁷ Xoozze Aday Yesuusa baggara galatittera yin ohinttizebaz woy oochchizebaz ubba Laatstse Yesuusa suntsite oochchote.

Ammanze as yessi woga

¹⁸ Machchuntso, ammanze asis beezize baz maaqqide gisho yin azinuntsis aqote.

¹⁹ Azinuntso, yin machchuntsana kadhote; untis iitippete.

²⁰ Na7untso, yinttana yeliduntsis ubba baza kiitinttote; yinna Laatstsii ufayssize baz.

²¹ Aduntso, yin na7untsi ufayssi gachchaame gaar untana zhilizippete.

²² Aruntso, sa7a yinttis Laatstsii maaqqiduntsis ubba baza kiitinttote. Laatsti bonchchitera luule wozinappa kiitinttii untana ufayssote fattin asi bo7o ga7i oochchippete.

²³ Yin oochchize oochito ubba asis maaqqikaayzin Laatstsis oochchize fana wozinappa oochchote.

²⁴ Laatstsaappa laata woyto yin ekkodanno erote; yin Laatstse Kiristtoosas oochchane.

²⁵ Xoozii as sino bi7i firddoosse gisho ooden iita oocha oochchiko fa iita oochiti gisho kushe mahe ekkoda.

3:1 Maz. 110:1 3:9 Efe. 4:22 3:10 Medho 1:26; Efe. 4:24 * 3:11 **Barbaare asi:** Gaazanna tamarikaayza woy eroossa woy yelinttideppa si7i ga7i yeze asi ga7e. † 3:11 Iskute asi Gaazanna wozina mintsi asi woy wozina iita asi ga7e 3:12 Efe. 4:2 3:13 Efe. 4:32 3:16 Efe. 5:19-20 3:18 Efe. 5:22; 1 Phex. 3:1 3:19 Efe. 5:25; 1 Phex. 3:7 3:20 Efe. 6:1 3:21 Efe. 6:4 3:22 Efe. 6:5-8 3:25 Efe. 6:5-8

4

¹ Laatstsuntso, yinttisn mahi salo Laatstsii yezanno erii, yin aruntsis xillotitsara feta feteppa shaakkikaayzara koshshize baz oochchote.

² Xoozza barkki galatittera gachchikaayzara woossote.

³ Xoozii fa qaalttis furtsito bugode fanan taanii yinnii mikniyaater achcha yeze Kiristtoosa saza goftto awaajjode fana nuusin woossote.

⁴ Mahi taanin beezzanni fana qaala qonccizi ohode fana taas Xooz woossote.

⁵ Wottize wode ubba maaddinttii ammanoose as kale cinccatitsara yezote.

⁶ Yin as ubbas koshshize mahe ingge erode fana yin ohita ubba wode aadho keehatitsara kumidan sooger mal7iza maaqqades beezane.

Wurssutsi saritse

⁷ Nu siiqo ishe Tikiqoosa, taara wolla Laatstse oochite aro maaqqide, ammantsize oochanchcho, ta yestti baz yinttis ohoda.

⁸ Taanii eza yinttago kiittidanna, nu wayzi yezako yinttis ohi yinttana mintsitsode fana.

⁹ Anasmoosa, ammantsize siiqo ishe, yin bagga, eera yinttago hyanggane. Un hyanne hyanizebaz ubba yinttis ohoda.

¹⁰ Taara acintteze Arisxirokoosan Barnnabaasa ishe na7ay Marqqoosa, yinttana saro gaane. Ta yinttis zaga ohidanni fana Marqqoosa yinttago hyanggiko eza mokkote.

¹¹ Iyasu gaaze Iyosxoosa yinttana saro saro gaane. Xoozze ka7itumo gisho taara oochchize asunts giddappa Ayhude maaqqiduntsi; tana gaama mintsitsida.

¹² Yin baggize, Kiristtoos Yesuusa arize, Ephafira yinttana saro saro gaane. E yin Xoozze tiino miinggi eqqode fanan Xoozze qofa erii folode fana ubba wode Xoozii yin gisho woossane.

¹³ E yin gishon Loodoqiyan Hirapoolise katama yeze asunts gisho gaama labbidanno ta markkidhdhane.

¹⁴ Nu siiqo ishe akimize Luqasan Deemaasa, yinttana saro saro gaane.

¹⁵ Loodoqiya yeze nu ishuntsis, Nimfaasan I keetsite shiiqize asuntsis nu sarotitsito ohote.

¹⁶ Hyay dabddaabbiza yin nabbabidannippa suuba, Loodoqiya woosa keetsta nabbabizote. Yinttin Loodoqiya woosa keetsita yinttis dakkize dabddaabbito nabbabote.

¹⁷ Mahi Arkkiphaasa, «Laatstsii nees inggide oochito folodanno botippe» ga7i qofizote.

¹⁸ Taanii, Phawuloosa, hyanna sarotitsito ta kushitira xaafida. Ta achito qoppote. Xoozze aadho keehatitsita yinttara maaqqe.

Phawuloosa Teselonqe Asuntsis Xaafide Tiino Kiita Gele

Teselonqe, Roome gade yeze Maqedooniya awurajjas waanna katama. Phawuloosa Filphisiiyusa dakkii hyanggideppa suuba Teselonqe woosa keetstsi essida. Maaqqoyezin, Ayhuduntsi ammantto ekkodes giiginttii bettide Ayhude maaqqoosse asuntsi, Phawuloosa tamarssize, kiristtinna ammano timirttite ekkannxide gisho Ayhudunts qanaatii, Phawuloosa timirttito ixii phalqqida. Yinnii gisho, Phawuloosa gam77ikaayzin Teselonqe ashshii, Beeriya qitida (1:9-10). Suubappa E Teselonqe yellide wode eza maaddize Ximotiyoosa Teselonqe woosa keetstsa hyanidanno ees geeshi ohida.

Phawuloosa tiino kiitto Teselonqe asuntsis xaafide, ammanze asuntsana zorodesin mintsitsodes. E un ammanttisun un siiqitisi lo77o markkatitsito si7ide wode Xoozza galatane. Tiino E un gidda yeze wode akko fana yessi yezezako untana tiirizane. Yinnippa Kiristtoosa lam7intsa ye7itibaz oocinttide oochitis mahe inggida. Yinna oochitippa fetta, «Kiristtoosa lam7intsa ye7itippa tiino hyayqqide ammanze asuntsi Kiristtoosa ye7ita inggize medhina de7o ekkodes dandda7ine? Kiristtoosa lam7intsa yo7ode ayde?» ga7inttizannifana. Phawuloosa yinna wottide wodito maadinttii, «Kiristtoosa lam7intsa ye7e ufayssar naagiter E yo7ode yellodes woppu ga7i yin oochito oochchote» yaga7i zorane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1

Phawuloosa ufayssiton galata 1:2—3:13

Ammanze asuntsana de7ogo kaalitse 4:1-12

Kiristtoosa lam7intsa ye7e baz 4:13—5:11

Wurssutsi zore 5:12-22

Xaatsi qofa 5:23-28

¹ Phawuloosa Sillaasen Ximotiyoosa Teselonqe woosa keetstsa yeze asuntsis, Xoozze Adesin Laatstse Yesuus Kiristtoosas maaqqide asuntsis xaafide kiita. Aadho keehatitsin saro yinttis maaqqe.

Teselonqe asunts yessin ammanon

² Nuunii Xooz woossiz wode ubba yinttana qoppittera yin gisho ubba wode Xoozza galatane.

³ Xoozze nu Aday tiino ammanora yin oochchide oocha, siiqora yin labbide labbitsito Yesuus Kiristtoosara yeze ufayssito ekkodes yin miinggi eqqide eqito ubba wode qoppaane.

⁴ Nu ishunto, Xoozii yinttana kadhizannon fa baz mahi yinttana dooridanno erane.

⁵ Akkos gayko, nuunii Wonggele doonara xalaala baayzin wolqqara, Geeshi Ayyaanaran Wonggele mintsii ammanora yinttis ki7ida. Nuunii yinttara gam77ide wode ubba yin gisho wayzi yezezako yin erane.

⁶ Yin gaama madha ekkikon Geeshi Ayyaana inggize ufayssara kiitto ekkida; nunan nu Laatstsa aazizuntsana maaqqida.

⁷ Yinnii gisho, Maqedooniyan Akkaya awurajja yeze ammanze ubbuntsis aazize maaqqida.

⁸ Laatstse qaala yinttappa kezii, Maqedooniyan Akkaya xalaalas baayzin Xoozii yin ammanzanna ubba bessa sinttida. Yikke, nu gawude baz akkon baaya.

⁹ Nuunii yinttago hyanggide wode yin nuna mukkide mukkite yin, yin eeqito ashshii turon de7o Xoozza maaddodes yin maaqqidanno un fa ommite ohine.

¹⁰ Mahi Xoozze Na7aya, Yesuusa, Xoozii hyayqoppa dentsidanno, tiinoppa yo7odes yeze Xoozze hyanqoppa nuna ashshodaya, salloppa yo7odaya yin naagizanno markkidhane.

2

Phawuloosa Teselonqe oochhide oocha

¹ Ta ishunto, nuunii yinttago hyanggidanna hyarii baayzanno yin, yin ommite erane.

² Yezin nuunii yinttago Teselonqe yo7odeppa tiino Filphisiyusa katama waayinttezannon cazhinttidanno yin erane. Gaama nuna ixixize yezikon yinttis E Wonggele ohode fana Xoozii nuus mintsitimo inggida.

³ Nuunii yinttana zoride balitsera woy cimora woy genera baaya.

⁴ Yezin Xoozii nuna beezuntsana ga7i faydide gisho Wonggele ohode fana nuus hyadara inggide gisho ohine. Nu yinno oochchize nu wozintto be7ize Xoozza ufayssodes fattin as ufayssodes baaya.

⁵ Nu miishe zhimbbarii worddo yinttana sabbitera yinttago yi7ikaayzanno loytsii erane; Xoozii nuus markka.

⁶ Nuunii yinttappa maaqqin woy melle as oodefan bonchcho koykaaya.

⁷ Nuunii Kiristtoosa hawaare maaqqidanni fana nuus koshshize baz inggote ga7i ekkodes dandda7ane, yezin intta fa na7untsana dichchizanni fana yin gidda ashkke maaqqida.

⁸ Nu yinttana kadhida gisho Xoozze Wonggele yinttis shaakke xalaala baayzin nu shemppito yinttis inggodes giigida. Yin nuus gaama al77o.

⁹ Nu ishunto, nu oochiton nu labbitsito erane. Yinttis Xoozze Wonggele ohitera, yinttana waaytsaame fana gamman awara oochchida.

¹⁰ Nu yessita yin ammanzunts kalen Xoozze tiino geeshi, xillon borinttoosuntsana maaqqizannis yinttin Xoozin markka.

¹¹ Nuunii yinttis ommite ommite yeliduntsi fa na7untsis oochchizanni fana oochchodanno erane.

¹² Nu yinttana zorida, mintsitsida. Mahi fa ka7itumtton fa bonchchito gishinttodes yinttana xeevide Xoozza ufayssize de7o yin yessade fana yinttis mintsii ohida.

¹³ Yinttis nuunii Xoozze qaala ohide wode as qaala fana baayzin Xoozze qaala fana si7i ekkide gisho nuunii ubba wode Xoozza galatane. E turii Xoozze qaala; Xoozze qaala ammanze yin gidda oochchane.

¹⁴ Ta ishunto, yin Yihuda sa7a yeze woosa keetsiten yeyga Kiristtoosa Yesuusa kaallize asunts fana hyanida. Un Ayhuduntsi waayitsizannifana yinttan yin sa7a yeze asuntsi waytsida.

¹⁵ Yentsi Ayhuduntsi Laatstse Yesuusan nabuntsana wodhida; mahi nuna bay7ida. Un Xoozza ufayssosuntsanan as ubba ixixizuntsana.

¹⁶ Un melle atto yezin, Ayhude maaqqoosse asuntsin attode fana nuunii untis qaala ohizanno kayane. Yinnii gaar yiizii un nagartti xuu7ita kumode yellodes ubba wode nagara oochchane. Wurssutsite, Xoozze kachchi untalla afa wodhdhane.

Phawuloosa Teselonqe asuntsana mahi be7ades amudhdhida

¹⁷ Yezin nu ishuntso, nuunii nu ayyaanara baayzin ashora yinttappa shaakkintti eeratsi wode gam77idanne yinttana gaama amudhhdhii be7ades koyda.

¹⁸ Nu maaqqii yinttago hyanggodes koyda. Taanii ta ommite yinttago hyanggodes koyda, yezin xalahe nuna kayda.

¹⁹ Yikke, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa ye7ize wode nu ufayssita woy nu ceeqinttize nu woytuntsi oode? Yinttana baane?

²⁰ Turo yin nuus bonchchon nuus ufayssi.

3

¹ Yinnii gisho, nu yinttana be7anxidaane nuus genccodes dandda7inttaanxin, Ateena katama nu xalaala attodes qofa accida.

² Yinttana zorode fana ammanora yinttana mintsitsode fana nuura wolla Xoozis oochchizan Kiristtoosa Wonggele ohize nu ishay Ximotiyoosa yinttago dakkida.

³ Yinnan yinttana yellide waayte yinttappa ooden suub maaqqippe. Yinna waayta nuus Xoozze qofa maaqqidanno yin, yin ommite erane.

⁴ Nu yinttara yeze wode waaye nuna yellodanno yinttis tiinidhii ohida. Yin erzanni fana hyanida.

⁵ Yinnii gisho, taas genccodes dandda7inttaanxin, «Oode erize Xalahe untana fattanii nu labbitsito cer ashshikaayzara attaama» ga7i yin ammanttibaz erodes Ximotiyoosa yinttago kiittida.

⁶ Hyatte Ximotiyoosa yin kaleppa yi7i, yin ammanttibaz yin siiqitibaz lo77o wore ohida. Mahi yin ubba wode nuus lo77o qoppizannon nuunii yinttana be7ades amudhizanno yin nuna be7ades amudhizanno E nuus ohida.

⁷ Ta ishuntso, nuna yellize waayten madhite maaqqikon yin ammanttii gisho minggida.

⁸ Yin Laatstsara miinggi yeziko nuusin de7o.

⁹ Yikke, nuunii yin baggara denggide ufayssitis Xoozza wayzi galatode?

¹⁰ Nuunii yinttana be7adesin yin ammantte faccidebaz kuntsodes qamman awara nu kumutsi wozintte Xooz woossane.

¹¹ Xoozze nu aday fa ommite nu Laatstse Yesuus nu yinttago hyanggode ogito giigizo.

¹² Nu yinttana gaama kadhizanni fana Laatstsii yinttana fetaya fetaya siiqize siiqite as ubba siiqo yinttis gaantsi gujjo.

¹³ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa fa geeshuntsara yi7ize wode Xoozze, nu aday tiino yin wozintta geeshin bore baayza mahi E yinttana mintsitso.

4

Xoozza ufayssize yessii

¹ Wurssutsite, ta ishuntso, Xoozza ufayssodes yin wayzi yessades beezizako nuuppa tamarida. Yinno yin tiinoppa yezide yessi, yezin hyatte yin tiinositippa aatsii oochchode fana Laatstse Yesuusa tiino yinttana woossanen zorane.

² Nu Laatstse Yesuusa suntsite akko kiita inggezako erane.

³ Xoozii, yin geeshi maaqqade fanan olale hyanntaame fana koyane.

⁴ Yin fetay fetay, yin machchuntsara geeshshatitsaran bonchchora yessades beezane.

⁵ Xoozza eroossen ammanoose asi fana olale hyanntera amora eexinttippete.

⁶ Nu zaga yinttis ohidanni fana mintsii zoridannifana Laatstsii yinnii fana oochchiza ubba firddize gisho oonin hyantsesara fa ammanze ishaya qohodesin cimmodes beezoos.

⁷ Xoozii nuunii geeshshatitsara yessade fana fattin tunii yessade fana xeeigikaaya.

⁸ Yinnii gisho, hyanna timirtiti qoftto ixixize ooden yinttis Geeshi Ayyaana inggide Xoozza qofa ixixane fattin as baaya.

⁹ Yin fetay fetay wayzi siiqodyezako Xoozii yinttana tamarsside gisho hyatte siiqobaz nu yinttis xaafodes beezoos.

¹⁰ Mahi Maqedooniya yeze ammanzuntsana ubba turo yin kadhane. Yezin nu ishunto, hyatten yin untana aatsii kadhode fana yinttana woossane.

¹¹ Nuunii tiino yinttis ohidanni fana woppu gayde yessi yezote. Yin, beezize oocha oochchii yinttis yessades koshshize baz denggote.

¹² Yinnii fana hyaniko, ammanoose asunts kale yin bonchchinttoda; mahi yinttana koshshize bazis oodesin aaddashaama.

Laatstse ye7e baz

¹³ Nu ishunto, ammanii hyayqqide asuntsi hyanodebaz yin erode fana koyane. Yin un gisho ufayssi baayze asi fana azzanifete.

¹⁴ Nuunii, Yesuusa hyayqqidannon mahi hyayqoppa denddidanno ammanane. Yinnii gaar, Xoozii Yesuusa ammanii hyayqqiduntsana eera wolla ko7odanno ammanane.

¹⁵ Laatstsii nuus ohidanni fana Laatstsii ye7ize qamma eera yellinttodes nuunii faxa yezuntsi, hyayqqiduntsappa tiinoos.

¹⁶ Laatstsii damma kiita ootsara, kiitanchchuntsi hyalaqa ootsara, Xoozze moyze oollera, saloppa wodhdhoda. Kiristtoosa ammanii hyayqqiduntsi tiinii hyayqoppa denddoda.

¹⁷ Yinnippa suuba, ye wode nuunii faxa yezuntsi, Laatstsara dhonnella yellinttodes untara wolla salo ekinttoda. Yinnippa suuba, nuunii Laatstsara wolla medhinas yessada.

¹⁸ Yinnii gisho, hyanna qaaltte fetay fetaya mintsitsote.

5

Laatstse ye7ito giigii naagote

¹ Ta ishunto, hyanna hyanode woden agina yinttis xaafodes koshshoos.

² Laatstse qammita kayzo qamma ye7izanni fana yo7odanno yin loytsii erane.

³ Asuntsi, «Sa7a saro, akkon hyanoos» yagaazin, maacho yelo dha7e aykkizanni fana dhabe un qoppikaayzin untalla afa yo7oda. Un akko ogeran kessii ekkaama.

⁴ Yezin nu ishunto, yinna qammita yinttis kayzo ye7izanni fana yo7odes yin dhuma baaya.

⁵ Yin ubba foo7o asin awara yeze asi; nuunii qamma asi woy dhuma asi baaya.

⁶ Yinnii gisho, nuunii mellunts genttizanni fana genttodes beezoos; nuunii barkkodesin giigii yessades beezane.

⁷ Genttizuntsi qamma genttane; matsinttizuntsi qamma matsinttane.

⁸ Yezin nuunii awara asi maaqqide gisho giigii yessades beezane. Ammanon siiqo xurure fana ma77i, atotits ufayssi omma gaddize ola meqo barneexa gaddii yessades beezane.

⁹ Xoozii nuna nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa baggara kumutsi atotitsi ekkode fana doorida fattin kachchis doorikaaya.

¹⁰ Nuunii faxa yeziko woy hyayqqiko, Kiristtoosa ye7ize wode eera wolla yessade fana Kiristtoosa nu gisho hyayqqida.

¹¹ Yinnii gisho, yin tiino oochchizanni fana, fetay fetayra zorinttoten mintsitsote.

Wurssutsi zoren saritse

¹² Nu ishunto, yin gidda oochchii labbizuntsana, Laatstse suntsite yinttana kaalitsode fanan zorode fana dooriduntsana bonchchode fana yinttana woossane.

¹³ Un oochchize oochiti gisho untana gaama bonchchoten siigote. Fetay fetera sarora yezote.

¹⁴ Nu ishunto, nuunii yinttana zorane. Boozuntsana kaccote; zhashtizuntsana mintsitsote; labbiduntsana maaddote; as ubba dandda7ote.

¹⁵ Ooden iita gisho iita mahaame fana naaginttote. Yin wolisin as ubbas lo77o baz oochchodes minggote.

¹⁶ Ubba wode ufayttote.

¹⁷ Ubba wode Xooz woossote.

¹⁸ Ubba baza galatote. Kiristtoos Yesuusa baggara Xoozii yinttappa koyzanna yinno.

¹⁹ Geeshi Ayyaana tama dhabsippete.

²⁰ Tinbbite qaala leqqippete.

²¹ Ubba baz fattanote; lo77o baz ekkote.

²² Iita baz ubbappa hyaakkote.

²³ Saro inggize Xoozze fa ommite yinttana geesho. Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa yo7ode qammas, Xoozii yin ayyaana, yin shemppiton yin kumutsi galtto bore baytsi naago.

²⁴ Yinttana xeegeze ammaninttidaya maaqqide gisho yinno E foloda.

²⁵ Nu ishunto, nuus Xooz woossote.

²⁶ Ammanze asuntsana ubba geeshi yeerinttera saritsote.

²⁷ Yin hyanna kiitto ammanze as ubbuntsis nabbabode fana Laatstse suntsite yinttana woossane.

²⁸ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsi yinttara maaqqe. Amin77e.

Phawuloosa Teselonqe Asuntsis Xaafide Lam7intsa Kiita Gele

Kiristtoosa lam7intsa ye7itilla afa denddide oochchii lalle medhdhitera hyanggide gisho Teselonqe woosa keetsta madha gaanggi gaanggitera hyanggida. Phawuloosa Teselonqe asuntsis xaafide lam7intsa kiita, «Laatstsis ye7e qammita ukkida» yagaaze ammano timirttella afa mintsii ohida. Phawuloosa ohiter, Kiristtoosa yo7odeppa tiinii, «Gene attsa» ga7inttize Kiristtoosa ixixiza kaalitser hyanna alamttilla afa iitatitsin genetitsi gaanggitera hyanggoda yaga7i un ammantto luulizane.

Hawaarize, madhan waaye gaanggikon un fa ammantte minggode fana ize eera fettilla yezuntsi oochchizanni fana, un fa yestis koshshize baz denggodes miinggi oochchode fana mahi lo77o oocha oochchodes suub ga7aame fana untana mintsii zorane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-2

Galatan woosa 1:3-12

Kiristtoosa lam7intsa ye7iti bazis ingginttide timirtte 2:1-17

Ammano yessi wogalla afa ingginttide zore 3:1-15

Xaatsi qofan saritse 3:16-18

¹ Phawuloosa, Sillaasen Ximotiyoosa Teselonqe woosa keetsta yeze, Xoozze Aday bazin Laatstse Yesuus Kiristtoosa baz maaqqide asuntsis xaafide kiita.

² Xoozze nu Adayppan Laatstse Yesuus Kiristtoosappa aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Kiristtoosa ye7ize wode hyanode firdda

³ Nu ishunto, yin ammanora yin fetay fetayan melluntsana siiqize siiqita gaama diccize gisho nuunii yinnis Xoozza ubba wode galatodes beezane.

⁴ Yinttana yellide bay7iten madha ubbanne genccean ammanora miinggi eqqide gisho nuunii nu ommite Xoozze woosa keetsta yin baz markkidhitera yinttalla ceeqinttane.

⁵ Yin E gisho ga7i madha ekkize Xoozze ka7itumos beezizuntsana maaqqii faydinttode fana Xoozze xillo firddas hyanna malla.

⁶ Xoozii turii firdda firddoda. Xoozii yinttana waaysizuntsalla afa waaye ko7oda.

⁷ Laatstse Yesuusa fa wolqqaama kiitanchchuntsara, saloppa ye7ize wode waayinttize yinttan nuna shemppizoda.

⁸ Mahi Xoozii fana erosuntsanan nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa Wonggeles kiitinttoosuntsana tama loxera firddoda.

⁹ Un Laatstse tiinoppan E bonchcho wolqqappa shaakkintti medhina dhabe firdinttoda.

¹⁰ Yinna qammite, yin nu markkatitsito ekkii ammanizunts E bonchchinttodesin sabinttodes ye7ize wode nu yinttis ohide kiitto yin ammanide gisho yin eza bonchchizunts giddan sabbizunts gidda yessada.

¹¹ Nuunii yinttis ubba wode Xooz woossizanna yinnis. Nu Xoozze yinttana xeevide de7oos beezizuntsana maaqqii faydinttode fana nuunii woossane. Yin lo77o baz oochchodes amudhdhize amiton yin ammano oochito E fa wolqqara folo.

¹² Yinne nu Xoozan nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsite, Laatstse Yesuusa suntsito yin bonchchoda; yinttan E bonchchoda.

2

Gene atstsa

¹ Nu ishunto, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa lam7intsa ye7itibaz nu eera yellinttode bazisin shiiqode bazis nu yinttana woossane.

² Tinbbitera woy melle asappa si7ide qaalara woy nuuppa ekkide kiita fana mahi, «Laatstsii maaqqii yi7ida» ga7i yin wozintta yirggippen so7ippe.

³ Yinttana ooden akko ogeran balitsife. Tiinii balitsize qonccikaayzin gene atstse ezin dhabe na7ay yi7ikaayzin, Laatstse lam7intsa ye7e qamma yelloos.

⁴ Asi goynize bazin xooz mahizebaz ubba ixxi fana dhoqi yiissada. Melle atto yezin, Xoozze keetsta gelii bettii, «Taanii Xoozii» yagawuda.

⁵ Taanii yinttara yezitera yinttis ohidanno qoppoos yessane?

⁶ Ye gene atstse E fa qamma yo7oda fattin hyatte ye7aame fana akko eza teqqizako yin erane.

⁷ Asuntsis qonccikaayze genetits saza qofa hyatten oochchane, yezin hyatte eza teqqize yene. Eza teqqize ogeppa hyal7ide wode E qonccoda.

⁸ Yinnippa suuba, gene atstse qonccoda, yezin Laatstse Yesuusa fa doonttippa kezize kasora fa bonchcho ye7ite eza wodhoda.

⁹ Gene atstse Xalahe wolqqara yi7i worddo kille bazin gaama qofize malla bazi oochchoda.

¹⁰ Yinnii fanan, dhabes yeze asuntsana dumma dumma cimmize iita oochara balitstsoda. Un dhabidanna ashshize turiza kadhii ekkaxide gishos.

¹¹ Yinnii gisho, un worddo maaqqize baz ammanode fana Xoozii wolqqaama balitse untalla dakkoda.

¹² Yinnan, turo ammanoose asuntsi, nagara oocha ufayttizuntsi ubba firddinttode fana.

Atotitsis doorinttide asuntsana

¹³ Laatsta kadhize nu ishunto, nuunii Xoozza yin gisho ubba wode galatodes beezane. Yin attode fana Xoozii Geeshi Ayyaana wolqqara yinttana geeshidannen yinttin turo ammanidanne E yinttana anggis fana doorida.

¹⁴ Xoozii, nu yinttis ohize Wonggele baggara yinttana xeevide, yin nu Laatstse Yesuus Kiristtoosara wolla bonchchito shaakkinttode fana.

¹⁵ Yikke, nu ishunto, miinggi eqqote. Nuunii yinttana nu doonara maaqqin woy dabddaabbera maaqqin tamarsside timirttito aykkote.

¹⁶⁻¹⁷ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosan nuna kadhize fa aadho keehatitsite medhina mintsitsera lo77o ufayssi inggide Xoozze nu aday nu wozintto mintsitso; lo77o oocharan qaalara ubba mintsitso.

3

Nuus woossote

¹ Wurssutsite nu ishunto, Laatstse qaala yin gidida ellisii dalggode fanan bonchchinttode fana nuus woossote.

² Yinnii fanan, qaala si7ide ubba ammanoose gisho Xoozii genuntsappan iita asuntsappa nuna ashshode fana nuus woossote.

³ Yezin Laatstsii ammaninttidaya; E yinttana mintsitsodan Xalaheppa naagoda.

⁴ Nuunii yinttana kiittizanno hyatten tiinoppa yin oochchode fana Laatstsalla nuunii ammaninttane.

⁵ Laatstsii yin wozintto Xoozze siiqogon Kiristtoosa dandda7ago kaalitso.

Oocha billikaayzara yezote

⁶ Nu ishunto, yin nuuppa ekkide kiitto kaalloosuntsappan oocha ashshii azal7a ammanze asuntsappa yin shaakkinttode fana Laatstse Yesuus Kiristtoosa tiino yinttana kiittane.

⁷ Nu fana hyanii yessades beezizanno yin, yin ommite erane. Nuunii yinttara yeze wode oocha ashshikaaya.

⁸ Nuunii oodeppan katstsa hyarii mu7ikaaya. Nuus dandda7inttide fana qamman awara oochchii labbii yezida fattin oodesin toofo maaqqikaaya.

⁹ Nuunii yinno oochchidanna, yinttis aazize maaqqades fattin yinttappa maade oocodes nuus adetits wolqqa dhabin baaya.

¹⁰ Nu yinttara yeze woden, «Oochchodes koyoose asi ooden mu7ippe» yaga7i kiittida.

¹¹ Nuunii yinno gayde, yin gidda fettii fettii azal7untsi yezanno si7ide gishos. Yentsi asuntsi geltsoose baza gelii melluntsana oocha billizane fattin akkon oochchoos.

¹² Nuunii yentses fana asuntsi woga yessi yessade fanan koshshize baz oochchii denggode fana Laatstse Yesuus Kiristtoosa tiino untana kiittanen zorane.

¹³ Yezin nu ishunto, lo77o oocha oochchodes azal7ippete.

¹⁴ Hyatte nuunii hyay xaafinttide dabddaabbizes kiitinttoosse asi ooden yeziko ye attsa erote. E yeellidhade fana eeppa shaakkinttote.

¹⁵ Yezin eza ishe fana seerote fattin morkke fana bi7ippete.

Wurssutsi saritse

¹⁶ Saro inggize Laatstse, fa ommite yinttis ubba woden ubba baggara saro inggo. Laatstse yin ubbuntsara maaqqe.

¹⁷ Taanii Phawuloosa, hyay saritsiza ta kushera xaafida. Ta kiita ubbannis mallita hyanno; ta xaafizannan yinnii fana.

¹⁸ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsi yin ubbuntsara maaqqe.

Phawuloosa Ximotiyoosas Xaafide Tiino Kiita Gele

Ximotiyoosa ga7inttize, ammanze na7ay, eerats Isiya yelinttida (Ha. O. 16:1-3). E intta Ayhude; E aday mahi Girike asi. E Phawuloosara wolla oochchizayan Wonggele oocha Phawuloosa kale maaddize asi. Phawuloosa Ximotiyoosas xaafide tiino kiita hyaydzdzii aafe qofuntsana mintsii bi7ida.

Ubbappa tiino kiita, woosa keetsta denddide worddo timirttebaz mintsii ohine. Hyanna zaqgo timirttita Ayhude timirtteppa baggito, mahi Ayhude maaqqoosse asunts timirtteppa baggito aykkida. Yezin, «Hyanna benttize alamtta nagarara iitide gisho asi atotitsi denggodes dumma dumma maaqqide saza qofa erodes, fettii fettii katsta ma7aanxi ashshodesin machcho ekkanni woy azinii gelikaayzara ashshodes koshshane» yagaaze qofa baasa mahi denddida.

Lam7intsa qoftta, woosa keetsti ahize bazin goyno wogabaz tamarssize timirttito, yinnii fana woosa keetsta kaalitsizuntsana untana maaddizuntsi akko gaar woga yessi yessades beezizako ohine.

Wurssutsite, Ximotiyoosa Yesuus Kiristtoosas oochchize lo77o asi wayzi maaqqodes beezizako, mahi dumma dumma ammanze asuntsi kale ees yeze adetitsita akko yezako, Phawuloosa eza zoride zortto denggane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-2

Xoozze keetsti ahize asuntsis ingginttide ahe woga 1:3—3:16

Ximotiyoosas ingginttide timirtte 4:1—6:21

¹ Nuna ashshize Xoozze nu ufaytti naagize Kiristtoosa Yesuus kiita, Yesuus Kiristtoosa hawaare maaqqide, Phawuloosappa,

² ammanora taas turii na7a maaqqide Ximotiyoosas.

Xoozzeppa nu adayppan, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosappa aadho keehatitsi, maarotitsin sarotitsi nees maaqqe.

Worddo timirtteppa naagintte

³ Taanii Maqedooniya hyanggitera nena hyadaridanni fana, fettii fettii asuntsi worddo timirtte tamarssizanno kayodes ne Efesoone gam7ode gaar koyda.

⁴ Un maade baayze tosse ohen fa kochchi fayde ashshode fana oho. Yinnii fana yeze baz lalle medhdhane fattin ammanora oochchinttize Xoozze oocha maaddoos.

⁵ Hyay kiittizes aafe qoftta geeshi wozinappan, lo77o qofappa turii ammanoppa benttize siiqo.

⁶ Fettii fettii asuntsi hyanno ashshii, fatstsoosse lallego maaqqida.

⁷ Un Xoozze higge asttamaare maaqqodes koyane. Yezin un akko ohizako woy turtta akko yezakon eroos.

⁸ Asi beezize fana higgite maadinttiko higge lo77o maaqqizanno erane.

⁹ Fettii bazi qoppodes beezanna higge lo77o asuntsis medhinttikaaya. Yezin higge, higge mentsizuntsana, Xoozza goynoosuntsis, shemppo wodhizuntsana, nagaranchchuntsana, geeshshatitsi baayzuntsana, tununtsana, melle atto yezin fa intto woy adaya wodhizuntsana,

¹⁰ olale hyanttizuntsana, dhiiratsi dhiiratsara olale hyanttizuntsana, asi bayzizuntsana, worddo ohizuntsana, worddora caqqizuntsana, woy turii timirrttera yellinttoosse akko oochan oochchizuntsis.

¹¹ Turii timirtte benttize bonchchon anjjinttide Xoozza taanii awaajjode gaar taas hyadara inggide Wonggele gidda yene.

Xoozze maarotitsis Phawuloosa galatide galata

¹² Taanii oochchize oochite taas wolqqa inggide nu Laatstse Kiristtoosa Yesuusa galatane. Tana fa oochitis shuumii yinna oochchitis beezane ga7i faydide gisho eza galatane.

¹³ Taanii hyannippa tiino eza cazhiza, eza kaallizuntsana bay7izayan waayitsiza maaqqikon taanii yinno erikaayzaran ammanikaayzara oochchide gisho Xoozii tana maarida.

¹⁴ Nu Laatstse fa aadho keehatitsito taalla afa gussii, yinna aadho keehatitsito ammanoran siigo Kiristtoosa Yesuusa baggara taas inggida.

¹⁵ «Kiristtoosa Yesuusa nagaranchuntsana ashshodes hyanna alamite yi7ida» gaaze qaaltta ammaninttane asi ubba ekkodes beezane. Ubbappa aadhide nagaranchchize tana.

¹⁶ Yezin medhina de7o ekkodes eza ammanze asuntsis taanii aazize maaqqade gaar Yesuus Kiristtoosa gaama dandda7ida. Taas ubbappa aadhide nagaranchchizes Xoozii fa maarotitsito gaantsida.

¹⁷ Aafer benttoosses, fettii Xoozses, hyayqqooses, medhina kaatizes, medhinappa medhina yellodes galatan bonchchon maaqqe. Amin77e.

¹⁸ Ximotiyooosa, ta na7ayo, zaga nebaz nabuntsi ohide qaalttilla afa eqqide hyanna kiita hyadartto nees inggane. Ne yinna qaaltto kaalliko lo77o ola olinttoda.

¹⁹ Ammanon lo77o qofa nees yezo. Fettuntsi fettuntsi fa wozintto dhabsi markkabe izhize baytsi dhabizanni fana ammanoppa dhabida.

²⁰ Yinno hyanidunts gidda Hemeneyoosan Iskkinddire yene. Un tamaarii Xoozza cazhizanno ashshode fana taanii Xalahes untana aatsii inggida.

2

Woosan goyno baz

¹ Ubbappa tiinii, Xooz goynora bonchcho kumide de7or woossodes, melles woossodesin galatodes beezanno taanii nena qofizane.

² Nu turii ayyaana de7o geeshshatitsara Xoozza goynittera sarotitsara woppu ga7i yessade gaar kaatuntsisin shuumunts ubbuntsis woossote.

³ Yinnii gaar woossiz nuna ashshize Xoozze tiino lo77on ufayssize baz.

⁴ Xoozii asi ubba attode fanan turtto erode fanan koyane.

⁵ Fettii Xoozii yene. Xoozappan asappa gidda maaqqii cimidhdhize fete yene; ezin asi maaqqide Kiristtoos Yesuusa.

⁶ Ezii asi ubba wozodes fana aatsii inggida. Xoozii fa wodite asuntsana ubba wozodes koyzanno beezize markkatitsita hyanno.

⁷ Xoozii tana Wonggeles asttamaaren hawaare mahi dooridanna yinnis. Taanii turo ohine; worddidhdhoos; ammanon turii qaala Ayhude maaqqoosse asuntsana tamarssode fana Xoozii tana shuumida.

⁸ Yinnii gisho, ubba bessa yeze dhiiratsuntsii, fana Xoozis dummuzii, kachchin lallen ashshii, fa kushito ude dentsii Xoozza woossode gaar koyane.

⁹ Yinnii fanan maachuntsi fana ahizanno qonccize, bonchchoran wogara yeze afula ma77ades beezane. Un woga baayze omma datstsin, worqqara woy inqora, woy al77o afulara melluntsappa fana dummuzippe.

- ¹⁰ Yezin Xoozis goynane gaaze maachuntsi faas beezizanni fana lo77o baz oochcho.
¹¹ Maacha kiitintterra si77i ga7i tamaaro.
¹² Taanii maacha tamarssode fana woy dhiiratsalla adidhdhode fana baayzin si77i ga7i yessade fana koyane.
¹³ Addaama tiino medhinttida; suubappa Hewaana medhinttida.
¹⁴ Mahi cimintti Xoozze higge mentside maachito fattin Addaama baaya.
¹⁵ Yezin maacha ammanora, siiqoran geeshshatitsara fana naagii yeziko* na7a yelera attoda.

3

Woosa keetsi cimuntsana

- ¹ Oonin, «Woosa keetsti kaallitsize asi maaqqades koyiko lo77o baz amudhdhane» gaaze ohita turo.
² Woosa keetsti kaallitsize asi borinttoosaya, fettii machcha xalaala yezaya, wogara yezaya, fana naagizaya, beezanni fana oochchizaya, zaqqo morkkizaya, tamarssodes dandda7izaya,
³ Matsinttoosaya, kacinttosaya, lalloosaya, bira yiqsinttosaya,
⁴ E na7unts ees kiitinttizuntsanan bonchchizuntsana, fa keetsito ahodes dandda7izaya maaqqades beezane.
⁵ Fettii asi fa keetsito ahodes dandda7anxiko, Xoozze woosa keetsito wayzi ahodes dandda7e?
⁶ Uturara kumii, Xalahe Xoozze firddara gol7ide fana gol7aame fana, ammanor miinggikaayze asi maaqqodes beezoos.
⁷ Boreran Xalahe xike gelaame gaar ye atitse ammanoose as kale lo77o markkatitsi yessades beezane.

Woosa keetsta diyaqonatuntsana

- ⁸ Yinnii fana mahi woosa keetsti daaqonatuntsi bonchchinttiduntsana, lam77i doona ohinttoosuntsana, gaama matssize ushi uzhoosuntsana, bira yiqsinttoosuntsana,
⁹ ammano saza qofa geeshi wozinara naagizuntsana maaqqades beezane.
¹⁰ Un tiino fattaninttodes beezane; untalla afa bore baayza maaqqiko, woosa keetsta daaqone maaqqii oochcho.
¹¹ Yinnii fanan, un maachuntsi bonchchinttiduntsana, zigiroosuntsana, wogara yezuntsana, ubba baza ammninttiduntsana maaqqades beezane.
¹² Woosa keetsta daaqonatuntsi fettii machcha xalaala yezuntsana maaqqo. Fa na7untsanan fa keetsito loytsii ahizuntsana maaqqades beezane.
¹³ Woosa keetsta daaqone maaqqii, lo77o oocha oochchizuntsi, untis damma bonchchon Kiristtoosa Yesuusa gidda yeze ammano baz ohodes mintsitimo denggoda.

Damma saza qofa

- ¹⁴ Taanii hyanna kiitto nees xaafittera, ellisii neego hyanggoda ga7i ufays gaddane.
¹⁵ Yezin taanii hyanggaaxi gam7iko, Xoozze keetsta asuntsi wayzi yessades beezizako erode fana hyanno nees xaafida. De7o Xoozze keetsita turetitsis tuusin baasan.
¹⁶ Nu ammanttis saza qofta so7e baytsi damma.
 Kiristtoosa ashor qonccida;
 E turetitsito Geeshi Ayyaana markkidhida.

^{2:10} 1 Phex. 3:3 ^{2:14} Medho 2:7, 21-22 * ^{2:15} **Fana naagii yeziko:** Woy E yelide na7untsi ammano, siiqon geeshshatitsara fana naagii yeziko. ^{2:15} Medho 3:1-6 ^{3:3} Tito 1:6-9

Kiitanchchuntsis benttida;
E ka7itumtta worzha ubbas sabbakinttida.
Alame yeze asunts ammanida;
bonchchor salo ekinttida.

4

Worddo asttamaaruntsana

¹ Wurssutsi wode balitsize ayyaanan tuna ayyaana timirttito kaallii, fettii fettii asuntsi ammano kaddodanno Geeshi Ayyaana qonccizi ohida.

² Yinnii fana timirtte un wozuntta doccin, asuntsana balitsize worddo asttamaaruntsappa ye7ine.

³ Yentsi fana yeze asuntsi ekken gelen kayane; mahi fettii fettii katstsa ma7aame fana ga7i kayane. Yezin ammanzuntsin turo erizuntsi Xoozza galatii woossii ma7ade fana Xoozii katstsa medhhdhida.

⁴ Xoozze medhhdhide ubba bazi lo77o. Xoozi galati ekkiko alla wodhhdhize akkon baaya.

⁵ Ubba bazi Xoozze qaalaran woosara geeshi maaqqane.

Kiristtoosas ammninttide aro maaqqe

⁶ Yinnii gisho, ne hyanna timirttito ammanzuntsana tamarssiko, Kiristtoosa Yesuusa lo77o aro maaqqada. Ne kaallize lo77o timirttite qaala tamariko diccode.

⁷ Yezin maaden turii baayze oheppan cima maachunts tosseppa hyaako. Xoozza aazodes nena dusizo.

⁸ Asi fa galtto mintsodes oochchize oocha eeratsi wode maaddane. Yezin Xooz aaze dusizanna hyatten medhina de7o inggize ufayssi yeze gisho ubba bazis maaddane.

⁹ Hyay qaalize asi ubba ekkodes beezize turii qaala.

¹⁰ Nuunii as ubba, ubbappa aatstsii ammanzuntsana ashshize de7o Xoozza ufayssara naagize gisho, yinnis nuunii oochara labbanen butunttane.

¹¹ Hyanna kiitito tamarssso.

¹² Ne yidhdho maaqqide gisho nena oonin borippe. Yezin ammanzuntsis neenii ohera, oochara, siiqora, ammanoran geeshshatitsaran aazize maaqqo.

¹³ Taanii yo7ode wontsis asuntsis Geeshi maxaafito nabbabera, sabbakeran tamarssera minggo.

¹⁴ Tinbbite nees ohinttin, cimuntsi fa kushito neella afa gaddide wode ne ekkide, ne gidda yeze Geeshi Ayyaana imotitsi borippe.

¹⁵ Ne dichita asunts ubbas qonccode fana yinno mintsii qoppo; hyanno ubba wode oochcho.

¹⁶ Ne ommitisin ne timirttis naagintto. Ne yinno ubba wode oochchiko nenan nena si7izuntsana ashshoda.

5

Donzide maachchuntsi baz

¹ Cima ne aday fana bonchchop attin kaccippe. Yidhdhuntsana ne ishe fana mahi bo7o.

² Maachi Cimuntsana ne inttii fana, wuduruntsana ne mishunts fana, folo geeshshatitsara aykko.

³ Azinii hyayqqide turii budanuntsana maaddii bonchcho.

⁴ Yezin budanttis na7untsi woy na7unts na7a yeziko, yentsi na7unts turii ayyaana yessi yezanno beesade fana yeliduntsanan, fa afoon mayzayan maaddii kushe mahe tamaaro. Yinna Xooz ufayssize baz.

⁵ Fa faas yeze turii budantta Xoozzeppa maade denggodes ufayssara naagane. Awaran qamma Xoozii fana maaddode fana woosara minggane.

⁶ Yezin hyanna alamite lo77o yessi xalaala koyze budantta faxa yezara hyayqqidanno.

⁷ Oonin untana boraame fana hyanna timirttito untis inggo.

⁸ Yezin fa iginuntsis, ubbappa aatstsii fa kara asuntsis qoppoosse oonin fa ammantto kaddidaya; ammanoose asappan aadhii iita.

⁹ Bere izipuntam kumikaayze budanttis suntsito mazggabe xaafippe. Mahi yinnilla afa iza fa azinzes ammaninttidanno maaqqodes beezane.

¹⁰ Na7untsana dichchera, zaqgo mokkera, geeshshuntsis tohe meeccera, madhidhide as maaddera, lo77o oocha ubbas fana aatsii inggidannon lo77o oochara erinttidanno maaqqades beezane.

¹¹ Yezin na7atits maaqqide azinii baayzuntsi suntsito mazggabe xaafippe. Untana azini gele gelo gaaze asho amo aykkize wode Kiristtoosa ashshoda.

¹² Un tiino gelide qaaltto mentside gisho firddinttoda.

¹³ Yinnilla afa un oocha dhabin keetstsappa keetsti wutoda. Wute xalaala baayzin zigirssin fana geltsoosse baza gelii beezoosse baz ohinttane.

¹⁴ Yinnii gisho, nu morkkuntsi nuulla afa ohinttize iita baz denggaame fana na7atits maaqqide azinii baayzuntsi azinii gelii, na7a yelii, fa keetsito ahode fana zorane.

¹⁵ Hyannippa zaga eertsii azinii baayzuntsi Xalahe kaallodes suub maaqqida.

¹⁶ Fettii ammanze maachita kara asunts gidda azinii baayzanna yeziko iza untana maaddodes beezane. Yinnii gaar oochchiko, woosa keetsis toofo foollane. Ye wode woosa keetsita maade beezize turii azinii baayzuntsana maaddodes dandda7ine.

¹⁷ Woosa keetsti loytsii yenggize cimuntsi, ubbappa aatsii, qaala sabbakera tamaarssera labbizuntsi dakko bonchcho ekkodes beezane.

¹⁸ Geeshi maxaafe, «Qoyda baha yedhdhize boora doona accife» Yinnii fana, «Oochchize fa damooze ekkodes beezane»yagayda.

¹⁹ Lam77i woy hyaydzdzii markka baayzin, woosa keetsti cima mootizebaz si7ippe.

²⁰ Melluntsi zhashtode fana nagara oochchize oonan as ubba tiino seero.

²¹ Neenii as sino bi7ikaayzara, fetaya fetayppa dummuzikaayzara hyanna kiitto naagode fana Xoozze, Laatstse Yesuusa Kiristtoosan doorinttide kiitanchchuntsi tiino ta nena zorane.

²² Oodellan afa ne kushito gaddii shuumodes ellisippe. Mellunts nagara gelippe; nena geeshshatitsara naago.

²³ Neenii ubba wode hyargginttize gishon ne saza hyarggiti gisho hayaatsi xalaala uzhippe; eeratsi woyn uzho.

²⁴ Fettii fettii asuntsi nagartta qoncce; bagguntsi nagartta untana firddodes untappa tiinii erinttane, yezin melluntsi nagartta suubappa gam7i qonccane.

²⁵ Yinnii gaar, lo77o oochan qoncce; qonccanxi ixikon genggodes dandda7oos.

6

Aruntsis ingginttide zore

¹ Xoozze suntsitan nu timirttita cazhinttaame fana arotitsa yezuntsi fana ahize laatstsuntsana bonchcho.

² Ammanze laatstsuntsi yeze aruntsii, un laatstsuntsi untis ishe maaqqize gisho untana borippe. Un oochite maadinttize laatstsuntsi, ammanzuntsanan kadhinttiduntsana maaqqide gisho un tiinositippa aatsii oochchodes beezane.

Neenii hyanno tamaarssodesin un oochchode gaar zorodes beezane.

Worddo timirtten turii durtumo

³ Oonin dumma timirtte tamaanssiko, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa turii qaalaran nu ammano timirttera giigoos.

⁴ Ye atstse uturara urqqintane fattin akkon eroos. Unttis fettii qofalla afa lallodesin kacinttodes iita amotitsi yene. Yinnan qinaate, kachchi, cashshi, iita so7e,

⁵ yentses giigoose lalle kaalitsane. Mahi untis iita wozina yene; turin dhabida; un Xooz ammanzanna daretitsis oge ga7i qoppaane.

⁶ Yezin taas yezanna maaqqada gaaze asis Xooz goynizanna damma tirfe.

⁷ Nuunii hyanna alamite akkon ki7ikaaya; mahi iippa akkon ekkii qitoos.

⁸ Nuus katstsan ma7o yeziko yinna maaqqada.

⁹ Yezin durtumo koyzuntsi faatana giddan xiken gelane. Mahi untana sulle dafizen dhabsize eeyatitsan qohize amotitsa gol7ane.

¹⁰ Miishe siiqo iitatitsi ubbas xapho. Fetay fetaya miishe amudhdhitera ammanoppa balinttii gaama azzanon madha gidida fana olida.

Ximotiyoosas inggintide zoren kiita

¹¹ Yezin naate, Xoozze atstsayo, yinnippa hyaako. Xillotitsi, Xooz aaze, ammano, siiqo, dandda7an dalggatitsi kaallo.

¹² Ammano ola loytsii olinto. Gaama asunts tiino nees markkidhide ne ammanttibaz, Xoozze nena yinnis xeevide medhina de7o aykko.

¹³ Ubba bazis de7o inggize Xoozze tiinon, Phenxe Philaaxoosa tiino lo77o markka markkidhide Kiristtoosa Yesuusa tiino ta nena kiittane.

¹⁴ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa qonccode wontsis hyanno kiitto balinttikaayzara bore baayzin naago.

¹⁵ Fa xalaala ubba ahize bonchcho Xoozze, kaatuntsi Kaatay, laatstsuntsi Laatstse, fa qoppide qammite Yesuus Kiristtoosa mahi kiittoda.

¹⁶ Fete E xalaala hyayqoosi. Ooden shiiqodes dandda7oosse foo7o yene. Ooden eza bi7ikaaya; mahi bo7odesin dandda7oos. Bonchchon medhina wolqqa ees maaqqe. Amin77e.

¹⁷ Hyanna alame duruntsi cer dhabize qolora uturaame, ceeqqaamen ufayssi gaddaame fana oho. Nuus koshshize baz gaantsi inggize nuna anjjize, dure Xoozze gidida ammaninttode fana untana kiitto.

¹⁸ Nuunii lo77o oocha oochchode fana lo77o oochara duridhdhode fana, dalggan melluntsis gishizuntsana maaqqade fana kiitto.

¹⁹ Yinna untis tiinos mintsii baasa maaqqade gisho ye wode un turii de7o akko aazizako eroda.

²⁰ Ximotiyoosa, neenii fettii fettii asuntsi, «Eratitsi» baayze booza lalleppan maaddoose oheppa hyaako; nees inggintide hyadarto naago.

²¹ Fete fete nuus eratitsi yene yaga7itera ammano ashshida.

Xoozze aadho keehatitsi yin ubbuntsara maaqqe.

Phawuloosa Ximotiyoosas Xaafide Lam7intsa Kiita Gele

Phawuloosa Ximotiyoosas xaafide lam7intsa kiita, Phawuloosara wolla oochchizayan Phawuloosa kale maaddize na7atits Ximotiyoosa zoride zortto aykkida. Yinna zorttis aafe qoftta, «Dandda7ara minggodes beezane» gaazanno. Ximotiyoosa zoritera mintsitse qaala ekkide, Yesuus Kiristtoosa baz turtto markkidhade fana Wonggele qalaan gal77a Caaqo timirttito mintsii aykkode fanan madhan ixxen gaanggikon tamaanrassitteran Wonggele sabbakera minggode fana.

Ximotiyoosa cer boozatits lalleppa hyaakkode fana dumma mintsii zore ees ingginttida. Yinnii fana ohize asuntsana dhabssane fattin akkon maaddoos.

Yinna ubbanne Ximotiyoosa qoppodes beezize, Phawuloosa hyantton E yestto yinnan, E ammantto, E genccito, E siiqito, E dandda7iton eza yellide madhito aazize mahi kaallodanno. Phawuloosa yinna kiitto xaafidanna, E fa wotsito hyaasii hyayqos giiginttide wodite.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-2

Ximotiyoosas ingginttide zore 1:3—2:13

Wurssutsi wodebaz 2:14—4:5

Phawuloosa hyanii yeze yessi 4:6-18

Xaatsi qofa 4:19-22

¹ Xoozze qofa, Yesuus Kiristtoosara yeze ufays inggide baggara Yesuusa Kiristtoosa hawaare maaqqide Phawuloosappa kiitinttide,

² ta kadhize na7ay Ximotiyoosas.

Xoozze Adayppan nu Laatstsii Kiristtoosa Yesuusappa aadho keehatitsi, maarotitsin sarotitsi nees maaqqe.

Ximotiyoosas ingginttide zore

³ Taanii, ta woosite qamman awara nena qoppane. Taanii woossiz wode ta adunts Xoozan taanii lo77o wozinara maaddize Xoozza ne gisho galatane.

⁴ Taanii ne afutsito qoppane; nena bi7i ufayttodes gaama amudhdhida.

⁵ Mahi nees yeze turii ammano erane. Yinnii fana ammantta zaga ne afttii Loydiran ne intti Ewuniqera yeze ammantti fana.

⁶ Yinnii gisho, taanii ta kushito neella afa gaddide wode Xoozii nees inggide imo neenii mahi eetsode woy dentsitsode fana qofizane.

⁷ Akkos gayko, Xoozii nuus wolqqa, siiqon nu ommito ahize ayyaana inggane fattin zhashtize ayyaana inggikaaya.

⁸ Yikke, nu Laatstsas markkidhades yeellidhippe; mahi E gisho acinttide ta giddan zhashtippe. Yezin Xoozii nees inggize wolqqite Wonggele gisho taara madha ekko.

⁹ Xoozze fa qoftton fa aadho keehatitsara nuna ashshii, fa geeshi worzha mahodes nuna doorida fattin nuunii oochchide oocha gisho baaya. Yinna aadho keehatitsita Kiristtoosa Yesuusa baggara alame medhinttodannippa tiino nuus ingginttida.

¹⁰ Hyatte hyay aadho keehatitsize nuna ashshize Kiristtoosa Yesuusa ye7ite qonccida. E hyayqo wolqqa dhabsi, Wonggele baggara dhaboos de7o nuus qonccizida.

¹¹ Taanii Wonggele sabbakize, hawaaren asttamaare maaqqode gaar Xoozii tana doorida.

¹² Taanii yinnii gisho hyanna madhito ekkane; yezin ta ammanze oona yezako erize gisho yeellidhoos. Taas inggintide hyadarto yinna Kiristtoosa ye7e qamma yellodes E naagodes dandda7izanno erane.

¹³ Taanii nena tamarsside turii qaala aazize mahi aykkii Kiristtoosa Yesuusa baggara yeze ammantten siiqite yezo.

¹⁴ Nu gidda yeze Geeshi ayyaana wolqqara nees inggintide lo77o hyadarto naago.

¹⁵ Isiya awurajja yeze ubbunsi taappa hyaakkidanno erane; un gidda Figeluusan Hermogeneesa yene.

¹⁶ Anesfoora tana gaama wode mintsitside gisho Laatstsii E kara asuntsis yiqsintto. Ta acinttinin E yeellidhikaaya.

¹⁷ Yinnilla afa E Roome katama yi7ide gaar tana mintsii koyi denggida.

¹⁸ Wurssutsi qammite Laatstsii yiqsinttode fana taanii Laatsta woossane. Efesoone katama E tana akko gaar maaddezako ne loytsii erane.

2

Ammaninttide Kiristtoosa wottaaddare maaqqe

¹ Yikke, ta na7ayo, Kiristtoosa Yesuusa gidda yeze aadho keehatitsite minggo.

² Gaama markkunts tiino taanii nena tamarsside timirtito, melluntsana tamarssodes dandda7ize ammaninttide asuntsis hyadara inggo.

³ Yesuus Kiristtoosa lo77o wottaddare maaqqii taara madha ekko.

⁴ Ola wottaddare fa hyalaqiza ufayssodes giiginttane fattin melle oochalla fana feeshoos.

⁵ Yinnii gaara, galgaade woxxize oonin beezize ogera woxxanxiko woyto ekkooos.

⁶ Wootara labbize gade aday fa labbidanni aafippa mu7ize tiino as maaqqades beezane.

⁷ Laatstsii nees ubba baza akaake inggize gisho ta nees ohizanno ne wozintte naago.

⁸ Taanii markkidhize Wonggele fana hyayqoppa denddide, Dawute kochchi maaqqide Yesuus Kiristtoosa qoppo.

⁹ Taanii Wonggele ohize gisho iita baz oochchide asi fana, acinttii madha ekkida. Yezin Xoozze qaala acinttoos.

¹⁰ Yinnii gisho, Xoozze dooride asuntsi Kiristtoos Yesuusa gidda yeze atotits baggara medhina bonchcho ekkode fana un gisho ubba baza minggane.

¹¹ Hyannifana yagaaze turii qaala yene;

«Nu eera hyayqqiko,
eera wolla yessada.

¹² Nu genciko,
eera wolla ka7itoda.
Nu eza kaddiko,
E nuna kaddoda.

¹³ Nu ammaninttanxikon,
E ammaninttidaya maaqqii yessada.
Akkos gayko, E fana
kaddodes dandda7oos» yagayda.

Mintsi oochanchcho

¹⁴ Neenii untana hyanno tiirizo; un qaala gisho lallaame fana, Xoozze tiino untana zoro. Yinna si7izuntsana dhabssane fattin akkon maaddoos.

¹⁵ Neenii turii qaala luulera tamarssizan yeellizoose oochanchcho maaqqii, Xoozze tiinii ufayssize asi fana, nenatitsito ees shiishodes minggo.

¹⁶ Yezin hyanna alamttis giigize maaddoose oheppa hyaakko. Yinnii fana ohize asi Xoozappa hyaakitsane.

¹⁷ Yinnii fana timirtte galla mu7i hyaasize faxoosse citto hyargge fana. Yinnii fana ohe ohinttizunts gidda fa Hemeneyoosan Filixooosa yene.

¹⁸ Hyantsi asuntsi turii oge ashshii, «Hyayqqide asuntsi hyayqoppa zaga denddida» yaga7i eeratsi asunts ammantto dhabsida.

¹⁹ Maaqqo yezin, Xoozii mintsii baasa yiixxii mahitame yeze en7inttodes dandda7oos. Izillan afa, «Laatstsii fa asuntsana erane. Laatstse suntsito xeeigize oonin iita oochappa hyaakko» yagaaze qaala xaafinttida.

²⁰ Fettii damma keetsta worqqappa woy birappa oochinttide miishe xalaala baayzin minxappa woy looqappa oochinttide miishe yene. Yentsesappa bagguntsi bonchchos, mahi bagguntsi borinttide oochas feezhane.

²¹ Yinnii gisho, oonin iita ubba ashshii fana geeshiko, bonchcho oochas maaqqize miishe maaqqada. Un de7ite geeshin Laatsta ufayssize oocha ubba oochchodes dandda7izuntsana maaqqada.

²² Na7itumo iita amoppa hyaakko. Geeshi wozinara Laatsta xeeigize asuntsara wolla, xillotitsi, ammano, siiqon sarotitsi kaallo.

²³ Yezin kachchi medhdhiza erii boozatitsin maade baayze lalleppa hyaakko.

²⁴ Laatstse oochanchcho asi ubbas keeha, lo77o tamarssizan dandda7anchcho maaqqades beezane fattin kacinttodes beezoos.

²⁵ E faara eqinttizuntsana keehatitsara seeriza maaqqades beezane. Un fa nagarttipa maaqqii turo erode fana Xoozii oochchodyezako oode erize.

²⁶ Un fa wozinago maaqqii fa qofa oochchode fana untana aykkide Xalahe xikeppa kessii ekkoda.

3

Wode wurssutsi qammas malla

¹ Wurssutsi qamma un7itsize wode yo7odanno ero.

² Asuntsi fana kadhizuntsana, miishe siiqizuntsana, ceeqinttizuntsana, uturizuntsana, cazhizuntsana, fana yeliduntsis kiitinttoosuntsana, galatoosuntsana, geeshshatitsi baayzuntsana,

³ siiqo baayzuntsana, maarotits oochchosuntsana, zigirzuntsana, fana ahoosuntsana, yiqsinttimo baayzuntsana, lo77o kadhoosuntsana,

⁴ Morkkes aatsii inggizuntsana, qofa baayzuntsana, uturara kumiduntsana, Xoozappa aatsii asho ufayssodes kadhizuntsana maaqqada.

⁵ Un ammanze as aazane fattin Xoozze wolqqa kaddida; ne yentsi fana yeze asuntsappa hyaakko.

⁶ Unttappa fete fete as keetsta gelii nagarara aykkinttiduntsana dumma dumma amora aykinttide ammano laafa maachuntsana aykkane.

⁷ Yentsi maachuntsi ubba wode tamarane, yezin turo erodes dandda7oos.

⁸ Yaanesan Yambbareesa Musera eqinttidanni fana hyantsi asunts wozina oochchosuntsanan ammanora gol7ide asuntsana maaqqide gisho turira eqinttane.

⁹ Yezin Yaanesan Yambbareesa eeyatitsita qonccidanni gaar un eeyatitsita as ubba tiino qonccode gisho untis hyanoos.

Wurssutsi zore

¹⁰ Yezin ne ta timirttito, ta yestto, ta qoftto, ta ammantto, ta dandda7ito, ta siiqito, ta genccito,

¹¹ ta bay7intto ta waayito erane. Anxookiya, Iqooniyone, Lisxira katama tana yellide bazin ta dandda7ide waayito erane; Laatstsii tana yinna ubbanippa ashshida.

¹² Kiristtoos Yesuusa gidda Xoozza ufayssize yessi yessades koyze ubbuntsi bay7inttoda.

¹³ Iita asuntsin balitsizuntsi faasi balinttitera melluntsana balitsitera tiinostippa iitii iitii hyangoda.

¹⁴ Yezin ne tamaaridannen ne ammanide turtte eqqo. Ne oodeppa tamaarezako erane.

¹⁵ Neenii ne na7atitsappa dantsii Kiristtoos Yesuusa ammanii atatitsi benttize cinctatitsi inggodes dandda7ize Geeshi maxaafe erida.

¹⁶ Geeshi maxaafe ubba Xoozze Ayyaana kaalitsin xaafinttide qaala. Ye maxaafize turo tamaarssodes, baliduntsana seerodes, luulisadesin xillotitsi yessi koshshize zore inggodes maaddane.

¹⁷ Xoozze asi folon lo77o oocha ubbas giigidaya maaqqade fana maaddane.

4

¹ Taanii nena Xoozze tiinon, kaati maaqqii ahodes qonccize wode faxuntsanan hyayqqiduntsana firddodes yeze Kiristtoos Yesuusa tiino zorane.

² Qaala oho; wode giigin giiganxin mintsii oho. Gaama dandda7aran tamaarssera asuntsana zoro, seerittera mintsitso.

³ Asuntsi turii timirtte si7anxode wode yo7oda. Un fa amotitsi kaallii, faas si7odes ufayssize baz ohize asttamaaruntsana shiishane.

⁴ Un turibaz ohize timirtte ashshii, turo maaqqoosse tosse si7odes fa hyayto mahane.

⁵ Yezin neenii ubba bazara nena aho. Madha dandda7o. Wonggele markkatitsi oochito oochcho. Nees ingginttide Xoozze oochito ubba folo.

⁶ Taanii zharsho fana zharshinttode wode yellida; hyanna alamito ashshii qitize wode ukkida.

⁷ Taanii lo77o ola olinttida; wotsito hyaasida; ammano naagida.

⁸ Tiinoppa xillotits worqqa zawude* tana naagane. Yinno xillo firdda firddize Laatstse yinno lam7intsa ye7e qammite taas inggoda. Yinno ta xalaalas baayzin E qonccitsito ammudhize ubbuntsis inggoda.

Phawuloosa fa omma kiita

⁹ Ellisii yi7i tana bo7o.

¹⁰ Deemaasa hyanna alamite yeze baz kadhii, tana ashshii, Teselonqe katama qitida. Qerqisa Galaatiya sa7a, mahi Tito Dilmmaxe sa7a qitida.

¹¹ Luqasa xalaala taara yene. Marqqoosa Xoozze oocha tana maaddodes dandda7ize gisho neera ekkii yo7o.

¹² Taanii Tikiqoosa Efesoone katama da.

¹³ Neenii yi7iter, Xiro7aada katama Karppoosa kale ashshii yi7ide ta kootizan maxaafito taas ekkii yo7o. Ubbappa aatsii qolera xaafinttide maxaafito ekkikaayzara yi7ippe.

¹⁴ Meqo qoxxize Iskinddire tana gaama qohida; Laatstsii E oochiti fana ees mahoda.

¹⁵ E nu timirttito gaama ixixize gisho eeppa nena naago.

3:12 Hawa. 13:14-52; 14:1-20 * **4:8** Xillotitsi worqqa zawude: Xillotitsi de7o gisho ta ekkode worqqa zawude. Xillotitsito taas worqqa zawude mahi inggane ga7e. **4:11** Qola. 4:14; Filmo. 24; 2 Qoro. 8:23; Gala. 2:3; Tito 1:4 **4:12** Qola. 4:14; Filmo. 24; Hawa. 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Qola. 4:10 **4:13** Hawa. 20:4; Efe. 6:21-22; Qola. 4:7-8 **4:15** 1 Ximo. 1:20; Maz. 62:12; Rome 2:6

¹⁶ Tiino ta mootinttize wode ubbanna ashshii qitida fattin oonin tana maaddikaaya. Xoozii yinna balito untis faydippe.

¹⁷ Yezin taanii mulo kiita Ayhude maaqqoosse asunts ubbuntsis markkidhin, un si7ode fana Laatstsii ta kale eqqii taas wolqqa inggida. Mahi gaammo fana doona shaqinggide hyayqoppa tana ashshida.

¹⁸ Laatstsii tana iita ubbappa ashshii fa salo ka7itumo sarora yeltsoda. Ees medhinappa medhina yellodes bonchcho maaqqe. Amin77e.

Wurssutsi saritse

¹⁹ Phirisqilas, Aqiilasin Anesfoora kara asuntsis ta sarotitsito oho.

²⁰ Erasxoosa Qoronttoosa katama attida. Xirofimoosa hyargginttide gisho Miliixe katama ashshida.

²¹ Barggo gelodeppa tiinii ellisii yo7o.

Ewubulusa, Phudeesa, Linuusa, Qilaadeyan melle ammanze asunts ubbuntsi nena saro saro gaane.

²² Laatstse Yesuus Kiristtoosa neera maaqqe.

Xoozze maarotitsita yin ubbuntsara maaqqe.

Phawuloosa Titos Xaafide Kiita Gele

Tito Ayhude maaqqoosse asi, yezin suubappa ammanii, Phawuloosa Wonggele kiita oocha oochchize wode kale eza maaddide asi. Ye wode Tito, woosa keetsta be7adesin naagodes Qarxeese sa7a attida. Hyay kiitize hyaydzdzii aafe qofa aykkida.

1. Woosa keetsti ahize asuntsi, iita yessi yeze Qarxeese asunts kale akko fana lo77o yessi yessades beezizako Tito qofizane.

2. Woosa keetsta gidda yeze dumma dumma taginttide, yinnan, cima asuntsana, yidhdho dhiiratsuntsana aruntsana wayzi tamarssodes beezizako Tito zorane.

3. Ammanze asuntsi ammano yestti baz, yinnan, sarotitsin siqora yessadebaz, woosa keetstsappa kachchin, lallen shaakkintte hyaasode fana Titoos zore inggane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-4

Woosa keetsti kaaltsize asuntsana 1:5-16

Woosa keetsta dumma dumma taginttiduntsi gisho oocha 2:1-15

Zoren naagize 3:1-11

Xaatsi qofa 3:12-15

¹ Yesuus Kiristtoosa hawaaren Xoozze aro, Phawuloosa, xaafide kiita. Xoozii dooride asuntsi ammano dichchode gaaran turii ayyaana de7o wayzi yessade yezako turii erago untana kaalitsodes ta kiitintida.

² Yinna ammanttan eratitsita medhina de7o ufayssalla afa katida. Yinno gaama wodeppa tiino worddo ohoose Xoozze nuus inggoda ga7i qaala gelida.

³ Nuna ashshize Xoozze fa wodite hyanno kiitto ohode fana taas hyadara inggi fa qaaltto qonccizida.

⁴ Nu kotstse ammano ta turii na7a maaqqide Tito,

Xoozii Adaypa nuna ashshize Yesuus Kiristtoosappa aadho keehatitsi, maarotitsin sarotitsi nees maaqqe.

Tito Qarxeese oochchide oocha

⁵ Taanii nena Qarxeese ashshii yi7idanna, ne attidebaz giigisade fanan taanii kiittidanni fana katama ubbanne woosa keetsta cimuntsana doorode fana.

⁶ Woosa keetsi cima borinttoosa, fettii machi azini, woga balera woy kiitinttanxera asi boroosse ammanze na7untsi yeze asi maaqqades beezane.

⁷ Woosa keetsti cima Xoozze oocha hyadara ekkide gisho borinttoosa, uturtoosa, ellisi zhilidhoosa, matsinttoosa, ohe medhdhosa, beezoosse bazis dafinttoosa maaqqodes beezane.

⁸ Yezin zaqqo morkkiza, lo77o baz ubba kadhiza, qofara yezaya, xillo, geeshin fana ahizaya maaqqades beezane.

⁹ Melluntsana turii timirttera mintsitsodesin yinna timirttito ixizuntsana mahodes fa tamaride ammantsize qaaltte miinggi eqqodes beezane.

¹⁰ Kiitinttoosuntsi, fatstsoosse ohe ohintizuntsi, cimmizuntsi aatsii garrazintte woga naagize gaama asunts yene.

¹¹ Un beezoosse ogera miishe denggodes koyi, tamarssodes beezoosse baz tamarssitera kara asuntsana ubba iissize gisho un timirttito teqqodes beezane.

¹² Un nabuntsappa fetay, «Qarxeese asunts ubba wode worddo ohinttane; iita xootsuntsana, azal7a zhimbbara»* yagayda.

¹³ Hyanna markkatitsita turii markkatitsi. Yinnii gisho, untis turii ammano yessade fana untana seero.

¹⁴ Turo ixixize asunts timirtiton Ayhudunts fatstsoosse tosse si7aame fana untana seero.

¹⁵ Geeshshuntsis ubbanna geeshi, yezin tununtsisin ammanoosuntsis un qofttan wozintta tunide gisho untis akkon geeshi maaqqoos.

¹⁶ Un nu Xooz erane ga7ine, yezin fa oochite eza kaddane. Un ixinttiduntsana, kiitintoosuntsanan lo77o oocha ubbas maaqqoosuntsana.

2

¹ Yezin neenii luule timirtte tamarssodes beezane.

² Cima dhiiratsuntsii fana ahizuntsana, woppu gayduntsana, bonchhinttiduntsana, ammanora, siiqoran dandda7ara, mintsii maaqqade fana zoro.

³ Yinnii gaaran, cima maachuntsi fa yestte geeshuntsana, zuuzinggoosuntsana, ushshi amotitsi baayzuntsana lo77o baz tamarssizuntsana maaqqade fana tamarssode.

⁴ Un yinnii fana hyaniko na7atits maachuntsi fa azinuntsanan fa na7untsana siiqode fana tamarssodes beezane.

⁵ Xoozze qaala boruntaame gaar fana ahizuntsana, geeshshuntsana, fa kara oochchizuntsana, kara fa azinuntsis kiitintizuntsana maaqqade fana na7atits maachuntsana tamarssode zoro.

⁶ Yinnii gaar, yidhdho dhiiratsuntsii fa ommito ahode fana zoro.

⁷ Neenii ne ommito lo77o oocha ubbanne untis aazize maaqqo. Neenii ne timirttite turon ammaninttidaya maaqqo.

⁸ Nu morkkuntsi nuna zigirodes mikinaate maaqqize baz untis dhabin un yeellidhode fana ne borunttoose lo77o ohe ohinto.

⁹ Aruntsii ubba baza fa laatstsuntsis kiitinttode fana, untana ufayssode fanan untara lallaame fana zoro.

¹⁰ Un fa laatstsuntsappa miishe kaystippe. Yinnan, nuna ashshize Xoozze timirtte, ubba ogera kadhinttidaya maaqqade fana fa oochchize oochite amminnttiduntsana maaqqizanno beezode fana untana zoro.

¹¹ Asi ubba ashshize Xoozze aadho keehatitsi qonccida.

¹² Ye aadho keehatitsize, nu nagartton hyanna alame amuto ashshii, hyanna wodite nu ommito naagii, turii ayyaana yessaran xillotitsara yessade fana nuna tamarssane.

¹³ Yinnii fana nuunii anjjinttide ufays maaqqide damma Xoozzan nuna ashshize Yesuus Kiristoosa bonchcho qonccitsito naagane.

¹⁴ Iita oocha ubbappa nuna wozodesin lo77o baz oochchodes ammudhize fa geeshi asi kessodes nu gisho fana aatsii inggida.

¹⁵ Neenii hyanno tamarssode; kumutsi adetitsi wolqqara zoro, seero; ooden nena leqqippe.

3

Ammanze as oocha

¹ Asuntsi worzha ahizuntsis, adetits wolqqa yezuntsis aadatitsara kiitinttode fana, lo77o oocha ubba oochchodes giiginttiduntsana maaqqade fana qoppizo.

* **1:12** Yinno yaga7i ohide nabize Ephimenddesa ga7inttane. **2:15** Maz. 130:8; Keze 19:5; Mahe 4:20; 7:6; 14:2; 1 Phex. 2:9

² Mahin un oodellan iita ohintaame fana, saro asi maaqqade fana, dalggan as ubbas aada maaqqade fana zoro.

³ Nu zaga eeyuntsana, kiitintoosuntsana, balinttizuntsana, dumma dumma asho ufayssisin amos aro fana maaqqiduntsana. Nu iitatitsaran qinaatera kumiduntsana; nuunii asi ixizuntsana, asin nuna ixizuntsana.

⁴ Yezin ashshize Xoozze keehatitsin siiqo qonccide wode

⁵ nu oochchide xillo oocha gisho baayzin fa maarotitsiti gisho nuna ashshida. Nuna E ashshidanna, lam7intsa yelintte meecintteran Geeshi Ayyaana baggara inggide kille de7or.

⁶ Ye Ayyaanza, Xoozii nuna ashshize Yesuus Kiristtoosa baggara nuulla afa gaantsi gussida.

⁷ Fa aadho keehatitsiti baggara nuna xillizii medhina de7o laata ufayssi aykkode fana yinno oochchida.

⁸ Hyay qaalize ammninttide qaala. Xoozza ammanzuntsi lo77o oocha oochchodes giigiduntsana maaqqade fana ne hyanna qaalto mintsii ohode fana ta koyane. Hyantses as ubbas lo77on maaddize baz.

⁹ Yezin eeyatitsi lalleppan, kochchi faydeppa, kachchafan higge mikinaatera denddize lalleppa naagintto. Yinna maaden tirfe baayze baz.

¹⁰ Shaakkintte medhdhize attsa tiino zoro; lam7intsa kacco yinnippa suuba eeppa hyaakko.

¹¹ Yinnii gaarize asi wobbon nagaranchcho; E faalla afa firddizanno ero.

Wurssutsi zore

¹² Taanii sila yeyga aatstsodes qoppide gisho Arxemaasa woy Tikiqoosa neego kiittize wode ne taago Niqophiliyoona katama yo7odes elliso.

¹³ Higge eranchcha Zeenasan Aphiloosa oge hyanggize wode untis koshshize baz faccaame fana untana maaddo.

¹⁴ Nu asuntsin fatstsoosse asi maaqqii attaame fana faas koshshize baz denggode fana lo77o oocha oochchodes miinggi tamaaro.

¹⁵ Taara yeze ubbuntsi nena saro gaane; ammanora nuna siiqize asuntsana saro ga7o.

Xoozze aadho keehatitsita yin ubbuntsara maaqqe. Amin77e.

Phawuloosa Filmmoonas Xaafide Kiita Gele

Filmmoonas erintide ammanze asi. E Qolaasiyasa woosa keetsta asi maaqqikaayzara attoos. Filmmoonas Anasmoosa gaaze aro yene. Ye arize fa laatstseppa bettii qitide wode achi keetsta yeze Phawuloosara yellintida. Anasmoosa Yesuusa ammanode gaar oochchide Phawuloosa. Phawuloosa Filmmoonas xaafide kiitiza, Filmmoonas suub maaqqii eego hyanggize fa arizera giigode fana qoppizane. Gujjii hyatte Anasmoosa ammanze as maaqqide gisho yikkeppa suuba ammanze ishe fana eza mokkii ekkode gaar fattin aro fana eza faydaame fana ees ohida.

Aafe Qofuntsi

Saritse 1-3

Galatan woosa 4-7

Phawuloosa Anasmoosa gisho Filmmoonas woossida 8-21

Xaatsi qofa 22-25

¹ Taanii Phawuloosa, Yesuus Kiristtoosa gisho achcha yezayin nu ishe Ximotiyoosa, nuura oochchize nuunii kadhize Filmmoonas,

² yinnii fana ne kara shiiqize ammanzuntsis, nu mishta Afibiyasasin nuura wolla yeze wottaddare Arkkiphaasas xaafide kiita.

³ Xoozza nu Adeppan nu Laatstse Yesuus Kiristtoosappa aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Filmmoonas siiqon ammanon

⁴⁻⁵ Neenii geeshshuntsana kadhizannon Laatstse Yesuusa ammanzanno taanii si7ide gisho Xoozza woossittera nena qoppize wode ubba ta Xooz galatane.

⁶ Neenii ne ammantto melluntsis shaakkizanna nuus Kiristtoos Yesuusa baggara ye7ize lo77o baz ubba erode fana taanii Xooz woossane.

⁷ Ammanzunts wozintta ne oochite shemppide gisho ta ishaya, taanii ne siiqite gaama ufayssin mintsitimo denggida.

Phawuloosa Anasmoosas woossida woosa

⁸ Yinnii gisho, neenii oochchodes beezzebaz oochchode fana nena kiittodes Kiristtoosa baggara taas mintsii qofa yene.

⁹ Taanii, cimise Phawuloosa, Kiristtoos Yesuusas hyatten achi keetsta yezay, siiqora nena woossane.

¹⁰ Taanii achi keetsta yezitera Kiristtoosara taas na7a maaqqide Anasmoosa gisho nena woossane.

¹¹ E zaga nena maaddoos, yezin hyatte nenan tanan turippa maaddode asi.

¹²⁻¹³ Taanii wozinappa kadhize Anasmoosa neego dakkida. Taanii Wonggele gisho acinttii yezin, ne gisho mahi tana maaddode fana ta kale eza ashshodes koyda.

¹⁴ Yezin ne qofa gaar oochchodes koydap attin neera zorinttikaayzara wolqqara akkon oochchodes koyoos.

¹⁵ Anasmoosa eerats wode neeppa shaakkinttide, oode erode maaqqii ubba wode neera yezikaayzara attaama.

¹⁶ Yikke, hyannippa suuba Anasmoosa aro baayzin aroppa E gaama aadhane. E taas akko gaar siiqo ishe! Mahi E nees asho baggaran Laatstse baggara aadhide ishe.

¹⁷ Yikke, neenii tana nees lagge gaazebaz maaqqiko tana morkkizannifana eza mokko.

¹⁸ E nena qohide baz woy ees gale yeziko taappa ekko.

¹⁹ Yinna acito ta ciggada ga7i taanii, Phawuloosa, ta kushite xaafane. Neenii taas ne shemppito galidhii bettidaya taanii nena tiirissades koshshoos.

²⁰ Ta ishayo, Laatstse baggara neepa maade denggodes koyda. Kiristtoosa baggara tana mintsitso.

²¹ Taanii gaydannifa gaama ne oochchodanno erii mahi ne taas kiitinttodanno ammanii hyanno xaafane.

²² Xoozii yin woosito si7i tana yinttago suub mahoda ga7i qoppize gisho taas aqize keetsi giigizo.

Wurssutsi saritse

²³ Kiristtoos Yesuusa gisho taara achcha yeze Ephafira nena saro saro gaane.

²⁴ Mahi taara wolla oochchize Marqqoosa, Arsxirokoosa, Deemasen Luqasa nena saro saro gaane.

²⁵ Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsita yinttara maaqqe.

Ibraawe Asuntsis Xaafinttide Kiita Gele

Hyay kiitize xaafinttidanna, damma madha yellin, fa ammantto ashshodes ukkide ammanze asuntsis. Hyay maxaafize xaafize, Yesuus Kiristtoosa wurssutsin turii Xoozze qonccitsi maaqqidanno Ibraawe asuntsis beezane. Yinna ammanze asuntsi fa ammantte minggode fana untana mintsitsane. E yinne hyaydzdzii aafe qofa waanna mahi beezane.

1. Yesuusa fa ekkide madhite Ades turo kiitinttide medhina Xoozze Na7a. E Xoozze Na7a maaqqide gisho Gal77a Caaqo wode yeze nabuntsappa, kiitanchchuntsappan Museppa kattara.
2. Yesuusa Gal77a Caaqo kahinuntsappa gaama aadhize medhina kahine maaqqidanno Xoozii fa ommite markkidhida.
3. Yesuusa baggara ammanze asi nagarappa, zhashimoppa hyayqoppa attane. Yesuusa kahinunts hyalaqa maaqqidanni gaar, zaga Ibraawunts ammano wogaran hayaars zharshora dasho fana benttize atotitsito hyatte turo mahida.

Xaafize Isra7eele asuntsis taarikera gaama erinttide asunts ammano malla mahi ekkii (Zofa 11) hyay maxaafiza nabbabize asuntsana fa ammantte minggode fana qofizane. Yinnii fana, zofane 12 nabbabizuntsi fa aafito Yesuusalla afa gaddii, fa ammantte minggode fanan akko madhan waayen yellikon, un genccode gaar zorane. Wurssutsite zoren tiirize qaalara fa kiitto kusttane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa: Xoozii Kiristtoosara qonccidanno 1:1-3
 Kiristtoosa kiitanchchuntsappa kattara 1:4—2:18
 Kiristtoosa Museppan Iyyaasuppa kattara 3:1—4:13
 Kiristtoosa kahinetitsita kattara 4:14—7:28
 Kiristtoosa caaqita kattara 8:1—9:22
 Kiristtoosa zharshita kattara 9:23—10:39
 Ammanora yeze 11:1—12:29
 Xoozza ufaysse 13:1-19
 Anjjon xaatsi qofa 13:20-25

Na7ay kiitanchchuntsappa kattara

¹ Zaga Xoozii, nu aduntsis nabunts baggara dumma dumma ogera gaama wode ohida.

² Yezin hyanna wurssutsi wodite ubbanno eza laatizide mahi alamito E baggara medhdhide fa Na7ay baggara nuus ohida.

³ Na7ay Xoozze bonchcho foo7izen kumutsi Xoozze Xoozzetitsito ekkii, fa wolqqa qaalara hyanna alamito katii aykkida. Asuntsana un nagarappa geeshidannippa suuba Ubbappa kattara Xoozze mizaqi zalara salo bettida.

⁴ Ees ingginttide suntsita kiitanchchuntsi suntsappa kattara maaqqidanni fana E untappa kattara.

⁵ Yikke, Xoozii kiitanchchuntsappa oodego,
 «Neenii ta Na7a;
 ta hyayno nees ade maaqqida» gaydo?

Woy mahi oodego,
 «Taani ees ade maaqqada;
 ezin taas na7a maaqqada» gaydo?

⁶ Mahi Xoozii fa anggis Na7aya hyanna alamite kiittitera,
«Xoozze kiitanchchuntsi ubba ees goyno»
yagayda.

⁷ Xoozii kiitanchchuntsi baz ohitera,
«Xoozii fa Kiitanchchuntsana ayyaana,
fa aruntsana tama loxe mahine»
yagayda.

⁸ Yezin fa Na7ay baz ohitera,
«Xoozzayo, ne ka7itumtta medhinas yene.
Ne ka7itumtto ne xillotitsara aho.

⁹ Neenii xillotitsi kadhida; iita ixxida.
Xoozii, ne Laatstse, nena ne lagguntsappa aatsii doorida,
ufays zayte* nena tizhida»
yagayda.

¹⁰ Xoozii mahi,
«Laatstsayo, tiino neenii sa7a medhhdhida;
saluntsi ne kushe oocha.

¹¹ Yentses ubba dhaboda;
yezín ne yessada.
Un ubba afula fana hyal7oda.

¹² Ne magaraja fana xaaxoda;
mahí un afula fana cinggoda.
Yezín neenii ubba wode nena;
ne beritan hyal7oos»
yagayda.

¹³ Yezín Xoozii kiitanchchuntsappa oodego,
«Taanii ne morkkuntsana ne tohita
yedhhdhize bessi mahode wontsis,
hyanne taappa mizaqi zalara betto» gaydo?

¹⁴ Kiitanchchuntsi ubba atotitsi denggodes yeze asuntsana maaddodes Xoozii kiittide
ayyaanuntsana baane?

2

Damma anjjo

¹ Yinnii gisho, nuunii si7ide turippa melle besa ekinntaame gaar yinna si7idanno
mintsii naagodes beezane.

² Yikke, kiitanchchuntsi baggara ohinttide qaaltta turo maaqqiko, eza qohen
kiitinttanxi ixse firda ki7izebaz maaqqiko,

³ yeezin, nuunii hyannii gaar damma atotitsi koyoos gayko, wayzi attode? Tiino
Laatstsii fa ommite yinna atotitsito ohida; mahi eeppa si7iduntsi nuus geeshi
markkidhida.

⁴ Mahi Xoozii mallaran, kille bazara, dumma dumma kille baz fa qoftti gaar
inggide Geeshi Ayyaana imotitsara markkatitsito mintsida.

Yesuusa asi maaqqida

⁵ Xoozii hyanna nuunii ohize tiinoppa ye7ode alamito, kiitanchchuntsis ahizikaaya.

⁶ Geeshi Maxaafite fettii besa hyannigaara yagayda:
«Neenii asis qoppodes asi akko?

Woy neenii eza naagodes as na7ay akko?

1:6 Mahe 32:43 **1:7** Maz. 104:4 **1:8** Maz. 45:6-7 * **1:9** *Ufays zayte*: E ka7itize wode asuntsi ufayssara
loytsi eza ka7itisizanno beezane. **1:10** Maz. 102:25-27 **1:13** Maz. 110:1 **2:6** Maz. 8:4-6

⁷ Ne E kiitanchchuntsappa xiqina eeratsida;

E ommite bonchchon nashsho barneexa gaddida.

⁸ Mahi ubbabazito E tohitippa oomora gaddida»

yagayda. Xoozii ubbabazito ees ahize wode ees aqikaayze bazi akkon baaya. Yezin hyatte ubba bazi ees aqodera nuunii hyaga bi7ikaaya.

⁹ Yezin nuunii kiitanchchuntsappa xiqina eeride Yesuusa be7ine. Xoozze aadho keehatitsiti baggara Yesuusa as ubbas hyayqqida. E waaye hyayqo hyayqqide gisho bonchchon nashsho barneexa E ommite gaddida.

¹⁰ Ubba bazi eesin E baggara medhinttide Xoozii, gaama na7untsana faara bonchchisades un atositsitis omma, Yesuusa waayto folo mahodes ees beezane.

¹¹ Yesuusan yentsi E geeshide asuntsi ubba fettii ade na7untsana. Yesuusa untana, «Ta ishuntsana» ga7i xeeqodes yeellidhoosanna yinnisi.

¹² Yesuusa,

«Taani ne suntsito ta ishuntsis awaajjoda;

worzha shiiqite nena galatoda»

yagayda.

¹³ Mahi E, «Taani ta ammantto eella afa gaddoda» Mahin, «Xoozii taas inggide na7untsara ta hyanne yene» yagaane.

¹⁴ Na7untsi ashon suutsi yezuntsana maaqqide gisho Yesuusan un fana asi maaqqida. E yinno oochchidanna, hyayqolla afa wolqqa yeze Xalahiza fa hyayqite dhabsodes.

¹⁵ Mahi fa yeze berite ubba hyayqo zhashmora aridhdhii yezuntsana arotitsappa kessodes.

¹⁶ Turo Yesuusa yi7idanna Abrahamama kochchi maaddodes fattin kiitanchchuntsana maaddodes baaya.

¹⁷ As nagara atto ga7inttode fana Xoozze tiino maarize ammaninttide kahinunts hyalaqa maaqqida. Yinnii gisho, E ubbabazite fa ishuntsana aazodes beezane.

¹⁸ E fa ommite fatanara waayinttide gisho fattaninttizuntsana maaddodes dandda7ane.

3

Yesuusa Museppa kattara

¹ Yinnii gisho, Xoozii xeeqide geeshi ishuntso, nu ammanora Laatstso ga7i xeeqize hawaaren kahinunts hyalaqa Yesuusa bo7ote.

² Muse Xoozze Keetsta ubba ammaninttidanni fana Yesuusan fana dooride Xoozses ammaninttidaya.

³ Keetsti keexizay keetsitifa aadhii bonchchinttizanni fana Yesuusa Museppa aadhize bonchcho ekkodes beezane.

⁴ Feta feta keetsiza keexide asi yene, yezin ubbanno giigizide Xoozii.

⁵ Muse Xoozze Keetsta ubbanne ammaninttide aro maaqqii, Xoozii tiinoppa gawudebazis markka maaqqida.

⁶ Yezin Kiristtoosa Xoozze Keetsite na7a fana ammaninttidaya. Nuunii ekkoda ga7i naagize ufaysito mintsii naagiko Xoozze keetsti maaqqane.

Xoozze asis yeze shemppo

⁷ Yinnii gisho, Geeshi Ayyaana gaazanni fana, «Hyayno yin Xoozii gaazanno si7ize wode

⁸ akko baayze sa7a fattanize qamma,
yin aduntsi gene hyanttidanni fana,
yin wozintto mintsippete.

⁹ Yin aduntsi tana fattanida;
oyttam bere ta oochito bi7ida.

¹⁰ Yinnii gisho, ta yentsi yeletuntsana kacci,
«Un ubba wode fa wozintte balane;
ta ogito erikaaya» yagayda.

¹¹ Yinnii gisho, taanii zhilora caaqqii,
«Ta shemppo besito mulon geloos» yagayda»
yagaane.

¹² Ta ishuntso, yinttappa ooden, de7o Xoozzeppa yinttana shaakkize iitan
ammanoose wozina yezaame gaar naaginttote.

¹³ Yinttappa ooden nagara balitsin, fa wozintto mintsame gaar «Hyayno» ga7intti
xeeginttoderam qammite qammite fete fetera zorinttote.

¹⁴ Nu tiino ammantto nuunii wurssutsi yellodes mintsii naagiko, Kiristtoosara
wolla shaakkinttizuntsana.

¹⁵ Geeshi Maxaafite,
«Hyayno Xoozii gaazanno yin si7ize wode
ye wode un cubbora hyanidanni fana,
yin wozintto mintsippete»
yagayda.

¹⁶ Xoozii gaazebaz si7i cubbudhiduntsi oode? Muse Gibxxeppa kaalitsi kesside
ubbuntsana.

¹⁷ Xoozii oyttam bere oona kaccido? Nagara oochchiduntsanan un ahita akko
baayze sa7a wodhdhii attide asuntsana baane?

¹⁸ Mahi Xoozii, «Ta shemppo besito geloos» yaga7i caaqqidanna, ees kiitinttanxide
asuntsana baane?

¹⁹ Yikke, un yinna shemppo besito gelanxidanna ammanikaayze gisho
maaqqidanno nu be7ine.

4

¹ Yikke, Xoozii nuna fa shemppo besito geltsoda gayde qaalta hyaga tiino yeze
gisho yinttappa ooden yinna shemppo besito gelanxi attaame fana naaginttoda.

² Unttis misiraachcho qaala sabbakinttidannifana, nuusin sabbakinttida. Yezin un
si7ide qaalto ammanii ekkikaayze gisho untana maaddikaaya.

³ Maaqqikon, alame medhinttidannippa aykkii Xoozze oochita folinttida
maaqqikon, Xoozii,

«Taanii ta zhilora caaqqi,
ta shemppo besito mulon geloos»
gaydannigaara, nuunii ammaniduntsi E shemppo besito geloda.

⁴ Laappuntso qammabaz fettii besite, «Xoozii laappuntso qammite fa oocha
ubbannippa shemppida» yagayda.

⁵ Mahin yinna besite, «Un ta shemppo besite mulon geloos» yagayda.

⁶ Tiino misiraachcho qaala si7i kiitinttanxi shemppo besito gelikaaya. Yeykon, hyatte
yinna shemppo besito gelode fettii fettii asuntsi yene.

⁷ Yinnii gisho, Xoozii, «Hyayno» ga7i xeegittera fettii qamma nuus qaxaro inggi
ersida. Gaama wodeppa suuba Xoozii Dawute baggara,

«Xoozii gaazebaz hyayno yin si7ize wode
yin wozintto mintsippete»
yaga7i ohida.

⁸ Iyyaasu unttis shemppo inggidebaz maaqqizeko, Xoozii melle qammabaz suubappa ohoos yeshsha.

⁹ Yikke, Xooz asis Sambbata shemppo hyaga naaginttii yene.

¹⁰ Xoozze shemppo besito gelize ooden, Xoozii fa oochchitippa shemppidannifana ezin fa oochchitippa shemppoda.

¹¹ Yinnii gisho, ooden yentsi asunts kiitinttanxi ixxidanno kaallii, gol7aame fana Xoozze shemppo besito gelodes minggoda.

¹² Xoozze qaala de7on oochchizaya. Lam77i zalara leefinttide mashshappa aadhii oco. E shemppo, ayyaana, shazhan kolizen yellodes gelii caddane. Mahi as wozintte yeze aachinttide qofan amuto shaakkii firddane.

¹³ Xoozze tiino aachinttide akko medhetitsin baaya. E aafti tiino ubba bazi qonccen kallo yene. Nuunii mahe inggodes beeze E tiino.

Damma kahinunts hyalaqa Yesuusa

¹⁴ Yikke, salo kezide damma kahinunts hyalaqize, Xoozze na7ay Yesuusa, nuus yeze gisho nu ammantto mintsii naagoda.

¹⁵ Nu kahinunts hyalaqize nu labbize wode nuus yiqsinttodes dandda7izaya. E nagara oochchikaaya, yezin nu fana ubba baza fattaninttida.

¹⁶ Yikke, maarotitsi ekkodesin maade koshshize wode aadho keehatitsi denggodes aadho keehatitsita yeze bessa Xoozze ka7itumo araatago zhashimo baytsi shiiqoda.

5

¹ Fettii fettii kahinunts hyalaqa asunts giddappa doorintti, Xoozara yeltsize baza as gisho imon nagara zharsho zharshodes shuumunttane.

² E fa ommite labbitsi maaqqide gisho eroosuntsisin balinttiduntsis yiqsinttodes dandda7ane.

³ E fa nagara gishon as ubba nagara gisho zharsho zharshodes beezanna yinnisi.

⁴ Ooden hyanna bonchchito faas ekkodes dandda7oos, yezin Aarona kahinunts hyalaqa maaqqades xeeqinttidanni fana Xoozara xeeqinttodes beezane.

⁵ Yinnii fana, Kiristoosa kahinunts hyalaqa maaqqize bonchchito faas ekkikaaya. Yezin Xoozii eza,
«Neenii ta Na7a.

Hyayno ta nees Ade maaqqida»
yagayda.

⁶ Mahi melle bessa,
«Malkkexaadiqe kahine shuuma maaqqidanni gaara,
neenii medhinas kahine maaqqada»
yagayda.

⁷ Yesuusa asi maaqqii hyanna alamite yeze wode fana hyayqoppa ashshodes dandda7ize Xoozza gaama yeeforan afuttsara woossida. E, Xooz bonchchii kiitinttide gisho Xoozii E woosito si7ida.

⁸ Yesuusa Xoozze Na7a maaqqikon ekkide madhite kiitintte taaarida.

⁹ Yinnen, Yesuusa fa oochito folidannippa suuba faas kiitinttize ubba medhina atotitsi demmade fana oge maaqqida.

¹⁰ Yinnan Xoozii Malkkexaadiqe shuuma fana kahinunts hyalaqa mahi eza shuumida.

Ammanora labbaame fana ingginttide naagize

¹¹ Hyanna nu ohitilla afa gujjii ohodebaz gaama bazi yene, yezin yin qofta eeratsi maaqqide gisho yinttis ohi geltsodes waayitsane.

¹² Yin hyannii wode asttamaare maaqqades beezane, yezin Xoozze qaala tiino timirtte yinttana mahi tamarssize melle asi koshshane. Yin mintsii katstsa maades dandda7oose gisho maatsi koshshane.

¹³ Maatsi shichinttize ooden zhooga na7a maaqqide gisho lo77on iita shaakkii eroos.

¹⁴ Yezin mintsii katstsa koshshize lo77on iita shaakkize era yeze wozinaama asis.

6

¹ Yikke, Kiristtoosa baz tamarssize tiino timirttito ashshii Kiristtoosa gidda wozinaamunts timirttego yedhdhote. Hyayqo kaalitsize oochappa maaqqize bazin Xooz ammanebaz tiino timirttego suuba maaqqoos.

² Yinnii fana, xinqqate baz,* kushe gaddebaz, hyayqoppa denddo bazin medhina firddabaz mahi tamarroos.

³ Xoozii gayko nu yinno oochchoda.

⁴ Fettii tohe foo7o foo7iduntsana, salo imo ekkiduntsana, Geeshi Ayyaanappa gishinttiduntsana,

⁵ lo77o Xoozze qaalan tiinoppa ye7ode alamtti wolqqa bi7iduntsana,

⁶ suubappa kaddiduntsana nagarappa lam7intsa mahodes dandda7inttoos. Akkos gayko, un fa dhabes Xoozze Na7a mahi suxxize gaar masqalalla afa eza suxxanen as tiino kawushshane.

⁷ Ubba wode Eella afa bukkize ira uzhi, wootize atstsa maaddize katstsa inggize sa7ita Xoozara anjjinttidanno.

⁸ Yezin anggatsin kinchchikelo dolize sa7ita akko bazin maaddoos; iis baadditsi ukkida; wurssutsite michinttoda.

⁹ Nu siiqo ishuntso, nuunii hyannii gaar ohize baz maaqqikon, yinttana atotitsago kaalitsize lo77o baz yinttis yezanno erane.

¹⁰ Xoozii luule firddizaya. Xoozii, yin oochchide oochchiton zaga maaqqin hyatte ammanzuntsana maaddii, ees yeze siiqito beezidanno botoos.

¹¹ Yin ubba ufayssara naagizanno denggode wontsis hyanna mintsitumtto folo yellodes beezode gaar nu amudhdhane.

¹² Yin ammanoran dandda7ara naagize ufayssito laattize asi maaqqade gaar fattin azal7a maaqqade gaar koyoos.

Xoozii inggide ufaysita so7izoos

¹³ Xoozii Abrahama inggoda ga7i caaqqide wode faappa aadhize melle damma baayze gisho fa ommite caaqqida.

¹⁴ Eego, «Taanii nena anjjoda; ne zartto gantsoda» yagayda.

¹⁵ Abrahama dandda7ara naagii Xoozii inggoda gayde ufaysito ekkida.

¹⁶ Asi caaqqitera faappa dammize asara caaqqane; yinna caaqita ga7inttidebaz mintsii, lalle ubba hyaasane.

¹⁷ Yinnii gisho, Xoozii fa laaminttoose qofa ufays qaala laattizuntsis qonccissades koyde gisho caaqora mintsida.

¹⁸ Xoozii worddidhdhoos. E ufays qaalttan caaqita, lam77untsin laaminttoos. Hyanna lam77i bazite nu tiino yeze ufayssito aykkodes dandda7ode fana kate denggodes eego aachinttide nuunii, damma mintsitimo denggoda.

¹⁹ Hyanna ufayssita nu shemppitis, markkabe en7inttaame fana mintsii aykkize meqo fana. Yinna ufaysita magaraajjafa suuba zalara yeze geeshi bessa gelida.

²⁰ Yesuusa Malkkexaadiqe shuumatitsiti fana medhinas kahinunts hyalaqa maaqqii, nu gisho nuuppa tiinii yinna bessito gelida.

5:12 1 Qoro. 3:2 * 6:2 **Xinqqate baz:** Hyanna besite xinqqate baz ga7inttidanna dumma dumma geeshe wogabaz ohodes. 6:8 Medho 3:17-18 6:14 Medho 22:16-17 6:19 Leewe 16:2 6:20 Maz. 110:4

7

Kahinze Malkkexaadiqe

¹ Malkkexaadiqe, Saaleme Kaati, Ubbappa kattara Xoozze kahine. Ye Malkkexaadiqe Abrahamana kaatuntsana olii gamii maaqqadara eera yellintti eza anjjida.

² Abrahamana fa di7idebaz ubbappa ees asraata kessii inggida. Malkkexaadiqe suntsita tiino «Xillotits kaati», lam7intsa, «Saaleme kaati» bilitsita, «Sarotits kaati» ga7e.

³ Malkkexaadiques inda woy ade woy kochchi faydo baaya. E yeletitsitis dendo woy E yesttis folo baaya, yezin Xoozze Na7a aazize maaqqii medhinas kahine maaqqane.

⁴ Malkkexaadiqe akko gaar damma yezako bo7ote. Nu adunts mayze, Abrahamana, fa di7idebazappa ees asraata inggida.

⁵ Kahine maaqqide Leewe kochchi Isra7eele asappa, yentsesin Abrahamana kochchi maaqqide fa ishuntsappa asraata ekkode gaar higgita kiittane.

⁶ Malkkexaadiqe Leewe kochchi maaqqanxikon Abrahameppa asraata ekkida; ufays qaala yeze Abrahamana anjjida.

⁷ Geezay anggisepa anjjinttizanna lallizos.

⁸ Fettii baggara, asraata ekkizuntsi hyayqize asuntsana, yezin melle baggara asraata ekkizuntsi de7o yene yaga7i ohinttida.

⁹ Yikke, asraata ekkize Leewe, Abrahamana baggara asraata inggida gawudes dandda7inttane.

¹⁰ Akkos gayko, Malkkexaadiqe Abrahamana yelinttize wode Leewe yelinttikaayzebaz maaqqikon, fa mayze Abrahamana bunqite yene.

¹¹ Isra7eele asuntsis higge Leewe kahinetitsi baggara ingginttida. Hyanna Leewe kahinetitsita folo maaqqide baz yezako Aaronanni fana maaqqikaayzin, Malkkexaadiqe fana melle kahine shuumodes akkos koshshido?

¹² Yikke, kahinuntsi laaminttize wode higgitan mahi laaminttodes beezane.

¹³ Hyay nu E baz ohize atitse melle kochchi; E kochchitippa ooden zharsho besa kahinetitsa oochchikaaya.

¹⁴ Nu Laatse Yihuda kochchappa yi7idanna erinttizanno. Maaqqo yezin, Muse kahinuntsibaz ohitera Yihuda kochchi baz akkon ohikaaya.

¹⁵ Malkkexaadiqe fana melle kahinunts yi7idebaz maaqqizako hyanna nu ohizanna aadhii qonccoda.

¹⁶ E kahine maaqqidanna dhaboos de7o wolqqite fattin E mayze higgiten wogite baaya.

¹⁷ Geeshi Maxaafize,
«Malkkexaadiqe kahinetitsi fana,
neenii medhinas kahinunts»
yaga7i markkidhane.

¹⁸ Tiino higgita labbide bazin maaddoose baz maaqqide gisho shaarinttida.

¹⁹ Muse higge akkora folo oochchodes dandda7ikaaya. Yezin nuunii E baggara Xoozago shiiqize ubbappa aadhize ufays qaala nuus ingginttida.

²⁰ Kiristtoosa kahine maaqqize wode Xoozii caaqqida, yezin melluntsi kahinunts maaqqize wode yinnii fana caaqo baaya.

²¹ Yezin Yesuusa caaqora kahine maaqqida. Xoozi ga7i caaqqida;
«Laatstsii caaqqida; E fa goftto laammoos;
«Neenii medhina kahine» »
yagayda.

²² Hyanna caaqitii baggara Yesuusa nuus ubbappa aadhize qaala caaqitis waase maaqqida.

²³ Kahinetitsi medhinas oochaame fana hyayqo untana kayde gisho tiino kahinuntsi faydita gaama.

²⁴ Yezin Yesuusa medhinas yeze gisho E kahinetitsito melle laattoos.

²⁵ Yinnii gisho, E ubba wode un gisho woossodes medhina yeze gisho Xoozago E baggara ye7izuntsana folo ashshodes dandda7ane.

²⁶ Yikke, nuus koshshize baz inggize, geeshi, boren tuna baayzuntsi, nagaranchchuntsappa shaakkinttidayin saloppa aadhii dhoqqa yeze kahinunts hyalaqa nuus koshshane.

²⁷ E hyankko kahinunts hyalaquntsi gaar tiino fa nagartti gisho kaallii as nagartti gisho qammite qammite zharsho zharshodes koshshoos. E fana zharshide wode lam7intsoosse ogera fettii tohe fana zharshida.

²⁸ Muse higgita labbitsi asi kahinunts hyalaqa mahi shuumane. Yezin higgefa suuba yi7ide caaqo qaaltta medhina folo maaqqide Xoozze Na7aya shuumida.

8

Yesuusa nu kahinunts hyalaqa

¹ Nuunii ohize damma bazita hyanno. Salo Ubbappa kattara Xoozze araatappa mizaqi zalar bettide hyay fana yeze kahinunts hyalaqa nuus yene.

² E asara maaqqikaayzin Laatstsara eqqide turii dunkkaantte Xoozze Keetsta oochchane.

³ Kahinunts hyalaqa ubbanna imon zharsho zharshodes shuumunttane. Yinnii gisho mahi, ye kahinze zharshodes fettibazi yessades koshshane.

⁴ Higge kiittizannifana zharshize kahinuntsi yeze gisho Kiristtoosa sa7a yeze baz maaqqizako kahine maaqqoos.

⁵ Un kahinetitsa oochchize dunkkaantta salo yezes aazizen dasho. Muse dunkkaane essize wode Xoozii eego, «Taanii nena derella afa beezide aazize kaallii oochcho» yagayda.

⁶ Yezin Yesuusa igintsize gidida maaqqide caaqo, tiino caaqoppa aadhizannifana E ekkide oochita untisittippa aadhane. Yinna eqqidanna aadhize caaqo qaalara.

⁷ Tiino caaqite bala baayze baz maaqqizako lam7intsa caaqo koshshoos.

⁸ Yezin Laatstsii untana borii, hyannigaara yagayda:

«Taanii Isra7eele asuntsaran Yihuda asuntsara
kille caaqo caaqqize wode ye7oda.

⁹ Yinna caaqita ta un aduntsana Gibxxe sa7appa kushito aykkii,
gochchi kesside wode untara caaqqide caaqitii gaar baaya.

Un ta caaqite ammaninttikaayze gisho
taanii untana olii ashshida yagayda Laatstsii.

¹⁰ Yezin yikkeppa suuba Isra7eele asuntsara
ta caaqode caaqita hyanno yagayda Laatstsii.

Taanii ta higgito un guugite gaddoda;
un wozintte xaafoda.

Taanii un Xoozii maaqqada;
unttin ta asi maaqqada.

¹¹ Unttappa ooden fa dootsiza woy fa isha,
«Laatsti ero» yaga7i tamaarssoos.

Un eeratsappa damma yellodes
ubbuntsi tana eroda.

¹² Taanii un qohidanno atto gawuda;

un nagartto mahi qoppoos» yagayda.

¹³ Xoozii hyay caaqiza «Kille» ga7i xeegittera tiinosaya gal7izida. Yikke, gal7izen cinggide dhabize wode yellida.

9

Salo goynon sa7a goyno

¹ Tiino caaqitis Xooz goynize wogan sa7a Xoozze Keetstsi yene.

² Dunkkaane eqqida. Ize xomppe gaddize bessi, xarphezan Laatstse tiino gaddize boora yene; yinna besita Geeshi Bessi ga7inttane.

³ Lam7intsa magaraajjafa suuba zalara yeze besita Ubbappa Geeshi Bessi ga7inttane.

⁴ I gidda ixaane cugize worqqa saaxinen worqqara goozinttide caaqo Taabote yene. Ye caaqo Taabotize gidda manna yeze worqqa xaaro, aacide Aarona gufen Muse higge xaafinttide lam77i lochche shuchchuntsi yene.

⁵ Ye Taabotizeppa katta zalara maarotits goozitsi fa qefite aachize bonchcho kiruubele yene. Yezin hyatte hyanna ubbanno qonccizi ohodes dandda7oos.

⁶ Hyanna ubbanna hyannigaara giigidannippa suuba, kahinuntsi ubba wode fa oochito oochchodes dunkkaanttis tiino kifilite gelane.

⁷ Yezin kahinunts hyalaqa xalaala dunkkaanttis lam7intsa kifilite bereppa fettii tohe gelane. E yeyga gelittera fa nagartti gishon asuntsi erikaayzara oochchide nagartti gisho suutsi zharsho ekkikaayzara geloos.

⁸ Tiino dunkkaane eqqii yezin, Ubbappa Geeshi Bessi kanggize ogita hyaga bugunttikaayzanno Geeshi Ayyaana yinne beezane.

⁹ Yinna hyanna woditis aazize; Xoozses ingginttize imottan zharshita goynize atstse wozintto geeshodes dandda7oosanno hyanna beezane.

¹⁰ Yentses muntta baz, ushshibaz dumma dumma meechchi wogito ohizuntsana. Un kille woga ye7ode wontsis oochinttize bale woga.

¹¹ Yezin Kiristtoosa hyatte nu denggide lo77o bazis kahinunts hyalaqa maaqqii yi7ida. E gelide dunkkaantta damman folo. Yinna dunkkaantta as kushera oochinttikaaya mahi hyanna alamitibaz baaya.

¹² Kiristtoosa Ubbappa Geeshi Bessi gelize wode deeshi suutsin duro suutsi ekkii gelikaaya. Yezin medhina atotitsi inggodes fa suutsito ekkii lam7intsoose ogera fettii tohe gelida.

¹³ Deeshi suutsin kormma suutsi, michinttide okka budo, tunide asuntsalla afa wuxurkkin untana geeshizebaz maaqqiko,

¹⁴ medhina Geeshi Ayyaana baggara bore baayzin zharsho oochchii, Xoozis fana inggide Kiristtoosa suutsita, de7o Xooz goynode fana hyayqo kaalitsize oochappa nu wozintto wayzi aatsii geeshosa?

¹⁵ Yinnii gisho, xeeginttiduntsi Xoozii inggide medhina laata ekkode gaar Kiristtoosa kille caaqos gidda maaqqii igintsizaya maaqqida. Yinna hyanidanna asuntsi tiino caaqoppa oomora yeze wode oochchide nagarappa untana ashshodes E hyayqqida.

¹⁶ Yikke, keeke yeziko, ye keekide atstse hyayqita erinttodes koshshane.

¹⁷ Keekide atstse hyayqqiko E keekita minggane. Keekide atstse hyayqqanxi attiko E keekita oochchoos.

¹⁸ Melle atto yezin, tiino caaqitan suutsi baayzin miinggikaaya.

¹⁹ Muse higge kiita ubba asis ohidannippa suuba duro suutsin deeshi suutsi hyaatsara worqqii, zoqo duro isintsen hisophe tashe ekkii, maxaafize galliton asunts gallito wuxurkkane.

²⁰ Muse asuntsago, «Yin naagode gaar Xoozii kiittide suuts caaqita hyanno» yagayda.

²¹ Yinnii gaara, dunkkaanize galliton oochchize miishe ubbanni gallito suutsi wuxurkkane.

²² Turon higgita gaazanni fana eeratsibaz fattin ubba bazi suutsara geezhane. Suutsi lanttikaayzin maarotitsi baaya.

Yesuusa folo zharshintte

²³ Salo bazis aazize maaqqiduntsi ubba hyaars zharshora geeshshades koshshane. Yezin salo bazita fa ommite yinnippa aadhize zharshora geeshshades koshshane.

²⁴ Kiristtoosa turii Xoozze Keetstsis aazize maaqqide, as kushera oochinttide Ubbappa Geeshi Bessa gelikaaya. Yezin E hyatte nu gisho Xoozze tiino benttodes salo gelida.

²⁵ Kahinunts hyalaqize berite berite fa suutsi maaqqikaayzanno ekkii, Ubbappa Geeshi Bessa gelane. Yezin Kiristtoosa gaama tohe fana zharshodes salo gelikaaya.

²⁶ Yinnii gaara hyanide baz maaqqizako, Kiristtoosa alame medhinttidannippa aykkii gaama tohe waayinttodes koshshane yeshsha. Yezin hyatte wode wurssutsite nagara hyaasodes fana zharshi lam7intsoosse ogera fettii tohe benttida.

²⁷ Asi ubba fettii tohe hyayqqodes yinnippa suuba firddinttodes beezane.

²⁸ Yinnii fana, Kiristtoosa gaama asunts nagara hyaasodes fettii tohe zharshinttida. Yezin E nagara tookkodes maaqqikaayzin fana naagizuntsana ashshodes lam7intsa benttoda.

10

¹ Muse higge yo7odes yeze lo77o bazis dasho fattin fa ommite waanna baaya. Yinnii gisho, berite berite face baayzin zharshinttize zharshita goynodes shiiqize asuntsana folo mahodes dandda7oos.

² Higge untana folo mahodes dandda7idebaz maaqqizako un zharsho zharshizanno ashshoda yeshsha. Mahi goynodes shiiqize asuntsi fa nagartippa geeshshada; un wozinttan untana bala ga7i mootoos.

³ Yezin yinna zharshuntsi berite berite nagara qofizane.

⁴ Akkos gayko kormma suutsin deeshi suutsi nagara dhabisodes dandda7oos.

⁵ Yinnii gisho, Kiristtoosa hyanna alamite yi7ide wode hyannigaara yagayda: «Neenii zharshon imo koykaaya; yezin taas asho giigizida.

⁶ Neenii eexize zharshon nagara zharshite ufayttikaaya.

⁷ Ye wode «Ta gisho maxaafite xaafinttidannigaara, Laatstso, taanii ne qoftto oochchodes yi7ida» yagaane.

⁸ Zharshita zharshinttode gaar higge kiittizebaz maaqqizako, Kiristtoosa tiino, «Neenii zharshon imo, eexize zharshon nagara zharsho koykaaya; untara ufayttikaaya» yagayda.

⁹ Kaallin E, «Laatstso, hyaychche taanii ne qoftto oochchodes yi7ida» yagayda. Yinnii gisho, Kiristtoosa lam7intsa essodes tiinosaya shaarida.

¹⁰ Yesuus Kiristtoosa Xoozze qofa oochchii, lam7intsoose ogera fettii tohe fa ashito zharshide gisho nuunii geezhida.

¹¹ Kahinunts ubba, nagara hyaasodes dandda7oos yinna zharshito qammite qammite zharshitera eqqii fa oochito oochchane.

¹² Yezin Kiristtoosa ubba wodes maaqqize fettii nagara zharsho zharshi, Xoozappa mizaqi zalara bettida.

¹³ Ye wodeppa aykkii E morkkuntsi E tohita yedhdhize bessi mahode wontsis naagane.

¹⁴ E lam7intsoose ogera fettii tohe fana zharshide zharshite geeshshuntsana medhinas folo oochchida.

¹⁵ Mahi Geeshi Ayyaana nuus hyanno markkidhane. Tiino hyannigaara yagayda:

¹⁶ «Yinna qammitippa suuba,
taanii untara caaqqize caaqita hyanno:
Laatstsii ta higgito un wozintte gaddoda;
un guugite xaafoda»
yagayda.

¹⁷ Kaallii,
«Taanii un nagartton
un iita oochito mahi qoppoos»
yagayda.

¹⁸ Yikke, nagara atto ga7inttidannippa suuba nagaras zharshinttize zharsho koshshoos.

Ane Xoozago shiiqoda

¹⁹ Yikke, ta ishuntso, nuunii Yesuusa suutsiti baggara Ubbappa Geeshi Bessi gelodes nuus ammantsize yene.

²⁰ Nu gelodanna Kiristtoosa fa magaraajjito, yinnan fa ashtii baggara nuus bugide killen de7o maaqqide oge.

²¹ Nuus Xoozze Keetsta kattara shuumunttide damma kahinunts hyalaqa yene.

²² Yinnii gisho Nuunii iita qofappa geeshshades nu wozintto wuxurkkintti, nu gallito xillo hyaatsara meeccii, luule wozinaran folo ammanora Xoozago shiiqoda.

²³ Nuus ufays qaala inggide Xoozze ammaninttidaya maaqqide gisho nu markkidhize ufaysito mizaqi workkita gaykaayzara mintsii aykkoda.

²⁴ Fetay feta siiqosin lo77o oochas wayzi dentsitsod yezako ane qoppoda.

²⁵ Fete fete limdde mahi shiiqizanno ashshidanni fana nuunii wolla shiiqizanno ashshoos. Yezin Laatstse qammita ukkidanno yin be7ize gisho yinno zagannippa aatsii oochchote.

²⁶ Nuunii turii eratitsi ekkidannippa suuba eriite nagara oochchoos, yikkeppa nu nagara gisho zharshinttode zharsho baaya.

²⁷ Yezin yikke attidanna zhashize firddan Xoozze morkkuntsana michchodes giigide damma tama.

²⁸ Muse higgito kiitinttanxide ooden lam77i woy hyaydzdzii asi eella afa markkidhiko yiqsimo baytsi hyayqqane.

²⁹ Yeezin, Xoozze Na7aya toochiday, fana geeshide Xoozze caaqo suutsito tunizide, mahi aadho keehatitsi Ayyaana cazhiday, akko gaar iita firdda ekkodes beezizako ane qoppote.

³⁰ Yikke, «Kushe mahe ta baz, ta kushe mahoda» gaydanno nu erane. Mahin, «Laatstsii fa asuntsana firddoda» yagayda.

³¹ De7o Xoozze kushite gol7e gaama zhashane.

³² Yinttis Xoozze foo7o foo7idannippa suuba yin gaama waayera, damma olara gencide zaga wodito qoppote.

³³ Fettii fettii tohe yin as tiino cazhinttida; bay7inttida; fettii fettii tohe yinnii fana waaye yellide asuntsara wolla waayinttida.

³⁴ Achcha yeze asuntsisin yiqsinttida. Yinttis lo77on dhaboos qolo salo yezanno yin eride gisho yin qoltta bonqinttize wode ufayssara dandda7ida.

³⁵ Yinnii gisho, damma anjjo yeze yin ammaninttidaya olippete.

³⁶ Xoozze qofa folii, E yinttis inggoda gayde ufayssito ekkode wontsis gencodes koshshane.

³⁷ Yikke, Geeshi Maxaafite,
«E, ye7oda gayday eeratsi wodeppa suuba ye7oda; gam7oos.

³⁸ Yezin xillize, ammanora yessada;
ooden suub maaqqiko tana ufayssos»
yagayda.

³⁹ Nuunii ammanii attize asunts bagga fattin suuba maaqqii dhabize asunts bagga baaya.

11

Ammano

¹ Ammano gaazanna, denggoda ga7i ufayssara ammaninttii naagize bazin nu bi7ikaayze baz bi7ide fana mahi ekkizebaz.

² Zaga aduntsi ammanora Xoozappa markkatitsi ekkida.

³ Alame Xoozze qaalara medhinttidanno nu ammanora erane. Mahi benttize baz benttoosse bazappa medhinttida.

⁴ Aabeela Qaa7elaseppa aadhize zharsho Xoozis zharshidanna ammanora. Xoozii Aabeela imot ufaytti ekkide wode E xillo maaqqidanno markkidhida. Aabeela melle atto yezin, hyayqqin E ammantta hyayno yellodes ohinttane.

⁵ Heenoka hyayqqikaayzara salo ekinttidanna ammanora. Xoozii eza ekkide gisho ooden eza be7ades dandda7ikaaya. Heenoka salo ekinttodannippa tiino E Xoozze ufaysside asi maaqqizanna ohinttida.

⁶ Ammano baayzin ooden Xooz ufayssodes dandda7oos. Xoozago ye7ize ooden Xoozii yezannon fana koyezuntsis anjjo inggizanno ammanodes koshshane.

⁷ Nohe hyaga benttoosse bazis Xoozii ees ohide wode Xoozis zhashtii, fanan fa kara asuntsana ashshodes ammanora markkabe keexxida. Yeyzi fa ammanttira alamito firddi, ammanora benttize xillotitsi Xoozappa ekkida.

⁸ Abrahama laata mahi ekkode sa7a qitode gaar Xoozii eza xeegeide wode melle atto yezin, E aba qitizako eranxikon kiitinttidanna ammanora.

⁹ Abrahama Xoozii ees inggoda gayde sa7ite bete asi fana yezidanna ammanora. Xoozii ye inggoda gaydanno eera wolla laattodes yeze Yisaaqaran Yayqoobara duma duma dunkkaane gidda yezida.

¹⁰ E, Xoozii qoppii keexxide xaala baasa yeze katama naagane.

¹¹ Saara fa ommite cinggidanno maaqqikon ufayssi inggide Xoozze ammaninttidaya maaqqidanno eride gisho wodaxodes wolqqa dengidanna ammanora.

¹² Yinnii gisho, hyayqqide asi aazize fettii dhiiratseppa salo xoolintto gaaran abba gaxa yeze faydo baayze shafe fana kochchi yelinttida.

¹³ Yentsi asuntsi ubba faas ga7inttide ufays qaala ekkikaayzara ammanora hyayqqida. Yezin hyaakora yinno bi7i, denggide fana mahi, ufayssara ekkida. Mahi un sa7alla zaqqon bete asi maaqqizanno erida.

¹⁴ Yinnii fana gaaze asuntsi fa sa7ito naagizanno qoncce beezane.

¹⁵ Un ashshii kezide sa7ito suuba qoppidebaz maaqqizako suuba maaqqades dandda7ane.

¹⁶ Yezin hyatte aadhize salo gade amudhdhane. Yinnii gisho, Xoozii untis katama giigizide gisho «Un Xooz» ga7intti xeeginttodes yeellidhoos.

¹⁷ Abrahama fattaninttide wode Yisaaqa zharshidanna ammanora. Yinna ufays qaalto ekkide Abrahama fa fettii na7a zharshodes giigida.

¹⁸ Xoozii Abrahamago, «Ne zartta Yisaaqa baggara xeeginttoda» yaga7i ohida.

¹⁹ Xoozii hyayqoppa dentsodes dandda7izanno Abrahama ammanide gisho Yisaaqa hyayqoppa faxii denddide fana mahi ekkida.

²⁰ Yisaaqa wodeppa hyanodebaz erii Yayqooban Eesawo anjjidanna ammanora.

²¹ Yayqooba hyayqqodes yiiter, feta feta Yoosefa na7untsana anjjidannan guufella katii goynidanna ammanora.

²² Yoosefa hyayqqodes ukkide wode Isra7eele asuntsi Gibxxeppa kezodanno ohidanna fa meqatsito yiissadebaz untana kiittidanna ammanora.

²³ Muse yelinttidannippa suuba E inttan E aday bishshita lo77o na7a maaqqidanno bi7i hyaydzdzii agina aachchidanna ammanora; un kaat awaajjes zhashtikaaya.

²⁴ Muse diccidannippa suuba Gibxxe kaat urtti na7a ga7inttodanno ixxidanna ammanora.

²⁵ Muse nagarara eerats wodes ufayttodannippa, Xoozze asara madha ekkodanno doorida.

²⁶ E tiinoppa denggode anjjito phircci yiizii bi7ide gisho Gibxxe qoloppa aatsii Kiristtoosa gisho borinttodanno gaama aadhize daretitsi maaqqidanno erida.

²⁷ Muse Kaat kachchi zhashtikaayzara, Gibxxeppa kezidanna ammanora. Benttoosse Xoozza bi7ide asfana yii7i fa qoftte gencida.

²⁸ Hyayqo ki7ize kiitanchhuntsi Isra7eele asuntsi angis na7untsana wodhaame gaar Muse Faasikan suutsi wuxurike woga oochchidanna ammanora.

²⁹ Isra7eele asuntsi mela sa7ara yedhdhize fana yedhdhii, Zoqo Abba fiinggidanna ammanora. Yezin Gibxxe asuntsi gelodes fattanii be7adera haatsita untana qoodhdhida.

³⁰ Isra7eele asuntsi Iyaarkko katama shuchchi gase laappun wode wutii, gol7izidanna ammanora.

³¹ Olalera erinttidanna Re7aaba gade geedizuntsana morkkide gisho kiitinttoose asuntsara hyayqqanxi attidanna ammanora.

³² Yikke, melle ta akko ga7o? Gediyoona baz, Baaraqebaz, Samsoonabaz, Yofttaahabaz, Dawutebaz, Saamu7eela baz, mahi nabuntsbaz ohodes taas wode maaqqoos.

³³ Un ammanora ka7itumtto gamida; xillotitsara ahida; Xoozii inggoda gayde ufayssito ekkida; gaammuntsi doona gorddida;

³⁴ tama wolqqa wodhida; morkkunts mashshappa attida; fa labbisite minggida; olara wolqqaama maaqqida; allaga tooranchuntsana bay7ida.

³⁵ Maachuntsi un iginuntsi hyayqqiduntsi hyayqoppa faxin ekkida.

Mahi melluntsi aadhize hyayqoppa denddo ekkodes koyi dumma dumma waaye ekkida; achchappa bilinttodanno ixxida.

³⁶ Melluntsi asara borinttii allanggara garafinttida; melluntsi santsalaatara acinttii achi keetsta olinttida.

³⁷ Un shuchchara dhoginttida; magaazera lam77i kezii phalqqinttida; fattaninttida; mashshara hyayqqida; untis ubba bazi dhabin madhidhida. Duro mo7on deeshi mo7o ma77i hyanttida.

³⁸ Untis hyanna alamtta giiganxi ixxin akko baayze sa7an, derella afa, wom7on olla giddan wutida.

³⁹ Xoozii un ammanttibaz markkidhikon, yinna ubba ga7inttide ufays qaaltto ekkikaaya.

⁴⁰ Xoozii nuus lo77o baz qoppida; yinnii gisho un nu baytsi folo maaqqoos.

12

Xoozii nuus ade

¹ Yikke, dhonne fana nu kantto wutii gaanggi hyannii fana markkuntsi nu kale yeze gisho nuna dhubbize ubbannon aykkinttii yeze nagara hyaasii, nu tiino yeze galgaade wotsito gencci woxxoda.

² Nu ammanttis oge bugidayan nuna folo yeltsize Yesuusalla afa nu aafito gaddoda. Yesuusa tiinoppa yeze ufayssiti gisho masqalalla waaye dandda7i, yeella hyayqo leqqii, Xoozappa mizaqi zalara bettida.

³ Yikke, yin doccii ufayssi gachchaame fana nagaranchchunts ixa dandda7ide Yesuusa qoppote.

⁴ Nagarara yeze bute hyaga suuts lalode wontsis eqinttikaaya.

⁵ Xoozii fa qaaltte, fa na7unts fana yinttana zoridanno botida.

«Ta na7ayo, Xoozze seere leqqippe;

E nena seerize wode ufayssi gachchippe.

⁶ Laatstsii fa kadhize attsa seerane;

mahi fa na7a fana ekkiza ubba garaafane»

yagayda.

⁷ Xoozii yinttana fa na7unts fana seerize wode gencote; Aday seeroosse na7ay oode?

⁸ Xoozii fa na7untsana ubba seerane; yin seerintanxiko turii E na7a baayzin balako na7a.

⁹ Mahi nuna yelide nu aduntsi nuna seerane; nuunin untana bonchchane. Yeezin, nuunii de7o yessades nu ayyaana Ades wayzi aadhii aqoso?

¹⁰ Yikke, nu aduntsi faas lo77o yessade fana eerats wodes nuna seerida. Yezin Xoozii nu maades, nu E geeshshatitsito gishinttode fana seerane.

¹¹ Nu seerinttize wode zhilizane fattin ufayssoo. Yezin suubappa seeretsito lammadinttide asis seeritsita, saro kumide xillotitsi aafe aafizane.

Zoren naagizen

¹² Yikke, yin arggacide kushiton yin labbide bunqqito mintsote.

¹³ Wobbide faxode gaar fattin aadhii meqqaame gaar yin tohitis luule oge giigizote.

¹⁴ Asi ubbara saro yessadesin geeshshatitsara yessades minggote; geeshshatitsi baayzin ooden Laatstsii be7ades dandda7oos.

¹⁵ Yinttappa oodesin Xoozze aadho keehatitsita faccaame fana, mahi camo aafe aafize xapho dolii gaama asi tunizen dhabsize budutsi fana maaqqaame gaar naaginttote.

¹⁶ Yin gidda olalize asi woy fettii tohe muuze katstsas fa anggistimo leqqii bayzide Eesawo fana asi yezaame gaar naaginttote.

¹⁷ Suubappa Eesawo yinna anjjito ekkodes koyze wode kaydanno erane. E yinna anjjito afuttsara miinggi koykon, denggodes dandda7ikaaya; E nagarappa maaqqades ixa denggikaaya.

¹⁸ Yin kushite bochinttize Siina derego, eexize tamago, dhumago, qayqayogon, gotego,

¹⁹ moyze oolle woy qaala sinttize bessago yi7ikaaya. Yinna qaalto si7ide asuntsi melle guja qaala si7aame fana woossida.

²⁰ Akkos gayko, «Melle atto yezin, xootsii ye deriza bochchiko, shuchchara dhoginttii hyayqo» yaga7i kiita un tookkodes dandda7ikaaya.

²¹ Yinna hyanize bazita gaama dagantsize baz maaqqide gisho Muse, «Taanii zhashimora goqida» yagayda.

²² Yezin yin Xiyoone Derizego, de7o Xoozii yeze Yerusalaame katama, fettilla shiiqii ufayttize gaama mukul kiitanchchuntsago salo yi7ida.

²³ Un suntsita salo xaafinttide woosa keetstsis anggis na7untsago, as ubba firddize Xoozago, folo maaqqide xillo asunts ayyaanago yi7ida.

²⁴ Kille caaqitis gidda maaqqii igintsize Yesuusago, Aabeela suutsappa aadhizebaz ohize wuxurkkinttide suutsago yi7ida.

²⁵ Yinttis ohize atstse qaalto si7oos ga7aame gaar naaginttote. Zaguntsi sa7appa ohide kiitto si7anxi ixii attikaayzebaz maaqqiko yeezin, saloppa ohize qaalto nuunii koyoos gayko wayzi attode?

²⁶ Ye wode E qaalta sa7a en7izida. Yezin hyatte taanii, «Sa7a xalaala maaqqikaayzin fettii tohe mahi salo en7isada» yagayda.

²⁷ «Fettii tohe mahi» gaaze qaalta en7intoosebazz miinggi yessade gaar en7inttize medhinttide bazita dhabodanno beezane.

²⁸ Nuunii en7odes dandda7oosse ka7itumo ekkize gisho Xoozza galatane; Xoozza ufayssize ogera bonchchoran zhashimoran eza goynoda.

²⁹ Yikke, nu Xoozze turippa michchize tama.

13

Wurssutsi zore

¹ Ammanze asi fana fetay fetera folo siiqinttote.

² Zaqqo morkizanno botifete. Fettii fettii asuntsi yinnii gaara oochitera erikaayzara kiitanchchuntsana morkkida.

³ Achcha yezuntsana yinttin untara wolla achcha yezefana mahi untana qoppote. Madha ekkize asuntsara wolla yinttin madha ekkizefana mahi untana qoppote.

⁴ Machcho ekken gelen as ubba kale bonchchinttidebaz maaqqe. Mahi Xoozii olale hyanttizuntsanan laammizuntsana firddodes yeze gisho azinzen machchita fetay fetes ammaninttodes beezane.

⁵ Bira siiqoppa yinttana naagote; yinttis yezanna maaqqada. Xoozii, «Taanii nena muloran oloosi woy ashshoosi» yagayda.

⁶ Yinnii gisho, nuunii ammaninttii,
«Laatstsii tana maaddizaya;
zhashtoo; asi tana akko yissade?»
gawuda.

⁷ Xoozze qaala tiino yinttis ohide yinttana kaalitsizuntsana qoppote. Un wayzi yezezako un yestto bi7i un ammantto kaallote.

⁸ Yesuus Kiristtoosa omatsen hyaynon medhinas laaminttoos.

⁹ Dumma dumma kille timirterra melle bessa qitii dhabippete; qitippete. Nu wozuntta Xoozze aadho keehatitsite minggodes beezane fattin mu7in maaddoose katstsaran woga folera maaqqippe.

¹⁰ Nuus zharsho bessi yene. Yezin dunkkaane gidida oochchize kahinuntsi yinna zharsho katsitifa ma7ades untis adetits wolqqa baaya.

¹¹ Kahinunts hyalaqize nagara zharshos hyaars suutsi ekkii zharshodes Ubbappa Geeshi Bessa gelane. Yezin ye hyaarsize ashito gaseppa bale michchane.

¹² Yinnii fana, Yesuusa asuntsana nagarappa fa suutsite geeshshodes katama furtsafa balera waayinttida.

¹³ Yikke, nuunii E bortto tookkii gaseppa bale eego yedhdhote.

¹⁴ Yikke, nuus hyanne medhinas yeze katama baaya, yezin nuunii ye7ode katamito naagane.

¹⁵ Yikke, Yesuusa baggara ubba wode E suntsitis markkidhize doona galata zharsho Xoozis inggoda.

¹⁶ Lo77o baz oochchen yinttis yeze bazappa melle asis ingge botifete. Yikke, yinnii fana yeze zharsho Xooz ufayssane.

¹⁷ Yinttana kaalitsizuntsis kiitinttote; un gaazebaz oochchote. Un fa oochchize bazitis Xoozze tiino oocinttodes yeze gisho yinttana yenggane. Yin untis kiitinttiko, fa oochito ufaytti oochchoda; yinna hyananxiko, un azzanora oochchoda; yinna yinttana akko bazin maaddoos.

¹⁸ Nuus Xooz woossote. Nu wozintta geeshi; nu ubba wode lo77o baz oochchodes koyane.

¹⁹ Taanii yinttago ellisii ye7ode fana yin taas mintsii Xooz woossode fana ta yinttana hyadara gaane.

Wurssutsi woosa

²⁰ Sarotits Xoozze, duro yenggize nu Laatstse Yesuusa, fa medhina caaqo suutsite hyayqoppa dentsiday,

²¹ E goftto oochchode fana lo77o baz ubbanne E yinttana danccizo. Eza ufayssize baz Yesuus Kiristtoosa baggara nu gidida Xoozii oochcho. Yesuus Kiristtoosa baggara Xoozis medhinappa medhina yellodes bonchcho maaqqe. Amin77e.

²² Ta ishuntso, ta hyay xaafide kiitiza yinttis hyaatara xaafide gisho yin ta zortto azal7ikaayzara ekkode fana ta yinttana woossane.

²³ Nu ishe, Ximotiyoosa achchappa bilinttidanno erote. E ellisii taago yi7iko ta eera yinttana hyanggi be7ada.

²⁴ Yinttana kaalitsizuntsanan ammanzuntsana ubba saro ga7ote. Xaaleppa yi7ide ammanze asuntsi yinttana saro yagaane.

²⁵ Xoozze aadho keehatitsita yin ubbuntsara maaqqe. Amin77e.

Yayqooba Xaafide Kiita Gele

Yayqooba kiita, ammanze asuntsi fa yeze yestte kaallodes beezize qofito aykkida. Hyanna kiita xaafinttidanna, sa7a ubbanne lalinttide taphpho lam77i Ayhude zaruntsis. Hyay maxaafize xaafize, cinccatitsi nu oochalla feeshize oge, ammanze asi mukkize bazin lo77o woga oge beezize ohito misile gaar qonccizane.

Yayqooba kiita, dahatitsbaz, duretitsbaz, fatanabaz, lo77o wogabaz, qanaatizebaz, ammanobaz, lo77o oochabaz, il7ants hyaariebaz, cinccitumobaz, fete fetera kacinttizebaz, uturabaz, ashkkititsibaz, melle asalla afa firddizebaz, ceeqinttize baz, dandda7abaz, woosa bazin ammanze asi oochchodes koshshizebaz ubba bilii xaafida.

Yayqooba kiita, ammano yessi ammano oochalla feeshize hyantitsi qonccizi beezane.

Aafe Qofuntsi

Saritse 1:1

Ammanon cinccatitsi 1:2-8

Dahitumon durtumon 1:9-11

Faatana 1:12-18

Xoozze qaala sissin oochalla feeshe 1:19-27

Asi asappa dummuzo koshshosanno 2:1-13

Ammanon oocha 2:14-26

Il7antsi naagebaz 3:1-18

Ammanze asin hyanna alamito 4:1—5:6

Dumma dumma zore 5:7-20

¹ Xoozzen Laatstse Yesuus Kiristtoosa aro, Yayqooba, sa7a ubba lalinttide taphpho lam77i kochchuntsis kiittide kiita.

Saro yinttis maaqqe.

Ammanon cinccatitsin

² Ta ishuntso, yinttana dumma dumma faatana yellize wode yin lo77o baz denggidde fana kumutsi ufayssara ekkote.

³ Yin ammantto fattanizanna dandda7a yinttis inggizanno erane.

⁴ Yin wurssutsi yellodes dandda7iko akko facce baayzin folon kumutsi maaqqade fana oochchiza maaqqe.

⁵ Yinttappa oodesin cinccatitsi dhabiko Xooz woosso. Ees ingginttoda. Xoozii ooden borikaayzara ubbuntsis keehatitsara inggize Xoozii.

⁶ Yezin E woossizze wode so7ikaayzara ammanora Xooz woosso. So7ize ooden baqo urqqin en7ize abba gaar.

⁷⁻⁸ Lam77i qofa yezen fa ogite eqqoosse ooden Laatstsappa akkon denggoda ga7i qoppipe.

Daha asin dure asi

⁹ Ammanze dahuntsi, Xoozii untana dhoqi oochchize wode ufaytto.

¹⁰ Mahi ammanze duruntsi Xoozii untana ziqqii oochchize wode ufaytto. Dure asuntsi fudhe fana dhaboda.

¹¹ Awa fa mishara kezane maato melizane, fudhitan gufane; E lo77otitsitan dhabane. Yinnii fana, dure asuntsi fa oochite cer lalitera dhaboda.

As yellize faatana

¹² Madha gamii aadhidannip suuba, Xoozii fana siiqizuntsis inggoda ga7i qaala gelide de7o worqqa zawude ekkode gisho madhite gencize asi anjjinttidaya.

¹³ Ooden fattaninttize wode «Tana Xoozii fattanane» gayppe. Xoozii iitara fattaninttoos; mahi E ooden fattanoos.

¹⁴ Yezin fettii fettii asi fa iita amora gochinttize woden ciminttize wode fattaninttane.

¹⁵ Yinnippa suuba, amotitsi wodaxii nagara yelane; mahi nagara diccii hyayqo yelane.

¹⁶ Ta siiqo ishuntso, ciminttippete.

¹⁷ Lo77o imon kumutsi anjjo ubba saloppa salo foo7ito medhdhide Xoozze adeppa ye7ine. Xoozii dasho fana ubba wode laaminttoos.

¹⁸ Nuunii, E medhdhide bazis anggis maaqqade fana nuna turii qaalara qoppii yelida.

Sissin oochan

¹⁹ Ta siiqo ishuntso, hyanno qoppote. Asi ubba si7odes elliso, yezin ohodesin hyanqodes ellisippe.

²⁰ As hyanqo Xoozze koyze xillotitsi ko7oos.

²¹ Yinnii gisho, tuna oochan iita baz ubba hyaasii, Xoozii yin wozintte tukkide yin shemppito ashshodes dandda7ize qaala aadatitsara ekkote.

²² Yezin Xoozze qaala oochalla feeshotep attin yin ommite balinttitera si7izuntsana xalaala maaqqippete.

²³ Qaala si7i oochchoose asi, E fa sintto masttootera be7ize atstse fana.

²⁴ E fa sintto bi7i qitane, yezin E akko aazizako ellisii botane.

²⁵ Yezin ooden nagara arotitsappa kessize folo higge qoppii bi7i, miinggi eqqize, si7idanno botikaayzara oochalla feeshize attsay, fa oocha ubbanne anjjinttoda.

²⁶ Fa il7antsito naagikaayzara goynane gaaze attsay fana cimmane; E goynita hyarii.

²⁷ Xoozze Aday tiino bore baayze geeshi goyno hyanno: inddan aden baayze na7untsanan azinii baayzutsana un madhite maadden alame tunappa fana naage.

2

Asi shaakkippe

¹ Ta ishuntso, yin nu bonchcho Laatstse Yesuus Kiristtoosa ammanzebaz maaqqiko, as sino bi7i as bonchchippete.

² Aazizes, worqqa migiddo aatsii, lo77o ma7o ma77ide dure asi yin shiiqite yi7ida. Mahi curqqa ma7o ma77ide daha asin yi7ida.

³ Lo77o ma7o ma77ide attsa yin aatsii bonchchii, «Ne hyanne lo77ize oydalla betto» ga7i, mahi daha attsa, «Ne yeyga eqqo woy hyanne ta tohiti kale sa7ite betto» gaane.

⁴ Yeezin, yin, yin gidda shaako medhdhizuntsana iita qofara yeze daynnuntsi fana baane?

⁵ Ta siiqo ishuntso, si7ote. Ammanora dure maaqqade fanan fana siiqizuntsis inggoda gayde salo ka7itumo laattode gaar hyanna sa7ite yeze dahuntsana Xoozii doorikaane?

⁶ Yezin yin dahuntsana toochane. Yinttana un7itsizuntsin firdda keetsta gochchizuntsi duruntsana baane? Yinttana daynna tiino gochchizuntsi untana baane?

⁷ Yin xeejinttize yinna lo77o suntsito cazhizuntsi untana baane?

⁸ Yezin Geeshi Maxaafite, «As ubba nena ne kadhizanni gaara kadho» ga7intti xaafinttide Xoozze ka7itumo higgito yin foliko lo77o oochchane.

⁹ Yezin yin as sino bi7i bonchchiko, nagara oochchane; mahi higgigen yinttana higge mentside asi fana firddoda.

¹⁰ Ooden Xoozze higge ubbappa feta mentsii, attidanno ubba naagiko ubbanno mentside fana faydinttane.

¹¹ «Laammippe» gayde Laatstse, mahi «Wodhippe» gayda. Yezin ne laammanxi ashshii wodhide baz maaqqiko, higge mentsida.

¹² Arotitsappa kessize higge tiino firdda ekkodes yeze asi fana ohinttoten oochchote.

¹³ As maaroosa oonan Xoozii maarikaayzara firddoda. Yezin maarotitsi firdda gamane.

Ammanon oocha

¹⁴ Ta ishunto, yinttappa fettii asi taas ammano yene ga7i, fa ammantto oochara beezanxiko eza akko maaddode? E ammantta eza ashshodes dandda7ane?

¹⁵ Aazizes fettii ishay woy fettii mishita kallidhikon untis mu7izebaz dhabiko, yinttappa fettii asi unttago, «Saro qitote! Yinttana tama kaazhote! Mizhote!» ga7i, koshshize baz untis ingganxiko untana akko maadde?

¹⁷ Yinnii gisho, oocha baayze ammano fa ommite hyayqqidaya.

¹⁸ Yezin fettii asi, «Nees ammano yene; mahi taas oocha yene. Neenii ne ammantto ne oochitippa shagii tana beezo; taanin ta ammantto ta oochite nena beessada» gawuda.

¹⁹ Neenii, fettii Xoozii yezanno ammanane; yinna lo77o. Tuna ayyaanuntsin ammanane; zhashimora goqane.

²⁰ Naate boozayo! Ammano oochappa shaakkintti maaddoosanno erodes koyane?

²¹ Nu aday Abrahama, fa na7a Yisaaqa zharsho bessalla gaddide wode fa oochitira xillikaane?

²² E ammanttan E oochita wolla timinttidanno bo7osa? E ammantta E oochite folinttida.

²³ Geeshi Maxaafita, «Abrahama Xooz ammanida. Xoozii yinno ees xillotitsi mahi faydida» gaydanna folinttida. Mahi E Xoozze igina ga7intti xeeqinttida.

²⁴ Asi ammano xalaalara maaqqikaayzin oochara xillizanno be7ine.

²⁵ Yinnii fana, olale hyanttize Ra7aaba Isra7eeleppa kiitinttiduntsana mokkii melle ogera untana moyzide wode fa oochite xillikaane?

²⁶ Shemppo shaakkinttide asho hyayqo maaqqizannifana, oocha shaakkinttide ammanon hyayqo.

3

Il7ants naage

¹ Ta ishunto, yinttappa gaamuntsi asttamaare maaqqippe. Nu, asttamaaruntsi melluntsappa aadhize firdda ekkodanno yin erane.

² Nu ubbanna gaama bazara balinttane. Fa ohite balinttoosse ooden fanatitsito naagodes dandda7ize folo asi.

³ Faara nuus kiitinttode fana lugaame barssii nu koyze bessa ubba kanttane.

⁴ Markkabe akko fana damma maaqqii damma baqora urqqinttikon, eza izhize atstse fa koyze zala mahi eerats izhize bazara izhii qitane.

⁵ Yinnii fana il7antsii galla giddappa eerats maaqqikon gaama damma baza ceeqinttane.

Eerats tama damma gurdde michchane.

⁶ Il7antsii tama fana. Il7antsii nu ashitii gidida iitara kumide alame; galla ubba tunizane. Gaannameppa kezize tama gaar nu de7o yestto ubba michchane. Fa ommitisin gaanname michinttoda.

⁷ Xootsin landdan, sazar gochunttizuntsin abba yeze medhinttide baz ubba asi ahane; untin aqane.

⁸ Yezin ooden il7antsi hyaarodes dandda7ikaaya. Il7antsii wodhize marze kumide aqoosse iita medho.

⁹ Nu il7antsite, nu, Laatstsin ade maaqqide nu Xoozza galatane. Mahi eera Xooz aazii medhinttide asi baaddane.

¹⁰ Fettii doonappa galatan baadditsin kezane. Ta ishunto, yinnii gaara yi7ades beezoos.

¹¹ Hyaatsi aafe fettii doochappa mal77ize hyaatstsin canggize hyaatstsi goggodes dandda7ane?

¹² Ta ishunto, belese minxa shamahe aafodes dandda7ane? Woy woyn minxa belese minxa aafe aafodes dandda7ane? Camo hyaatsi aafeppa mal77o hyaatsi kessades dandda7oos.

Salo cinccatitsin sa7a cinccatitsin

¹³ Yin gidida cinccan akaakize oode? Fa lo77o yestto, ashkkititsaran cinccatitsaran yezii beezo.

¹⁴ Yezin yin wozintte camo qanaaten fana kadhizebaz yeziko yinna cinccatitsite ceeqinttipete; turilla afa worddidhdhippete.

¹⁵ Yinnii gaarize cinccatitsi saloppa yi7idebaz maaqqikaayzin yinna asappa, alameppa, xalaheppa.

¹⁶ Qanaaten fana kadhizebaz yeze bessa kachchin iita oocha ubba yene.

¹⁷ Yezin saloppa ye7ize cinccatitsi ubbappa tiino geeshi. Mahi sarotitsi, lo77otitsi, kiitintte, as maare, lo77o aafe kumidaya, asi shagoosan cubbotitsi baayzaya.

¹⁸ Sarotitsi kadhizuntsi sarotitsi budi xillotitsi aafe maxane.

4

Hyanna alamito kadhippete

¹ Olan kachchi yin gidida abappa ye7e? Un ye7izanna yin ashto hyaarodes olinttize yin asho amoppa baane?

² Yin amudhdhane, yezin denggoos; yinnii gisho, as wodhane. Mintstsii koyane, yezin denggoodes dandda7oos; yinnii gisho, kacinttanen olinttane. Yin Xooz woossoose gisho koyze baz denggoos.

³ Yin woossane, yezin denggoos. Yin asho amuto folodes wobbo oge woossiz gisho denggoos.

⁴ Yin, ammaninttoosunto! Hyanna alamito kadhize Xoozara morkke maaqqizanno erosa? Hyanna alamttira igintsodes koyze ooden Xoozara morkke.

⁵ Geeshi Maxaafite, «Xoozii nu gidida yessade fana gaddide Ayyaanize, nu ees buzo maaqqade fana damma amudhdhane» gaydanna cer gaydebaz aazane?

⁶ Yezin Geeshi Maxaafite, «Xoozii uturtizuntsana ixixane, yezin fana toochizuntsis aadho keehatitsi inggane» yagaaze gisho Xoozii aadho keehatitsi gaantsi inggane.

⁷ Yinnii gisho, Xoozis aqote; Xalahera ixinttote; E yinttappa hyaakkoda.

⁸ Xoozago shiiqote; E yinttago shiiqoda. Yin, nagaranchhunto, yin kushito meecote; lam77i qofa yezunto, yin wozintto geeshote.

⁹ Azzanote, yeekkoten afuxxote. Yin miichita yeefora, yin ufayssita azzanora laamintto.

¹⁰ Laatstse tiino yinttanatitsito ziqii yiizote; E yinttana dhoqi dhoqi yiissada.

Firddippete

¹¹ Ta ishunto, fetay fetaya cazhippen zigirippete. Fa isha zigirizay eella afa firddize higge zigiranen higgella afa firddane. Ne higgella afa firddiko higgella afa firddizaya maaqqanep attin higge folizaya maaqqoos.

¹² Higge inggizen firddize Xoozza xalaala. Ashshodesin dhabsodes dandda7ize eza. Yeezin, asalla afa firddizay ne oode?

Ceeqinttippete

¹³ Yin, «Nu hyayno woy wontta seko katama woy hyankko katama qitoda; ize fettii bere gam7oda; zal77i tirfisada» yaga7izuntso, si7ote.

¹⁴ Wontta akko hyanod yezako yin eroos. Yin de7ita wayadyezako erize oode? Yin eerats wode benttii dhabize qayqayo fana.

¹⁵ Yinno ashshii, «Laatsti gayko nuunii yessada; hyanno woy yinno oochchoda» gawudes beezane.

¹⁶ Yezin yin hyatte uturanen ceeqinttane. Yinnii gaarize ceeqo ubba iita.

¹⁷ Yinnii gisho, lo77o baz oochchodes eriite oochchoose atstses yinna nagara.

5

Duruntsis ingginttide zore

¹ Yin, durunto, yinttalla afa iita madha ye7ize gisho uukoten yeekkoten.

² Yin qoltta buuqqida; yin afulttan bilara mu7inttida.

³ Yin worqqitan yin birtta birida. Yinna biridanna yinttalla afa markka maaqqada. E yin ashtto tama gaar michchoda. Yin hyanna hyal7ide qammite yinttis qolo shiishida.

⁴ Yin gadite oochchii feezhide asunts kira birtto ciggikaaya. Yinna yinttalla afa ukkane. Yentsi katstsa maxize asunts wuysita wolqqara yeze Laatstse hyayte sinttida.

⁵ Hyanna sa7ite yin saza xalaalas qoppii, giigin yezida. Shufos giiginttide hyarsifana yinttana dhiikkida.

⁶ Yinttara eqinttodes dandda7oose xillo asalla afa firddane; ezan wodhida.

Genccen woosan

⁷ Ta ishunto, Laatsti yo7ode wontsis gencnote. Sa7a oochchize torchche iran seete ira yo7ode wontsis gencii al77o katstsa naagii wayzi yeltsi ekkizako qoppote.

⁸ Ye sa7a oochchizay fana yinttin gencnote. Laatstse ye7ita ukkide gisho ufayssara naagote.

⁹ Ta ishunto, Xoozii yinttalla afa firddaame gaar fetay fetella afa zuuzinggippete. Firddizay furtsa eqqida.

¹⁰ Ta ishunto, Laatstse suntsite ohide nabuntsi madha dandda7ara ekkii aazize maaqqiduntsana bo7ote.

¹¹ Dandda7ara genciduntsana nuunii anjjinttiduntsana gaane. Iyyooba wayzi gencezako yin si7ida. Laatsti wurssutsite eza wayzi maaddezako bi7ida. E maarotitsin yiqsimo kumide Laatsti maaqqide gisho yinno oochchida.

¹² Yezin ubbappa tiino, ta ishunto, saloran maaqqin woy sa7aran maaqqin woy melle akko bazaran caaqqippete. Xoozze firdda yin gelaame fana yin ohita yee maaqqiko, «Yee» ga7ote; ade maaqqiko, «Ade» ga7ote.

¹³ Yin gidda madha ekkize ooden yeziko Xooz woosso. Ufayttize ooden yeziko galatara yexxo.

¹⁴ Yinttappa hyargginttize ooden yeziko woosa keetstsi cimuntsana xeego. Un Laatstse suntsite zayte tizhii ees Xooz woosso.

¹⁵ Ammanora woosside woosita hyargginttiza fatstsoda. Laatstsi eza, hyarggitippa dentsoda; E nagara oochchidebaz maaqqikon Laatstsi eza maaroda.

¹⁶ Yinnii gisho, yin faxode gaar yin nagartto fetay fetes faaxoten fete fetes woossote. Xillo as woosita damman wolqqaama oocha oochchane.

¹⁷ Eeliyaasa nu fana asi. Ira sa7alla bukkaame gaar mintsii Xooz woossin hyaydzdzii beren izipun agina sa7alla ira bukkikaaya.

¹⁸ Mahi E Xooz woossin saloppa ira bukkida; sa7itan katstsa inggida.

¹⁹ Ta ishuntso, yinttappa ooden turii ogeppa balinttiko, melle asi eza turigo mahiko,

²⁰ nagaranchchiza E iita ogitippa mahize ooden, E shemppito hyayqoppa ashshizayan E gaama nagarttis maarotitsi inggizanno ero.

Phexiroosa Xaafide Tiino Kiita Gele

Hawaare Phexiroosa xaafide tiino kiita xaafinttide, «Doorinttide Xoozze asuntsana» ga7intti xee ginttiduntsisin Eerats Isiya gidda wookka zalara lalinttide ammanze asuntsis. Hyay kiitizes aafe qoftta, ammano mikinaatera madhan waaye yellide asuntsana mintsitsodes. Hyay maxaafize xaafize, E hyayqito, E denddito, E lam7intsa ye7ito ohize Yesuus Kiristtoosa Wonggele qaala untana qofizane. Yesuus Kiristtoosa de7o aazize mahi bi7i, madhito dandda7ara faaddode fana untana qofizane. Yinnira yeltsi, madha un ammanttii geeshshatitsito fattanizannon, «Yesuus Kiristtoosa qonccize qamma» beezize anjjo un ekkodes yezanno qofizane.

Xaafize, un madha dandda7ode fana mintsitsizannilla afa Kiristtoosa kaallize asuntsi yezanni fana yessade fana qofizane.

Aafe Qofuntsi

Saritse 1:1-2

Xoozii nuus inggide atotitsi 1:3-12

Geeshshatitsi yessi 1:13—2:10

Madha wode ammanze asuntsi hyanodes beezize baz 2:11—4:19

Cimuntsisin na7atuntsis ingginttide zore 5:1-11

Xaatsi gofa 5:12-14

¹ Taanii, Yesuus Kiristtoosa hawaare Phexiroosa; Phanxoose, Galaatiya, Qaphadooqiya, Isiyan Bitiiniya gade lalinttii bete yeze Xoozii dooride, asuntsis hyay dabddaabbiza xaafida.

² Xoozii ade tiinii qoppide baggara doorinttiduntsis Yesuus Kiristtoosas kiitinttodesin E suutsite wuxurkkinttiduntsana Geeshi Ayyaanara geezhiduntsis, aadho keehatitsin sarotitsi maaqqe.

De7o ufayssi

³ Yesuus Kiristtoosa hyayqoppa dentside baggara fa damma maarotitsi kille yelinttera dhaboos ufayssi inggide nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa Aday, Xoozze galatintto.

⁴ Mahi Xoozii yinttis dhaboos, iitoosen buuqoosse anjjo salo giigizida.

⁵ Yinna anjjita wode wurssutsite qonccodes yeze atotitsitis Xoozze wolqqara ammanora yinttis naaginttii yene.

⁶ Hyatte eerats wode yin duma duma faatana un7inttikon yinne ufayttote.

⁷ Yinna faatannta yinttana yellidanna, tama olin dhabize worqqappa yin ammantta aadhon turo maaqqizanno beessades. Yinna faatantide ammantte Yesuus Kiristtoosa lam7intsa qonccize wode galata, bonchchon nashsho yin ekkoda.

⁸ Yin Yesuusa bi7ikaaya, yezin eza kadhane. Yin hyatte eza bi7ikaayze baz maaqqikon, eza ammanane. Mahi ohera qonccissades dandda7inttoose ufayssaran bonchchora kumida.

⁹ Yin ammanora naagize yin shemppiti atotitsi denggoda.

¹⁰ Xoozappa maaqqide aadho keehatitsi baggara yinttis maaqqide hyanna atotitsitibaz nabuntsi erodes gaama qurichera mintsii koyda.

¹¹ Un gidda yeze Kiristtoosa Ayyaana E waayiti bazin yinnippa suuba yo7ode bonchchitibaz tiinii markkidhitera, ayde woy wayzi hyanode yezako qoppii qurichida.

¹² Nabuntsi ohide tinbbita fa ommas baayzin yinttis maaqqidanno Xoozii yinttis qonccizida. Hyatte asuntsi yinttis ohide Wonggele saloppa kiitinttide Geeshi Ayyaana wolqqara yinttis ohida. Kiitanchuntsin yinno be7ades amudhdhida.

Geeshshatitsara yeze

¹³ Yinnii gisho, oochas yinttana giigizote; yinttana ahote. Yesuus Kiristtoosa mahi qonccize wode yin ekkode damma atotits aadho keehatitsi anjjo ufayssara kafote.

¹⁴ Xoozze na7unts fana ees kiitinttote; yin tiino erikaayzara oochchide iita amo kaallippete.

¹⁵ Yezin yinttana xeevide Xoozze geeshi maaqqidanni fana yinttin yin yestte ubba geeshi maaqqote.

¹⁶ Geeshi Maxaafite, «Taanii geeshi maaqqide gisho yinttin geeshi maaqqote» ga7intti xaafinttida.

¹⁷ Asis sino bi7ikaayzara E oochiti fana firddize Xoozza, «Nu adayo» ga7i xeegezabaz maaqqiko, hyanne sa7a zaqqotitsi yestte zhashimora yezote.

¹⁸ Yin, yin aduntsappa laattide fatstsoosse yessappa wozinttide, dhabize birara woy worqqara baayzanno erane.

¹⁹ Yezin yin wozinttidanna bore woy sankke baayze geeshi duro suutsi fana al77o maaqqide Kiristtoosa suutsite.

²⁰ Xoozii alame medhinttodannippa tiino Kiristtoosa doorida, yezin yinna wurssutsi wodite Kiristtoosa yin gisho qonccida.

²¹ Yin ammanttan yin ufayssita Xoozara maaqqade fana eza hyayqoppa dentsii, bonchchide Kiristtoosa baggara Xoozze gidida ammanane.

²² Yin turis kiitinttitera cubbo baayze ishitumo kadhe yin shemppite mintsii fetay fetaya wozinappa wol kadhote.

²³ Yin lam7intsa yelinttidanna dhabize kochchappa baayzin medhina yeze Xoozze qaala dhaboose kochchappa yelinttida.

²⁴ Xoozze qaala,
«Asi ubba maata fana;
E bonchchita ubba fudhe fana.
Maata melane, fudhitan gufane.

²⁵ Yezin Laatstse qaala medhina yene»
yagayda. Yinttis ohinttide Wonggele qaaltta hyanno.

2

De7o shuchchin geeshi worzha

¹ Yikke, iitatitsi ubba, cimo ubba, cubbotitsi qinaaten zigirssi ubba yinttappa hyaasote.

²⁻³ Laatstsii dalgga maaqqidanno yin erzanni fana hyatte yelinttide zhooga na7unts fana yin atotitsite E gidida diccitera hyanggodes Xoozze geeshi qaala maatsito ubba wode amudhdhote.

⁴ Asara borinttii Xoozara doorinttide bonchcho maaqqide de7o shuchchi, Laatstse Yesuusago shiiqote.

⁵ Yin Ayyaana keetsi keexinttize de7o shuchchuntsana. Yin Yesuus Kiristtoosa baggara Xoozii ufayssize ayyaana zharsho zharshize geeshi kahinuntsana.

⁶ Geeshi Maxaafite,
«Hyaychche, taanii Xiyoone katama,
doorinttide, bonchcho mayzene shuchchi gaddida;
eza ammanze molon yeellidhoos»

yagayda.

⁷ Hyay shuchchize yinttis ammanzuntsis bonchcho, yezin ammanoosuntsis, «Keexizuntsi borii ashshide shuchchize ubbappa aadhize mayzenes omma shuchchi maaqqida.»

⁸ Mahin, Geeshi Maxaafite, «Hyay shuchchize as dhubbize shuchchin asi gol7ize lalla»

yagayda. Un yinnis ga7inttide gisho Xoozze qaalas kiitinttanxi dhubunttane.

⁹ Yezin Xoozii dhumappa gaama qofize fa foo7ogo yinttana xegide, yin E lo77otitsito melluntsis ohodes doorinttide kochchi, kaat kahinen, geeshi worzhan Xoozis dumma worzha.

¹⁰ Yin zaga Xoozze worzha baaya, yezin hyatte yin E worzha. Yin zaga maarotitsi denggikaaya, yezin hyatte maarotitsi denggida.

Xoozze aro fana yeze

¹¹ Ta ishunto, yin hyanne sa7ite zaqqon bete maaqqidanni fana yin ayyaana de7ito olize asho amoppa hyaakkode fana taanii yinttana woossane.

¹² Ammanoose asuntsi yinttana iita oochchize asi fana zigirze wode Xoozii nuna be7ades ye7ize qamma, un yin lo77o oochito bi7i Xooz galatode fana yinttis lo77o yessi yezo.

¹³ Laatstse gisho ga7i ahize asuntsis aqote; ubbappa kattara maaqqide gisho kaatisin aqote.

¹⁴ Un iita oochchizuntsana seerodesin lo77o oochchizuntsana nashshodes kaatizeppa kiitinttide gisho worzhito ahizuntsis aqote.

¹⁵ Yin lo77o oochchitera eroosse booza asuntsi ohito si7i yiizize Xoozze qofa.

¹⁶ Xoozze aro fana maaqqii wallotitsa yezotep attin yin wallotitsita iita oochas aachiche mahippete.

¹⁷ Asi ubba bonchchote; ammanze asuntsana kadhote; Xoozis zhashtote; kaat bonchchote.

Kiristtoosa waaye aazize

¹⁸ Arunto, lo77o laatsunsisin dalgga laatstsuntsis xalaala baayzin iituntsisin bonchchora aqote.

¹⁹ Asi Xooz gisho ga7i gener madha ekkii dandda7iko Xoozii eza anjjoda.

²⁰ Yezin yin nagara oochchin yinttana seerize wode yin dandda7iko yinttis akko galata yeze? Yezin lo77o baz oochchii madha dandda7iko Xoozii yinttana yinnis anjjoda.

²¹ Xoozii yinttana xegide yinnii gishos; Kiristtoosa yinttis waayinttida; yin eza kaallode fana, yinttis aazize maaqqida.

²² E nagara oochchikaaya; E doontte cimo benttikaaya.

²³ Un eza cazhader mahi cazhikaaya. Yezin madha ekkitera xillo firddize Xoozzes firdda ashshida fattin manddikaaya.

²⁴ Nuunii nagaras hyayqqii xillotitsis yessade fana Kiristtoosa fa ashite nu nagartto masqalalla afa tookkida; yin eza garafin hyarggide besitira faxida.

²⁵ Zaga yin oge bali dhabide duro fana, yezin hyatte yin shemppo yenggizegon naagizego maaqqida.

3

Azinin machchii baz

¹⁻² Yinnii fana, machchuntso, yin azinuntsappa Xoozze qaalas kiitinttoosuntsi yeziko zhashimora yeze yin geeshi yestto bi7i Xoozze qaala baytsi fa machchunts yestte ammanode fana untis lo77ote.

³ Yin, yin omma dadderan worqqa aatsera woy lo77o afula ma7era maaqqippe.

⁴ Yezin yin wozintte yeze lo77otitsita Xoozze tiino yinttis gaama al77o maaqqide dhaboose, dalggan woppu gayde ayyaana maaqqe.

⁵ Xoozii inggoda gaydanno ammanide geeshi maachuntsi zaga wode fa azinuntsis kiitintti, fana yinnii gaar gaama bonchchizida.

⁶ Yinnii gaaran Saara Abrahamago, «Laatstso» ga7i xeegee, ees kiitinttida; yinttin akkon zhashtikaayzara lo77o baz oochchiko I na7untsana.

⁷ Yinttin azinuntso, yin machchuntsi yinttappa wolqqa baayze medho maaqqidanno erii, untana bonchchote; yin woositis dhube maaqqaame fana Xoozii inggide de7o un yinttara wolla laattize gisho untana bonchchote.

Lo77o oochchii madha ekki

⁸ Wurssutsite, ubbuntsi fettii qofara yezote. Wol kadhote, ishe fana wol kadhote; mahi fetay fetays dalggan aada maaqqote.

⁹ Iita gisho iita woy cashshi gisho cazhi mahippete; yinno ashshii, Xoozii yinttis anjjo inggodes yinttana xeegeide gisho anjjote.

¹⁰ Akkos gayko, Geeshi maxaafite,
«De7o kadhizen lo77o qamma be7ades koyze oona yezikon fa il7antsite iita bazi ohizanno ashsho,
doonttan gene ohaame fana teqqo.

¹¹ Iita baz oochchizanno ashshii lo77o baz oochcho;
sarotits koyon kaallo.

¹² Laatstse aafe xilluntsana be7ine;
mah E ubba wode un woosito hyayzane.

Yezin Laatstsii iita baz oochchizuntsana fa kachchi sintto beezane»
yagayda.

¹³ Yin lo77o baz oochchodes amudhdhiko yinttana kayode oode?

¹⁴ Melle atto yezin, xillotits gisho yin madhidhiko anjjinttiduntsana. Asis zhashtippeten yirgippete.

¹⁵ Kiristtoosa yin wozintte bonchchote; yin de7ite Laatstsii mahote. Xoozii yinttis inggide ufayssito oocize oodesin mahe inggodes ubba wode giigii yezote, yezin yinnan aadatitsaran zhashimora maaqqe.

¹⁶ Mahi Kiristtoosa gidda yeze lo77o yestto cazhize asunts iita baz oochchide fana, yinttana zigirzanne un yeellidhade fana lo77o wozina yesse.

¹⁷ Xoozze qofa maaqqiko iita baz oochchii madha ekkizannippa lo77o baz oochchii madha ekkizanna lo77o.

¹⁸ Kiristtoosa nuna Xoozago shiishodes faas xillo maaqqii yezitera, nagaranchchunts gisho fettii tohe nagara ubbas hyayqqida; E ashora hyayqqida, yezin Geeshi Ayyaanara de7o maaqqida.

¹⁹ Mahi ye ayyaanzera E hyanggi achi keetsta yeze shemppuntsis qaala ohida.

²⁰ Nohe markkabe keexxize wode yentsi shemppuntsi Xoozis kiitinttanxida, yezin Xoozii untana dandda7ida. Osfun asi xalaala markkabe gelii, dhabse hyaatsitippa attida.

²¹ Ye dhabse hyaatsize hyatte yinttana ashshize xinqqate aazize maaqqida. Yinna xinqqata galla dhoha meecce baayzin lo77o qofa Xoozappa ekkodes ufayssi gelize oge maaqqii, Kiristtoosa dendditi baggara yinttana ashshane.

²² E salo uddii Xoozze mizaqite bettin, kiitanchchuntsin, wolqqa aduntsi ees aqida.

4

Laatstsis yeze

¹ Yinnii gisho, Kiristtoosa fa ashite nuus madha ekkide gisho yinttin yinna qoftte miinggi giiginttote. Kiristtoosa gisho ga7i fa ashite madha ekkize atstse nagara oochchoos ga7i gachchii ashshida.

² Yikkeppa attide wodite Xoozze qofa oochchodes koyo fattin iita asho amo folodes baaya.

³ Tiino yin ammanoose asuntsi yezanni fana yezida. Yin iita amora, qayxera, matstsera, tunatitsi dentsitsize yetstsara, borssize eeqa goynera zaga yezide yestta maaqqada.

⁴ Ammanoose asuntsara yin geeshshatitsi baayze oocha oochchoose gisho gaama qoppii yinttana cazhane.

⁵ Yezin un faxuntsallan hyayqqide asuntsalla afa firddodes yeze Xoozzes mahe inggoda.

⁶ Hyayqqide asuntsis Wonggele sabbakinttide hyannii gishos. Un asi fana fa ashite firddinttoda mahi fana ayyaanara Xoozze fana de7o yessada.

⁷ Yikke, ubba bazis wurssutsita ukkida. Yinnii gisho, miinggi woossodes dandda7inttode fana woppu gayde wozina yesse; wogara yezote.

⁸ Siiqo gaama nagara geentsize gisho ubbappa aatsii fetay fetaya wozinappa siiqinttote.

⁹ Zuuzinggikaayzara fetay fetaya zaqqotitsara mukkote.

¹⁰ Yin Xoozappa dumma dumma aadho keehatitsi imo ekkidanni fana yin fetay fetaya yinna imoto beezanni fana aykkii fetay fetaya maaddo.

¹¹ Yesuus Kiristtoosa baggara ubba baza Xoozii galatinttode fana oonin ohize Xoozappa qaala ekkidanni fana oho. Mahi ooden maaddize Xoozii ees inggide wolqqiti fana maaddo. Bonchchon wolqqan medhinappa medhina yellodes ees maaqqe. Amin77e.

Ammano baggara yellize madha

¹² Ta bagguntso, yinttana tama fana fattanze madha giddara aadhize wode kille baz hyanide fana aatsii qoppipete.

¹³ Yezin E bonchchita mahi qonccize wode yin ufayssita damma maaqqade fana Kiristtoosa madhito yin ekkizanne ufayttote.

¹⁴ Kiristtoosa suntsiti gisho asi yinttana cazhize wode Xoozze bonchcho Ayyaana yinttalla afa shemppize gisho yin anjjinttiduntsana.

¹⁵ Yinttappa oonin madha ekkize shemppo wodhize fana woy kaystide fana woy iita oochchide fana woy beezoosse baza gelize asi fana yii7i madha ekkippe.

¹⁶ Maaqqo yezin, kiristtaane maaqqii madhidhiko Kiristtoosa suntsiti gisho Xoozza galato fattin yeellidhippe.

¹⁷ Firdda Xoozze asalla denddize wode yellida. Yikke, yinna firddita tiinii nuulla afa denddize baz maaqqiko, Xoozze Wonggeles kiitinttoose asunts wurssutsita akko maaqqade?

¹⁸ Xillo un77intti attizebaz maaqqiko, genuntsin nagaranchchuntsi yeezin wayade?

¹⁹ Yinnii gisho, Xoozze qofa fana madha ekkizuntsi fa shemppo hyadarito fana medhdhide, ammantsize Xoozzes inggi lo77o baz oochcho.

5

Cimuntsisin na7atitsuntsis ingginttide zore

¹ Yikke, woosa keetsta cimuntsara cima maaqqide, Kiristtoosa madhito markkidhize qonccodes yeze bonchcho shaakkinttodes yeze taanii, yin gidida yeze cimuntsana zorane.

² Yinttis adetitsara ingginttide Xoozze wudito yenggote. Xoozii koyzanni fana kadhera fattin un7itsera yenggippete. Mahi miishe koyi baayzin kadhii maaddoda ga7i lo77o qofara yenggote.

³ Yin adetitsappa oomora yeze wuduntsis aazize maaqqote fattin laatstsii maaqqippete.

⁴ Yenggizunts aday qonccize wode dhaboose bonchcho worqqa zawude yin ekkoda.

⁵ Yinnii fanan, na7atitsuntso, cimuntsis aqote. Yin fetay fetays aada maaqqote. Geeshi Maxaafite, «Xoozii uturtizuntsana ixixane, yezin aaduntsis aadho keehatitsi inggane» yagayda.

⁶ Xoozii fa wode yinttana bonchchode fana damma Xoozze kushefa oomora yinttana ziqqii yiizote.

⁷ E yinttis qoppize gisho yinttana yirggizebaz ubba Eella afa olote.

⁸ Yin morkkize Xalahe, qoodhdhizebaz koyi, gaammo fana dhazitera yin kalera wutize gisho yinttana naagoten barkkote.

⁹ Alame yeze yin ishuntsi yinnii gaar madha ekkizanno erii, ammanora miinggi, Xalahe ixixote.

¹⁰ Fa medhina bonchchos Kiristtoosa Yesuusa baggara yinttana xeevide aadho keehatitsi ubba Xoozze, Eerats wodes yin madha ekkideppa suuba, E fa ommite yinttana ashshoda, katissada, mintsii essoda, xaalissada.

¹¹ Medhinappa medhina yellodes Xoozii ka7ito. Amin77e.

Wurssutsi saritse

¹² Ammaninttide ishe ga7i ta ekkize Sillaase baggara hyay kiitiza yinttis hyaatara xaafida. Ta yinno yinttis xaafidanna, yinttana zorodesin Xoozze aadho keehatitsita turo maaqqizanno markkidhades. Yinna aadho keehatitsite miinggi eqqote.

¹³ Yinttara wolla doorinttide Baabiloone* yeze woosa keetsta asuntsin ta na7ay Marqqoosa yinttana, «Saro saro» yagaane.

¹⁴ Siigo yeerintte yeerinttitera, fetay fetaya saritsote.

Kiristtoosa gidida yeze yin ubbuntsis saro maaqqe. Amin77e.

5:3 Waha. 21:15-17 5:6 Maato. 23:12; Luqa. 14:11; 18:14 5:7 Maato. 23:12; Luqa. 14:11; 18:14 * 5:13
Baabiloone: Hyanna besite Baabiloone ga7inttide Roome katama maaqqikaayzara attoos. 5:13 Hawa. 15:22,
 40 5:14 Hawa. 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Qola. 4:10; Filmo. 24

Phexiroosa Xaafide Lam7intsa Kiita Gele

Hawaare Phexiroosa xaafide lam7intsa kiita xaafinttide, dumma dumma bessa yeze zaga ammanze asuntsis. Hyay kiitize aafe qoftta, worddo asttamaarunts iita oochiton un timirttiti baggara medhinttide yeellize oochito ixkode fana. Yinna medhinttide madhito kayodes oge maaqqode, Yesuusa fa aafte bi7ide asuntsin E tamarssize wode fa hyayte si7ide asuntsi tamarsside timirttiti baggara Xoozze bazin Laatstse Yesuus Kiristtooabaz ammanitsize era ekkode fana. Xaafize mintsii ohide, «Kiristtoosa lam7intsa yo7oda» yagaaze worddo timirttebaz. Yinna qoftto mintsii ohitera, «Kiristtoosa maaqqii yi7ikaayzara gam77idanna, asuntsi ubba fa nagarappa maaqqode fana fattin ooden dhabode fana koyoose gishos» yagayda.

Aafe Qofuntsi

Saritse 1:1-2

Ammanze asunts xeeqintte 1:3-21

Worddo asttamaaruntsana 2:1-22

Kiristtoosa lam7intsa ye7e 3:1-18

¹ Yesuus Kiristtoosa hawaaren E aro, taanii, Simoon Phexiroosa, nu Xoozzen nuna ashshize Yesuus Kiristtoosa xillotitsiti baggara nu gaar al77o ammano ekkiduntsis hyay kiitiza xaafida.

² Xoozzan nu Laatstsa Yesuusa erera aadho keehatitsin saro yinttis kumo.

Xoozze xeeqen dooren

³ Fa bonchchiten lo77otitsite nuunii shaakkinttode fana xeeqide eza eridanne xoozzetits wolqqa nuunii Xoozza aazii yessades koshshize baz ubba nuus inggida.

⁴ Yin iita amo baggara medhinttize hyanna alamite yeze dhabsseppa kessii ekkode fanan Xoozze xoozzetitsito shaakkinttode fana, hyanna imotitsiti baggara gaama al77on damma ufayssi nuus inggida.

⁵ Yinnii gisho, miinggi, yin ammanttilla afa lo77otitsi, lo77otitsalla afa eratitsi,

⁶ eratitsalla afa fana naage, fana naagella afa gence, gencella afa Xoozza ufayssi yessi yeze,

⁷ Xoozza ufayssi yessalla afa ishitimo kadhe, ishitimo kadhella afa as ubba siiqe gujjote.

⁸ Hyantses yinttis gaanggi yeziko, Laatstsi Yesuus Kiristtoosa erera maaddize asin aafera yeze asi maaqqoda.

⁹ Yezin hyantses baayze oonin ukke yeze baz xalaala be7ize qooqe. E fa tiino nagarttipa geezhidanno botida.

¹⁰ Yinnii gisho, ta ishunto, yin xeeqintton yin doorinto mintsodes kasennippa aatsii minggote. Yin hyantsesana oochchizebaz maaqqiko, dhubuntaama.

¹¹ Yinne nu Laatstsan nuna ashshide Yesuus Kiristtoosa medhina ka7itumo gelize kumutsi wolqqa yinttis ingginttoda.

¹² Yinnii gisho, yin hyantsesana erize bazin yinna aykkide turite miinggi yeze baz maaqqiko, taanii hyantsesana ubba wode yinttana qofize ashshoos.

¹³ Taanii shemppora yeze wode ubba yinttana qofizanna koshshize baz ga7i qoppaane.

¹⁴ Nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa taas qonccizidanni fana taanii hyanna hyayqqize galto gaarii olii qitodanno erane.

¹⁵ Taanii yinttappa shaakkinttikon yin hyantsesana ubba wode qoppode fana taas dandda7inttize baz ubba oochchoda.

¹⁶ Nuunii Laatstse Kiristtoosa wolqqan E ye7ito yinttis ohize, E damma bonchchito nu aafte bi7ida fattin medhdhii kesside tosse baaya.

¹⁷ Damma wolqqaama bonchchoppa, «Tana ufayssize, ta kadhize na7ay hyaya» gaaze qaala ootsi yi7ide wode Xoozze adeppa bonchchon galata ekkida.

¹⁸ Nuunii geeshi derella afa eera yeze wode yinna qaala ootsi saloppa ye7izin si7ida.

¹⁹ Nuus hyannippa aadhize ammaninttide tinbbite qaala yene. Sa7a wonttode wontsisin goolixe yin wozintte dolode wontsis, dhuma bessa yeze foo7oos asi naaginttize fana, yin hyanna qaaltto naagiko lo77o oochchane.

²⁰ Ubbappa tiino hyanno erote. Geeshi Maxaafite xaafinttide tinbbite qaala ooden fa koyde fana billodes dandda7oos.

²¹ Tinbbite ubba, Xoozze kiittide asuntsi Geeshi Ayyaana kaalitsin, ohida fattin as qofara ohikaaya.

2

Worddo asttamaaruntsana

¹ Yezin worddo nabuntsi zaga wode asunts gidida yezanni fana hyatten worddo asttamaaruntsi yin gidida denddoda. Un fana wozide, Laatsta kaddii, dhabsize worddo timirtte ko7oda. Yinne un faalla afa ellisii dhabe ke7ine.

² Gaama asuntsana yeellize un iita oge kaalloda; un baggara turii oge cazhinttoda.

³ Worddo asttamaaruntsi miishe zhimbhartti fa faas medhdhii kesside taariiker yinttana bonqoda. Zagappa dentsii untis firda giigii bettida; untana dhabe naagii bettida.

⁴ Nagara oochchide kiitanchchuntsis Xoozii yiqsinttanxi, firda qamma yellodes gaanname dhuma doochcha untana olida.

⁵ Yinnii fanan, Xoozii xillotitsbaz ohize Nohen melle laappun asuntsana ashshii, Xoozza goynoosse asuntsi yeze zaga alamito yiqsinttanxi dhabe hyaatsar dhabsi maarikaaya.

⁶ Nagara oochchizuntsis aazize maaqqade fana Soodoman Gamoora katamtto budo mahi eetsii dhabsida.

⁷ Higgs kiitinttoosse olale hyanttize asunts gidida waayintti yezide xillo Looxe Xoozii ashshida.

⁸ Ye xillo atstse un gidida yezitera, un oochchize iita oochito ubba wode bi7ide woden si7ide wode E lo77o wozintta un7inttane.

⁹ Yinnu maaqqiko, Laatstsii, fana goynize asuntsana fatanappa wayzi ashshod yezako, mahi nagaranchchuntsana firda qamma yellodes wayzi seerittera naagisadyezako erane.

¹⁰ Ubbappa aatstsii tuna amora asho qofa kaallizuntsanan Xoozze adetits wolqqa borizuntsana, firda qamma yellodes Laatstsii naagizida.

Yentsi asuntsis wozina mintsin uturtizuntsana maaqqide gisho salo medhetuntsana cazhittera zhashtoos.

¹¹ Yezin kiitanchchuntsi worddo asttamaaruntsappa wolqqaran xaalatitsara gaama aadhane yezin Laatstse tiino adetits wolqqa yeze salo medhetuntsana cazhoos.

¹² Yezin yentsi asuntsi fa eroosse baza gelii cazhane. Un aykkinttodesin hyayqqodes giiginttide, wozina baayze xoots fana hyanane; untin xoots fana cer dhaboda.

¹³ Un nagara oochchide gisho fa oochito ekkoda. Awarara matsintti yexxitera doollizanno ufays baz ga7i qoppane. Un borinttii tuna maaqqii yinttara yezitera yinttara shaakkinttize siiqo morkkitera ufayttane.

¹⁴ Olale hyantta kumiden nagara ashshoosse aafe yene; mahi nagara oochchizanno ashshoos. Ammanora minggikaayze asuntsana cimmane. Unttis ubba wode amudhhdhize wozina yene; un baaddinttiduntsana.

¹⁵ Un luule oge ashshii, gene miishe yiqsinttii balide, Bi7oora na7a Balaama oge kaallida.

¹⁶ E fa nagartti gisho seerinttida; ohodes dandda7oosse hyartta asi fana ohi nabize eeyatitsito teqqida.

¹⁷ Yentsi asuntsi melide hayaatsi aafe fanan zhuubba tookkii kanggize dhonne fana; untana naagize linxi yiide dhuma.

¹⁸ Un cer utura qaala ohinttitera iita baz oochchii yeze asunts giddappa kezii hyaga miinggikaayze asuntsana olale hyanttaran asho amoran cimmii balitsane.

¹⁹ Un faasi dhabe arotitsa yezitera melluntsago, «Yin arotitstsappa kessada» yagaane. Akkos gayko, asi fa gaminttide baz ubbas aro.

²⁰ Un ashshize nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa erii hyanna alame tunatitsitippa kessii ekkideppa suuba, mahi qaxintti gaminttiko tiino yeze yesttipa suubanna untis wozzi iita maaqqada.

²¹ Un xillotitsi oge erii maaqqii ashshizannippa tiino geeshi kiitto erikaayzako untis lo77o yeshsha.

²² «Kana fa cooshago suub maaqqane» mahi, «Meecinttide gudayille suub maaqqii looqa gidda gol7inttane» gaaze aazize turo maaqqizanna untalla afa folinttida.

3

Laatstsii yo7oda

¹ Ta siiquntso, hyay ta yinttis xaafide dabddaabbize lam7intsa. Taanii hyantsi lam77i dabddaabbuntsana yinttis xaafide, yin luule qofa qoppode fana yinttana dentsitsodes.

² Mahi geeshi nabuntsi zaga ohide qaalaran nuna ashshize Laatstse, hawaaruntsi baggara kiitinttide kiitto yin oochchode fana koyane.

³ Ubbappa tiinidhii, wode wurssutsite fa amito kaallizuntsin borizuntsi borittera yo7odanno erote.

⁴ Un, «Laatsti Yesuusa yo7oda gaydanna aba yene? Nu aduntsi hyayqqida, yezin ubba bazi sa7a medhinttideppa dentsii yezanni fana yene» yagaane.

⁵ Gaama wodeppa tiino salo Xoozze qaaltte medhinttidanno; mahi sa7a hayaatsappa medhinttidannon hayaatsi gidda medhinttidanno erittera kaddane.

⁶ Yinna wodite yeze sa7ita hayaatsara qoodhintti dhabida.

⁷ Yezin hyatte yeze salttan sa7itan, Xoozses goynoosuntsi firddinttize qamman dhabode qamma yellodes yinna qaaltte tamasa naaginttii yene.

⁸ Yezin ta siiquntso, Laatstse kale fettii qamma mukul bere fana maaqqizanno mukul bere fettii qamma fana maaqqizanno hyanno fettii baz botippete.

⁹ Fete fete gam7ida ga7i qoppizannii fana, Laatstsii fa ufays qaaltti gisho gam7oos. Yezin ooden dhabaame fana koyi ubbuntsi fa nagarttipa maaqqade fana yin gisho ga7i dandda7ane.

¹⁰ Yezin Laatstse qamtta kayzo fana yo7oda. Yinna qamtte salo damma guumera dhaboda; salo medhetuntsi tamara eexinttoda; sa7an izilla afa yeze ubbanna dhaboda.

¹¹ Yikke, ubba bazi yinnii gaar yii7i dhabizebaz maaqqiko yin waako yeze asi maaqqades beeze? Yin geeshin Xoozii ufayssize yessii yessades beezane.

¹² Yin tiinora ye7ize Xoozze qamtto naagittera yinttis dandda7inttize baz ubba oochchii yinna qamtto ellisizote. Yinna qamtte salon ize yeze bazi tamara eexinttoda; damma tama michara til77oda.

¹³ Yezin nuunii xillotitsi yeze kille salon kille sa7a Xoozze ufays qaaltti gaar naagoda.

¹⁴ Yinnii gisho, ta siiquntso, nu yinna qamtto naagize gisho yeellan bore baayzuntsana maaqqii, Laatstsara sarora yessades minggote.

¹⁵ Yin attode fana koyi Laatstsii dandda7ezanno botippete. Mahi nu siiqo ishay, Phawuloosa, Xoozii ees inggide cinccatitsara yinnii fana yinttis xaafida.

¹⁶ E fa kiitite ubba yentsi bazito xaafida. E dabddaabbiti gidda qoppodes waaytsize gofa yene. Tamaarikaayzen miinggikaayze asuntsi melle Xoozze qaaltto wobbizanni fana hyanna kiitton faas dhabodes machchi wobbizane.

¹⁷ Yinnii gisho, ta siiquntso, yin yinno erize gisho genuntsi balara ciminttii, dhabaame fanan miinggi yeze baastippa gol7aame fana naaginttote.

¹⁸ Yezin nuna ashshize nu Laatstse, Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsaran eratitsaran diccote. Ees hyatten medhinan bonchcho maaqqe. Amin77e.

Wahannisa Xaafide Tiino Kiita Gele

Hawaare Wahannisa xaafide tiino kiita, lam77i aafe qofa aykkane. Yinnan nabbabizuntsi Xoozaran E na7ay Yesuus Kiristtoosara fettetitsa yessade fana mintsitsodesin yinna fettetitsito dhabsize worddo timirtteppa hyaakkode fana untana qofissades. Ye wode denddide worddo timirtte, «Xoozii benttoosse ayyaanara alame medhdhida. Hyanna benttize alamiton nu galtto Xoozii medhdhikaayze gisho iita. Mahi hyanna benttize alamitan nu gallita nu ayyaaniza qohodesin tunissades dandda7oos» yaga7i tamarssane. Yinno gaazanna, tiino, Yesuusa asi maaqqii yi7ikaaya. Lam7intsa, fettii asi fa ayyaana tunizikaayzara fa ashora nagara oochchodes dandda7ane yaga7e.

Yinnii gisho, Wahannisa fa kiitte, Yesuusa as maaqqii yi7idanno kaddize oonin Xoozze na7a maaqqoos (4:2-3). Mahi Xoozappa yelinttide oonin ubba wode nagarara yezoos (3:6) yaga7i xaafida.

Ye worddo astamaaruntsi, «Atotitsi gaazanna, hyanna alame yessis un7intteppa kezii wallo maaqqii yeze» yagaane. Yinnilla afa gujjii, «litan lo77o shaakkii ayfo maaqqin, mahi melle asi siiqo maaqqin atotitsara akkon yellinttizebaz baaya» yagaane.

Xaafize yinna timirttito ixii, «Yesuus Kiristtoosa folo asi. Yesuusa ammanzuntsin Xoozza siiqizuntsi ubba fa gidda fetay fetayra siiqinttodes beezane» yaga7i ohida.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-4

Foo7on dhuman 1:5—2:29

Xoozze na7untsanan Xalahe na7untsana 3:1-24

Turon worddo 4:1-6

Siiqo oocha 4:7-21

Gamize ammano 5:1-21

De7o inggize qaala

¹ Nu tiinoppa dentsii yeze, nu hyayttira si7ida, aafte bi7ida, nu kushite bochchida anjjo qaalabaz yinttis xaafane.

² Yinna de7o inggize qonccin, nuunii eza bi7i, E baz markkidhane. Aday kale yeze nuus qonccin, medhina de7obaz yinttis awajjane.

³ Nuura yinttis fettetitsi yessade fana nu bi7idannon si7idanno yinttis ohine. Nuus fettetitsi yezanni fana Adayran E Na7a Yesuus Kiristtoosara fettetitsi yene.

⁴ Nu ufaysita mulo maaqqade fana yinno yinttis xaafoda.

Xoozii foo7o

⁵ Nuunii eeppa si7ide, yinttis ohize kiitta hyanno: «Xoozii foo7o; E gidda dhuma baaya» gaazanno.

⁶ Nu eera fettetitsa yene yaga7itera dhuma yeziko, nu ohiten nu oochite warddidhdhane turetitsi baaya.

⁷ Yezin foo7o E maaqqidanni fana, nuunin foo7o yeziko, nuus wol gidda fettetitsi yene. E na7ay, Yesuus suutsita nagara ubbappa nuna geeshane.

⁸ Nuunii, nuura nagara baaya gayko nu nuna cimmane; nuura turetitsi baaya.

⁹ Yezin Xoozis nu nagartto buuxiko, E nu nagartto atto gawudesin nu bala oocha ubbannippa nuna geeshodes, ammaninttidayan xillon.

¹⁰ Nuunii nagara oochchikaaya gayko Xoozza worddo mahine; E qaalttan nu gidda baaya.

2

Kiristtoosa nuus xabaaqe

¹ Ta na7untso, nagara yin oochchaame fana taanii hyanno yinttis xaafane. Yezin oonin nagara oochchiko Ade kale nuus xabaaqe Xillo Yesuus Kiristtoosa yene.

² Nu nagartta Kiristtoosa baggara atto ga7inttida. E nu nagartti xalaalas baayzin as ubba nagaras.

³ Nuunii Xoozze kiita foliko, so7e baytsi, turo nu eza erane.

⁴ Oonin, «Ta eza erane» ga7ittera, E kiitto folaanxiko ye atstse worddo; turetitsi E gidda baaya.

⁵ Yezin E qaalttis oonin kiitinttizebaz maaqqiko ye atstse Xoozze siiqita E gidda folo maaqqane. Nuunii Xoozara yezannis yinna fa ommite turii markka.

⁶ Taanii, «Xoozar yene» yagaaze oonin Kiristtoosa yezidanni fana yessades beezane.

Kille kiita

⁷ Ta siiqo ishuntso, taanii yinttis tiinoppa yeze gal77a kiita xaafane fattin kille kiita xaafos. Yinnan yin si7ide gal77a kiita.

⁸ Maaqqikon, Kiristtoosa giddan yin giddan turo maaqqii yeze, kille kiita xaafane. Dhuma aadhin, hyatte turii foo7o foo7ane.

⁹ «Foo7o yene» ga7itera fa ishaya ixixize oonin, hyatten dhuma yene.

¹⁰ Fa ishaya kadhize ooden foo7o yene. Ye attsa melle eza dhubbize baz baaya.

¹¹ Yezin fa ishaya ixixize ooden dhuma yene; dhuma hyanttane. Dhuma E aafto goozide gisho aba hyanggizakon eroos.

¹² Ta na7untso, Kiristtoosa suntsiti baggara yin nagartta maarotitsi denggide gisho taanii yinttis xaafane.

¹³ Aduntso, tiinoppa yeze, eza yin eride gisho yinttis xaafane. Na7atitsuntso, Xalahe yin gamide gisho yinttis xaafane.

¹⁴ Na7untso, Xoozza yin eride gisho yinttis xaafane. Aduntso, tiinoppa yeze eza yin eride gisho yinttis xaafane. Na7atitsuntso, yin gooba maaqqide gisho Xoozze qaala yinttara yeze gishon Xalahe yin gamide gisho yinttis xaafane.

¹⁵ Alame woy alame yeze baz kadhippete. Alame kadhize oonin Xoozze adaya kadhoos.

¹⁶ Alame yeze ubbanna, asho amotitsi, aafe bi7i amudhdhize bazin miishera ceeqintte alame bazi fattin Xoozappa baaya.

¹⁷ Alamen alame as amo ubba aadhoda, yezin Xoozze qofa oochchize ooden medhina yessada.

Kiristtoosa ixixizuntsappa naagintte

¹⁸ Ta na7untso, wode wurssutsita ukkida. Kiristtoosa ixixize tiinoppa yo7odanno yin si7idanni fana melle atto yezin, hyatten E morkkuntsi gaamuntsi denddida. Yinnii gisho, wode wurssutsita ukkidanno nuunii yinne erane.

¹⁹ Yentsi morkkuntsi nu bagga maaqqoosse gisho nu giddappa kezida. Un nu bagga yezako nu gidda yessada, yezin untappa oonin nu bagga maaqqoosanna erinttode fana nu giddappa kezida.

²⁰ Yezin Kiristtoosa yinttalla afa Geeshi Ayyaana gussida; mahi yin ubbuntsi turtto erane.

²¹ Turtto yin erize gishon turii gidda akkon worddo baayzanno yin erize gisho taanii yinttis xaafane fattin turtto yin eroosse gisho baaya.

²² Yesuusa, Xoozii tizhidaya baaya ga7i kaddize asuntsappa melle worddo ohize oode? Ezii Kiristtoosa ixixiza. E na7aya kaddiko Adayan kaddane.

²³ Na7aya kaddize oodesin Aday baaya; mahi Na7ays markkidhize oodesin Aday yene.

²⁴ Yinnii gisho, tiino yin si7ize gaaltto yin wozintte mintsii naagote. Tiino si7idanno yin naagiko yinttis Na7ayran Adayran fettetitsi yessada.

²⁵ Yinnan Kiristtoosa inggide medhina de7o.

²⁶ Yinttana balisize asunts gisho taanii hyanno yinttis xaafida.

²⁷ Yezin Kiristtoosappa ekkide Ayyaana yin gidda yeze gisho melle asttamaare koshshoos, E ubba bazi tamarssoda, tamarssizannan turo fattin worddo baaya. Yinnii gisho Geeshi Ayyaana yinttara yeze gisho oonin yinttana tamarssse beezoos. Yezin E ayyaana tizhe ubba baz yinttana tamarssizanni fana turo fattin worddo baaya. Yinnii gisho Geeshi Ayyaana yinttana tamarssidanni fana Kiristtoosa gidda yezote.

²⁸ Yikke, ta na7untso, E qonccize wode nuunii zhashimo baytsi E ye7ize qamma E tiino nu yeellara aachinttaame fana eer yezote.

²⁹ Kiristtoosa xillo maaqqizanno yin eriko xillo oochchize ubba Xoozze na7a maaqqizanno erote.

3

Xoozze na7untsana

¹ Nu Xoozze na7untsana ga7intti xeeqinttode fana Xoozii nuna akko fana kadhizako bo7ote. Nu turo Xoozze na7untsana. Hyanna alamita Xoozza eroosse gisho nunan eroos.

² Ta siiquntso, hyatte nu Xoozze na7a; nu wayadyezako hyaga erinttikaaya. Yezin Kiristtoosa qonccize wode nu E fana hyanodanno erane. E turita yezanno nuunii be7ada.

³ Kiristtoosa be7ada ga7i ufayssar naagize oonin, Kiristtoosa geeshi maaqqizannifana fa ommito geeshane.

⁴ Nagara higge lale maaqqize gisho nagara oochchize ubba Xoozze higgito lalane.

⁵ Kiristtoosa as nagara dhabsodes qonccidanno yin erane; ezara nagara baaya.

⁶ Kiristtoosa yeze oonin nagarara yezoos. Mahi nagarara yeze oonin eza bi7ikaaya woy erikaaya.

⁷ Ta na7untso, yinttana oonin balitsippe. Kiristtoosa xillo maaqqidanni fana xillo oochchize oonin xillo.

⁸ Xalahe tiinoppa nagara oochchize gisho nagara ubba wode oochchize oonin Xalahe igina. Yinnii gisho, Xoozze Na7ay Xalahe oocha dhabsodes qonccida.

⁹ Xoozze na7untsana maaqqide oonin Xoozze Ayyaana ezar yeze gisho E ubba wode nagarara yezoos. Xoozii Ees Ade maaqqide gisho nagarara yezoos.

¹⁰ Xoozze na7untsin Xalahe na7unts dummatetsita hyanne erinttane; xillo oochchoose asi woy fa ishaya kadhoosse asi Xoozze na7a maaqqoos.

Fetay fetaya kadhote

¹¹ Tiinoppa yin si7ide kiita, «Fete fetaya kadhodes beezane» gaaze kiita.

¹² Nuunii Qaa7ela fana maaqqodes beezoos. Qaa7ela Xalahe igina maaqqii fa ishaya wodhida. E fa ishaya akkos wodhido? E oochita iita maaqqide gishon E ishaya oochita lo77o maaqqide gisho wodhida.

¹³ Ta ishuntso, hyanna alame asuntsi yinttana ixixiko gaama qoppipete.

¹⁴ Nuunii nu ishuntsana siiqize gisho hyayqoppa de7o fiinggidanno erane. Fa ishaya kadhoosse oonin hyayqo dasho gidda yezane.

¹⁵ Fa ishaya ixixize oonin shemppo wodhizaya. Mahi shemppo wodhize oodesin medhina de7o baayzanno yin erane.

¹⁶ Kiristtoosa fa shemppito nu gisho aatstsii inggidanne siiqo akko yezako nu erida. Nuunin nu ishuntsi gisho nu shemppito aatstsii inggodes beezane.

¹⁷ Yezin hyanna alamite qolo yeze oonin madhidhiza bi7itera, ees yiqsinttanxiko fa wozintte Xoozze siiqo yene gawudes wayzi dandda7ode?

¹⁸ Ta na7untso, nu oocharan turetitsara nu siiqito qonccissades beezane fattin hyarii ohe xalaalara woy doona xalaalara siiqinttodes beezoos.

Xoozalla yeze ammanintte

¹⁹ Nuunii fete fetaya siiqiko, yinne nuunii turii bagga maaqqizanno erane; yinnis Xoozze tiino yeellidhoos.

²⁰ Nu wozintta nuulla afa firddiza maaqqiko, Xoozze nu wozinttippa damma maaqqizanno erane; E ubba baz erane.

²¹ Ta siiquntso, nu wozintta nuulla afa firddiza maaqqiko nuunii Xoozze tiino zhashitoos.

²² Nuunii E kiitto naagize gishon eza ufayssize baz oochchize gisho woossiz baz ubba eeppa ekkane.

²³ Kiristtoosa nuna kiittidanni fana Xoozze na7a Yesuus Kiristtoosa ammanode gaaran fete fetaya siiqode fana Xoozii nuna kiittida.

²⁴ Xoozze kiita naagize oonin Xoozara yene; Xoozin eera yene. Xoozii nuus inggide Geeshi Ayyaana baggara E nuura yezanno erane.

4

Ayyaana shaakkii erote

¹ Ta siiquntso, ayyaana ubba ammanippete, yezin un Xoozappa yezako qurichchi bo7ote. Akkos gayko, gaama worddo nabuntsi alamella denddida.

² Yesuus Kiristtoosa asi maaqqii yi7idanno ammanze asi ubba Xoozze Ayyaana; Xoozze Ayyaana maaqqizanno yin yinne eroda.

³ Kiristtoosa asi maaqqii yi7idanno ammanoosse as gidda Xoozze Ayyaana baaya. Yeynnii Kiristtoosa ixixize ayyaana. Yin ye ayyaanze ye7odanno tiino si7ida; E melle atto yezin hyatten alame yene.

⁴ Ta na7untso, yin Xoozis. Yin gidda yeze Geeshi Ayyaana alame yeze ayyaanappa damma wolqqaama maaqqide gisho worddo nabuntsana yin gamida.

⁵ Un hyanna alamiti asi maaqqide gisho hyanna alamitibaz ohine; hyanna alamiti asi un ohito si7ine.

⁶ Nuunii Xoozappa; Xoozza erize oonin nuna si7ine. Xoozza eroosse oonin nuna si7oos. Nuunii turii ayyaanan worddo ayyaana yinne shaakkane.

Xoozii siiqo

⁷ Ta siiquntso, siiqo Xoozappa yi7ize gisho ane fetay fetayra siiqinttote. Siiqize oonin Xoozze na7a; E Xoozza erane.

⁸ Xoozii siiqo maaqqize gisho siiqoosse oonin Xoozza eroos.

⁹ Nuunii Kiristtoosa baggara de7o denggode fana Xoozii fa fettii Na7aya hyanna alamite kiittida. Xoozii nuna fa siiqito yinne beezida.

¹⁰ Turii siiqo gaazanna yikke: nuunii Xoozza siiqide gisho baayzin Xoozii nuna siiqide gishon nu nagartti gisho zharshintti nuna maarodes fa Na7aya kiittide gisho.

¹¹ Ta siiquntso, Xoozii nuna hyannii gaar siiqiko, nuunin fete fetaya siiqodes beezane.

¹² Xoozza bi7ide oonin baaya. Nu fete fetaya siiqiko Xoozii nuura yene; E siiqitan nuulla folo maaqqane.

¹³ Xoozii fa Geeshi Ayyaana nuus inggide gisho nuunii Xoozara yezannon ezin nuura yezanno erane.

¹⁴ Aday fa Na7aya, hyanna alamito ashshode fana kiittidanno nuunii bi7i markkidhane.

¹⁵ Yesuusa Xoozze Na7a maaqqizanno ammanii markkidhize ooderan Xoozii yene; ezin Xoozara yene.

¹⁶ Xoozii nuna siiqizanno nuunii eranen ammanane.

Xoozii siiqo. Siiqo yeze oonin Xoozara yene; Xoozin eera yene.

¹⁷ Nu yestta hyanna alamite Kiristtoosa yezidanni fana maaqqize gisho firdda gamma zhashtikaayzara E tiino shiiqodes E siiqita nu gidda folo maaqqane.

¹⁸ Siiqo gidda zhashimo baaya, turii siiqo zhashimo kessii olane. Zhashimo seeritsara wolla hyanggize gisho zhashtize atstse siiqita folo maaqqoos.

¹⁹ Xoozii tiino nuna siiqide gisho nuunin siiqane.

²⁰ Oonin, «Xoozza siiqane» ga7itira fa ishaya ixiko, E worddo. Akkos gayko, be7ize fa ishaya siiqoosse oonin bi7ikaayze Xoozza siiqodes wayzi dandda7e?

²¹ Kiristtoosa nuus inggide kiitta hyanno; «Xoozza siiqize oonin fa ishaya siiqodes beezane» gaazanno.

5

Alame ammanora game

¹ Yesuusa, E Kiristtoosa ga7i, ammanze oonin Xoozze na7a. Adaya siiqize oonin E Na7ayan siiqane.

² Nuunii Xoozza siiqize gishon E kiitto naagize gisho Xoozze na7untsana siiqizanno yinne erane.

³ Nuunii Xoozza siiqiko, E kiitto naagene. E kiitta deexizebaz baaya.

⁴ Akkos gayko, Xoozze na7a maaqqide oonin hyanna alamito gamodes dandda7ane. Nuunii hyanna alamito gamodanna ammanora.

⁵ Alame gamodes dandda7ize oode? Yesuusa Xoozze na7a maaqqidanno ammanze asi xalaala gamoda.

Kiristtoosas ingginttide markkatitsi

⁶ Yesuus Kiristtoosa xinqqate beezize hyaatsaran hyayqo beezize suutsara yi7ida. E, hyaatsaran suutsara yi7ida fattin hyaatsi xalaalara yi7ikaaya. Geeshi Ayyaana turo maaqqide gisho yinna turo maaqqizanno markkidhane.

⁷ Hyaydzdzii markkuntsi yene.

⁸ Yentses, Geeshi Ayyaana, hyaatsin suutsi. Hyantsi hyaydzdzuntsi markkatitsita fetto.

⁹ Nu asi markkidhizanno ekkane. Yezin Xoozze markkatitsita asannippa gaama aadhane. Xoozii fa Na7ays markkidhidanna hyanno.

¹⁰ Xoozze na7aya ammanze atstse wozintte hyanna markkatitsita yene. Xoozza ammanoosse oonin Xoozze fa Na7ays markkidhide markkatitsito ammanikaayze gisho Xoozza worddo mahine.

¹¹ Yikke, markkatitsita hyanno; Xoozii nuus medhina de7o inggida; yinna de7itan E Na7ayra yene.

¹² Xoozze Na7ay yeze oodesin de7o yene. Xoozze Na7ay baayze oodesin de7o baaya.

Medhina de7o

¹³ Xoozze Na7a ammanze yinttis medhina de7o yezanno yin erode fana hyanno yinttis xaafida.

¹⁴ Xoozze qofa gaar akko bazin eza woossiko, E si7izanno nuunii erize gisho eza ammaninttane.

¹⁵ Nuunii woossidebaz ubba E si7izanno eriko, nuunii woossiz baz ubba E inggodanno erane.

¹⁶ Oonin fa ishaya hyayqo beezoosse nagara oochchizin bi7iko, Xooz ees woossodes beezane. Hyayqo beezoosse nagara oochchiduntsis Xoozii de7o inggane. Hyayqo beezize nagara yene. Taanii yinttana yinnis Xooz woossote ga7oos.

¹⁷ Iita oocha ubba nagara, yezin hyayqo beezoosse nagara yene.

¹⁸ Xoozze Na7ay untana naagize gisho Xoozze na7utsana maaqqide oonin nagara oochchosanno nuunii erane. Xalahe untana qohodes dandda7oos.

¹⁹ Nuunii Xoozis maaqqidanno hyanna kumutsi alamita Xalahes aqizanno erane.

²⁰ Nuunii turii Xoozza erode fana Xoozze Na7ay yi7idannon nuus qoppize wozina inggidanno erane. Nuunii E na7a, Yesuus Kiristtoosa baggara turii Xoozara yene. Nuunii turii Xoozaran na7ay Yesuus Kiristtoosara fettetitsi yene.

²¹ Ta na7untso, eequntsappa hyaakkote.

Wahannisa Xaafide Lam7intsa Kiita Gele

Wahannisa xaafide lam7intsa kiita, Yesuusa hawaare maaqqide cimize, Wahannisa xaafida. Xaafinttidannan doorinttide inttisin I na7untsis. Oode eride, yinnan fettii woosa keetsisin ize goynize asuntsis maaqqaanxi attoos. Hyay hyaata kiitize xaafinttide, un fetay fetayra siiqinttode fana qofissadesin worddo asttamaaruntsappan un timirtteppa naaginttode fana qofissades.

Aafe Qofuntsi

Saritse 1-3

Siiqo ubbappa damma 4-6

Worddo timirtteppa naagintte 7-11

Xaatsi qofa 12-13

¹ Ta cimize doorunttide kara intisin I na7untsis kiitinttide kiita. Ta xalaala baayzin turtto erize ubbuntsi kadhane.

² Ye turize nuura yeze gishon medhina nuura yessade gisho taanii yinttana turo kadhane.

³ Xoozze nu Aday E na7ay Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsita, maarotitsitan sarotitsitan turiran siiqoran wolla nuura maaqqe.

Turon siiqon

⁴ Aday nuna kiittidanni fana, ne na7untsappa bagguntsi, turis kiitinttizanno bi7i taanii gaama ufayttida.

⁵ Kara intte, hyatten nuunii ubba fete fetaya siiqode gaar taanii nena woossane. Ye kiitize tiinoppa nuura yeze kiita fattin taanii nees kille kiita xaafos.

⁶ Turii siiqo nu Xoozze kiita naagii yessadanno. Mahi tiinoppa yin si7idanni fana E kiitta, yin ubbuntsi «siiqora yezote» gaazanno.

⁷ Yesuus Kiristtoosa asi maaqqii yi7idanno ammanoose, gaama balitsize asuntsi, alamite dendda. Yinnii gaarize asi oonin balitsizan Kiristtoosa ixixan.

⁸ Yin oochchide kumutsi waagito ekkodes minggote. Yin oochchidanna dhabaame fana naaginttode.

⁹ Kiristtoosa timirttite miinggi yezoossesin E timirttitippa hyaakkii yeze atstses Xoozii baaya. Kiristtoosa timirttite yeze atstses Adayin Na7ayin yene.

¹⁰ Oonin yinttago yi7itera hyanna timirttito ekkikaayzar yi7iko, yin kara geltsipete; saron gayppete.

¹¹ Eza saro gaaze oonin E iita oochite eera shaakkinttane.

Wurssutsi saritse

¹² Taanii yinttis xaafodes koyde gaama baz yene, yezin worqqateran qalamera xaafodes koyoos. Nu ufayssita folinttode fana yinttara sino yellintti ohinttodes yinttago hyammada ga7i qoppaane.

¹³ Xoozii dooride ne mishti na7untsi nena saro gaane.

Wahannisa Xaafide Hyaydzdzintsa Kiita Gele

Wahannisa xaafide hyaydzdzintsa kiita, Yesuusa hawaare maaqqide cimize, Wahannisa xaafida. E xaafidannan Gaayoosa ga7inttize fettii woosa keetstsi yenggizes. Xaafize fettii baggara Gaayoosa melle ammanzuntsana maaddide gisho eza galatane; mahi melle baggara Diytirafiisa ga7inttize woosa keetstsis ade maaqqides koyze gene atstseppa naaginttode fana qofizane.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1-4

Gaayoosa galatinttida 5-8

Diyotirafiisa borinttida 9-10

Dimexiroosa galatinttida 11-12

Xaatsi qofa 13-15

¹ Taanii woosa keetsi cimize, turo kadhize Gaayoosas kiittide kiita.

² Ta siiqizayo, ne yessita ubba giigode fana, qone yessade fanan ayyaana shemppo ne denggode fana woossane.

³ Fettii fettii ammanze asuntsi yi7i, ubba wode ne turis ammaninttii yezannon ne turibaz markkidhide wode taanii gaama ufayttida.

⁴ Ta na7untsi turetitsara yezanno si7izannippa aadhize, tana ufayssize bazi baaya.

Gaayoosa galatinttida

⁵ Ta siiqizayo, un nees zaqqo maaqqikon, ne ammanize asuntsis ammanintte oocha oochchane.

⁶ Un ne siiqitibaz woosa keetstsa markkidhane. Hyatten un hyanggize ogite Xoozii kadhizanni fana oochchii untana maaddiko lo77o oochchane.

⁷ Un Kiristtoosas oochchodes kezitera, ammanoose asuntsappa akkon ekkikaaya.

⁸ Nuunii turii oocha untara wolla oochchodes hyantsi fana yeze asuntsana maaddodes beezane.

Diyotirefiisan Dimexiroosa

⁹ Taanii woosa keetsitis kiita xaafida, yezin woosa keetsis cima maaqqodes koyze Diytirafiisa nu gaazanno ekkoos.

¹⁰ Yinnii gisho, taanii ize hyanggize wode E nuulla afa ohide iita ohiton E oochchide oochito ubba ohoda. E yinno eerida ga7i, nu ishuntsi ye7ize wode mokkoos. Melle atto yezin, untana makkodes koyzuntsana kayi woosa keetstisappa kessane.

¹¹ Ta siiqizayo, lo77o baz aazop attin iita baz aazippe. Lo77o baz oochchize oonin Xoozze asi, yezin iita baz oochchize oonin Xoozza bi7ikaaya.

¹² Dimexiroosa lo77o asi maaqqidanno asi ubba markkidhane. Turita fa ommite E baz markkidhane; nuunin E baz markkidhane; nu markkatitsitan turo maaqqizanno yin erane.

Wurssutsi saritse

¹³ Taanii nees xaafodes koyde gaama baz yene, yezin qalamer warqqatella xaafodes koyoos.

¹⁴ Yezin taanii ukkera neera yellinttodes koyane; ye wode neera ohinttoda.

¹⁵ Saro nees maaqqe.

Ne lagguntsi nena saro gaane. Nu lagguntsana ubba un suntsito suntsito xeezii
tana «Saro gayda» ga7o.

Yihuda Xaafide Kiita Gele

Yihuda kiita xaafinttide, ammananxi yezitera ammanze asi aazii worddo timirtte dalggize asuntsappa ammanze asuntsi naaginttode gaar qofissades. Hyay hyaata kiitize fa gidda aykkide qofta lam7intsa Phexiroosa kiita aazane. Xaafize, «Ammanze asuntsis fettii tohen wurssutsi yellodes ingginttide ammanos olinttode» yaga7i nabbabizuntsana mintsii qofizane.

Aafe Qofuntsi

Saritse 1-2

Worddo asttamaarunts timirttiton un gol7ito 3-16

Ammano naagode fana ingginttide zore 17-23

Galata woosa 24-25

¹ Taanii Yihuda, Yesuus Kiristtoosa arize, Yayqooba ishay;
Xoozii xeediduntsis, Xoozze Aday kadhizuntsin Yesuus Kiristtoosas
naaginttiduntsis hyay kiitiza xaafida.

² Maarotitsi, sarotitsin siiqon yinttis gaanggo.

Worddo asttamaaruntsana

³ Ta siiqo ishunto, nuunii wolla shaakkinttize atotitsiti baz yinttis xaafodes taanii gaama amudhdhida. Yezin ammanze asuntsis fettii tohen lam7intsaames ingginttide ammano gisho olinttode gaar yinttana zoritera xaafodanna taas koshshize baz maaqqida.

⁴ Gaama wodeppa tiino un firddita xaafintti bettide, fettii fettii asuntsi oonin erikaayzin aachintti yin gidda gelida. Un Xoozza eroosuntsana, un nu Xoozses aadho keehatitsito tuna oocha hyanttodes maaddinttize oge mahi ekkane. Fa xalaala kaati maaqqide, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa kaddane.

⁵ Yezin yin hyanno ubba erizebaz maaqqikon, Laatstsi Isra7eele asuntsi Gibxxe sa7appa wayzi kessezako, mahi suubappa ammanoosuntsana dhabsidanno ta yinttana qofissades koyane.

⁶ Fa yeze bestto ashshii, faas ingginttide adetits wolqqito naagikaayze kiitanchchuntsana, damma firdda gamma yellodes Xoozii untana dhumappa oomora medhina santsalaatara accii gaddida.

⁷ Yinnii gaar, Soodoman Gamooraa asuntsi un kale yeze katama asuntsara olale hyanttida; un medho woga baayze olale oochchida. Un medhina tamar firddinttoduntsis aazize maaqqida.

⁸ Yinnii fanan, yentsi asuntsi abukkora fa galtto tunizane; adetits wolqqara yezuntsana borane; salo bonchcho yezuntsanan cazhane.

⁹ Yezin kiitanchchuntsi hyalaqa Mika7eele Muse ahas Xalahera lallide wode «Laatstsi nena seero» yagayda fattin eella afa cashshi qaala ohi mootodes koykaaya.

¹⁰ Yezin hyantsi asuntsi faas eroosse baz ubba cazhane; mahi un wozina baayze hayaars fana medho qofara erizebazi yezikon, iza untana dhabsoda.

¹¹ Unttana bade! Un Qaa7ela oge hyanggida. Miishe koyi Balaama balidanne gol7ida. Qore ixxidanni fana untin Xoozalla denddii dhabida.

¹² Hyantsi asuntsi, siiqo zhagana bessa yinttara bettize wode yeella baayze borinttiduntsana. Un fana xalaala yenggizuntsana. Un zhuubba kanggize ira baayze

dhonne fana. Mahi aafe wode aafe baayze, xaphora shodinttide, lam77i tohe melide minxa fana.

¹³ Un mintsi abba zuluntte gaar fa yeella oochchar dubbizuntsana. Un medhina linxi yiide dhuma naagize waayinttize xoolinttuntsana.

¹⁴ Addaamappa dentsii, laappuntso yeletitsi maaqqide Heenokan, hyantsi asuntsbaz tinbbite ohittera, «Yikke, Laatstsii, fa gaama mukul geeshshuntsara ye7oda.

¹⁵ Asuntsana ubba firddoda; genuntsana ubba un oochchide iita oochiti ubba gishon genetitsara un Xoozzella afa ohinttide iita ohiti ubba gisho firddoda» gayda.

¹⁶ Yentsi asuntsi ubba wode zuuzinggizuntsanan ohe koyzuntsana. Mahi fa iita amotitsito kaallane; fana ceeqqanen fana maaddize baz denggodes melluntsana nashshane.

Wurssutsi zore

¹⁷ Yezin ta ishunto, nu laatstse Yesuus Kiristtoosa hawaaruntsi zaga yinttis ohide qaaltto qoppote.

¹⁸ Un, «Wurssutsi wodite, Xoozze qofa ashshii fa iita amotitsi kaallii Xooz toochizuntsi ye7oda» gayda.

¹⁹ Yentsi asuntsi as gidda shaako medhdhizuntsana, fa asho amotitsis aqizuntsana Geeshi Ayyaana baayzuntsana.

²⁰ Yezin ta ishunto, geeshi maaqqide yin ammantte yinttana Ayyaanar dichchodes minggote; mahi Geeshi Ayyaana wolqqa woossote.

²¹ Yinttana medhina de7o yeltsize nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa maarotitsi naagitera yinttana Xoozze siiqite naagote.

²² So7ize asuntsis yiqsinttote.

²³ Fettii fettii asuntsana tamappa kessii ekkote. Melluntsis nagarara tunide un galtto bochchide afultto ixwittera zhashimora maarote.

Galatan woosan

²⁴ Yin gol7aame fana naagodesin bore baayzuntsana mahi damma ufayssara kumide tiino shiishodes dandda7ize,

²⁵ nuna ashshize fettii Xoozze, nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa baggara bonchchon, dammatetsi, wolqqan adetits wolqqa, zagappa aykkii, hyatten, medhina ees maaqqe. Amin77e.

Wahannisa Qonccitsi Gele

Wahannisa qonccitsi xaafinttidanna, ammanze asuntsi Yesuus Kiristtoosa faas Laatstsii mahi, ammanide gisho untana baytsin waaye yellide wode. Xaafize loytsi bi7ide aafe qoftta, ammanze asis ufayssita kumutsi maaqqade gaar untana mintsitsi, untana yellide baytsin madha gidida fa ammantte miinggi eqqode gaar dentsitsodes.

Maxaafite aadhize kifiltaa gaaman kaallii kaallii qonccide qonccitsito aykkane. Yinna qonccitsita ye wode yeze asuntsis gelane, yezin melluntsis saza qofa maaqqii gam7ida. Un ohinttidannan misile aazize ohera. Hyay maxaafize gidida yeze faydita, makkize miishuntsin xootsuntsi deruntsin ayyaana medhetits aazize. Mazmure azmaachche mahi mahi zammarrintizanni fana, hyay maxaafize gidida yeze aafe qoftta dumma dumma qonccitsi baggara dumma dumma ogera mahi mahi shiiqida. Hyay maxaafize bilitsitis dumma dumma qofa yezikon, aafe qoftta qoncce. Yinnan, «Xoozii Laatstse Kiristtoosa baggara lam7intsoose ogera fa morkkuntsana, Xalahera gujjii, fettii tohe wurssutsi yellodes gamoda. Yinna gamtippa suuba, ees ammaninttii yezide fa bagguuntsana kille salon kille sa7a anjjo laatisada» gaazanno.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-8

Laappun woosa keetsuntsis gidida 1:9-20

Laappun woosa keetsuntsis xaafinttide kiita 2:1—3:22

Araatiza, xaaxinttide maxaafizan Duriza 4:1—5:14

Laappun mahitamito 6:1—8:1

Laappun moyze 8:2—11:19

Dawan lam77i xootsuntsana 12:1—13:18

Dumma dumma qonccuntsana 14:1—15:8

Laappun Xoozze hyanqo xuu7untsana 16:1-21

Baabiloone gol7e, xootsizan, worddo nabizan Dabuloosa gamintte 17:1—20:10

Wurssutsi firda 20:11-15

Kille salo, kille sa7an kille Yerusalaame 21:1—22:5

Xaatsi qofa 22:6-21

¹ Ellera yi7ades yeze baz fa aruntsana beessade fana Xoozii Yesuus Kiristtoosas inggide qonccitsita hyanno. Yesuusa fa Kiitanchcho kiittii, fa arize Wahannisas qonccitsito beezida.

² Wahannisa Xoozze qaalan, Yesuus Kiristtoosa markkatitsi bi7idannon oochchidanno ubba markkidhida.

³ Hyanna ubba yi7ades wode ukkide gisho hyanna tinbbite qaalto nabbabize ooden anjjinttidaya; mahi hyanna qaalto si7izuntsin xaafinttide qaalto naagize ubbuntsi anjjinttiduntsana.

Laappun Isiya woosa keetsunsis kiitinttide saritse

⁴⁻⁵ Hyay dabddaabbiza, Wahannisappa, Isiya sa7a yeze laappun woosa keetsunsis xaafinttida. Zagan, hyatten yeze, tiinosin yo7odes yeze Xoozappa, mahi E araatize tiintte yeze laappun ayyaanutsappa, yinnii fana, hyayqoppa denddora tiino maaqqideppa, sa7a kaatuntsana ahize ammantsize markka maaqqide Yesuus Kiristtoosappa, aadho keehatitsin sarotitsi yinttis maaqqe.

Yesuusa nuna siiqane, mahi fa suutsitira nagara arotitsappa nuna wallo kessida.

⁶ Nuunii Xoozze E Adays oochchode gaar nuna ka7itumtte kahinuntsana mahida. Ees medhinappa medhina yellodes bonchchon wolqqan maaqqe. Amin^{77e}.

⁷ Yikke, Yesuusa dhonnera yo7oda. Asi ubbuntsi melle atto yezin, eza caddide asunts ubba eza bo7oda. Sa7a yeze asi ubba E gisho yeekkoda. Yinna turo hyanoda! Amin^{77e}.

⁸ Zagan, hyatten yezay, tiinosin ye7ode Laatstse, Ubbappa Damma Xoozii, «Alfan Oomega tana»* yagaane Laatstsii Xoozze.

Laatstse qonccits

⁹ Taanii, Wahannisa, yin ishay, yinttara wolla Yesuusara madha, E ka7itumtton E dandda7ito bi7ida. Taanii Xoozze qaala gishon Yesuusa baz markkidhide gisho Faximo gaaze hyaatsara teqinttide sa7a yene.

¹⁰ Laatstse qamma ta Geeshi Ayyaanara maaqqii yene; taappa suubara moyze oolle fana damma ootsi si7ida.

¹¹ Ye ootsize tana, «Ne be7ezanno maxaafite xaafii, Isiya yeze laappun woosa keetsunsis, Efesoone, Semirneese, Pherggamoone, Tiyatiroone, Sarddeese, Filaadelfiyan Loodoqiya dakko» yagayda.

¹² Taanii taas ohize ootsito be7ades suub maaqqii xomppe gaddize laappun worqqa xomppe gaddize besito bi7ida.

¹³ Yentsi xomppe gaddize bessuntsi gidida as na7a aazizaya bi7ida. E phargo afula fa tohito yeltsi ma77ida, worqqa dancora fa dadabito accida.

¹⁴ E ommitan E omma isintsita bootsi duro isintse fana woy shachchi fana bootsi; E aafuntsii tama loxe aazane.

¹⁵ E tohita tama teellii zoqqide naase meqo aazane; E ootsita damma soso hyaatsi ootse fana.

¹⁶ E fa mizaqi kushtira laappun xoolintto aykkida. E doonttippa lam77i zallara leefinttide mashsha kezane. E sintta awara foo7ize awa aafe aazane.

¹⁷ Ta eza bi7ize wode hyayqqide asi fana yii7i E tohiti kale gol7ida. E fa mizaqi kushito taalla afa gaddii, «Zhashtippe; Tiinizen folize tana.

¹⁸ Taanii de7o yene; taanii hyayqqida, yezin hyaychche medhii medhinas de7o yene. Hyayqon Si7oole qulfe ta kushite yene.

¹⁹ Yikke, hyatte hyanidannon tiinoppa yi7adebaz ne bi7idanno xaafo.

²⁰ Neenii ta mizaqi kushite bi7ide laappun xoolinttuntsanan laappun worqqa xomppe gaddize besiti bilitsitan hyanno: Laappun xoolinttuntsi laappun woosa keetsuntsi kiitanchchuntsana; laappun worqqa xomppe bessuntsi laappun woosa keetsuntsana.»

2

Efesoone woosa keetsitis kiitinttide kiita

¹ «Efesoone woosa keetsta kiitanchchos hyannii gaar ga7i xaafo.

Fa mizaqi kushite laappun xoolintto aykkidayin laappun worqqa xomppe gaddize besi giddara hyantizay hyannigaara yagaane:

² Taanii ne oochito, ne labbitsiton ne gencito erane. Neenii iita asuntsbaz gencodes dandda7ikaayzanno erane. Mahi hawaare maaqqikaayzara fana, hawaare gaazuntsana qurichi erii un worddanchcho maaqqin denggidanno ta erane.

³ Neenii gencida; ta suntsiti gisho madha dandda7ida; gaminttikaaya.

⁴ Maaqqikon, hyatte ta nena borizebaz yene; yinnan neenii tiino siiqito ashshida.

1:6 Keze 19:6; Qon. 5:10 1:7 Dane. 7:13; Maato. 24:30; Mar. 13:26; Luqa. 21:27; 1 Tese. 4:17; Zakka. 12:10; Waha. 19:34 * 1:8 **Alfan Oomega:** Girike doonara Alfan Oomegan tiinon wurssutsi fidaaluntsana; bilitsitan tiinon wurssutsi ga7e. 1:8 Qon. 22:13; Keze 3:14 1:13 Dane. 7:13; Dane. 10:5 1:14 Dane. 7:9 1:14 Dane. 10:6 1:15 Hiz. 1:24; 43:2 1:17 Isa. 44:6; 48:12; Qon. 2:8; 22:13

⁵ Yikke, ne akko gaar dhoqqa bessappa gol7ezako qoppo! Ne nagarttippa maaqqo; neenii tiino oochchize oochito oochcho. Neenii ne nagarttippa maaqqanxiko, ta neego yo7oda, ne xomppe gaddize besito iza besitippa ekkoda.

⁶ Hyatte ta nena nashshize fettii bazi yene; ta ixsize Niqoolawuntsi oochito neenin ixida.

⁷ Geeshi Ayyaana woosa keetsunsis gaazebaz si7odes hyaye yeze ooden si7o. Gamii denddide ooden Xoozze gannate yeze de7o minxa aafeppa ma7ade fana adetits wolqqa inggoda.

Semirneese woosa keetsitis kiitinttide kiita

⁸ «Samirneesa woosa keetsta kiitanchchos hyannigaar ga7i xaafo.

Tiinon wurssutsize, hyayqqiden hyayqoppa denddiday hyannigaara yagaane:

⁹ Taanii ne waayton ne dahatitsiton erane; maaqqikon ne dure. Ayhude baayzara fana Ayhude gaazuntsi cazhize cashito ta erane, yezin un Xalahe maabara yene.

¹⁰ Neenii ekkodes yeze madhito zhashtippe. Xalahe yinttappa fetaya fetaya fattanodes achi keetsta oloda; taphphi qamma yellodes yin madhidhoda.

Hyayqqode wontsis ammaninttidaya maaqqo; ta nees de7o barneexa inggoda.

¹¹ Geeshi Ayyaana woosa keetsuntsis gaazebaz si7odes hyaye yeze ooden si7o.

Gamide ooden lam7intsa hyayqo qohinttoos.

Pherggamoone woosa keetsitis kiitinttide kiita

¹² «Pherggamoone woosa keetsta kiitanchchos hyannigaar ga7i xaafo.

Lam77i zalara leefinttide mashsha yezay hyannigaara yagaane:

¹³ Taanii ne yeze besito erane; ne Xalahe araata yeze bessa yene; ta suntsito mintsii naagida. Melle atto yezin, Xalahe yeze yin katamite hyayqqide taas ammaninttide markka, Antiphaasa, yeze woden ammano kaddikaaya.

¹⁴ Maaqqikon, ta nena borize eeratsi bazi yene. Yinnan Isra7eele asuntsi eeqas zharshinttide katsta mu7i tunode fanan gome woy7e nagara oochchode fana Baalaqa mana zoride Balaama timirttito ekkide fettii fettii asuntsi neera yene.

¹⁵ Yinnii fana, Niqoolawuntsi timirttito tamarize asuntsi neera yene.

¹⁶ Yinnii gisho, neenii ne nagarttippa maaqqo. Yinna hyananxiko, ta neego ellera yi7i yentsi asuntsana ta doontippa kezze mashshara caddoda.

¹⁷ Geeshi Ayyaana woosa keetsuntsis gaazebaz si7odes hyaye yeze ooden si7o.

Gamide oodesin aachichcha yeze mannappa* inggoda. Mahi ekkize atstsap attin melle asi eroosse kille suntsi xaafinttide bootsi shuchchi ta ees inggoda.

Tiyaxiroone woosa keetsitis kiitinttide kiita

¹⁸ «Tiyatiroone woosa keetsta kiitanchchos hyannigaar ga7i xaafo.

Tama loxe aazize aafe yezay, mahi tamara teellide naase meqo aazize tohe yezay, Xoozze na7ay, hyannigaar gaane:

¹⁹ Taanii ne oochito, ne siiqito, ne ammantto, ne oochiton ne gencito erane. Ne tiino oochchizannippa hyatte aatsii oochchizanno erane.

²⁰ Maaqqikon, ta nena borize fettibazi yene; fana nabe gaaze maachito, Elzaabelo, si7i ga7i bi7i akkon gaykaaya. Yinna maachita eeqas zharshinttide katsta mu7i amudhdhode fana tunode fanan olalode fana oochchii ta aruntsana balitstsida.

²¹ Iza fa nagarttippa maaqqade gaar ta iis wode inggida, yezin iza maaqqades koyikaaya.

2:7 Medho 2:9; Qon. 22:2; Hiz. 28:13; 31:8 **2:8** Isa. 44:6; 48:12; Qon. 1:17; 22:13 **2:11** Qon. 20:14; 21:8 **2:14** Faydo 22:5 * **2:17 Manna:** Isra7eele asuntsi akko baayze sa7a yedhdhize wode saloppa Xoozii untis inggide dumma katsta woy kiitanchcho katsta. **2:17** Keze 16:14 **2:20** 1 Kat. 16:31; 2 Kat. 9:22

²² Un I bala ogitippa maaqqanxiko, ta izo iita hyarggella oloda; iira olale hyanttizuntsin iita waaye waayinttoda.

²³ Ta I na7untsana wodhoda; mahi woosa keetsta ubba ta asi qofan as wozina eriza maaqqidanno eroda. Ta fetes fetes yin oochitigaara oochitigaara inggoda.

²⁴ Yezin Tiyatiroone yeze melluntsana, yinna iita timirttito ekkikaayzuntsana, «Xalahe damma gaatsi qofa» ga7inttize hyanna timirttito tamaarikaayze yinttana melle deexo toofo toossoos.

²⁵ Maaqqoyezin, ta ye7ode wontsis yinttis yeze baz mintsii naagote.

²⁶ Gamidesin wurssutsi yellodes taas kiitinttide oodesin ka7itumtto ahode gaar adetits wolqqa inggoda.

²⁷ «E untana mego gufera ahoda;

sa7appa medhhdhize hyayqize miishe fana tinchchoda.»

Yinna adetits wolqqita taanii ta adeppa ekkide wolqqiti fana.

²⁸ Mahi ta ees goolixe xoolintto inggoda.

²⁹ Geeshi Ayyaana woosa keetsuntsis gaazebaz si7ize hyaye yeze ooden si7o.

3

Sarddeese woosa keetsitis kiitinttide kiita

¹ «Sarddeese woosa keetsta kiitanchchos hyannigaara yaga7i xaafo.

Laappun Xoozze ayyaanuntsanan laappun xoolinttuntsanan aykkiday hyannigaara yagaane: Ta ne oochito erane; suntsis faxa; yezin ne hyayqqida.

² Barkko! Eerats attidebazin hyayqqodes ukkidebaz miintso. Ne oochita Xoozze tiino folo maaqqikaayzanno denggida.

³ Yikke, ne ekkide baziton si7idebaziton qoppii; naago; ne nagarttippa maaqqo. Ne barkkaanxiko ta kayzo gaar yo7oda; ta ayde ye7odyezako ne eroos.

⁴ Yezin fa ma7ito qitizikaayze eerats asuntsi Sarddeese gidda yene. Unttis koshshize baz maaqqide gisho bootsi ma7o ma77i taara yedhdhada.

⁵ Gamide ooden untinnigaara bootsi ma7o ma77oda. Ta E suntsito de7o maxaafepa uccoos. Taanii ta Aday tiinon E kiitanchchuntsi tiinon ta E baz markkidhada.

⁶ Geeshi Ayyaana woosa keetsuntsis gaazebaz si7ize hyaye yeze ooden si7o.

Filaadelfiya woosa keetsitis kiitinttide kiita

⁷ «Filaadelfiya woosa keetsta kiitanchchos hyannigaara ga7i xaafo.

Geeshin turo maaqqiday, Dawute qulfe fa kushite aykkiday, hyannigaara gaane: E gorddin ooden bugodes dandda7oos; mahi E bugin ooden gorddodes dandda7oos.

⁸ «Ta ne oochito erida; yikke ta ne tiino ooden gorddodes dandda7oosse bugunttide furtsi gaddida. Ne wolqqita eeratsi maaqqikon, ta qaalto naagida; tana kaddikaaya.

⁹ Ayhude maaqqikaayzara fana Ayhude gaaze wordduntsanan Xalahe bagguntsana neego ko7oda ne tiino gulbbatisada. Mahi ta nena kadhizanno un erode fana yiissada.

¹⁰ Neenii, «Dandda7a asi maaqqo» ga7i ta kiittide kiitto naagide gisho kumutsi alamito fattanodes ye7ize madha woditippa taanii nena naagoda.

¹¹ Ta ellisii yo7oda; ooden ne worqqa zawudito ekkaame gaar nees yezanno mintsii aykko.

¹² Gamidaya ta Xoozze Keetsite tuusi mahoda; E ize medhinas yessada. Taanii ta Xoozze suntsiton ta Xoozze katamttii suntsito eella afa xaafoda; izan ta Xoozze kaleppa wodhdhize kille Yerusalaame. Mahi ta ta kille suntsiton eella afa xaafoda.

¹³ Geeshi Ayyaana woosa keetsis gaazebaz si7ize hyaye yeze ooden si7o».

Loodoqiya woosa keetsitis kiitinttide kiita

¹⁴ «Loodoqiya woosa keetstsa kiitanchchos hyannigaara ga7i xaafo.

«Amin77e» maaqqide ammaninttide turo markka maaqqiday, Xoozii medhetitsi ubbas bentte maaqqiday hyannigaara gaane:

¹⁵ Taanii ne oochito ubba erane; neenii toya woy misha baaya; neenii lam77untsappa feta maaqqizako lo77o!

¹⁶ Neenii toya woy misha maaqqikaayzin bol77a maaqqide gisho ta nena ta doontippa cuttodes yi7ine.

¹⁷ Yikke, neenii, «Taanii dure, qolora yene, taas akkon faccikaaya» gaane. Yezin neenii waayinttane, daha, qooqen kallidhide asi maaqqizanno nena eroos.

¹⁸ Yinnii gisho, ne duridhodes tamara geezhide worqqa, nena yeellize kallito aachchodes bootsi ma7on loytsii be7ades maaddize aafe gaalla taappa wonggi tishshade fana nena zorane.

¹⁹ Ta kadhizuntsana seeranen firccaane; yikke minggo; ne nagartippa maaqqo.

²⁰ Yikke, ta bale eqqii nena xegoda. Ooden ta xegizanno si7i, furtsito bugiko, eego geloda; eera wolla kawo mo7oda; ezin taara wolla mo7oda.

²¹ Ta gamii denddii ta Adera E araataalla bettidannifana gamide taara ta araataalla bettode gaar adetits wolqqa inggoda.

²² Geeshi Ayyaana woosa keetsuntsis gaazebaz si7ize hyaye yeze ooden si7o» gayda.

4

Salo yeze goyno

¹ Yinnippa suuba, taanii salo be7ize wode bugunttide furtsi bi7ida. Mahi ta tiino si7ide moyze oolle gaarze ootsi taago, «Hyankka kezo; hyannippa suuba, yi7ades yeze baz ta nena beessada» gayda.

² Ye wode ta Ayyaana qofara yene. Yikke, salo araata bi7ida; araatizella afa fete bettidaya bi7ida.

³ Ye bettiday bishshita iyaspheden sarddiyoone gaaze al77o shuchchi fana. E araatize kantto wutii al77o shuchchi aazize zuulla yene.

⁴ Ye araatize kantto wutii lam7itam oyddii araatuntsi yene; untalla afa bootsi ma7o ma77i, ommite worqqa zawude gaddide lam7itam oyddii cimuntsi bettida.

⁵ Araatizeppa dada, zelintsin dhoge kezane. Araatize tiintte laappun foo7ize xomppuntsi yene; un laappun Xoozze ayyaanutsana.

⁶ Araatize tiino birille aazize foo7ize burccuqo aazze abba yene.

Tiinoran suubara aafe kumide oyddii xoots medhetuntsi araatize kantte yene.

⁷ Tiino xootsize bishshita gaammo aazane; lam7antsize bora aazane; hyaydzantsize as sino aazize sino yene; mahi oydzantsize firize ankko aazane.

⁸ Oyddii xootsuntsi ubbuntsis izipun qefe yene; un galtta ubban qefitis kattaran ommita ubba aafara kumida. Un qamman awaran ashshikaayzara, «Geeshshayo, geeshshayo, geeshshayo,

Laatstsayo, Ubbappa Wolqqaama Xoozayo,
zagan, hyatten yezayo, tiinos yo7odayo»

yagaane.

⁹ Ye xootsuntsi araatzizella bettidaysin medhina yezes nashsho, bonchchon galata inggide wode

¹⁰ lam7itam oyddii cimuntsi araatzizella bettidays medhina yezays tiintte zuggii goynida; fa worqqa zawuduntsana tiintte gaddii,

¹¹ «Nu Laatstsayo, nu Xoozayo,
neenii bonchcho, nashshon wolqqa ekkodes beezane.
Ne ubba medhdhida;
ubba bazi ne goftti gaar hyanida, medhinttida»
yagayda.

5

Durizan xaaxinttide maxaafiza

¹ Yinnippa suuba, araatzizella afa bettiday mizaqi kushera ganccean kattara xaafinttide laappun mahitamera gordduntide xaaxinttide maxaafe bi7ida.

² Fettii mintsi kiitanchchize fa qaaltto dhoqi yiizii, «Mahitamiza billodesin maxaafiza bugodes dandda7ize oode?» yaga7i awaajjodera bi7ida.

³ Yezin salo maaqqin sa7a woy sa7appa oomora maaqqin ye xaaxinttide maxaafiza billodesin gancito be7ades dandda7ize ooden benttikaaya. ⁴ Xaatsi maxaafiza billodesin E gancito be7ades beezize asi benttikaayze gisho ta gaama yeekkida.

⁵ Yeezin, cimuntsappa fetay taago, «Yeekkippe! Yikke, Yihuda bagga maaqqide gaammo, Dawute kochchi, laappun mahitamto billodesin maxaafiza bugodes dandda7ane» gayda.

⁶ Yinnippa suuba, shukinttide Durizay araatzizella, oyddii shemppora yeze medhetuntsisin cimuntsis gidda, eqqidaya bi7ida. Ees laappun gumurin laappun aafuntsii yene. Yentses alame ubba kiitinttide Xoozze laappun ayyaanutsana.

⁷ Ye Durizay hyanggi, araatzizella afa bettiday mizaqi kusheppa xaaxinttide maxaafiza ekkida.

⁸ E ye xaaxinttide maxaafiza ekkide wode oyddii shemppora yeze medhetuntsisin lam7itam oyddii cimuntsi Durize tiino gol7ida. Un fete fete diitsin geeshshuntsi woosa maaqqide ixaane kumide worqqa shaate aykkida.

⁹ Un,
«Xaaxinttide maxaafiza ekkodes,
mahitamiza billodes nees beezane.
Akkos gayko, neenii shukinttida;
kochchi ubbappa, duma duma doonappa,
kochchuntsappa ka7itumo ubbappa
ne suutsite Xoozis wozida.

¹⁰ Un nu Xoozze Ades oochchode fana
unttana kahinunts ka7itumo mahida.
Unttin sa7a ubba ka7itoda»
yaga7i kille mazmure yexxida.

¹¹ Ta bi7ide wode mukul tohe mukulin taphpho mukul tohe taphpho mukul maaqqade kiitanchchuntsi ootsi si7ida. Unttin araatzizes, oyddii shemppora yeze medhetuntsin, cimuntsi kantto wutida.

¹² Yentsi kiitanchchuntsi dhoqi gayde qaalara,
«Shukinttide Durizay wolqqa, durtumo,
cinccatitsin mintsitimo,
bonchcho, saban galata ekkodes beezane»

gayda.

¹³ Yinnippa suuba, sa7an, salo, sa7appa oomora abba gidida yeze medhetitsi ubba, «Araatizella afa bettidaysin Durizes, galata, bonchcho, saban wolqqa medhii medhinas maaqqe» ga7i yexxodera si7ida.

¹⁴ Oyddii shemppora yeze medhetuntsi, «Amin77e» yagayda; mahi cimuntsi sinora zuugii goynida.

6

Mahitamuntsi buguntto

¹ Durize laappun mahitamuntsappa feta bugodera bi7ida. Mahi oyddii shemppora yeze medhetuntsappa fete, dada dhoge fana ootsara, «Yo7o!» yagaazin si7ida.

² Yikke bootsi fara bi7ida. Ye faraza toggide dongge aykkida; Ees worqqa zawude inggintida. Ezin gamii denddidaya maaqqii gamodes kezida.

³ Mahi durize lam7intsa mahitamiza bugide wode lam7intsa shemppora yeze medhetitsize, «Yo7o!» gaazin si7ida.

⁴ Mahi melle suuts zoqo fara kezida. Ye faraza toggides sa7appa saro dhabssode gaaran asuntsi wol hyaasode gaar wolqqan damma mashsha inggintida.

⁵ Durize hyayddzintsa mahitamiza bugide wode hyayddzintsa shemppora yeze medhetitsize, «Yo7o!» gaazin si7ida. Yikke kartsi fara bi7ida; ezin fa kushite mizaane aykkida.

⁶ Oyddii shemppora yeze medhetunts giddappa, «Fettii wode oochas damooze, bagga kilo zarga; mahi fettii wode oochas damooze, fettii kilon bagge bangga maaqqe. Yezin zayten woyn qohippe» gaazin si7ida.

⁷ Durize oydintsa mahitamiza bugide wode oydintsa shemppora yeze medhetitsize, «Yo7o!» gaazin si7ida.

⁸ Hyaychche bootsi fara bi7ida. Ye faraza toggide suntsita hyayqo; E suubite Si7oole kaallane. Unttis sa7a oyddii kusheppa fettii kushe olara, nayera, bay7eran xootsara wodhissade fanan adetits wolqqa inggintida.

⁹ Durize ichchintsa mahitamiza bugide wode un Xoozze qaala ohide gishon fa markkatitsite ammaninttide gisho shukinttide asunts shemppito zharsho bestippa oomora bi7ida.

¹⁰ Un fa qaaltto dhoqi yiizii, «Ubbanno ahize Laatstsayo, geeshshayo, turizayo, sa7a yeze asalla afa ne firddoossanna nu suutsiti gisho kushe mahosanna ayde yellodesi?» gayda.

¹¹ Un fetes fetes bootsi pharggo ma7o inggintida. Unttin fana yii7i hyayqqodes beezize un lagguntsi faydita kumode wontsis eerats wode shemppode fana untis ohida.

¹² Durize izippunsa mahitamiza bugide wode ta bi7ida; damma sa7a en7e hyanida. Awa aafe karttii azzano ma7o aazida. Aginan zoqqii suutsi aazida.

¹³ Mintsi baqo baqqii belese minxa qami7e aafto gufizanni fana salo xoolinttuntsi sa7a gufida.

¹⁴ Salo xaaxinttide maxaafe fana xaaxintti hyal7ida; deren hyaatsara tegintide sa7ita fa bestippa dhabida.

¹⁵ Gade kaatuntsi, worzha ahizuntsi, ola kaalitsizuntsi, duruntsi, wolqqaamuntsi, aruntsin, laatstsuntsi wom7on derella afa yeze lalla wom7on aachintida.

¹⁶ Unttin deregon lallago, «Nuulla afa wodhdhote; nuna geentsote; araatizella bettiday aafitippan Durize hyanqitippa nuna aachchote.

¹⁷ Yikke, damma hyanqo qamma yellida; oonii dandda7i eqqode?» yagayda.

7

144, 000 Asuntsalla mahitame gaddintida

¹ Yinnippa suuba, oyddii kiitanchchuntsi oyddii sa7a gaxa eqqiduntsana bi7ida. Yentsi kiitanchchuntsi sa7alla woy abballa woy minxalla afa akkon baqo oyddii sa7a gaxappa baqqaame gaar teqqida.

² Mahi de7o Xoozze mahitame aykkide melle kiitanchcho awa kessi zalappa kezzaya bi7ida. Ye kiitanchchize fa qaalto dhoqi yiizii, sa7an abba qohodes wolqqa inggintide oyddii kiitanchchuntsana,

³ xeezii, «Nuunii Xoozze arunts sinolla mahitame gaddode wontsis sa7a woy abba woy minxa qohippete» gayda.

⁴ Taanii Xoozze mahitame sinolla gaddiduntsi faydito si7ida. Isra7eele kochchi ubbap xeeiti oyttam oyddii mukul asuntsis sintte mahitame gaddida.

⁵ Yihuda kochchappa taphpho lam77i mukul,
Roobela kochchappa taphpho lam77i mukul,
Gaade kochchappa taphpho lam77i mukul,

⁶ Aseere kochchappa taphpho lam77i mukul,
Niftaaleme kochchappa taphpho lam77i mukul,
Minaase kochchappa taphpho lam77i mukul,

⁷ Simoona kochchappa taphpho lam77i mukul;
Leewe kochchappa taphpho lam77i mukul,
Yisaakore kochchappa taphpho lam77i mukul,

⁸ Zaabiloone kochchappa taphpho lam77i mukul,
Yoosefa kochchappa taphpho lam77i mukul,
Biniyame kochchappa taphpho lam77i mukul,
asunts sintte mahitame gaddida.

Bootsi ma7o ma77ide gaama asuntsana

⁹ Yinnippa suuba, kochchi ubbappa, ka7itumo ubbappa, worizha ubbappan dumma dumma doonappa faydo baayze gaama asuntsana bi7ida. Yentsi asuntsi bootsi pharggo ma7o ma77i, qiile hyaye fa kushite aykkii, araatize tiinon Durize tiino eqqida.

¹⁰ Un fa qaalto dhoqi yiizii, «Atotitsi araatizella bettide nu Xoozzeppan Durizeppa ye7ine» gayda.

¹¹ Kiitanchchuntsi ubba, araatizen, cimuntsin oyddii medhetuntsi kantto wutii eqqida. Un araatize tiino zuggii Xooz goynida.

¹² «Amin77e!

Anjjo, bonchcho, cinccatitsi, galata, saba
wolqqan, mintsitimo medhii medhinas
nu Xoozses maaqqe.

Amin77e!»

gayda.

¹³ Cimuntsappa fetay taago, «Hyanna bootsi ma7ito ma77ide asuntsi un oode yessa? Un abappa yi7ido?» ga7i oocida.

¹⁴ Taanii mahi, «Laatstso, ne erane» gayda.

Ezin taago, «Hyantses gaama waaye waayi aadhiduntsana. Un fa ma7ito Durize suutsite meeccii bootsida.

¹⁵ Yinnii gisho,

«Un Xoozze araatize tiintte
gamman awara E keetsite oochchane.

Mahi araatizella bettide untis dunkkaane maaqqada.

¹⁶ Yikkeppa suuba, un naydhdhaama, baridhdhaama.

Awa woy micha untana denggaama.

¹⁷ Araatizella bettide Durize untis wude adaya maaqqada.

De7o hyaatsi aafego untana kaalitsoda.

Xoozii un aafitippa afutsito ubba uccoda»

gayda.

8

Laappuntso mahitamize buguntida

¹ Durize laappuntso mahitame bugide wode bagga saate maaqqade fana salo si77i gayda.

² Yinnippa suuba, taanii laappun moyze inggintide laappun kiitanchchuntsana Xoozze tiino eqqizuntsana bi7ida.

³ Ixaane cugize worqqa shaate aykkide melle kiitanchcho yi7i, zharsho bessiti kale eqqida. E araatize tiino yeze worqqa zharsho bestilla geeshshuntsi ubba woosara gujjii zharshode fana ees gaama ixaane inggintida.

⁴ Ixaanize cugita geeshshunts woosara wolla Kiitanchcho kusheppa ude Xoozago kezida.

⁵ Yinnippa suuba, kiitanchchize ixaane cugize shaatiza ekkii, ize zharsho bestippa qaaqa tama kumutsi sa7a sulle olida. Yeyi maaqqin, dada dhogen, zelintsin sa7a en7e hyanida.

Laappun moyzuntsana

⁶ Yinnippa suuba, laappun kiitanchchuntsi fa moyzito oollodes giigintida.

⁷ Tiino kiitanchchize fa moyza oollize wode shachcharan suutsara worqqintide tama saloppa bukkida. Sa7a hyaydzappa fettii kushe eexintida; minxa hyaydzappa fettii kushe eexintida; zhil7o maata ubba eexintida.

⁸ Lam7intsa kiitanchchize fa moyza oollide wode damma dere aazize bazi tama eexitara abba olintida. Yeyin, abba hyaydzappa fettii kushe suutsi maaqqida.

⁹ Abba gidda shemppora yeze medhetitsi hyaydzappa fettii kushe hyayqqida; markkabuntsi hyaydzappa fettii kushe dhabida.

¹⁰ Hyayzintsa kiitanchchize fa moyza oollide wode xomppe fana eexize damma xoolintize borkka hyaydzappa fettii kushellan hyaatsi aafella afa saloppa wodhdhida.

¹¹ Ye xoolintize suntsita Camo ga7inttane. Hyaatsi hyaydzappa fettii kushsha canggizida; hyaatsita canggide gisho gaama asuntsi yinna hyaatsito uzhi hyayqqida.

¹² Oydintsa kiitanchcho fa moyza oollida. Awappa, aginappan xoolunttuntsappa hyaydzappa fettii kushe guddintida; un foo7iti hyaydzappa fettii kushe dhumida. Awara hyaydzappa fettii kushen, qamma hyaydzappa fettii kushe dhumida.

¹³ Fettii ankko salo dhoqi ga7i, aalodera bi7ida. Ye ankkize fa qaaltto dhoqi yiizii, «Attide hyaydzdzii kiitanchchuntsi fa moyzito oollodes yeze gisho sa7a yeze asuntsana Bade! Bade! Bade!» gaazin si7ida.

9

¹ Yinnippa suuba, ichchintsa kiitanchchize fa moyziza oollin saloppa sulle sa7a wodhhide xoolintto bi7ida. Ees damma doochii bugize qulfe ingginttida.

² Xoolinttize damma doochito bugide wode dalgga cooceppa kezize cuga fana cugize yinna doochitippa kezida. Yinna doochitippa kezide cugitippa awan salon dhumida.

³ Yinna cugitippa booluntsi sa7a kezida. Sa7a yeze masmasuntsis yeze wolqqa fana wolqqa booluntsis ingginttida.

⁴ Xoozze mahitame sintte baayze asunts xalaalap attin sa7a yeze wolqqa woy minxa woy akko zhi7o baz maaqqin qohaame gaar booluntsis ohinttida.

⁵ Booluntsi asmana ichchin agina yellodes faxa un7itsode fana wolqqa ingginttidap attin as wodhode fana baaya. Masmaso asi dha7in hyaazhizanni gaar boole dha7in hyaazhane.

⁶ Yinna qammitte asi hyayqo koyoda, yezin denggoos. Un hyayqqodes amudhdhoda, yezin hyayqo untap hyaakkoda.

⁷ Booluntsi olas giigii bettide faruntsana aazane. Un ommita worqqa zawude aazane; un sinttan as sino aazane.

⁸ Un omma isintsitan maachi omma isintse fana pharggo. Un achchitan gaammo achchi aazane.

⁹ Unttis dadabitilla afa gaddize mego xurure yene; un qefiti ootsita olinttodes gallabize faran fara gaare ootsi aazane.

¹⁰ Unttis masmaso unkkon fana yeze unkkon dha7i hyaazhize yiishshii yene. Yinna unkkite ichchin agina asmana qohode fana adetits wolqqa ingginttida.

¹¹ Unttana ahize kaati yene; ye kaatize damma doochiti kiitanchcho. E suntsita Ibraysxe doonara Abddoona; mahi Girike doonara Apholiyoona ga7inttane. E suntsiti bilitsitan «Dhabsiza» ga7inttane.

¹² Tiino badize aadhida; yikke, melle lam77i baduntsi hyaga ye7oda.

¹³ Izippuntso kiitanchchize fa moyza oollida. Xoozze tiino eqqide, worqqa zharsho besite yeze oyddii gumuruntsappa fettii ootsii si7ida.

¹⁴ Ye ootsize moyze aykkide izippuntso kiitanchchizego, «Efiraxiise gaaze damma borkka acinttide oyddii kiitanchchuntsana billote» yagayda.

¹⁵ Sa7alla yeze asappa hyaydzdzii kushito wodhode gaar yinna saatis, yinna qammitis, yinna aginttis yinna beritis giigii bettide oyddii kiitanchchuntsi bilinttida.

¹⁶ Ola fara toggide olanchchunts faydita lam77i xeeti miloone maaqqizanno si7ida.

¹⁷ Mahi ta qonccitsite faruntsanan yentsi faruntsana toggide asuntsana bi7ida. Yentsi asunts dadabite gaddize mego xurure tama bonqo fana zoqo, yaakintte fana, kaarts salo fanan diinne fana cililo. Faruntsis ommita gaammos tiino zaltto aazane; un doonttippa tama, cugan diinne kezida.

¹⁸ Farunts doonttippa kezize tama, cugan diinne yinna hyaydzdzii hyanqite sa7a yeze asappa hyaydzappa fettii kushita hyayqqida.

¹⁹ Yentsi faruntsis wolqqita un doonttii giddan unkkite yene. Un unkkitan shooshi omma fana yene; un iira asi qohane.

²⁰ Hyanna hyanqitippa attiduntsi fa kushe oochchitippa ashshii maaqqikaaya. Un tuna ayyaanara worqqappa, birappa, naase meqoppa shuchchappa minxappa oochinttide eeqas goynane. Be7ades, si7ades, yedhdhades dandda7oosse eequntsis goynizanno ashshikaaya.

²¹ As wodhizanno, bitizanno, olalizanno kaystizanno ashshii maarotitsi oocikaaya.

10

Kiitanchchizan eeratsi maxaafiza

¹ Yinnippa suuba, ta melle mintsi kiitanchcho saloppa sa7a wodhdhoda bi7ida. E dhonne ma77ida; E ommitilla afa zuulla yene. E sintta awa fana; E tohita tama tuus fana.

² Ye kiitanchchize bugutsi yeze fettii eerats xaaxinttide maxaafe fa kushite aykkii, fa mizaqi tohiza abballa afa, fa workkita tohiza sa7alla afa essida.

³ Dhazize gaammo fana fa qaaltto dhoqi yiizii uukkida. E wuyside wode laappun daduntsi fa dhogito sissida.

⁴ Laappun daduntsi fa dhogito sisside wode ta xaafodes giiginttida. Yezin saloppa, «Laappun daduntsi ohidanno mahitamera gorddop attin xaafippe» yagaaze ootsi si7ida.

⁵ Yinnippa suuba, abballa afan sa7alla afa eqqide, ta bi7ide kiitanchchize, fa mizaqi kushito salo ude miccida.

⁶ E salon I gidda yeze baz ubba, sa7an I gidda yeze baz ubba, abban I gidda yeze baz ubba medhdhide, medhina yeze Xoozze suntsite caaqii, «Yikkeppa suuba, Xoozii gam7aama.

⁷ Yezin laappuntso kiitanchchize fa moyza oollide wode Xoozii fa aro maaqqide nabunts baggara qonccizide gaatsi qofita folinttoda» gayda.

⁸ Yinnippa suuba, abballa afan sa7alla afa eqqii, «E kushite bugunttii yeze xaaxinttide maxaafiza Kiitanchchize kushtippa ekko» yaga7i lam7intsa saloppa taas ohodera si7ida.

⁹ Taanii ye kiitanchchizego hyanggi, eerats xaaxinttide maxaafiza inggo ga7i oocida. E taago, «Ekkii mo7o; iza ne sazite canggoda, yezin ne doontte shida fana mal7oda» gayda.

¹⁰ Taanii Kiitanchchize kusheppa ye eerats xaaxinttide maxaafiza ekkii mu7ida; ta doontte shida fana mal77ida, yezin ta sazite canggida.

¹¹ Yinnippa suuba, taago, «Neenii kochchi ubbas, worzha ubbas, dumma dumma doonara ohintizuntsisin kaatuntsis tinbbite mahi ohodes beezane» yagayda.

11

Lam77i markkuntsana

¹ Gufe aazize hyadha taas inggida, «Hyanggi Xoozze Keetsiton zharsho besito hyadhdho; ize goynize asuntsanan faydo.

² Yezin Xoozze Keetsta bale bucita Ayhude maaqqoosse asuntsis ingginttide gisho mixxippe ashshii aadho. Unttin oyttam lam77i agina geeshi katama ahoda.

³ Taanii lam77i markkuntsi azzano ma7o ma77i 1, 260 qamma tinbbite ohode fana wolqqa inggoda».

⁴ Yentses alame Laatstse tiino eqqize lam77i shamahe minxan lam77i xomppe gaddize kocuntsana.

⁵ Ooden untana qohodes koyko un doonttippa tama kessada, un morkkuntsana mo7oda. Ooden qohodes koyko yinnii fana hyayqo hyayqqoda.

⁶ Un tinbbite ohize yinna qammite ira bukkaame fana salo gorddodes untis adetits wolqqa yene. Unttis hyaatsi suutsi laammodesin, mahi un koyde wode ubba fa koyde hyanqora sa7ito dhabssodes untis adetits wolqqa yene.

⁷ Un fa markkatitsito hyaasidannippa suuba, doochappa kezze xootsize untara olintti, caddoda, gamoda, wodhoda.

⁸ Un Laatstse masqalalla afa suxinttide damma katama ogitilla afa un ahita olinttoda. Yinna katamita aazizera Soodome woy Gibxxe ga7intti xeeqinttane.

⁹ Mahi bagga ubbappa, kochchi ubbappa, dumma dumma doonappan worzha ubbappa yi7ide asuntsi un ahito hyaydzdzii qamman bagga yellodes be7ada. Un ahita mooginttaame fana asuntsi kayoda.

¹⁰ Hyantsi lam77i nabuntsi sa7a yeze asuntsana un7itside gisho asuntsi un hyayqite ufayttoda. Fa ufaysitis ba7aale oochchoda fete fetes imon inggoda.

¹¹ Hyaydzdzii qamma baggeppa suuba, de7o ayyaana Xoozze kaleppa yi7i un gidda gelin, un denddii eqqida. Unttana bi7ide ubba damma zhashimo zhashtida.

¹² Yinnippa suuba, yentsi lam77i nabuntsi, «Ude kezote» gaaze qaala saloppa si7ida. Un morkkuntsi untana beezin, dhonne gidda gelii ude salo kezida.

¹³ Yinna saatte sa7a damma en7e en7in, katamappa taphphi kushe maaqqade dhabida. Mahi sa7a en7ite laappun mukul asi hyayqqida. Attide asuntsi gaama goqii zhashtii; salo Xoozis bonchcho inggida.

¹⁴ Lam7intsa badize aadhida, yezin hyaychche hyaydzintsa badize ellisii yo7oda.

Laappuntso moyze

¹⁵ Laappuntsa kiitanchchize fa moyza oollida. Saloppa, «Sa7a ka7itumo nu Laatstsesin Kiristtoosas maaqqida; E medhinappa medhina yellodes ka7itoda» gaaze damma girsuntsi sinttida.

¹⁶ Xoozze tiino, fa araatsalla bettide lam7itam oyddii cimuntsi zuggii, Xoozzes,

¹⁷ «Yezen yezide,
Laatstso, Ubbappa damma Xoozzayo,
neenii damma wolqqa aykkida.
Neenii ka7itide gisho
nuunii nena galatane.

¹⁸ Ayhude maaqqoosse asuntsi hyanqinttida, yezin ne hyanqitan yi7ida.

Hyayqqiduntsalla ne firddize wode yi7ida.
Neenii nees oochchizuntsis, nabuntsis
geeshshuntsisin ne suntsitis zhashtizuntsis,
eeratsuntsisin dammuntsis, un oochiti gaar inggize wode yellida.
Alame dhabsizuntsana dhabsize wode yi7ida»
yagayda.

¹⁹ Salo yeze Xoozze Keetsita bugunttida; I gidda Xoozze caaqo taabote benttida. Mahi zeelintsi zeelinggida, dhoge dhogida; dada dhuqqida; sa7a en7ida; shachchi bukkida.

12

Maachiton dawiza

¹ Yinnippa suuba, salo damma malla benttida. Awa ma77ide, aginalla eqqide, taphpho lam77i xoolintto worqqa zawude fa ommite gaddide, fettii maachita yene.

² Yinna maachita wodatsi yezin, izo yelo dha7e aykkin un7intti uukkida.

³ Mahi melle malla salo benttida. Laappun omman taphphi gumuri yeze damma zogo dawa benttida. E fa ommuntsalla afa laappun worqqa zawuduntsana gaddida.

⁴ Ye dawize fa unkkite xooluntto hyaydzappa fettii kushito saloppa gochchi sa7a olida. Ye dawize na7ay yelintti wodhhide fana qoodhdhodes koyi, yelodes dha7inttize maachiti tiintte eqqida.

⁵ Yinna maachita ka7itumo ubba meqo gufera ahodes yeze dhiiratsi na7a yelida. Na7ay Xoozagon E araatzego salo ekinttida.

⁶ Maachita 1260 qamma yellodes izo naagode fana Xoozii iis giigizii gaddide bessa akko baayze sa7a aachinttida.

⁷ Salo ola medhinttida. Mika7eele fa kiitanchchuntsara wolla dawara olinttida; dawize fa kiitanchchuntsara maaqqii mahi olinttida.

⁸ Yezin dawize gaminttin salo untis yeze bessi dhabida.

⁹ Damma dawize, zaga shooshe, sa7a wodhdhida. Ezin Dabuloosa woy Xalahe ga7inttize alame balitsizaya. E fa kiitanchchuntsara wolla sulle alame olinttida.

¹⁰ Yinnippa suuba, salo hyannigaara yagaaze qaala si7ida.

«Hyatte atotitsi, wolqqan ka7itumo, nu Xoozses;

adetits wolqqa Kiristtoosas maaqqida.

Yikke, qamman awara Xoozze tiintte,

nu ishuntsana mootizay saloppa sulle olinttida.

¹¹ Un durize suutsiten fa markkatitsi qaalte, eza olii gamida.

Un fa shemppitis yiqsinttikaayzara fana hyayqos aatsii inggida.

¹² Yinnii gisho, salon E gidda yezuntso ufayttote.

Yezin sa7an abba bade!

Yikke, Dabuloosa faas eerats wode attidanno eride gisho

damma hyanqora yinttago wodhdhida»

yagayda.

¹³ Mahi dawize fana sa7a olidanno bi7ide wode dhiiratsi na7a yelide maachito bay7ida.

¹⁴ Maachito shooshe qohaame gaar hyaydzdzii beren bagga mu7iteran uzhitara iza naaginttize bessi akko baayze ganasa firii qitode gaar lam77i damma ankko qefe iis ingginttida.

¹⁵ Yeyzi, maachito hyaro goggii shokkii ekkode fana dawize borkka hayaatsi fana fa doonappa maachiti suubara coozhida.

¹⁶ Yezin sa7ita maachito maaddida; sa7ita fa doontto bugii dawize doonappa kezide hayaatsito goodhdhida.

¹⁷ Ye dawize maachitilla afa gaama shenidhii, I zaruntsana, Xoozze kiita naagizuntsanan Yesuusa qonccizide turetitsitis ammanittiduntsana olodes hyanggi,

¹⁸ dawize abba gaxa yeze shaftte eqqida.*

13

Lam77i xootsuntsana

¹ Yinnippa suuba, fettii xootsize abbap kessadera bi7ida. Ees taphphi gumurin laappun omma yene. Yentsi taphphi gumuruntsalla afa taphphi zawuduntsi yene. Yentsi ommuntsalla afa cashshi suntsi yene.

² Ta bi7ide xootsize worba aazane; E tohitan babbantsi tohe aazane; E doonttan gaammo doona aazane. Dawize fa wolqqito, fa araatzan fa adetitsito ye xootsizes inggida.

³ Ye xootsize ommitippa fete hyayqos yelthesize hyarggize bessi yezanno bi7ida, yezin yinna hyarggize bessita faxida. Alame ubba gaama qoppii ye xootsiza kaallida.

12:5 Isa. 66:7; Maz. 2:9 **12:7** Dane. 10:13 **12:9** Medho 3:1; Luqa. 10:18 **12:10** Iyo. 1:9 **12:14** Dane. 7:25; 12:7 * **12:18** Grike maxaafite E eqqida; melluntsi maxaafite ta eqqida gaane. **13:1** Dane. 7:3; Qon. 17:3
13:2 Dane. 7:4

⁴ Dawize fa adetitsito xootsizes inggide gisho asi ubba dawizes goynida. Mahi asuntsi, «Xootsiza aazize oode? Ezara olinttodes dandda7ize oode?» yaga7i xootsizes goynida.

⁵ Ye xootsizes uturtode gaaran cashshade gaar doona ingginttida; oyttam lam77i agina ahode gaar wolqqa ees ingginttida.

⁶ Ye xootsize Xoozza, E suntsito, E yeze bestton salo yezuntsana cashshi aykkida.

⁷ Ye xootsize geeshshuntsana olii, gamode gaar wolqqa ees ingginttida. Kochchi ubba, worzha ubba, dumma dumma doona ohize ubban worzha ubballa afa adetitsi ees ingginttida.

⁸ Alame medhinttidannippa aykkii, shukinttide Durize de7o maxaafite un suntsita xaafinttikaayze hyanna sa7ite yeze asi ubba ye xootsizes goynoda.

⁹ Si7ize hyaye yeze asi si7o.

¹⁰ Ooden di7inttodes yeze di7inttoda. Mashshara hyayqqodes yeze mashshara hyayqqoda. Geeshshuntsi dandda7itan ammanora erinttode yinne.

¹¹ Mahin, melle xootsi sa7appa kessadera bi7ida. Ees duro gumuri aazize lam77i gumuri yene; E ohitan dawize fana.

¹² E tiino xootsize adetitsi wolqqara oochchane. Een hyayqos yeltsize hyarggize bessappa faxide tiino xootsizes; sa7a yeze ubba goyinode gaar yiizane.

¹³ Ye lam7intsa xootsize melle atto yezin, tama saloppa as ubba tiino ketstsode wontsis damma kille baz oochchida.

¹⁴ Tiino xootsize tiintte oochchode fana, ees ingginttide kille baz sa7a yeze asi ubba balitstsida. Mashshara hyarggizide bessi faxide xootsize bonchchos misile giigissade fana untana kiittida.

¹⁵ Lam7intsa xootsize tiino xootsize misilizes shemppo inggi ohinttode fanan ees goynoosuntsi hyayqqode fana oochchize adetitsi ingginttida.

¹⁶ Ye lam7intsa xootsize damman eeratsi, dahan dure, laatstsin aro fa mizaqi kushite woy fa sintte malla gaddode fana yiizida.

¹⁷ Ye xootsize suntsita woy E suntsiti fayditi malla baayze asi ooden bayzodesin wonggodes dandda7oos.

¹⁸ Cinccatitsi koshshize hyanne. Qofa yeze ooden ye xootsize fayditi bilitsito ero; yinna fayditan as faydo. Yinna faydita izipun xeeti izippuntam izippun.

14

Durizan 144, 000 asuntsana

¹ Durize Xiyoone Derizella afa eqqezin bi7ida. Eera E suntsitan E Aday suntsita un sintte xaafinttide, 144, 000 asuntsi yene.

² Saloppa damma hayaatsi guumen dada dhoge ootsi aazize ootsi si7ida. Mahi ta si7ide yinna ootsitan diitsi diixxodera sinttize ootsi fana.

³ Attide144, 000 asuntsi araatzize tiino, oyddii medhetuntsi tiinon cimuntsi tiino eqqide untappa melle ooden tamarodes dandda7oose kille mazmure yexxida.

⁴ Yentses maachira fana tunizikaayzara naagide geeshshuntsana. Un durize hyanggize bessa ubba kaallane. Un Xoozzesin Durizes anggis maaqqii, shiiqodes sa7a as giddappa wozinttida.

⁵ Untalla worddon bore baaya.

Hyaydzdzi kiitanchhuntsana

⁶ Yinnippa suuba, medhina Wonggele sa7alla afa yeze ka7itumo ubbas, kochchi ubbas, dumma dumma doona ubbasin dumma dumma bagga ubbas markkidhades salora firize melle kiitanchcho bi7ida.

⁷ Ye kiitanchchize fa qaalto dhoqi yiizii, «Xoozii alame firddize saata yellide gisho Xoozis zhashitote; eza bonchchote. Salo, sa7a, abban hyaatsi aafe medhhide Xoozza goynote» gayda.

⁸ Tiinoya kaallii melle lam7intsa kiitanchchize, «Worzha ubba tunara matstsize woyneshide, damma Baabiloone gol7ida! gol7ida!» yaga7i uukkida.

⁹ Hyaydzdzintsa kiitanchchize untana kaallii, fa qaalto dhoqi yiizii, «Xootsizan E misilto goynize mahi E mallito fa sintte woy fa kushite gaddide ooden yeziko,

¹⁰ E hyanqo xuu7a kumide Xoozze hyanqo woyneshada. Un geeshi kiitanchchuntsi tiinon Durize tiino eexize diinne tama waayinttoda.

¹¹ Un waayinttize tamiti cugita medhii medhinas cugitera yessada. Xootsizan E misilto goynizen mahi ye xootsize suntsiti malla yeze ooden qamman awara shemppo baytsi ka7inttoda» yagayda.

¹² Xoozze kiita naagizuntsin Yesuusa ammanii gencizunts geeshshuntsi dadda7ita yinne.

¹³ Yinnippa suuba, «Yikkeppa Laatstsara hyayqqizuntsi anjjinttiduntsana» yagaaze qaala saloppa si7ida; hyanno xaafo.

Ayyaana, «Yee turo, un oochita untana kaallide gisho un fa waaytippa shemppoda» yagaane.

Katsta shiishize wode

¹⁴ Yinnippa suuba, bootsi dhonnella afa bettide As Na7a aazizaya bi7ida. E fa ommite worqqa zawude gaddida; mahi fa kushite oco baaca aykkida.

¹⁵ Melle kiitanchcho Xoozze keetstsappa kezii, dhonnella afa bettezego fa qaalto dhoqi yiizii, «Baha shiishize wode yellide gisho ne baaca ekkii bahito man7o; gadite yeze bahita boottida» gayda.

¹⁶ Dhonnella afa bettide fa baaca gade dakkii, gade yeze bahito man7ida.

¹⁷ Mahin salo yeze Xoozze keetstsappa melle kiitanchcho kezida; eesin oco baaca yene.

¹⁸ Tamalla afa adetits wolqqa yeze melle kiitanchcho zharsho bessappa kezida. E fa qaalto dhoqi yiizii oco baaca aykkide kiitanchchizego, «Woyneshada afa diilide gisho ne oco baaciza ekkii, gade yeze woynettippa zhanggito gachcho» yagayda.

¹⁹ Ye kiitanchchize fa baaciza ekkii, gade yeze woynettippa gachchii, Xoozze damma hyanqo cicize besite olida.

²⁰ Yinna woyneshada aafe cicize besita katamappa gaxa yedhinttida. Suutsi woyneshada cicize bessappa kezii hyaydzdzii xeeti kilo mitire fana hyaakkii, fara bixaale yellode fana eellii dhoqi gayda.

15

Wurssutsi hyanqo

¹ Taanii salo melle damman gaama qofize malla bi7ida. Xoozze wurssutsi hyanqo qonccize laappun boshuntsana aykkide laappun kiitanchchuntsana bi7ida.

² Mahi tamara worqqinttide burccuqo abba aaziza bi7ida. Yinna abba gaxite xootsin, E misiltoon E suntsiti faydito gammiduntsana bi7ida. Xoozii untis inggide bagana aykkii eqqida.

³ Un Xoozze arize Muse mazmuren Durize mazmure hyannii gaar yag7i yexxida. «Laatsto, Ubbappa Damma Xoozayo, ne oochita damman gaama qofize baz. Worzha ubba kaatayo,

ne ogita xillon turo.

⁴ Geeshi ne xalaala maaqqide gisho
 Laatstso, nees zhashitoosen
 ne suntsito bonchchoosse oode?
 Ne xillo oochita qonccide gisho
 ka7itumo ubba ne tiino yi7i goynoda»
 yaga7i yexxane.

⁵ Yinnippa suuba, salo bugunttin Xoozze Keetstsa, Markkatitsi Dunkkaane bi7ida.

⁶ Laappun boshuntsana aykkide laappun kiitanchchuntsi Xoozze keetstsappa kezida. Un geeshin focize liino ma7o ma77ida; fa dadabite worqqa saqqe danccida.

⁷ Oyddii medhetuntsappa fetay, medhinas yeze Xoozze hyanqo kumide laappun worqqa xuu7uto laappun kiitanchchuntsis inggida.

⁸ Xoozze bonchchoppa E wolqqitippa denddidanne Xoozze Keetsita cugara kumida. Laappun kiitanchchuntsi aykkide laappun bochuntsi folinttode wontsis Xoozze Keetstsa ooden gelodes dandda7ikaaya.

16

Xoozze hyanqo kumide xuu7a

¹ Yinnippa suuba, Xoozze keetstsappa laappun kiitanchchuntsago, «Hyanggi Xoozze hyanqo laappun xuu7untsappa sa7a gussote» yaga7i, ohize dhoqi gayde qaala si7ida.

² Tiino kiitanchchize hyanggi, fa xuu7ite yezanno sa7a lalin, xootsize malla yezuntsalla afa E misilto goyniduntsalla afa iita hyaazhi hyarggize bessi kezida.

³ Lam7intsa kiitanchchize fa xuu7ite yezanno abba lalin, abbize hyayqqide as suutsi lanttide baz aazida. Mahi abba yeze medhetitsi ubba hyayqqida.

⁴ Hyaydzdzintsa kiitanchchize fa xuu7ite yezanno borkkan hyaatsi aafella lalin, hyaatsita suutsi maaqqida.

⁵ Yinnippa suuba, hyaatsitilla afa adetitsi yeze kiitanchcho hyannii gaar yagaazin si7ida.

«Hyatten zagan yeze geeshizayo,
 hyannii gaar ne firddide gisho ne xillo.

⁶ Un geeshuntsi suutsin nabunts suutsi lalide gisho
 un suutsi ushshade gaar yiida.
 Un beezize firdda ekkida»

yagayda.

⁷ Zharsho bessappa,
 «Yee, ubba ahize Laatstsi Xoozayo,
 ne firddita turon xillo»
 yagaaze qaala si7ida.

⁸ Oydintsa kiitanchchize fa xuu7ite yezanno awalla lalin, awa fa michara asuntsana micisade fana awas wolqqa ingginttida.

⁹ Asuntsi damma teellar michinttida, yinna bochuntsalla afa adetitsi yeze Xoozze suntsito baaddida; fa nagartippa maarinttii Xoozza bonchchikaaya.

¹⁰ Ichchintsa kiitanchchize fa xuu7ite yezanno xootsize araatzella afa lalin, ye xootsize ka7itumtta dhumida. Asuntsi un7ide gisho fa il7antsito dha7ane.

¹¹ Mahi asuntsana un7ide gishon hyarggize bessiti gisho salo Xoozza cazhida; fa oochchide nagartippa maaqqikaaya.

¹² Izippuntso kiitanchchize fa xuu7ite yezanno damma Efiraxiise borkka lalin, awa kessi zalappa ye7ode kaatuntsis ogita giigode gaar hyaatsita melida.

¹³ Yinnippa suuba, onaqqe aazize hyaydzdzii tuna ayyaanuntsi dawize doonappa, xootsize doonappan worddo nabize doonappa kezzin bi7ida.

¹⁴ Yentsesin malla oochchize tuna ayyaanuntsana. Yentsesi hyaydzdzii tuna ayyaanuntsi Ubbappa Wolqqaama Xoozze qammite hyanodes yeze olas shiishodes alame ubba kaatuntsago kezoda.

¹⁵ «Yikke, ta kayzo gaar yo7oda! Kallidhaame fanan borsunttaame fana barkki, fa ma7ito naagize atstse anjjinttidaya!» yagayda.

¹⁶ Yentsi tuna ayyaanuntsi kaatuntsana Ibraysxe doonara Armmagedoone gaaze besa shiishida.

¹⁷ Laappuntso kiitanchchize fa xuu7ite yezanno carkkolla afa lalin, Xoozze Keetstsa yeze araatzeppe, «Folinttida» yagaaze damma qaala kezida.

¹⁸ Yinnippa zeelintsi zeelinggida; dada dhogida, sa7a en7ida. Asi sa7alla medhinttideppa hyanno yellodes yinnii fana en7e en7ikaaya. Ubbappa aadhida.

¹⁹ Damma katamita hyaydzdzii kezii shaakkinttida; Sa7a yeze katamita ubba dhabida. Xoozii damma katamito Baabiloone qoppii, fa iita hyanqo woyni ushi kumide xuu7iza ushshade gaar inggida.

²⁰ Hyaatsar teqinttide sa7ita dhabida; deruntsin benttikaaya.

²¹ Asalla afa ichchintam kilo giiraame fana damma shachchi saloppa bukkida. Hyanqita gaama iita maaqqide gisho asuntsi yinna shachchi hyanqiti gisho Xoozza cazhida.

17

Damma olalize maachito

¹ Laappun xuu7ito aykkide laappun kiitanchchuntsappa fetay taago yi7i, «Yo7o; gaama hyaatsalla afa bettide damma olalitilla yo7odes yeze firdda ta nena beessada.

² Alame kaatuntsi iira olalida; alame yeze asuntsi I olale woyniza uzhi matsinttida» yagayda.

³ Ye kiitanchchize tana Geeshi Ayyaanara akko baayze sa7a kanggida. Yeyga fettii maachita cashshi suntsi kumide, laappun omman taphphi gumuri yeze zoqo xootsi toggidanno bi7ida.

⁴ Yinna maachita bonchcho ma7on zoqo ma7o ma77ida; iza worqqara, bonchcho shuchcharan inqo gaaze al77o shuchchara shuurinttida. Iza fa kushite borssizebazin olale tunara kumide worqqa xuu7a aykkida.

⁵ I sintte aachinttide suntsi, «Damma Baabiloone, olalesin sa7a yeze tuna baz ubbas inddo» yagaaze xuufe xaafintti yene.

⁶ Mahi yinna maachita geeshshuntsi suutsin Yesuusas markkidhitera hyayqqiduntsi suutsito uzhi matsinttidanno ta bi7i gaama qoppida.

⁷ Kiitanchchize taago, «Neenii akkos gaama qoppe? Taanii nees maachiti gaatsi qofan iza tookkide laappun omman taphphi gumuri yeze xootsizes gaatsi qofa ohoda.

⁸ Neenii bi7ide xootsize tiino yene, hyatte baaya. Ye xootsize damma olappa kezii dhabodes qitoda. Sa7a medhinttidannippa aykkii, de7o maxaafite un suntsita xaafinttikaayze sa7a yeze asuntsi xootsiza bi7i gaama qoppida. Yikke, E tiino yene; hyatte baaya, yezin tiinos yo7oda.

⁹ «Cinccatitsin qofa koshshize hyanne. Laappun ommuntsi maachita bettide laappun deruntsana; yentses mahi laappun kaatuntsana.

¹⁰ Unttappa ichchin kaatuntsi gol7ida. Fetay hyayno yellodes ahane; hyankay hyaga yi7ikaaya. E yi7i eerats wode gami7odes beezane.

¹¹ Tiino yezide xootsize, hyatte baayzay, E fa ommite osfuntso xootsi. E laappun xootsuntsappa fetaya; E dhabodes qitane.

¹² «Neenii bi7ide taphphi gumuruntsi ahe aykkikaayze taphphi kaatuntsana. Yezin un xootsizera wolla fettii saate ka7iti ahodes untis adetitsi wolqqa ingintoda.

¹³ Un ubbuntsis fettii qofa yene; un fa wolqqiton fa adetits wolqqito xootsizes inggoda.

¹⁴ Un Durizera olintoda, yezin durize laatstsuntsi Laatstsaya kaatuntsi Kaataya maaqqide gisho E xeegidunts, dooriduntsin ammaninttiduntsii yentsi kaatuntsana eera gamoda» yagayda.

¹⁵ Kiitanchchize mahi taago, «Olalita bettide ye neenii bi7ide hyaatsita worzhuntsi, asuntsi, kochchin dumma dumma doonara ohizuntsana.

¹⁶ Mahi ne bi7ide taphphi gumuruntsin xootsize olale maachito ixxoda. Un iis yeze ubbabazito ekkoda. Mahi izo hyarii ashshoda I ashito mo7oda; yinnippa izo tama michchoda.

¹⁷ Yikke, Xoozze qaalita folinttode wontsis un qoftta fetto maaqqade fana ka7itumo adetits wolqqito xootsizes inggode fana Xoozii qoppidanno un oochchode fana un wozintte Xoozii amotetsi gaddida.

¹⁸ Ye ne bi7ide maachita sa7a kaatuntsalla ka7itize damma katamito» yagayda.

18

Baabiloone gol7ito

¹ Yinnippa suuba, damma wolqqa yeze melle kiitanchcho saloppa wodhdhoda ta bi7ida. E bonchchitippa denddii sa7a foo7ida.

² Dhoqqa ootsara,
«Damma Baabiloone gol7ida! Gol7ida!
Tuna ayyaanuntsi aqize bessi maaqqida.
Iita ayyaanuntsis keetstsi maaqqida;
tunan ixinttide landduntsis shemppize bessi maaqqida.

³ Worzha ubba iza fa olale hyanqo woyne ushshida.

Sa7a kaatuntsi iira olalida.
Iis wottidannippa denddii
sa7a yeze zal7izuntsi duridhdhida»
yagayda.

⁴ Yinnippa suuba, ta saloppa hyannii gaar yagaaze melle qaala si7ida.

«I nagartto iira koxxaame fanan,
iza ekkodes yeze hyanqito yin ekkaame fana,
ta worzhuntso I kaleppa kezote.

⁵ Yikke, I nagartta salo yellodes doorinttida.
Xoozii I qohito qoppida.

⁶ Iza inggidanni fana lam77i kushe iis inggote.
Iza oochchide oochitis lam77i kushe iis mahote.
Iza giigizide ushshitilla afa yin lam77i kushe matstsize ushi I xuu7ite worqqote.

⁷ Iza bonchchinttidanni fanan iis inggidanni fana,
izo waytsoten azzantsote.

Iza fa wozintte,
«Taanii kaat maaqqii bettoda; taanii azinii baayze maacho maaqqoos;
taanii azzanon mahi azzanoos» gayda.

⁸ Yinnii gisho, hyanqo,

hyargge, azzanon naye izo fettii qamma aykkoda.
 Mahi iza tamar mu7inttoda;
 akkos gayko, iilla afa firddize Laatstsi Xoozze mintsii»
 gayda.

⁹ «lira olale hyanttiduntsin iis wottide yestte yezide, alame kaatuntsi yinna katamita mu7inttin kezize cugito bi7ide wode wuysi yeekkoda.

¹⁰ Un yinna katamiti waayito bi7i zhashtide gisho hyaakkii eqqii,
 « «Hyanna damma katamite! Wolqqara yezanne!
 Baabiloone, nena bade! Bade!
 Nena fettii saate gidda firdda yellida» gawuda.

¹¹ «Un markkabite yeze caantto yikkeppa gode wonggize asi baayze gisho sa7a yeze zal7izuntsi yinna katamitis yeekkoda azzanoda;

¹² Un worqqa, bira, bonchcho shuchchi, inqo gaaze al77o shuchchi, bonchcho ma7o, liino ma7o, haare ma7o, zoqo ma7o, dumma dumma sawo minxa, danggars achchi, al77on bonchcho minxa, naase, meqqon, ibine beredeppa medhinttide miishe ubba,

¹³ qerefa, qimaame, sawize minxa, karbbe, ixaane, woyne, zayte, liiqo dhiilla, zarga, hyaari, duro, fara, fara gaare, aron melle asuntsin yene.

¹⁴ «Zal7izuntsi, «Neenii amudhhide lo77o baz ubba neepa aadhida. Ne yessitan ne falimo miishita ubba neepa hyaakkida. Asuntsi yikkeppa mahi yinno denggaama» yagayda.

¹⁵ Yinno zal7i duridhhide ubba yeekkiteran azzanitera,

¹⁶ « «Liino ma7o, lee7o ma7on zoqo ma7o ma77i,
 worqqara, bonchcho shuchchin
 inqo gaaze al7o shuchchara
 bonchchinttidanna aadhii lo77ida,
 yinna damma katamito bade! Bade!

¹⁷ Hyannii fana damma durretetsi!»

«Fettii saate dhabida yaga7i hyanqito zhashtidannippa denddii hyaako eqqida.

«Markkabiza izhize ubba, markkabzera qitize ubba, markkabizella afa oochchize ubba Abballa zal7ize ubba hyaakkii eqqida.

¹⁸ Yinna katamita eexin kezize cugito bi7ide wode «Hyanna damma katamito aazize melle katama yene yessane?» yaga7i uukkida.

¹⁹ Un fa ommite bul7a gussii, yeekkiteran kaayidhitera,

« «Abballa markkabe yeze ubba,
 fa durretitsitippa denddii dure mahide,
 damma katamite bade! bade!
 Fettii saate dhabida yaga7i» uukkida.

²⁰ Salte,

Geeshshuntso, hawaaruntso, nabuntso,
 Xoozii yin gisho iilla afa firddide gisho ufayttote» yagayda.

²¹ Fettii mintsii kiitanchcho woxa aazize damma shuchchi dentsii abba dhogii,
 «Damma katamite Baabiloone hyannigaara urqqintti gol7oda; yikkeppa suuba mulon benttoos.

²² Bagana guuddizuntsin mazmure yexxizunts, suulunqen moyze oollizunts, yikkeppa suuba ne gidda mulon sinttoos. Akko bazin kushe yiillar oochchize asin ne gidda benttoos. Woxa ootsi yikkeppa suuba ne gidda mulon sinttoos.

²³ Xomppe foo7o mahi ne gidda foo7oos. Machcho ekkizen azinii gelize ufayssi qaala yikkeppa suuba ne gidda mulon sinttoos. Zal7izuntsi sa7a erinttide gisho ne bititira ka7itumo mulo balitstsida» gayda.

²⁴ Nabunts suutsi, geeshshuntsi suutsitan sa7alla afa hyayqqide asunts ubbunts suutsita I gidda benttida.

19

¹ Yinnippa suuba, salo gaama asunts,
«Xoozze galatintto!

Atotitsi, bonchchon wolqqa nu Xoozses maaqqe.

² E firddita turon xillo.

Sa7a tunizide damma olalito Xoozii firddide gishon
fa arunts suutsito iippa mahida»
gaazin si7ida.

³ Mahin fa qaaltto dhoqi yiizii,
«Xoozza galata yello.

Cugitan medhippa medhina yellodes cugoda»
yagayda.

⁴ Lam7itam oyddii cimuntsin oyddii medhetuntsi araatzella bettide Xoozses
bunqitii,
«Amin77e! Xoozza galata yello»
yaga7i goynida.

⁵ Yinnippa suuba ootsara,
«Aruntso,
Eza zhashtizuntso eeratsuntso dammuntso,
nu Xoozza galatote»
yagaaze qaala zufanzeppa kezida.

⁶ Gaama asunts ootsi fana, damma goggize borkka hyaatsi guume fana, dada fana
dhogize ootsara,
«Xoozza galata yello;
ubba ahize nu Laatstse, ka7itida.

⁷ Nu ufayttoda, galatoda eza bonchchoda.
Akkos gayko Durize sarge yellide gishon eza gelizanna giigide gisho.

⁸ Gelodes giigidanna focizan geeshi maaqqide
liino ma7o ma77ode fana iis ingginttida»
gawudera ta si7ida. (Liino ma7o geeshuntsi xillo oocha aazize.)

⁹ Yinnippa suuba, kiitanchchize taago, «Durize sargito xeejjinttiduntsi
anjinttiduntsana» ga7i xaafu. Mahin, «Hyanna Xoozze turii qaala» yagayda.

¹⁰ Ye wode ta ees goynodes E tohitilla afa gol7ida. Yezin E, «Yinno oochaame fana
naagintto! Taanii Yesuusa baz markkidhize ne fanan ne ishuntsi fana aro. Ne
Xoozses goyno» yagayda. Yikke, Yesuusa markkatitsita nabetitsi ayyaana.

Bootsi faara toggidaya

¹¹ Salo bugunttin bi7ida, hyaychche bootsi fariza toggiday Ammaninttidayan Turii
asi ga7inttane. E xillotitsara firddanen olinttane.

¹² E aafita tama loxe fana; E ommite gaama worqqa zawude yene. Eeppa attin
melle ooden eroosse xaafinttide suntsi yene.

¹³ E suutsar wuxurkkintide ma7o ma77ida; E suntsitan Xoozze Qaala ga7inttida.

¹⁴ Focizan geeshi maaqqide liino ma7o ma77ide salo olanchuntsi bootsi faruntsana toggii E suubito kaallane.

¹⁵ Worzhito gachchize mashsha E doontippa kezane. E mego gufera asuntsana ahane. Ezin Ubbappa Damma Xoozze hyanqo woyne ushito gum7ize bessito E yedhdhoda.

¹⁶ E ma7itillan E magatsitilla afa, «Kaatuntsi Kaati Laatstsuntsi Laatsti» yagaaze suntsi xaafinttida.

¹⁷ Yinnippa suuba, fettii kiitanchchize awalla afa eqqidaya bi7ida. Ezin salora firize landda ubbuntsis fa qaaltto dhoqi yiizii, «Hyayga yo7ote! Xoozze diggisa ma7ades fettii bessa shiiqote.

¹⁸ Yi7i kaatuntsi asho, shalaqunts asho, wottaddarunts asho, farunts asho, faruntsana toggizunts asho, as ubba asho, arunts asho, laatstsuntsi asho, dammuntsin eeratsuntsi asho mo7ote» gayda.

¹⁹ Fariza toggidayran olintizuntsara olinttodes sa7a kaatuntsin untis olinttize olanchuntsi fettii bessa shiiqezin bi7ida.

²⁰ Yezin xootsizen E suntsite kille baz oochchide xootsize malla ekkiden E misilito goyniduntsana balitside worddo nabize eera wolla aykinttida. Lam77untsin diinne eexize tama abba faxes olinttida.

²¹ Attiduntsi fara toggiday doonappa kezize mashshara hyayqqida. Landduntsi ubba un ashito mu7i mizhida.

20

Mukul bere

¹ Wurssutsi baayze olla gulfen damma santsalaata fa kushite aykkide fettii kiitanchchize saloppa wodhdhoda bi7ida.

² E dawiza aykkii mukul beres accida. Ye dawizen zaga shoosha, Dabuloosa woy Xalahe.

³ Kiitanchchize wurssutsi baayze olla eza olii, mukul bere hyal7ode wontsis worzha mahi balitsaame fana gorddii attamida. Yinnippa suuba, dawize eerats wodes bilinttodes beezane.

⁴ Yinnippa suuba, araatsuntsana bi7ida. Unttalla afa bettiduntsis adetits wolqqa ingginttida. Yesuusa markkatitsisin Xoozze qaala gisho fa ommito gachchinttide asunts shemppo, xootsizes woy xootsize misilito goynikaayzuntsanan malla fa sintte woy fa kushite aykkikaayzuntsana bi7ida. Unttin eera hyayqoppa denddii Kiristtoosara wolla mukul bere ka7itida.

⁵ Yinna tiino denddo; attide hyayqqiduntsi mukul bere hyal7ode wontsis hyayqoppa denddikaaya.

⁶ Tiino denddes ixa yezuntsi anjjinttiduntsanan geeshshuntsana. Unttalla afa lam7intsa hyayqo adetits wolqqa baaya. Un Xoozzesin Kiristtoosas kahinunts maaqqada; eera wolla mukul bere ka7itoda.

Xalahe gamintte

⁷ Mukul bere hyal7idannippa suuba Xalahe achchappa bilinttoda.

⁸ Oyddii sa7a zala yellodes yeze worzha, untin, Googen Maagoge ga7inttizuntsana balitsii olas shiishodes kessada. Un faydita abba gaxa yeze shafe fana.

⁹ Un sa7a ubba kezii, geeshshunts gutan Xoozii kadhida katamito wutii aykkida. Yezin tama saloppa wodhdhii untana mu7ida.

¹⁰ Unttana balitside Xalahize, xootsizen worddo nabize olinttide taman eexize diinne abba olinttida. Un qamman awara medhinas faxes ka7inttoda.

Wurssutsi firdda

¹¹ Yinnippa suuba, damma bootsi araatzella afa bettidaya bi7ida. Sa7an salon E tiinoppa aachinttida; mahi benttikaaya.

¹² Hyayqqiduntsi, dammunsin eeratsuntsi araatize tiino eqqezin bi7ida; maxaafen bugunttida; mahi melle maxaafen bugunttida ezin de7o maxaafe, hyayqqiduntsi maxaafite xaafintti yezanni fana fa oochchitigaara firdda ekkida.

¹³ Abba fa gidda yeze hyayqqiduntsana inggida; hyayqon Si7oole fa gidda yeze hyayqqiduntsana inggida. Fete fete fa oochchitigaara firdda ekkida.

¹⁴ Hyayqon Si7oole tama abba olinttida. Yinnan tama abbita lam7intsa hyayqo.

¹⁵ De7o maxaafite E suntsita xaafinttikaaye ooden tama abba olinttida.

21*Kille salon kille sa7a*

¹ Taanii kille salon kille sa7a bi7ida. Tiino salon tiino sa7a aadhida; abban yikkeppa gode yezoos.

² Geeshi katamtan, kille Yerusalaame, azinii gelodes fana loytsii giigii yeze maachi fana saloppa Xoozze kaleppa wodhdhizin bi7ida.

³ Araatizeppa hyannigaara yaga7i, ohize damma qaala si7ida; «Xoozze Keetsita asunts gidda yene; untara wolla aqoda, untin E worzha maaqqada; Xoozii fa ommite untara yessada; E untis Xooz maaqqada.

⁴ Xoozii un aaftippa afutsito ubba uccoda. Yikkeppa hyayqo woy azzano woy wuyse woy waaye yezoos. Tiino wogita ubba aadhida» gayda.

⁵ Araatzella bettide, «Taanii ubbanno kille mahoda» yagayda. Mahi taago, «Taanii ohidanna ammantsizanon turo maaqqide gisho xaafo» yagayda.

⁶ Mahi taago, «Folinttida! Taanii Alfan Oomega; Tiinon wurssutsi. Baridhdhide oodesin de7o hyaatsi aafeppa ta hyarii ushshoda.

⁷ Gamide ooden yinno ubba laattoda; taanii ees Xooz maaqqada; ezin taas na7a maaqqada.

⁸ Yezin zhashtizuntsin, ammanoosuntsi, tununtsi, shemppo wodhizuntsi, olalizuntsi, amudhizuntsii, bitizuntsii, eeqa goynizuntsin worddidhdhizuntsi ubbunts ixita diinne eexize tama abba maaqqada. Yinna lam7intsa hyayqo» yagayda.

Kille Yerusalaame

⁹ Laappun wurssutsi hyanqo kumide laappun xuu7uto aykkide laappun kiitanchchuntsappa fetay taago yi7i, «Yo7o, gelodes giigide Durize machchito beessada» yagayda.

¹⁰ Kiitanchchize tana damma dhooqqa dere omma Ayyaanara kessii, geeshi katama, Yerusalaame, salo Xoozze kaleppa wodhdhodera beezida.

¹¹ Yinna katamita Xoozze bonchchora foo7ane. Foo7itan iyasphphiide gaaze al77o shuchche fanan; kille geeshi birille fana.

¹² Damman dhooqqa gase yene. Yinna gasitis taphpho lam77i furtsi yene. Yinna furtsito naagize taphpho lam77i kiitanchchuntsi yene. Furtsuntsalla afa taphpho lam77i Isra7eele zarunts suntsita xaafintti yene.

¹³ Awa kessi zalara hyaydzdzii furtstsuntsi, wookka zalara hyaydzdzii furtstsuntsi, yeekka zalar hyaydzdzii furtstsuntsin awa gelo zalara hyaydzdzii furtstsuntsi yene.

¹⁴ Katama gasitis taphpho lam77i baasa yene. Unttalla afa taphpho lam77i Durize hawaaruntsi suntsita xaafintti yene.

¹⁵ Taas ohizes kiitanchchizes, katamtton, I furtsiton I gasito hyadhdhize worqqa gufe yene.

¹⁶ Katamttis oyddii zalara yene; pharggotitsitan I dalggatitsiti fana. Katamito fa gufizera hyadhdhin, lam77i mukul oyddii xeet kilo mitire maaqqida; pharggotitsita, dalggatitsitan dhoqqatitsita wolkke.

¹⁷ Gasito hyadhdhin, as kushera fettii xeeti oyttam oyddii hyadha maaqqida yinnan kiitanchcho hyadhas ekkizanno.

¹⁸ Gasita iyasphphiide gaaze shuchchara gasinttida. Katamita burccuqo fana geeshi worqqara oochinttida.

¹⁹ Katamttii gasita baasaran bonchcho shuchchara ubba lo77ida. Tiino baasize iyasphphiide, lam7intsize sanppeere, hyaydzantsize kelqqedoone, oydantsize meregid,

²⁰ ichchintsize sarddonkise, izippuntsize sarddiyoone, laappuntsize kiristiloobe, ospuntsize birille, uddufuntsize wurawure, taphphintsize kirisphiraasise, taphpho fettintsize yaakintte, taphpho lam7antsize ametesxinoose.

²¹ Taphpho lam77i furtsuntsis taphpho lam77i inqo yene. Furtsuntsi fete fete inqora oochinttida. Katamiti furtsita burccuqo fana foo7ize geeshi worqqappa oochinttida.

²² Ubba ahize Laatsti Xoozze Durize Xoozze keetsti, yinne Xoozze keetsti bi7ikaaya.

²³ Xoozze bonchchita yinna katamttis foo7ize gishon Durize iis xomppe maaqqide gisho katamitis awa woy agina foo7o koshshoos.

²⁴ Derita yinna katamiti foo7ite hyanttoda; sa7a kaatuntsin fa bonchchito hyankka iigo ko7oda.

²⁵ Qamma yeyga baayze gisho katamiti furtstsuntsi ubba wode bugutsi maaqqada; gorddinttoos.

²⁶ Ka7itumo saban bonchcho iigo ko7oda.

²⁷ Durizes maaqqide de7o maxaafite suntsita xaafinttiduntsana xalaala fattin tuna baz woy yeellize baz oochchize woy worddo ooden yinna katamite mulo geloos.

22

¹ Yinnippa suuba, kiitanchchize tana Xoozzeppan Durize araatzeppea kezize burccuqo fana foo7ize de7o hyaatsi borkka beezida.

² Ye borkkize katama ogitis giddara goggane; borkkitis seekkan hyankka zala agina agina aafii bere taphpho lam77i tohe aafe inggize de7o minxa yene.* Ye minxize hyayita hyarggeppa fatstsane.

³ Yikkeppa gode aatse yezoos. Xoozzen Durize araatize ize maaqqada. Aruntsii Xoozzes goynoda.

⁴ Ezan be7ada; E suntsita un sintte maaqqada.

⁵ Yikkeppa qamma baaya; Laatstse Xoozze untis xomppe maaqqide gisho untis xomppe woy awa foo7o koshshoos. Un medhii medhinas ka7itoda.

Yesuusa ye7e

⁶ Kiitanchchize taago, «Hyanna ta ohize qaaltta ammaninttidannon turon. Laatstse Xoozze Geeshi Ayyaana fa nabuntsis inggide, ellera hyanodebaz fa aruntsana beessades fa Kiitanchcho kiittida» gayda.

⁷ Yesuusa, «Yikke ta ellisii yo7oda; hyanna maxaafite yeze tinbbite qaaltto naagize ooden anjjinttidaya» yagayda.

21:15 Hiz. 40:3 **21:21** Isa. 54:11-12 **21:23** Isa. 60:19 **21:24** Isa. 60:3 **21:25** Isa. 60:11 **21:27** Isa. 52:1; Hiz. 44:9 **22:1** Hiz. 47:1; Zakka. 14:8 * **22:2** Grike maxaafite minxize borkkasin oges gidida yene. **22:2** Medho 2:9 **22:3** Zakka. 14:10 **22:5** Isa. 60:19; Dane. 7:18

⁸ Taanii, Wahannisa, yinno si7ida; bi7ida. Taanii yinno si7ide woden bi7ide wode tana beezide Kiitanchchizes goynodes E tohitilla afa gol7ida.

⁹ Yezin ezin taago, «Yinno yiizippe! Taanii ne fana, nabunts fanan ne ishunts fana hyanna maxaafite yeze qaala naagize asuntsara wolla aro; Xoozzes goyno» yagayda.

¹⁰ Kiitanchchize taago, «Wode ukkida hyanna maxaafite xaafinttide tinbbite qaalto mahitamera gorddippe.

¹¹ Yikkeppa iita oochchize gujjii iita oochcho; tunize gujjii tuno. Xillizen gujjii xillo; geezhizay gujjii geezho» yagayda.

¹² «Yikke, taanii ellera yo7oda. Fetes fetes E oochchiti gaar immades waaga taara yene.

¹³ Alfa Oomegan; Tiinizen Wurssutsizen Dentsizen Folizen; Tana.

¹⁴ «De7o minxago yellodes adetits wolqqa yessade fanan, furtsara katamito gelodes fa ma7ito meecizuntsi anjjinttiduntsana.

¹⁵ Yezin kanuntsi, bitizuntsii, olale oochchizuntsi, shemppo wodhizuntsi, eeqa goynizuntsi, wordduntsin oochchizuntsi ubba bale yene.

¹⁶ «Taanii, Yesuusa, hyanna markkatitsito yinttis, woosa keetsuntsis ohode fana ta Kiitanchchiza kiittida. Taanii Dawute xaphon kochchi. Taanii foo7ize wontta goolixe» yagayda.

¹⁷ Geeshi Ayyaanan gelodes giigide maachita, «Yo7o» ga7o. Si7ize «Hyankka yo7o» Baridhdhide hyankka yo7o; koyze ooden de7o hayaatsi hyarii ekko.

¹⁸ Hyanna maxaafite xaafinttide tinbbite qaalto si7ize oodesin ta markkidhada. Ooden hyanna qaaltila afa fettibaz gujjiko, Xoozii hyanna maxaafite xaafinttide hyanqito eella afa gujjoda.

¹⁹ Ooden hyanna tinbbite maxaafite xaafinttide qaalappa fettibaz facciziko, Xoozii hyanna maxaafite xaafinttide de7o minxa aafitippan geeshi katamttippa E ixito faccisada.

²⁰ Hyanna ubba markkidhize, «Turo, taanii ellera yo7oda» yagaane.

Amin77e; Laatsti Yesuusa, yo7o.

²¹ Laatstse Yesuus Kiristtoosa aadho keehatitsita yin ubbuntsara maaqqe. Amin77e.